

การต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย
ในสมัย รัฐบาล ทักษิณ ชินวัตร

นายปณิธาน พิชาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชารัฐศาสตร์
คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2555
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the Graduate School.

POLITICAL STRUGGLES
OF THE PEOPLE'S ALLIANCE FOR DEMOCRACY
DURING THAKSIN SHINAWATRA'S GOVERNMENT

Mr. Panitan Phichalai

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Doctor of Philosophy Program in Political Science

Faculty of Political Science

Chulalongkorn University

Academic Year 2012

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ยุทธศาสตร์การต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชน
เพื่อประชาธิปไตยในสมัยรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร

โดย

นายปณิธาน พิชาลัย

สาขาวิชา

รัฐศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

อาจารย์ ดร. อมร วาณิชวิวัฒน์

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต

..... คณบดีคณะรัฐศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร. ศุภชัย ยาวะประภาส)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร. ไชยวัฒน์ คำชู)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(อาจารย์ ดร.อมร วาณิชวิวัฒน์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.พิเชษฐ เสี่ยงมพงษ์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. ชลธิศ ธีระฐิติ)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สมเกียรติ วันทะนะ)

ปดิธาน พิชาลัย: การต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย
ในสมัยรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร (POLITICAL STRUGGLES OF THE PEOPLE'S
ALLIANCE FOR DEMOCRACY DURING THAKSIN'S GOVERNMENT)
อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: อ.ดร.อมร วาณิชวิวัฒน์, 338 หน้า.

งานวิจัยชิ้นนี้ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพในการเก็บรวบรวมเอกสารข้อมูลขั้นต้น โดยมี
วัตถุประสงค์ที่สำคัญในการศึกษา 2 ประการได้แก่ 1. เพื่อศึกษาถึงการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่ม
พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในสมัยรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร ว่ามีวิธีการอย่างไร 2. เพื่อ
ศึกษาถึงเป้าหมายการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยที่ต้องการ
โค่นล้มรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร ว่าประสบผลสำเร็จหรือไม่ อย่างไร เพราะเหตุใด

ผลการวิจัยพบว่า เป้าหมายการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อ
ประชาธิปไตยที่ต้องการโค่นล้มรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรนั้นประสบผลสำเร็จได้เพราะกลุ่มพันธมิตร
ประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้ใช้สื่อในเครือผู้จัดการผลิตสร้างประเด็นทางการเมืองในการสื่อ
ความหมายให้มวลชนเชื่อว่า “ รัฐบาลทักษิณกำลังทำลาย สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
และกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยกำลังปกป้องสถาบันอยู่” พร้อมทั้งผลิตสัญลักษณ์
ทางการเมืองต่างๆออกมาไม่ว่าจะเป็นคำขวัญ เพลง เสื้อ ฯลฯ เพื่อสนับสนุนและตอกย้ำความเชื่อ
จากประเด็นทางการเมืองดังกล่าว

สาขาวิชา.....รัฐศาสตร์..... ลายมือชื่อนิติ.....
ปีการศึกษา.....2555..... ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....

#5181517024 : MAJOR POLITICAL SCIENCE

KEYWORDS: POLITICAL STRUGGLES // THE PEOPLE'S ALLIANCE FOR
DEMOCRACY

PANITAN PHICHALAI: POLITICAL STRUGGLES OF THE PEOPLE'S
ALLIANCE FOR DEMOCRACY DURING THAKSIN SHINAWATRA'S
GOVERNMENT. ADVISOR: AMORN WANICHWIWATANA D.Phil.338 pp.

This research, adopts qualitative methodology to collect primary data, in order to fulfil two major objectives. The first one is to examine methods of political struggles by the People's Alliance for Democracy (PAD) during the period of Thaksin Shinawatra's government . The second is to elaborate the degree of success of the PAD in bringing down the Thaksin government by looking into the consequences of the impact following the collapse of Thaksin government and the reasons why their practicess proved to be effective.

The study finds that the political tactics of the PAD could successfully bring down the Thaksin government by repeatedly broadcasting some of Thaksin 's dark side through The Manager Group. This is by convincing the public to agree upon the idea that "the government is annihilating three dominant institutions: Nation, Religion, and Monarchy". Ideally , the PAD is sharing that they are the guardian these institutions. In addition, the PAD has been producing several political symbols, such as mottos, songs, and T-shirts, as another communicative means to inculcate this idea into society.

Field of Study : Political Science..... Student's Signature .....

Academic Year : 2012..... Advisor's Signature .....

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณเป็นพิเศษต่อ อาจารย์ ดร.อมร วาณิชวิวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ (ความเมตตา เปิดกว้างทางความคิด และ การประสิทธิ์ประสาทความรู้ให้ทั้งในและนอกตำราวิชาการ) ศ.ดร.ไชยวัฒน์ คำชู ประธานกรรมการวิทยานิพนธ์ (ความเมตตาและคำแนะนำที่มีประโยชน์ยิ่งต่อการทำวิทยานิพนธ์และทางวิชาการ) รศ.ดร. พิษณุ เสี่ยมพงษ์ (ความเมตตาและคำแนะนำที่มีค่าทุกเรื่องเมื่อขอคำปรึกษา) ดร.ชลธิศ วีระจิติ (ความเปิดกว้างและคำแนะนำที่มีค่ายิ่ง) รศ.ดร.สมเกียรติ วันทะนะ (ความรู้ ความเปิดกว้างและคำแนะนำที่มีค่ายิ่งในการศึกษาวิชาการ)

ขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนสำคัญในการให้ความรู้ คำแนะนำ และความช่วยเหลือในการทำงานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ไม่ว่าจะในทางใดทางหนึ่งมาตลอดหลายปี ดังต่อไปนี้ ศ.ดร.อนุสรณ์ ลิ้มมณี ,ศ.ดร.สุจิต บุญบงการ,ศ.ดร.อมรา พงศาพิชญ์,ศ.ดร.สุภางค์ จันทวานิช, รศ.ดร.วีระ สมบูรณ์, รศ.ดร.ปราณี ทิพย์รัตน์, รศ.สุชาย ตีรรัตน์ , ดร.นฤมล ทับจุมพล, ดร.พิชญ์ พงษ์สวัสดิ์, ดร.จักรกริช สังขมณี,ดร.ประภาส ปิ่นตบแต่ง,สุรศักดิ์ ส่วนบุญ,เฉลิมพล แพทยกุล,ชัชวรมย์ ธรรมบุษดี,ภัทรพล สารสินธรรมบพ,ปองพล คุรุณาวิทย์,ศารทูล พิชาลัย,ภัทราวลัย พิชาลัย,อัษฎาวุธ พิชาลัย,กริช เอี่ยมเจริญ, กิตติกา เรืองรัตน์ ,วัชรพงศ์ เตชะพิชญภักดี,คงกฤษ เสงลาคุณ,นราวิชญ์ องคมงคล,สุจิตรา ทิพย์อักษร,เชษฐา ทรัพย์เย็น และเพื่อนร่วมรุ่นรัฐศาสตร์ดุสิตบัณฑิตทุกคน

ขอขอบคุณสำหรับความอบอุ่น มิตรภาพ และการให้บริการที่เปี่ยมคุณภาพของห้องสมุดคณะรัฐศาสตร์และเจ้าหน้าที่คณะรัฐศาสตร์ทุกท่านโดยเฉพาะอย่างยิ่ง คุณเด่นดวง วัตละเอียด ผู้ให้ความช่วยเหลือ คำแนะนำ คำปรึกษาที่ดีแก่ข้าพเจ้ามาโดยตลอดในทุกๆเรื่องระหว่างที่กำลังศึกษา

ขอขอบคุณครอบครัวที่ให้การสนับสนุนการศึกษาของข้าพเจ้าอย่างเต็มที่มาตลอดที่ผ่านมาและเปิดโอกาสให้ข้าพเจ้าได้ศึกษาในสิ่งที่ข้าพเจ้ารัก

และสำคัญที่สุดขอขอบคุณ”คุณแม่ พรณี พิชาลัย”ผู้ซึ่งจากไปนานแล้ว แต่ข้าพเจ้ายังสัมผัสได้ถึงความรัก ความห่วงใย ความอบอุ่นอย่างไม่มีวันหมด ไม่มีเงื่อนไข และไม่มีวันเสื่อมคลายตามกาลเวลามาได้โดยตลอด

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 คำถามวิจัย.....	6
1.3 สมมติฐาน.....	6
1.4 วัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัย.....	6
1.5 ขอบเขตในการศึกษา.....	7
1.6 ระเบียบวิธีในการศึกษา.....	7
1.7 ข้อจำกัดในการวิจัย.....	8
1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
1.9 นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง.....	10
1.10 การนำเสนอ.....	11
บทที่ 2 ทฤษฎี กรอบการวิเคราะห์ และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	12
2.1 กรอบแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับเรื่องสัญลักษณ์ทางการเมือง.....	13
2.2 กรอบแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับเรื่องการสื่อสารทางการเมือง.....	35
2.3 สำนวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	53

บทที่ 3	บริบททางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยใน สมัยรัฐบาล พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร	75
3.1	บริบททางการเมืองก่อนกำเนิดกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ในสมัยรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร.....	75
3.2	บริบททางการเมืองภายหลังกำเนิดกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ในสมัยรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร.....	127
บทที่ 4	การต่อสู้ทางการเมืองของ กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในสมัยรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร....	146
4.1	วิธีการต่อสู้ทางการเมืองของ กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในสมัยรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร.....	146
4.1.1	วิธีการหลัก : การใช้สื่อมาผลิตสร้างประเด็นทางการเมือง เพื่อใช้โจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร.....	147
4.1.2	วิธีการรอง : การผลิตสัญลักษณ์ทางการเมืองเพื่อมาสนับสนุน ประเด็นทางการเมืองผ่านสื่อ.....	197
4.2	ประเมินผลสำเร็จการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อ ประชาธิปไตยในสมัยรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร	260
บทที่ 5	บทสรุป.....	274
5.1	สรุป.....	274
5.2	ข้อสังเกตในเชิงแนวคิดทฤษฎี.....	277
5.3	ข้อจำกัดของงานวิจัย และ ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต.....	279
	รายการอ้างอิง.....	281
	บรรณานุกรม.....	298
	ภาคผนวก.....	301
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	338

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 ผลการเลือกตั้งทั่วไป เมื่อ วันที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2544.....	88
ตารางที่ 3.2 ผลการเลือกตั้งทั่วไป เมื่อ วันที่ 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548.....	93
ตารางที่ 4.1 รายชื่อวิทยุชุมชนที่เข้าร่วมถ่ายทอดสดเสียงการชุมนุม ของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในปี พ.ศ. 2549.....	153
ตารางที่ 4.2 ผู้ได้รับผลประโยชน์และเสียผลประโยชน์จากการลงนามข้อตกลงเขตการค้าเสรี ประเทศไทยกับประเทศจีนและออสเตรเลียในสมัยรัฐบาล ทักษิณ ชินวัตร.....	168

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2.1 นักบุญนิโคลัส(St. Nichoals)ในฐานะเป็นผู้ใช้แรงงาน.....	28
ภาพที่ 2.2 ภาพ “ Can't cath up!” โดย Novoyw V remya	29
ภาพที่ 2.3 ภาพ “ A year of the Proletarian Dictatorship” โดย Alexander apsit.....	30
ภาพที่ 2.4 ภาพตราไปรษณียากรที่ระลึกการเปลี่ยนแปลงการปกครอง เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน(ครบชุด).....	31
ภาพที่ 2.5 ภาพ เจดีย์วัดพระศรีมหาธาตุ บางเขน	32
ภาพที่ 2.6 ตัวแบบพื้นฐานของการสื่อสาร SMCR ของเดวิด เบอริโล (David K. Berlo)...	36
ภาพที่ 2.7 แบบจำลองในการสื่อสารของแชนนอนและวีเวอร์ (Shannon , Claude E. and Weaver,Warren).....	38
ภาพที่ 2.8 แบบจำลองทฤษฎีการสื่อสารทางการเมืองของ ฮาร์โรลด์ ลาสเวลล์ (Harold Lasswell)	44
ภาพที่ 2.9 แบบจำลองทฤษฎีการสื่อสารทางการเมืองของ คาร์ล ดับเบิลยู. ดอยท์ซ (Karl W. Deutch).....	45
ภาพที่ 2.10 แบบจำลองทฤษฎีการสื่อสารทางการเมืองของ ไบรอัน แมคแนร์ (Brian Mcnair).....	47
ภาพที่ 2.11 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	52
ภาพที่ 3.1 สนิธ ลิ้มทองกุล และ สโรชา พรอุดมศักดิ์ ใส่เสื้อกรีนคำว่า ” เราจะสู้เพื่อในหลวง”ดำเนินรายการเมืองไทยรายสัปดาห์สัญจรครั้งที่ 1.....	105
ภาพที่ 3.2 สนิธ ลิ้มทองกุลได้นำประชาชนจุดเทียนและร้องเพลงสดุดีมหาชาบบริเวณ ท้องสนามหลวงภายหลังจบรายการเมืองไทยรายสัปดาห์สัญจร ครั้งที่ 5.....	110
ภาพที่ 3.3 กลุ่มคนใส่เสื้อเหลืองมารวมฟังรายการเมืองไทยรายสัปดาห์สัญจรครั้งที่เจ็ด...	112
ภาพที่ 3.4 สนิธ ลิ้มทองกุลนำประชาชนถวายสัตย์ปฏิญาณ”ถวายคืนพระราชอำนาจ” ต่อหน้าพระบรมฉายาลักษณ์ภายหลังจบ รายการเมืองไทยรายสัปดาห์ครั้งที่8.....	115

	หน้า
ภาพที่ 3.5 สนธิ ลิ้มทองกุล นำประชาชนเดินขบวนถวายสักการะอนุสาวรีย์ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ภายหลังจบบายการเมืองไทยรายสัปดาห์สัญจรครั้งที่ 9.....	116
ภาพที่ 3.6 พระวัดป่า จำนวน 600 รูปตัวแทนหลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน มาให้กำลังใจ สนธิ ลิ้มทองกุลเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน พ.ศ. 2548 ที่บ้านพระอาทิตย์.....	117
ภาพที่ 3.7 ประชาชนเดินขบวนไปทำเนียบรัฐบาล เพื่อแสดงเจตนากรณีไม่ต้องกรำให้พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร ดำรงตำแหน่ง นายกรัฐมนตรีภายหลังจบบายการเมืองไทยรายสัปดาห์สัญจรครั้งที่ 14.....	120
ภาพที่ 3.8 สนธิ ลิ้มทองกุล เปิดใจถึงสาเหตุที่ต้องมาชุมนุมขับไล่ รัฐบาลพ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตรต่อพนักงานในเครือบริษัทผู้จัดการ เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549.....	122
ภาพที่ 3.9 สนธิ ลิ้มทองกุล ลั่นระฆังโบราณวัดชนะสงคราม ก่อนปราศรัยและอ่านปฏิญญารองทุกข์ของแผ่นดินในการชุมนุมใหญ่ เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549.....	124
ภาพที่ 3. 10 การชุมนุมใหญ่เมื่อวันที่ 4- 5 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549.....	126
ภาพที่ 3. 11 ตราสัญลักษณ์กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย.....	129
ภาพที่ 3.12 โครงสร้างกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย.....	132
ภาพที่ 3.13 การชุมนุมใหญ่เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549.....	140
ภาพที่ 4.1 ระบบการถ่ายทอดสัญญาณโทรทัศน์เอเอสทีวี.....	149
ภาพที่ 4.2 เอเอสทีวีขณะกำลังถ่ายทอดสดการชุมนุมขับไล่รัฐบาลทักษิณ ชินวัตร ของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย.....	150
ภาพที่ 4.3 ภาพแสดงสื่อในเครือผู้จัดการที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ได้นำมาใช้ต่อผู้ทางการเมืองกับรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรในปี พ.ศ. 2549.....	158
ภาพที่ 4.4 แหล่งน้ำมันและก๊าซธรรมชาติบริเวณพื้นที่ทับซ้อนในทะเลอ่าวไทย.....	171
ภาพที่ 4.5 พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร นั่งเป็นประธานในพิธีทำบุญประเทศ ภายในพระอุโบสถ วัดพระแก้ว เมื่อวันที่ 11 เมษายน พ.ศ. 2548.....	180

ภาพที่ 4.6	ภาพเครื่องบินไทยคู่ฟ้า.....	184
ภาพที่ 4.7	ภาพบริเวณหน้าห้องประชุมคณะรัฐมนตรีสัญจรรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร บริเวณปราสาทพนมรุ้ง.....	187
ภาพที่ 4.8	ภาพพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ขึ้นนั่งบริเวณคอกช้างที่จังหวัดสุรินทร์.....	188
ภาพที่ 4.9	ภาพประชาชนขณะถือธงทรวงพระเจริญขณะมาต้อนรับและให้กำลังใจ พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร.....	189
ภาพที่ 4.10	ภาพหนังสือ The King Never Smiles.....	192
ภาพที่ 4.11	ภาพการประชุมใหญ่ของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ที่มีคำขวัญ”เอาประเทศไทยของเราคืนมา”อยู่เบื้องหลังเวที.....	201
ภาพที่ 4.12	กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยสวมเสื้อยืด พร้อมแถบข้อความว่า “เราจะสู้เพื่อในหลวง”.....	209
ภาพที่ 4.13	กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยสวมผ้าคาดศีรษะ “ กู้ชาติ”	210
ภาพที่ 4.14	ภาพแผ่นป้ายของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย มีส่วนศีรษะเป็นใบหน้าพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ส่วนลำตัวเป็นเมอร์ไลออน....	211
ภาพที่ 4.15	ภาพแผ่นป้ายของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ที่เปรียบเทียบกับพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ และคุณหญิงพจมาน ชินวัตร ว่าเปรียบเสมือน ประธานาธิบดีเฟอร์ดินานด์ มาร์กอส และคู่สมรส นางอิมelda มาร์กอส	212
ภาพที่ 4.16	ภาพแผ่นป้ายของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยที่เขียนข้อความว่า “ Mr. Salesman Taksin Thailand is not for sale “	213
ภาพที่ 4.17	ภาพโปสเตอร์ล้อละครเรื่อง”แดจังกึม”เป็น”แดจ้งมึง”.....	214
ภาพที่ 4.18	ภาพโปสเตอร์ล้อภาพยนตร์เรื่อง “ เด็กหอ” เป็นเรื่อง “เด็กชินคอร์ป”.....	215
ภาพที่ 4.19	ภาพกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยจุดเทียน ในวันชุมนุมใหญ่ที่ 12 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2549.....	217
ภาพที่ 4.20	กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยอัญเชิญรูปหล่อ สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชมายังที่ชุมนุม.....	218

ภาพที่ 4.21 สนิธ ลิ้มทองกุล สวมใส่เสื้อ สีเหลือง พร้อมแถบข้อความ”เราจะสู้เพื่อในหลวง” ที่เพิ่งทำเสร็จ มาแถลงข่าวตอบโต้ บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2548.....	219
ภาพที่ 4.22 ประชาชนสวมใส่เสื้อเหลืองเข้ามาฟังนายสนธิ ลิ้มทองกุล ในรายการเมืองไทยรายสัปดาห์ครั้งที่ 7 เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2548....	220
ภาพที่ 4.23 แกนนำกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย พร้อมใจกันพันผ้าพันคอสีฟ้าขณะแถลงข่าวเนื่องการชุมนุมใหญ่ เป็นวันที่ 20 กันยายน พ.ศ. 2549.....	222
ภาพที่ 4.24 ภาพข้อความ “ 92 74 12 สิงหาคม 2549 แม่ของแผ่นดิน “ บนผ้าพันคอสีฟ้าที่นายสนธิ ลิ้มทองกุล สวมใส่.....	224
ภาพที่ 4.25 นายสนธิ ลิ้มทองกุล ขณะสวมผ้าพันคอสีฟ้าให้สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าว.....	226
ภาพที่ 4.26 ภาพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จมานิมนต์ หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโนไปงานในวังด้วยพระองค์เอง.....	228
ภาพที่ 4.27 นายเสนาะ เทียนทอง ขณะกำลังกล่าวปราศรัยโจมตี พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร บนเวทีกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย.....	233
ภาพที่ 4.28 นายศรีณัฐ วงศ์กระจ่าง ขณะเข้าร่วมชุมนุมกับ กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ในปี พ.ศ. 2549.....	237
ภาพที่ 4.29 ภาพนายพงษ์พัฒน์ และ นางธัญญา วชิรบรรจง ขณะเข้าร่วมชุมนุมกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย.....	239
ภาพที่ 4.30 ภาพ จีวรธรรมศาสตร์	250

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

นับตั้งแต่วันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ.2475¹ ได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิ¹มาเป็นระบอบราชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญ² นำโดย “คณะราษฎร”^{*} ซึ่งประกอบไปด้วยข้าราชการทหารและพลเรือนเป็นต้นมา³ การต่อสู้ทางการเมือง^{**} ก็มีมาโดยตลอดในการเมืองไทย การต่อสู้ทางการเมืองในช่วงระยะแรกภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองส่วนใหญ่จะเป็นการต่อสู้ทางการเมืองภายในหมู่ชนชั้นนำด้วยกันเองโดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มข้าราชการมากกว่าที่ประชาชนจะเข้ามามีส่วนร่วม

การต่อสู้ทางการเมืองที่มีประชาชนจำนวนมากได้เข้ามามีส่วนร่วมในการต่อสู้โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อต้านรัฐบาลที่ประชาชนเห็นว่าขาดความชอบธรรมนับตั้งแต่มิถุนายน 2475

---

¹ สมเกียรติ วันทะนะได้เสนอไว้อย่างน่าสนใจว่ารัฐไทยเพิ่งเป็นระบอบสมบูรณาญาสิทธิ ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2435-2475 เท่านั้น โดยก่อนหน้านั้นรัฐไทยเป็นรัฐอาณานิคม สามารถดูข้อถกเถียงเกี่ยวกับเรื่องนี้เพิ่มเติมได้ใน สมเกียรติ วันทะนะ , “ รัฐสมบูรณาญาสิทธิในสยาม , “วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปีที่ 17, 1 (มิถุนายน 2533) : 23-39.

² ปรีดี พนมยงค์ ได้ให้นิยามการเปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475 เขาไว้ว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์การผลิตจากการที่พระมหากษัตริย์เป็นเจ้าของและเป็นเจ้าของแผ่นดินทั้งหลายในสังคม มาเป็นระบอบราชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญ ซึ่งอำนาจอธิปไตยมาจากปวงชนชาวไทย ใน ปรีดี พนมยงค์ , *ความเป็นอนิจจังของสังคม* (พระนคร : เกยีนทอง , 2501). หน้า 34-37.

^{*} คณะราษฎร ได้ก่อตั้งขึ้นที่ประเทศฝรั่งเศสเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2469 ผู้ก่อตั้งเป็นนักเรียนและข้าราชการทั้งในสายทหารและพลเรือนซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในประเทศฝรั่งเศส อังกฤษ และ สวิตเซอร์แลนด์ ได้แก่ 1) นายปรีดี พนมยงค์ 2) นายร้อยโทแปลก ชิตตะสังคะ 3) นายร้อยโทประยูร ภมรมนตรี 4) นายร้อยตรีทัศนัย มิตรภักดี 5) นายตัว ลพานุกรม 6) หลวงสิริราชไมตรี (จรูญ สิงหนณี) 7) นายแนบ พหลโยธิน โดยทั้งหมดมีวัตถุประสงค์หลักร่วมกันก็คือ ต้องการเปลี่ยนระบอบการปกครองของประเทศสยามจากระบอบกษัตริย์อยู่เหนือกฎหมายมาเป็นการปกครองที่มีกษัตริย์อยู่ใต้กฎหมาย ดูเพิ่มเติมเกี่ยวกับพัฒนาการของคณะราษฎรได้ใน นครินทร์ เมฆไตรรัตน์ , *การปฏิวัติสยาม พ.ศ. 2475* (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ฟ้าเดียวกัน , 2553). หน้า 296-304.

³ ลิขิต ธีรเวคิน , *วิวัฒนาการการเมืองการปกครองไทย* (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2550). หน้า 139 .

^{**} สมพงษ์ ชูมาก ได้ให้ความหมายของการต่อสู้ทางการเมืองว่าแบ่งออกเป็นสองประเภทใหญ่ๆได้แก่ 1) การต่อสู้ระหว่างกลุ่มชนหรือ ชนชั้นต่างๆที่กระทำไปเพื่อหวังชัยชนะ ร่วมใช้หรือครองอำนาจ 2) การต่อสู้ระหว่างฝ่ายรัฐบาลกับฝ่ายประชาชนที่ไม่เห็นด้วยกับรัฐบาล งานวิจัยชิ้นนี้จะให้ความสำคัญกับการต่อสู้ทางการเมืองในความหมายหลังเป็นหลัก ดูความหมายการต่อสู้ทางการเมืองเพิ่มเติมได้ใน สมพงษ์ ชูมาก , *การต่อสู้ทางการเมือง* (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ดวงกมล , 2519). หน้า 12-16.

ปกครองพ.ศ. 2475 เป็นต้นมา⁴ที่เห็นได้ชัดกล่าวคือเหตุการณ์ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516 ที่นิสิตนักศึกษา ร่วมกับประชาชนจำนวนมาก⁵ออกมาร่วมกันโค่นล้มรัฐบาลคณาธิปไตย อนุชิตติขจร – ประภาส จารุเสถียร – ณรงค์ กิตติขจร* และเหตุการณ์พฤษภาทมิฬที่ชนชั้นกลางจำนวนมาก⁶ได้ออกมาต่อต้านพลเอกสุจินดา คราประยูรซึ่งดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีผ่านการสนับสนุนของพรรคการเมือง 5 พรรคที่เป็นเสียงส่วนใหญ่ในรัฐสภา(สามัคคีธรรม, ชชาติไทย, กิจสังคม, ประชากรไทย และ ราษฎร)ภายหลังการเลือกตั้งวันที่ 22 มีนาคม พ.ศ. 2535 โดยไม่ผ่านการเลือกตั้ง⁷ ทั้งๆที่ก่อนหน้านี้พลเอกสุจินดา ได้ให้สัมภาษณ์มาโดยตลอดว่าจะไม่รับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีโดยเด็ดขาด⁸

การต่อสู้ทางการเมืองภายหลังเหตุการณ์ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516 และเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ ที่ประชาชนจำนวนมากได้เข้ามามีส่วนรวมในการต่อสู้ทางการเมืองกับรัฐบาลได้กลับมาเกิดขึ้นอีกครั้งหนึ่งในสมัยรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร นำโดยกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเป็นองค์กรแนวร่วมอย่างหลวมๆที่ได้ถือกำเนิดขึ้นครั้งแรกในวันที่ 9 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549 หลังการชุมนุมใหญ่ต่อต้านรัฐบาลทักษิณครั้งแรกที่จัดขึ้นเมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549 ณ ลานพระบรมรูปทรงม้าเป็นเวลาเพียงสี่วัน โดยมีแกนนำคนสำคัญของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยทั้งหมด 5 คน ได้แก่ 1. สนิท ลิ้มทองกุล มหาเศรษฐีผู้ก่อตั้งและผู้นำตลอดกาลของเครือข่ายหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ 2. พลตรีจำลอง

⁴ ในยุคก่อนพ.ศ. 2475 ก็มีการปฏิวัติในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราชดูเพิ่มเติมได้ใน นิธิ เอียวศรีวงศ์, การเมืองไทยสมัยพระนารายณ์ (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2527)

⁵ ชาญวิทย์ เกษตรศิริ, จาก 14 ถึง 6 ตุลา (กรุงเทพฯ : มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 2551). หน้า 185.

* ประจักษ์ ก้องกีรติ ได้วิเคราะห์ไว้ว่าพลังทางการเมืองที่สำคัญที่สร้างความชอบธรรมทางการเมืองให้แก่ขบวนการนิสิตนักศึกษาจนสามารถโค่นล้มรัฐบาลอนุชิตติขจร – ประภาส-ณรงค์ได้ก็คืออุดมการณ์ชาตินิยมที่ให้ความหมายกลับหัวกลับหางกับชาตินิยมแบบราชการ และวาทกรรมราชาชาตินิยมประชาธิปไตย ดูแนวคิดประจักษ์ เพิ่มเติมได้ใน ประจักษ์ ก้องกีรติ, และแล้วความเคลื่อนไหวปรากฏ: การเมืองวัฒนธรรมของนักศึกษาและปัญญาชนก่อน 14 ตุลา (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2548).

⁶ คำพูด สิทิสมาน มองว่า รากฐานของชนชั้นกลางที่มาต่อต้านรัฐบาลพลเอกสุจินดา นั้นเป็นชนชั้นกระฎุมพีใหม่ที่เติบโตขึ้นมาพร้อมกับเศรษฐกิจทุนนิยมของไทยในรอบ 10 ปีหลัง ใน ผู้จัดการฉบับพิเศษ, บันทึก “ ภาพ-คำพูด-เหตุการณ์” ประวัติศาสตร์พฤษภาทมิฬ (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ผู้จัดการ, 2535). หน้า 167.

⁷ เรื่องเดียวกัน

⁸ ผู้จัดการฉบับพิเศษ, บันทึก “ ภาพ-คำพูด-เหตุการณ์” ประวัติศาสตร์ พฤษภาทมิฬ, หน้า 9.

ศรีเมือง อดีตผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้นำการลุกฮือโค่นล้มรัฐบาลทหารเมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2535 หัวหน้าฝ่ายฆราวาสของสำนักสันติอโศก 3. พิภพ ธงไชย นักเคลื่อนไหวอาวุโสองค์กรพัฒนาเอกชนและนักปฏิรูปการศึกษา 4. สมศักดิ์ โกศลยสุทธิ ผู้นำแรงงานรัฐวิสาหกิจที่มีประสบการณ์ยาวนาน 5. สมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์ อาจารย์ที่ปรึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาและที่ปรึกษาสมัชชาคนจน รวมไปถึงมีผู้ที่มีบทบาทที่สำคัญในการเคลื่อนไหวทางการเมืองอีก 2 คน(แต่ไม่ได้เป็นแกนนำ)ได้แก่ คำฉุน สิทธิสมาน บรรณาธิการคอลัมน์นิสต์คนสนิทของสนธิ ลิ้มทองกุลและ สุริยະใส กตะศิลา เลขานุการคณะกรรมการรณรงค์เพื่อประชาธิปไตย (ครป.) ผู้ประสานงานกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย⁹ โดยมีเป้าหมายการต่อสู้ทางการเมืองร่วมกันที่สำคัญก็คือ การกดดันให้นายกทักษิณ ชินวัตร ซึ่งขาดความชอบธรรมทางการเมืองลาออกจากการเป็นนายกรัฐมนตรี¹⁰

การต่อสู้ทางการเมืองเพื่อกดดันให้รัฐบาลทักษิณลาออกจากรัฐมนตรีของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยนั้นมีความน่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง โดยนอกจากจะเป็นการต่อสู้ที่มีประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมการต่อสู้ทางการเมืองอย่างหลากหลาย ดังที่พิภพ ธงไชย แกนนำคนสำคัญเคยกล่าวไว้ว่า

“ ...การชุมนุมครั้งนี้เป็นเรื่องแปลก เพราะเป็นครั้งแรกที่ผู้เข้าร่วมชุมนุมมีความหลากหลายทางชนชั้น ทั้งราชินิกุล ชาวไร่ ชาวนา และชนชั้นกลางที่มีความเข้าใจคน 2ชนชั้นแรกมากขึ้น...”¹¹

การต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในครั้งนี้นี้ยังแตกต่างไปจากการต่อสู้ทางการเมืองที่ประชาชนจำนวนมากเข้ามามีส่วนร่วมในการต่อสู้กับรัฐบาลในอดีตอย่างเหตุการณ์ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516 และเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ* อยู่ 2 ประการ ได้แก่

⁹ เกษียร เตชะพีระ , จากระบบบทักษิณสู่รัฐประหาร 19 กันยายน 2549 : วิกฤติประชาธิปไตยไทย (กรุงเทพฯ: มูลนิธิ 14 ตุลา . 2550) .หน้า 13-14.

¹⁰ กนกวรรณ พงศ์ไธทรัพย์ , “ ยุทธวิธีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย , “(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551) , หน้า 2-3.

¹¹ พิภพ ธงไชย สัมภาษณ์ใน เขมา สมใจ , “ การสื่อสารทางการเมืองในวิกฤติการเมืองไทยปี 2549: ศึกษากรณีพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย, “ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกริก , 2551) , หน้า 16.

ประการแรก การต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์การเมืองไทยที่ประชาชนออกมาขับไล่รัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้ง อีกทั้งยังเป็นรัฐบาลที่ได้รับคะแนนเสียงการเลือกตั้งประชาชนอย่างถล่มทลายถึง 2 สมัย กล่าวคือได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อวันที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2544 จำนวน 248 ที่นั่ง และการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548 จำนวน 377 ที่นั่ง¹² จากจำนวนสส.ทั้งหมด 500 ที่นั่ง ซึ่งแตกต่างไปจากการต่อสู้ทางการเมืองที่ประชาชนมีส่วนร่วมในอดีตที่เป็นการออกมาขับไล่รัฐบาลเผด็จการที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งทั้งรัฐบาล จอมพลถนอม กิตติขจร และ รัฐบาลพลเอกสุจินดา คราประยูร

ประการสอง การต่อสู้ทางการเมืองในครั้งนี้ยังได้ใช้ “สื่อ” มาเป็นเครื่องมือสำคัญเครื่องมือหนึ่งในการต่อสู้ทางการเมืองอย่างเห็นได้ชัด ทั้งนี้ทั้งนั้นส่วนหนึ่งก็เนื่องมาจากนายสนธิ ลิ้มทองกุล แกนนำคนสำคัญคนหนึ่งของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยมีช่องทางสื่อสารแทบทุกชนิดอยู่ในมือ เหมือนดังที่เคยมีคนขนานนามสนธิ ลิ้มทองกุลไว้ว่า “เจ้าพ่อสื่อแห่งเอเชีย”¹³ จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงเห็นว่าการศึกษาการต่อสู้ทางการเมืองระหว่างกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยกับรัฐบาลทักษิณ ในช่วงระหว่างปีพ.ศ. 2549 จึงมีความสำคัญและน่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง

อย่างไรก็ตามการต่อสู้ทางการเมืองถึงแม้ว่าจะแตกต่างไปจากการต่อสู้ในรูปแบบอื่นๆ ตรงที่ปัจจัยชี้ขาดชัยชนะในการต่อสู้ทางการเมืองนั้นอยู่ที่ “ความเชื่อถือศรัทธาทางการเมืองของประชาชนว่าจะมีต่อฝ่ายไหน” จนนำไปสู่การให้การสนับสนุนและสร้างความชอบธรรมทางการเมืองให้แก่ฝ่ายนั้น¹⁴ แต่การต่อสู้ทางการเมืองก็คล้ายคลึงกับการต่อสู้แบบอื่นๆ ในลักษณะที่ว่าจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องวิธีการในการต่อสู้อย่างไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้

งานวิจัยชิ้นนี้จึงต้องการทำการศึกษาวิจัยเพื่อให้ทราบถึงวิธีการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ว่าได้ทำอย่างไรจึงสามารถทำให้ประชาชนเกิดความเชื่อถือ

* เกษียร เตชะพีระ ได้มองการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ต่างจากการต่อสู้ทางการเมืองในเหตุการณ์ 14 ตุลา และ พฤษภาทมิฬ ในแง่ที่ว่า การต่อสู้ทางการเมืองในเหตุการณ์ 14 ตุลา เป็นการต่อสู้เพื่อต้านรัฐราชการเผด็จการและอำนาจทุนควบคู่กันไปด้วย การต่อสู้ทางการเมืองของเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ ต้านรัฐราชการและศักดินาด้านเดียว ส่วนการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรฯ นั้นต้านอำนาจทุนแต่เพียงด้านเดียว ในเกษียร เตชะพีระ, *สงครามระหว่างสี : ก่อนถึงจุดไม่อาจหวนกลับ* (กรุงเทพฯ : โอเพน บুক ,2553) , หน้า 24.

¹² นันทนา นันทวโรภาส , *ชนะการเลือกตั้งด้วยพลังการตลาด* (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ขอคิดด้วยคน , 2549) , หน้า 51.

¹³ เกษียร เตชะพีระ , *จากระบอบทักษิณสู่การรัฐประหาร 19 กันยายน 2549 : วิฤติประชาธิปไตยไทย* , หน้า 66.

¹⁴ พิทยา ว่องกุล , *ยุทธศาสตร์ประชาชน* , หน้า 114-115.

ศรัทธาในการเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยและได้เข้ามา ร่วมชุมนุมขับไล่รัฐบาลทักษิณกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในช่วงระหว่าง ปี พ.ศ.2549เป็นจำนวนมหาศาล นับแสนคน¹⁵ และถือได้ว่าเป็นการชุมนุมทางการเมืองครั้งใหญ่ ที่สุดภายหลังจากเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 และเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ 2535 เป็นต้นมา¹⁶ จนทำให้รัฐบาลทักษิณซึ่งได้รับการยกย่องว่าเป็นรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งที่มีอำนาจมากที่สุด¹⁷ สามารถจัดตั้งรัฐบาลพรรคเดียวได้เป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์การเมืองไทย *ขาด ความชอบธรรมทางการเมืองไม่สามารถดำรงตำแหน่งได้แม้จะชนะการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2548 อย่างเด็ดขาด¹⁸ ก็ตาม รวมไปถึงงานวิจัยชิ้นนี้ยังต้องการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างเป้าหมายการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อ ประชาธิปไตยที่ต้องการโค่นล้มรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร กับวิธีการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยว่ามีความสัมพันธ์อย่างไรอีกด้วย

จากที่กล่าวมาแล้วในข้างต้น ผู้วิจัยจึงเห็นว่าการศึกษาวิจัยเรื่อง “การต่อสู้ทางการเมือง ของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย” จึงเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อ วงการศึกษา รัฐศาสตร์ไทย นอกจากงานวิจัยชิ้นนี้จะเป็นการศึกษากลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยใน แง่มุมที่แตกต่างไปจากเดิมเนื่องจากเป็นการนำเอากรอบทฤษฎีสัญลักษณ์ทางการเมืองของ Ernst Cassirer และ กรอบทฤษฎีสื่อสารทางการเมืองของ Brian Mcnair มาสังเคราะห์เพื่อศึกษา กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในแง่มุมการต่อสู้ทางการเมืองเป็นครั้งแรกแล้วนั้น ผู้วิจัยเห็นว่างานชิ้นนี้ยังสามารถประยุกต์ใช้ต่อขบวนการต่อสู้ทางการเมืองภาคประชาชนที่อาจจะ เกิดขึ้นได้อีกในอนาคต หรือ แม้แต่การประยุกต์ใช้กับวิธีการหาเสียงเลือกตั้งของผู้ที่อยากดำรง ตำแหน่งทางการเมือง เพื่อที่จะระดมประชาชนให้มาเชื่อถือ ศรัทธาและสนับสนุนตนเอง เหมือนที่

¹⁵ พิทยา ว่องกุล , ยุทธศาสตร์ประชาชน (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ชุมนุมศิลป์ธรรมดา , 2551) . หน้า 4.

¹⁶ สุริยะใส กตะศิลา, "วิวัฒนาการการเมืองภาคประชาชนสู่ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม:กรณีศึกษาพันธมิตรประชาชนเพื่อ ประชาธิปไตย. (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาผู้นำทางสังคม ธุรกิจและการเมือง วิทยาลัยนวัตกรรมทางสังคม มหาวิทยาลัยรังสิต, 2552), หน้า 80.

¹⁷ กองบรรณาธิการมติชน , ลับ ล้วง ลึก พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย , (กรุงเทพฯ ฯ : มติชน , 2551). หน้า 78.

* ภายหลังจากการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2548 พรรคไทยรักไทยสามารถชนะการเลือกตั้งได้ สส.จำนวนทั้งสิ้น 377 คน จากจำนวนสส.ทั้งหมด 500คน จนได้กลายเป็น รัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งพรรคแรกในประวัติศาสตร์การเมืองไทยที่สามารถ จัดตั้งรัฐบาลพรรคเดียวได้

¹⁸ สุริยะใส กตะศิลา, "วิวัฒนาการการเมืองภาคประชาชนสู่ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม:กรณีศึกษาพันธมิตรประชาชนเพื่อ ประชาธิปไตย, หน้า 79.

กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเคยทำมาก่อนในการออกมาขับไล่ รัฐบาล ทักษิณ ชินวัตรก็เป็นได้

1.2 คำถามวิจัย

1. การต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในสมัยรัฐบาล ทักษิณ ชินวัตร มีวิธีการอย่างไร
2. เป้าหมายการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยที่ต้องการโค่นล้มรัฐบาล ทักษิณ ชินวัตรนั้นประสบความสำเร็จหรือไม่ อย่างไร เพราะเหตุใด

1.3 สมมติฐาน

เป้าหมายการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยที่ต้องการโค่นล้มรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรประสบความสำเร็จได้เพราะวิธีการต่อสู้ทางการเมืองที่มีการใช้สื่อในเครือข่ายผู้จัดการผลิตสร้างประเด็นทางการเมืองตามกรอบทฤษฎีของ Brian Mcnair และการใช้สัญลักษณ์ทางการเมืองตามกรอบทฤษฎีของ Ernst Cassirer

1.4 วัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงวิธีการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในสมัยรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร
2. เพื่อศึกษาถึงเป้าหมายการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยที่ต้องการโค่นล้มรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรว่าประสบความสำเร็จหรือไม่อย่างไร
3. เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการต่อสู้ทางการเมืองที่มีต่อเป้าหมายการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

1.5 ขอบเขตในการศึกษา

1. งานวิจัยชิ้นนี้ศึกษาการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ในสมัยรัฐบาล ทักษิณ ชินวัตร โดยมีขอบเขตตั้งแต่การเริ่มเปิดตัวของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย เมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2549 จนถึงวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2549 ที่มีการยึดอำนาจของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน โดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข
2. งานวิจัยชิ้นนี้ศึกษา เฉพาะ กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย เท่านั้น ไม่ได้ศึกษาไปถึงการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มอื่นที่มาสนับสนุนรัฐบาล ทักษิณ ชินวัตร และออกมาตอบโต้กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในขณะนั้น

1.6 ระเบียบวิธีในการศึกษา

การศึกษาวิจัยชิ้นนี้เป็นการศึกษาวิเคราะห์เชิงการตีความ และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในลักษณะของการพรรณนา (Descriptive) เป็นหลัก โดยเลือกใช้วิธีการศึกษาและเครื่องมือในการเก็บข้อมูล 2 รูปแบบได้แก่

1. การวิจัยเอกสารต่างๆที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยทั้งที่เป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
  - เอกสารทางวิชาการ เช่น หนังสือ หรือ งานวิจัย โดยเฉพาะหนังสือและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสารรายวัน/รายเดือน/รายสัปดาห์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหนังสือในเครือของสำนักพิมพ์ผู้จัดการ
  - เอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับประเด็นข้อถกเถียงของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในแง่มุมต่างๆ
  - อินเทอร์เน็ตและเว็บไซต์ ต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เว็บไซต์ www.manager.co.th ในช่วงที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยมีการเคลื่อนไหวชุมนุมใหญ่ในช่วงสมัยรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร
  - ซีดีบันทึกคำปราศรัยของแกนนำกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยรุ่นที่หนึ่ง หรือ เหตุการณ์การเคลื่อนไหวที่สำคัญๆของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ในช่วง

ที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยมีการเคลื่อนไหวชุมนุมใหญ่ในช่วงสมัย
รัฐบาลทักษิณ ชินวัตร

2. การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ที่มีส่วนร่วมในการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตร
ประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในปี พ.ศ. 2549

- แกนนำกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยรุ่นที่หนึ่งทั้งห้าคน ได้แก่ นายสนธิ
 ลิ้มทองกุล , พลตรีจำลอง ศรีเมือง , นายสมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์ , นายสมศักดิ์ โกศลยสุทธิ
 , นายพิภพ ธงไชย
- บุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการต่อสู้ทางการเมืองในปีพ.ศ. 2549 อาทิเช่น นายสุริยะใส
 กตะศิลา , นายคำคุณ สิริธิสมาน , นายเทิดภูมิ ใจดี , นายปานเทพ พัวพงษ์พันธ์
 , นาย ศิริชัย ไ่ม่างม เป็นต้น
- ประชาชนทั่วไปที่เข้าร่วมชุมนุมขับไล่รัฐบาลทักษิณ ชินวัตรกับกลุ่มพันธมิตรประชาชน
 เพื่อประชาธิปไตยในปี พ.ศ. 2549 อาทิเช่น นายพงษ์ศักดิ์ ใจเทียมศักดิ์ ประธานชมรม
 พันมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยจังหวัดปทุมธานี , นายเกษมสุข สุ่มเมา
 , นางจิรชญา ทิพย์ประเสริฐ, นายพิพัฒน์ ทศนีย์ศิลป์ , นายณัฐพล (ขอสงวนนามสกุล)
 เป็นต้น

1.7 ข้อจำกัดในการวิจัย

1. งานวิจัยชิ้นนี้ศึกษาการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อ
 ประชาธิปไตยในช่วงสมัยรัฐบาล ทักษิณ ชินวัตร เท่านั้น ไม่ได้ครอบคลุมถึงการต่อสู้
 ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในปีอื่นๆ ซึ่งอาจทำให้
 มองไม่เห็นภาพรวมการต่อสู้ทางการเมืองทั้งหมดของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อ
 ประชาธิปไตย
2. งานวิจัยชิ้นนี้เน้นศึกษาเฉพาะกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเท่านั้น ไม่ได้
 รวมไปถึงการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มอื่น อาทิเช่น กลุ่มคาราวานคนจนที่สนับสนุน
 รัฐบาลทักษิณชินวัตรทำให้ไม่สามารถอธิบายสภาพแวดล้อมการต่อสู้ทางการเมือง
 เมืองไทยในช่วงสมัยรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร ได้ทั้งหมด

3. งานวิจัยชิ้นนี้เน้นเก็บข้อมูลผ่านหนังสือ หนังสือพิมพ์ และ เว็บไซต์ ในเครือข่ายผู้จัดการเป็นหลัก ไม่ได้รวมไปถึงสื่อในเครือข่ายอื่น ๆ ที่มีความสำคัญเช่นกันในการอธิบายถึงการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ไม่ว่าจะเป็นสื่อโทรทัศน์วิทยุ หรือ อินเทอร์เน็ต เนื่องจากจะทำให้ขอบข่ายการศึกษาในงานวิจัยกว้างจนเกินไป จนไม่สามารถที่จะทำการศึกษาได้

1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเข้าใจถึงวิธีการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยว่าทำอย่างไรจึงสามารถระดมประชาชนให้เข้ามาร่วมชุมนุมกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้อย่างจำนวนมากศาลในสมัยรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร ผ่านกรอบทฤษฎีสัญลักษณ์ทางการเมืองและการสื่อสารทางการเมือง
2. เพื่อเข้าใจถึงบริบทสภาพแวดล้อมทาง เศรษฐกิจ สังคม และ การเมือง ที่ส่งผลต่อการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ในสมัยรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร
3. เพื่อเป็นการเพิ่มทางเลือกและขยายขอบเขตในการศึกษาวิชารัฐศาสตร์โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ในแง่มุมที่แตกต่างไปจากเดิมผ่านกรอบทฤษฎีสัญลักษณ์ทางการเมืองและการสื่อสารทางการเมือง
4. เพื่อเข้าใจถึงเป้าหมายการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยที่ต้องการโค่นล้มรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรว่าประสบความสำเร็จหรือไม่ และมีความสัมพันธ์กับวิธีการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยอย่างไร
5. เพื่ออธิบายถึงการถูกโค่นล้มของรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร ในแง่มุมที่แตกต่างไปจากเดิม

1.9 นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง

1. สัญลักษณ์ หมายถึง สิ่งที่ใช้แทนความคิดหรือความเชื่อที่เป็นนามธรรม ซึ่งโดยปกติทั่วไปแล้วสัญลักษณ์จะไม่ใช้แทนสิ่งที่เป็นรูปธรรม สัญลักษณ์นั้นจะต้องมีความสัมพันธ์กับสิ่งที่ใช้แทนอย่างมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง อาทิเช่น สีดำเป็นสัญลักษณ์แทนความไม่บริสุทธิ์ เป็นต้น โดยทั่วไปแล้วสัญลักษณ์นั้นมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญกล่าวคือ การทำให้ผู้ที่รับรู้สัญลักษณ์เกิดอารมณ์ความรู้สึก ความเชื่อ ความเข้าใจในสิ่งที่สัญลักษณ์ต้องการจะสื่อตรงกัน เช่น พระเกี้ยว เป็นสัญลักษณ์แทนถึง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นต้น โดยถ้าเมื่อไหร่สัญลักษณ์ทำให้ผู้รับรู้เกิดความเชื่อถึงขั้นความเชื่ออย่างฝังหัว(Myth) ก็จะก่อให้เกิดพฤติกรรมที่สอดคล้องต้องกันตามที่ใช้สัญลักษณ์ต้องการได้
2. สัญลักษณ์ทางการเมือง หมายถึง สิ่งที่ใช้แทนความคิด ความเชื่อทางการเมือง หรืออุดมการณ์ทางการเมือง เพื่อสื่อความหมายให้ผู้รับรู้สัญลักษณ์ทางการเมืองเกิดความเชื่อในความคิด ความเชื่อทางการเมือง หรืออุดมการณ์ทางการเมืองไปในทิศทางเดียวกัน โดยถ้าเมื่อไหร่ความคิด ความเชื่อทางการเมืองของผู้รับรู้สัญลักษณ์ทางการเมืองมากจนถึงขั้นที่เรียกว่า “ความเชื่อทางการเมืองอย่างฝังหัว” หรือ (Political myth) เกิดขึ้นจนมองว่าสิ่งเหล่านั้นเป็นความจริง ก็จะก่อให้เกิดความประพฤติหรือการกระทำทางการเมืองที่สอดคล้องต้องกัน(conformity) ตามที่ใช้สัญลักษณ์ทางการเมืองต้องการจนนำไปสู่การสนับสนุนการเคลื่อนไหวทางการเมืองและสร้างความปลอดภัยทางการเมืองให้แก่ผู้ใช้สัญลักษณ์ทางการเมืองได้ในที่สุด
3. ประเด็นทางการเมือง หมายถึง ประเด็นปัญหาทางการเมืองที่เกิดจากกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยกขึ้นมาเพื่อใช้โจมตีรัฐบาล ทักษิณ ชินวัตรผ่านสื่อในเครือผู้จัดการเพื่อแสดงให้เห็นว่ารัฐบาลทักษิณ ชินวัตร ขาดความชอบธรรมในการดำรงตำแหน่งทางการเมือง
4. กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย หมายถึง กลุ่มที่เกิดขึ้นจากการรวมตัวของกลุ่มองค์กรที่หลากหลาย โดยมีเป้าหมายที่สำคัญ ก็คือ การขับไล่โค่นล้มรัฐบาลทักษิณ กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในรุ่นที่หนึ่งนี้มีแกนนำอยู่ 5 คน ได้แก่ นายสนธิ ลิ้มทองกุล พล.ต. จำลอง ศรีเมือง นายสมศักดิ์ โกศลยโสข นายพิภพ ธงชัย และนายสมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์ กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อ

ประชาธิปไตย นั้นได้มีชื่อเรียกที่สำคัญอีกชื่อหนึ่งนั่นก็คือ กลุ่มคนเสื้อเหลือง เนื่องจากได้มีการใช้สีเหลืองมาเป็นสัญลักษณ์ที่สำคัญของกลุ่มตน

5. ความชอบธรรมทางการเมือง หมายถึง ความเชื่อที่ว่า การกระทำทางการเมือง นโยบาย หรือ สิ่งต่างๆที่ผู้นำทางการเมือง หรือ ผู้นำกลุ่มทางการเมือง (ในที่นี้หมายถึง กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย) นั้นเป็นสิ่งที่ถูกต้องสมควรอย่างยิ่งที่จะยอมรับ เชื่อฟัง และปฏิบัติตาม

1.10 การนำเสนอ

การนำเสนอเรื่อง “การต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในสมัย รัฐบาล ทักษิณ ชินวัตร” แบ่งออกได้ดังต่อไปนี้

บทที่ 1 บทนำ

บทที่ 2 กรอบทฤษฎีและการสำรวจวรรณกรรม

บทที่ 3 บริบทสภาพแวดล้อมทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย
ในสมัยรัฐบาล ทักษิณ ชินวัตร

บทที่ 4 การต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในสมัย
รัฐบาลทักษิณ ชินวัตร

บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ

บทที่ 2

ทฤษฎี กรอบการวิเคราะห์ และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่องการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย เป็นการศึกษาเพื่อมุ่งเน้นทำความเข้าใจถึงวิธีการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยต่อรัฐบาลพ.ต.ท.ดร. ทักษิณ ชินวัตร ซึ่งถูกกล่าวถึงว่าเป็นรัฐบาลที่มาจากกาเลือกตั้งที่เข้มแข็งสุดในประวัติศาสตร์ทางการเมืองไทยนับตั้งแต่มีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 เป็นต้นมา การต่อสู้ทางการเมืองระหว่างกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยกับรัฐบาลพ.ต.ท.ดร. ทักษิณ ชินวัตรจึงน่าสนใจเป็นอย่างยิ่งว่ากลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยมีวิธีการต่อสู้ทางการเมืองเป็นอย่างไร จึงสามารถต่อสู้ทางการเมืองกับรัฐบาลที่มีความเข้มแข็งอย่างรัฐบาลพ.ต.ท.ดร. ทักษิณ ชินวัตรได้ อย่างไรก็ตาม การจะทำความเข้าใจถึงลักษณะและปรากฏการณ์ทางการเมืองดังกล่าวได้จำเป็นต้องมีกรอบแนวคิดทฤษฎีเพื่อใช้ในการศึกษา งานวิจัยชิ้นนี้ผู้วิจัยจึงได้ใช้กรอบแนวคิดทฤษฎีในการวิเคราะห์ออกเป็น 2กรอบใหญ่ๆได้แก่ 1. กรอบแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับเรื่องสัญลักษณ์ทางการเมือง 2. กรอบแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับเรื่องการสื่อสารทางการเมือง

2.1 กรอบแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับเรื่องสัญลักษณ์ทางการเมือง

2.1.1 ความหมายของ “สัญลักษณ์”

การสื่อสารถึงแม้ว่าจะมีภาษาใช้ในการสื่อสารแต่จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมียุทธศาสตร์ที่ต่างกันต่างประกอบไปด้วยเนื่องจากสัญลักษณ์เป็นสิ่งที่สามารถสื่อความหมายให้บุคคลต่อบุคคลเข้าใจได้ง่ายขึ้น¹ สัญลักษณ์เป็นสิ่งที่ใช้พรรณนาหรือบรรยายแทนสิ่งที่เป็นนามธรรมเพื่อสื่อสารให้บุคคลต่อบุคคลมีความเข้าใจตรงกัน สัญลักษณ์มีหน้าที่ในการถอดรหัสสาร เพื่อให้ผู้ส่งสารและผู้รับสารอยู่บนการสื่อสารเดียวกัน จึงเป็นสาเหตุให้สัญลักษณ์ได้ถูกนำมาใช้อย่างกว้างขวาง อาทิเช่น การโฆษณา การรายงานข่าว การปราศรัยทางการเมือง การวิเคราะห์ทางเศรษฐกิจ เป็นต้น เนื่องจากสิ่งเหล่านี้บางทีเป็นสิ่งที่ยากต่อการสื่อความหมายจำเป็นต้องใช้สัญลักษณ์เข้ามาช่วย เพื่อให้การสื่อความหมายเป็นไปได้อย่างสะดวกง่ายดายยิ่งขึ้น²

คำว่า “สัญลักษณ์” มีผู้ให้นิยามความหมายไว้อย่างหลากหลาย อาทิเช่น

“ A.N. Whitehead ได้ให้นิยามสัญลักษณ์ไว้ว่า ....สัญลักษณ์เป็นส่วนประกอบของประสบการณ์ที่แสดงออกถึงความคิด ความเชื่อ อารมณ์ และประสบการณ์ .... “

“Peter Brown มองว่า....สัญลักษณ์เป็นเครื่องมือที่ทรงพลังอำนาจในการเพิ่มจินตนาการและความเข้าใจอย่างถ่องแท้⁴ .... “

¹ Norbert Elias , *The symbol theory* (London : Sage , 1991) , p. 3.

² พระณรงค์ คุ้มกลัด , “ พระพุทธศาสนากับทฤษฎีสัญลักษณ์ : ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจและการใช้สัญลักษณ์ของพุทธศาสนิกชนไทย ในเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร , “ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาศาสนาเปรียบเทียบ มหาวิทยาลัยมหิดล , 2546) , หน้า 6.

³ F.W. Dilstone . , *The Power of Symbols* (New York : United States of America , 1986) , p 11.

⁴ Ibid., p.13.

“ Dr Bevan มองว่า ...สัญลักษณ์เป็นตัวแทนของความคิดที่สามารถแสดงได้มากกว่าความเป็นจริง...⁵ “

“ Langer ได้ให้นิยามสัญลักษณ์เอาไว้ว่า ....สัญลักษณ์เป็นช่องทางในการถ่ายทอดมโนภาพให้เกิดขึ้นในใจของมนุษย์ สัญลักษณ์สามารถทำให้คนนึกถึงบางสิ่งบางอย่างได้โดยที่ไม่จำเป็นต้องมีการปรากฏอยู่ของสิ่งนั้นตรงหน้าก็ได้ หรือ กล่าวอีกนัยหนึ่งสัญลักษณ์เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการถ่ายทอดทางความคิด⁶....“

“ Beattie ได้ให้นิยามสัญลักษณ์เอาไว้ว่า ...สัญลักษณ์นั้นจะต้องประกอบไปด้วย สามอย่างใหญ่ๆ ได้แก่ 1.สัญลักษณ์จะต้องมีความสัมพันธ์กับสิ่งที่สัญลักษณ์เป็นตัวแทนได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง อาทิเช่น สีขาวเป็นสัญลักษณ์แทนความบริสุทธิ์ เป็นต้น 2. สัญลักษณ์จะเป็นตัวแทนของการให้ความหมายในสิ่งที่เป็น “ ความคิดความเชื่อที่เป็นนามธรรม” อาทิเช่นเรื่อง อำนาจ , ความชอบธรรมของอำนาจ ,ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของกลุ่ม เป็นต้น โดยสัญลักษณ์จะไม่เป็นตัวแทนให้ความหมายถึงเหตุการณ์หรือสิ่งที่เป็นรูปธรรม 3. สัญลักษณ์จะเป็นสิ่งที่ถูกใช้เพื่อเป็นเครื่องผูกพันและรักใคร่ทางด้านจิตใจ ซึ่งความรักใคร่ผูกพันนี้มีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนรูปเป็นสัญลักษณ์ อาทิเช่น ธงชาติ⁷.... “

“ Ernst Cassirer มองว่า ...สัญลักษณ์เป็นตัวเชื่อมโยงสายใยแห่งความคิดและประสบการณ์ของมนุษย์⁸.... “

“ Paul Ricoeur ได้ให้นิยามสัญลักษณ์เอาไว้ว่า ....สัญลักษณ์เป็นสิ่งที่แสดงถึงความจริง ความรู้สึก สัญลักษณ์แทนสิ่งที่ยากให้เข้าใจง่าย แสดงถึง

⁵ Ibid., p.20.

⁶ Susanne Langer , *An introduction to symbolic logic* (New York : Dover Publications , 1953) , p. 254.

⁷ John Skorupski , *Symbol and Theory* (Cambridge : Cambridge University Press , 1983) , p 119.

⁸ Ernst Cassirer , *Philosophy of Symbolic Forms*, 3 vol.(New Haven : Yale University Press,1953-1957), p 114.

ความมีพลังอำนาจเหนือตัวเองมีความสัมพันธ์และอยู่ใกล้ตัวของมนุษย์ และมีความสัมพันธ์กับประสบการณ์ของชีวิต⁹.... “

“ Bernard Lonergan มองว่า....สัญลักษณ์ เป็นจินตนาการของความจริงอันสูงสุดหรือสิ่งที่กระตุ้นต่อความรู้สึกที่สัมพันธ์กับวัตถุ ต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง สัญลักษณ์เป็นทั้งจิตว่างกาย หัวใจที่มีการสื่อสารต่อกัน สัญลักษณ์เป็นสิ่งที่มีความหมาย สามารถแสดงออกได้ถึงความเชื่อหรือศรัทธา¹⁰.... “

“ Austin Farrer มองว่า....สัญลักษณ์เป็นจินตนาการ เป็นโลกทัศน์ของมนุษย์¹¹.... “

“ John A. Saliba มองว่า....สัญลักษณ์เป็นวิถีทางที่สำคัญที่จะแสดงถึงความเชื่อความศรัทธาของมนุษย์¹².....”

“ Ernst Gombrich มองว่า ...สัญลักษณ์เป็นสิ่งที่แสดงความจริงนอกเหนือไปจากตัวเอง นอกจากนี้สัญลักษณ์ยังเป็นที่รวมของความรู้สึก ทัศนคติ อารมณ์ สัญลักษณ์เป็นสิ่งที่มีความหมายในจิตใต้สำนึกของมนุษย์ เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดการกระทำตามมา¹³.... “

“ Murray Edelman ได้ให้นิยามสัญลักษณ์เอาไว้ว่า ...สัญลักษณ์เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดทัศนคติ หรือ ความประทับใจ การสื่อสารผ่านสัญลักษณ์นี้เป็นการสื่อสารที่เหนือผ่านมิติของกาลเวลา สถานที่ เหตุผล หรือ แม้แต่จินตนาการ ทำให้สิ่งเหล่านี้ไม่สามารถปิดกั้นการสื่อสารได้อีกต่อไป¹⁴.....”

“ Pierre Bourdieu ได้ให้นิยามสัญลักษณ์ไว้ว่า ....สัญลักษณ์เป็นสิ่งที่ เป็นรูปธรรมบ่งชี้ถึงนามธรรมของอีกสิ่งหนึ่ง ซึ่งมีใช่เป็นการสะท้อนภาพแบบเที่ยงตรง แต่อาศัยความคล้ายคลึง ความเชื่อมโยง หรือแม้แต่วรรณียบบางอย่างที่

⁹ F.W. Dilstone . , The Power of Symbols ,pp.128-131.

¹⁰ Ibid., pp.137-139.

¹¹ Ibid., pp.139-143.

¹² Ibid., p.55.

¹³ Ibid., pp.147-151.

¹⁴ Murray Edelman ,The symbolic Uses of politics (Chicago : University of Illionois press , 1972) , p. 6.

ไม่ชัดเจนแต่เกี่ยวโยงกันด้วยความบังเอิญหรือตามข้อตกลงร่วมกัน โดยทั่วไปแล้ว สัญลักษณ์จะเป็นสิ่งที่มองเห็นหรือจับต้องได้และสามารถปรากฏได้ทั้งในรูปของวัตถุสิ่งของหรือการกระทำ ในขณะที่ความหมายของมันจะเป็นนามธรรมมากกว่า เช่น ความคิด คุณสมบัติ หรือ สถานภาพ เป็นต้น¹⁵.... “

“ Clifford Geertz มองว่า ....สัญลักษณ์เป็นสิ่งที่ให้ความหมายแก่สิ่งรอบตัว มีพลังอำนาจในการสร้างศรัทธา เราอารมณ์ความรู้สึกของคนโดยการให้กิจกรรมของชีวิต และเป็นที่ยอมรับกันว่า เป็นจริง....¹⁶

“ Tillich มองว่า ...สัญลักษณ์เป็นสิ่งที่มีความศักดิ์สิทธิ์ เป็นสื่อที่มีพลังสามารถแทรกแซงเข้าไปในจิตวิญญาณของมนุษย์ มีคุณสมบัติในการนำไปสู่ความเชื่อถือศรัทธาไปในทิศทางเดียวกัน¹⁷.... “

“ Turner มองว่า ....สัญลักษณ์นั้นมีลักษณะที่สำคัญ อยู่ 3 ประการ ได้แก่ 1. สัญลักษณ์มีลักษณะกระชับ(condensation) มีความหมายหลายนัยยะ (Polysemy) หรือมีความหมายคลุมเครือ(Multivocality) เพราะสัญลักษณ์ที่สำคัญอย่างหนึ่งสามารถแทนความหมายของสิ่งต่างๆและการกระทำที่แตกต่างได้มากมาย 2. สัญลักษณ์สามารถทำให้ความหมายที่ไม่สัมพันธ์ต่อกันรวมกันเป็นเอกภาพ (Unification of Disparate Significata) 3. สัญลักษณ์นั้นได้มีขั้วของความหมาย(Polalization of Meaning) แบ่งออกเป็น 2 ขั้วใหญ่ๆได้แก่ 3.1 ขั้วอุดมคติ (Ideological Pole) จะเป็นกลุ่มของความหมายที่อ้างถึงส่วนประกอบของคุณธรรมและมีรูปแบบของสังคม 3.2 ขั้วความรู้สึก (Sensory Pole) เป็นสัญลักษณ์ที่สื่อออกมาโดยตรง ความหมายจะเป็นไปโดยธรรมชาติ และเป็นสิ่งที่ปลูกเร้าความต้องการหรือความรู้สึก¹⁸.... “

¹⁵ ปีแอร์ บูร์ดิเยอ , เศรษฐกิจของทรัพย์สินเชิงสัญลักษณ์ (กรุงเทพฯ ฯ : สำนักพิมพ์คบไฟ , 2550). หน้า 51 .

¹⁶ ธรรมภากรณ์ วงศ์บุญชัยนันท์ , “ พิธีงเด็ก : ระบบสัญลักษณ์และระบบเครือญาติจินญาติแต่จิวในเยาวราช,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชามนุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2547) . หน้า 50 .

¹⁷ F.W. Dilistone . , The Power of Symbols ,pp.123-125.

“ วรพล พรหมมิถุนทร มองว่า ....สัญลักษณ์เป็นตัวแทนที่สื่อความหมายของสิ่งต่างๆ เพื่อสร้างตัวแทนที่มี “ ความหมายร่วม” อันสามารถรับรู้และทำความเข้าใจอย่างสอดคล้องต้องกันได้ระหว่างบุคคลให้เกิดขึ้น¹⁹.....“ เป็นต้น

จากนิยามความหมายของสัญลักษณ์อย่างที่กล่าวมา อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า ความหมายของสัญลักษณ์สามารถอธิบายได้ 3 ประการใหญ่ๆ ได้แก่

1. สัญลักษณ์เป็นสิ่งที่ใช้แทนสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เป็นนามธรรมเพื่อสื่อหรือเป็นเครื่องมือในการทำให้เกิดการรับรู้ และเข้าใจในความหมายในร่วมกัน
2. สัญลักษณ์เป็นสื่อที่ใช้ในการถ่ายทอดทัศนคติ ความคิด ความรู้สึก ความเชื่อ จากผู้ที่ใช้สัญลักษณ์ไปยังกลุ่มบุคคลที่ต้องการ หรือ กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ สัญลักษณ์เป็นเครื่องมือในการสร้างความเชื่อตามที่ใช้สัญลักษณ์ต้องการ
3. สัญลักษณ์จะทำหน้าที่ปลุกเร้า โน้มน้าว อารมณ์ความรู้สึกจนก่อให้เกิดพฤติกรรมหรือการกระทำตามที่ใช้สัญลักษณ์ต้องการ

นอกจากคำว่าสัญลักษณ์แล้วยังมีคำว่า “ สัญลักษณ์” และ “สัญลักษณ์” ที่มีความหมายใกล้เคียงกับคำว่าสัญลักษณ์ในแง่ที่ว่า เป็นสิ่งที่ใช้แทนสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อสร้างความหมายร่วมกัน เพียงแต่แตกต่างกับสัญลักษณ์ตรงที่ “ สัญลักษณ์” นั้นมีความหมายที่กว้างกว่าสัญลักษณ์มาก โดยสิ่งใดที่ให้ความหมายมากกว่าตัวของมันเองถือได้ว่าเป็นสัญลักษณ์ทั้งสิ้น²⁰ (Sign is something which stand to somebody for something in some respect)²¹ ส่วน “สัญลักษณ์” นั้นมีความ

¹⁸ ระพีพรรณ คมใส , “พิธีกรรมแซนเนียะตาของกลุ่มชาวไทยเขมร : ศึกษาเฉพาะกรณีหมู่บ้านกราม ตำบลไพร อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ , “ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชามนุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2540) . หน้า 7-8 .

¹⁹ วรพล พรหมมิถุนทร , การสื่อสารสัญลักษณ์ : ธรรมชาติ พัฒนาการ ผลกระทบ (กรุงเทพฯ ฯ : สำนักพิมพ์อาร์ตไลน์ , 2534). หน้า 10.

²⁰ John Skorupski , Symbol and Theory , p 119.

²¹ John Robinson Peirce , Symbol Signal and noise : the nature and process of communication (Newyork : Harper , 1961), p. 25.

แตกต่างกับสัญลักษณ์ในแง่ที่ว่าสัญลักษณ์นั้นไม่ได้มีความหมายที่ลึกลงไปทางด้านจิตใจ ความรู้สึกของมนุษย์จนก่อให้เกิดความเชื่อตามมาเหมือนดังเช่นสัญลักษณ์²²

กล่าวโดยสรุป สัญลักษณ์ก็คือสิ่งที่ใช้แทนความคิด ความเชื่อที่เป็นนามธรรม(abstract notion) เพื่อให้เกิดการรับรู้ และเข้าใจในความหมายร่วมกันของสิ่งที่สัญลักษณ์ต้องการจะสื่อ ซึ่งโดยปกติทั่วไปแล้วความหมายที่สัญลักษณ์สื่อออกมาจะมีลักษณะสัมพันธ์กับอารมณ์ ความรู้สึก จิตใจ ความเชื่อ สัญลักษณ์จึงถูกมองได้อีกนัยหนึ่งว่าเป็นเครื่องมือในการสร้างความเชื่อให้เกิดขึ้น ซึ่งเมื่อใดก็ตามสัญลักษณ์ได้สร้างความเชื่อให้เกิดขึ้นในระดับที่รุนแรงกว่าความเชื่อปกติหรือที่เรียกกันว่า ความเชื่อฝังหัว (Myth) * ในจิตใจของผู้ที่รับรู้สัญลักษณ์แล้ว ก็สามารถก่อให้เกิดพฤติกรรมหรือการกระทำตามมาในทิศทางที่ผู้ใช้สัญลักษณ์ต้องการได้

2.1.2 แนวคิดทฤษฎี “ สัญลักษณ์ ”

มนุษย์รู้จักการใช้สัญลักษณ์มาตั้งแต่ยุคโบราณก่อนที่มนุษย์จะคิดประดิษฐ์ตัวอักษร ขึ้นมา²³ เพื่อใช้สื่อให้เกิดการรับรู้เข้าใจในความหมายร่วมกัน ในระยะแรกสัญลักษณ์ที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้นมาเพื่อใช้สื่อความหมาย ก็คือ ภาษาภาพ โดยมนุษย์ยุคดึกดำบรรพ์ได้มีการใช้ ภาพวาดเพื่อเล่าเรื่องราวของตนเองให้คนรุ่นหลังได้รับรู้²⁴ มีเพียงแต่มนุษย์เท่านั้นที่มีการใช้สัญลักษณ์ในการสื่อสารสัตว์ชนิดอื่นไม่สามารถใช้สัญลักษณ์ได้²⁵ มนุษย์จึงถูกเรียกอีกชื่อหนึ่งว่าเป็น “ สัตว์สัญลักษณ์ ”²⁶

²² พระณรงค์ คุ้มกวด , พระพุทธศาสนากับทฤษฎีสัญลักษณ์ : ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจและการใช้สัญลักษณ์ของพุทธศาสนิกชนไทย ในเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร , หน้า 7 .

* Myth นี้มีบางคนแปลว่า มายาคติ นิยายหรือนิทานปรัมปรา แต่ในงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยจะแปลคำว่า Myth ว่า เป็นความเชื่ออย่างรุนแรงที่เข้มขึ้นมากกว่าความเชื่อในระดับปกติทั่วไป หรือ อาจกล่าวได้ว่าเป็นความเชื่ออย่างฝังหัว .

²³ พรหมา พิทักษ์, นัยแห่งสัญลักษณ์ (กรุงเทพฯ : ดันธรรม , 2550). หน้า 5.

²⁴ พระณรงค์ คุ้มกวด , พระพุทธศาสนากับทฤษฎีสัญลักษณ์ : ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจและการใช้สัญลักษณ์ของพุทธศาสนิกชนไทย ในเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร , หน้า 27.

²⁵ Robert J Pranger , *Action, symbolism and order :the existential dimensions of politics in modern citizenship* (Nashville , Ten: Vanderbilt University Press ,1968), p. 161. และ สัตว์ทั่วไปในโลกจะมีการกระทำ

สาเหตุสำคัญที่มนุษย์ได้ใช้สัญลักษณ์ในการสื่อสารก็เนื่องจากการใช้สัญลักษณ์ในการสื่อสารจะเป็นการสื่อความหมายบุคคลต่อบุคคลในเรื่องที่ยากให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น²⁷ และสัญลักษณ์ยังสามารถทำให้คนนึกถึงบางสิ่งบางอย่างได้โดยที่ไม่จำเป็นต้องมีการปรากฏอยู่ของสิ่งนั้นตรงหน้าก็ได้ กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ สัญลักษณ์เป็น”เครื่องมือที่ใช้ในการสื่อสารทางความคิด”ที่สำคัญ (Symbol is an instrument of thought)²⁸ โดยทั่วไปแล้วสัญลักษณ์จะมีคุณลักษณะที่สำคัญ 3 ประการได้แก่

1. สัญลักษณ์นั้นไม่เพียงแต่เป็นสิ่งที่ใช้แทนสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อใช้สื่อความหมายให้เกิดการเข้าใจร่วมกันแล้ว สัญลักษณ์ยังมีความสัมพันธ์กับสิ่งที่ใช้แทนอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงอีกด้วย²⁹ อาทิเช่น สีขาวเป็นสัญลักษณ์ที่แทนถึงความบริสุทธิ์ สีดำสัญลักษณ์แทนถึงความลึกลับ ความเข้มแข็ง³⁰ สีเขียวเป็นสัญลักษณ์แทนถึงความหวัง การเติบโต สีม่วงเป็นสัญลักษณ์แทนถึงความสงบ เงียบขรึม³¹ เป็นต้น

2. สัญลักษณ์จะแทนถึงสิ่งที่เป็นความคิดหรือความเชื่อที่เป็นนามธรรม (abstract notion) อาทิเช่น เรื่องของอำนาจ อำนาจอันชอบธรรม(political authority) เป็นต้น และสัญลักษณ์จะไม่แทนถึงเหตุการณ์หรือสิ่งที่มีตัวตนที่เป็นรูปธรรมสามารถเห็นประจักษ์ได้(concrete entities)

3. สัญลักษณ์จะมีลักษณะเป็นสิ่งที่ถูกใช้เพื่อเป็นเครื่องผูกพันรักใคร่ทางด้านจิตใจ และกระตุ้นความรู้สึกทางอารมณ์³² ซึ่งความรู้สึกนี้มีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนรูปเป็นสัญลักษณ์ในภายหลัง อาทิเช่น ธงชาติ เป็นต้น³³

ระหว่างกันทางพฤติกรรมเท่านั้น (behavioral interaction) ไม่มีการกระทำระหว่างกันผ่านสัญลักษณ์ (symbolic interaction) เหมือนกับมนุษย์ มนุษย์จึงถูกเรียกอีกนัยหนึ่งว่า สัตว์สัญลักษณ์ ใน ศุภกิจานต์ วทาศึกษาภรณ์ , “ สิ้นคำสัญลักษณ์ในพื้นที่ เคลื่อนไหวทางการเมือง : ศึกษากรณีตลาดสินค้ากลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2553). หน้า 15.

²⁶ Maurice Valency , Symbol (Encyclopedia Americana 26 , 1988) , p. 166.

²⁷ พระณรงค์ คุ้มกวด , พระพุทธศาสนากับทฤษฎีสัญลักษณ์ : ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจและการใช้สัญลักษณ์ของพุทธศาสนิกชนไทย ในเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร , หน้า 27.

²⁸ Susanne Langer , An introduction to symbolic Logic, p. 23.

²⁹ Robert S. Hartman , “ Philosophy of Symbolic Forms,” in The Philosophy of Ernst Cassirer (New York : Tudor Publishing Company , 1958),p. 309.

³⁰ Susanne Langer , An introduction to symbolic Logic, p. 26.

³¹ ศยามล เจริญรัตน์, “จิวแต่จิว” ในฐานะละครสังคม : สัญลักษณ์ทางชาติพันธุ์ไทยจีน,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชามานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2544) . หน้า 163 .

รวมไปถึงรูปแบบของสัญลักษณ์นั้นโดยทั่วไปจะแบ่งออกได้ 5 รูปแบบได้แก่

1. สัญลักษณ์เชิงภาษา (Lexical) สัญลักษณ์ในเชิงภาษานี้ไม่ใช่เป็นเพียงการสะท้อนสภาพเป็นจริงเท่านั้น³⁴ แต่จะปรากฏทั้งในรูปแบบภาษาพูดและภาษาเขียน ซึ่งสัญลักษณ์ในเชิงภาษาโดยทั่วไปแล้วมักเป็นในรูปของ คำขวัญ คำสำคัญ คำเปรียบเทียบ คำอุปมาอุปมัย การอ้างถึง ซึ่งจะเป็นตัวแทนของความคิดที่มีความสัมพันธ์กันอย่างซับซ้อน และซ่อนเงื่อน การจะเข้าใจความหมายได้ต้องอาศัยการตีความ แปลความหมาย หรือการจินตนาการ (imagination) อาทิเช่น วรรณคดี นิทานพื้นบ้าน เรื่องเล่าต่างๆ พงศาวดาร โคลงกลอน นิยายอิงประวัติศาสตร์ เป็นต้น³⁵

2. สัญลักษณ์เชิงรูปลักษณ์หรือรูปภาพ (Pictorial) สัญลักษณ์ในเชิงรูปลักษณ์หรือรูปภาพนี้เป็นสัญลักษณ์ที่เป็นรูปธรรม เป็นภาพ เป็นสิ่งที่มองเห็นได้ สามารถสื่อความหมายได้ง่ายหรือความคิดได้ง่ายและชัดเจน โดยอาศัยประสาทสัมผัสทางตา (visual language) อาทิเช่น ภาพเขียน ภาพวาด ภาพถ่าย โปสเตอร์ รูปปั้น รูปจำลอง อนุสาวรีย์ เข็มกลัด ตราสัญลักษณ์ต่างๆ เป็นต้น

3. สัญลักษณ์เชิงเหตุผล(Logico- Mathematical) สัญลักษณ์เชิงเหตุผลนี้เป็นสัญลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาของมนุษย์ ซึ่งต้องอาศัยความคิดในการสร้างความสัมพันธ์ทางความคิดกับสิ่งที่ปรากฏอยู่เพื่อตีความหรือแปลความหมายว่ามีนัยอะไรแฝงอยู่ อาทิเช่น เครื่องหมายต่างๆ แสดงความเป็นพวกพ้อง ยศฐาบรรดาศักดิ์ การใช้บุคคลสำคัญมาเป็นสื่อในการเผยแพร่สัญลักษณ์ การใช้ตัวเลขมาแสดงความหมายถึงสิ่งที่สัมพันธ์³⁶ เป็นต้น

4. สัญลักษณ์ในเชิงพิธีกรรมหรือพฤติกรรม (Social – Gestural) สัญลักษณ์ในเชิงพิธีกรรม หรือ พฤติกรรมนี้เป็นสัญลักษณ์เป็นพฤติกรรมหรือ การกระทำ ที่ก่อให้เกิดความเชื่อหรือ

³² W.Howard Wriggins , The Ruler's Imperative : Strategies for Political Survival in Asia and Africa (New York and London : Columbia University Press , 1969), p. 161.

³³ John Skorupski , Symbol and Theory , p 119.

³⁴ Wilbur M. Urban , “ Philosophy of Language ,” in The Philisophy of Ernst Cassirer . (New York : Tudor Publishing Company , 1958),p.420.

³⁵ Susanne K. Langer, “ Theory of Language and Myth,“ in The Philisophy of Ernst Cassier (New York : Tudor Publishing Company , 1958),p. 390.

³⁶ Harold R. Smart , “ Theory of Mathematical Concepts,“ in The Philisophy of Ernst Cassirer . (New York : Tudor Publishing Company , 1958),p. 266.

ความศักดิ์สิทธิ์ตามมา อาทิเช่น พิธีกรรมเคารพธงชาติ การเดินจงกรมรอบสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ พิธีดื่มน้ำพระพิพัฒน์สัตยา เป็นต้น รวมไปถึงการแสดงออกทางอวัจนภาษาผ่านการเคลื่อนไหวทางศีรษะของร่างกาย การแสดงออกทางสีหน้า และการแสดงออกผ่านกิริยาท่าทางต่างๆก็สามารถแสดงออกถึงความหมายในเชิงสัญลักษณ์ได้เช่นกัน อาทิเช่น การแปลความหมายเชิงสัญลักษณ์ต่อผู้นำทางการเมืองที่แสดงออกทางสีหน้า การเคลื่อนไหวทางร่างกาย ที่แตกต่างกันในบริบททางการเมืองต่างๆ เป็นต้น³⁷

5. สัญลักษณ์ในเชิงศิลปดนตรี (Musical) สัญลักษณ์ในเชิงศิลปดนตรีนี้เป็นสัญลักษณ์ที่เป็นการแสดงในเชิงศิลปดนตรีทั้งหลาย อาทิเช่น เพลง ละคร ภาพยนตร์ การละเล่นต่าง เป็นต้น ซึ่งจะแฝงสาระและเนื้อหาตามที่ใช้สัญลักษณ์ต้องการ³⁸ การใช้ศิลปดนตรีในสังคมโบราณนั้นมักจะใช้เพื่อเน้นความเชื่อทางศาสนา อาทิเช่น คำสวดของคริสตศาสนิกชนที่ร้องเพลงเพื่อสรรเสริญพระเจ้าเป็นเจ้าในโบสถ์ทุกวันอาทิตย์ เป็นต้น ในปัจจุบันได้มีการใช้สัญลักษณ์เชิงศิลปดนตรีในสิ่งต่างๆอย่างกว้างขวางโดยเฉพาะอย่างยิ่งการปลูกเร้าให้เกิดความรักในสถาบัน เป็นต้น การใช้สัญลักษณ์ในเชิงศิลปดนตรีนี้ยังรวมไปถึงการใช้เสียง ท่วงทำนอง และจังหวะที่ทำให้ความหมายในเชิงสัญลักษณ์ที่แตกต่างกัน อาทิเช่น การใช้เสียงทำนองจังหวะในการสวดสรรเสริญวิงวอนพระเจ้าเป็นเจ้าก็จะใช้โทนเสียงจังหวะที่ก่อให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกเคารพบูชาเกิดขึ้นซึ่งแตกต่างไปจากท่วงทำนองจังหวะที่ต้องการปลูกเร้าให้เกิดความรักในชาติหรือสถาบัน ก็จะใช้ท่วงทำนองจังหวะที่ให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกฮึกเหิมเป็นหลัก เป็นต้น³⁹

อย่างไรก็ตามรูปแบบของการใช้สัญลักษณ์ทั้ง 5 รูปแบบดังกล่าวก็อาจมีความคาบเกี่ยวหรือผสมผสานกันอยู่บ้าง กล่าวคือ มีการใช้สัญลักษณ์ในรูปแบบต่างๆรวมกันไป อาทิเช่น สัญลักษณ์ที่เป็นรูปภาพ (Pictorial) อาจต้องมีการตีความหมายสัญลักษณ์เชิงเหตุผลประกอบด้วย (Logico- Mathematical) เพื่อให้เข้าใจความหมายนัยที่แท้จริงที่ภาพต้องการจะสื่อ หรือ สัญลักษณ์ในเชิงศิลปดนตรี (Musical) อย่างละครชาตรีก็มีความหมายแท้จริงที่ต้องการสื่อความหมายสัญลักษณ์ในเชิงพิธีกรรมหรือพฤติกรรม (Social – Gestural) เพื่อสร้างความเชื่อในการแก้บนต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ภายหลังได้รับตามที่ได้นบนบานไว้ เป็นต้น อย่างไรก็ตามสัญลักษณ์โดยทั่วไปแล้วจะมีการใช้รูปแบบสัญลักษณ์ต่างๆทั้ง 5 รูปแบบทั้ง ภาษา เสียง สัญลักษณ์

³⁷ Robert S. Hartman , “ Philosophy of Symbolic Forms,” in *The Philosophy of Ernst Cassirer* ,p. 325.

³⁸ Ibid.,p. 309.

³⁹ Ernst Cassirer „Philosophy of Symbolic Forms, 3 vol , pp. 174-184.

เครื่องหมาย ดนตรี จังหวะ การแสดงออกทางกิริยาท่าทาง หรือ การกระทำต่างๆควบคู่กัน เพื่อสื่อความหมายที่เป็นตัวแทนของสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น⁴⁰

ทั้งนี้ทั้งนั้นเนื่องจากการให้ความหมายของสัญลักษณ์นั้นเกิดจาก “ความสัมพันธ์”⁴¹ นักทฤษฎีสัญลักษณ์จึงมองว่า ไม่มีอะไรที่มีความหมายในตัวของมันเอง สิ่งใดก็ตามรวมถึงสัญลักษณ์จะมีความหมายได้ก็ต่อเมื่อมีความสัมพันธ์ต่อสิ่งอื่น อาทิเช่น การที่จะบอกว่าคนมีเงินหนึ่งล้านบาทว่ารวยหรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับว่านำมาเปรียบเทียบกับใคร ถ้าเปรียบเทียบกับมหาเศรษฐีก็จะถือว่าคนนั้นจน หรือถ้าเทียบกับขอทานก็ถือว่าคนนั้นรวย เป็นต้น⁴² การให้ความหมายผ่าน “ความสัมพันธ์” ของ “สัญลักษณ์” ที่สำคัญมีสองประการได้แก่ การให้ความหมายผ่านความสัมพันธ์ในคู่ตรงข้าม (Binary opposition) อาทิเช่น การนำสัญลักษณ์สี “ขาว” มาคู่กับสัญลักษณ์สี “ดำ” ก็จะทำให้เข้าใจความหมายของสัญลักษณ์สี “ขาว” ได้เข้าใจมากยิ่งขึ้น หรือ การนำ “ความดี” มาคู่กับ “ความชั่ว” “พระเอก” คู่กับ “ผู้ร้าย” เป็นต้น⁴³ และการให้ความหมายผ่าน “ความสัมพันธ์” ของ “บริบท (Context)” เนื่องจากมองว่าเมื่อบริบทเปลี่ยนไปความหมายของสัญลักษณ์ก็เปลี่ยนไปด้วย อาทิเช่น การแลบลิ้นเป็นสัญลักษณ์แสดงการทักทายของชนเผ่าหนึ่งในประเทศนิวซีแลนด์ แต่เมื่อบริบทเปลี่ยนไปอาจหมายถึงการเยาะเย้ยก็เป็นได้ เป็นต้น⁴⁴

อย่างไรก็ตามการที่มนุษย์ใช้สัญลักษณ์เพื่อใช้เป็นสิ่งหนึ่งที่ใช้แทนหรือสื่อความหมายแทนอีกสิ่งหนึ่งนั้น มนุษย์อาจจะรู้สึกว่ามีสิ่งแปลกแต่ประการใดและเป็นที่ยอมรับได้ชดอยู่แล้วว่ามีมนุษย์เป็นผู้ใช้สัญลักษณ์เพื่อแทนสิ่งใด แต่ปัญหาที่ตามมาจากการที่มนุษย์ใช้สัญลักษณ์ก็คือในหลายเหตุการณ์มนุษย์ใช้สัญลักษณ์เพื่อแทนสิ่งใดสิ่งหนึ่งจนถูกตีความไปว่าเป็นเพียงแค่สัญลักษณ์เท่านั้นและกลับเห็นว่าสัญลักษณ์ที่ใช้เป็นความจริง อาทิเช่น มนุษย์ได้ประดิษฐ์พระพุทธรูปขึ้นเพื่อเป็นสัญลักษณ์ที่สื่อความหมายถึงพระธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า แต่พอเวลาผ่านไปมนุษย์กลับมองพระพุทธรูปมีความศักดิ์สิทธิ์ด้วยตัวของพระพุทธรูปเอง⁴⁵ หรือ การที่มนุษย์

⁴⁰ มานิตย์ นวลละออง , “ สัญลักษณ์ทางการเมืองในการเมืองไทย : ศึกษาเฉพาะกรณีการใช้สัญลักษณ์ทางการเมืองในสมัยรัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงคราม (พ.ศ. 2481-2487) , “ (วิทยานิพนธ์ปริญญาตรีบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2532) , หน้า 33.

⁴¹ Robert S. Hartman , “ Philosophy of Symbolic Forms , “ in *The Philosophy of Ernst Cassirer* , p. 322.

⁴² กาญจนา แก้วเทพ , *การวิเคราะห์สื่อ แนวคิดและเทคนิค* (กรุงเทพฯ : เลิฟ แอนด์ ลิฟ , 2547) , หน้า 113 .

⁴³ เรื่องเดียวกัน , หน้า 114.

⁴⁴ เรื่องเดียวกัน , หน้า 115.

ใช้ธนบัตรเพื่อเป็นสัญลักษณ์ที่ใช้แทนมูลค่าของสินค้า แต่พอเวลาผ่านไปมนุษย์กลับคิดว่าธนบัตรมีมูลค่าด้วยตัวของมันเอง เป็นต้น

จากตัวอย่างที่ยกมาจะเห็นได้ว่าสัญลักษณ์นั้นก่อให้เกิดความเชื่ออย่างหลงใหลเกิดขึ้นในจิตใจของมนุษย์อย่างที่ไม่สามารถปฏิเสธได้เลย สัญลักษณ์ได้แฝงความหมายที่สำคัญไว้ในจิตใจของมนุษย์เกิดเป็นมโนภาพ (Image) ที่เก็บรวบรวมไว้ในจิตใต้สำนึกของมนุษย์ ปรากรฎการณดังกล่าวเราเรียกกันว่า “ความเชื่ออย่างฝังหัว”(Myth) ซึ่งเป็นความเชื่อในระดับที่รุนแรงกว่าความเชื่อในระดับปกติทั่วไป ดังนั้น “ความเชื่ออย่างฝังหัว”(Myth) และสัญลักษณ์จึงมีความใกล้ชิดกันอย่างมากจนเกือบเป็นสิ่งเดียวกัน และเป็นการยากที่จะแยกให้เห็นถึงความแตกต่างกันโดยเด็ดขาด สองสิ่งนี้มักใช้ควบคู่กันอยู่เสมอในฐานะที่เป็นเป้าหมาย(end) และ วิธีการ(mean) ซึ่งกันและกัน⁴⁶

“ความเชื่ออย่างฝังหัว”(Myth)นี้ส่งผลต่อความคิด ความเชื่อ และ ทศนคติของบุคคลอย่างฝังรากลึก แต่อย่างไรก็ดี “ความเชื่ออย่างฝังหัว”(Myth)นี้ก็ย่อมมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามกาลเวลา ถ้าไม่ได้รับการตอกย้ำหรือถ่ายทอดอยู่เสมอ⁴⁷ ดังนั้นการใช้สัญลักษณ์เพื่อสร้างหรือตอกย้ำให้เกิดความเชื่ออย่างฝังหัว”(Myth)นี้จึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งโดยเฉพาะในทางการเมือง เนื่องจากในทางการเมืองความเชื่ออย่างฝังหัว”(Myth)นั้นเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ระบบการเมืองในขณะนั้นดำเนินต่อไปได้

ความเชื่ออย่างฝังหัว”(Myth)ไม่ได้เกิดขึ้นจากกระบวนการทางด้านปัญญาหรือเหตุผลเท่านั้น แต่เป็นกระบวนการด้านอารมณ์ในส่วนลึกของจิตใจมนุษย์ ซึ่งจะเป็นการแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างที่ไม่รู้ตัวได้ การแสดงออกทางอารมณ์นั้นจะมีเฉพาะในสัตว์ชั้นสูงที่มีความจำ(memory) ซึ่งจะก่อให้เกิดความประทับใจ และมีจิตใต้สำนึกที่พร้อมจะแสดงออกมาในรูปของอารมณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งมนุษย์⁴⁸ ซิกมัน ฟรอยด์(Sigmund Freud) ได้พยายามอธิบายเรื่องของ “ความเชื่ออย่างฝังหัว”(Myth) ผ่านวิธีการทางวิทยาศาสตร์ และสามารถตรวจสอบได้ใน

⁴⁵ พระณรงค์ คุ้มกลัด , พระพุทธศาสนากับทฤษฎีสัญลักษณ์ : ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจและการใช้สัญลักษณ์ของพุทธศาสนิกชนไทย ในเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร , หน้า 29.

⁴⁶ Susanne K. Langer, “ Theory of Language and Myth,“ in *The Philosophy of Ernst Cassirer* ,p. 387.

⁴⁷ มานิตย์ นวลละออง , “ สัญลักษณ์ทางการเมืองในการเมืองไทย : ศึกษาเฉพาะกรณีการใช้สัญลักษณ์ทางการเมืองในสมัยรัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงคราม (พ.ศ. 2481-2487), “ หน้า 34-35.

⁴⁸ เรื่องเดียวกัน , หน้า 37.

เชิงประจักษ์ได้ว่า “ความเชื่ออย่างฝังหัว”(Myth) เป็นกลไกทางจิตวิทยาสังคมและชีววิทยา (การทำงานของระบบประสาท) ฟรอยด์เชื่อการศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง ความเชื่ออย่างฝังหัว”(Myth) นี้ เป็นการศึกษาชีวิตของมนุษย์ทางด้านอารมณ์ (emotiom) โดยเน้นปัจจัยทางด้านจิตวิทยา ไม่ใช่เรื่องของวิญญาณ(soul) อารมณ์นั้นจะมีลักษณะที่เรียกว่า Motor manifestation กล่าวคือ เป็นความโน้มเอียงของจิตใจที่จะถูกเปลี่ยนมาเป็นการเคลื่อนไหวหรือการกระทำได้ในที่สุด ⁴⁹

กล่าวโดยสรุป สัญลักษณ์เป็นเครื่องมือสำคัญที่ก่อให้เกิดความเชื่ออย่างฝังหัว”(Myth) ที่มีความสัมพันธ์กับอารมณ์เกิดขึ้นในจิตใจของมนุษย์ ซึ่งความเชื่ออย่างฝังหัว”(Myth) นี้ได้ทำหน้าที่สำคัญในการสร้างความเชื่ออย่างไม่มีข้อสงสัยหรือเป็นไปโดยสมัครใจของมนุษย์ จนเมื่อไหร่ที่มองเห็นสิ่งนั้นเป็นความจริง (reality) ก็จะนำไปสู่การปฏิบัติอย่างสอดคล้องต้องกัน (conformity) ตามที่ผู้ใช้สัญลักษณ์ต้องการได้ในที่สุด ⁵⁰ โดยรูปแบบทั่วไปของสัญลักษณ์นั้นแบ่งออกเป็น 5 รูปแบบได้แก่ สัญลักษณ์เชิงภาษา (Lexical) สัญลักษณ์เชิงรูปลักษณ์หรือรูปภาพ (Pictorial) ,สัญลักษณ์เชิงเหตุผล(Logico- Mathematical) สัญลักษณ์ในเชิงพิธีกรรมหรือพฤติกรรม(Social – Gestural) , สัญลักษณ์ในเชิงศิลปดนตรี (Musical)

2.1.3 แนวคิดทฤษฎี “ สัญลักษณ์ทางการเมือง”

สัญลักษณ์เป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อมนุษย์ในหลายแขนงไม่ว่าจะเป็นในทางศาสนาที่ใช้สัญลักษณ์แทนคำสอนที่เป็นนามธรรมเพื่อให้มนุษย์เข้าใจในคำสอนของศาสนานั้นได้ง่ายขึ้น ⁵¹ อาทิเช่น พระพุทธศาสนาได้มีการใช้ธรรมจักร(กงล้อแห่งพระธรรม) เป็นสัญลักษณ์แทนอริยสัจ 4 กล่าวคือ กงล้อเป็นส่วนที่หมุนเวียนกระแทกกับพื้น เทียบได้กับทุกข์และสมุทัย กำมาเป็นส่วนที่นำจากกงล้อเข้าสู่ศูนย์กลางเทียบได้กับมรรค ดุมเป็นศูนย์กลาง คือความสงบนิ่ง ไม่หมุนเทียบได้กับนิโรธ ⁵² หรือ ศาสนาคริสต์ได้มีการใช้ไม้กางเขนเป็นสัญลักษณ์แทนคำสอนที่สำคัญของศาสนาคริสต์คือให้รักพระเจ้าอย่างสุดจิตสุดใจและสอนให้รักเพื่อนบ้านเหมือนรักตัวเอง กล่าวคือ

⁴⁹ Ernst Cassirer ,*The Myth of the state* (New Haven : Yale University Press,1946), p 30.

⁵⁰ Wilbur M. Urban , “ Philosophy of Language ,” in *The Philisophy of Ernst Cassirer* ,pp.422-423.

⁵¹ แสง จันทร์งาม , *ศาสนศาสตร์* (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ธารแก้ว , 2531), หน้า173.

⁵² เรื่องเดียวกัน, หน้า 23-24.

ไม้กางเขนประกอบไปด้วย 2 ท่อน ท่อนหนึ่งอยู่ในแนวตั้งอีกท่อนหนึ่งอยู่ในแนวราบ ไม้ที่ชี้ขึ้นข้างบนหมายถึงความรับผิดชอบที่มนุษย์มีต่อพระเจ้า ส่วนไม้แนวขวางที่ชี้ออกไป 2 ข้างนั้นหมายถึง ความรับผิดชอบที่แต่ละคนมีต่อเพื่อนบ้าน เป็นต้น⁵³

สัญลักษณ์ยังได้มีบทบาทที่สำคัญในทางวรรณคดี โดยมีความหมายถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่ง มักจะเป็นสิ่งรูปธรรมเพื่อใช้แทนสิ่งนามธรรม อาทิเช่น ดอกไม้ใช้แทนหญิงงาม น้ำค้างมักแทนความบริสุทธิ์ พระเพลิงใช้แทนความร้อนแรง หรือ อาจใช้ตัวละครในเรื่องนิยายหรือบทละครเป็นตัวแทนนามธรรม เช่น ทศกัณฐ์เป็นตัวแทนความเลวร้ายของผู้มีอำนาจที่ไม่มีธรรมะ สีดาเป็นตัวแทนหญิงที่ชื่อตรงต่อสามี⁵⁴ เป็นต้น หรือนวนิยายชื่อดังเรื่อง “ปีศาจ” ของเสนีย์ เสาวพงศ์ ก็ได้ใช้สัญลักษณ์มาเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินเรื่อง กล่าวคือ เเสนีย์ เสาวพงศ์ได้ใช้ “ปีศาจ” “เป็นสัญลักษณ์แทนความหมายถึงการเปลี่ยนแปลงความก้าวหน้าที่พ้นไปจากระบบศักดินาแบบเดิม โดยมีสาย สีมา เป็นสัญลักษณ์ที่สำคัญของ “ปีศาจ” ที่กำลังมาทำลายล้างระบบเก่า อย่างที่เจ้าคุณและคุณหญิง บิดามารดาของรัชนี้ เมื่อกล่าวถึงสาย สีมาว่า “ไฉ่ปีศาจตัวนี้มันทำให้ฉันนอนไม่หลับ...” หรือ ที่สาย สีมาได้กล่าวสุนทรพจน์เอาไว้ในงานเลี้ยงว่า เขาคือปีศาจที่กาลเวลาได้สร้างขึ้นมาเพื่อหลอกหลอนคนที่อยู่ในโลกเก่า ความคิดเก่า(ในที่นี้คือระบบศักดินา) ให้เกิดความหวาดกลัว⁵⁵

ในทางสถาปัตยกรรมไทยสัญลักษณ์ก็ได้มีบทบาทที่สำคัญ เช่น วัดสุทัศนเทพวราราม ก็ได้ใช้ตะ(ตะก็คือความเชื่อที่มองว่าเป็นวิมานของกามภูมิเทวโลกที่ห้อมล้อมตามแกนกลางของเขา พระสุเมรุ)จำนวนทั้งสิ้น 28 ตะรอบใต้พระมหาวีหารวัดสุทัศนเทพวราราม มาเป็นสัญลักษณ์ที่สำคัญที่ต้องการสื่อความหมายถึง พระพุทธเจ้า 28 พระองค์ที่ได้อุบัติขึ้นมาแล้ว 27 พระองค์เหลืออีกหนึ่งพระองค์ก็คือพระศรีอารียเมตไตรย์⁵⁶

แม้แต่ในทางนิเทศศาสตร์สัญลักษณ์ก็ยังมีบทบาทที่สำคัญในวงการนี้ ไม่ว่าจะเป็นวงการภาพยนตร์ โทรทัศน์ ข่าว ก็จะมีสัญลักษณ์ที่ใช้เฉพาะในสาขานั้นๆและเป็นที่น่าสนใจเฉพาะคนในวงการ ซึ่งโดยมากเป็นสัญลักษณ์ที่สั้นแต่มีความหมาย เนื่องจากในวงการนี้ต้องการความ

⁵³ เรื่องเดียวกัน , หน้า 178-179.

⁵⁴ ม.ล. บุญเหลือ เทพยสุวรรณ , วิเคราะห์วรรณคดีไทย (กรุงเทพฯ : โครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย , 2517). หน้า 37.

⁵⁵ เเสนีย์ เสาวพงศ์ , ปีศาจ (กรุงเทพฯ : สร้างสรรค์บุ๊ค จำกัด , 2543). หน้า 204-205.

⁵⁶ ชวพงษ์ ชำนิประศาสน์ , “คดี-สัญลักษณ์ สถาปัตยกรรมไทย,” ข่าวสด (2 ตุลาคม 2554) : 7.

รวดเร็วเป็นหลัก อาทิเช่น การใช้คำว่า “บ้านพัก” เป็นสัญลักษณ์แทนคำว่าที่อยู่อาศัย หรือ การใช้คำว่า “ เทค “ เป็นสัญลักษณ์แทนถึงภารกิจที่ต้องแสดงบทบาทใหม่อีกครั้งของนักแสดงหรือพิธีกร หากการแสดงนั้นยังไม่ดีพอ⁵⁷ เป็นต้น

ในทางการเมืองสัญลักษณ์ก็ยังมีบทบาทที่สำคัญอย่างกว้างขวาง เนื่องจากในทางการเมืองความคิดทางการเมืองบางเรื่องเป็นเรื่องที่เข้าใจได้ยากมีความเป็นนามธรรมสูง การใช้สัญลักษณ์มาเป็นสื่อแทนความหมายจะทำให้เข้าใจความคิดทางการเมืองนั้นได้ง่ายขึ้น อาทิเช่น การที่Plato ได้ใช้ Philosopher King เป็นสัญลักษณ์แทนความคิดเรื่องระบบการปกครองที่ดีที่สุด เนื่องจากระบบการปกครองที่ดีที่สุดในแนวคิดของPlato นั้นมีความเป็นนามธรรมสูง เป็นเพียงความพยายามในการอธิบายรูปแบบหรือความคิดอย่างหนึ่ง โดยอาศัยวิธีการวิเคราะห์แบบการวิภาษวิธี แบบอุปมาและการ์ตีความตามหลักตรรกวิทยาเท่านั้น⁵⁸ หรือในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งในปี ค.ศ. 1984 โรนัลด์ เรแกน (Ronald Reagan) ก็ได้ใช้สัญลักษณ์มาเป็นส่วนสำคัญในการรณรงค์หาเสียงทางการเมือง โดย เรแกน ได้ผลิตโฆษณาในการหาเสียงขึ้นหนึ่งมีเสียงเตือนผู้ชมอย่างตื่นตระหนกว่า มีหมีตัวหนึ่งอยู่ในป่า โดยเรแกน ได้ใช้หมีมาเป็นสัญลักษณ์สื่อความหมายให้คนอเมริกันตระหนักถึงภัยที่จะมีมาจากประเทศคอมมิวนิสต์อย่างสหภาพโซเวียต (หมีเป็นสัญลักษณ์ของประเทศสหภาพโซเวียต) และให้เลือกเขามาดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีเพื่อป้องกันภัยอันตรายจากลัทธิคอมมิวนิสต์เหล่านี้⁵⁹ เป็นต้น

สัญลักษณ์เมื่อนำเอามาใช้ในทางสาขาวิชาใดก็จะมีชื่อเฉพาะสำหรับเรียกในสาขาวิชานั้น อาทิเช่น เมื่อนำสัญลักษณ์มาใช้ในสาขาวิชารัฐศาสตร์ก็จะเรียกว่า สัญลักษณ์ทางการเมือง (political symbol) เป็นต้น

ด้วยเหตุที่สัญลักษณ์มีความสัมพันธ์และก่อให้เกิดความเชื่อหรือ “ความเชื่ออย่างฝังหัว” (Myth) ดังที่เคยกล่าวมาแล้วในข้างต้น ดังนั้น เมื่อนำสัญลักษณ์มาใช้ในทางการเมือง สัญลักษณ์ทางการเมืองจึงก่อให้เกิดและมีความสัมพันธ์กับสิ่งที่เรียกว่า “ความเชื่ออย่างฝังหัวทางการเมือง” (Political myth) หรือความเชื่อทางการเมืองอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งโดยทั่วไปแล้ว

⁵⁷ พระณรงค์ คุ้มกวด , พระพุทธศาสนากับทฤษฎีสัญลักษณ์ : ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจและการใช้สัญลักษณ์ของพุทธศาสนิกชนไทย ในเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร , หน้า 27.

⁵⁸ ทินพันธุ์ นาคะตะ , “ ความชอบธรรมในการปกครอง , “วารสารธรรมศาสตร์ 5 (ต.ค. 2518-ม.ค. 2519): 3-4.

⁵⁹ เสถียร เขยประทับ , การสื่อสาร การเมือง และประชาธิปไตยในสังคมที่พัฒนาแล้ว (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2551), หน้า 134 .

สัญลักษณ์ทางการเมืองเป็นเครื่องมือสำคัญที่ผู้นำทางการเมืองใช้เพื่อสร้างความเชื่อทางการเมืองให้เกิดขึ้นไปยังทิศทางที่ผู้นำต้องการจนนำไปสู่การสนับสนุนการปกครองหรือการเคลื่อนไหวทางการเมืองของผู้นำ⁶⁰ และสร้างความชอบธรรมทางการเมืองให้แก่ผู้นำในที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีการปฏิบัติเปลี่ยนแปลงการปกครอง กลุ่มผู้นำการปฏิวัติมักจะใช้สัญลักษณ์ทางการเมืองมาเป็นเครื่องมือสำคัญในการปลูกฝังความคิด ความเชื่อทางการเมืองตามที่กลุ่มตนต้องการและสร้างความชอบธรรมทางการเมืองแก่กลุ่มตน อาทิเช่น ภายหลังจากการปฏิวัติโค่นล้มพระเจ้าชาลส์ที่สองในประเทศรัสเซียลง กลุ่มบอลเชวิคก็ได้นำเอาสัญลักษณ์ทางการเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งสัญลักษณ์เชิงรูปภาพ (pictorial) มาปลูกฝังความเชื่อทางการเมืองให้แก่ประชาชนให้มีความเชื่อทางการเมืองไปยังทิศทางเดียวกับที่กลุ่มบอลเชวิคต้องการ อาทิเช่น

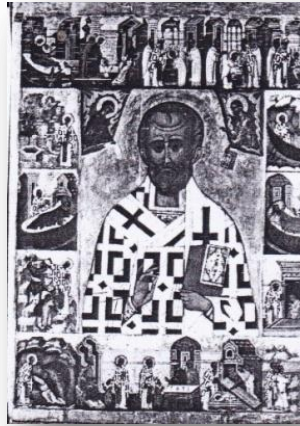
---

⁶⁰ มานิตย์ นวลละออ , “ สัญลักษณ์ทางการเมืองในการเมืองไทย : ศึกษาเฉพาะกรณีการใช้สัญลักษณ์ทางการเมืองในสมัยรัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงคราม (พ.ศ. 2481-2487), “ หน้า 7-8.

ภาพที่ 2.1

นักบุญนิโคลัส(St. Nichols)ในฐานะเป็นผู้ใช้แรงงาน

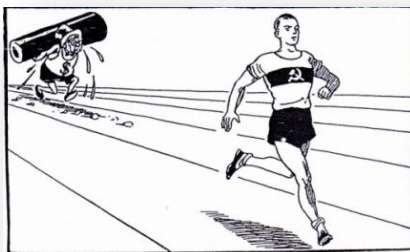
ที่มา Abel (1987:151)

ภาพนี้เป็นภาพที่กลุ่มบอลเชวิคได้ใช้สัญลักษณ์ที่สำคัญทางศาสนาซึ่งในที่นี้ก็คือนักบุญนิโคลัส(St. Nichols)มาเชื่อมโยงกับความเชื่อทางการเมืองคอมมิวนิสต์ของกลุ่มตนซึ่งให้ความสำคัญกับชนชั้นแรงงานเป็นหลัก เพื่อแสดงให้เห็นว่านักบุญนิโคลัสที่ได้รับการยกย่องเนื่องมาจากเป็นผู้ใช้แรงงานคนหนึ่ง⁶¹

⁶¹ Ulf Abel , “ ICON AND SOVIET ART ,” in Symbol of Power,(Sweden : Graphic System AB Goteberg , 1987), p.152 .

ภาพที่ 2.2

ภาพ “ Can't cath up!” โดย *Novoyw V remya*

ที่มา Aman (1987: 57)

ภาพนี้เป็นการใช้สัญลักษณ์ของนักวิ่งจากประเทศสหภาพโซเวียตที่ประสบความสำเร็จเป็นอย่างมากในปีคศ.1952 ที่เฮลซิงกิเพื่อแสดงให้เห็นว่าระบบการปกครองแบบคอมมิวนิสต์ของกลุ่มบอลเชวิกในประเทศสหภาพโซเวียตนั้นมีความก้าวหน้าไปกว่าระบบการปกครองแบบทุนนิยมของสหรัฐอเมริกาเป็นอันมาก(ในที่นี้ได้ใช้สัญลักษณ์เงินดอลลาร์แทนสหรัฐและสัญลักษณ์ค้อนเคียวแทนประเทศสหภาพโซเวียตแปะอยู่บนอกเสื้อนักวิ่ง)⁶²

---

⁶² Ibid, p. 57.

ภาพที่ 2.3

ภาพ “ A year of the Proletarian Dictatorship” โดย Alexander apsit

ที่มา Aman (1987: 60)

ภาพนี้เป็นภาพชาวนาและกรรมกรมือถืออาวุธและทำเหยียบใช้ตรวนและสิ่งของที่เป็นสัญลักษณ์ของระบอบเก่า(ระบอบพระเจ้าซาร์) ทั้งชาวนาและกรรมกรยืนอยู่ตรงหน้าประตูซึ่งมองออกไปเบื้องหน้าจะเป็นความมั่งคั่งอุดมสมบูรณ์ของอุตสาหกรรม เกษตรกรรม และ เด็กทารกอ้วนแข็งแรง ภาพนี้เป็นสัญลักษณ์ที่ต้องการสื่อความหมายถึงชีวิตใหม่ที่ดีงามและอุดมสมบูรณ์ภายหลังการปฏิวัติของกลุ่มบอลเชวิค⁶³

แม้แต่ในสังคมไทยภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองของกลุ่มคณะราษฎรก็ได้ใช้สัญลักษณ์ทางการเมืองเพื่อสร้างความชอบธรรมทางการเมืองให้การปกครองของกลุ่มตน อาทิเช่น การที่คณะราษฎรได้ผลิตดวงตราไปรษณียากร รูปพระที่นั่งอนันตสมาคมพร้อมธงไตรรงค์ประดับอยู่บนยอดโดม เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2482 เพื่อระลึกถึงการเปลี่ยนแปลงการปกครองดังภาพ

⁶³ สันุชัย สุวังบุตร , เลนินกับการสร้างรัฐสังคมนิยมโซเวียต (กรุงเทพฯ : ศักติโสภณการพิมพ์ , 2553). หน้า 283.

ภาพที่ 2.4

ภาพตราไปรษณียากรที่ระลึกการเปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน(ครบชุด)

ที่มา สัญลักษณ์การเปลี่ยนแปลงการปกครอง 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475 (2555:ออนไลน์)

ภาพตราไปรษณียากรนี้มีความสำคัญเนื่องจากเป็นภาพที่ระหว่างคณะราษฎรรอคำตอบจากพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว คณะราษฎรได้ทำการปลดธงมหาราชซึ่งเป็นธงสัญลักษณ์สำคัญของพระมหากษัตริย์* ออกจากยอดโดมพระที่นั่งอนันตสมาคมและได้ทำการชักธงไตรรงค์ขึ้นแทนเพื่อเป็นสัญลักษณ์แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครอง⁶⁴

โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสมัย จอมพล ป. พิบูลสงคราม หนึ่งในสมาชิกของคณะราษฎร ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีก็ได้ใช้สัญลักษณ์ทางการเมืองมาปลูกฝังความคิด ความเชื่อทางการเมืองต่อประชาชนให้เข้าไปในทิศทางที่คณะราษฎรต้องการอย่างกว้างขวาง อาทิเช่น การให้สร้างวัดพระศรีมหาธาตุวรมหาวิหาร บางเขน โดยมีเหตุผลสำคัญข้อหนึ่ง กล่าวคือ ต้องการสร้างวัดที่เปิดโอกาสให้ประชาชนโดยทั่วไปมีส่วนร่วมบริจาคกันอย่างเสมอภาค ซึ่งสอดคล้องกับหลักการให้ราษฎรมีสติทักกันเสมอภาคกัน อันเป็นหลักการสำคัญประการหนึ่งในหลัก 6 ประการ

* ธงมหาราชเป็นสัญลักษณ์สำคัญของพระมหากษัตริย์ การใช้ธงมหาราชเป็นธงประจำองค์พระมหากษัตริย์ได้เริ่มขึ้นอย่างจริงจังในช่วงสมัยรัชกาลที่ 4 โดยรัชกาลที่ 4 ได้ทรงพระราชดำริว่า เวลาเสด็จพระราชดำเนินทางชลมารค มีกระบวนเรือหลายลำ ราษฎรและเจ้าหน้าที่จะถวายความเคารพ ต่างก็ไม่สามารถสังเกตได้ว่า พระเจ้าแผ่นดินทรงประทับอยู่ในเรือพระที่นั่งลำใด เนื่องจากไม่มีเครื่องหมายบ่งบอก จึงโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติธงเรียกว่า “ ธงมหาราช ” ขึ้น ในสมัยรัชกาลที่ 6 ได้แก้ไขและเปลี่ยนแปลงธงนี้ โดยตราเป็นพระราชบัญญัติธง ร.ศ. 129(พ.ศ. 2453) เปลี่ยนรูปขนาด ลักษณะและสีธงมหาราช กำหนดให้มีขนาดเป็นสี่เหลี่ยมจัตุรัส พื้นสีเหลืองตรงกลาง มีรูปครุฑพ่าห์สีแดง ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากการที่ได้โปรดเกล้าฯ ให้เปลี่ยนพระราชลัญจกรสำหรับแผ่นดินที่ใช้ในราชการรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่เรียกกันว่าตราแผ่นดิน โดยเปลี่ยนเป็นพระราชลัญจกรรูปครุฑพ่าห์เป็นเครื่องหมายสำคัญ สำหรับใช้ในราชการของประเทศสืบไป ใน มานิตย์ นवलละออง , “ สัญลักษณ์ทางการเมืองในการเมืองไทย : ศึกษาเฉพาะกรณีการใช้สัญลักษณ์ทางการเมืองในสมัยรัฐบาล จอมพล ป. พิบูลสงคราม (พ.ศ. 2481-2487), “ หน้า 77 .

⁶⁴ สมบัติ จันทร์วงศ์ , “ สัญลักษณ์ของประชาธิปไตยในตราไปรษณียากรไทย , ” วารสารไทย 3-9 (มกราคม 2526): 43.

* ของคณะราษฎร รวมไปถึง จอมพล ป. พิบูลสงคราม ยังได้ให้มีการสร้างเจดีย์ภายใน วัดพระศรีมหาธาตุ ซึ่งออกแบบส่วนยอดไม่ให้มีบัลลังก์และมีจำนวนบัวกลุ่มที่ยอด 6 ชั้น ซึ่งไม่ใช่ระเบียบวิธีโดยทั่วไปขององค์ประกอบของเจดีย์ที่หากทำยอดเป็นบัวกลุ่มมักจะออกแบบให้ชั้นบัวกลุ่มเป็นเลขคี่ และเลขคี่ที่นิยมก็คือ 5, 7, 9 , 11 ชั้น

ภาพที่ 2. 5

ภาพ เจดีย์วัดพระศรีมหาธาตุ บางเขน

ที่มา ชาตรี ประกิตนันทการ (2552 :108)

การที่จอมพล ป. พิบูลสงคราม ได้ออกแบบจำนวนบัวกลุ่มที่ยอด 6 ชั้นบนเจดีย์ วัดพระศรีมหาธาตุ ซึ่งแตกต่างไปจากชั้นบัวกลุ่มจำนวนทั่วไป ก็เพื่อเป็นสัญลักษณ์สื่อความหมายถึง หลัก 6 ประการของคณะราษฎรเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475 นั้นเอง⁶⁵ นอกจากนี้

* หลัก 6 ประการของคณะราษฎร ได้แก่

1. จะต้องรักษาความเป็นเอกราชทั้งหลาย เช่น เอกราชในทางการเมือง การศาล ในทางเศรษฐกิจของประเทศไว้ให้มั่นคง
2. จะต้องรักษาความปลอดภัยภายในประเทศ ให้การประทุษร้ายต่อกันลดน้อยลงให้มาก
3. จะต้องบำรุงความสุขสมบูรณ์ของราษฎรในทางเศรษฐกิจ โดยรัฐบาลใหม่จะจัดหางานให้ราษฎรทุกคนทำ จะวางโครงการเศรษฐกิจแห่งชาติไม่ปล่อยให้ราษฎรอดอยาก
4. จะต้องให้ราษฎรมีสิทธิ เสมอภาคกัน (ไม่ใช่พวกเด้ามีสิทธิ ยิ่งกว่าราษฎรแบบเช่นที่เป็นอยู่)
5. จะต้องให้ราษฎรได้มีเสรีภาพ มีความเป็นอิสระ เมื่อเสรีภาพนี้ไม่ขัดต่อหลัก 4 ประการ ดังกล่าวข้างต้น
6. จะต้องให้การศึกษาย่างเต็มที่แก่ราษฎร

ใน มานิตย์ นวลละออง , “ สัญลักษณ์ทางการเมืองในการเมืองไทย : ศึกษาเฉพาะกรณีการใช้สัญลักษณ์ทางการเมืองในสมัยรัฐบาล จอมพล ป. พิบูลสงคราม (พ.ศ. 2481-2487), “ หน้า 58 .

จอมพล ป. พิบูลสงคราม ยังได้ให้สร้างอนุสาวรีย์ประชาธิปไตยขึ้นเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2483 บริเวณถนนราชดำเนิน โดยอนุสาวรีย์ประชาธิปไตยเป็นสัญลักษณ์ทางการเมืองที่สำคัญที่สะท้อนแนวความคิด ความเชื่อทางการเมืองของกลุ่มคณะราษฎรอยู่หลายประการ อาทิเช่น การให้มีพานรัฐธรรมนูญ อยู่ตรงกลางอนุสาวรีย์ ซึ่งก็สะท้อนความคิดทางการเมืองของคณะราษฎรที่ต้องการเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองสมบูรณาญาสิทธิธิมาเป็นระบอบราชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญ การให้มีรูปพระขรรค์ทั้ง 6 ซึ่งตั้งประดับอยู่รอบบ่อกลางที่ตั้งพานรัฐธรรมนูญเพื่อสะท้อนถึงหลัก 6 ประการ ของคณะราษฎร⁶⁶ หรือ การสร้างอนุสาวรีย์ให้ตั้งอยู่บนแนวพื้นราบ ที่ทุกคนสามารถมองเห็นได้ในแนวราบ ไม่ต้องแหงนขึ้นดู ดังเช่นอนุสาวรีย์ของบุคคลสำคัญหรือพระมหากษัตริย์ ก็สะท้อนถึงหลักความเสมอภาค อันเป็นหลักการสำคัญประการหนึ่งในหลัก 6 ประการของคณะราษฎรอย่างที่ได้อ้างไปแล้ว⁶⁷ เป็นต้น

เมื่อนำเอาความหมายและแนวคิดของทฤษฎี “ สัญลักษณ์ทางการเมือง” ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นมาวิเคราะห์ถึงบทบาทและหน้าที่ของสัญลักษณ์ทางการเมือง อาจสรุปได้ถึงบทบาทและหน้าที่สำคัญของสัญลักษณ์ทางการเมือง 3 ประการได้แก่

1. สัญลักษณ์ทางการเมืองจะทำหน้าที่แทนความคิด ความเชื่อทางการเมือง หรืออุดมการณ์ทางการเมืองซึ่งโดยปกติเป็นเรื่องที่เป็นเข้าใจยากและมีความเป็นนามธรรมสูงให้เข้าใจง่ายขึ้นเพื่อสื่อความหมายให้รับรู้ร่วมกัน⁶⁸
2. สัญลักษณ์ทางการเมืองเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการสร้างความเชื่อในความคิด ความเชื่อทางการเมือง หรืออุดมการณ์ทางการเมือง ไปในทิศทางเดียวกัน จนเมื่อใดก็ตามที่ความเชื่อทางการเมืองรุนแรงกว่าระดับปกติอย่างที่เรียกกันว่าเป็น “ ความเชื่อทางการเมืองที่ฝังหัว” (Political myth) เกิดขึ้นก็จะก่อให้เกิดพฤติกรรม

⁶⁵ ชาตรี ประกิตนันทการ , *ศิลปะสถาปัตยกรรมคณะราษฎร สัญลักษณ์ทางการเมืองในเชิงอุดมการณ์* (กรุงเทพฯ : มติชน , 2552). หน้า 109.

⁶⁶ มานิตย์ นวลละออ , “ สัญลักษณ์ทางการเมืองในการเมืองไทย : ศึกษาเฉพาะกรณีการใช้สัญลักษณ์ทางการเมืองในสมัยรัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงคราม (พ.ศ. 2481-2487), “ หน้า 105 .

⁶⁷ เรื่องเดียวกัน , 107 .

⁶⁸ Robert J Pranger , *Action, symbolism and order :the existential dimensions of politics in modern citizenship* , p. 185.

หรือการกระทำทางการเมืองที่สอดคล้องต้องกัน (conformity) ตามที่ผู้ใช้สัญลักษณ์ทางการเมืองต้องการได้⁶⁹ นำไปสู่การสร้างความชอบธรรมแก่ผู้ใช้สัญลักษณ์ทางการเมืองได้ในที่สุด

3. สัญลักษณ์ทางการเมืองโดยทั่วไปแล้วจะทำหน้าที่เป็นตัวแทนความคิด ความเชื่อทางการเมืองและปลูกอารมณ์ความรู้สึก ความคิด ความเชื่อทางการเมืองตามที่ใช้สัญลักษณ์ต้องการไปพร้อมกัน⁷⁰

รวมไปถึงวัตถุประสงค์สำคัญของการใช้สัญลักษณ์ทางการเมืองโดยทั่วไปมี 2 ประการ ได้แก่

1. สร้างความเชื่ออย่างรุนแรง (Myth) ขึ้นในภาวะจิตใจของมนุษย์ โดยความเชื่อดังกล่าวจะมีลักษณะของความหลงใหล (obsessional) อย่างไม่มีข้อสงสัย (unquestionable) และเป็นไปโดยสมัครใจ (voluntary) ซึ่งจะนำไปสู่ความไวพ้อยอมง่ายทางการเมือง (political docility)
2. สัญลักษณ์ทางการเมืองจะเป็นจุดรวมกันทางด้านจิตใจซึ่งจะส่งผลต่อการปฏิบัติที่สอดคล้องต้องกัน (conformity) การสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน (social harmony) และการสร้างความพึงพอใจ (satisfaction) ร่วมกันทางการเมืองในการปฏิบัติตามความเชื่อทางการเมืองนั้น⁷¹

กล่าวโดยสรุป สัญลักษณ์ทางการเมืองก็คือสิ่งที่ใช้แทนความคิด ความเชื่อทางการเมือง หรือ อุดมการณ์ทางการเมือง เพื่อสื่อความหมายให้ผู้รับรู้สัญลักษณ์ทางการเมืองเกิดความเชื่อในความคิด ความเชื่อทางการเมือง หรืออุดมการณ์ทางการเมือง ไปในทิศทางเดียวกัน โดยถ้าเมื่อไหร่ความคิด ความเชื่อทางการเมืองของผู้รับรู้สัญลักษณ์ทางการเมืองมากจนถึงขั้นที่เรียกว่า “ความเชื่อทางการเมืองอย่างฝังหัว” หรือ (Political myth) เกิดขึ้นจนมองว่าสิ่งเหล่านั้นเป็นความจริง ก็จะก่อให้เกิดความประพฤติหรือการกระทำทางการเมืองที่สอดคล้องต้องกัน (conformity) ตามที่ผู้ใช้สัญลักษณ์ทางการเมืองต้องการจนนำไปสู่การสนับสนุนการเคลื่อนไหวทางการเมืองและสร้างความชอบธรรมทางการเมืองให้แก่ผู้ใช้สัญลักษณ์ทางการเมืองได้ในที่สุด

⁶⁹ Ibid, p. 159.

⁷⁰ Ibid, p. 171.

⁷¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 42.

2.2 กรอบแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับเรื่องการสื่อสารทางการเมือง

2.2.1 แนวคิดทฤษฎี "การสื่อสาร"

คำว่า " การสื่อสาร" (Communication) นั้น มีรากศัพท์มาจากภาษาละตินว่า Communis แปลว่า "ความเหมือนกัน หรือ ความร่วมกัน"⁷² ดังนั้นตามรากศัพท์แล้วนั้น การสื่อสารจึงมีความหมายว่าเป็นกิจกรรมที่มุ่งสร้างความร่วมมือหรือความคล้ายคลึงต่อกันให้เกิดขึ้นในระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นการพยายามที่มนุษย์ต้องการจะแลกเปลี่ยนข่าวสารหรือแนวความคิดระหว่างกัน การให้คำนิยามตามรากศัพท์ดั้งเดิมนี้เป็นการเน้นไปที่เป้าหมายของการสื่อสารก็คือ การสร้างลักษณะความคล้ายคลึงกันหรือการร่วมกันให้เกิดขึ้น (Commonness)⁷³ นักวิชาการทางด้านการศึกษาได้ให้นิยามของการสื่อสารไว้อย่างแตกต่างหลากหลาย อาทิเช่น Wilbur Schramm ได้ให้นิยามการสื่อสารเอาไว้ว่า การสื่อสาร คือ การที่มนุษย์พยายามที่จะแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ความคิด และทัศนคติซึ่งกันและกัน⁷⁴ หรือ Everett M.Rogers การสื่อสาร คือ กระบวนการถ่ายทอดสารจากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร โดยผ่านช่องทางซึ่งสามารถนำสารไปถึงผู้รับได้⁷⁵ เป็นต้น อย่างไรก็ตามอาจให้นิยามของการสื่อสารโดยสรุปได้ว่า " การสื่อสาร ก็คือ กระบวนการของการถ่ายทอดสาร (Message) จากบุคคลฝ่ายหนึ่ง ซึ่งเรียกว่าเป็นผู้ส่งสาร (Source) ไปยังบุคคลอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งเรียกว่าผู้รับสาร (Receiver) โดยผ่านสื่อ (Channel) เพื่อก่อให้เกิดผลบางประการแก่ผู้รับสารตามที่คุณผู้ส่งสารต้องการ

กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารที่สำคัญซึ่งเป็นพื้นฐานให้กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารในรูปแบบต่างๆรวมไปถึงกรอบแนวคิดการสื่อสารทางการเมืองด้วยนั้นก็คือกรอบแนวคิด

⁷² ยุทธพร อิศรชัย , " การสื่อสารทางการเมืองกับกระแสโลกาภิวัตน์ ," ใน การสื่อสารทางการเมือง (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช,2551),หน้า 8 .

⁷³ วัลลภ ลำพาย , " แนวคิดและกระบวนการสื่อสารทางการเมือง ," ใน การสื่อสารทางการเมือง (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช,2551),หน้า 5 .

⁷⁴ Wilbur Schramm , The Process and Effects of Mass Communication(Urbana University of Illinois press : United States of America , 1974), P 23.

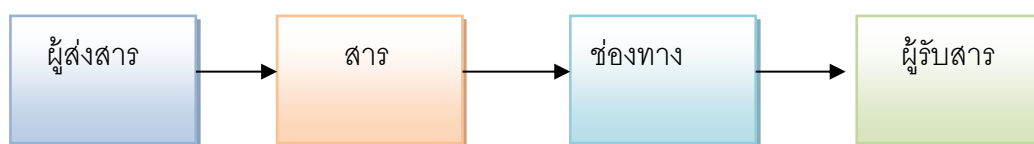
⁷⁵ สุรศักดิ์ จิววิสต์รัมย์มงคล , " การบริหารการสื่อสารและสารสนเทศทางการเมือง ," ใน การสื่อสารทางการเมือง (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช,2551),หน้า 6 .

ตัวแบบ SMCR Model ตามแนวคิดของ เดวิด เบอริโล (David K. Berlo) ที่มองว่าในกระบวนการสื่อสารจะประกอบไปด้วยองค์ประกอบต่างๆที่สำคัญได้แก่ ผู้ส่งสาร(Source) ตัวสาร (Message) สื่อหรือช่องทางในการสื่อสาร(Channels)และผู้รับสาร (Receiver) ดังแผนภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 2.6

ตัวแบบพื้นฐานของการสื่อสาร SMCR ของเดวิด เบอริโล (David K. Berlo)

ที่มา อ้างถึงใน ปรมะ สตะเวทิน (2553 : 53)

เดวิด เบอริโล (David K. Berlo) มองว่า ผู้ส่งสาร(Source) คือผู้สร้างสารที่มีเจตนาที่จะสื่อสาร ส่วนตัวสาร (Message) คือ การแปลความหมายของความคิดเห็นของผู้ส่งสารให้อยู่ในรูปของสัญลักษณ์ เช่นการใช้ภาษา กิริยาท่าทางหรือการแสดงออก ขณะช่องทาง (Channels) คือ สื่อที่ตัวสารจะถูกส่งผ่าน และผู้รับสารก็คือบุคคลที่เป็นเป้าหมายของการสื่อสาร⁷⁶

ตามทฤษฎี S M C R เดวิด เบอริโล (David K. Berlo) ยังมองด้วยอีกว่า ปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลต่อการสื่อสารนั้นประกอบไปด้วย 4 ประการใหญ่ๆได้แก่

1. ทักษะในการสื่อสาร (Communication Skills) หมายถึง ทักษะซึ่งทั้งผู้ส่งและผู้รับควรจะมี ความชำนาญในการส่งและการรับเพื่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกันได้อย่างถูกต้อง อาทิเช่น ผู้ส่งต้องมีความสามารถในการเข้ารหัสสาร มีการพูดโดยใช้ภาษาพูดที่ถูกต้อง ชัดเจน ฟังง่าย มีการแสดงสีหน้าหรือท่าทางที่เข้ากับการพูด ท่วงทำนองลีลาในการพูดเป็นจังหวะน่าฟัง หรือ การเขียนด้วยถ้อยคำสำนวนที่ถูกต้องสละสลวยน่าอ่าน เหล่านี้เป็นต้น ส่วนผู้รับต้องมีความสามารถในการ

⁷⁶ รจิตลักษณ์ แสงอุไร , การสื่อสารของมนุษย์ (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์, 2533), หน้า 53.

ถอดรหัสและมีทักษะที่เหมือนกันกับผู้ส่งโดยมีทักษะในการฟังที่ดี ฟังภาษาที่ผู้พูดส่งมา รู้เรื่อง หรือสามารถอ่านข้อความที่ส่งมานั้นได้เป็นต้น

2. ทักษะ (Attitude) เป็นทัศนคติของผู้ส่งและผู้รับซึ่งส่งผลต่อการสื่อสาร ถ้าผู้ส่งและผู้รับ มีทัศนคติที่ดีต่อกันก็จะทำให้การสื่อสารได้ดี ทั้งนี้เพราะทัศนคติย่อมเกี่ยวข้องไปถึงการยอมรับซึ่งกันและกันระหว่างผู้ส่งและผู้รับด้วย เช่น ถ้าผู้ฟังมีความนิยมชมชอบในตัวผู้พูดก็มักจะมีความเห็นคล้อยตามกันไปได้ง่าย แต่ในทำนองตรงกันข้าม ถ้าผู้ฟังมีทัศนคติไม่ดีต่อผู้พูดก็จะฟังแล้วไม่เห็นชอบด้วยและมีความขัดแย้งในสิ่งที่ผู้พูดพูดมา

3. ระดับความรู้ (Knowledge Level) ถ้าผู้ส่งและผู้รับมีระดับความรู้ที่เท่าเทียมกันก็จะทำให้การสื่อสารนั้นลุล่วงไปได้ด้วยดี แต่ถ้าหากความรู้ของผู้ส่งและผู้รับมีระดับที่แตกต่างกันย่อมจะต้องมีการปรับปรุงความยากง่ายของข้อมูลที่จะส่งในเรื่องความยากง่ายของภาษาและถ้อยคำสำนวนที่ใช้ เช่น ไม่ใช้คำศัพท์ทางวิชาการ ภาษาต่างประเทศหรือถ้อยคำยาวๆ สำนวนสลັบซับซ้อน ทั้งนี้เพื่อให้สะดวกและง่ายต่อการทำความเข้าใจ อาทิเช่น การที่หมอรักษาคนไข้แล้วพูดแต่คำศัพท์ทางการแพทย์เกี่ยวกับโรคต่างๆ ย่อมทำให้คนไข้ไม่เข้าใจว่าตนเองเป็นโรคอะไรกันแน่ หรือ พัฒนาการจากส่วนกลางออกไปพัฒนาหมู่บ้านต่างๆ ในชนบทเพื่อให้คำแนะนำทางด้านการเกษตรและเลี้ยงสัตว์แก่ชาวบ้าน ถ้าพูดแต่ศัพท์ทางวิชาการโดยไม่อธิบายด้วยถ้อยคำภาษาง่ายๆ หรือไม่ใช้ภาษาท้องถิ่นก็จะทำให้ชาวบ้านไม่เข้าใจหรือเข้าใจผิดได้ เป็นต้น

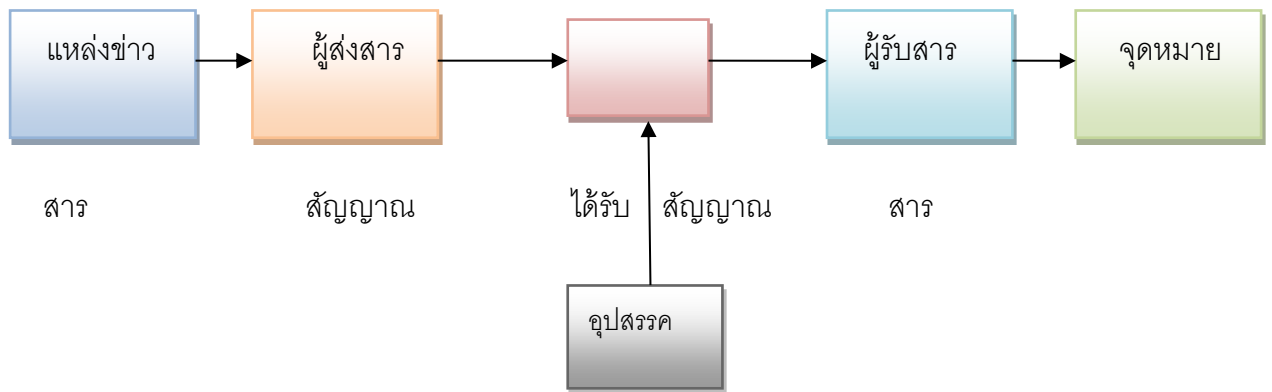
4. ระบบสังคมและวัฒนธรรม (Socio- Culture Systems) ระบบสังคมและวัฒนธรรมในแต่ละชาติ เป็นสิ่งที่มีส่วนกำหนดพฤติกรรมของประชาชนในประเทศนั้นๆ ซึ่งเกี่ยวข้องไปถึงขนบธรรมเนียมประเพณีที่ยึดถือปฏิบัติ สังคมและวัฒนธรรมในแต่ละชาติย่อมมีความแตกต่างกันเช่น การให้ความเคารพต่อผู้อาวุโส หรือ วัฒนธรรมการกินอยู่ ฯลฯ ดังนั้นในการติดต่อสื่อสารของบุคคลต่างชาติต่างภาษา จะต้องมีการศึกษาถึงกฎข้อบังคับทางศาสนาของแต่ละศาสนาด้วย ⁷⁷

กรอบแนวคิด ทฤษฎี S M C R ของเดวิด เบอริโล (David K. Berlo) ยังได้นำไปประยุกต์ใช้ต่อกรอบแนวคิดทฤษฎีการสื่อสารในรูปแบบอื่นๆ อาทิเช่น ทฤษฎีการสื่อสารของคลอด แชนนอน และ วอร์เรน วีเวอร์ (Shannon , Claude E. and Weaver, Warren) ดังแผนภาพต่อไปนี้

⁷⁷ เรื่องเดียวกัน, หน้า 35-40.

ภาพที่ 2.7

แบบจำลองในการสื่อสารของแชนนอนและวีเวอร์ (Shannon , Claude E. and Weaver,Warren)

ที่มา อ้างถึงใน รจิตลักขณ์ แสงอุไร (2548:11)

คลอด แชนนอน และ วอร์เรน วีเวอร์ (Shannon , Claude E. and Weaver,Warren)ได้ประยุกต์กรอบแนวคิด ทฤษฎี S M C R ของเดวิด เบอริโล (David K. Berlo) โดยมองว่าในการสื่อสารมักจะเกิดปัญหาในการถ่ายทอดความถูกต้อง เนื่องจากสารถูกส่งผ่านสัญญาณหรือสัญลักษณ์ซึ่งในระหว่างนี้อาจจะเกิดอุปสรรคต่างๆที่ทำให้ผู้รับสารได้รับสัญญาณที่ไม่เท่ากันและสุดท้ายก็จะตีความหมายสารต่างกัน⁷⁸ เป็นต้น นอกจากนี้ทฤษฎี S M C R ของเดวิด เบอริโล (David K. Berlo) ยังได้ถูกประยุกต์ใช้ในทฤษฎีที่เกี่ยวกับ “ การสื่อสารทางการเมือง”อีกด้วยซึ่งจะกล่าวถึงในส่วนถัดไป

⁷⁸ เรืองเดียวกัน,หน้า45.

2.2.2 แนวคิดทฤษฎี“สื่อสารทางการเมือง”

ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่าการสื่อสารนั้นเป็นกลไกที่สำคัญในการขับเคลื่อนสังคม เนื่องจากการเจริญเติบโตของเทคโนโลยีทางการสื่อสาร (information Technology) ทำให้การสื่อสารมีความสัมพันธ์กับสังคมในทุกๆด้านโดยเฉพาะอย่างยิ่งในทางการเมือง

การสื่อสารกับการเมืองนั้นแท้ที่จริงแล้วมีความสัมพันธ์ต่อกันอย่างที่ไม่สามารถจะแยกจากกันออกเนื่องจากระบบการเมือง(Polical System)จะสามารถดำรงอยู่ได้นั้น หน้าที่อย่างหนึ่งที่ สำคัญที่สถาบันทางการเมืองจะต้องกระทำก็คือ การติดต่อสื่อสาร⁷⁹ทำให้มีการนำเอาการสื่อสาร มาศึกษาปรากฏการณ์ทางการเมือง จนก่อให้เกิดแนวคิดทางการสื่อสารทางการเมืองเกิดขึ้น

ในทางการเมืองนั้น การสื่อสารทางการเมืองถือว่ามีสำคัญเป็นอย่างยิ่งเนื่องจาก เหตุผลดังต่อไปนี้ได้แก่

1. เป็นการสร้างทัศนคติทางการเมือง การสื่อสารทางการเมืองไม่ว่าจะเป็นการสื่อสารโดยวิธีไหนก็ตาม จะสามารถสร้างทัศนคติและจิตสำนึกทางการเมืองให้เกิดขึ้น ทำให้ประชาชนรู้จัก เข้าใจ และยอมรับในรัฐบาลได้มากยิ่งขึ้น
2. เป็นการสร้างความสนใจในทางการเมือง การสื่อสารทางการเมืองของรัฐบาล นักการเมือง หรือ ผู้นำทางการเมือง ซึ่งเป็นผู้ให้ข่าวทางหนังสือพิมพ์ วิทยุโทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง อินเทอร์เน็ต ทำให้ประชาชนเกิดความสนใจในทางการเมืองเพิ่มมากขึ้น
3. เป็นการสร้างความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการเมือง นอกจากการสื่อสารทางการเมืองจะสร้างความสนใจทางการเมืองแล้ว การสื่อสารทางการเมืองยังเป็นเครื่องมือของรัฐบาลในการสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบาย กฎหมาย และโครงการต่างๆที่รัฐบาลดำเนินงาน
4. เป็นการสร้างบทบาททางการเมือง การสื่อสารทางการเมืองจะทำให้ประชาชนได้รับความรู้ ความเข้าใจ ก่อให้เกิดทัศนคติ รวมทั้งได้รับบทบาท สิทธิและหน้าที่ของตนในฐานะประชาชนได้ดีขึ้น

⁷⁹ ชวนะ ภวภานันท์, “ ทฤษฎีการสื่อสารทางการเมือง,” ใน การสื่อสารทางการเมือง (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช,2551),หน้า 23.

5. เป็นการสร้างการยอมรับหรือความชอบธรรมของผู้นำทางการเมือง โดยการสื่อสารทางการเมือง จะเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่ผู้นำทางการเมืองใช้เพื่อให้ประชาชนเกิดการยอมรับในสถานภาพทางการเมืองของผู้นำ จนนำไปสู่ความชอบธรรมทางการเมืองของผู้นำทางการเมืองได้ในที่สุด⁸⁰

การสื่อสารทางการเมือง (Political Communication) จึงเป็นแนวคิดที่นำเอาองค์ความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารและองค์ความรู้เกี่ยวกับการเมืองมาศึกษาร่วมกัน เพื่อใช้อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการสื่อสารกับการเมือง และอธิบายปรากฏการณ์ทางการเมืองด้วยการสื่อสาร ทั้งในลักษณะที่การสื่อสารเป็นตัวแปรต้นที่มีผลกระทบต่อการเมืองในฐานะที่เป็นตัวแปรตาม และการศึกษาบทบาทของการเมืองที่ทำหน้าที่ควบคุมกิจกรรมทางการเมืองการสื่อสาร⁸¹

แนวความคิดเรื่องการสื่อสารทางการเมืองนี้แท้ที่จริงแล้วไม่ใช่เรื่องใหม่ แต่เป็นเรื่องที่มีมานานแล้วตั้งแต่กรีกสมัยโบราณในรูปแบบของวาทวิทยา ดังเราจะพบว่าในงานเขียนของนักปรัชญาจะมีการใช้คำพูดในการอธิบาย ได้เถียง ได้แย้ง เพื่อผลในทางการเมือง เช่นในงานเขียนเรื่อง Apology ของเพลโต ก็ได้แสดงให้เห็นถึงถ้อยคำของ ไสเครตีส ในการใช้ถ้อยคำในการสั่งสอน กล่าวแก้และตอบได้ในทางการเมือง⁸² แต่ความสนใจศึกษาบทบาทและอิทธิพลของการสื่อสารที่มีต่อการเมืองนั้นก็เริ่มที่จะมีมากขึ้นตามการขยายตัวและพัฒนาการของเทคโนโลยีทางการสื่อสารและระบบการสื่อสารมวลชน โดยการสื่อสารถูกนำมาใช้ในกิจกรรมทางการเมืองมากยิ่งขึ้น ในช่วงทศวรรษแรกของศตวรรษที่ 20 โดยเฉพาะในช่วงระหว่างสงครามโลกและสงครามเย็นที่รัฐบาลของประเทศต่างๆพยายามโฆษณาชวนเชื่อ (Propaganda) เพื่อปลุกเร้าให้ประชาชนทุกคนเห็นด้วยและให้ความร่วมมือกับรัฐบาล⁸³

ในสังคมตะวันออกการสื่อสารทางการเมืองก็มีมาตั้งแต่สมัยโบราณ อาทิเช่นในประเทศจีน สมัยราชวงศ์โจว องค์จักรพรรดิก็จะสื่อสารทางการเมืองให้ประชาชนโดยทั่วไป เข้าใจว่า พระองค์เป็น "โอรสสวรรค์" ซึ่งถูกสวรรค์ส่งมาให้มาปกครองประชาชนในฐานะที่เป็น

⁸⁰ เสรี วงษ์มณฑา , " การประยุกต์ทฤษฎีในการสื่อสาร , " ใน เอกสารการสอนชุดวิชาหลักและทฤษฎีการสื่อสาร (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2553), หน้า 721-724.

⁸¹ เสถียร เขยประทับ, การสื่อสารกับการเมือง : เน้นสังคมประชาธิปไตย (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540), หน้า 14.

⁸² สุรพงษ์ โสธนะเสถียร , การสื่อสารกับการเมือง (กรุงเทพฯ : ประสิทธิ์ภักดิ์แอนด์ พริ้นติ้ง, 2545), หน้า 27.

⁸³ เสถียร เขยประทับ , ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมืองในสหรัฐอเมริกา (กรุงเทพฯ สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2540) , หน้า 2.

กษัตริย์⁸⁴ หรือ ในสังคมญี่ปุ่น องค์พระจักรพรรดิก็สื่อสารทางการเมืองให้ประชาชนเชื่อว่า พระองค์สืบเชื้อสายมาจาก อะมาเตะราสึ หรือ สุริยะเทพเทวี จนส่งผลให้เกิดลัทธิชาตินิยมเกิดขึ้น ในสมัยสงครามโลกครั้งที่สองตามมา⁸⁵

ในสังคมไทยการสื่อสารทางการเมืองก็มีมาตั้งแต่อดีตไม่ต่างกับสังคมจีน หรือ ญี่ปุ่น อาทิเช่น ในสมัยกรุงศรีอยุธยาพระเจ้าทรงธรรมได้ใช้การค้นพบรอยพระพุทธรูปของพรานบุญ ในสมัยของพระองค์มาใช้ในการสื่อสารทางการเมืองให้ประชาชนเข้าใจว่าการขึ้นครองราชย์ของ พระองค์เป็นสิ่งที่ชอบธรรมแล้วทั้งนี้ทั้งนั้นเนื่องจากการขึ้นครองราชย์ของพระเจ้าทรงธรรมนั้นเกิด จากการแย่งชิงราชสมบัติจากเจ้าฟ้าศรีเสาวภาคย์พระราชโอรสสมเด็จพระเอกาทศรถ และเป็นพระราชนัดดาของสมเด็จพระนเรศวรมหาราชทำให้ผู้มองว่าพระองค์ขาดความชอบธรรม ในการขึ้นครองราชย์มีมาก การค้นพบรอยพระพุทธรูปในสมัยพระองค์จึงแสดงว่าพระองค์มี บุญบารมีเพียงพอที่จะทรงขึ้นครองราชย์เป็นพระมหากษัตริย์ ซึ่งสอดคล้องกับความเชื่อใน พุทธศาสนาของคนไทย ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น การสื่อสารทางการเมืองของผู้นำทาง การเมืองไทยมักจะปรากฏอยู่ในรูปของวรรณคดีเป็นส่วนใหญ่ เช่นเรื่อง ดิลิตพระลอ รามเกียรติ์ ชุนช้างชุนแผน เป็นต้น เนื่องมาจากวรรณคดีมักจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบุคลาธิษฐานและ ธรรมาธิษฐาน ซึ่งจะสามารถทำให้ประชาชนเชื่อในระบอบการปกครองแบบเทวสิทธิ์ได้อย่างไม่ ยากเย็นนัก⁸⁶ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงสมัยสงครามเย็นรัฐบาลก็ได้ใช้การสื่อสารทางการเมือง ให้ประชาชนโดยทั่วไปมีความเกลียดและกลัวคอมมิวนิสต์ รวมไปถึง ช่วงก่อนเกิดเหตุการณ์ 6 ตุลา พ.ศ.2519 ฝ่ายอนุรักษ์นิยมก็ได้ใช้การสื่อสารทางการเมืองมาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการ ทำให้ประชาชนโดยทั่วไปเข้าใจว่า นิสิต นักศึกษา เป็นพวกคอมมิวนิสต์จะมาทำลายชาติ อาทิเช่น นายสมัคร สุนทรเวช ซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้จัดการ รายการคู่กับนายดุสิต ศิริวรรณ ในการโจมตีขบวนการนักศึกษา และบอกว่าถ้าคอมมิวนิสต์ มาเมื่อไหร่ คนแก่จะถูกเอาไปทำปุ๋ย พระจะถูกใช้ไปทำนา ทำให้คนไทยในสมัยนั้นเกลียดและกลัว คอมมิวนิสต์เป็นอย่างมาก จนนำไปสู่การปราบปรามนิสิตนักศึกษาอย่างเหี้ยมโหดในวันที่ 6 ตุลา พ.ศ. 2519 ในที่สุด⁸⁷

⁸⁴ ชวนะ ภวกันันท์, “ ทฤษฎีการสื่อสารทางการเมือง,” ใน การสื่อสารทางการเมือง, หน้า 77.

⁸⁵ เรื่องเดียวกัน, หน้า83.

⁸⁶ สุรพงษ์ โสภนะเสถียร, การสื่อสารกับการเมือง, หน้า 131-132.

สำหรับนิยามของการสื่อสารทางการเมืองนี้ ได้มีผู้ให้คำนิยามเอาไว้อย่างหลากหลาย อาทิเช่น

“ ร็ช และ แอลทอฟ (Rush and Althoff) ได้ให้ความหมายของการสื่อสารทางการเมือง เอาไว้ว่า คือการ ถ่ายทอดข่าวสารที่เกี่ยวกับการเมืองจาก ส่วนหนึ่งของระบบการเมืองไปยังอีกส่วนหนึ่งของระบบการเมืองและเป็นการ ถ่ายทอดระหว่างระบบของสังคมกับระบบการเมือง⁸⁸ “

“แชฟฟี (Shaffee) ได้ให้ความหมายว่า การสื่อสารทางการเมืองมี ลักษณะเป็นระบบของการเผยแพร่ข่าวสารทางการเมืองไปยังสมาชิกของระบบ ราชการการเมือง....หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง การสื่อสารทางการเมืองมีบทบาทเป็น ตัวกลางระหว่างประชาชนและรัฐบาล โดยเป็นช่องทางในการเสนอข้อมูลข่าวสาร ทางการเมืองต่างๆที่เกี่ยวกับการตัดสินใจและนโยบายของรัฐบาลให้ประชาชน รับรู้ และในขณะเดียวกันก็เป็นกระบวนการในการนำเอาข้อเรียกร้องและความ ต้องการของประชาชนไปสู่รัฐบาล ที่จะทำให้การกำหนดนโยบายและการ ตัดสินใจของรัฐบาลสอดคล้องและสนองต่อความต้องการของประชาชนได้ดี ยิ่งขึ้น⁸⁹”

“พูล (pool) ได้ให้นิยามการสื่อสารทางการเมือง ทั้งในความหมายกว้าง และความหมายแคบ โดยที่ในความหมายกว้าง การสื่อสารทางการเมือง หมายถึงกิจกรรมการสื่อสารที่มนุษย์กระทำขึ้น หรือเกิดขึ้นนอกบ้านเรือนของตน อาทิเช่นการยื่นข้อเสนองริ่กัองระหว่างประเทศ หรือ การกล่าวคำปราศรัยของ นักการเมืองส่วนในความหมายที่แคบ พูล (pool) ได้ให้นิยามการสื่อสารทาง การเมืองเอาไว้ว่าหมายถึงกิจกรรมใดๆของสถาบันเฉพาะ ซึ่งถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อทำ หน้าที่ในการกระจายข้อมูลข่าวสาร ความคิดและทัศนคติ อันเกี่ยวกับเรื่อง การเมือง การปกครอง⁹⁰ ....”

⁸⁷ ยุทธพร อิศรชัย , “ การสื่อสารทางการเมืองกับกระแสโลกาภิวัตน์ ,” ใน การสื่อสารทางการเมือง), หน้า 73 .

⁸⁸ เรื่องเดียวกัน, หน้า 12.

⁸⁹ เรื่องเดียวกัน.

“ อัลมอนด์และโคลแมน (Almond and Coleman) ได้ให้นิยามการสื่อสารทางการเมืองเอาไว้ว่า การสื่อสารทางการเมือง คือ กิจกรรมการทำหน้าที่ทั้งหลายในระบบการเมืองที่แพร่หลายโดยทั่วไป⁹¹ .... “

“ ดัทช์ (Deustch) ได้ให้นิยาม การสื่อสารการเมืองเอาไว้ว่า การสื่อสารทางการเมือง เป็นการสื่อสารที่ละเอียดอ่อนและส่งผลกระทบในทุกๆด้านของระบบการเมือง จึงเปรียบเสมือนกับเส้นใยประสาทของระบบการเมือง⁹² ...”

“ เดนตันและวูดเวิร์ด (Denton and Woodward) ได้ให้นิยามว่าการสื่อสารทางการเมืองเป็นการอภิปราย หรือโต้แย้งเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากรสาธารณะ รวมทั้งวาทะทางการเมืองทั้งการเขียนและการพูด โดยผู้ส่งสารมีเจตนาที่ให้การส่งสารมีอิทธิพลต่อสภาพแวดล้อมทางการเมืองหรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง ว่า การอภิปรายหรือการโต้แย้งเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากรสาธารณะที่จะเป็นการสื่อสารทางการเมือง จะขึ้นอยู่กับสาระสำคัญและวัตถุประสงค์ หรือ เจตนาของการสื่อสารว่าเป็นสาระหรือวัตถุประสงค์ทางการเมืองหรือไม่⁹³ “

“ ดอริส เกรเบอร์ (Doris Graber) ได้ให้นิยามการสื่อสารทางการเมืองหมายถึงภาษาทางการเมือง โดยไม่ใช่แค่วาทะทางการเมืองเท่านั้น แต่รวมถึงสัญลักษณ์กึ่งภาษาต่างๆเช่น ภาษากาย การกระทำทางการเมือง เช่น การคว่ำบาตรหรือการประท้วงด้วย⁹⁴ “ เป็นต้น

จากนิยามความหมายของการสื่อสารทางการเมืองอย่างที่กล่าวมาแล้วในข้างต้น อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า “ การสื่อสารทางการเมือง คือ การส่งสารทางการเมืองขององค์กรทางการเมือง อาทิเช่น รัฐบาล พรรคการเมืองหรือ ผู้นำทางการเมือง เป็นต้น ในรูปแบบต่างๆไม่ว่าจะเป็นคำพูด

⁹⁰ เรื่องเดียวกัน.

⁹¹ เรื่องเดียวกัน.

⁹² K.W. Deustch , The nerves of government (New York : The press of Glencoe , 1969),p. 46 .

⁹³ R.E.Denton, Jr.and G.C. Woodward, Political Communication in America(New York :Preager , 1990) , p.15.

⁹⁴ Doris Graber , A Mass Media and American Politics. (Washington DC: CQ Press, 2006) , p. 11.

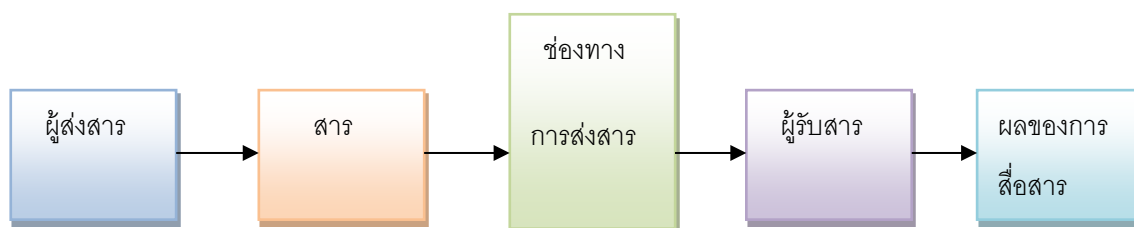

การกระทำ หรือสัญลักษณ์ ไปสู่ประชาชนหรือกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ทางการเมืองตามที่องค์กรทางการเมืองต้องการ⁹⁵

สำหรับกรอบแนวคิดทฤษฎีการสื่อสารทางการเมืองนั้น ได้มีนักวิชาการได้เสนอกรอบแนวคิดทฤษฎีไว้หลายท่านอาทิเช่น กรอบแนวคิดทฤษฎีการสื่อสารทางการเมืองของ ฮาร์โรลด์ ลาสเวลล์ (Harold Lasswell) ดังแผนภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 2.8

แบบจำลองทฤษฎีการสื่อสารทางการเมืองของ ฮาร์โรลด์ ลาสเวลล์ (Harold Lasswell)

ที่มา Lasswell (1966:178)

ฮาร์โรลด์ ลาสเวลล์ (Harold Lasswell) มองว่า ในการสื่อสารทางการเมืองนั้นสิ่งที่สำคัญก็คือผลของการสื่อสารทางการเมืองนั่นเอง หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ผู้ส่งสารทางการเมืองย่อมที่จะมีวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายทางการเมืองอยู่เสมอ⁹⁶

กรอบแนวคิดทฤษฎีการสื่อสารทางการเมืองของ คาร์ล ดับเบิลยู. ดอยท์ซ (Karl W. Deutch) ได้นำเอาแนวคิดของกระบวนการสื่อสารมาศึกษา ร่วมกันกับแนวคิดระบบการเมืองของเดวิด อีสตัน (David E. Easton) โดย คาร์ล ดับเบิลยู. ดอยท์ซ (Karl W. Deutch)

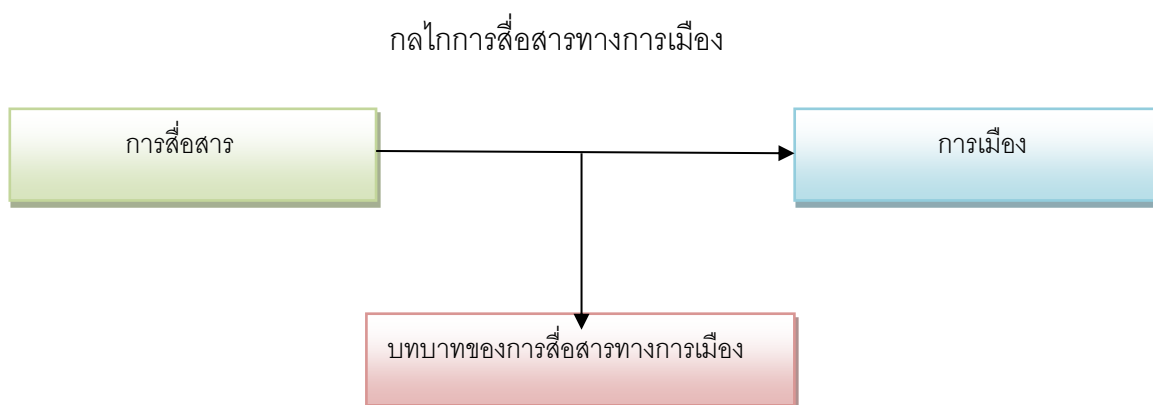
⁹⁵ Brian Mcnair , AN Introduction to Political Communication(New York: Routledge, 1999), p.52.

⁹⁶ Harold Lasswell , The Structure and Function of Communication in Society"In Reader in Public Opinion and Communication..(New York: Free Press, 1966),p. 178.

มองว่า การสื่อสารทางการเมืองเหมือนเป็นเส้นประสาท (Nerves) ของระบบการเมืองที่มีเครือข่าย (Networks) ครอบคลุมและเชื่อมโยงในทุกๆ ส่วนของระบบการเมือง ดังแผนภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 2.9

แบบจำลองทฤษฎีการสื่อสารทางการเมืองของ คาร์ล ดับเบิลยู. ดอยท์ซ (Karl W. Deutch)

ที่มา Deutch (1966: 33)

คาร์ล ดับเบิลยู. ดอยท์ซ (Karl W. Deutch) มองว่าลักษณะที่สำคัญของการสื่อสารคือ ระบบเครือข่าย (Network) ของการสื่อสารโดยบุคคลทั้งหลายในระบบนั้นถูกเชื่อมโยงเข้าด้วยกันในลักษณะของวงจรสามารถแลกเปลี่ยนข่าวสารและข้อมูลกันแบบสองทาง (Two-way Communication) ลักษณะเช่นนี้แสดงว่ามีการย้อนกลับ (Feedback) ของข้อมูล

นอกจากนี้ คาร์ล ดับเบิลยู. ดอยท์ซ (Karl W. Deutch) ยังพยายามที่จะเปรียบเทียบการสื่อสารว่าเป็นกลไกการชี้นำ ควบคุมพฤติกรรมของมนุษย์ โดยโครงสร้างทางการเมืองนั้น ประกอบไปด้วยองค์ประกอบที่สำคัญได้แก่ แหล่งสารหรือผู้ส่งสาร (Source / Sender) สารทางการเมือง (Political Message) ช่องทางหรือสื่อ (Channel/ Media) ผู้รับสารหรือประชาชน (Receiver) ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) กล่าวคือ เมื่อนำการสื่อสารมาศึกษาการสื่อสารทางการเมือง จะต้องเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างการสื่อสารกับกลไกทางการเมือง อันจะทำให้เกิดกลไกการสื่อสารทางการเมืองที่นำไปสู่บทบาทของการสื่อสารทางการเมืองตามมา ซึ่งการสื่อสารทางการเมืองจะมีผลสัมฤทธิ์ได้นั้นข่าวสารจะต้องมีลักษณะเหมือนกับพลังงานในระบบวิศวกรรม

นั่นคือ จะต้องมีการสื่อสารทางการเมืองในปริมาณที่เพียงพอ ที่จะทำให้เกิดการไหลเวียนของข่าวสาร จนนำไปสู่ผลในทางการเมืองในที่สุด⁹⁷ เป็นต้น

กรอบแนวคิดทฤษฎีการสื่อสารทางการเมืองของไบรอัน แมคแนร์ (Brian Mcnair) โดย ไบรอัน แมคแนร์ (Brian Mcnair) ได้ระบุถึงคุณลักษณะที่สำคัญ สามประการของการสื่อสารทางการเมืองได้แก่

1. การสื่อสารทุกรูปแบบที่ดำเนินการโดยองค์กรทางการเมืองโดยมีวัตถุประสงค์ทางการเมืองที่เฉพาะเจาะจง
2. การสื่อสารที่สื่อมวลชนและประชาชนส่งถึงองค์กรทางการเมือง
3. กิจกรรมทางการเมืองที่สื่อมวลชนนำเสนอเกี่ยวกับการเมือง⁹⁸

ไบรอัน แมคแนร์ (Brian Mcnair) ได้เสนอทฤษฎีการสื่อสารทางการเมือง ดังแผนภาพดังต่อไปนี้

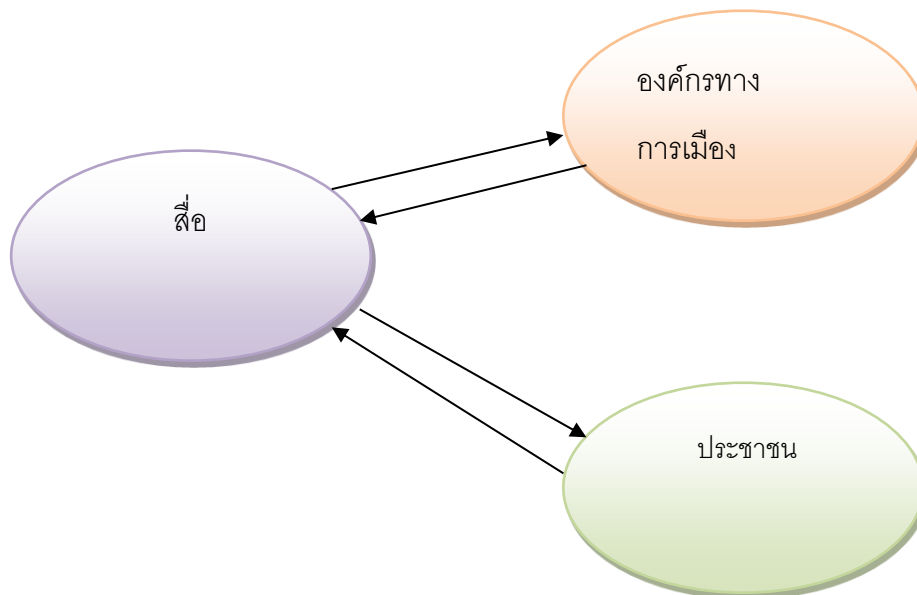
---

⁹⁷ Karl W. Deutch, "The Nerves of Government ; Model of Communication and Control," in Contemporary Political Analysis (New York: Free Press , 1966), p. 33.

⁹⁸ Brian Mcnair , AN Introduction to Political Communication, p.5.

ภาพที่ 2.10

แบบจำลองทฤษฎีการสื่อสารทางการเมืองของ ไบรอัน แมคแนร์ (Brian McNair)

ที่มา McNair (1999 : 5)

แบบจำลองทฤษฎีการสื่อสารทางการเมืองของไบรอัน แมคแนร์ (Brian McNair) ได้แบ่งกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการสื่อสารทางการเมืองออกเป็น สามกลุ่มใหญ่ๆ ได้แก่

1. กลุ่มองค์กรทางการเมือง อาทิเช่น พรรคการเมือง รัฐบาล องค์กรสาธารณะ กลุ่มกดดันทางการเมือง หรือ กลุ่มผู้ก่อการร้าย เป็นต้น องค์กรทางการเมืองจะทำหน้าที่เป็นผู้ส่งสารทางการเมืองไปยังกลุ่มเป้าหมายพร้อมทั้งรับฟังและตอบสนองตามที่กลุ่มเป้าหมายต้องการ
2. กลุ่มสื่อ (Media) ซึ่งจะทำหน้าที่ สาม ประการ กล่าวคือ ประการแรกเป็นตัวกลางส่งผ่านสารทางการเมืองจากองค์กรทางการเมืองไปยังกลุ่มเป้าหมาย ประการสอง เป็นตัวกลางส่งสารทางการเมืองสะท้อนกลับจากกลุ่มเป้าหมายไปยังองค์กรทางการเมือง อาทิเช่น หนังสือพิมพ์ (พิมพ์) ซึ่งมีหน้าที่ให้ประชาชนเขียนจดหมายมาแสดงถึงความต้องการซึ่งบ่อยครั้งผู้มีอำนาจทางการเมืองได้อ่านและปฏิบัติตามจดหมายที่เขียนมาแสดงความคิดเห็น หรือ ในเดือนมกราคม ค.ศ. 1997 ที่สื่อ Britain 's ITV ได้ให้มีการจัดรายการโต้เถียงขึ้นเพื่อสะท้อนความเห็นประชาชนต่อ

อนาคตของราชวงศ์อังกฤษ เป็นต้น⁹⁹ ประการสาม ทำหน้าที่ส่งสารทางการเมืองที่กลุ่มตนสร้างขึ้นมาเอง ไปยังกลุ่มเป้าหมายกล่าวคือ กลุ่มประชาชน

3. กลุ่มประชาชน กลุ่มประชาชนเป็นกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการในการสื่อสารทางการเมืองขององค์กรทางการเมือง ทำหน้าที่สำคัญในการรับสารทางการเมืองพร้อมทั้งสะท้อนความคิดเห็นและความต้องการของกลุ่มตนผ่านสื่อไปยังองค์กรทางการเมือง¹⁰⁰

นอกจากนี้ไบรอัน แมคแนร์(Brian Mcnair)ยังได้อธิบายถึงการไหลเวียนของสารตามแบบจำลองที่ 2.10 ด้วยว่า เริ่มต้นมาจากองค์กรทางการเมืองได้ทำการสื่อสารทางการเมืองโดยวิธีต่างๆผ่านทางสื่อ จากนั้นสื่อโดยเฉพาะอย่างยิ่งสื่อมวลชนก็จะเลือกนำมาเสนอ ซึ่งเป็นไปตามกรอบแนวคิด Agenda Setting* ที่อธิบายการมีอคติ(biases)¹⁰¹ในการเลือกนำเสนอหรือไม่เสนอข่าวเรื่องใดเรื่องหนึ่งของสื่อ มีผลให้ประชาชนและสาธารณชนเกิดความคิดเห็นคล้อยตามว่าเรื่องนั้นเป็นประเด็นทางการเมืองที่มีความสำคัญหรือไม่ที่จะนำมาคิดพิจารณา โดยยิ่งสื่อให้

⁹⁹ Ibid., pp.12-14.

¹⁰⁰ Ibid., p.6.

* นักวิชาการที่มีชื่อเสียงหลายท่าน อาทิเช่น Defleur , Lang , Pye , Maxwell Mccombs , Murphy , Davis and Robinson , Ales S. Tan , Elihu Katz and Paul Lazarsfeld , Daniel Lerner and Oran R. Young พบว่า แนวคิดการนำอิทธิพลของสื่อในการกำหนดประเด็นทางการเมือง สื่อจะเน้นประเด็นทางการเมืองที่จะจุดประเด็นความสนใจหรือสร้างกระแสจากการพิจารณาเกี่ยวกับปัจจัยต่อไปนี้

1. บุคคลที่เป็นประเด็นหรือสร้างกระแส เช่น นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี หัวหน้าพรรคการเมือง หรือตัวบุคคลผู้มีตำแหน่งสำคัญในทางการเมืองหรือในพรรคการเมืองต่างๆ
2. เหตุการณ์สำคัญของสถานที่ เนื้อหา วันเวลา ที่เป็นประเด็นหรือสร้างกระแสได้
3. การจัดลำดับความสำคัญโดยสื่อเป็นผู้จัดประเด็นหรือสร้างกระแส เช่น กรณีจัดลำดับความหลังของสมาชิกพรรคประชาธิปไตย เช่น หล่อใหญ่ได้แก่ อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ หล่อกลาง ได้แก่ นายอภิรักษ์ โกษะโยธิน หล่อโย่ง นายกรณ์ จาติกวณิช เป็นต้น
4. การจัดลำดับความสำคัญโดยการใช้นโยบายจากผู้มีอำนาจในการออกนโยบาย หรือเป็นผู้มีส่วนได้เสียเป็นผู้จัดประเด็น หรือสร้างกระแสที่เรียกว่า Policy or Stakeholders Agenda เช่น นโยบาย 30 บาทรักษาทุกโรคของรัฐบาล การออกมามาต่อต้านการแปรรูปการไฟฟ้าฝ่ายผลิตของนายศิริชัย ไม้งาม เป็นต้น
- 5.การจัดลำดับความสำคัญโดยอ้างสาธารณะว่าเป็นผู้จัด หรือ ต้องตระหนักที่เรียกว่า “ Public Referrrence Agenda “ เช่นกรณีพรรคประชาธิปัตย์ใช้การณรงค์หาเสียงปลัดจระเข้เบียดวาระด้วยการปลุกเร้าสาธารณะด้วยการอ้างความจำเป็นในการร่วมมือกันยืนยันความเป็นสิทธิเจ้าของประเทศ สักการที่พรรครัฐบาลจะได้เสียงข้างมากฝ่ายเดียวเป็นรัฐบาลต่อไปเหมือนเป็นการกินรวบประเทศไทย เป็นต้น

ใน วัลลภ คำพาย , “แนวคิดและกระบวนการสื่อสารทางการเมือง,” ใน การสื่อสารทางการเมือง, หน้า 56.

¹⁰¹ Brian Mcnair , AN Introduction to Political Communication, p.12.

ความสำคัญกับประเด็นทางการเมืองแก่เรื่องใดมากขึ้นเท่าใด ประชาชนก็มักจะให้ความสำคัญแก่เรื่องนั้นมากยิ่งขึ้น¹⁰² ทั้งนี้เนื่องจาก ไบรอัน แมคแนร์ มองว่าในโลกของความเป็นจริงประชาชนไม่สามารถรับรู้เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในโลกได้ทั้งหมด สิ่งที่ประชาชนสามารถรับรู้ได้เกิดจากการคัดเลือกจากสื่อเป็นหลักกว่าจะให้ความสนใจหรือละเลยในประเด็นทางการเมืองใด¹⁰³

การที่สื่อมีอำนาจในการคัดเลือกประเด็นทางการเมือง (Agenda Setting) ที่ส่งผลต่อความเชื่อและมติดมหาชนของสังคมนั้น หรือ กล่าวอีกนัยหนึ่ง มีอำนาจในการครอบงำ (Hegemony) ให้ประชาชนเกิดความเชื่อและยอมรับ (Consent) ตามที่องค์กรทางการเมืองต้องการ¹⁰⁴ ส่งผลให้องค์กรทางการเมืองทั้งหลายพยายามที่จะเป็นผู้ทรงอำนาจในการกำหนดวาระประเด็นทางการเมืองของสื่อ และ ทฤษฎี Agenda Setting นี้ ก็ได้พิสูจน์ให้เห็นในหลายต่อหลายประเทศแล้วว่าการกำหนดประเด็นทางการเมืองของสื่อส่งผลต่อความเชื่อทางการเมืองหรือมติดมหาชนอย่างไร¹⁰⁵ ตัวอย่างที่เห็นได้ชัด อาทิเช่น การที่สื่อได้เสนอประเด็นปัญหาทางการเมืองในเรื่องการปฏิรูปที่ดินและการออกเอกสารสิทธิ สปก. 4-01 ว่ามีการทุจริต จนนำไปสู่การถูกโค่นล้มของรัฐบาลนายชวน หลีกภัย¹⁰⁶ ชัยชนะของพรรคคอนเซอร์วาทีฟ (Conservative party) ในปี คศ. 1997 ที่ชัยชนะการเลือกตั้งเกิดจากการกำหนดประเด็นของสื่อเป็นหลักในการให้การสนับสนุนพรรค¹⁰⁷ การที่รัฐบาลของนางมาร์กาเรต แทตเชอร์ ต้องมาสนับสนุนการต่อต้านเรื่องการแพร่กระจายของโรคเอดส์ในปีคศ. 1986 เนื่องมาจากว่าสื่อให้ความสนใจเสนอเป็นประเด็นทางการเมืองจนก่อให้เกิดผลกระทบต่อสาธารณะอย่างกว้างขวางทั้งที่ก่อนหน้านี้มันมิได้ให้ความสนใจในประเด็นนี้มาก่อน¹⁰⁸ หรือ การที่คนในสังคมในประเทศอังกฤษและทั่วโลกเริ่มให้ความสนใจในปัญหาความอดอยากที่เกิดขึ้นในประเทศเอธิโอเปียใน คศ.1984 ภายหลังจากที่สื่อของประเทศอังกฤษอย่าง BBC และ ITN ให้การนำเสนอข่าว ทั้งที่ปัญหาความอดอยากของประเทศเอธิโอเปียนั้นเริ่มมาตั้งแต่ คศ. 1982¹⁰⁹ เป็นต้น

¹⁰² ศุภชัย ยาวะประภาส และ ปิยากร หวังมหาพร , “การประเมินผลสัมฤทธิ์การสื่อสารทางการเมือง,” ใน การสื่อสารทางการเมือง (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช,2551), หน้า 23.

¹⁰³ Brian Mcnair , AN Introduction to Political Communication, p.52.

¹⁰⁴ Ibid., p.62.

¹⁰⁵ Bruce I. Newman , Hand Book of Political Marketing (California : Sage Publication Inc , 1999),p 155.

¹⁰⁶ ร่มย์มาศ โบว์ว่า , สื่อมวลชนไทยกับการผลักดันนโยบาย (กรุงเทพฯ :เอดิชั่น เพรส โปรดักส์,2540),หน้า 51.

¹⁰⁷ Brian Mcnair , AN Introduction to Political Communication, p.52.

¹⁰⁸ Ibid., pp.52-53.

มานูเอล คาสเทลส์ (Manuel Castells) นักทฤษฎีชาวสเปนได้ขยายแนวคิดไบรอัน แมคแนร์ เรื่องปฏิภริยาสะท้อนกลับของประชาชนในกระบวนการสื่อสารทางการเมือง กล่าวคือ คาสเทลส์ เห็นว่าปฏิภริยาสะท้อนกลับของประชาชนในกระบวนการสื่อสารทางการเมืองมิได้มีลักษณะสะท้อนกลับไปมา(interactive)เท่านั้น แต่ผลพวงจากเทคโนโลยีสมัยใหม่ อาทิเช่น Youtube ที่ก่อตั้งขึ้นใน ค.ศ.2005 โดย Jawed Karim , Steven Chen และ Chad Hurley¹¹⁰ ได้ก่อให้เกิดรูปแบบใหม่ของการสื่อสารที่เรียกว่า mass self-communication กล่าวคือ เป็นระบบการสื่อสารแบบใหม่ที่ประชาชนสามารถสื่อข้อมูลที่ต้องการได้ด้วยตนเอง¹¹¹ ซึ่งเทคโนโลยีที่ก่อให้เกิดระบบการสื่อสารแบบใหม่นั้น คาสเทลส์ เห็นว่ามีใช้แต่เพียงเทคโนโลยีระดับสูงเท่านั้น แต่รวมไปถึงเทคโนโลยีระดับต่ำอย่างวิทยุชุมชน โทรศัพท์ดาวเทียม เป็นต้น ก็ส่งผลให้เกิดรูปแบบใหม่ของการสื่อสารได้เช่นเดียวกัน เนื่องจากเทคโนโลยีเหล่านี้ได้ใช้เป็นเครื่องมือสำคัญที่องค์การในระดับรากหญ้า(Grassroots organization)เผยแพร่สื่อแนวคิดของตนไปสู่สาธารณะอย่างกว้างขวาง¹¹²

ระบบสื่อสารรูปแบบใหม่อย่าง mass self-communication นี้ คาสเทลส์ ยังเห็นด้วยว่า ได้เป็นเครื่องมือสำคัญที่ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมและองค์การต่อต้านรัฐบาลใช้เป็นเครื่องมือในการเปิดพื้นที่สาธารณะให้แก่กลุ่มตนเพิ่มมากขึ้น¹¹³ ส่งผลให้รัฐบาลพยายามที่จะเข้ามาควบคุม mass self-communication เหล่านี้เพื่อให้สอดคล้องกับผลประโยชน์ของรัฐบาล¹¹⁴

นอกจากนี้ คาสเทลส์ ยังได้อธิบายแนวคิดของไบรอัน แมคแนร์ ที่กล่าวว่า สื่อเป็นเครื่องมือสำคัญในการทำให้ประชาชนเชื่อตามที่ใช้สื่อต้องการ ให้มีความชัดเจนขึ้นกล่าวคือ คาสเทลส์ เห็นว่า สื่อในระบบสื่อสารเป็นเครื่องมือสำคัญในการผลิตสร้างความหมาย (meaning)ผ่านการแลกเปลี่ยนข้อมูลให้เกิดขึ้นในความคิดของประชาชน (people's mind) และความหมายที่เกิดขึ้นในความคิดนั้นจะกระตุ้นให้เกิดอารมณ์ความรู้สึก¹¹⁵ และการกระทำตามที่

¹⁰⁹ Ibid., pp.52-53.

¹¹⁰ Manuel Castells , *Communication power* (Oxford : Oxford Univerity Press , 2009).p. 66.

¹¹¹ Ibid., p.55.

¹¹² Ibid., p.70.

¹¹³ Ibid., p.302.

¹¹⁴ Ibid., p.414.

ความหมายได้สร้างกรอบแนวคิดผ่านการสื่อสาร และส่งผลให้เกิดอำนาจแก่ผู้ใช้สื่อที่จะสามารถ
ครอบงำประชาชนให้ทำตามที่ต้องการได้ในที่สุด¹¹⁶

งานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยจะใช้แนวคิดทฤษฎีการสื่อสารทางการเมืองที่กล่าวมาข้างต้น
โดยเฉพาะอย่างยิ่งแนวคิดทฤษฎีการสื่อสารทางการเมือง ของไบรอัน แมคแนร์ (Brian McNair) มา
เป็นหลักการศึกษา งานวิจัยชิ้นนี้เนื่องจากผู้วิจัยเห็นว่ากรอบทฤษฎีการสื่อสารทางการเมืองของ
ไบรอัน แมคแนร์ ได้อธิบายถึงเรื่อง การคัดเลือกประเด็นทางการเมืองของสื่อ (Agenda Setting)
ได้ชัดเจนกว่ากรอบทฤษฎีการสื่อสารทางการเมืองอื่นซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยชิ้นนี้ที่ใ้
ความสำคัญกับการผลิตสร้างประเด็นทางการเมืองเพื่อใช้ต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตร
ประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในสมัยรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร

---

¹¹⁵ Ibid., p.191.

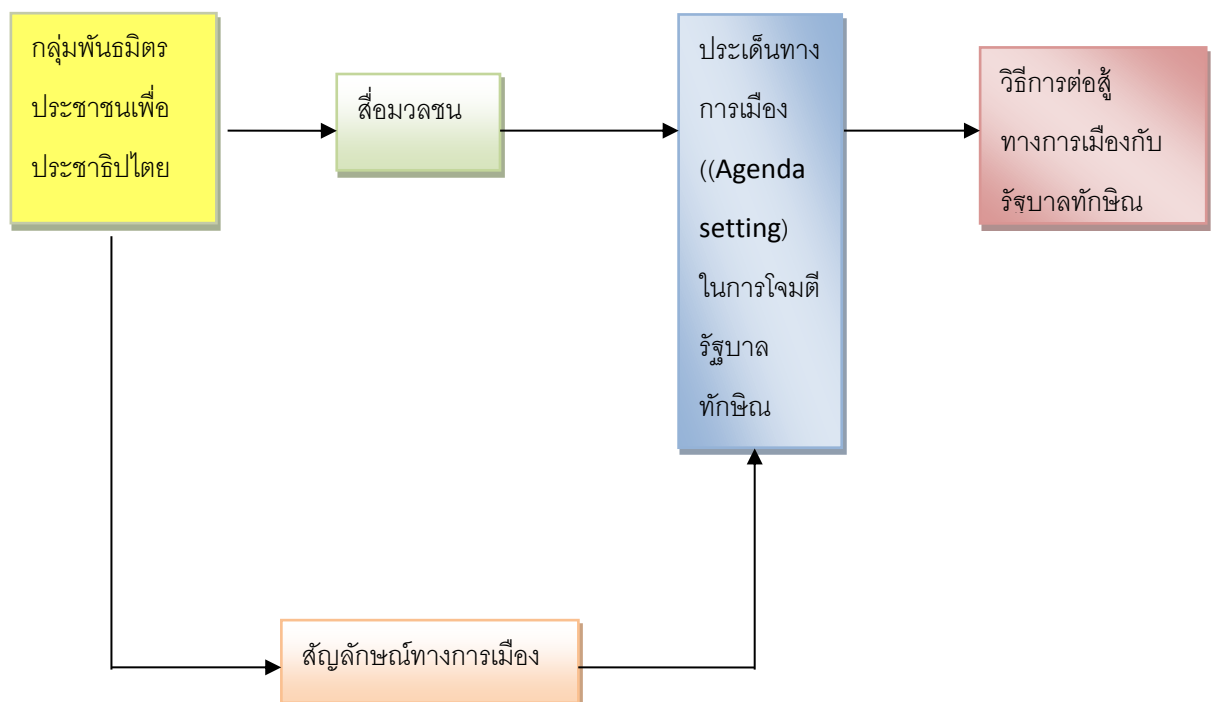
¹¹⁶ Ibid., p.316.

งานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยได้ออกแบบกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา ดังแผนภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 2.11

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยชิ้นนี้ จะเป็นการสังเคราะห์กรอบแนวคิดทฤษฎีสัญลักษณ์ทางการเมือง และ แนวคิดทฤษฎีการสื่อสารทางการเมืองมาศึกษาปรากฏการณ์การต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในสมัยรัฐบาลพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร โดยจะเริ่มอธิบายตั้งแต่การที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้ใช้สื่อมวลชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งสื่อในเครือเอเอสทีวีของนายสนธิ ลิ้มทองกุลแกนนำคนสำคัญคนหนึ่งของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยมาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการผลิตสร้างประเด็นทางการเมือง (Agenda Setting) เพื่อใช้โจมตีและทำลายความชอบธรรมทางการเมืองของรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร รวมไปถึงยังได้ผลิตสร้างสัญลักษณ์ทางการเมืองมาสนับสนุนประเด็นทางการเมืองที่ต้องการจะสื่อเพื่อให้ประชาชนเกิดความเชื่อในประเด็นทางการเมืองที่ใช้โจมตีรัฐบาลทักษิณ มากยิ่งขึ้น จนนำไปสู่การเข้าร่วมชุมนุมกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยและ

ทำลายความชอบธรรมทางการเมืองของรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรในที่สุด มาเป็นวิธีการต่อสู้ทางการเมืองกับรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

2.3 สำนวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาที่เกี่ยวกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในช่วงเวลาที่ผ่านมาได้มีผลงานออกสู่สังคมเป็นจำนวนมาก ในที่นี้ผู้วิจัยได้จำแนกงานที่ศึกษาเกี่ยวกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยออกเป็นสามกลุ่มใหญ่ด้วยกันได้แก่ กลุ่มแรก จะเป็นงานที่ไม่ใช่งานวิชาการ กลุ่มสองจะเป็นงานกึ่งวิชาการ กลุ่มสาม จะเป็นงานเชิงวิชาการ

2.3.1 งานที่ไม่ใช่งานวิชาการ

งานศึกษาในกลุ่มนี้ที่เป็นงานที่ไม่ใช่งานวิชาการมักจะไม่มีระเบียบวิธีในการศึกษาที่ชัดเจน โดยส่วนใหญ่แล้วจะไม่ใช้การอ้างอิงกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎี มีการค้นคว้าอ้างอิงน้อยหรือไม่มีการค้นคว้าอ้างอิงในเชิงวิชาการแต่อย่างใด งานประเภทนี้ส่วนใหญ่มักจะเป็นในลักษณะของหนังสือเล่ม ซึ่งสามารถจำแนกออกได้เป็นสามกลุ่มใหญ่ๆได้แก่

1. งานเกี่ยวกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในลักษณะของอัตชีวประวัติ

งานในลักษณะอัตชีวประวัติของบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในปี 2549 อาทิเช่นงานของ **สุริยะใส กตะศิลา**¹¹⁷ เรื่อง สุริยะใส กตะศิลา : พันมิตร ประชาชน ประชาธิปไตย งานชิ้นนี้สุริยะใส ได้ให้เหตุผลสำคัญที่ทำให้ตัดสินใจเข้าร่วมชุมนุมกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยว่าเกิดจากการที่สุริยะใสมองว่าระบอบทักษิณเป็นอุปสรรคสำคัญที่จะทำให้ไม่เกิดประชาธิปไตยแท้จริงขึ้นในสังคมไทย โดยสุริยะใสยอมรับว่าถึงแม้ภายหลังจะไม่เห็นด้วยกับแนวทางการเคลื่อนไหวของ

¹¹⁷ สุริยะใส กตะศิลา , สุริยะใส กตะศิลา : พันมิตร ประชาชน ประชาธิปไตย (กรุงเทพฯ ฯ : openbooks , 2550).

กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยโดยเฉพาะอย่างยิ่งการขอนายกพระราชาทานก็ตาม แต่ สุริยะใสก็ตัดสินใจไม่ถอนตัวจากการเคลื่อนไหวกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย เนื่องจากไม่อยากถูกครหาว่าเป็นพวกที่ทิ้งมวลชนกลางคันซึ่งเป็นข้อกล่าวหาที่สุริยะใสมองว่า เจ็บปวดที่สุด

งานของ ประพันธ์ คุณมี¹¹⁸ เรื่อง ชีวิตนี้ขอเป็นข้าพระบาท ทาสประชาชน งานชิ้นนี้ ประพันธ์ ได้เล่าถึงประวัติการต่อสู้ทางการเมืองของตนเริ่มตั้งแต่การเข้าร่วมการต่อสู้ทางการเมืองกับพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยจนได้รับตำแหน่งเป็นถึงผู้บังคับบัญชากองร้อย 196 เขตภูเขียว การเข้าร่วมต่อสู้กับรสช. ในเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ และ การเข้าร่วมต่อสู้ทางการเมืองกับรัฐบาลทักษิณ โดยเริ่มตั้งแต่การก่อตั้งชมรมคนรู้ทันทักษิณ การก่อตั้งกลุ่มประชาชนพิทักษ์ชาติ ศาสน์ กษัตริย์ จนมาถึงการเข้าร่วมขับไล่รัฐบาลทักษิณกับรายการเมืองไทยรายสัปดาห์ สัญจรของนายสนธิ ลิ้มทองกุล จนก่อให้เกิดเป็นกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในที่สุด

และงานของ เทิดธรรม ทรงไท¹¹⁹ เรื่อง คนโค่นทักษิณ งานชิ้นนี้ เทิดธรรม ได้บันทึกถึงประวัติของแกนนำกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย และ แนวร่วมคนสำคัญในการโค่นล้มรัฐบาลทักษิณเมื่อปี พ.ศ. 2549 อาทิเช่น เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง อัมรินทร์ คอมันตร์ เป็นต้น รวมไปถึงที่มาและเหตุผลที่ทำให้บุคคลเหล่านี้ออกมาต่อต้านรัฐบาลทักษิณ

นอกจากนี้ยังมีงานที่เป็นอัตชีวประวัติของสื่อมวลชนผู้ทำหน้าที่พิธีกรในการเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยอย่างงานของ **ยุทธियง ลิ้มเลิศวาที อัญชลีพร กุสุมภ์ และ เต็มศักดิ์ จารุปราณ**¹²⁰ เรื่อง สื่อดีแห่งระบอบทักษิณ หนังสือเล่มนี้จะเล่าถึงประวัติของยุทธियง ลิ้มเลิศวาที อัญชลีพร กุสุมภ์ และ เต็มศักดิ์ จารุปราณ ผู้ที่เป็นพิธีกรคนสำคัญของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 จนถึงปัจจุบันว่ามีภูมิหลังความเป็นมาอย่างไรก่อนที่มาร่วมกับเคลื่อนไหวทางการเมืองกับกลุ่มพันธมิตร

¹¹⁸ ประพันธ์ คุณมี, *ชีวิตนี้ขอเป็น ข้าพระบาท ทาสประชาชน* (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์กรีน- ปัญญาญาณ , 2551).

¹¹⁹ เทิดธรรม ทรงไท , *คนโค่นทักษิณ* (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ร่วมด้วยช่วยกัน , 2549).

¹²⁰ ยุทธियง ลิ้มเลิศวาที อัญชลีพร กุสุมภ์ และเต็มศักดิ์ จารุปราณ , *สื่อดีแห่งระบอบทักษิณ* (กรุงเทพฯ : บ้านพระอาทิตย์ , 2550).

ประชาชนเพื่อประชาธิปไตยรวมไปถึงทัศนคติของคนทั้งสามที่มีต่อรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร และการรัฐประหารเมื่อปี พ.ศ. 2549

2. งานศึกษาเกี่ยวกับการบรรยายเหตุการณ์ที่สำคัญที่เกิดขึ้นของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

งานที่บรรยายเหตุการณ์ของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในลักษณะบันทึกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั่วไปเช่นงานของ **กองบรรณาธิการมติชน**¹²¹ เรื่อง **ลับ ล้วง ลึก พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย** ซึ่งเป็นการบันทึกการเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 ถึงปี พ.ศ. 2551 ในแง่มุมต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นยุทธศาสตร์ ยุทธวิธี ทูต ในการต่อสู้ โดยงานนี้จะเป็นการบันทึกเหตุการณ์ที่มีความเป็นกลางค่อนข้างสูงเนื่องจากวิพากษ์ทั้งการเคลื่อนไหวของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยและฝ่ายรัฐบาลทักษิณ มากกว่าที่จะสนับสนุนด้านในด้านหนึ่งอย่างชัดเจน

งานของ เปลว สีเงิน เรื่อง **เขียนแผ่นดิน**¹²² **อ่านวิกฤติ**¹²³ **คิดถึงในหลวง**¹²⁴ และ **ห้วงทหาร**¹²⁵ บันทึกเหตุการณ์เคลื่อนไหวของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 ถึงปี พ.ศ. 2550 ในช่วงแรกๆของการเคลื่อนไหวของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในรูปแบบเมืองไทยรายสัปดาห์สัญจร เปลว เขียนถึงการเคลื่อนไหวในระยะนั้นอย่างเป็นกลาง กล่าวคือ ทั้งสนับสนุนสนธิ ลิ้มทองกุล ในการที่ออกมาเปิดโปงการทุจริตในรัฐบาลทักษิณ และวิพากษ์สนธิ ว่าควรทำหน้าที่แต่สื่ออย่างเดียวมมากกว่าที่จะออกมาเป็นผู้นำการประท้วง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเปลว ไม่เห็นด้วยกับการที่สนธิ ได้เคลื่อนผู้ชุมนุมไปปิดล้อมที่ทำเนียบรัฐบาล โดยเปลวมองว่า เป็นการกระทำที่อ่อนหัดและไร้ประสบการณ์เป็นอย่างมาก แต่เหตุการณ์สำคัญที่เป็นจุดเปลี่ยนทำให้เปลวได้มาสนับสนุนกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยและออกมาวิพากษ์รัฐบาลทักษิณอย่างเห็นได้ชัดก็คือ การที่พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตรได้ขายหุ้น

¹²¹ กองบรรณาธิการมติชน , ลับ ล้วง ลึก พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (กรุงเทพฯ ฯ : มติชน , 2551).

¹²² เปลว สีเงิน , เขียนแผ่นดิน , (กรุงเทพฯ ฯ : openbooks , 2549).

¹²³ เปลว สีเงิน , อ่านวิกฤติ , (กรุงเทพฯ ฯ : openbooks , 2549).

¹²⁴ เปลว สีเงิน , คิดถึงในหลวง , (กรุงเทพฯ ฯ : openbooks , 2549).

¹²⁵ เปลว สีเงิน , ห้วงทหาร (กรุงเทพฯ ฯ : openbooks , 2549).

บริษัทชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัด ให้แก่กองทุนที่มาเซคของประเทศ สิงคโปร์ โดยเปลวมองว่าเป็นการกระทำที่ขายชาติ และลบหลู่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องจากบริษัทชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัด ได้รับพระราชทานตรา “พระครุฑพ่าห์” อันเป็นตราประจำแผ่นดิน

งานของ **คำณูณ สิทธิสมาน**¹²⁶ เรื่อง “ปรากฏการณ์สนธิ จากเสือเหลืองถึงผ้าพันคอสีฟ้า “ งานชิ้นนี้คำณูณ ได้บันทึกถึงเหตุผลและเหตุการณ์การต่อสู้ทางการเมืองของสนธิ ลิ้มทองกุล แกนนำคนสำคัญของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยนับตั้งแต่การจลาจลการเมืองไทย รายสัปดาห์ เมืองไทยรายสัปดาห์สัญจร การเป็นแกนนำกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ว่ามีพัฒนาการอย่างไรในการต่อสู้

งานของ **พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย**¹²⁷ เรื่อง พันธมิตรกู้ชาติ บทพิสูจน์ความกล้า เสียสละ อหิงสา งานชิ้นนี้เป็นการบันทึกเหตุการณ์การชุมนุมเคลื่อนไหวของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในปี พ.ศ. 2551 ในลักษณะที่ทำให้ผู้เข้าร่วมชุมนุมบันทึกประสบการณ์จริงที่พวกเขาได้รับระหว่างการชุมนุม รวมไปถึงงานที่บันทึกเหตุการณ์เคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยผ่านพัฒนาการสถานีโทรทัศน์ ASTV อยางงานของ **สุวิชา เพียรราษฎร์**¹²⁸ เรื่อง ASTV ขบถสื่อโทรทัศน์ของไทย งานชิ้นนี้สุวิชา ได้บันทึกถึงการเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยผ่านพัฒนาการของสถานีโทรทัศน์ ASTV โดยชี้ให้เห็นว่าสถานีโทรทัศน์ ASTV เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 เป็นต้นมา

และงานที่บันทึกภาพเหตุการณ์ทั่วไปที่เกิดขึ้นในการเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเช่นงานของ **กองบรรณาธิการผู้จัดการ**¹²⁹ เรื่อง ทำกกก... ซิณ ออกไป งานชิ้นนี้เป็นการบันทึกภาพเหตุการณ์ของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย นับตั้งแต่รายการเมืองไทยรายสัปดาห์มาจนถึงการก่อกำเนิดของกลุ่มพันธมิตรฯ เพื่อขับไล่รัฐบาลทักษิณ ชินวัตร

¹²⁶ คำณูณ สิทธิสมาน , ปรากฏการณ์สนธิ จากเสือเหลืองถึงผ้าพันคอสีฟ้า (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บ้านพระอาทิตย์ , 2549).

¹²⁷ พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย , พันธมิตรกู้ชาติ บทพิสูจน์ความกล้า เสียสละ อหิงสา (กรุงเทพฯ : ผู้จัดการ 360 องศา , 2552).

¹²⁸ สุวิชา เพียรราษฎร์ , ASTV ขบถสื่อโทรทัศน์ของไทย (กรุงเทพฯ :บ้านพระอาทิตย์ , 2551).

¹²⁹ กองบรรณาธิการผู้จัดการ , ทำกกกกกก...ซิณ ออกไป (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บ้านพระอาทิตย์ , 2549).

ตรงข้ามกับงานที่บรรยายเหตุการณ์การเคลื่อนไหวของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในเชิงวิพากษ์ว่าการเคลื่อนไหวของกลุ่มพันธมิตรส่งผลกระทบต่อทางการเมืองไทยอย่างไร อย่างงานของ **สมยศ พุกษาเกษมสุข**¹³⁰ เรื่อง การเมืองปลายรัชกาลกับสงครามแห่งความรักภักดี งานชิ้นนี้สมยศได้บันทึกการเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยตั้งแต่ปีพ.ศ. 2549-พ.ศ. 2551 ในลักษณะเชิงวิพากษ์กล่าวคือ สมยศมองว่ากลุ่มพันธมิตรชนชั้นได้มีการเคลื่อนไหวทางการเมืองโดยมีอุดมการณ์แบบจารีตนิยมขวาจัด ที่ยึดโยงกับ “ชาติ ศาสนา และ พระมหากษัตริย์” มาเป็นตัวขับเคลื่อนที่สำคัญ ซึ่งสมยศมองว่าอุดมการณ์เช่นนี้เป็นอันตรายอย่างยิ่งเนื่องจากได้เคยก่อให้เกิดการชนหน้าเป็นจำนวนมากในช่วงเหตุการณ์ 6 ตุลาคม พ.ศ. 2549 และงานของ B.J. Terwiel¹³¹ เรื่อง Thailand ‘s Political History งานชิ้นนี้ B.J. Terwiel ได้วิพากษ์การเคลื่อนไหวของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในแง่มุมมองอำนาจเชิงสัญลักษณ์ (Symbolic power) โดย B.J. Terwiel มองว่า การใช้สื่อเหลืองเป็นสัญลักษณ์ในการเคลื่อนไหวของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยซึ่งต่อมากลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติได้เลียนแบบโดยใช้สื่อแดงนั้นได้ส่งผลให้เกิดการแตกแยกทางความคิดและอุดมการณ์ทางการเมืองสะท้อนผ่านสื่ออย่างชัดเจนเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์การเมืองไทย

งานที่บรรยายถึงเบื้องหลังการเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในปี พ.ศ. 2549 อย่างงานของ **อัญชลี ไพรีรัก**¹³² เรื่อง เล่าหลังไมค์ ไล่หลัง “แม่่ว” งานชิ้นนี้อัญชลีได้บรรยายถึงเบื้องหลังการเคลื่อนไหวทางการเมืองเพื่อขับไล่รัฐบาลทักษิณของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในประเด็นปลีกย่อยต่างๆ อาทิเช่น ที่มาของเพลงที่โด่งดังเป็นอย่างมากในช่วงการไล่รัฐบาลทักษิณอย่างเพลง ไข่น้ำเหลือง ที่มาของการแสดงเปียโน กู้ชาติและจิวกู้ชาติ เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีงานที่บรรยายเหตุการณ์ถึงสาเหตุที่ตัดสินใจออกมาขับไล่รัฐบาลทักษิณชินวัตร อย่างงานของ **สนธิ ลิ้มทองกุล**¹³³ เรื่อง จุดเปลี่ยนในชีวิตผม ทำสิ่งที่มันผิดปกตินั้น

¹³⁰ สมยศ พุกษาเกษมสุข , การเมืองปลายรัชกาลกับสงครามแห่งความรักภักดี (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สยามปริทัศน์ , 2551).

¹³¹ B.J. Terwiel , “ Thailand ‘s Political History ,” (Bangkok : River books , 2011).

¹³² อัญชลี ไพรีรัก , เล่าหลังไมค์ ไล่หลังแม่่ว , (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บ้านฉัน , 2549).

¹³³ สนธิ ลิ้มทองกุล , “ จุดเปลี่ยนในชีวิตผม ทำสิ่งที่มันผิดปกตินั้นในสังคมไทย ให้เป็นเรื่องปกติ” , “ใน รัฐชนทักษิณ 4, เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง, บรรณาธิการ (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ขอคิดด้วยคน , 2549).

สังคมไทยให้เป็นเรื่องปกติ งานชิ้นนี้สนธิได้เล่าถึงจุดเปลี่ยนที่สำคัญที่ทำให้สนธิออกมาต่อสู้กับ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ว่าเกิดจากการที่สนธิได้รับจดหมายต่อว่าจากแพทย์หญิงคนหนึ่งว่า สนธิได้ใช้วาทศิลป์ในการบิดเบือนเพื่อปกป้องพ.ต.ท. ทักษิณ ในเรื่องการแปรรูปการไฟฟ้าฝ่ายผลิต ซึ่งทำให้สนธิเจ็บปวดมากและตัดสินใจออกมาต่อสู้กับพ.ต.ท.ทักษิณในที่สุดจนทำให้เกิดเป็นกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในเวลาต่อมา

3. งานศึกษาเกี่ยวกับการรวบรวมความคิด และ คำคม ของแกนนำกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

งานศึกษาในลักษณะนี้มักจะทำให้ความสำคัญที่ตัวของแกนนำกลุ่มพันธมิตรฯ เป็นหลัก ที่มีลักษณะเป็นงานที่เก็บรวบรวมความคิด และ คำคม ของแกนนำกลุ่มพันธมิตรฯ โดยเฉพาะนายสนธิ ลิ้มทองกุล

งานในกลุ่มนี้มีแค่เรื่องเดียวกล่าวคืองานของ **ขุนทอง เสรีวานิช**¹³⁴ เรื่อง สนธิ ลิ้มทองกุล : คิดไม่เหมือนใคร คิดอย่างไร พูดอย่างนั้น งานชิ้นนี้ขุนทองได้รวบรวมคำพูดที่สำคัญของสนธิจากรายเมืองไทยรายสัปดาห์ จนถึงรายการเมืองไทยรายสัปดาห์สัญจร โดยได้แบ่งออกเป็นหมวดหมู่ต่างๆอาทิเช่น ในหลวงของเรา จะขอเป็นยามรักษาแผ่นดิน ประชาธิปไตย 4 วินาที เป็นต้น

4.งานศึกษาเกี่ยวกับการวิพากษ์วิจารณ์การทำงานรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร ของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

งานในกลุ่มนี้ในลักษณะวิพากษ์วิจารณ์การทำงานรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรครอบคลุมทุกประเด็นอย่างงานของ**สนธิ ลิ้มทองกุล** เรื่องเมืองไทยรายสัปดาห์เล่ม 1¹³⁵ เล่ม 2¹³⁶ เล่ม 3¹³⁷ เล่ม

¹³⁴ ขุนทอง เสรีวานิช , สนธิ ลิ้มทองกุล : คิดไม่เหมือนใคร คิดอย่างไร พูดอย่างนั้น (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บ้านพระอาทิตย์ , 2550).

¹³⁵ สนธิ ลิ้มทองกุล , เมืองไทยรายสัปดาห์เล่ม 1 (กรุงเทพฯ ฯ : บ้านพระอาทิตย์, 2548).

¹³⁶ สนธิ ลิ้มทองกุล , เมืองไทยรายสัปดาห์เล่ม 2 (กรุงเทพฯ ฯ : บ้านพระอาทิตย์, 2548).

¹³⁷ สนธิ ลิ้มทองกุล , เมืองไทยรายสัปดาห์เล่ม 3 (กรุงเทพฯ ฯ : บ้านพระอาทิตย์, 2548).

4¹³⁸ หนังสือเล่มนี้จะรวมบทสนทนาของสนธิ ลิ้มทองกุล และ สโรชา พรอุดมศักดิ์ ผู้ดำเนินรายการเมืองไทยรายสัปดาห์ โดยบันทึกบทสนทนาตั้งแต่วันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ. 2547 ถึง วันที่ 17 มิถุนายน พ.ศ. 2548

ในระยะแรกของการจัดรายการเมืองไทยรายสัปดาห์ สนธิ ลิ้มทองกุล ยังมีจุดยืนทางการเมืองในทิศทางสนับสนุน พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตรอยู่อย่างเห็นได้ชัดโดยได้ออกมาปกป้อง พ.ต.ท.ดร.ทักษิณในหลายกรณี ไม่ว่าจะเป็นการที่ พ.ต.ท.ทักษิณ มักจะออกมาทะเลาะกับนักวิชาการอยู่บ่อยครั้งว่าเป็นเรื่องธรรมชาติของมนุษย์ที่ต้องมีอารมณ์กันบ้าง การตั้งญาติไม่ว่าจะเป็น พล.อ.ชัยสิทธิ์ ชินวัตร พล.ต.ท.เพ็ญพันธ์ ดามาพงษ์(ยศในขณะนั้น) ให้มาดำรงตำแหน่งสำคัญว่าเป็นเรื่องธรรมดาให้มองที่ผลงานเป็นหลัก รวมไปถึงยังได้ออกมายกย่อง พ.ต.ท.ทักษิณ ว่าเป็นนายกรัฐมนตรีที่ดีที่สุดเท่าที่ประเทศไทยเคยมีมาโดยสนธิได้ชี้ให้เห็นถึงข้อดีของทักษิณหลายประการโดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารประเทศอย่างมีวิสัยทัศน์และส่งเสริมให้เกิดสังคมแห่งองค์ความรู้ อีกทั้งในช่วงนี้สนธิยังออกมาปกป้องรัฐบาลทักษิณจากขบวนการโค่นล้มโดยมองด้วยว่าผู้ที่ต้องการจะโค่นล้มรัฐบาลทักษิณในช่วงนั้น(ขบวนการร่วมด้วยช่วยกันนำโดยนายเอกยุทธ อัญชันบุตร อดีตเจ้าพ่อแซ่ซาร์เตอร์ของเมืองไทย) ก็คือกลุ่มทุนศักดินาเก่า ที่ไม่พอใจกลุ่มเศรษฐกิจใหม่อย่างทักษิณ โดยสนธิมองว่าถ้าปล่อยให้ทุนศักดินาเก่ากลับมาใช้อำนาจเหมือนเดิมก็จะทำให้ประเทศชาติถดถอยไปอีกมา

จุดเปลี่ยนที่สำคัญของสนธิ ในจุดยืนทางการเมืองเริ่มตั้งแต่วันที่บันทึกบทสนทนายารายการเมืองไทยรายสัปดาห์ในช่วงระหว่างวันที่ 18 มิถุนายน พ.ศ. 2547 เป็นต้นมาโดยสนธิ เริ่มเปลี่ยนจากการสนับสนุนรัฐบาลทักษิณอย่างเห็นได้ชัดมาวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาลทักษิณมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นกรณีสนับสนุนให้มีการตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อกล่าวหาของนายเอกยุทธ อัญชันบุตรว่ามีคนในรัฐบาลทำการปั้นหุ่นอยู่ว่ามีจริงหรือเปล่าแทนที่จะมุ่งเอาปง.เข้ามาจัดการนายเอกยุทธ การวิพากษ์นโยบายการทำสงครามปราบคอร์รัปชันของรัฐบาลทักษิณ ว่าไม่เห็นผลเป็นรูปธรรม หรือการปล่อยให้ม็อบกลุ่มม็อบทางการเมืองต่างๆในพรรคไทยรักไทย ว่าไม่ได้ต่างอะไรไปจากการเมืองในรูปแบบเก่า ทั้งๆที่ประกาศว่าจะสร้างการเมืองแบบใหม่ เป็นต้น

และการจัดรายการเมืองไทยรายสัปดาห์ของนายสนธิ ตั้งแต่วันที่ 7 มกราคม พ.ศ. 2548 ถึงวันที่ 17 มิถุนายน พ.ศ. 2548 สนธิ ก็ได้ออกมาวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาลทักษิณ

¹³⁸ สนธิ ลิ้มทองกุล , เมืองไทยรายสัปดาห์เล่ม 4 (กรุงเทพฯ ฯ : บ้านพระอาทิตย์, 2548).

มากกว่าช่วงที่ผ่านมาอย่างเห็นได้ชัด โดยสนธิได้วิพากษ์รัฐบาลทักษิณ ไว้อย่างหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการละเมิดพระราชอำนาจโดยการตั้งสมเด็จพระพุฒาจารย์มารักษาการแทนพระญาณสังวรสมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายก การจัดงาน ครม.สัญจรที่ปราสาทพนมรุ้งว่าไม่รู้ที่ต่ำที่สูงเพราะเป็นสถานที่ประกอบพิธีกรรมของกษัตริย์ การทุจริตคล้ายภายในกระทรวงเกษตรที่ส่งมอบยางไม่มีคุณภาพให้เกษตรกรและผูกขาดให้แต่บริษัท ซีพี การทุจริตเครื่องตรวจสอบระเบิดในสนามบินสุวรรณภูมิว่าทำไมต้องสั่งซื้อถึง 26 เครื่องทั้งๆที่ประเทศอื่นเช่นจีนหรือญี่ปุ่นสั่งมาแค่ 2 เครื่องเท่านั้น เป็นต้น โดยในการบันทึกการการเมืองไทยรายสัปดาห์เมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2548 สนธิถึงกับทำพิธีกรรมจตุรูปร่างนักรบเมืองทุจริตเลยทีเดียว

งานเรื่องเมืองไทยรายสัปดาห์สัญจร บันทึกบทสนทนารายการเมืองไทยรายสัปดาห์สัญจรครั้งที่ 1-8¹³⁹ ซึ่งเป็นรายการที่จัดนอกสถานที่ภายหลังจากรายการเมืองไทยรายสัปดาห์ถูกถอดจากผังรายการในช่องโมเดิร์นไนน์ทีวีเมื่อวันที่ 14 กันยายน พ.ศ. 2548 ในช่วงนี้สนธิได้ประกาศจุดยืนทางการเมืองในทิศทางตรงกันข้ามกับรัฐบาลทักษิณอย่างชัดเจน โดยประเด็นที่สนธิได้นำมาวิจารณ์รัฐบาลทักษิณส่วนใหญ่เป็นประเด็นที่เคยวิจารณ์รัฐบาลทักษิณ มาแล้วในรายการเมืองไทยรายสัปดาห์เพียงแต่นำมาขยายความให้ชัดขึ้น อาทิเช่น เรื่องการคอร์รัปชัน การละเมิดพระราชอำนาจ เป็นต้น ซึ่งแตกต่างไปจาก เรื่องเมืองไทยรายสัปดาห์สัญจร 2¹⁴⁰ บันทึกบทสนทนารายการเมืองไทยรายสัปดาห์สัญจรครั้งที่ 9- 14 ที่สนธิ ได้มีการวิจารณ์รัฐบาลทักษิณในประเด็นใหม่ๆหลายประเด็น อาทิเช่น การจัดซื้อเครื่องบินซู 30 เอ็มเคแพงกว่าราคาปกติ 15,000 ล้านบาท การตั้งโรงงานยาสูบที่แพงกว่าราคาปกติ 7000 ล้านบาท การที่นายภูมิธรรม เวชชยชัยอยู่เบื้องหลังเว็บไซต์โจมตีสถาบันพระมหากษัตริย์ การทำ FTA กับประเทศออสเตรเลีย จีน โดยมีเงื่อนไขสำคัญให้ใช้ดาวเทียมไอพีเอสตาร์ ของบริษัทชินคอร์ปอเรชั่นของนายกษ การปล่อยให้ประเทศพม่าเพื่อให้ประเทศพม่าเอาเงินที่ได้มาซื้อสินค้าจากบริษัทชินคอร์ปอเรชั่น เป็นต้น

งานที่มุ่งวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลทักษิณ ชินวัตรในประเด็นการทุจริตคอร์รัปชันอย่างงานเรื่องงานของ **กองบรรณาธิการผู้จัดการรายสัปดาห์**¹⁴¹ เรื่อง “เปิดตำราโกงระบอบทักษิณ” งานชิ้นนี้ได้วิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาลทักษิณ ว่ามีการทุจริตคอร์รัปชันเป็นจำนวนมากศาลผ่านวิธีการหลักๆ 3 ประการได้แก่ ผ่านตลาดหุ้น การจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีพิเศษ และ

¹³⁹ สนธิ ลิ้มทองกุล , เมืองไทยรายสัปดาห์สัญจร (กรุงเทพฯ ฯ : บ้านพระอาทิตย์, 2548).

¹⁴⁰ สนธิ ลิ้มทองกุล , เมืองไทยรายสัปดาห์สัญจร 2 (กรุงเทพฯ ฯ : บ้านพระอาทิตย์, 2549).

¹⁴¹ กองบรรณาธิการผู้จัดการรายสัปดาห์ , เปิดตำราโกง ระบอบทักษิณ (กรุงเทพฯ ฯ : ผู้จัดการ, 2550).

การออกนโยบายเพื่อเอื้อผลประโยชน์ให้ตัวเองและพวกพ้อง และ งานของ **เซียงเส้าหลง**¹⁴² เรื่อง “จากกัลยาณมิตรถึงนายกฯ ทักษิณ ชินวัตร “ งานชิ้นนี้ เซียงเส้าหลงได้วิพากษ์วิจารณ์ว่าสาเหตุสำคัญที่จะนำไปสู่การโค่นล้มรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร นั้นเกิดจากการที่ประชาชนเสื่อมศรัทธาในรัฐบาล อันเป็นผลมาจากพฤติกรรมการทุจริตคอร์รัปชั่นและการละเมิดพระราชอำนาจอยู่บ่อยครั้งของรัฐบาลทักษิณ หาได้เกิดจากการที่มีกลุ่มผลประโยชน์ร่วมมือกันเพื่อโค่นล้มรัฐบาลอย่างที่ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร เข้าใจ

งานที่มุ่งเน้นวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลทักษิณ ชินวัตรว่าพยายามทำลายสถาบันพระมหากษัตริย์อยู่อย่างงานของ **กองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์เอเอสทีวี-ผู้จัดการรายวัน**¹⁴³ เรื่องขบวนการล้มเจ้า งานชิ้นนี้ต้องการชี้ให้เห็นว่าพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรและคณะมีพฤติกรรมที่ต้องการโค่นล้มสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยได้ชี้ให้เห็นหลายประเด็น อาทิเช่น การที่พ.ต.ท.ทักษิณ ได้ให้สัมภาษณ์ต่อสื่อต่างประเทศอย่างไฟแนนเชียลไทม์ว่า พระเจ้าอยู่หัวทรงล่วงรู้แผนการรัฐประหาร การทำพิธีกรรมที่วัดพระแก้ว หรือการพยายามเอาตราครุฑออกจากบัตรประชาชน เป็นต้นและงานของ **เสนาะ เทียนทอง**¹⁴⁴ เรื่อง “จะเอา”ทักษิณ” หรือ “ประเทศไทย” งานชิ้นนี้เสนาะ ได้วิพากษ์วิจารณ์ถึงสาเหตุที่ตัดสินใจเข้าร่วมชุมนุมขับไล่พ.ต.ท.ทักษิณ กับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549 ว่าเกิดจากการไม่พอใจในกรณีการเข้าแทรกแซงการทำงานของคุณหญิงจรรยาพรหม เมณฑกา อดีตผู้ว่าการสศง. โดยเสนาะมองว่านอกจากเป็นการเข้าแทรกแซงองค์กฤษฎีกาแล้วยังเป็นการละเมิดพระราชอำนาจอีกด้วย

นอกจากนี้ยังมีงานที่พยายามวิพากษ์วิจารณ์ให้เห็นความแตกต่างของพวกพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตรกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยอย่างงานของ **สุรวิรัช วีรวรรณ**¹⁴⁵ เรื่อง วิวาททกรรมเหลือง-แดง งานชิ้นนี้สุรวิรัชได้วิพากษ์ได้มาตั้งแต่คนเดือนตุลาที่ทำงานกับรัฐบาลทักษิณว่าเป็นพวกที่ค่านึงแต่ตำแหน่งมากกว่าค่านึงถึงอุดมการณ์อย่างแท้จริง

¹⁴² เซียงเส้าหลง ,จากกัลยาณมิตรถึงนายกฯ ทักษิณ ชินวัตร (กรุงเทพฯ : บ้านพระอาทิตย์ ,2548).

¹⁴³ กองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์เอเอสทีวี-ผู้จัดการรายวัน , ขบวนการล้มเจ้า (กรุงเทพฯ : เอเอสทีวี-ผู้จัดการ, 2553).

¹⁴⁴ เสนาะ เทียนทอง , “ จะเอา ”ทักษิณ” หรือ “ ประเทศไทย”, “ใน รู้ทันทักษิณ 4, เจมส์คัลด์ ปิ่นทอง, บรรณาธิการ (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ขอคิดด้วยคน , 2549).

¹⁴⁵ สุรวิรัช วีรวรรณ , วิวาททกรรม เหลือง –แดง (กรุงเทพฯ : บ้านพระอาทิตย์ ,2553).

รวมไปถึงยังได้ออกมาตอบโต้นักวิชาการที่มักจะออกมาโจมตีกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยโดยเฉพาะในช่วงการเคลื่อนไหวปี พ.ศ. 2551 ไม่ว่าจะเป็น นิธิ เอียวศรีวงศ์ ธงชัย วินิจจะกูล สมชาย ปรีชาศิลป์กุล เป็นต้น ว่าเป็นพวก”นักวิชาการกิน”อีกทั้งสุวัชรินทร์ ยังมองด้วยอีกว่า ข้อแตกต่างที่สำคัญระหว่างกลุ่มเสื้อเหลืองและกลุ่มคนเสื้อแดงอยู่ที่กลุ่มเสื้อเหลืองทำเพื่อผลประโยชน์ของชาติ ส่วนกลุ่มคนเสื้อแดงทำแต่เพื่อผลประโยชน์ของทักษิณ

2.3.2 งานศึกษาแบบกึ่งวิชาการ

งานศึกษาในเชิงกึ่งวิชาการนั้นมักจะเป็นการศึกษา หรือจัดทำโดยนักวิชาการ แต่ลักษณะของการนำเสนองานนั้นส่วนใหญ่จะไม่มีอ้างอิงเชิงวิชาการ หรือไม่มีระเบียบวิธีในการเก็บข้อมูลที่ชัดเจน แต่งานในลักษณะนี้มักเป็นการแสดงความคิดเห็น หรือ วิพากษ์ วิจาร์ณโดยอิงความรู้ทางทฤษฎี ที่ผู้เขียนแต่ละท่านมีความถนัดแทรกอยู่ในเนื้อหาของงานด้วย โดยงานศึกษาแบบกึ่งวิชาการที่เกี่ยวกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยนี้มักจะปรากฏอยู่ในรูปแบบของหนังสือเล่ม โดยแบ่งออกได้เป็นสองกลุ่มใหญ่ๆได้แก่

1. กลุ่มที่สนับสนุนการเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรฯ

งานที่ออกมาสนับสนุนพร้อมทั้งปกป้องการเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยอย่างงานของ**ธีรยุทธ บุญมี**¹⁴⁶ ในเรื่อง “ความคิดสองทศวรรษ” งานชิ้นนี้ธีรยุทธ ได้ชื่นชมกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในแง่ที่ว่าออกมาเปิดโปงการทุจริตคอร์รัปชันจากนักการเมืองซึ่งธีรยุทธมองว่าเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชนเป็นอย่างมาก รวมไปถึงธีรยุทธยังได้ปกป้องการเรียกร้องนายพระราชทานของกลุ่มพันธมิตรฯที่ถูกโจมตีจากหลายฝ่ายว่าเป็นเรื่องปกติตามจารีตประเพณีเนื่องจากประชาชนมีความผูกพันกับอำนาจบารมีของพระมหากษัตริย์มาตั้งแต่สมัยโบราณ งานที่ออกมาปกป้องจากการถูกโจมตีจากนักวิชาการอย่างงานของ**สุวินัย ภรณวลัย** ในเรื่อง “ยามเฝ้าแผ่นดิน”¹⁴⁷ “เทียนแห่งธรรม”¹⁴⁸ และ

¹⁴⁶ ธีรยุทธ บุญมี, ความคิดสองทศวรรษ (กรุงเทพฯ : มติชน, 2550).

¹⁴⁷ สุวินัย ภรณวลัย, ยามเฝ้าแผ่นดิน (กรุงเทพฯ : บ้านพระอาทิตย์, 2551).

¹⁴⁸ สุวินัย ภรณวลัย, เทียนแห่งธรรม (กรุงเทพฯ : บ้านพระอาทิตย์, 2552).

“พรรคพันธมิตร”¹⁴⁹ งานของสุวินัย นอกจากจะเป็นการบันทึกเหตุการณ์การต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยนับตั้งแต่ ปีพ.ศ.2548 มาจนถึง การก่อตั้งพรรคการเมืองใหม่เมื่อปี พ.ศ. 2552แล้ว สุวินัย ได้ใช้ทฤษฎีทางรัฐศาสตร์อาทิเช่นกรอบทฤษฎีวาทกรรมของมิเชล ฟูกูต์ หรือกรอบทฤษฎีการครองความเป็นใหญ่ทางอุดมการณ์ของ อันโตนิโอ กรัมชี่ เป็นต้น มาสนับสนุนและสร้างความชอบธรรมให้แก่การเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยรวมถึงสุวินัย ยังได้ตอบโต้นักวิชาการที่ออกมาโจมตีการเคลื่อนไหวของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยอาทิเช่น นิธิ เอียวศรีวงศ์ ประภาส ปิ่นตบแต่ง ธงชัย วินิจจะกูล เป็นต้น ว่านักวิชาการกลุ่มนี้ขาดการพิจารณาการเคลื่อนไหวของขบวนการพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในมิติที่ครบถ้วนและลึกซึ้งเพียงพอ จนละเลยไปว่ากลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเป็นขบวนการต่อสู้ภาคประชาชนครั้งแรกในประวัติศาสตร์การเมืองไทยที่มีศักยภาพเพียงพอที่จะเปลี่ยนแปลงการเมืองไทยได้ และงานที่ออกมาปกป้องการเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยซึ่งถูกโจมตีจากพรรคประชาธิปัตย์กรณีปราสาทเขาพระวิหารอย่างงานของปานเทพ พัวพงษ์พันธ์¹⁵⁰ ในเรื่อง” 33 ประเด็น ถาม-ตอบ: ราชอาณาจักรไทยกำลังจะเสียดินแดน” งานชิ้นนี้ปานเทพได้ออกมาสนับสนุนการเคลื่อนไหวของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในปีพ.ศ. 2553 เรื่องเขาพระวิหารโดยปานเทพได้ออกมาตอบโต้รัฐบาลพรรคประชาธิปัตย์ที่ซึ่งสนับสนุนการคงอยู่ของสนธิสัญญาเอ็มไอยู 2543 โดยปานเทพเห็นว่าการไม่ยกเลิกสนธิสัญญาเอ็มไอยู 2543อาจนำไปสู่การเสียดินแดนบริเวณปราสาทเขาพระวิหารได้

งานของสุวินัย ภรณ์วลัย ในเรื่อง “ยามเฝ้าแผ่นดิน”¹⁵¹ “เทียนแห่งธรรม”¹⁵² และ “พรรคพันธมิตร”¹⁵³ งานของสุวินัย นอกจากจะเป็นการบันทึกเหตุการณ์การต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยนับตั้งแต่ ปีพ.ศ.2548 มาจนถึง การก่อตั้งพรรคการเมืองใหม่เมื่อปี พ.ศ. 2552แล้ว สุวินัย ได้ใช้ทฤษฎีทางรัฐศาสตร์อาทิเช่นกรอบทฤษฎีวาทกรรมของมิเชล ฟูกูต์ หรือกรอบทฤษฎีการครองความเป็นใหญ่ทางอุดมการณ์ของ อันโตนิโอ กรัมชี่ เป็นต้น มาสนับสนุนและสร้างความชอบธรรมให้แก่การเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตร

¹⁴⁹ สุวินัย ภรณ์วลัย, พรรคพันธมิตร (กรุงเทพฯ ฯ : บ้านพระอาทิตย์, 2553).

¹⁵⁰ ปานเทพ พัวพงษ์พันธ์, 33 ประเด็นถาม-ตอบ ราชอาณาจักรไทยกำลังจะเสียดินแดน (กรุงเทพฯ ฯ : บ้านพระอาทิตย์, 2553).

¹⁵¹ สุวินัย ภรณ์วลัย, ยามเฝ้าแผ่นดิน (กรุงเทพฯ ฯ : บ้านพระอาทิตย์, 2551).

¹⁵² สุวินัย ภรณ์วลัย, เทียนแห่งธรรม (กรุงเทพฯ ฯ : บ้านพระอาทิตย์, 2552).

¹⁵³ สุวินัย ภรณ์วลัย, พรรคพันธมิตร (กรุงเทพฯ ฯ : บ้านพระอาทิตย์, 2553).

ประชาชนเพื่อประชาธิปไตยรวมไปถึงสุวินัย ยังได้ตอบได้นักวิชาการที่ออกมาโจมตีการเคลื่อนไหวของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย อาทิเช่น นิธิ เอียวศรีวงศ์ ประภาส ปิ่นตบแต่ง ธงชัย วินิจจะกูล เป็นต้น ว่านักวิชาการกลุ่มนี้ขาดการพิจารณาการเคลื่อนไหวของขบวนการพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในมิติที่ครบถ้วนและลึกซึ้งเพียงพอ จนละเลยไปว่ากลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเป็นขบวนการต่อสู้ภาคประชาชนครั้งแรกในประวัติศาสตร์การเมืองไทยที่มีศักยภาพเพียงพอที่จะเปลี่ยนแปลงการเมืองไทยได้

2. กลุ่มที่วิพากษ์การเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรฯ

งานที่ออกมาวิพากษ์การเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยอย่างงานของ **เกษียร เตชะพีระ**¹⁵⁴ ในเรื่อง “สงครามระหว่างสี : ก่อนถึงจุดไม่อาจหวนกลับ “ ในงานชิ้นนี้เกษียรได้วิพากษ์วิจารณ์การเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในปีพ.ศ.2551 ว่าจะนำไปสู่วิกฤติการณ์ทางการเมืองได้เหมือนเดือนตุลาคม พ.ศ.2519 ที่ได้มีการเอาสถาบันพระมหากษัตริย์มาโจมตีขบวนการนิสิตนักศึกษา เนื่องจากกลุ่มพันธมิตรฯเอาประเด็นเรื่องหมิ่นพระบรมเดชานุภาพกรณีของนายโชติศักดิ์ อ่อนสูง และ นายจักรภพ เพ็ญแขมาใช้เป็นประเด็นในการโจมตีทางการเมืองและงานของ Nick Nostitz เรื่อง “ Red vs. Yellow Volume 1 : Thailand’s crisis of identity”¹⁵⁵ และ เรื่อง “ Red vs. Yellow Volume 2 : Thailand’s crisis of identity”¹⁵⁶ ซึ่งเป็นงานที่ Nostitz บันทึกเหตุการณ์ต่อสู้ทางการเมืองระหว่างกลุ่มเสื้อเหลืองและเสื้อแดงตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 ถึง พ.ศ. 2552 โดยตรงในฐานะนักข่าว งานชิ้นนี้ Nick ได้วิพากษ์การเคลื่อนไหวของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยไว้ในหลายประเด็น อาทิเช่น การไม่เปิดกว้างต่อความคิดที่แตกต่าง การมีลักษณะเผด็จการที่การตัดสินใจทุกอย่างขึ้นอยู่กับแกนนำทั้งห้าคนเป็นหลัก และการเสนออุดมการณ์ที่สุดขั้ว (extremist ideology) เป็นต้น ซึ่งแตกต่างกับการเคลื่อนไหวของกลุ่มเสื้อแดงที่ Nick มองว่ามีความเปิดกว้างหลากหลาย ความเป็นประชาธิปไตย และเสนออุดมการณ์ที่เป็นไปได้มากกว่า (ในที่นี้ก็คือการลดช่องว่างทางสังคม)

¹⁵⁴ เกษียร เตชะพีระ, *สงครามระหว่างสี : ก่อนถึงจุดไม่อาจหวนกลับ* (กรุงเทพฯ : โอเพน บুক ,2553).

¹⁵⁵ Nick Nostitz , “ *Red vs. Yellow Volume 1 : Thailand’s crisis of identity* ,”(Bangkok : White Lotus Press , 2009).

¹⁵⁶ Nick Nostitz , “ *Red vs. Yellow Volume 2 : Thailand’s crisis of identity* ,”(Bangkok : White Lotus Press , 2009).

2.3.3 งานศึกษาเชิงวิชาการ

งานศึกษาในกลุ่มนี้ให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการใช้ระเบียบวิธีในการศึกษาประเด็นปัญหาอย่างชัดเจน เป็นขั้นเป็นตอน มีการใช้กรอบความคิดเชิงทฤษฎีที่น่าเชื่อถือเป็นกรอบในการศึกษาและมีการค้นคว้า อ้างอิงในเชิงวิชาการอย่างเป็นระบบระเบียบ ลักษณะของงานในกลุ่มนี้จึงมักจะพบในรูปแบบของ บทความ รายงานการวิจัย ภาคนิพนธ์ และวิทยานิพนธ์เป็นหลัก

1. บทความ

บทความเชิงวิชาการที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย นั้นโดยส่วนใหญ่มักจะเป็นการวิพากษ์การเคลื่อนไหวของกลุ่มพันธมิตรฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นเรื่อง “ถวายเป็นพระราชอำนาจ” บทความเชิงวิชาการเกี่ยวกับกลุ่มพันธมิตรฯมีอยู่หลากหลายได้แก่

งานที่มองว่าการเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย กำลังทำลายขบวนการต่อสู้เพื่อเรียกร้องความเป็นธรรมทางสังคมอย่างของ **จารุวัฒน์ เกตุวรรณ**¹⁵⁷ เรื่อง “ ขบวนการนักศึกษาไทย” ในงานชิ้นนี้มองว่า แนวคิดการขอยกพระราชทานในการเคลื่อนไหวของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ได้ก่อให้เกิดความแตกแยกเป็นอย่างมากในขบวนการเคลื่อนไหวนักศึกษาไทย และ **งานของใจ อึ้งภากรณ์ และคณะ**¹⁵⁸ เรื่อง “ การเมืองของภาคประชาชนในยุคพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยและวิกฤติไล่ทักษิณงานชิ้นนี้ใจ ได้วิพากษ์การเคลื่อนไหวของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในแง่มุมของทฤษฎีมาร์กซิสต์ โดยใจ มองว่า การเคลื่อนไหวของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยนั้นแทบไม่ให้เกิดประโยชน์ต่อชนชั้นกรรมาชีพและชนชั้นกลางเลยเกิดประโยชน์แต่ชนชั้นนายทุนและชนชั้นกลางเท่านั้น ทั้งนี้ทั้งนี้ส่วนหนึ่งก็เกิดจากความผิดพลาดของชนชั้นกรรมาชีพและชนชั้นกลางเองที่ไปสร้างพันธมิตรกับชนชั้นนายทุนและชนชั้นกลางภายใต้การนำของ สนิ ลิ้มทองกุล แทนที่จะสร้างพันธมิตรภายในชนชั้นของตนเอง

¹⁵⁷ จารุวัฒน์ เกตุวรรณ , “ ขบวนการนักศึกษาไทย,” ใน ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมในไทย, (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ ประชาธิปไตยแรงงาน, 2549).

¹⁵⁸ ใจ อึ้งภากรณ์และคณะ , “การเมืองของภาคประชาชนในยุคพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยและวิกฤติไล่ทักษิณ,” ใน ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมในไทย, (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ประชาธิปไตยแรงงาน, 2549).

งานที่วิพากษ์ว่าการเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยกำลังทำลายระบอบประชาธิปไตยเนื่องจากพยายามถวายนครราชสีมาและเรียกร้องนายทหารราชทานนั้นอาทิเช่นงานของ **สมศักดิ์ เจียมธีรสกุล**¹⁵⁹ เรื่อง “ บัญญาชน 14 ตุลา พันธมิตรฯ และแอ็กติวิสต์ “ 2 ไม่เอา ” งานชิ้นนี้สมศักดิ์เสนอให้ สหพันธ์นิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทยหรือ สนนท. ถอนตัวจากการเคลื่อนไหวกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยโดยให้เหตุผลที่สำคัญได้แก่ แนวทางการเคลื่อนไหวของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยที่เสนอว่า “ไม่ชนะ ไม่เลิก” เป็นแนวทางที่สุ่มเสี่ยง อ่อนเขลาและอันตราย การเสนอขอ นายทหารราชทานของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยที่นอกจากขัดหลักประชาธิปไตยแล้วสมศักดิ์ยังเห็นว่าไม่มีนายทหารราชทานคนไหนเลยในประวัติศาสตร์ที่ทำงานได้มีประสิทธิภาพ และการไม่มีบทบาทในการเคลื่อนไหวที่แท้จริงของ สนนท. ที่ถูกผูกขาดการนำโดย สนนท. และจำลอง

งานของ **ธงชัย วินิจจะกุล**¹⁶⁰ ในเรื่อง “ ซ้ำไม่พ้นประชาธิปไตยแบบหลัง 14 ตุลา : ประชาธิปไตยแบบใสสะอาดของอภิชนกับการรัฐประหาร 19 กันยายน 2549 ” งานชิ้นนี้ธงชัยได้วิพากษ์การถวายนครราชสีมาของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยว่าเป็นการกระทำที่ทำลายประชาธิปไตย การต่อสู้กับรัฐบาลที่ข้อเท็จจริงอย่างทักซิณควรใช้วิธีการที่ชอบธรรมตามวิถีทางประชาธิปไตยอย่างการประท้วงให้ลาออกมากกว่า

และงานที่มองว่าการเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรทำลายระบอบประชาธิปไตยเนื่องจากนำไปสู่การรัฐประหารอาทิเช่นงานของงานของ Giles Ji Ungpakorn¹⁶¹ ในเรื่อง A coup for the rich : Thailand's political crisis งานชิ้นนี้ Giles ได้วิพากษ์กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเพิ่มเติมในประเด็นที่ว่า การที่กลุ่มพันธมิตรฯ ได้ไปดูถูกคนจน (ในที่นี้คือคาราวานคนจน) ว่า โง่ถูกทักซิณจ้างมา แทนที่จะพยายามดึงคนจนให้ออกจากทักซิณ โดยเสนอนโยบายที่ดีกว่าก็เป็นสาเหตุที่สำคัญสาเหตุหนึ่งที่น่าไปสู่การรัฐประหารเมื่อวันที่ 19

¹⁵⁹ สมศักดิ์ เจียมธีรสกุล , “ บัญญาชน 14 ตุลา พันธมิตรฯ และ แอ็กติวิสต์ “ 2 ไม่เอา ” , “ ใน รัฐประหาร 19 กันยายน . (กรุงเทพฯ : ฟาเดียวกัน , 2550).

¹⁶⁰ ธงชัย วินิจจะกุล , “ ซ้ำไม่พ้นประชาธิปไตยแบบหลัง 14 ตุลา : ประชาธิปไตยแบบใสสะอาดของอภิชนกับการรัฐประหาร 19 กันยายน 2549 , “ ใน รัฐประหาร 19 กันยายน . (กรุงเทพฯ : ฟาเดียวกัน , 2550).

¹⁶¹ Giles Ji Ungpakorn , “ A Coup for the Rich : Thailand 's Political crisis ,” (Bangkok : Worker Democracy Publishing , 2010).

กันยายน พ.ศ. 2549 งานของ **ธนาพล อิวสกุล**¹⁶² ในเรื่อง “แกะรอยพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย : ผู้ออกบัตรเชิญให้คณะรัฐประหาร” งานของ **สุภลักษณ์ กาญจนขุนดี**¹⁶³ ในเรื่อง “วิเคราะห์ระบอบสนธิ” และงานของ **สุธาชัย ยิ้มประเสริฐ**¹⁶⁴ ในเรื่อง ฐานะทางประวัติศาสตร์ของการรัฐประหาร 19 กันยายน 2549 งานทั้งหมดนี้ต่างเห็นตรงกันว่า กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย นั้นได้สมคบคิดในการทำรัฐประหารกับคมช. มาโดยตลอดโดยคู่ได้จากหลายปัจจัย อาทิเช่น การเคลื่อนไหวของ พล.อ.สนธิ บุญยรัตกลิน เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549 ใดๆ ที่ไม่ได้มีกำหนดการมาก่อน หรือ คำสัมภาษณ์ของ พล.อ. สพรั่ง กัลยาณมิตร ที่ได้ให้สัมภาษณ์ว่า ได้มีการวางแผนการทำรัฐประหารล่วงหน้าเป็นเวลา 8 เดือน ซึ่งสอดคล้องกับการกำเนิดกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเป็นต้น

งานของ **เกษม เพ็ญภินันท์**¹⁶⁵ ในเรื่อง “การเมืองน้ำเชี่ยว : รัฐประหาร 19 กันยายน 2549 กับปัญหาความชอบธรรมทางการเมือง งานชิ้นนี้เกษม ชี้ให้เห็นว่าการ เคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยนั้นเป็นการทำลายระบอบประชาธิปไตยเนื่องจาก ได้ทำให้ระบอบทักษิณกลายเป็นสิ่งเดียวกับระบอบประชาธิปไตย ใดๆ ที่ความจริงแล้ว ระบอบทักษิณไม่ใช่สิ่งเดียวกับระบอบประชาธิปไตย แต่ระบอบทักษิณเป็นปัญหาภายในระบอบประชาธิปไตยที่เกิดขึ้นในตัวเอง ซึ่งควรแก้ไขด้วยวิธีการภายในระบอบประชาธิปไตยเองมากกว่าที่จะยอมรับวิธีการนอกระบอบประชาธิปไตยอย่างการรัฐประหารเพื่อมาโค่นล้มระบอบทักษิณ

¹⁶² ธนาพล อิวสกุล , “แกะรอยพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย : ผู้ออกบัตรเชิญให้คณะรัฐประหาร,” ใน รัฐประหาร 19 กันยายน. (กรุงเทพฯ : ฟาเดียวกัน , 2550).

¹⁶³ สุภลักษณ์ กาญจนขุนดี , “ วิเคราะห์ระบอบสนธิ,” ใน รัฐประหาร 19 กันยายน. (กรุงเทพฯ : ฟาเดียวกัน , 2550).

¹⁶⁴ สุธาชัย ยิ้มประเสริฐ , “ ฐานะทางประวัติศาสตร์ของการรัฐประหาร 19 กันยายน 2549 ,”ใน รัฐประหาร 19 กันยายน. (กรุงเทพฯ : ฟาเดียวกัน , 2550).

¹⁶⁵ เกษม เพ็ญภินันท์ , “ การเมืองน้ำเชี่ยว : รัฐประหาร 19 กันยายน 2549 กับปัญหาความชอบธรรมทางการเมือง ,”ใน รัฐประหาร 19 กันยายน. (กรุงเทพฯ : ฟาเดียวกัน , 2550).

2. รายงานการวิจัย / ภาคนิพนธ์

งานที่เปรียบเทียบถึงความแตกต่างในการใช้เหตุผลสร้างความชอบธรรมทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย และกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติอย่างงานของ กานต์ กานต์พรธมพงศ์¹⁶⁶ เรื่อง “ การสร้างความชอบธรรมทางการเมืองต่อการเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (25 พฤษภาคม – 2 ธันวาคม 2551) และกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ(12 มีนาคม – 20 พฤษภาคม 2553) ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร “ โดยในงานนี้ กานต์ได้ศึกษาเปรียบเทียบการใช้เหตุผลเพื่อสร้างความชอบธรรมทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยและกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ โดยกานต์เห็นว่าข้อแตกต่างสำคัญอยู่ที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ได้ใช้เหตุผลในเรื่องของการปกป้องกฎหมายรัฐธรรมนูญปี 2550 มาเป็นเหตุผลที่สำคัญในการสร้างความชอบธรรมทางการเมือง ซึ่งต่างจากกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติที่ใช้เหตุผลเรื่องของการทวงคืนระบบการเมืองแบบประชาธิปไตยซึ่งถูกทำลายผ่านการทำรัฐประหารเมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2549 มาเป็นเหตุผลที่สำคัญ และงานที่ศึกษาถึงการใช้สื่อเพื่อสร้างความชอบธรรมทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยอย่างงานของ ภัครินทร์ สว่างดี¹⁶⁷ ในเรื่อง กลยุทธ์การสื่อสารของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย งานชิ้นนี้มองว่ากลยุทธ์การสื่อสารของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย นั้นได้แบ่งออกเป็น 5 ประการหลักๆ ได้แก่ 1) การดาวกระจาย 2) จัดคอนเสิร์ตการเมืองสัญจร 3) การแถลงข่าวผ่านสื่อมวลชน 4) คำแถลงการณ์ 5) การชุมนุม โดยมีสถานีโทรทัศน์เอเอสทีวี เป็นเครื่องมือที่สำคัญที่ทำให้กลยุทธ์การสื่อสารของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

¹⁶⁶ กานต์ กานต์พรธมพงศ์, “ การสร้างความชอบธรรมทางการเมืองต่อการเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (25 พฤษภาคม – 2 ธันวาคม 2551) และกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ(12 มีนาคม – 20 พฤษภาคม 2553) ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร , “ (ภาคนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ , 2554).

¹⁶⁷ ภัครินทร์ สว่างดี, “ กลยุทธ์การสื่อสารของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย , “ (รายงานโครงการเฉพาะบุคคล สาขาวิชาการบริหารสื่อสารมวลชน คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ , 2553).

3. วิทยานิพนธ์

วิทยานิพนธ์ที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย นั้นได้มีการทำการศึกษาไปบ้างแล้วจำนวนหนึ่ง ในแง่มุมที่แตกต่างหลากหลายกันไปตามความสนใจของผู้วิจัยอาทิเช่น

งานที่ศึกษากลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในแง่มุมของสื่อ อาทิเช่นงานของ **กนกวรรณ พงศ์วิไลทรัพย์**¹⁶⁸ เรื่อง ยุทธวิธีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ในงานวิจัยชิ้นนี้ กนกวรรณ ต้องการที่จะศึกษาถึงยุทธวิธีที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้นำมาใช้จนสามารถที่จะระดมประชาชนให้เข้ามาชุมนุมร่วมกับกลุ่มตนได้อย่างมหาศาล โดยกนกวรรณชี้ให้เห็นว่ายุทธวิธีที่สำคัญที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้นำมาใช้เป็นหลักในการระดมคนนั้นประกอบไปด้วยสามประการใหญ่ๆได้แก่

- 1) ความศรัทธาในตัวแกนนำและยุทธศาสตร์ร่วมของกลุ่ม ซึ่งก็คือ การปกป้องชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และระบอบการเมืองประชาธิปไตยอันทรงมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- 2) การสร้างสัญลักษณ์ในการสร้างความรู้สึกเชิงอารมณ์ เพื่อให้กลุ่มบุคคลเกิดความรู้สึก มีค่านิยมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน อาทิเช่น เพลงเทียนแห่งธรรม เสื้อเหลือง และมือตบ เป็นต้น
- 3) การสื่อสารด้วยการชุมนุมสันติวิธี ว่ากลุ่มกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ชุมนุมเป็นไปอย่างสันติวิธี อหิงสา และปราศจากอาวุธ งานของ **ชาญชัย ชัยสุขโกศล**¹⁶⁹ เรื่อง เทคโนโลยีกับการต่อสู้ทางการเมืองโดยไร้ความรุนแรง : ศึกษากรณีอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย งานวิจัยชิ้นนี้ชาญชัยได้ชี้ให้เห็นว่าการใช้อินเทอร์เน็ตผ่านเว็บไซต์ต่างๆได้กลายมาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการต่อสู้ทางการเมืองระหว่างกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยกับกลุ่มที่สนับสนุนรัฐบาลพตท.ทักษิณ ชินวัตร ในช่วงระหว่างปีพ.ศ. 2548 ถึงปี พ.ศ. 2549 เพื่อสร้างความชอบธรรมทางการเมืองให้แก่กลุ่มตนและทำลายความชอบธรรมทางการเมืองต่อฝ่ายตรงข้าม และงานของ **พรรณอุษา ธีรภาพัทธกุล**¹⁷⁰ เรื่อง “ บทบาทเชิงวารสารศาสตร์แบบก่อกระแสของผู้จัดการออนไลน์ในช่วง

¹⁶⁸ กนกวรรณ พงศ์วิไลทรัพย์ , “ ยุทธวิธีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย,”(วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,2551).

¹⁶⁹ ชาญชัย ชัยสุขโกศล , “ เทคโนโลยีกับการต่อสู้ทางการเมืองโดยไร้ความรุนแรง : ศึกษากรณีอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย , “ (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวารสารศาสตร์ คณะวารสารศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2552).

วิกฤตการณ์ทางการเมืองไทย พ.ศ. 2549 “ งานวิจัยชิ้นนี้ พรรณนุษา ได้ชี้ให้เห็นว่า สื่ออย่างเว็บไซต์ผู้จัดการออนไลน์ได้แสดงบทบาทเป็นวารสารศาสตร์แบบก่อกระแสะที่มองว่าสื่อไม่จำเป็นต้องเป็นกลาง แต่ต้องเลือกข้างที่ถูกต้องเพื่อรักษาผลประโยชน์สาธารณะอย่างชัดเจน ทั้งนี้เนื่องจากเป็นศูนย์กลางในการเผยแพร่ข้อมูลและนัดชุมนุมเพื่อโค่นล้มรัฐบาลทักษิณ ที่สำคัญของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย งานของ **ทิพย์อนงค์ ตรรกุณฺวิวงศ์**¹⁷¹ เรื่อง “การกำหนดกรอบเนื้อหาของหนังสือพิมพ์รายวันเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในปี พ.ศ. 2551” งานวิจัยชิ้นนี้ทิพย์อนงค์ ชี้ให้เห็นว่า การกำหนดกรอบของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการในช่วงการเคลื่อนไหวการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในปี พ.ศ. 2551 นั้นมีความแตกต่างไปจากฉบับอื่นกล่าวคือ มีการเลือกข้างอย่างชัดเจนโดยนำเสนอข่าวไปในทิศทางสนับสนุนการเคลื่อนไหวของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย และต่อต้านรัฐบาลซึ่งแตกต่างไปจากหนังสือพิมพ์ฉบับอื่นที่มีการเลือกข้างไม่ชัดเจนนัก

งานที่ศึกษาการเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในแง่มุมมองของขบวนการทางการเมืองอาทิเช่นงานของ **สุริยะใส กตะศิลา**¹⁷² เรื่อง วิวัฒนาการการเมืองภาคประชาชนสู่ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม : กรณีศึกษาพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ในงานวิจัยชิ้นนี้ สุริยะใสต้องการชี้ให้เห็นว่าการเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ในการขับไล่รัฐบาลระบอบทักษิณ นั้นมีความชอบธรรมทางการเมืองและเป็นการเมืองภาคประชาชนอย่างแท้จริง ซึ่งต่างกับการเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ หรือ นปช. ที่ขาดความชอบธรรมทางการเมือง และไม่ใช่ว่าเป็นการเมืองภาคประชาชนอย่างที่แกนนำนปช. มักจะกล่าวอ้างเนื่องจากสุริยะใสมองว่าแกนนำนปช. เหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นคนใกล้ชิดติดพตท. ทักษิณ แทบทั้งสิ้น อีกทั้ง

¹⁷⁰ พรรณนุษา ธีรภาพัทธกุล , “ บทบาทเชิงวารสารศาสตร์แบบก่อกระแสะของผู้จัดการออนไลน์ในช่วงวิกฤตการณ์ทางการเมืองไทย พ.ศ. 2549 , “ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาวารสารศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2550).

¹⁷¹ ทิพย์อนงค์ ตรรกุณฺวิวงศ์ , “ การกำหนดกรอบเนื้อหาของหนังสือพิมพ์รายวันเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในปี พ.ศ. 2551 , “ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาวารสารศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2552).

¹⁷² สุริยะใส กตะศิลา , “ วิวัฒนาการการเมืองภาคประชาชนสู่ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม : กรณีศึกษาพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย , “ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาผู้นำทางสังคม ธุรกิจ และการเมือง วิทยาลัยนวัตกรรมสังคม มหาวิทยาลัย รังสิต , 2552).

รัฐบาล พลอ. สุรยุทธ์ จุลานนท์ ก็มีความชอบธรรมทางการเมืองไม่สมควรที่จะถูกขับไล่แม้ว่าจะมาจากการปฏิบัติก็ตามที และงานของ**กรรณิกา รัตน์**¹⁷³ เรื่อง กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย : กรณีศึกษาบทบาททางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ในงานวิจัยชิ้นนี้กรรณิกามองว่าสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อขับไล่รัฐบาล ทักษิณ ชินวัตร ในนามกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย นั้นเกิดจากการที่พ.ต.ท. ทักษิณขาดความชอบธรรมในการบริหารประเทศ โดยมีปัจจัยสำคัญที่ทำให้ประชาชนจำนวนมากเข้ามาร่วมชุมนุมกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยนั้นเกิดจากสื่อมวลชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเครือข่ายผู้จัดการเอสทีวีของสนธิ ลิ้มทองกุล

งานที่ศึกษาการเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรผ่านกรอบทฤษฎีวาทกรรมของมิเชล ฟูกูต์ อาทิเช่นงานของ **ธิดารัตน์ อเนกะเวียง**¹⁷⁴ เรื่อง “ วาทกรรมวิเคราะห์ของสนธิ ลิ้มทองกุลในรายการเมืองไทยรายสัปดาห์ ” งานวิจัยชิ้นนี้ ธิดารัตน์ได้เสนอว่า การที่รายการเมืองไทยรายสัปดาห์ของนายสนธิ ลิ้มทองกุล ถูกถอดจากผังรายการของสถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์(ช่อง 9)ขณะนั้น มีสาเหตุมาจากการที่ในช่วงหลังนายสนธิ ได้ผลิตวาทกรรมทางการเมืองที่มีอำนาจมากพอที่จะมาต่อต้านวาทกรรมทางการเมืองของพรรคไทยรักไทย และงานของ **อภิวิชญ์ ไพศาลทรัพย์**¹⁷⁵ เรื่อง “ วาทกรรมการเมืองไทยผ่านภาษาในบทบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ ระหว่างการประชุม 193 วันของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ” งานวิจัยชิ้นนี้ อภิวิชญ์ มองว่าการให้ความหมายผ่านวาทกรรมทางการเมืองของหนังสือพิมพ์ฉบับต่างๆในช่วงระหว่างการชุมนุม 193 วัน ของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย นั้นล้วนแล้วแต่มีเป้าหมายเดียวกัน กล่าวคือ ต้องการให้ประชาชนเกิดความเชื่อในสิ่งที่หนังสือพิมพ์นำเสนอ โดยการให้ความหมายที่แตกต่างกันไปตามบริบทของเหตุการณ์และเวลา ยกเว้นเพียงแต่หนังสือพิมพ์ผู้จัดการฉบับเดียวเท่านั้นที่มีการให้ความหมายผ่านวาทกรรมทางการเมืองที่ไม่เปลี่ยนแปลงตามบริบทของ

¹⁷³ กรรณิกา รัตน์ , “ กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย : กรณีศึกษาบทบาททางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2552).

¹⁷⁴ ธิดารัตน์ อเนกะเวียง , “ วาทกรรมวิเคราะห์ของสนธิ ลิ้มทองกุลในรายการเมืองไทยรายสัปดาห์ ,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาวาริชวิทยาและสื่อสารการแสดง คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2548).

¹⁷⁵ อภิวิชญ์ ไพศาลทรัพย์ , “วาทกรรมการเมืองไทยผ่านภาษาในบทบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ ระหว่างการประชุม 193 วันของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาวาริชวิทยาและสื่อสารการแสดง คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2552).

เหตุการณ์และเวลาโดยมุ่งสร้างความชอบธรรมทางการเมืองแก่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยและโจมตีรัฐบาล

นอกจากนี้ยังมีการศึกษากลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยผ่านกรอบทฤษฎีเชิงสัญลักษณ์เช่นงานของ **ศุภิกานต์ วทาทิยาภรณ์**¹⁷⁶ เรื่อง **สินค้าสัญลักษณ์ในพื้นที่เคลื่อนไหวทางการเมือง: ศึกษากรณีตลาดสินค้ากลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย งานวิจัยชิ้นนี้ศุภิกานต์ได้สรุปว่า กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้ผลิตสินค้าเชิงสัญลักษณ์ขึ้น อาทิ เช่น มือตบ ผ้าโพกหัว หรือ เสื้อยืดสีเหลือง ฯลฯ เป็นต้น เพื่อสื่อความหมายถึงการมีอัตลักษณ์ ความคิดความเชื่อ รวมไปถึงความศรัทธาในอุดมการณ์ทางการเมืองเดียวกันในการเคลื่อนไหวทางการเมือง**

จากการสำรวจวรรณกรรมดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่ามีผู้ศึกษาเกี่ยวกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยจำนวนมากในแง่มุมมองที่หลากหลายออกไป แต่อย่างไรก็ตาม งานวิจัยเกี่ยวกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยชิ้นนี้ก็มีคุณค่าควรแก่การศึกษาเพิ่มเติมเนื่องจากการศึกษากลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในแง่มุมมองที่แตกต่างและไม่เคยมีผู้ศึกษามาก่อน ดังเหตุผลห้าประการดังต่อไปนี้ได้แก่

ประการแรก งานวิจัยชิ้นนี้เป็นการศึกษาของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยผ่านกรอบทฤษฎีสัญลักษณ์ทางการเมืองซึ่งจากการสำรวจวรรณกรรมข้างต้นทั้งหมดพบว่ายังไม่มีผู้ใดศึกษากลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในแง่มุมมองนี้มาก่อน มีเพียงแต่งานวิจัยของศุภิกานต์ วทาทิยาภรณ์ เรื่อง “ **สินค้าสัญลักษณ์ในพื้นที่เคลื่อนไหวทางการเมือง: ศึกษากรณีตลาดสินค้ากลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย** ” ที่มีความใกล้เคียงแต่งานของศุภิกานต์ ก็มุ่งเน้นศึกษาการผลิตสินค้าในเชิงสัญลักษณ์เพื่อสร้างอัตลักษณ์และการรวม เป็นหนึ่งเดียวของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเป็นหลักซึ่งแตกต่างไปจากงานวิจัยชิ้นนี้ที่มุ่งเน้นศึกษากลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในแง่มุมมองของการใช้สัญลักษณ์ทางการเมืองในการเป็นเครื่องมือสร้างความชอบธรรมทางการเมืองให้กลุ่มตนและโค่นล้มฝ่ายตรงข้ามอย่างรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร รวมไปถึงงานวิจัยชิ้นนี้ยังเป็นการศึกษาการใช้สัญลักษณ์ทางการเมืองในแง่มุมมองที่แตกต่าง

¹⁷⁶ ศุภิกานต์ วทาทิยาภรณ์, “ **สินค้าสัญลักษณ์ในพื้นที่เคลื่อนไหวทางการเมือง : ศึกษากรณีตลาดสินค้ากลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย**,”(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2553).

ไปจากงานวิจัยเกี่ยวกับสัญลักษณ์ทางการเมืองที่เคยมีมาก่อน กล่าวคือ งานวิจัยเกี่ยวกับสัญลักษณ์ทางการเมืองที่เคยมีมา อาทิเช่น งานของ มานิตย์ นวลละออง เรื่อง “ สัญลักษณ์ทางการเมืองในการเมืองไทย : ศึกษาเฉพาะกรณีการใช้สัญลักษณ์ทางการเมืองในสมัยรัฐบาล จอมพล ป.พิบูลสงคราม (พ.ศ. 2481 – 2487) งานของ นฤมล ทับจุมพล เรื่อง “ การใช้สื่อในการสร้างอุดมการณ์ทางการเมือง : ศึกษาจากบทเพลงของทางราชการ (พ.ศ. 2475 – 2530) และงานของชาติตรี ประภิตนันทการ เรื่อง “ จากสยามเก่าสู่ไทยใหม่ : ความหมายทางสังคมและการเมืองในงานสถาปัตยกรรม พ.ศ. 2394 – 2500 “ เป็นต้น งานวิจัยทั้งสามชิ้นเป็นการศึกษาสัญลักษณ์ทางการเมืองไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ มุ่งเน้นศึกษาถึงการใช้นิยมนโยบายทางการเมืองของรัฐบาลเพื่อสร้างความชอบธรรมให้กับระบบการปกครองของตน ซึ่งแตกต่างไปจากงานวิจัยชิ้นนี้ที่มุ่งเน้นศึกษาการใช้สัญลักษณ์ทางการเมืองในทิศทางตรงกันข้าม กล่าวคือ ศึกษาว่านอกจากสัญลักษณ์ทางการเมืองจะเป็นเครื่องมือในการสร้างความชอบธรรมทางการเมืองของรัฐบาลแล้ว สัญลักษณ์ทางการเมืองยังสามารถเป็นเครื่องมือสำคัญของกลุ่มทางการเมืองที่ต้องการทำลายความชอบธรรมทางการเมืองและโค่นล้มรัฐบาลได้เช่นเดียวกัน

ประการสอง งานวิจัยชิ้นนี้เป็นการศึกษาการสื่อสารทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในแง่มุมที่แตกต่างไปจากเดิม กล่าวคือ งานวิจัยที่เคยศึกษาการสื่อสารทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย อาทิเช่น งานของ กนกวรรณ พงศ์วิไลทรัพย์ เรื่อง “ ยุทธวิธีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย “ และงานของ พรพรรณอุษา อธิภาพัทกุล เรื่อง “ บทบาทเชิงวารสารศาสตร์แบบก่อกระแสของผู้จัดการออนไลน์ในช่วงวิกฤตการณ์ทางการเมืองไทย พ.ศ. 2549 “ งานทั้งสองชิ้นนี้เป็นการศึกษาการสื่อสารทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในแง่มุมที่ว่า กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้ใช้สื่อในเครือผู้จัดการมาเป็นเครื่องมือสำคัญในการระดมคนให้มารวมกลุ่มอย่างไร ซึ่งแตกต่างไปจากงานวิจัยชิ้นนี้ที่มุ่งเน้นศึกษา การใช้สื่อในฐานะเป็นเครื่องมือสำคัญในการผลิตสร้างประเด็นทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเพื่อต่อสู้ทางการเมืองกับรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร

ประการสาม งานวิจัยชิ้นนี้เป็นความพยายามสร้างคำอธิบายใหม่ถึงเป้าหมายการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยที่ต้องการโค่นล้มรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร ซึ่งประสบความสำเร็จได้เนื่องจากการรัฐประหารเมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2549 ว่ามีความสัมพันธ์กับวิธีการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยอย่างไร

ซึ่งแตกต่างไปจากงานที่อธิบายถึงความสัมพันธ์ของเหตุการณ์รัฐประหารเมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ.2549 กับ กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยที่เคยมีมา อาทิเช่น งานของงานของ ธนาพล อิวสกุล เรื่อง “แกะรอยพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย : ผู้ออกบัตรเชิญให้คณะรัฐประหาร” งานของ สุภลักษณ์ กาญจนขุนดี เรื่อง “วิเคราะห์ระบอบสนธิ”และงานของสุธาชัย ยิ้มประเสริฐ เรื่อง “ฐานะทางประวัติศาสตร์ของการรัฐประหาร 19 กันยายน 2549 “ งานทั้งสามชิ้นนี้ได้อธิบายถึงความสัมพันธ์ของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยที่มีต่อการรัฐประหารในทิศทางเดียวกันกล่าวคือ มองว่ากลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาชนเพื่อประชาธิปไตยมีการสมคบคิดกับคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ หรือ คมช. ในการทำรัฐประหารเมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2549 ซึ่งในความคิดของผู้วิจัยเห็นว่าการอธิบายถึงความสัมพันธ์ใดสิ่งหนึ่งในทางวิชาการผ่านทฤษฎีสมคบคตินั้นขาดน้ำหนักและความน่าเชื่อถือที่เพียงพอเนื่องจากขาดหลักฐานมายืนยันว่ามีการสมคบคิดกันเกิดขึ้นจริง งานวิจัยชิ้นนี้จึงพยายามอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยที่มีต่อเหตุการณ์รัฐประหาร 19 กันยายน พ.ศ. 2549 ในแง่มุมที่แตกต่างไปจากเดิมเพื่อให้คำอธิบายถึงความสัมพันธ์ของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยที่มีต่อเหตุการณ์รัฐประหารมีน้ำหนักและความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

ประการที่สี่ จากการสำรวจวรรณกรรมทั้งหมดพบว่ายังไม่มีผู้ใดพบว่า งานวิจัยที่ต้องการศึกษากลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในแง่มุมของการต่อสู้ทางการเมืองผ่านกรอบทฤษฎีสัญลักษณ์ทางการเมืองของ Ernst Cassirer และ การสื่อสารทางการเมือง ของ Brian Mcnair เพื่อมุ่งเน้นสร้างคำอธิบายวิธีการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในสมัยรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร รวมไปถึง ความสัมพันธ์ระหว่างเป้าหมายการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยที่ต้องการโค่นล้มรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร ว่าประสบความสำเร็จและมีความสัมพันธ์กับวิธีการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยอย่างไรยังไม่มีผู้ศึกษามาก่อน

จากเหตุผลสี่ประการดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงเห็นว่างานวิจัยเรื่อง “ การต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในสมัยรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร “ ชิ้นนี้จึงสมควรในการศึกษา เนื่องจากเป็นการศึกษากลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในแง่มุมที่แตกต่างจากผู้เคยศึกษามาก่อน และยังเป็นกรพยายามสร้างคำอธิบายใหม่ถึงการเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

บทที่ 3

บริบททางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในสมัย รัฐบาล พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร

การจะเข้าใจถึงการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยที่มีต่อรัฐบาลทักษิณ นั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเข้าใจถึงบริบททางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในสมัยรัฐบาลทักษิณก่อน เนื่องจากบริบททางการเมืองนั้นเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อทางเลือกใ้ใช้วิธีการในการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยซึ่งเป็นคำถามหลักในงานวิจัยชิ้นนี้ ในบทนี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงบริบททางการเมืองที่มีความสัมพันธ์และส่งผลกระทบต่อการเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย โดยจะกล่าวตั้งแต่ การก่อตั้งพรรคไทยรักไทย มาจนถึงสาเหตุการรวมตัวของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในการต่อต้านรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร และการยุติการชุมนุมเมื่อเกิดเหตุการณ์รัฐประหารโค่นล้มรัฐบาลทักษิณในวันที่ 19 กันยายน พ.ศ.2549 เกิดขึ้น

3.1 บริบททางการเมืองก่อนกำเนิดกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในสมัย รัฐบาลทักษิณ ชินวัตร

3.1.1 ประวัติพ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร และ การก่อตั้งพรรคไทยรักไทย

พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตรเกิดเมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม พ.ศ. 2492 เป็นบุตรคนที่สองในจำนวนพี่น้องทั้งหมด เก้าคน ของนายเลิศ ชินวัตร และ นางยินดี ระมิงค์วงศ์¹ นายเลิศ ชินวัตร บิดาของพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ได้ประกอบกิจการธุรกิจหลายอย่าง อาทิเช่น การทำโรงภาพยนตร์ศรีวิศาล การดำเนินกิจการเฉลิมพล เคนรถ หรือ “รถเมล์เหลือง” ในจังหวัดเชียงใหม่ เป็นตัวแทนจำหน่ายรถสามล้อเครื่องไต้ฮัทสุ รถมอเตอร์ไซด์ฮอนด้า และจักรเย็บผ้า เป็นต้น อีกทั้ง

¹ ทักษิณ ชินวัตร , คนไทยหายจน (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ ภูเก็ต , 2552).หน้า 24.

ยังได้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่เมื่อปีพ.ศ. 2512² อีกด้วย

พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมที่โรงเรียน มงฟอร์ตวิทยาลัย และเข้าศึกษาต่อที่โรงเรียนเตรียมทหาร รุ่นที่ 10 ซึ่งได้ตัดสินใจเลือกเหล่าตำรวจ โดยให้เหตุผลว่า ต้องการที่จะไม่เหมือนญาติพี่น้องของตนที่มักจะเป็นทหารราบ เป็นส่วนใหญ่ ดังที่ พ.ต.ท. ทักษิณ สัมภาษณ์เอาไว้ว่า

“ ...หลักในการเลือกเหล่าของผมค่อนข้างประหลาด นั่นคือยึดความ ไม่เหมือนใครเป็นที่ตั้ง³...”

ภายหลังสำเร็จการศึกษาด้วยคะแนนเป็นที่หนึ่งของรุ่น พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ก็ได้รับทุนไปศึกษาต่อปริญญาโททางด้านกระบวนการยุติธรรม (Criminal Justice) มหาวิทยาลัย Eastern Kentucky ในปีพ.ศ. 2518 และได้ทำการสมรส กับนางสาว พจมาน ดามาพงศ์(นามสกุล ในขณะนั้น) ในปีเดียวกัน⁴

ภายหลังสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโท พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ก็ได้ย้ายไปช่วยราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ในสมัย ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช โดยทำหน้าที่เป็น เลขาส่วนตัวของนาย ปรีดา พัฒนถาบุตร รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีในสมัยนั้น ซึ่งในตอนนั้นเองที่ทำให้พ.ต.ท. ทักษิณได้มีประสบการณ์สัมผัสการเมือง”แบบพิเศษ” เป็นครั้งแรก โดยมีเงินเป็นปัจจัยสำคัญในการควบคุม ส.ส. ดังที่ให้สัมภาษณ์เอาไว้ว่า

² วัลยา, ทักษิณ ชินวัตร : ตาตุตา หัวติดติด (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มติชน , 2542).หน้า36-38.

³ เรื่องเดียวกัน, หน้า57-58.

⁴ ทักษิณ ชินวัตร , คนไทยหายจน , หน้า 26 .

“...แต่ที่เป็นประสบการณ์แปลกใหม่สำหรับผมมากคือ การได้มีโอกาสสัมผัสและรับรู้การดำเนินงานการเมือง”แบบพิเศษ” สำหรับควบคุม ส.ส. ไม่ให้แตกแถว ให้กฎหมายสำคัญผ่านสภาได้สะดวก ...การเมืองที่ผมพบเห็นในอายุ 25 นี้ แตกต่างจากประสบการณ์ในอดีตโดยสิ้นเชิง นี่เป็นครั้งแรกๆที่ผมประจักษ์ว่าการเมืองเป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับการแสวงหาผลประโยชน์มหาศาล โดยมี “เงิน” เป็นปัจจัยสำคัญ⁵...”

หลังจากพ้นจากตำแหน่งเลขานุการส่วนตัวของนายปรีดา พัฒนถาบุตร พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ได้ย้ายไปเป็นรองสารวัตรปราบปราม สน.พระราชวัง แล้วจึงลาศึกษาต่อระดับปริญญาเอกในสาขาและมหาวิทยาลัยเดียวกับปริญญาโท โดยทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการศึกษาระบบการยุติธรรมและทัศนคติของผู้ศึกษาต่อหลักนิติธรรม” (An Analysis of the Relationship Between the Criminal Justice Education Process and the Attitude of the Student Toward the Rule of Law)⁶

ภายหลังจากสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ได้กลับมารับราชการตำรวจเป็นหัวหน้าแผนก 6 กองวิจัยและวางแผน และช่วยราชการเป็นรองผู้อำนวยการศูนย์ประมวลข่าวสาร กรมตำรวจ⁷ พร้อมกันนั้นได้ทำธุรกิจทางด้านคอมพิวเตอร์ไปด้วย โดยได้ตั้งห้างหุ้นส่วนจำกัดไอซีเอสไอ ขึ้นมาเพื่อเป็นผู้ขายให้บริการ และบำรุงรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ของไอบีเอ็ม การดำเนินธุรกิจเป็นตัวแทนขายและให้เช่า ให้บริการเครื่องคอมพิวเตอร์นี้ เป็นไปด้วยดี และนำไปสู่การขยายกิจการเป็นบริษัท ชินวัตร คอมพิวเตอร์จำกัดในเวลาต่อมา⁸

ระหว่างดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์มาระยะหนึ่ง เมื่อธุรกิจเติบโตขึ้น พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ก็ได้ตัดสินใจลาออกจากราชการ พ.ศ.2530 โดยมีเหตุผลที่สำคัญเป็นเพราะอึดอัด

⁵ วัลยา , ตาดูดาว เข้าติดดิน, หน้า 85-86.

⁶ ทักษิณ ชินวัตร , คนไทยหายจน , หน้า 26 .

⁷ วีรพล จ้อยทองมูล และคณะ , ประวัติ/สุนทรพจน์ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร (กรุงเทพฯ ฯ : สำนักพิมพ์ลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา , 2544). หน้า 17-18.

⁸ กาญจนมนี ศรีวิศาลภาพ และ ณรงค์ชัย ปัญญานนทชัย , ทักษิณบนบัลลังก์นายกรัฐมนตรี (กรุงเทพฯ ฯ : สำนักพิมพ์ดอกหญ้า , 2545). หน้า 10-11.

และไม่พอใจกับระบบราชการที่ล่าช้า มากขึ้นตอนและมีการแบ่งพรรคแบ่งพวกภายในหมู่ข้าราชการตำรวจด้วยตนเอง อีกทั้งยังป้องกันคำครหาในหน้าที่อาจเกิดจากคู่แข่งในการประมูลงาน รวมไปถึง สงสารภรรยาที่ต้องแบกรับภาระทางธุรกิจมากจนเกินไป⁹

ในขณะที่ตัดสินใจลาออกจากราชการมาประกอบกิจการธุรกิจเต็มตัว พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร มี บริษัททั้งสิ้น 6 แห่ง ที่ต้องบริหารจัดการได้แก่ 1. บริษัทไอซีเอสซี 2. บริษัทอินเตอร์เนชั่นแนล บรอดคาสติ้ง 3. บริษัทชินวัตร เทเลคอมมิวนิเคชั่น 4. บริษัทชินวัตรคอมพิวเตอร์ เซอร์วิส-แอนด์อินเวสต์เมนท์ 5. บริษัทดิจิทัลออลเพจจิ่ง 6. บริษัทแอดวานซ์ อินโฟ เซอร์วิส¹⁰

ธุรกิจของ พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตรได้เริ่มเบนเข็มจากธุรกิจเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์มาสู่ธุรกิจโทรคมนาคม ในปี พ.ศ. 2532 เมื่อได้รับอนุมัติให้ทำโครงการเคเบิลทีวี โดยมี ร.ต.อ. เฉลิม อยู่บำรุง รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีในขณะนั้นเป็นผู้อนุมัติให้ และในปี พ.ศ. 2533 ความพยายามและการลงทุนของพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร เริ่มประสบความสำเร็จเมื่อได้รับสัมปทานให้บริการวิทยุติดตามตัว หรือ โฟนลิงค์ และ ในปีเดียวกันนี้เองบริษัทแอดวานซ์ อินโฟ เซอร์วิส ซึ่งเคยประกอบธุรกิจให้เช่าเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ประมวลผลให้กรมตำรวจแห่งชาติ ก็ได้รับสัมปทานโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบ 900 จากองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย โดยได้รับการผูกขาดจำหน่ายโทรศัพท์มือถือเป็นเวลาหนึ่งปี อีกทั้งยังได้สัมปทานสร้างเครือข่ายโทรศัพท์ไร้สายเคลื่อนที่ 900 อีกหนึ่งเครือข่ายโดยได้รับสัมปทานเป็นเวลา 20 ปี¹¹

ผลจากความสำเร็จของบริษัทในเครือของ พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ที่ได้รับสัมปทานเกี่ยวกับโทรศัพท์เคลื่อนที่นี้เองได้นำไปสู่การขยายการลงทุนไปยังธุรกิจโทรคมนาคมอื่น อาทิเช่น การได้รับสัมปทานดำเนินโครงการดาวเทียมเพื่อการสื่อสาร “ไทยคม” ในนาม บริษัทชินวัตร แซทเทลไลท์เซอร์วิส เพิ่มกลุ่มธุรกิจให้บริการด้านโทรคมนาคม เช่น บริษัทชินวัตร ดาต้า คอมพิวเตอร์ บริษัทชินวัตร เพจจิ่ง กลุ่มธุรกิจการสื่อสารโทรคมนาคมในต่างประเทศ เช่น บริษัทแคมโบเดีย ชินวัตร (ดำเนินธุรกิจในประเทศกัมพูชา) บริษัทลาว ชินวัตรเทเลคอม (ดำเนินธุรกิจในประเทศลาว) บริษัทอิสลาคอมมิวนิเคชั่น เป็นต้น¹²

⁹ ไพโรจน์ อยู่มณเฑียร, ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรีคนที่ 23 (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ฟ้าฝน, 2544). หน้า 62.

¹⁰ เรื่องเดียวกัน, หน้า 63-64.

¹¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 66.

¹² กาญจน์มณี ศรีวิศาลภาพ และ ณรงค์ชัย ปัญญานนทชัย, ทักษิณบนบัลลังก์นายกรัฐมนตรี, หน้า 12-13.

ในปี พ.ศ. 2537 ภายหลังจากประสบความสำเร็จทางธุรกิจแล้ว พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ก็ตัดสินใจที่จะเข้ามาสู่วงการการเมืองเต็มตัว¹³ โดยก่อนหน้านี้ได้ถึงแม้ว่าจะมีแนวคิดจะเข้าสู่วงการเมืองมานานแล้วแต่ได้ถูกภริยาห้ามปรามมาโดยตลอด โดยมักเอาคำพูดของนางยินดี มารดาของ พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ที่กล่าวไว้ว่า ถ้ายังฐานะไม่ดีจริงๆอย่าเล่นการเมือง มิเช่นนั้นจะเป็นอย่างบิดาของ พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ที่ต้องเสียทั้งเงิน เวลา แล้วยังเดือดร้อนครอบครัวอีก¹⁴ มาคอยเตือนพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร อยู่เสมอ

เมื่อเข้าสู่วงการการเมืองเต็มตัวแล้ว ในปี พ.ศ. 2538 พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ก็ได้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ในสมัย นายกรัฐมนตรีชวน หลีกภัย ตามโควตาบุคคลภายนอกของพรรคพลังธรรม* การดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของ พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ในครั้งนี้ได้ดำรงตำแหน่งเพียงแค่ 101 วันเท่านั้นเนื่องจาก ได้ถูก กลุ่ม 23 นำโดย นาวาอากาศตรี ประสงค์ สุ่นศิริ ยื่นตีความต่อศาลรัฐธรรมนูญ ว่า พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร มีคุณสมบัติขัดต่อรัฐธรรมนูญฉบับแก้ไขมาตรา 114 กับ 167¹⁵ ว่าด้วยการห้ามมิให้รัฐมนตรีดำเนินธุรกิจรับสัมปทาน ทำให้พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ตัดสินใจดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเพียง 101 วันเท่านั้นเพื่อให้เกิดการตีความกฎหมายข้อนี้ขึ้น¹⁶

ในขณะที่ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ได้นำแนวคิดการบริหารธุรกิจมาปรับใช้กับกระทรวงกล่าวคือ เน้นการทำงานแบบมีวิสัยทัศน์ มีทิศทางหรือ กลยุทธ์ และเปิดโอกาสให้ผู้ตามมีส่วนร่วมในการกำหนดด้วย โดยได้ดำเนินนโยบายต่างประเทศที่สำคัญได้แก่ “เศรษฐกิจนำการเมือง”¹⁷

ภายหลังจากการดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ก็ได้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าพรรคพลังธรรมแทนพลตรีจำลอง ศรีเมือง ที่ได้ประกาศ

¹³ เรื่องเดียวกัน , หน้า 17.

¹⁴ วลัยยา , ตาตุตดาว เข้าติดดิน, หน้า 23 .

* การดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศในครั้งนั้น พ.ต.ท.ทักษิณ ได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่าได้ก่อให้เกิดศตวรรษแรกเขามาคนหนึ่งถึงทุกวันนี้ก็คือ นาวาอากาศตรี ประสงค์ สุ่นศิริ ดูคำสัมภาษณ์ของ พ.ต.ท. ทักษิณ เพิ่มเติมได้ใน สุณิสสา เลิศภควัต , ทักษิณ Are you ok ? (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์นอกโลก,2552). หน้า 215.

¹⁵ วลัยยา , ตาตุตดาว เข้าติดดิน, หน้า 166 .

¹⁶ ไอพาร์ สุขเกษม , ทักษิณ ปราบชัย (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ฐานมีเดีย เน็ตเวิร์ก , 2549). หน้า 21.

¹⁷ วลัยยา , ตาตุตดาว เข้าติดดิน, หน้า 174 .

วางมือทางการเมือง และได้นำพรรคพลังธรรมเข้าสู่สนามการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2538 ซึ่ง พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตรก็ได้ลงสมัครรับเลือกตั้งด้วย โดยลงรับสมัครเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขต 2 ยะวราช สัมพันธวงศ์ และได้รับการเลือกตั้งมาด้วยคะแนนเป็นอันดับหนึ่ง¹⁸

ภายหลังการเลือกตั้ง พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ได้นำพรรคพลังธรรมเข้าร่วมรัฐบาลนายบรรหาร ศิลปอาชา และเข้ารับตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรีรับผิดชอบด้านจราจรและระบบขนส่งมวลชน อย่างไรก็ตามด้วยเงื่อนไขทางการเมืองที่สลับซับซ้อน ประกอบด้วยความขัดแย้งทางการเมืองกับพรรคร่วมรัฐบาล ทำให้ พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ได้ตัดสินใจลาออกจากการเข้าร่วมรัฐบาลนายบรรหาร ในที่สุด

พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ได้ลาออกจากการดำรงตำแหน่งหัวหน้าพรรคพลังธรรม ภายหลังจากการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2539 ซึ่งการเลือกตั้งในครั้งนั้น พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ไม่ลงสมัครรับเลือกตั้งและพรรคพลังธรรมได้ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาคนเดียว นั่นคือ สุदारัตน์ เกยุราพันธุ์ โดยพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร มีแนวคิดที่จะลาออกจากรับตำแหน่งหัวหน้าพรรคพลังธรรมมาก่อนการเลือกตั้งจะเกิดขึ้นแล้วเนื่องจากมีความขัดแย้งกับสมาชิกพรรคพลังธรรมสายวัด(สันติอโศก)¹⁹ มาโดยตลอด อาทิเช่น เมื่อ พ.ต.ท. ทักษิณชินวัตรต้องการที่จะเปลี่ยนกรรมการบริหารพรรคก็ไม่สามารถกระทำได้นี้เนื่องจากถูกสมาชิกพรรคสายสันติอโศกขัดขวาง²⁰ เป็นต้น รวมไปถึงยังมองว่าจุดอ่อนสำคัญของพรรคพลังธรรมอยู่ตรงที่มีลักษณะอุดมคติไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงจนเกินไป ยากที่จะประสบความสำเร็จในการเมืองได้²¹ พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร จึงมีแนวคิดที่จะสร้างพรรคการเมืองใหม่ขึ้นมาที่สอดคล้องกับ ความคิด ความเชื่อ และอุดมการณ์ของตน²² ซึ่งก็นำไปสู่การจัดตั้งพรรคไทยรักไทยในเวลาต่อมา

พรรคไทยรักไทยถูกก่อตั้งขึ้นมาตามความต้องการของ พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ซึ่งต้องการสร้างพรรคการเมืองที่เสนอแนวคิดและจุดยืนในการบริหารประเทศ แต่ก่อนที่จะถึงการ

¹⁸ เรื่องเดียวกัน , หน้า 183- 189.

¹⁹ B.J. Terwiel , Thailand ' s Political History : From the Thirteenth Century to Modern Times _____ (Bangkok : River press , 2011). p. 287. และ เท็ดธรรม ทงไท , คนโค่นทักษิณ (กรุงเทพฯ :สำนักพิมพ์ร่วมด้วยช่วยกัน , 2549). หน้า193.

²⁰ สุณิสา เลิศภควัต , ทักษิณ Are you ok ? , หน้า 211.

²¹ เรื่องเดียวกัน , หน้า 240.

²² วลัยยา , ตาดูดาว เข้าติดดิน, หน้า 220- 222.

จัดตั้งพรรคอย่างเป็นทางการ(จดทะเบียนตั้งพรรค)นั้น พรรคไทยรักไทยเกิดจากการรวมตัวของตัวแสดงหลายกลุ่มด้วยกัน ซึ่งอาจแบ่งได้เป็นสองฝ่ายที่สำคัญ ได้แก่ **ฝ่ายแรก** คือ คือ กลุ่มทุนสื่อสารและทุนอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ซึ่งรอดพ้นจากวิกฤติเศรษฐกิจปี พ.ศ. 2540* และมีความต้องการจะจัดการบริหารรัฐด้วยตนเอง²³ เพื่อหลีกเลี่ยงจากภาวะล้มละลายทางธุรกิจอันเกิดมาจากการไม่รู้เท่าทันโลกาภิวัตน์ของประเทศไทย²⁴ และต้องการปกป้องประสิทธิภาพในการแข่งขันของประเทศไทยในการเผชิญกับกลุ่มทุนข้ามชาติ²⁵ เนื่องจากเคยมีประสบการณ์ปล่อยให้เทคโนโลยี หรือนักเลือกตั้งเข้ามาบริหารงาน แต่ก็ล้มเหลวในการบริหาร²⁶ กลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่เหล่านี้จึงต้องการเข้ามามีอำนาจรัฐด้วยตนเอง²⁷ และ **ฝ่ายที่สอง** ได้แก่ กลุ่มคนเดือนตุลา นักวิชาการ และองค์กรพัฒนาเอกชน

ฝ่ายแรก กลุ่มทุนสื่อสารและอุตสาหกรรม

กลุ่มทุนใหญ่ที่เข้ามาร่วมก่อตั้งพรรคไทยรักไทยนั้นมียุทธศาสตร์ร่วมกัน²⁸ กลุ่มแรก ได้แก่ กลุ่มทุนของ พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ซึ่งเป็นกลุ่มทุนที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคม โดยมีบริษัท ซินคอร์ปอเรชั่น จำกัด ดำเนินงานในลักษณะของ Holding Company

กลุ่มที่สอง ได้แก่ กลุ่มทุนของนายประชา มาสินนถ์ ซึ่งเป็นกลุ่มทุนที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารมวลชน โดยมีบริษัท บีอีซี เวิลด์ จำกัดมหาชน เป็น Holding Company

* กลุ่มทุนขนาดใหญ่เหล่านี้ไม่ใช่กลุ่มทุนธนาคารหรือการเงินแบบในอดีตเนื่องจากได้ถูกทำลายลงไปในช่วงวิกฤติเศรษฐกิจ ปี พ.ศ. 2540 ดูเพิ่มเติมได้ใน เกษียร เตชะพีระ , “ การดำรงอยู่และอนาคตของระบอบทักษิณ : โจทย์ท้าทายสังคมไทย , “ ใน ระบอบทักษิณ . (กรุงเทพฯ ฯ : สำนักพิมพ์ฟ้าเดียวกัน , 2547).

²³ สมยศ พุกกะพินิจ , การเมืองปลายรัชกาล กับ สงครามแห่งความจงรักภักดี (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สยามปริทรรศน์ , 2551). หน้า39.

²⁴ Pasuk Phongpaichit and Chris Baker , Thaksin (Bangkok : Silkworms Books,2009).P.69.

²⁵ Ibid,p.74.

²⁶ เกษียร เตชะพีระ , จากระบอบทักษิณสู่รัฐประหาร 19 กันยายน พ.ศ. 2549 (กรุงเทพฯ : มูลนิธิ 14 ตุลา , 2550). หน้า 61. และดูการวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาลพรรคประชาธิปัตย์เพิ่มเติมได้ใน บุญศรี ยี่หะ , “ นโยบายหาเสียงแนวประชานิยมกับอำนาจทางเศรษฐกิจ : การศึกษาเชิงเศรษฐกิจการเมืองเกี่ยวกับความสำเร็จในการเลือกตั้งของพรรคไทยรักไทย,”(วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,2547).

²⁷ Pasuk Phongpaichit and Chris Baker , Thaksin, P.74.

²⁸ รัตพงษ์ สอนสุภาพ และ ประจักษ์ น้าประสานไทย , Thaksin's Model ปฏิรูปความมั่งคั่งสู่ฐานอำนาจใหม่ (กรุงเทพฯ : ยูเอ็กซ์เพรส , 2546). หน้า 94- 129 .

กลุ่มที่สาม ได้แก่ กลุ่มทุนของนาย อติชัย โพธารามิก ซึ่งดำเนินธุรกิจ บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) และ บริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน) โดยบริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) เข้าไปลงทุนในธุรกิจต่างๆแยกออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1. ธุรกิจสัมปทานในการบริการสื่อสารโทรคมนาคม 2. ธุรกิจการจำหน่ายและบริหาร 3. ธุรกิจเกี่ยวกับการลงทุนทั้งภายใน ภายนอกประเทศ และ อสังหาริมทรัพย์ ส่วน บริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน) ดำเนินธุรกิจการติดตั้งและให้บริการโทรศัพท์สาธารณะในเขตภูมิภาค ให้บริการวงจรเช่า แบบดิจิทัลความเร็วสูง

กลุ่มที่สี่ ได้แก่ กลุ่มทุนของนายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ ดำเนินธุรกิจส่วนใหญ่เกี่ยวกับชิ้นส่วนรถยนต์และอิเล็กทรอนิกส์

กลุ่มที่ห้า ได้แก่ กลุ่มทุนของ นายธนิชร์ เจียรนนท์ ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับอุตสาหกรรมทางการเกษตร และได้ขยายไปยังธุรกิจอื่นๆ รวมทั้งธุรกิจการสื่อสารโทรคมนาคมด้วย กลุ่มทุนของนายธนิชร์เคยขัดแย้งกับ พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร สืบเนื่องมาจาก นาย ธนิชร์ ไม่พอใจในคำสัมภาษณ์ของพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ที่เคยกล่าวเห็นด้วยในกรณีที่นาย ธนิชร์ ถูกห้ามประมูลโทรศัพท์ 1 ล้านเลขหมายในสมัยนายก อานันท์ ปันยารชุน จนนำไปสู่การต่อสู้ทางธุรกิจในเวลาต่อมา อาทิเช่น กรณีดาวเทียมไทยคมถูกกีดขวางวงโคจรจากจีนที่ซีพีมีหุ้นอยู่ในดาวเทียม แอปสตาร์ หรือ การแข่งขันกันในการเปิดเคเบิลทีวีระหว่างไอบีซี ของ พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร กับ ยูทีวีของ นายธนิชร์ เป็นต้น แต่มาภายหลังวิกฤติเศรษฐกิจทั้งสองฝ่ายได้เป็นพันธมิตรกันทั้งทางธุรกิจและการเมือง โดยทางธุรกิจนั้นได้มีการรวมบริษัทเคเบิลทีวีที่มีปัญหาการขาดทุนระหว่างไอบีซี และยูทีวี กลายเป็นยูบีซี ส่วนในทางการเมือง ทางกลุ่มทุนนาย ธนิชร์ ได้ส่งนาย วีระชัย วีระเมธีกุล บุตรเขยเข้ามาเป็นสมาชิกผู้ก่อตั้งพรรคไทยรักไทย

นอกเหนือจากกลุ่มทุนขนาดใหญ่ดังที่ได้กล่าวมาแล้วในข้างต้น อีกกลุ่มหนึ่งที่มีความสำคัญไม่แพ้กัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในการร่างแนวคิด นโยบาย ของพรรคไทยรักไทย ได้แก่ กลุ่มคนเดือนตุลา นักวิชาการ และ องค์กรพัฒนาเอกชน

ฝ่ายที่สอง กลุ่มคนเดือนตุลา นักวิชาการ และ องค์กรพัฒนาเอกชน

บุคคลสำคัญในกลุ่มคนเดือนตุลา นักวิชาการ และ องค์กรพัฒนาเอกชนที่เข้ามามีส่วนร่วมในการก่อตั้งพรรคไทยรักไทย ได้แก่²⁹

นายภูมิธรรม เวชยชัย นายภูมิธรรม เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการวางนโยบายพรรค ด้วยการประสานงานหาความร่วมมือจากเครือข่ายองค์กรพัฒนาเอกชน โดยจัดเวทีระดมความคิดเห็นมากมายในช่วง 2 ปี ที่พรรคไทยรักไทยอยู่ในระหว่างการแนะนำตัวทำความรู้จักกับประชาชนเพื่อแปลงไปสู่ นโยบายพรรค เนื่องจากในอดีต ภูมิธรรมเป็นผู้ก่อตั้งโครงการอาสาสมัครเพื่อสังคม (คอส.) และทำงานอยู่ในองค์กรนี้มากกว่า 10 ปี ทำหน้าที่ผลิตบุคลากรให้กับเอ็นจีโอต่างๆมาแล้วถึง 22 รุ่น ทำให้เขาเป็นที่รู้จักของคนทำงานในวงการเอ็นจีโอ

นายแพทย์ พรหมินทร์ เลิศสุริย์เดช อดีตหนึ่งในแกนนำนักศึกษาช่วงเหตุการณ์ 6 ตุลา ค.ศ. 2519 ได้เคยมีโอกาสร่วมงานกับ พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ในปี พ.ศ. 2536 ในตำแหน่งผู้จัดการอาวุโสพัฒนาธุรกิจ บริษัทอินเตอร์เนชั่นแนล บรอดคาสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด(มหาชน) หรือ ไอบีซี ผู้ให้บริการเคเบิลทีวี ตำแหน่งสุดท้ายเป็นกรรมการผู้จัดการบริษัท ซี.เอส.คอมมิวนิชั่นส์ จำกัด จากนั้นจึงลาออกมาร่างนโยบายพรรคไทยรักไทย

ดร. สมคิด จาตุศรีพิทักษ์ ดร.สมคิดเคยทำงานเป็นอาจารย์ประจำที่คณะบริหารธุรกิจ สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์ หรือนิด้า โดยได้มีโอกาสร่วมงานกับ พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ครั้งแรกในฐานะที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ดร.สมคิด เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการกำหนดกลยุทธ์การหาเสียง และ ผลิตรายการประชานิยมของไทยรักไทย เนื่องจากเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในการวางแผนเชิงกลยุทธ์

รศ.ดร.ณรงค์ เพชรประเสริฐ อาจารย์คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งได้ผลักดันแนวความคิดเรื่องชาตินิยมใหม่แก่สังคมไทย เน้นการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยเฉพาะการมุ่งเน้นเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเองทดแทนเศรษฐกิจกระแสหลักที่เน้นกลไกตลาดเสรีมาโดยตลอด เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการผลักดันนโยบายการหยุดพักชำระหนี้แก่เกษตรกรรายย่อยเป็นเวลา 3 ปีแก่พรรคไทยรักไทย

²⁹ บุษอรีย์ ยี่หะมะ , นโยบายหาเสียงแนวประชานิยมกับอำนาจทางเศรษฐกิจ : การศึกษาเชิงเศรษฐกิจการเมืองเกี่ยวกับความสำเร็จในการเลือกตั้งของพรรคไทยรักไทย, หน้า 131-136.

ศ.ดร. ธีรภัทร เสรีรังสรรค์ อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เป็นผู้ร่างข้อบังคับพรรคไทยรักไทย ร่างนโยบายและเจตนารมณ์ของพรรคในระยะเริ่มแรก

ศ.ร.ต.อ.ดร. ประชัช เปี่ยมสมบุญรณ์ อดีตอธิการบดีสถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์ หรือนิด้า ศ.ร.ต.อ.ดร. ประชัช ได้ร่วมงานทางการเมืองกับ พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ครั้งแรกที่พรรคพลังธรรม³⁰

เมื่อมีการวางแผนในการก่อตั้งพรรค กอปรกับได้มีบุคคลช่วยงานทางด้านกรวางนโยบาย และ ยุทธศาสตร์ในการหาเสียงแล้ว ขั้นตอนต่อไปก็คือ การจัดตั้งพรรคอย่างเป็นทางการโดยการจดทะเบียนต่อ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งในขั้นแรกของการจดทะเบียนก่อตั้งพรรค นั้นมีผู้ก่อตั้งจำนวนทั้งสิ้น 23 คนได้แก่³¹

พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ,ศ.ร.ต.อ.ดร. ประชัช เปี่ยมสมบุญรณ์ ,ศ.ดร. ธีรภัทร เสรีรังสรรค์ ดร. สมคิด จาตุศรีพิทักษ์,พล.อ. ธรรมรักษ์ อิศรางกูร ณ อยุธยา, ดร. สิริกร (ลินุตพงษ์) มณีรินทร์ , นายพันศักดิ์ วิญญรัตน์ , นาย สุธรรม แสงประทุม, ดร.ประชา คุณะเกษม , ดร. สุวรรณ วลัยเสถียร , นายพันธ์เลิศ ไบหยก , ดร. กันตธีร์ ศุภมงคล, นางสาวปัทมา ตรังคินีนาถ , ดร. วีระชัย วีระเมธีกุล , น.พ. ประจวบ อึ้งภากรณ์ , ดร. ธีรภัทร เสรีรังสรรค์ , ดร. กิตติ ลิ้มสกุล , ศ.ดร. คณิต ณ นคร , ดร. สำราญ ภูอนันตานนท์ , รศ. วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ , ดร. การุญ จันทรวงศ์ , นายประสิทธิ์ มะหะหมัด ,นางสาว ภูวนิดา คุณผลิน และ นายณรงค์ ปัทมะเสวี

3.1.2 ชัยชนะในการเลือกตั้ง 6 มกราคม พ.ศ. 2544และรัฐบาลทักษิณ 1

พรรคไทยรักไทยเปิดตัวอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม พ.ศ. 2541 โดยมี พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร เป็นหัวหน้าพรรค ภายใต้คำขวัญ “ คิดใหม่ ทำใหม่ เพื่อไทยทุกคน “ พร้อมกับตราสัญลักษณ์ที่มีลักษณะคล้าย “ ท ทหาร “เป็นแถบสีแดงน้ำเงินบนพื้นสีขาว³²

³⁰ Pasuk Phongpaichit and Chris Baker , Thaksin, p.74.

³¹ Ibid,P.65.

ภายหลังเปิดตัวอย่างเป็นทางการ พรรคไทยรักไทยได้ใช้นโยบายที่ถูกรู้จักกันว่าเป็นนโยบายประชานิยม* กล่าวคือ เป็นนโยบายที่มีเป้าหมายเพื่อสร้างคะแนนนิยมทางการเมืองเป็นสำคัญมากกว่าการคำนึงถึงความเหมาะสมในทางเศรษฐศาสตร์และวินัยทางการคลัง³³ นโยบายประชานิยม นั้นมีมาในการเมืองไทยนานแล้วตั้งแต่อดีต อาทิเช่น นโยบายเงินผันของพรรคกิจสังคม หรือ นโยบายอีสานเขียว ของ พรรคความหวังใหม่ เป็นต้น เพียงแต่นโยบายประชานิยมของพรรคไทยรักไทยแตกต่างกับนโยบายประชานิยมที่เคยมีมาในอดีตในลักษณะที่ว่า นโยบายประชานิยมของพรรคไทยรักไทยนั้นตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในทุกระดับ ซึ่งแตกต่างจากนโยบายประชานิยมในอดีตที่ตอบสนองความต้องการประชาชนบางกลุ่มเท่านั้น อาทิเช่น นโยบายอีสานเขียว ตอบสนองต่อความต้องการของคนภาคอีสานซึ่งเป็นฐานเสียงของพรรคความหวังใหม่ เท่านั้นเป็นต้น นโยบายประชานิยมที่สำคัญซึ่งพรรคไทยรักไทยได้นำมาใช้ในการหาเสียงเลือกตั้งเมื่อวันที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2544 (แบ่งตามการตอบสนองความต้องการของประชาชนในแต่ละระดับ) ได้แก่³⁴

1. กลุ่มเป้าหมายประชาชนระดับล่าง ได้แก่ นโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แห่ง ละ 1 ล้านบาท นโยบายพักชำระหนี้เกษตรกรรายย่อย นโยบายวิสาหกิจชุมชนหรือเศรษฐกิจชุมชนส่งเสริมการผลิต 1 ตำบล 1 ผลิตภัณฑ์
2. กลุ่มเป้าหมายประชาชนระดับกลางหรือชนชั้นกลาง ได้แก่ นโยบายส่งเสริมธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME)

³² เอกสารเผยแพร่พรรคไทยรักไทย (พฤศจิกายน 2541).

* พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ได้ออกมาตอบโต้ผู้ที่วิจารณ์นโยบายพรรคไทยรักไทยว่า เป็นประชานิยมว่า ไม่ได้เข้าใจนโยบายพรรคไทยรักไทยอย่างแท้จริง โดย พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร กล่าวว่าแท้จริงเป้าหมายของนโยบายคือต้องการช่วยเหลือคนยากจนซึ่งจะนำไปสู่การสร้างความเข้มแข็งฐานเศรษฐกิจของประเทศ ดูเพิ่มเติมได้ใน Thaksin Shinawatra , *The New Asia Realism* (Bangkok :Office of the Prime Minister, Royal Thai Government, 2003) หรือ สุวินัย ภรณวลัย ก็ได้วิจารณ์ไว้ว่านโยบายของพรรคเพื่อไทยแท้จริงไม่ใช่ประชานิยม แต่มีเป้าหมายเพื่อสร้างระบบทุนนิยมให้เกิดในประเทศมากกว่า ดูข้อวิจารณ์ของ สุวินัย เพิ่มเติมได้ใน สุวินัย ภรณวลัย , *แกะรอยทักษิณโถมคัส* (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ Open books , 2547), หน้า 25- 33.

³³ Jeffrey D. Sachs , *Social conflict and populist policies in Latin America* (San Francisco: An international Center for Economic Growth Publication ,1990). p. 10.

³⁴ บุษอรีย์ ยีหมะ , นโยบายหาเสียงแนวประชานิยมกับอำนาจทางเศรษฐกิจ : การศึกษาเชิงเศรษฐกิจการเมืองเกี่ยวกับความสำเร็จในการเลือกตั้งของพรรคไทยรักไทย, หน้า 163.

3. กลุ่มเป้าหมายครอบคลุมประชาชนทั่วประเทศ ได้แก่ นโยบายปฏิรูปสุขภาพด้วยนโยบาย 30 บาทรักษาทุกโรค เป็นต้น

พร้อมกันนั้นในวันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ.2543 พรรคไทยรักไทยยังได้ประกาศถึงวาระแห่งชาติ 11 ประการ ซึ่งเป็นวาระเร่งด่วนที่พรรคไทยรักไทยจะเข้าไปบริหารจัดการเมื่อได้รับโอกาสการบริหารประเทศ ได้แก่³⁵

1. พักชำระหนี้ให้กับเกษตรกรรายย่อยเป็นเวลา 3 ปี เพื่อให้เวลาดังกล่าวฟื้นฟูและจัดโครงสร้างการผลิต โดยรัฐบาลจะแบกรับส่วนต่างของดอกเบี้ย หลังจากนั้นเกษตรกรจึงจะเริ่มใช้หนี้ตามปกติ
2. จัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน หมู่บ้านละ 1 ล้านบาท เพื่อจัดให้มีกองทุนให้ความช่วยเหลือแก่ชุมชนและหมู่บ้าน ให้ประชาชนกู้ยืมไปประกอบอาชีพ สร้างชุมชนให้เข้มแข็ง
3. จัดตั้งสถาบันบริหารสินทรัพย์ หรือ เอเอ็มซี เพื่อซื้อหนี้เสียที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ หรือ NPL จากธนาคารพาณิชย์ไปบริหารจัดการฟื้นฟูหนี้
4. ตั้งกองทุนประกันสุขภาพแห่งชาติ จัดสรรเงินเพื่อให้ประชาชนไม่ว่ารวยหรือจนสามารถรับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลของรัฐและเอกชนในอัตราครั้งละ 30 บาท โดยจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนวันละ 3.50 บาท
5. แปรรูปรัฐวิสาหกิจ โดยการนำรัฐวิสาหกิจที่พัฒนาเป็นองค์กรมีอาชีพแล้วเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์
6. จัดตั้งกองทุนรวมแห่งชาติและตั้งธนาคาร SMEs Bank เพื่อสนับสนุนการเติบโตของผู้ประกอบการใหม่
7. จัดตั้งธนาคารคนจน หรือ People Bank เพื่อสนับสนุนทุนก้อนแรกแก่ธุรกิจรายย่อยกู้ยืมในอัตราดอกเบี้ยต่ำ โดยไม่ต้องใช้หลักทรัพย์ค้ำประกัน แต่มีบุคคลผู้ค้ำประกัน

³⁵ Pasuk Phongpaichit and Chris Baker , Thaksin, pp.81-82.

8. จัดโครงการ “ หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ” หรือ OTOP (One Tambon One Product) พร้อมทั้งพัฒนาทักษะในการผลิตเพื่อให้ชุมชนสามารถสร้างรายได้และพึ่งตนเองได้
9. แก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการแก้ไขวิกฤติเศรษฐกิจ 11 ฉบับ ของรัฐบาลที่แล้ว อาทิ กฎหมายล้มละลาย กฎหมายประกอบอาชีพของคนต่างด้าว เป็นต้น
10. ประกาศสงครามกับคอร์รัปชัน ดำเนินการอย่างเฉียบขาดกับผู้บริหารภาครัฐทุกระดับที่คอร์รัปชัน พร้อมปรับกระบวนการยุติธรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้สามารถดำเนินการเอาผิดได้อย่างรวดเร็ว เพื่อให้เห็นผลทันตา สำหรับคณะรัฐมนตรีในรัฐบาล หากพบว่ามีการทุจริตคอร์รัปชัน จะถูกสั่งปลดทันทีโดยไม่ต้องรอหลักฐาน
11. ต่อสู้ขจัดยาเสพติด โดยการร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อร่วมมือปราบปรามยาเสพติดบริเวณชายแดนอย่างต่อเนื่อง

ผลจากการนำเสนอวาระเร่งด่วนและนโยบายที่มีความชัดเจน เป็นรูปธรรม และสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนที่ต้องการให้เข้ามาแก้ไขปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจปี พ.ศ. 2540 และปัญหาความยากจน³⁶ ทำให้พรรคไทยรักไทยชนะเลือกตั้งอย่างถล่มทลาย³⁷ได้ ส.ส. จำนวนทั้งสิ้น 248 ที่นั่งจากจำนวน ส.ส.ทั้งหมด 500 ที่นั่ง ทั้งๆที่ก่อนการเลือกตั้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามทุจริตแห่งชาติหรือ ป.ป.ช. ได้ลงมติด้วยคะแนนเสียง 8 ต่อ 1 ให้ยื่นเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาด ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 295 ว่า พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินอันเป็นเท็จ หรือ ปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ เนื่องจาก พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร และ คุณหญิงพจมาน ชินวัตรโอนหุ้นให้แก่แม่บ้านและคนรับใช้ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 4,504 ล้านบาท โดยไม่แจ้งให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามทุจริตแห่งชาติ(ป.ป.ช.) ทราบ ซึ่งถ้าศาลรัฐธรรมนูญ วินิจฉัยว่ามีความผิด พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ก็จะไม่สามารถดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นเวลา 5 ปี นับตั้งแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง

³⁶ Peter war , “ The Economy under the Thaksin Government : Stalled Recovery ,” in *Divided over Thaksin : Thailand 's coup and problematic transition* , ed. John Funston (Singapore : Institute of Southeast Asian Studies, 2009),p.150.

³⁷ สุวินัย ภรณวลัย , *แกะรอยทักษิณมิคส์* (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ Openbooks , 2547). หน้า 79.

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ³⁸ ซึ่งผลการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อวันที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2544 แสดงได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3.1

ผลการเลือกตั้งทั่วไป เมื่อ วันที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2544

พรรค	ส.ส.บัญชีรายชื่อ	ส.ส. เขต	รวม	คะแนน บัญชีรายชื่อ
ไทยรักไทย	48	200	248	11,634,495
ประชาธิปัตย์	31	97	128	7,610,789
ความหวังใหม่	8	28	36	2,008,948
ชาติไทย	6	35	41	1,523, 807
ชาติพัฒนา	7	22	29	1,755,476
เสรีธรรม	-	14	14	807,902
ราษฎร	-	2	2	356,831
ถิ่นไทย	-	1	1	604, 029
กิจสังคม	-	1	1	-
รวม	100	400	500	-

ที่มา : คณะกรรมการการเลือกตั้ง

ภายหลังชนะเลือกตั้งอย่างเป็นทางการ และได้รับการโปรดเกล้าฯ เป็นนายกรัฐมนตรีคนที่ 23 ของประเทศไทย³⁹ รัฐบาล พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร สามารถผลักดันนโยบายต่างๆ รวมถึงวาระเร่งด่วนที่ได้ประกาศไว้ตอนหาเสียงมาปฏิบัติจริงได้เกือบทั้งหมดในเวลาเพียงไม่กี่เดือน⁴⁰

³⁸ ชาญชัย จิตรเหล่าอาพร, “รัฐตำรวจสมัยใหม่ : ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับสังคมภายใต้รัฐบาล พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร พ.ศ. 2544- 2599,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2549). หน้า 118

³⁹ จีรวัฒน์ รจนาวรรณ, ปฏิรูปการเมืองระบบราชการ (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ฟ้าฝน ,2546), หน้า 237 .

⁴⁰ รังสรรค์ ธนะพรพันธุ์, จาก Thaksinomics สู่ทักษิณาธิปไตยเล่ม 1-2 (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ Open Books , 2548), หน้า 68.

และได้เพิ่มเติมนโยบายต่างๆที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนจำนวนมาก⁴¹ อาทิเช่น โครงการบ้านเอื้ออาทร , ประกันภัยเอื้ออาทร , คอมพิวเตอร์เอื้ออาทร, แท็กซี่เอื้ออาทร และอื่นๆ นอกจากนี้ รัฐบาล พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ยังได้กระตุ้นเศรษฐกิจผ่านยุทธศาสตร์ที่ พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร เรียกว่า ยุทธศาสตร์ทักษิโนมิกส์ กล่าวคือ เน้นการสร้างสมดุลระหว่างการเติบโตของเศรษฐกิจภายในประเทศควบคู่กับการเติบโตของการส่งออก⁴² ซึ่ง พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร มองว่าแตกต่าง ไปจาก แนวทางเศรษฐกิจแบบ East Asia Economic Model⁴³ ที่เน้นเรื่องการส่งออกและการลงทุนจากต่างประเทศเป็นหลัก⁴⁴ อีกทั้ง พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ยังเห็นว่าการดำเนินเศรษฐกิจตามแนวทางของ East Asia Economic Model ที่ประเทศไทยรวมถึงหลายๆประเทศในภูมิภาคเอเชีย แปซิฟิกได้เคยนำมาใช้นั้นมีปัญหาหลายประการที่เห็นได้ชัดก็คือไม่สามารถรับมือกับวิกฤติเศรษฐกิจที่เคยเกิดขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2540 ได้⁴⁵ หรือกล่าวได้อีกนัยหนึ่งว่า ยุทธศาสตร์เศรษฐกิจแบบทักษิโนมิกส์ของรัฐบาล พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร นั้นแตกต่างไปจากระบบเศรษฐกิจที่เคยมีมาในอดีตของประเทศไทยอย่างน้อย 4 ประการด้วยกันได้แก่⁴⁶

1. พยายามแก้ไข กลไกเศรษฐกิจแบบทวิลักษณะ (Dual Economy) ซึ่งเป็นที่มาของการเกิดความยากจนในชนบทไทย
2. พยายามกระตุ้น พลวัตรของทุนนิยมอุตสาหกรรมไทยที่ขาด ฐานเทคโนโลยี
3. พยายามใช้ กลไกเศรษฐกิจแบบฟองสบู่ ในการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ให้อยู่ในขอบเขตที่พอจะควบคุมได้
4. พยายาม ดึง เศรษฐกิจใต้ดิน ซึ่งเป็นฐานของความสัมพันธ์เชิงอำนาจแบบเก่า (เจ้าพ่อ, ผู้มีอิทธิพล,นักธุรกิจการเมือง) ให้กลายมาเป็นเศรษฐกิจบนดินที่รัฐ

⁴¹ วัชรพล พุทธรักษา , “รัฐบาลทักษิณ กับ ความพยายามสร้างภาวะการครองอำนาจนำ,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2549). หน้า 56 .

⁴² ทักษิณ ชินวัตร , คนไทยหายจน (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โลกวันนี้ , 2552), หน้า 38.

⁴³ รังสรรค์ ธนะพรพันธุ์ ได้วิพากษ์ว่าแท้จริงแล้ว ยุทธศาสตร์เศรษฐกิจแบบทักษิโนมิกส์นั้นไม่ต่างอะไรไปจากกับแผนนโยบาย East Asia Economic Model 1 คูการวิพากษ์ของรังสรรค์ เพิ่มเติมได้ใน รังสรรค์ ธนะพรพันธุ์ , จาก Thaksinomics สู่ทักษิณาธิปไตยเล่ม 3 (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ Open Books , 2548), หน้า 20.

⁴⁴ จิรวัดณ์ รจนารวรรณ , มองอย่างผู้นำเอเชียทักษิณ ชินวัตร (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วรรณสาสน , 2547), หน้า 69.

⁴⁵ Thaksin Shinawatra , The New Asia Realism, p. 42 .

⁴⁶ สุวินัย ภรณวลัย , แกะรอยทักษิโนมิกส์ , หน้า 14.

สามารถควบคุมได้ และ สามารถนำรายได้จากส่วนนี้มาใช้ในนโยบายประชานิยม เพื่อลดภาระทางการคลังของรัฐบาล

ผลจากการกระตุ้นเศรษฐกิจด้วย ยุทธศาสตร์ทักษิณนิมิต และการปฏิบัติตามนโยบายประชานิยมตามที่ได้หาเสียงไว้ ทำให้เศรษฐกิจของไทยมีการฟื้นตัวอย่างรวดเร็วจากวิกฤติเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2540⁴⁷ โดยในปี พ.ศ. 2547 GDP ของประเทศเติบโตถึง 6.7 เปอร์เซ็นต์ต่อปี⁴⁸ และทำให้รัฐบาล พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร เป็นที่นิยมของประชาชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งชาวรากหญ้า⁴⁹ ที่มองว่า รัฐบาล พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ต้องการช่วยให้พวกเขาพ้นจากความยากจน ซึ่งไม่เคยมีมาก่อนในประวัติศาสตร์การเมืองไทย⁵⁰

ถึงแม้ว่านับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 เป็นต้นมา รัฐบาลพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร อาทิเช่น วันที่ 4 มกราคม พ.ศ. 2547 เกิดเหตุการณ์ปล้นปืนจากกองพันพัฒนาที่ 4 ค่ายกรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัด นราธิวาส วันที่ 28 เมษายน พ.ศ. 2547 เกิดกรณีกรือเซะ ที่กลุ่มผู้ก่อความไม่สงบกระจายโจมตีทหาร-ตำรวจ 12 จุด⁵¹ หรือ ในช่วงเดือนมกราคม พ.ศ.2547 กรณี การเผาสถานทูตไทยในประเทศกัมพูชาสืบเนื่องจากมีกระแสข่าว ว่า สุวพันธ์ คงยิ่ง ได้ให้สัมภาษณ์ว่า ประเทศกัมพูชาใจกรรมปราสาทนครวัดไปจากประเทศไทย ทำให้ชาวกัมพูชาไม่พอใจจนลุกลามไปสู่การเผาสถานทูตในที่สุด เป็นต้น รัฐบาลพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ก็สามารถประคับคองสถานการณ์มาได้ตลอด โดยที่คะแนนความนิยมของประชาชนที่มีต่อรัฐบาล ก็ไม่ได้ลดลงเลย⁵² จนกระทั่งวันที่ 5 มกราคม พ.ศ. 2548 รัฐบาลพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ก็ดำรงตำแหน่งจนครบวาระ 4 ปีจึงมีพระราชกฤษฎีกากำหนดการเลือกตั้งใหม่ในวันที่ 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548⁵³ และ เป็นรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งครั้งแรกในประวัติศาสตร์การเมืองไทยที่สามารถดำรงตำแหน่งทางการเมืองจนครบวาระได้

⁴⁷ Nick Nostitz , Red vs. Yellow Volume 2 : Thailand's crisis of identity , p.2.

⁴⁸ Pasuk Phongpaichit and Chris Baker , Thaksin, P.129.

⁴⁹ วัชรพล พุทธิรักษา , รัฐบาลทักษิณ กับ ความพยายามสร้างภาวะการครองอำนาจนำ, หน้า 56 .

⁵⁰ Thaksin's 24 Hours After the Coup,p. 51

⁵¹ ยุค อนารยะ , ทางออกประเทศไทยในภาวะวิกฤติ (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไวิลาย , 2553). หน้า 67 .

⁵² B.J. Terwiel , Thailand ' s Political History : From the Thirteenth Century to Modern Times., P. 289.

3.1.3 ชัยชนะในการเลือกตั้งวันที่ 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548 และ รัฐบาลทักษิณ 2

การเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548 พรรคไทยรักไทย ได้ใช้นโยบายประชานิยมที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนทุกระดับมาเป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการหาเสียงเหมือนการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมา ผ่านแนวทางที่เรียกว่า “สี่ปีซ่อม สี่ปีสร้าง” ซึ่งนโยบายของพรรคไทยรักไทยมีทั้งหมด 16 ข้อได้แก่⁵⁴

1. คาราวานแก้จน บุกทุกหลังคาเรือน ให้ความรู้ ให้ทักษะ ให้งานทำ นำลูกหลานไปเข้าโรงเรียน
2. คาราวานเสริมสร้างเด็ก บุกทุกบ้าน ให้ความรู้ในการเลี้ยงดูลูกเพื่อเติบโตอย่างมีคุณภาพ
3. โครงการเอส พี วี เกษตรกรผู้สร้างอาชีพ ใช้หนี้คืนด้วยผลิตผล แต่ได้กำไรเป็นเงิน
4. แปลงกองทุนหมู่บ้านที่มีความพร้อมให้ธนาคารหมู่บ้าน
5. จัดสรรโครงการประปาหมู่บ้านให้ทุกหมู่บ้านและทุกหลังคาต้องมีไฟฟ้า หากสายไฟฟ้าไปไม่ถึงก็ต้องใช้โซลาร์เซลล์
6. จัดสรรงบประมาณ เอสเอ็มแอลให้ทุกหมู่บ้านและชุมชน เพื่อให้ประชาชนมีงบประมาณแก้ปัญหาของท้องถิ่น
7. จัดสรรวัว 2 ล้านตัว กระจายสู่เกษตรกรที่อยากเลี้ยงทั่วประเทศ
8. ชุดบ่อเก็บน้ำ 1,260 คิวบิกเมตร ให้เกษตรกรไม่อั้น เพียงจ่ายบ่อละ 2,500 บาท
9. ลูกหลานไทยเรียนไม่ต้องจ่ายจนถึงมหาวิทยาลัย จบแล้วค่อยผ่อนใช้คืนเมื่อมีงานทำ
10. ติดคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตทุกโรงเรียนทั่วประเทศ

⁵³ William Case ,” Thai Election 2005 : Northern Gains and Southern Exceptionalism, “ in Thaksin ' s Thailand : Populism and Polarisation (Bangkok : Institute of Security and International Studies , 2009)p.101.

⁵⁴ นันทนา นันทวโรภาส , “ การสื่อสารทางการเมือง ศึกษากรณีการหาเสียงเลือกตั้งทั่วไปของพรรคไทยรักไทย,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาตรีบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2548). หน้า 94-95.

11. ประชาชนที่มีรายได้จะต้องมีบ้านเป็นของตัวเอง บ้านในชุมชนแออัดจะถูกเปลี่ยนเป็นบ้านมั่นคง
12. จัดสรรงบประมาณ 1 ล้านบาท สร้างระบบรถไฟฟ้า ทั้งใต้ดินบนดินระยะทาง 291 กิโลเมตร เพื่อเชื่อมกรุงเทพฯ และปริมณฑล พร้อมทั้งขยายโรงเรียน โรงพยาบาล และ ศูนย์ดูแลสิ่งแวดล้อมเพื่อพี่น้องชาว กรุงเทพฯ
13. ลดภาษีให้ลูกที่เลี้ยงพ่อแม่ รวมทั้งพ่อตาแม่ยาย
14. ทำสงครามกับยาเสพติดอย่างไม่หยุดยั้ง
15. แพลงสิทธิทรัพย์สินเป็นทุน ให้คนไทยสร้างฐานะมีแผงลอย มีแผงลอย มีที่ดินทำกิน มีเอกสิทธิ์กู้ยืม เพื่อสร้างอาชีพ สร้างรายได้
16. สร้างแหล่งชุมชนใหม่ ในสังคมวัยรุ่น ให้เขาสนุกที่จะเล่นและเรียนในอุทยานการเรียนรู้ TK. Park

ผลจากการนำเสนอนโยบายประชานิยมที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในทุกระดับ และการปฏิบัติตามสัญญาที่ให้ไว้กับประชาชนในสมัยที่ผ่านมา⁵⁵ ทำให้รัฐบาล พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ชนะเลือกตั้งอย่างถล่มทลาย⁵⁶ ได้จำนวน ส.ส ถึง 377 ที่นั่งจากจำนวนทั้งสิ้น 500 ที่นั่ง ทำให้สามารถจัดตั้งรัฐบาลพรรคเดียวได้เป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์การเมืองไทย⁵⁷ ทั้งหมดที่ก่อนหน้านี้เลือกตั้งไม่กี่เดือนประเทศไทยประสบกับวิกฤตการณ์คลื่นยักษ์สึนามิก็ตามที่⁵⁸ ในขณะที่พรรคประชาธิปัตย์คู่แข่งสำคัญของพรรคไทยรักไทย ที่ได้ใช้ยุทธศาสตร์เลือกให้ถึง 201 ที่นั่ง เพื่อสามารถเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีได้นั้นในการหาเสียง กลับได้รับเลือกตั้งเพียงแค่ 96 ที่นั่งเท่านั้น⁵⁹ ซึ่งผลการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548 แสดงได้ดังตารางต่อไปนี้

⁵⁵ ทักษิณ ชินวัตร , คนไทยหายจน , หน้า 40.

⁵⁶ Bhanupong Nidhiprabha, " The Thai Economy after the Coup ," in *Divided over Thaksin : Thailand ' s coup and problematic transition* , ed. John Funston (Singapore : Institute of Southeast Asian Studies, 2009),p.172.

⁵⁷ ธียุทธ เมฆประโยชน์ , " การเมืองของการปราบปรามคอร์รัปชั่น กรณีศึกษา : การายัดทรัพย์สิน พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร," (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2550). หน้า 38.

⁵⁸ William Case , Thai Election 2005 : Northern Gains and Southern Exceptionalism, p.101.

⁵⁹ Ibid, p. 103.

ตารางที่ 3.2

ผลการเลือกตั้งทั่วไป เมื่อ วันที่ 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548

พรรค	ส.ส.บัญชีรายชื่อ	ส.ส. เขต	รวม	คะแนน บัญชีรายชื่อ
ไทยรักไทย	67	310	377	18,993,073
ประชาธิปัตย์	26	70	96	7,210,742
ชาติไทย	7	18	25	2,061,559
มหาชน	-	2	2	1,346,631
	100	400	500	

ที่มา : คณะกรรมการการเลือกตั้ง

การดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นนายกรัฐมนตรีสมัยที่สอง ของพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร นี้ ได้ประสบกับปัญหามากมาย อาทิเช่น ปัญหาความรุนแรง 3 จังหวัดภาคใต้ที่สืบต่อเนืองมาจากสมัยที่แล้ว ปัญหาราคาน้ำมันที่ขยับตัวสูงขึ้น ปัญหาราคาผลผลิตทางเกษตรตกต่ำ หรือ ปัญหาการทุจริตที่เกิดขึ้นอย่างมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งการทุจริตการจัดซื้อเครื่อง CTX ในสนามบินสุวรรณภูมิ เป็นต้น⁶⁰

การดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 เป็นต้นมา แม้ว่าจะมีผู้ออกมาวิพากษ์วิจารณ์การทำงานมาโดยตลอดโดยเฉพาะอย่างยิ่งนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 เป็นต้นมา แต่การวิพากษ์วิจารณ์โดยส่วนใหญ่ มักจะเป็นอยู่ใน วงวิชาการเป็นหลัก อาทิเช่นการวิจารณ์การทำงานของ พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ของนักวิชาการอย่าง ธีรยุทธ บุญมี⁶¹ ที่วิจารณ์ว่า การบริหารงานของ พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร มุ่งเน้นแต่การเติบโตทางเศรษฐกิจและการบริโภคทางวัตถุเป็นหลัก โดยขาดสมดุลทางด้านอื่น สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์⁶² ที่วิจารณ์การ

⁶⁰ จักร์ พันธุ์เพชร , การเมืองการปกครองไทย (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ Punch group , 2549). หน้า 289 .

⁶¹ สุวินัย ภรณวลัย , แกะรอยทักษิณอมิกส์ , หน้า 79.

⁶² สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ , "ทุนนิยมไทย บนแนวทางทักษิณอมิกส์ และผลต่อนโยบายการพัฒนา,"วารสารฟ้าเดียวกัน 2, 1(มกราคม-มีนาคม 2547), หน้า 93-97.

ดำเนินนโยบายประชานิยมของ พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ว่าผู้ที่ได้ประโยชน์จริงคือกลุ่มทุนพ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร มากกว่าประชาชนจะได้รับผลประโยชน์อย่างแท้จริง โดยเห็นได้จากมูลค่าหุ้นที่เพิ่มขึ้นอย่างมหาศาลในระหว่างที่พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีในขณะที่ประชาชนมีแต่หนี้สินที่เพิ่มขึ้น เกษียร เตชะพีระ⁶³ ที่วิจารณ์ว่ารัฐบาลพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร กำลังใช้อำนาจรัฐอย่างสมบูรณ์เหนือชีวิตประชาชน โดยดูได้จากกรณีฆ่าตัดตอนยาเสพติด 2,500 ศพ เป็นต้น หรือ การออกมาชุมนุมต่อต้านรัฐบาล พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ก็เป็นไปในวงแคบๆ ไม่ได้มีประชาชนเข้ามาร่วมมากนัก อาทิเช่น การชุมนุมขับไล่รัฐบาล พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ที่ท้องสนามหลวง เมื่อวันที่ 25 กันยายน พ.ศ. 2547 นำโดย กลุ่มประชาชนเพื่อชาติและราชบัลลังก์ อันมีแกนนำประกอบไปด้วย นาวาอากาศตรี ประสงค์ สุ่นศิริ , เอกยุทธ อัญชันบุตร , ประชัย เลี่ยวไพรัตน์ , อมรินทร์ คอมันตร์ และเพ็ชร ยงหนู เป็นต้น⁶⁴ จนกระทั่งมีจุดเปลี่ยนสำคัญที่ทำให้มีผู้วิพากษ์วิจารณ์การทำงานรัฐบาลพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร อย่างกว้างขวางและ ออกมาร่วมชุมนุมขับไล่เป็นจำนวนมาก นั่นก็คือ การออกมาขับไล่รัฐบาลพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ผ่านรายการเมืองไทยรายสัปดาห์

3.1.4 รายการเมืองไทยรายสัปดาห์สัญจร

ก่อนจะมาเป็นรายการเมืองไทยรายสัปดาห์สัญจร บริษัทไทยเดย์ดีอท คอม ของนายสนธิ ลิ้มทองกุลได้เข้าไปจัดรายการเมืองไทยรายวัน ในช่อง 9 อสมท. (ในขณะนั้น) ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2544 ทุกวันจันทร์ถึงศุกร์เวลาประมาณ 21.30- 22.15 น. โดยมีอัญชลีพร กุสุมภ์ และ อรวรรณ กริมวิรัตน์ เป็นผู้ดำเนินรายการ แต่ไม่ประสบความสำเร็จมากนัก จึงได้ถูกปรับลดการออกอากาศเหลืออาทิตย์ละหนึ่งวัน และเปลี่ยนชื่อรายการเป็นเมืองไทยรายสัปดาห์⁶⁵

รายการเมืองไทยรายสัปดาห์ออกอากาศครั้งแรก เมื่อวันที่ 4 เมษายน พ.ศ. 2546 ทุกวันศุกร์ เวลา 21. 00- 22.00 น. โดยเปลี่ยนผู้ดำเนินรายการมาเป็นนายสนธิ ลิ้มทองกุล และ

⁶³ เกษียร เตชะพีระ , การเมืองทางเลื้อยในยุคทักษิณ และ ข้อจำกัดของขบวนการประชาชน , หน้า 132-134.

⁶⁴ ชาญชัย ชัยสุขโกศล , เทคโนโลยีกับการต่อสู้ทางการเมืองโดยไร้ความรุนแรง , หน้า 173 .

⁶⁵ คำคุณ สิทธิสมาน , ปรากฏการณ์สนธิ : จากเสื้อสีเหลืองถึงผ้าพันคอสีฟ้า , หน้า 35- 36.

นางสาวสโรชา พรอุดมศักดิ์ อดีตผู้ดำเนินรายการข่าว ช่อง Channel News Asia ประเทศสิงคโปร์

66

การที่ สนิธ ลิ้มทองกุล ต้องรับหน้าที่ดำเนินรายการเองทั้งที่ไม่เคยมีประสบการณ์มาก่อน เนื่องจาก บุคลากรซึ่งเคยผลิตรายการเมืองไทยรายวันลาออกหมด เมื่อต้องเปลี่ยนมาเป็นรายการเมืองไทยรายสัปดาห์ ดังที่สนธิ ลิ้มทองกุลสัมภาษณ์ไว้ว่า⁶⁷

“ ที่นี้เมื่อได้เวลามา ระหว่างที่เขาปรับผังให้เหลืออาทิตย์ละครั้ง .....
สรุปทุกคนทั้งหมด ช่างภาพออกหมดเลย นึกออกไหม เขามีทีมงานทำ ทุกคน
ออกหมดแล้วก็ทั้งหมดเลยเหลือแต่ห้องว่างๆ ไม่มีคน มีแค่เวลาเมืองไทยราย
สัปดาห์ทุกวันศุกร์ที่ผมต้องไปดำเนินการ”

การดำเนินรายการเมืองไทยรายสัปดาห์ในระยะแรก เป็นไปในทิศทางสนับสนุน⁶⁸ และ
ปกป้องรัฐบาล พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร* อย่างเห็นได้ชัด อาทิเช่น การออกมาปกป้อง
พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร กรณีทะเลาะกับนักวิชาการอย่างนายธีรยุทธ บุญมีอยู่บ่อยครั้งว่าเป็น
เรื่องธรรมชาติของมนุษย์ที่ทำงานหนักย่อมมีอารมณ์บ้าง⁶⁹ การออกมาปกป้องกรณีที่
พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร แต่งตั้งญาติพี่น้องคนสนิท อย่างนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ หรือ พล.อ. ชัย
สิทธิ์ ชินวัตร ดำรงตำแหน่งสำคัญ ว่าเป็นไปตามหลักการบริหารที่ต้องเลือกคนใกล้ชิดที่มีความ
สามารถก่อน⁷⁰ และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การจัดรายการเมืองไทยรายสัปดาห์เมื่อวันที่ 26

⁶⁶ สุวิชา เพียรราษฎร์, ASTV ขบถสื่อโทรทัศน์ไทย, หน้า 23-25.

⁶⁷ เรื่องเดียวกัน, หน้า 23.

⁶⁸ ยุทธิยง ลิ้มเลิศวาที, สื่อหัวคือแห่งระบอบทักษิณ, หน้า 123.

* การที่สนธิ ลิ้มทองกุล ให้การสนับสนุนและปกป้องรัฐบาล พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร อย่างเห็นได้ชัด ในระยะเริ่มแรกนั้น มีผู้
วิเคราะห์ว่าเกิดจาก การที่สนธิ ลิ้มทองกุล ได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาล พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร เป็นอย่างมาก ภายหลังจาก
เลือกตั้งปี พ.ศ. 2544 ทั้งความสะดวกในการกู้เงินจากธนาคาร การทำธุรกิจในประเทศกัมพูชา และ ด้านโฆษณา ในสื่อสิ่งพิมพ์ ทำ
ให้ธุรกิจของสนธิ ลิ้มทองกุล พุ่งตัวอย่างรวดเร็ว หลังจากต้องประสบภาวะล้มละลาย นับตั้งแต่ วิกฤติเศรษฐกิจ ปี พ.ศ. 2540 เป็น
ต้นมา ใน กองบรรณาธิการมติชน, ลับ ล้วง ลึก พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย, หน้า 15-16.

⁶⁹ สนิธ ลิ้มทองกุล, เมืองไทยรายสัปดาห์ เล่มที่ 1, หน้า 67.

⁷⁰ เรื่องเดียวกัน, หน้า 136-137.

กันยายน พ.ศ. 2546 สนธิ ลิ้มทองกุล ถึงกับกล่าวยกย่อง พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตรว่าเป็น นายกรัฐมนตรีที่ดีที่สุดนับตั้งแต่ประเทศไทยเคยมีมา⁷¹

“...นายกฯ ทักษิณ ไม่ใช่เทพ แต่เขาเป็นนายกรัฐมนตรีที่ดีที่สุดเท่าที่ ประเทศไทยเคยมีมา...”

ทั้งนี้ทั้งนั้นเนื่องจากสนธิ ลิ้มทองกุลมองว่าพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตรเป็นนายกรัฐมนตรีคนแรกของประเทศไทยที่มีการบริหารประเทศอย่างมีวิสัยทัศน์⁷²

“...ถ้าพูดถึงทิศทางของประเทศ เป็นครั้งแรกในรอบ 10-20 ปีที่ผ่านมา สำหรับผมที่เห็นการเมืองมามาก ผมเพิ่งเห็นประเทศเริ่มมีทิศทางที่จะไป...คือ เขาเป็นคนมีวิสัยทัศน์เขารู้ทันประเทศเพื่อนบ้าน...”

การสนับสนุนพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ว่าเป็นนายกรัฐมนตรีที่ดีที่สุดเท่าที่ประเทศไทยเคยมีมาของสนธิ ลิ้มทองกุล ยังมีอยู่อีกหลายครั้งอาทิเช่น การจัดรายการเมืองไทยรายสัปดาห์วันที่ 16 เมษายน พ.ศ. 2547 นอกจากสนธิ จะออกมาปกป้องกรณีพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ถูกวิจารณ์ว่าใช้อำนาจนายกรัฐมนตรีเพื่อผลประโยชน์ธุรกิจของตน แล้วยังได้กล่าวยกย่องพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร อีกครั้งว่าเป็นนายกรัฐมนตรีที่ดีที่สุดของประเทศเท่าที่เคยมีมา⁷³

“... ท่านนายกฯมีปัญหานิดหนึ่ง ที่ครอบครัวท่านมีธุรกิจตรงนี้ ตรงที่หลายครั้งๆภาพมันออกมาไม่ชัด มันทำให้กลายเป็นว่า ธุรกิจพรรคพวกท่านมา

⁷¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 143.

⁷² สนธิ ลิ้มทองกุล, เมืองไทยรายสัปดาห์ เล่มที่ 2, หน้า 237.

⁷³ รายการเมืองไทยรายสัปดาห์ [ออนไลน์], 16 เมษายน 2547 . แหล่งที่มา www.manager.co.th

เชื่อมโยงกับอำนาจที่ท่านมาอยู่ ตรงนี้ท่านต้องแก้ให้ได้...แต่เมื่อบอก ลบ คุณ
หารแล้ว ผมถือว่าเขาเป็นนายกฯ ที่ดีที่สุดที่ประเทศนี้เคยมีมา”

สนธิ ลิ้มทองกุล เริ่มที่จะเปลี่ยนจุดยืนมาวิพากษ์รัฐบาล พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร อย่างเห็นได้ชัด* นับตั้งแต่กลางปี พ.ศ. 2548 เป็นต้นมา อาทิเช่นการจัตรายการเมืองไทยรายสัปดาห์ เมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2548 ได้วิพากษ์แนวคิดจัดคณะรัฐมนตรีสัญจรบริเวณ ปราสาทพนมรุ้ง จังหวัดบุรีรัมย์ ว่าไม่สมควรเพราะเป็นสถานที่สำหรับพระมหากษัตริย์เท่านั้น⁷⁴ อีกทั้งยังได้สถาปนาผู้ทุจริตเครื่องตรวจสอบระเบิดสนามบินสุวรรณภูมิไว้ว่า⁷⁵

“...เอากันง่ายๆและกันเพื่อความบริสุทธิ์ของทุกคน ใครก็ตามที่บริสุทธิ์
ผมเชื่อว่าทุกฝ่ายบริสุทธิ์...เอาอย่างนี้แล้วกันให้พวกเราวมใจกันไปที่ห้องพระ
เอาธูปมา 5 ดอก จุดให้ติด เดินไปที่หน้าบ้าน พนมมือ บนบานฟ้าดิน พุดออกไป
ดั่งขุนนะครับ ตั้งจิตอธิษฐาน...ข้าแต่สิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่สถิตอยู่แดนไทย...ขอให้
ท่านทั้งหลายจงมาเป็นสักขีพยาน และดลบันดาลให้คนที่โกงบ้านโกงเมือง ข้อ
ราษฎรบังหลวงในเรื่องเครื่องเอกซเรย์สนามบินสุวรรณภูมิ...จงมีอันเป็นไปถึง
ลูกถึงหลานขอให้ชีวิตมีแต่ความเศร้าหมอง ต้องเผชิญเภทภัยโรคร้ายไข้เจ็บ
ขอให้ทนแต่ทุกข์ทรมาน ทั้งกายและใจ มีแต่ภัยพิบัติ สมบัติจงสูญสิ้น หาย
มลายสิ้นทั้งวงศ์ตระกูล....แล้วก็ปักธงปลงพื้นดิน...”

สนธิ ลิ้มทองกุลยังได้วิพากษ์รัฐบาล พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ผ่านรายการเมืองไทยราย
สัปดาห์อีกหลายครั้ง อาทิเช่น วันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2548 ได้วิจารณ์การตอบโต้ข้อกล่าวหากรณี

* สนธิ ลิ้มทองกุล ได้ถูกวิจารณ์ว่า การที่เปลี่ยนจุดยืนเกิดจากการที่ พ.ต.ท.ดร. ทักษิณ ชินวัตร ปฏิเสธที่จะให้การช่วยเหลือ วิโรจน์ นवलแซ อดีตประธานกรรมการบริหารธนาคารกรุงไทยจำกัด ผู้ซึ่งเคยช่วยสนธิ ลดหนี้จาก 1,800 ล้านบาท เหลือ 200 ล้านบาท ทำให้พ้นสถานะล้มละลายมาได้ ใน Nick Nostitz , Red vs. Yellow Volume 2 : Thailand's crisis of identity , p. 7.

⁷⁴ สนธิ ลิ้มทองกุล , เมืองไทยรายสัปดาห์ เล่มที่ 4 , หน้า 280 - 287.

⁷⁵ เรื่องเดียวกัน , หน้า 294.

พุทธจักรจัดซื้อเครื่องตรวจสอบระเบิดในสนามบินสุวรรณภูมิของรัฐบาล พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ว่าฟังไม่ขึ้น⁷⁶ วันที่ 29 กรกฎาคม พ.ศ. 2548 วิจารณ์การแก้ปัญหาสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ไม่ประสบความสำเร็จเกิดจาก ยึดเอาเงิน อำนาจ และอารมณ์เป็นหลัก วันที่ 19 สิงหาคม พ.ศ. 2548 วิจารณ์กรณีแปรรูปกิจการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย ว่ามีคนกลุ่มหนึ่งได้ผลประโยชน์⁷⁷ เป็นต้น

ความขัดแย้งระหว่าง สนธิ ลิ้มทองกุล และ พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร เริ่มปรากฏเห็นชัดเมื่อ สนธิ ลิ้มทองกุล เข้าร่วมการอภิปรายเรื่อง “พระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์” เมื่อวันที่ 6 กันยายน พ.ศ. 2548 ที่ห้องประชุม จิต เศรษฐสุนทร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กับ ประมวล รุจนเสรี* และแก้วสรร อติโพธิ โดยมี รศ. ดร. นครินทร์ เมฆไตรรัตน์ คณบดีคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในขณะนั้นเป็นผู้ดำเนินรายการ⁷⁸ การอภิปรายในวันนั้นมีผู้เข้าร่วมเป็นจำนวนมากจนห้องประชุมไม่เพียงพอที่จะรองรับ

ความสัมพันธ์ระหว่าง สนธิ ลิ้มทองกุล กับ พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร มาถึงจุดแตกหักเมื่อ สนธิได้จัดรายการเมืองไทยรายสัปดาห์เมื่อวันที่ 9 กันยายน พ.ศ. 2548 ได้วิพากษ์รัฐบาล พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร 4 ประเด็นเกี่ยวกับการก้าวล่วงพระราชอำนาจ ได้แก่ ประเด็นแรก กรณีสมเด็จพระญาณสังวรสมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายก ประเด็นสอง

⁷⁶ เรื่องเดียวกัน , หน้า 375.

⁷⁷ ผู้จัดกรรณวณ (24 สิงหาคม 2548) : 17 .

* ต้นเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2548 ประมวล รุจนเสรี ส.ส. บัญชีรายชื่อพรรคไทยรักไทยในขณะนั้น ได้ออกหนังสือเรื่อง พระราชอำนาจ ซึ่งเป็นหนังสือที่เสนอแนวคิดที่ว่า รัฐธรรมนูญไม่ได้มีสถานะสูงกว่าพระมหากษัตริย์ เนื่องจากพระมหากษัตริย์ไม่ได้อยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญ ประมวลเสนอว่าแม้การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 โดยหลักการแล้ว อำนาจอธิปไตยจะต้องเป็นของปวงชนชาวไทย แต่ในทางปฏิบัติแล้วประชาชนไม่เคยเชื่อถือในระบอบประชาธิปไตยเลย สิ่งที่ประชาชนเชื่อถืออยู่เสมอก็คือ ความเชื่อในพระมหากษัตริย์ว่าพระองค์จะทรงพาประเทศฝ่าวิกฤติการเมืองไปได้ และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง สถาบันกษัตริย์ของประเทศไทยมีความแตกต่างไปจากประเทศอื่น เนื่องจากเหตุผลสองประการ ได้แก่ ประการที่หนึ่ง กษัตริย์ไทยทรงทำหน้าที่เหมือนพ่อปกครองลูก ทรงทุกข์ยากเพื่อประชาชน ประการที่สอง ทรงได้รับความเคารพจากคนไทยทั้งชาติ และทำหน้าที่เป็นศูนย์รวมจิตใจของคนไทยทั้งชาติ ความเคารพและจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์อยู่ในสายเลือดของคนไทยตั้งแต่เกิดจนตาย หนังสือเรื่องพระราชอำนาจของประมวลจำหน่ายได้ถึงสองหมื่นเล่มภายในหนึ่งเดือน และในการพิมพ์ครั้งที่สองพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้อัญเชิญพระแสงพระราชดำรัสผ่าน นายปีย์ มาลากุล ณ อยุธยา ต่อ ประมวล รุจนเสรีว่า “ เรา “ ทรงชี้พระหัตถ์ไปที่พระอู่ระของพระองค์ “ ให้ไปบอกเขาว่า เราชอบมาก “ ดูรายละเอียดแนวคิดเรื่อง พระราชอำนาจของประมวล เพิ่มเติมได้ใน ประมวล รุจนเสรี , พระราชอำนาจ (กรุงเทพฯ : สุเมธ รุจนเสรี , 2548).

⁷⁸ คำคุณ สิทธิสมาน , ปรากฏการณ์สนธิ : จากเสื้อสีเหลืองถึงผ้าพันคอสีฟ้า , หน้า 55.

กรณีคุณหญิงจารุวรรณ เมณฑกา * 3. กรณีแต่งตั้งโยกย้ายนายทหารประจำปี พ.ศ. 2548 4. กรณี
นี้ยังเป็นประธานทำบุญประเทศในโบสถ์วัดพระแก้ว เมื่อวันที่ 11 เมษายน พ.ศ. 2548 **

นอกจากนี้ตอนทำรายการ สนธิ ลิ้มทองกุล ได้อ่านบทความ พ่อของแผ่นดิน *** ซึ่ง
ได้เปรียบทัศนคติว่าเสมือนเป็นลูกแกะหลงทางที่ไม่เชื่อฟังคำสอนของพ่อซึ่งในที่นี้คือ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว⁷⁹ ความว่า⁸⁰

“...พ่อบอกว่าพ่อเกลียดคนโกง ลูกแกะหลงทางบอกว่า ไม่ต้อง
ตรวจสอบผมรับประกันผมใหญ่ที่สุดแล้วในครอบครัว ถ้าใครมีปัญหาจะหวังจะไม่
มีงานทำ

พ่อบอกว่านี่คือลูกที่ดีของฉัน ลูกชายผู้หลงผิดบอกว่าต้องขับออกจาก

พรรค

* กรณีคุณหญิงจารุวรรณ เมณฑกา เกิดจากเมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2548 วุฒิสภาได้ลงมติเสนอแต่งตั้ง นายวิสุทธิ มนต์วิวัฒน์
เป็นผู้ว่าสวต.แทนคุณหญิงจารุวรรณ เมณฑกาทั้งเพิ่งได้รับการโปรดเกล้าเป็นคุณหญิง เมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม
พ.ศ.2548 ซึ่งสนธิมองว่าเป็นพฤติกรรมที่ละเมิดพระราชอำนาจพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ใน สนธิ ลิ้มทองกุล , เมืองไทยราย
สัปดาห์ เล่มที่ 4 , หน้า 299-306.

** สนธิ ได้วิพากษ์ภาพจากหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจที่พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร นั่งเป็นประธานในพิธีทำบุญประเทศ ภายใน
พระอุโบสถ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม หรือ วัดพระแก้ว เมื่อวันที่ 11 เมษายน พ.ศ. 2548 ว่าเป็นพฤติกรรมที่ไม่รู้จักที่ต่ำที่สูง เพราะ
ภายในอุโบสถวัดพระแก้ว เป็นสถานที่สงวนไว้สำหรับพระมหากษัตริย์เท่านั้น ใน สนธิ ลิ้มทองกุล , เมืองไทยรายสัปดาห์สัญจร
ฉบับ ถวายคืนพระราชอำนาจ , หน้า 275- 276

*** บทความเรื่องลูกแกะหลงทาง คำคุณ กล่าวได้ว่า ได้มาจากเว็บไซต์ www.manager.co.th เมื่อวันที่ 5 กันยายน พ.ศ. 2548 โดย
ผู้เขียนนามปากกาว่า 555 เป็นบทความแสดงความคิดเห็นจากผู้อ่านลำดับที่ 9 ทำเรื่อง “ จากกัลยาณมิตรถึงนายกทักษิณ ชิน
วัตร (15) : ประธานวุฒิสภาต้องลาออกเปิดทางให้วุฒิสภาแก้ปัญหา ส่งเรื่องกลับศาลรัฐธรรมนูญ เขียนโดย “ เซียงเส้าหลง”
บทความนี้ได้รับการอ่านในที่สาธารณะครั้งแรกเมื่อวันที่ 6 กันยายน พ.ศ. 2548 เมื่อสนธิเข้าร่วมอภิปรายเรื่องพระราชอำนาจของ
พระมหากษัตริย์ ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ใน คำคุณ สิทธิสมาน , ปรากฏการณ์สนธิ : จากเสื้อสีเหลืองถึงผ้าพันคอสีฟ้า , หน้า
56-59.

⁷⁹ Pasuk Phongpaichit and Chris Baker , Thaksin, p.256.

⁸⁰ คำคุณ สิทธิสมาน , ปรากฏการณ์สนธิ : จากเสื้อสีเหลืองถึงผ้าพันคอสีฟ้า , หน้า 57-59.

พอบอกว่าเราควรมีเศรษฐกิจแบบพอเพียง พวกลูกแกะหลงทางกลับ
บอกว่า จะเอาอะไรกินเราไปอยู่กะต๊อบกันดีไหม พวกโง่ทั้งหลาย

พอบอกว่าเราต้องพัฒนาไปพร้อมๆกัน ก้าวเดินไปพร้อมๆกัน ลูกแกะ
หลงทางขายสารธารณูปโภคพื้นฐานเพื่อทำกำไรแก่คณะตนเอง

รวมไปถึงการจัดตั้งกองกำลังคุ้มกันบ้าน ลูกแกะหลงทางกล่าวหาแห่ง
ผมจะเอาคนนี่ใครก็เปลี่ยนไม่ได้ เพราะพ่อต้องอยู่ได้กฏบ้าน

ลูกแกะคนโตยังหลงทางต่อไป..ต่อไป...และต่อไป

ลูกๆทั้งหลาย ตื่นเกิดตาสว่างได้แล้ว ชีวิตนี้ของพวกท่านเป็นของพ่อ
โดยไม่ต้องมีกฏใดๆมารองรับ...

กราบแทบเท้าพ่อของแผ่นดิน....”

ผลจากการจัดรายการเมื่อวันที่ 9 กันยายน พ.ศ. 2548 ทำให้วันที่ 15 กันยายน พ.ศ.
2548 บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) ได้ออกแถลงการณ์ปลดรายการเมืองไทยรายสัปดาห์ออกจาก
ช่อง 9 อสมท โดยให้เหตุผลสองประการได้แก่ ประการแรก การดำเนินรายการของสนธิ ลิ้มทองกุล
เป็นการดำเนินรายการที่มีการพาดพิงถึงบุคคลภายนอกด้านเดียว ทำให้ผู้ถูกกล่าวหาพาดพิงไม่มี
โอกาสชี้แจงแต่อย่างใด จนทำให้เกิดข้อพิพาทเป็นคดีความในชั้นศาล ประการที่สอง การจัด
รายการของสนธิ เมื่อวันที่ 9 กันยายน พ.ศ. 2548 สนธิ ลิ้มทองกุล ได้กล่าวถึงการแต่งตั้งรักษาการ
สมเด็จพระสังฆราชว่าเป็นการละเมิดพระราชอำนาจ รวมไปถึง ยังได้อ่านบทความซึ่งไม่ปรากฏชื่อ
ผู้แต่ง เรื่อง พ่อของแผ่นดิน มาอ่านในรายการ ซึ่งมีเนื้อความบางส่วนพาดพิงถึงสถาบัน
พระมหากษัตริย์ ในลักษณะอาจก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในหมู่ประชาชนได้ เนื่องจาก
พระมหากษัตริย์ไม่อยู่ในฐานะที่จะชี้แจงหรือตอบโต้ความเข้าใจผิดได้ในทุกกรณี การกล่าวพาดพิง
ถึงสถาบันพระมหากษัตริย์จะต้องกระทำด้วยความระมัดระวังเป็นพิเศษ อีกทั้งได้สอบถามไปยัง
ราชเลขาธิการ (นาย อาสา สารสิน) พบว่าไม่ได้มีการมอบหมายให้นายสนธิ ลิ้มทองกุล กล่าวอ้าง
ถึงสถาบันพระมหากษัตริย์แต่อย่างใด⁸¹ ดังแถลงการณ์ที่ว่า⁸²

⁸¹ ธีรรัตน์ อเนกะเวียง , วาทกรรมวิเคราะห์ของสนธิ ลิ้มทองกุลในรายการเมืองไทยรายสัปดาห์ , หน้า 4-5.

“ ตลอดเวลาที่ผ่านมา 2 ปี รายการเมืองไทยรายสัปดาห์ ออกอากาศ เป็น รายการสด ไม่มีการบันทึกรายการไว้ล่วงหน้า หลายครั้งที่นายสนธิ ได้ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านรายการนี้พาดพิงถึงบุคคลภายนอกในลักษณะที่เป็น การกล่าวอ้างฝ่ายเดียว ไม่เปิดโอกาสให้ผู้ได้รับผลกระทบได้กล่าวหรือชี้แจงแต่ อย่างไม่ใด ทำให้เกิดข้อโต้แย้ง รวมทั้งเป็นข้อพิพาท เป็นคดีความในชั้นพนักงาน สอบสวน พนักงานอัยการ และศาลยุติธรรมมาแล้วหลายคดี ...

ในช่วงเวลาประมาณ 1 เดือนที่ผ่านมา นายสนธิ ได้ดำเนินรายการ เมืองไทยรายสัปดาห์โดยกล่าวอ้างถึงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสถาบัน พระมหากษัตริย์บ่อยครั้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในรายการเมืองไทยรายสัปดาห์ครั้ง ล่าสุด เมื่อวันศุกร์ที่ 9 กันยายน 254 ตลอดเวลาของรายการยาวนานเกือบ 1 ชั่วโมง นายสนธิได้กล่าวถึงการแต่งตั้งรักษาการสมเด็จพระสังฆราช ว่าเป็นการ ละเมิดหรือขัดพระราชอำนาจทั้งยังนำบทความซึ่งไม่ปรากฏชื่อผู้เขียนเรื่อง พ่อ ของแผ่นดิน มาอ่านในรายการมีเนื้อความบางช่วงพาดพิงถึงสถาบัน พระมหากษัตริย์ ในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในหมู่ประชาชนได้

...บมจ.อสมท. ไม่อาจนั่งนอนใจได้ต่อไป ...จึงได้ขออนุญาตเข้าพบ ราชเลขาธิการ(นายอาสา สารสิน) ในวันอังคารที่ 13 กันยายน 2548 ที่ผ่านมาระหว่างเวลา 9.00-10.15 น....จากการเข้าพบดังกล่าวได้รับการยืนยันว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว หรือ สำนักราชเลขาธิการ ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับมอบหมายให้นายสนธิ หรือ บุคคลหนึ่งบุคคลใดไปกล่าวอ้างถึงสถาบัน พระมหากษัตริย์ไม่ว่าโดยตรงหรือโดยปริยายแต่ประการใดทั้งสิ้น

...ดังนั้น ด้วยการพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบในทุกแง่มุม บมจ. อสมท.จึงขอระงับสัญญาเช่าเวลาเพื่อจัดรายการเมืองไทยรายสัปดาห์กับ บริษัท ไทย

เดย์ ดีอท คอม จำกัด ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป...”

⁸² เรื่องเดียวกัน , หน้า 3-4.

ภายในวันเดียวกันนั่นเอง สนิธ ลิ้มทองกุล ได้สวมใส่เสื้อ “เราจะสู้เพื่อในหลวง” สีเหลืองที่เพิ่งจะทำเสร็จ⁸³ ในการแถลงข่าวตอบโต้ข้อกล่าวหาของบริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)

สนิธ ลิ้มทองกุล ได้แถลงข่าวตอบโต้ บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) โดยให้เหตุผลดังต่อไปนี้ ประการแรก การดำเนินรายการที่ส่งผลให้เกิดการดำเนินคดีต่อบุคคลภายนอกมีคดีเดียวกับพล.ต.อ. สันต์ ศรุตานนท์ ซึ่งศาลอาญาก็ได้ยกฟ้องทุกกรณีแล้ว ประการที่สอง ประเด็นของการแต่งตั้งรักษาการสมเด็จพระสังฆราชนั้น สนิธยืนยันอย่างหนักแน่นว่าพระองค์ท่านไม่ได้ประชวร การแต่งตั้งรักษาการสมเด็จพระสังฆราชในขณะนี้จึงไม่สมควรอย่างยิ่ง ประการที่สาม การนำบทความเรื่องพ่อของแผ่นดินมาอ่านในรายการนั้น เป็นความชอบธรรมในการอ่านในฐานะเป็นข้าของแผ่นดิน ประการที่สี่ การใช้หลักการที่พระมหากษัตริย์ไม่สามารถชี้แจงหรือตอบโต้ความเข้าใจผิดได้ทุกกรณีทำให้สถาบันพระมหากษัตริย์ถูกล่วงละเมิดอยู่บ่อยครั้งจากบุคคลที่ไม่จงรักภักดีอย่างแท้จริง และประการสุดท้าย สนิธได้กล่าวว่าบริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) ทำหน้าที่เป็นเครื่องมือของรัฐบาล หาได้เป็นสื่อมวลชนอย่างที่กล่าวอ้าง⁸⁴ ดังคำแถลงที่ว่า⁸⁵

“...เหตุผลในการปลดรายการ ตามแถลงการณ์ของ บอริต อสมท. ไม่เป็นความจริง โดยเริ่มจากข้อกล่าวหาที่ว่า รายการเมืองไทยรายสัปดาห์ ทำให้เกิดคดีความกับบุคคลภายนอกหลายคดีในศาล ซึ่งในความเป็นจริงมีเพียงคดีเดียว กรณีพล.ต.อ. สันต์ ศรุตานนท์ อดีตผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเท่านั้น ซึ่งศาลชั้นต้นได้มีคำพิพากษายกฟ้องเมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2548 ที่ผ่านมา แสดงว่าสิ่งที่ตนพูดในรายการนั้นไม่ผิด....การแต่งตั้งการรักษาการสมเด็จพระสังฆราชว่า เป็นการละเมิดหรือขัดพระราชอำนาจ ก็ผิด เพราะสิ่งที่ตนถามคือ วันนี้เรามีสมเด็จพระสังฆราช 2 พระองค์ พระองค์แรกนั้นรัฐบาลอ้างว่าประชวร ปฏิบัติหน้าที่ไม่ได้ เลยตั้งรักษาสมเด็จพระสังฆราช แต่รัฐบาลไม่กล้าตอบว่า ขณะนี้รัฐบาลบอกว่าสมเด็จพระสังฆราชองค์แรกประชวร แต่ทำไมพระองค์ท่านยังคงปฏิบัติภารกิจได้

⁸³ คำคุณ สิทธิสมาน , ปรากฏการณ์สนิธ : จากเสื้อสีเหลืองถึงผ้าพันคอสีฟ้า , หน้า 52.

⁸⁴ ธิติรัตน์ อนนะเวียง , วาทกรรมวิเคราะห์ของสนิธ ลิ้มทองกุลในรายการเมืองไทยรายสัปดาห์ , หน้า 6-7.

⁸⁵ ASTV ผู้จัดการรายวัน , ปิดหูปิดตาประชาชน อสมท สั่งปิดเมืองไทยรายสัปดาห์ [ออนไลน์] , 15 กันยายน 2548.

ส่วน การนำบทความซึ่งไม่ปรากฏชื่อผู้เขียนเรื่องพ่อแผ่นดินมาอ่านในรายการ นั้น...ก็เป็นที่ประทับใจและก็เป็นสิ่งที่ทุกคนก็เห็นด้วยกับบทความเหล่านั้นเช่นกัน ก็ถามว่าผิดที่ไหน ต่อมาก็อ้างว่าไปพบกับเลขชาฯ คณะองคมนตรี และท่านราชเลขาฯ ได้รับคำยืนยันว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ หรือพระราชสำนักเลขาธิการไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง หรือมอบหมายให้นายสนธิหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งไปกล่าวอ้างอิงถึงสถาบันพระมหากษัตริย์ไม่ว่าโดยตรงหรือปรียายแต่ประการใด ซึ่งอันนี้เป็นความจริง ผมกระทำในฐานะผมเป็นข้าของแผ่นดิน เหมือนกับคุณประมวลก็กระทำเขียนหนังสือพระราชอำนาจในฐานะซึ่งเป็นคนที่รักแผ่นดิน

อีกข้อหาหนึ่งก็คือว่า ฟังกระทำด้วยความระมัดระวังพิเศษ เพราะสถาบันพระมหากษัตริย์ไม่อยู่ในฐานะที่จะชี้แจงหรือตอบได้ความเข้าใจผิดได้ในทุกกรณี...ก็เพราะไม่สามารถจะชี้แจงหรือแสดงออก ก็เลยมีการละเมิดอยู่ตลอดเวลา โดยใช้หลักของการที่พระมหากษัตริย์ สถาบันกษัตริย์ พูดไม่ได้ พอใจจะทำอะไรก็ตาม เพียงแต่ว่าพฤติกรรมในการทำนั้นพิสูจน์ชัดว่าไม่ได้จงรักภักดีอย่างตรงไปตรงมา

ประเด็นสุดท้าย ที่บอกว่า บมจ.อสมท. ในฐานะที่เป็นสื่อมวลชน ผมว่า..... ถ้าบมจ.อสมท.เป็นสื่อมวลชน จะต้องไปค้นหาคำตอบให้กับประชาชน ไม่ใช่หาคำแก้ตัวให้กับรัฐบาลในทุกๆ เรื่อง.....”

ภายหลังจากถูกถอดรายการจากช่อง 9 อสมท. สนธิ ลิ้มทองกุล ได้ย้ายจัดรายการเมืองไทยรายสัปดาห์ ที่ห้องส่งสถานีโทรทัศน์เอเอสทีวี พร้อมกับนั้นในวันที่ 22 กันยายน พ.ศ. 2548 สนธิ ลิ้มทองกุล ได้ฟ้องร้องค่าเสียหายต่อผู้บริหารบริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) โดยได้เรียกค่าเสียหายเป็นจำนวน 1 บาทโดยให้เหตุผลว่าต้องการฟ้องร้องเชิงสัญลักษณ์และให้เป็นบรรทัดฐานของสื่อมวลชนต่อไป⁸⁶

⁸⁶ ทีมข่าวอาชญากรรม, “สนธิฟ้อง 4 ส่วนวนเอาผิด” บิ๊ก อสมท. “[ออนไลน์], 22 กันยายน 2548. แหล่งที่มา www.Manager.co.th

สนธิ ลิ้มทองกุล ได้จัดรายการเมืองไทยรายสัปดาห์สัญจรครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ศุกร์ที่ 23 กันยายน พ.ศ. 2548 ณ หอประชุมศรีบูรพา หอประชุมเล็ก มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์⁸⁷ การจัดรายการครั้งนี้สนธิ ลิ้มทองกุล ได้ชี้แจงถึงเหตุผลที่ทำให้การสนับสนุนรัฐบาลพ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตรมาโดยตลอดว่าเกิดจาก ก่อนการเลือกตั้ง ปี พ.ศ. 2544 ประมาณ 10 วัน พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร มาขอให้ช่วยโดยให้เหตุผลว่าต้องการเล่นการเมืองเพื่อประเทศชาติ⁸⁸ นอกจากนี้สนธิ ลิ้มทองกุล ยังได้วิพากษ์พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร ว่าได้พยายามร่วมมือกับนายไพบูลย์ ดำรงชัยธรรม ประธานบริษัทแกรมมี่ในการครอบงำสื่อผ่านการซื้อหุ้นกิจการบริษัทโพสท์ พับลิชชิง จำกัด และบริษัท มติชน จำกัด(มหาชน)⁸⁹ อีกทั้ง ความพยายามแปรรัฐประรัฐวิสาหกิจก็เป็นไปเพื่อผลประโยชน์ของตัวเองและพวกพ้อง⁹⁰ อย่างไรก็ตาม การจัดรายการครั้งนี้ มีข้อสังเกตสำคัญ กล่าวคือ ผู้ดำเนินรายการทั้งสนธิ ลิ้มทองกุล และ สโรชา พรอุดมศักดิ์ ล้วนแต่ใส่เสื้อสกรีนข้อความ “เราจะสู้เพื่อในหลวง” ซึ่งได้กลายเป็นสัญลักษณ์สำคัญในการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในเวลาต่อมาดังภาพ

⁸⁷ สุวินัย ภรณวลัย , ยามฟ้าแผ่นดิน , หน้า 15.

⁸⁸ สนธิ ลิ้มทองกุล , เมืองไทยรายสัปดาห์ ฉบับ ถวายคืนพระราชอำนาจ , หน้า 15.

⁸⁹ อย่างไรก็ตามการซื้อหุ้นสื่อใหญ่ทั้งสองแห่งของบริษัทแกรมมี่จำกัด ได้ถูกกดดันจากสังคมไทยอย่างหนักจนวงจรรยา นายไพบูลย์ ดำรงชัยธรรม ต้องยอมขายหุ้นคืนให้กับมติชน และลดสัดส่วนในการถือหุ้นมติชนลงในชาญชัย ชัยสุขโกศล , เทคโนโลยีกับการต่อสู้ทางการเมืองโดยไร้ความรุนแรง : ศึกษากรณีอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย , หน้า 176.

⁹⁰ สนธิ ลิ้มทองกุล , เมืองไทยรายสัปดาห์ ฉบับ ถวายคืนพระราชอำนาจ , หน้า 29-46.

ภาพที่ 3.1

สนธิ ลิ้มทองกุล และ สโรชา พรอุดมศักดิ์ ใส่เสื้อสีกรีนคำว่า” เราจะสู้เพื่อในหลวง”

ดำเนินรายการเมืองไทยรายสัปดาห์สดัญจรครั้งที่ 1

ที่มา กองบรรณาธิการผู้จัดการรายวัน (2549 : 26)

รายการเมืองไทยรายสัปดาห์สดัญจรครั้งที่ 2 จัดขึ้นเมื่อวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2548 การจัดครั้งนี้ สนธิ ได้กล่าวถึงสาเหตุที่รัฐบาลพ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร พยายามปลดคุณหญิง จารุวรรณ เมณฑกา ออกจากตำแหน่งผู้ตรวจการสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ว่าเกิดจากความไม่พอใจการตรวจสอบทุจริตอย่างเคร่งครัดของคุณหญิง จารุวรรณ เมณฑกา โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีส่งกล้าอย่างที่ไม่ได้คุณภาพไปขายเกษตรกร และ การทุจริตในสนามบินสุวรรณภูมิ⁹¹ นอกจากนี้สนธิ ลิ้มทองกุล ยังได้วิจารณ์พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร อีกหลายประเด็นอาทิเช่น การที่พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร ไม่ไปร่วมงานศพ 2 นาวิกโยธินที่เสียชีวิตจากปัญหาสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ แต่กลับไปต้อนรับนางอู๋อรองนายกรัฐมนตรืประเทศจีนแทนที่จังหวัดเชียงใหม่ ทั้งๆที่ก็มีนายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ รองนายกรัฐมนตรืในขณะนั้นคอยดูแลอยู่⁹²

นอกจากจัดรายการเมืองไทยรายสัปดาห์เพื่อโจมตีรัฐบาลพ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร แล้ว สนธิยังได้ลง บทเทศนาของหลวงตามหาบัวพระชื่อดังที่ได้รับความนิยมนับถืออย่างสูงในภาคอีสาน ผู้เคยรณรงค์โครงการฟ้าป่าช่วยชาติเมื่อประเทศประสบปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจ

⁹¹ เรื่องเดียวกัน , หน้า 51-55.

⁹² เรื่องเดียวกัน , หน้า 60-65.

พ.ศ.2540⁹³และมีความใกล้ชิดกับพระบรมวงศานุวงศ์โดยเป็นพระบิดานุญธรรมของสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี⁹⁴ มีใจความว่า รัฐบาลพ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร ต้องการที่จะเป็นประธานาธิบดีและกำลังทำลายชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์อยู่ ในเว็บไซต์ผู้จัดการออนไลน์⁹⁵

“... ที่ว่าเวลานี้ก็เตือนรัฐบาล เพราะรัฐบาลจะพาคนทั้งประเทศนี้ผิด เพราะอาจเอื้อมเอาเหลือเกินจะเป็นประธานาธิบดี... แล้วทำไมจะมาทำลายทั้งชาติ ทั้งศาสนา ทั้งมหากษัตริย์ต่อหน้าต่อตาเราที่กำลังอุ้มชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์อยู่นี้ มันจะกระอักเลือดตายแล้วนะ จังรีบเตือน....”

ผลจากการจัดรายการเมืองไทยรายสัปดาห์และตีพิมพ์บทความเทศนาของหลวงตามหาบัว ทำให้วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2548พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตรได้ฟ้องเรียกค่าเสียหายเนื่องจากการจัดรายการเมืองไทยรายสัปดาห์เมื่อวันที่ 9 กันยายน พ.ศ. 2548 สุานหมื่นประมาท ต่อนายสนธิ ลิ้มทองกุล นางสาวสโรชา พรอุดมศักดิ์ บริษัทไทยเดย์ดีทคอม จำนวนทั้งสิ้น 500 ล้านบาท⁹⁶ และวันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2548 ได้ฟ้องร้องเพิ่มเติมต่อบริษัทแมนเจอร์ มีเดียกรุ๊ป จำกัด (มหาชน) กรณีตีพิมพ์บทความเทศนาหลวงตามหาบัว อีก 500 ล้านบาท⁹⁷

แม้ว่าจะถูกฟ้องร้องดำเนินคดีจากพ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร เป็นจำนวนเงินถึง 1,000 ล้านบาท สนธิ ลิ้มทองกุล ยังดำเนินการจัดรายการเมืองไทยรายสัปดาห์สัญจรต่อไป

⁹³ ชาญชัย ชัยสุขโกศล , เทคโนโลยีกับการต่อสู้ทางการเมืองโดยไร้ความรุนแรง : ศึกษากรณีอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย , หน้า 220.

⁹⁴ ข่าวสดออนไลน์“ญาณสัมปันนธัมมานุสรณ์ เรื่องเล่า "หลวงตามหาบัว" กับ "ฟ้าหญิงจุฬาภรณฯ"[ออนไลน์] , 5 มีนาคม 2555. แหล่งที่มา www. Kaosod.co.th

⁹⁵ ASTV ผู้จัดการออนไลน์, “หลวงตามหาบัว เทศน์เรื่อง “เทวทัตศยังรู้โทษ”ฉบับเต็ม “ , [ออนไลน์] , 27 กันยายน 2548. แหล่งที่มา www. Manager.co.th

⁹⁶ ทีมข่าวอาชญากรรม,“ทักษิณ”เปิดฉากฟ้องสนธิ” เรียก 500 ล้าน ,”[ออนไลน์] ,3 ตุลาคม 2548. แหล่งที่มา www. Manager.co.th

⁹⁷ ทีมข่าวอาชญากรรม,“ทักษิณ” ฟ้องแล้ว “ผู้จัดการ” ตีพิมพ์ “เทียบทักษิณเทวทัต” เรียก 500 ล้าน “[ออนไลน์] ,11 ตุลาคม 2548. แหล่งที่มา www. Manager.co.th

โดยจัดครั้งที่ 3 เมื่อวันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2548 การจัดครั้งนี้สนธิ ลิ้มทองกุล ได้วิพากษ์พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตรในหลายประเด็น อาทิเช่น การไม่สามารถแก้ปัญหาสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้สำเร็จ ว่าเกิดจากรัฐบาล พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับประเทศสิงคโปร์ จนเกินไป ทำให้ประเทศมาเลเซียไม่ไว้วางใจจึงไม่ให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหาสามจังหวัดชายแดนภาคใต้เท่าที่ควร⁹⁸ หรือพฤติกรรมการกักตุนเงินดอลลาร์เพื่อเก็งกำไรช่วงก่อนวิกฤติเศรษฐกิจปี พ.ศ. 2540 จนทำให้บริษัท ชิน คอร์ป ของพ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร ไม่ประสบปัญหาเหมือนบริษัทอื่น⁹⁹ เป็นต้น นอกจากนี้ สนธิ ลิ้มทองกุล ยังได้เปรียบตนเองว่าเป็นเสมือนเทียนที่ให้ความจริง(ปัญญา) แก่สังคมไทย จนได้กลายเป็นแรงบันดาลใจให้เทียร์ ลาสเวกัส* นำไปแต่งเพลง “เทียนแห่งธรรม” ซึ่งได้กลายเป็นสัญลักษณ์ที่สำคัญอีกสัญลักษณ์หนึ่งของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในเวลาต่อมา โดยสนธิกล่าวว่า¹⁰⁰

“... ผมอุปมาอุปไมยกับท่านผู้ชมว่า บ้านเมืองนี้มันมืด มีคนหล้าจุดเทียนคนเดียวคือผม ท่ามกลางพายุที่พัดมา ถ้าผมปล่อยให้เทียนดับ ก็จะไม่มีการกล้าจุดเทียนอีกต่อไป... เมื่อเราจุดแล้ว เราเอาเทียนแต่ละเล่มหลอมรวมกันเป็นเทียนพรรษา... พอเทียนลุกแล้ว... พวกผีเปรตจะกลัวความสว่าง... พวกเราจะอยู่กันสุขสมบุญ...”

สนธิ ลิ้มทองกุล ได้จัดรายการเมืองไทยรายสัปดาห์สัญจรครั้งที่ 4 เมื่อวันที่ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2548 โดยได้ย้ายสถานที่จัดจากหอประชุมศรีบูรพา มาเป็น หอประชุมใหญ่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และได้มีวงคาราวาน* มาแสดงเต็มวงเป็นครั้งแรก การจัดรายการครั้งนี้

⁹⁸ สนธิ ลิ้มทองกุล, เมืองไทยรายสัปดาห์ ฉบับ ถวายคืนพระราชอำนาจ, หน้า 109-113.

⁹⁹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 119-123.

* เทียร์ ลาสเวกัส ผู้ประพันธ์เพลง เทียนแห่งธรรม ชื่อจริง ว่า เทียร์พงศ์ พลอยเพชร อดีตนักร้องนางงาม “เดอะเจเนอเรชั่น” ปัจจุบันอาศัยอยู่ในประเทศสหรัฐอเมริกา เทียร์กล่าวว่า ได้แต่งเพลงเทียนแห่งธรรม มาจากฟังคำปราศรัยของสนธิ ลิ้มทองกุล ใน คำพูดสิทธิสมาน, ปรากฏการณ์สนธิ: จากเสื้อสีเหลืองถึงผ้าพันคอสีฟ้า, หน้า 91.

¹⁰⁰ เรื่องเดียวกัน, หน้า 89.

สนธิ ไม่ได้เปิดประเด็นใหม่ในการโจมตีพ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร แต่ได้เอาประเด็นที่เคยโจมตีมาขยายความให้ชัดเจน อาทิเช่น การแปรรูปรัฐวิสาหกิจเพื่อผลประโยชน์ของตนเองและพวกพ้อง การที่พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร มีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นอย่างมหาศาลก่อนดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีว่าเกิดจากการใช้อำนาจทางการเมืองเพื่อผลประโยชน์ทางธุรกิจของตน ไม่ว่าจะเป็นการแปรรูปคู่แข่งของบริษัทชิน คอร์ปอเรชั่น อย่างองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย มาเป็นบริษัท ทศท คอร์ปอเรชั่น และให้ลงทุนในกิจการที่ไม่ก่อให้เกิดกำไรเพื่อฐานคะแนนเสียงของตน การกีดกันไม่ให้บริษัทททซีสัน ของ ลีกาชิงมาลงทุนในประเทศไทย การออกพ.ร.ก. จัดเก็บภาษีสรรพสามิตกิจการโทรคมนาคมในปี พ.ศ. 2546 เพื่อกีดกันผู้ประกอบการรายใหม่ การให้ไอทีวีลดค่าสัมปทานและปรับเพิ่มรายการบันเทิงได้ เป็นต้น¹⁰¹

อย่างไรก็ตาม ในขณะนั้น สนธิ ลิ้มทองกุล ยังได้วางบทบาทของตน อยู่แค่ สื่อมวลชนผู้ทำหน้าที่เปิดโปงความจริงรัฐบาลพ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร¹⁰² ไม่ได้ต้องการทำหน้าที่เป็นผู้นำมวลชนในการขับไล่รัฐบาลพ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตรดังที่ปฏิเสธคำเชิญของประพันธ์ คุณมี¹⁰³ และตอบคำถามผู้ชมในรายการที่ถาม“เมื่อไหร่จะนำขบวนขับไล่นายกรัฐมนตรีสักที”¹⁰⁴ว่า

“...ท่านพ่อแม่พี่น้อง ท่านผู้ชมที่อยู่ทางบ้าน ผมต้องขอเรียนอะไรให้ฟัง บางอย่าง จากส่วนลึกของหัวใจเลย ท่านเก็บผมไว้เป็นสนธิ ลิ้มทองกุล อย่างนี้ดีที่สุด... ”

---

* คาราวาน เป็นวงดนตรี เพลงเพื่อชีวิตวงแรกๆ ของประเทศไทย ถือกำเนิดมาจากการรวมวงดนตรีสองวงคือทอเสนและสัญญาจรและบังกลาเทศแบนด์. คาราวานมีซิงเกิ้ลแรกออกมาเมื่อปี พ.ศ. 2518 ชื่ออัลบั้ม คนกับควาย ออกจำหน่ายราว 500 แผ่น ราคาแผ่นละ 25 บาท. ในยุคมืดของประเทศไทย คือ เหตุการณ์ 14 ตุลา และ เหตุการณ์ 6 ตุลา นั้นวงคาราวานเป็นวงดนตรีที่แต่งเพลงออกมาเรียกร้องประชาธิปไตยอย่างจริงจัง และอาจจะเป็นวงดนตรีวงเดียวจากเหตุการณ์สมัยนั้นที่ยังอยู่มาจนถึงทุกวันนี้ คาราวานมีนักร้องนำ คือ สุรชัย จันทิมาธร หรือ หงา คาราวาน ผู้ได้รับฉายาว่า “อาจารย์ใหญ่ แห่งวงการเพลง

เพื่อชีวิต” ดูประวัติคาราวานเพิ่มเติมได้ใน รงค์ วงษ์สวรรค์ ,หงา คาราวาน-หงา สีสันของแสงแดด(กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มติชน กรุงเทพฯ ,2542).

¹⁰¹ สนธิ ลิ้มทองกุล , เมืองไทยรายสัปดาห์ ฉบับ ถวายคืนพระราชอำนาจ , หน้า 139- 165.

¹⁰² คำคุณ สิทธิสมาน , ปรากฎการสนธิ : จากเสื้อสีเหลืองถึงผ้าพันคอสีฟ้า , หน้า 99 – 100.

¹⁰³ ประพันธ์ คุณมี , ชีวิตนี้ขอเป็นข้าพระบาท ทาสประชาชน , หน้า 83 .

¹⁰⁴ ASTV ผู้จัดการออนไลน์, “เมืองไทยรายสัปดาห์สัญญาจร 4 – แฉเส้นทางรวยทักษิณ” , [ออนไลน์] , 2 มิถุนายน2548.

ภายหลังจากการจัดรายการเมืองไทยรายสัปดาห์ครั้งที่ 4 ก็ได้มีทั้งฝ่ายสนับสนุน และฝ่ายคัดค้านการเคลื่อนไหวนายสนธิ ลิ้มทองกุล ฝ่ายสนับสนุนนำโดย พล.อ. กิตติศักดิ์ รัฐประเสริฐ อดีตนายทหารฝ่ายเสนาธิการ ประจำรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ได้เข้าแจ้งความที่สน.พระราชวัง ให้ดำเนินคดีกับพ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตรและนายวิษณุ เครืองามในข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ สืบเนื่องจากกรณีเป็นประธานนั่งทำบุญที่อุโบสถ วัดพระแก้ว¹⁰⁵ ฝ่ายคัดค้านนำโดย พล.ต. พุฒนท์ สุวรรณทัต(ยศในขณะนั้น) ผู้บัญชาการกองพลที่ 1 รักษาพระองค์ ก็ได้ส่งตัวแทนยื่นหนังสือเรียกร้องให้นายสนธิ ยุติพฤติกรรมการตั้งสถาบันพระมหากษัตริย์เข้ามาเกี่ยวข้องกับต่อต้านรัฐบาลพ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร¹⁰⁶

อย่างไรก็ตามแม้ว่าจะมีทั้งฝ่ายสนับสนุนและคัดค้าน นายสนธิ ลิ้มทองกุล ก็ดำเนินการจัดรายการเมืองไทยรายสัปดาห์สัปดาห์สุดท้ายต่อ โดยจัดครั้งที่ 5 เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2548 การจัดครั้งนี้สนธิได้ออกมาตอบโต้ ขอกล่าวหาของพ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร ที่กล่าวว่า การเคลื่อนไหวของสนธิเป็นเรื่องของผลประโยชน์ โดยสนธิตอบโต้ว่าแท้จริงการเคลื่อนไหวครั้งนี้เป็นเรื่องของมโนธรรมที่รู้สึกผิดในการปกป้องรัฐบาลพ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร มาโดยตลอด ดังที่สนธิกล่าวว่า¹⁰⁷

“...ผมทำเมืองไทยรายสัปดาห์ไปผมเริ่มไม่สบายใจ ผมมีความรู้สึกที่ว่าในบางอาทิตย์ที่ผมออกมาพูดนั้นผมจะอ้วก เพราะว่ามโนธรรมผมกำลังทะเลาะกับตัวผมเองว่า เฮ้ยสนธิมึงจะเอาอย่างไรวะ ถึงเวลาแล้วหรือยังที่มึงจะต้องลุกขึ้นมาชูธงได้กระแส...”

นอกจากนี้สนธิ ลิ้มทองกุล ยังได้เปิดประเด็นใหม่ในการวิพากษ์รัฐบาล พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร อีกหลายประเด็น อาทิเช่น แนวคิดการตั้งนครสุวรรณภูมินั้นมีผลประโยชน์ทับซ้อนอยู่

¹⁰⁵ ทีมข่าวอาชญากรรม, “แจ้งจับ”ทักษิณ-วิษณุ” หมิ่นเบื้องสูง” , [ออนไลน์] , 17 พฤศจิกายน 2548. แหล่งที่มา www.Manager.co.th อย่างไรก็ตามในวันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2548 พลอ. กิตติศักดิ์ รัฐประเสริฐ ได้ถอนแจ้งความใน ทีมข่าวอาชญากรรม, “พลอ. กิตติศักดิ์ ถอนแจ้งจับ “ทักษิณ “ หมิ่นเบื้องสูงแล้ว,” [ออนไลน์] , 25 พฤศจิกายน 2548 . แหล่งที่มา www. Manager.co.th

¹⁰⁶ ASTV ผู้จัดการออนไลน์, “”พลต. พุฒนท์” ไม่กล้าสู้หน้า-ส่งแค่ตัวแทนพบสนธิ” , [ออนไลน์] , 16 พฤศจิกายน 2548. แหล่งที่มา www. Manager.co.th

¹⁰⁷ สนธิ ลิ้มทองกุล , เมืองไทยรายสัปดาห์ ฉบับ ถวายคืนพระราชอำนาจ , หน้า 178-181.

เนื่องจากได้มีคนใกล้ชิดชิดของพ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร ชื่อที่ดินบริเวณนั้นไว้มาก และสามารถให้สิทธิพิเศษการตั้งเอนเตอร์เทนเมนต์คอมเพลกซ์แก่ผู้ใดก็ได้ในอนาคต¹⁰⁸

ภายหลังจบรายการสนธิ ลิ้มทองกุล ได้นำประชาชนจำนวนมากได้ทำกิจกรรมเชิงสัญลักษณ์ โดยการนำประชาชนจำนวนมากออกไปจุดเทียนและร้องเพลงสดุดีมหาราชาบริเวณท้องสนามหลวง

ภาพที่ 3.2

นายสนธิ ลิ้มทองกุลได้นำประชาชนจุดเทียนและร้องเพลงสดุดีมหาราชาบริเวณท้องสนามหลวง

ภายหลังจบรายการเมืองไทยรายสัปดาห์สัญจร ครั้งที่ 5

ที่มา กองบรรณาธิการผู้จัดการรายวัน (2549 : 35)

สนธิ ลิ้มทองกุล ได้จัดรายการเมืองไทยรายสัปดาห์ครั้งที่ 6 เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม พ.ศ. 2548 โดยย้ายสถานที่จัดจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มาเป็นบริเวณสวนลุมพินี การจัดครั้งนี้ สนธิ ได้นำเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์มาเป็นประเด็นหลักในการโจมตี พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร โดยสนธิได้เปรียบเทียบบทบาทการช่วยเหลือสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ของ สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ กับพ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตรว่ามีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด กล่าวคือ สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถได้เสด็จลงไปช่วยเหลือประชาชนที่สาม

¹⁰⁸ เรื่องเดียวกัน , หน้า 191-195.

จังหวัดชายแดนภาคใต้อยู่บ่อยครั้ง ซึ่งต่างกับ พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตรที่สนใจแต่การหาเสียงให้พรรคไทยรักไทย ทั้งๆเป็นผู้ทำให้ปัญหาสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ลุกลาม¹⁰⁹

นอกจากนี้สนธิ ลิ้มทองกุล ยังได้โจมตีพ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตรว่า การที่พรรคไทยรักไทย ขัดขวางไม่ให้พรรคประชาธิปัตย์สร้างรถไฟลอยฟ้า(บีทีเอส) ไปยังฝั่งธนบุรี โดยอ้างว่าไม่คุ้มทุนนั้น เป็นการเล่นการเมืองน้ำเน่าแบบเดิมๆ แท้จริงแล้วเป็นเพราะต้องการขัดขวางไม่ให้พรรคประชาธิปัตย์ได้คะแนนเสียงจากคนฝั่งธนบุรี¹¹⁰

ตอนทำรายการสนธิ ลิ้มทองกุล ยังได้ขอร้องให้ผู้ชมสวมใส่เสื้อเหลือง เข้ามาชมรายการ เมืองไทยรายสัปดาห์สัปดาห์ในครั้งต่อไป ซึ่งได้กลายมาเป็นสัญลักษณ์ที่สำคัญในกลุ่มต่อต้านรัฐบาลพ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร ในเวลาต่อมา¹¹¹

“... ก่อนจะจบ พ่อแม่พี่น้องที่มาดูรายการเมืองไทยรายสัปดาห์ อาทิตย หน้าผมขอสักนิดได้ไหม ขอเถอะ พวกเราไขว้พลังใส่เสื้อเหลืองกันให้หมดได้ไหม ...ขอเถอะครับ ขอให้เหลืองอ๋อยกันให้หมด ขอให้เห็นว่าเราเชื่อมั่นใน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ...”

ผลจากคำขอร้องของสนธิ ลิ้มทองกุล ทำให้การจัดรายการเมืองไทยรายสัปดาห์สัปดาห์ครั้งที่ 7 เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ.2548 มีประชาชนจำนวนมากใส่เสื้อสีเหลืองพร้อมแถวสกรีนข้อความ “เราจะสู้เพื่อในหลวง” มาเข้าร่วมฟังรายการ¹¹² ทำให้กลุ่มเคลื่อนไหวของสนธิถูกเรียกอีกนัยหนึ่งว่า “กลุ่มคนเสื้อเหลือง” นับแต่นั้นเป็นต้นมา

¹⁰⁹ เรื่องเดียวกัน , หน้า 213-216.

¹¹⁰ เรื่องเดียวกัน , หน้า 241-243.

¹¹¹ ASTV ผู้จัดการออนไลน์, “เมืองไทยฯสัปดาห์ 6 “สนธิ” เข้าย”ทักษิณโพลีสัตว์”ทวง “เอาประเทศไทยคืนมา” (ช่วงสุดท้าย), [ออนไลน์], 29 ตุลาคม 2548. แหล่งที่มา [www. Manager.co.th](http://www.Manager.co.th)

¹¹² สุวินัย ภรณวลัย , ยามเฝ้าแผ่นดิน , หน้า 23.

ภาพที่ 3.3

กลุ่มคนใส่เสื้อเหลืองมาร่วมฟังรายการเมืองไทยรายสัปดาห์สัญญาณครั้งที่เจ็ด

ที่มา เมืองไทยรายสัปดาห์สัญญาณครั้งที่ 7 (2555:ออนไลน์)

การจัดรายการครั้งนี้สนธิ ลิ้มทองกุล ได้นำทั้งประเด็นเก่า และประเด็นใหม่ เพื่อโจมตีรัฐบาลพ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร ประเด็นเก่า อาทิเช่น กรณีนั่งเป็นประธานในพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม หรือ การจัดซื้อเครื่องบินแอร์บัส 319 ACJ มาเป็นเครื่องบินประจำตำแหน่งนายกรัฐมนตรี แต่ไม่ยอมจัดซื้อเครื่องบินราชการให้พระบรมวงศานุวงศ์¹¹³ เป็นต้น ประเด็นใหม่ อาทิเช่น การวิพากษ์คำกล่าวของ พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร ระหว่างเป็นประธานมอบหนังสือแสดงสิทธิสัญญาเช่าที่ราชพัสดุให้กับประชาชนตามโครงการรัฐเอื้อราษฎร์ จังหวัดนครสวรรค์ เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ. 2548 ที่กล่าวว่า จังหวัดไหนที่เลือกรัฐบาลทั้งจังหวัดจะได้รับสิทธิพิเศษดูแลก่อน ว่ามีพฤติกรรมไม่ต่างอะไรจากกบฏแบ่งแยกดินแดน¹¹⁴

พร้อมกันนั้น สนธิ ลิ้มทองกุล ยังได้เปิดโปงว่า บริษัท ชินคอร์ป ของพ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตรกำลังขายหุ้นทิ้งทั้งหมดนับแสนล้านบาท¹¹⁵ และได้วางบทบาทของตนในการเคลื่อนไหวว่าขอเป็น”ยามเฝ้าแผ่นดิน” ซึ่งได้กลายมาเป็นคำขวัญเชิงสัญลักษณ์สำคัญอันหนึ่งในการต่อสู้กับรัฐบาล พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตรในเวลาต่อมา ดังที่กล่าวว่า¹¹⁶

¹¹³ สนธิ ลิ้มทองกุล , เมืองไทยรายสัปดาห์ ฉบับ ถวายคืนพระราชอำนาจ , หน้า 275-282.

¹¹⁴ เรื่องเดียวกัน , หน้า 265-273.

¹¹⁵ เรื่องเดียวกัน , หน้า 291-297.

¹¹⁶ เรื่องเดียวกัน , หน้า 261.

“...ผมไม่ได้เก่งกาจหรอก ผมแค่เป็นยาม ท่านผู้ชมครับผมเป็นยามครับ บาบู ครับยาม แต่ผมเฝ้าแผ่นดินให้...”

ภายหลังจากการจัดรายการเมืองไทยรายสัปดาห์สัญจรครั้งที่ 7 ก็ได้มีการตอบโต้จากรัฐบาลพ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร อีกครั้งหนึ่งโดยการระดมตำรวจจากกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 3 และ ภาค 4¹¹⁷ ฟ้องร้องดำเนินกับนายสนธิ ลิ้มทองกุล ขู่หาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 112¹¹⁸

แม้ว่าจะถูกแจ้งความดำเนินคดีสนธิ ลิ้มทองกุล ยังเดินทางจัดรายการเมืองไทยรายสัปดาห์ต่อ โดยจัดครั้งที่ 8 เมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน พ.ศ. 2548 ประเด็นที่สนธิ ลิ้มทองกุล ใช้โจมตี พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร ยังคงเป็นประเด็นเดิมที่เคยโจมตีมาก่อน อาทิเช่น การเป็นประธานในพระอุโบสถวัดพระแก้ว หรือ การแปรรูปรัฐวิสาหกิจเพื่อผลประโยชน์ของตนเองและพวกพ้อง เป็นต้น¹¹⁹

ในตอนท้ายรายการสนธิ ลิ้มทองกุล ได้จัดกิจกรรมพิเศษเชิงสัญลักษณ์ที่เรียกว่า “ ถวายสัตย์ปฏิญาณเพื่อดำเนินการคืนพระราชอำนาจในการบัญญัติรัฐธรรมนูญและจัดตั้งองค์การทางการเมือง ” หรือ เรียกย่อๆว่า “ถวายคืนพระราชอำนาจ”¹²⁰ โดยสนธิ ลิ้มทองกุล นำผู้เข้าชมรายการเมืองไทยรายสัปดาห์สัญจรครั้งที่ 8 ถวายสัตย์ปฏิญาณต่อหน้าพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว บริเวณสวนลุมพินี¹²¹ ดังคำกล่าวที่ว่า¹²²

“ขอเดชะ! ได้ฝ่าละอองธุลีพระบาทปกเกล้าปกกระหม่อม...

¹¹⁷ สุวินัย ภรณวลัย , ยามเฝ้าแผ่นดิน , หน้า 23.

¹¹⁸ คำคุณ สติธิสมาน , ปรากฎการณสนธิ : จากเสื้อสีเหลืองถึงผ้าพันคอสีฟ้า , หน้า 96.

¹¹⁹ สนธิ ลิ้มทองกุล , เมืองไทยรายสัปดาห์ ฉบับ ถวายคืนพระราชอำนาจ , หน้า 315-327.

¹²⁰ คำคุณ สติธิสมาน , ปรากฎการณสนธิ : จากเสื้อสีเหลืองถึงผ้าพันคอสีฟ้า , หน้า 114 . การที่สนธิ ได้นำประชาชนเข้าถวายสัตย์คืนพระราชอำนาจ ทำให้ขบวนการเคลื่อนไหวของสนธิถูกเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า “ ขบวนการถวายคืนพระราชอำนาจ”ใน เกษียร เตชะพีระ , จากระบอบทักษิณสู่รัฐประหาร 19 กันยายน 2549 : วิฤติประชาธิปไตยไทย

¹²¹ คำคุณ สติธิสมาน , ปรากฎการณสนธิ : จากเสื้อสีเหลืองถึงผ้าพันคอสีฟ้า , หน้า 127 .

¹²² สนธิ ลิ้มทองกุล , เมืองไทยรายสัปดาห์ ฉบับ ถวายคืนพระราชอำนาจ , หน้า 343.

ข้าพระพุทธเจ้า ...จะดำเนินการต่อสู้อย่างสุดความสามารถ ด้วย
 แนวทางสันติวิธีและโดยชอบด้วยรัฐธรรมนูญ เพื่อให้เกิดการถวายพระราชอำนาจ
 คืนแด่ใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาทในการพระราชทานผู้นำการปฏิรูปการเมือง เพื่อ
 ดำเนินการจัดโครงสร้างองค์กรทางการเมืองใหม่ผ่านการยก่างรัฐธรรมนูญใหม่
 ทั้งฉบับ เพื่อมุ่งหวังจรรโลงระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยภายใต้
 พระมหากษัตริย์เป็นประมุข ให้มีเสถียรภาพมั่นคง ก่อเกิดประโยชน์สุขต่อปวง
 ประชากร และตัดช่องทางการแสวงหาประโยชน์ส่วนตัวให้กับกลุ่มการเมืองกลุ่ม
 ไตกลุ่มหนึ่งเพียงกลุ่มเดียว...

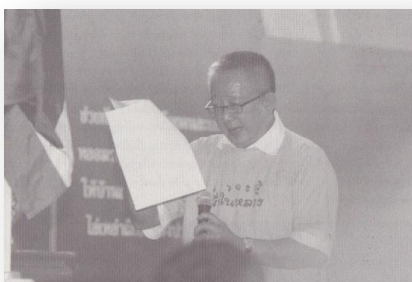
ข้าพระพุทธเจ้าขอถวายสัตย์ปฏิญาณว่า นับจากนี้เป็นต้นไป จะร่วมแรง
 ร่วมใจ...ผนึกกำลังเป็นหนึ่งเดียว เพื่อนำประเทศไทยถวายคืนแด่ใต้ฝ่าละอองธุลี
 พระบาท เพื่อทรงใช้ร่วมกับประชาชน ตามหลักราชประชาสมาศัยอันเป็นหลักนิติ
 ธรรมดั้งเดิมแห่งระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของ
 ประเทศไทย...

โดยเร็วที่สุด...

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ

ภาพที่ 3.4

สนธิ ลิ้มทองกุล นำประชาชนถวายสัตย์ปฏิญาณ"ถวายคืนพระราชอำนาจ"ต่อ
หน้าพระบรมฉายาลักษณ์ภายหลังจบบทรายการเมืองไทยรายสัปดาห์สัญจรครั้งที่ 8

ที่มา คำนำณ สัทิตสมาน (2549 : 126)

สนธิ ลิ้มทองกุล ได้จัดรายการเมืองไทยรายสัปดาห์ครั้งที่ 9 เมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน พ.ศ. 2548 การจัดครั้งนี้สนธิได้เปิดประเด็นใหม่ในการโจมตีพ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร กล่าวคือ สนธิ ลิ้มทองกุล ได้เปิดโปงว่า นางมณฑาทิพย์ ชินวัตร (โกวิทเจริญกุล) น้องสาวคนที่ 8 ของพ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร ได้ใช้เครื่องบินซี 130 ของทางราชการไปใช้ส่วนตัวในการรับส่งผู้ร่วมงานวันเกิดที่ จังหวัดเชียงใหม่เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน พ.ศ. 2548¹²³

ภายหลังจบบทรายการสนธิ ลิ้มทองกุล ได้ทำกิจกรรมเชิงสัญลักษณ์ที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์อีกครั้งหนึ่งโดยการนำผู้เข้าร่วมชมรายการร่วมกันเดินจากห้องประชุมลุมพินีสถานมาถวายสักการะพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว(รัชกาลที่ 6) บริเวณนอกกรั้วสวนลุมพินี หัวมุมถนนราชดำริติดกับถนนพระรามที่ 4¹²⁴

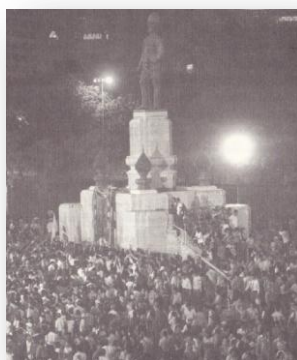
¹²³ สนธิ ลิ้มทองกุล , เมืองไทยรายสัปดาห์สัญจร 2 ฉบับยามเฝ้าแผ่นดิน , หน้า 21-31

¹²⁴ คำนำณ สัทิตสมาน , ปรากฎการณสนธิ : จากเสื้อสีเหลืองถึงผ้าพันคอสีฟ้า , หน้า 137 .

ภาพที่ 3.5

สนธิ ลิ้มทองกุล นำประชาชนเดินขบวนถวายสักการะอนุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ภายหลังจากขบวนการเมืองไทยรายสัปดาห์สัญจรครั้งที่ 9

ที่มา คำนำณ สติธิสมาน (2549 : 136)

อย่างไรก็ตามการเคลื่อนไหวทางการเมืองของสนธิ ลิ้มทองกุล ในขณะนั้นก็มีทั้งฝ่ายที่สนับสนุนและคัดค้านเหมือนที่ผ่านมา ฝ่ายสนับสนุน อาทิเช่น เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน พ.ศ. 2548พระปาภาคีสานจำนวนทั้งสิ้น 600 รูป ซึ่งเป็นตัวแทนของหลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน เดินทางมาให้กำลังใจสนธิ ลิ้มทองกุล ที่บ้านพระอาทิตย์¹²⁵ ฝ่ายต่อต้าน อาทิเช่น ส.ส. พรรคไทยรักไทย 3 คนประกอบด้วยนายประชา ประสพดี ส.ส. สมุทรปราการ นายวิชิต ปลั่งศรีสกุล ส.ส. บัญชีรายชื่อ และนายสิทธิชัย กิติธเนศวร แกลงข่าวจะจัดรายการ “ประชา วิชิต สิทธิชัย พบประชาชนรายสัปดาห์ “ เพื่อตอบโต้รายการเมืองไทยรายสัปดาห์สัญจรของนายสนธิ ลิ้มทองกุล¹²⁶ เป็นต้น

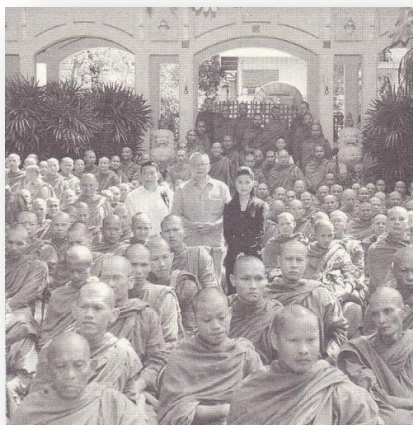
¹²⁵ ASTV ผู้จัดการออนไลน์, “พระปาภาคีสาน 600 รูปให้กำลังใจ “สนธิ”, [ออนไลน์], 21 พฤศจิกายน 2548. แหล่งที่มา www. Manager.co.th

¹²⁶ ASTV ผู้จัดการออนไลน์, “3 ส.ส. ทรท.ออกโรงป้อง”ทักษิณ” รายสัปดาห์ ชูแฉ-จับ “สนธิ” “, [ออนไลน์], 16พฤศจิกายน 2548. แหล่งที่มา www. Manager.co.th

ภาพที่ 3.6

พระวัดป่าจำนวน 600 รูปตัวแทนหลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน มาให้กำลังใจ สนธิ ลิ้มทองกุล

เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน พ.ศ. 2548 ที่บ้านพระอาทิตย์

ที่มา คำานุณ สิทธิสมาน (2549 : 160)

สนธิ ลิ้มทองกุล ได้จัดรายการเมืองไทยรายสัปดาห์สัญจรครั้งที่ 10 เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2548 แม้ยังคงจัดที่สวนลุมพินี แต่เป็นการถ่ายทอดสดมาจากวัดป่าบ้านตาด¹²⁷ โดยสนธิ ลิ้มทองกุล ให้เหตุผลถึงการต้องจัดที่วัดป่าบ้านตาดเนื่องจากหลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโนถึงเห็นว่าจะเกิดอันตรายจึงเรียกให้ไปพบ¹²⁸ การจัดรายการครั้งนี้สนธิ ลิ้มทองกุล ไม่ได้เปิดประเด็นเพื่อโจมตีพ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตรโดยตรงเหมือนที่ผ่านมา แต่ได้โจมตีคนใกล้ชิดพ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร อย่างนายภูมิธรรม เวชชชัยชัย เป็นผู้มีความคิดล้มล้างสถาบันพระมหากษัตริย์มาตั้งแต่เป็นนักศึกษาช่วง 14 ตุลาคม พ.ศ. 2519และเป็นผู้อยู่เบื้องหลังเว็บไซต์ที่โจมตีสถาบันพระมหากษัตริย์มาโดยตลอดอย่าง “มนุษย์ดอทคอม”¹²⁹

¹²⁷ สุวินัย ภรณวลัย , ยามเฝ้าแผ่นดิน , หน้า 37.

¹²⁸ คำานุณ สิทธิสมาน , ปราบกฏการณสนธิ : จากเสื้อสีเหลืองถึงผ้าพันคอสีฟ้า , หน้า 161 .

¹²⁹ สนธิ ลิ้มทองกุล , เมืองไทยรายสัปดาห์สัญจร 2 ฉบับยามเฝ้าแผ่นดิน , หน้า 53-57.

ในช่วงเวลานั้น สนิธ ลิ้มทองกุล เริ่มจะเปลี่ยนความตั้งใจเดิมของตนที่วางบทบาทเป็นสื่อที่คอยเปิดโปงความจริงรัฐบาลพ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตรแต่เพียงอย่างเดียวมาเป็นผู้นำมวลชนในการขับไล่รัฐบาลพ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร ดังที่ได้บอกคนใกล้ชิดอย่างคำคุณ สัทธิสมานว่า¹³⁰

“...คุณ เดียวที่จะขึ้นไปกราบหลวงตา(มหาบัว) ขออนุญาตท่านเป็นผู้นำมวลชนขับไล่ทักษิณแล้วจะประกาศในรายการ...”

อย่างไรก็ตาม ในรายการเมืองไทยรายสัปดาห์สัปดาห์ที่ 10 สนิธลิ้มทองกุล ก็ยังไม่ได้ประกาศตัวเป็นผู้นำมวลชนขับไล่รัฐบาลพ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร อย่างที่ตั้งใจไว้¹³¹

ในช่วงระหว่างนี้ได้มีเหตุการณ์ทางการเมืองที่สำคัญเหตุการณ์หนึ่ง กล่าวคือ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงมีพระราชดำรัส เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2548 ว่าการวิจารณ์พระมหากษัตริย์เป็นสิ่งที่ไม่พึงกระทำและทรงต้องการให้เกิดความสามัคคีขึ้นในประเทศชาติ¹³² ส่งผลให้พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร ถอนฟ้องนายสนธิ ลิ้มทองกุล และคณะทุกคน รวมถึงยุติการสอบสวนคำร้องทุกข์ขอหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพที่ฟ้องนายสนธิ ลิ้มทองกุล หลายจังหวัดด้วย¹³³

อย่างไรก็ตามแม้ว่าจะถูกถอนฟ้องทุกคน สนิธ ลิ้มทองกุลก็ยังดำเนินการจัดรายการเมืองไทยรายสัปดาห์สัปดาห์ที่ 11 โดยจัดครั้งที่ 11 เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ. 2548 การจัดรายการครั้งนี้ นายสนธิ ลิ้มทองกุล ได้เปิดประเด็นใหม่ในการวิพากษ์รัฐบาล พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร อาทิเช่น การเปิดโปงว่าพล.อ.อ. คงศักดิ์ วันทนา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในขณะนั้น ได้เคยเสนอเรื่องจัดซื้อเครื่องบินขับไล่ ซู 30 เอ็มเคของรัสเซีย ขณะดำรงตำแหน่งเป็นผู้บัญชาการกองทัพอากาศ โดยเสนอให้เปลี่ยนตัวแทนจำหน่ายเดิม(เอเยนต์)จากนางกมลวัลย์ เบญจรัตน์ มาเป็น นายเอกชัย ธรรมวรานุคุปต์พรรคพวกคนใกล้ชิดเพื่อให้ได้ส่วนแบ่งเปอร์เซ็นต์จากการ

¹³⁰ คำคุณ สัทธิสมาน , ปรากฏการณ์สนธิ : จากเสื้อสีเหลืองถึงผ้าพันคอสีฟ้า , หน้า 99 .

¹³¹ เรื่องเดียวกัน

¹³² ASTV ผู้จัดการออนไลน์, “ในหลวงทรงย้ำ “เศรษฐกิจพอเพียง” พาชาติไปรอดได้ “, [ออนไลน์], 6 ธันวาคม 2548.

แหล่งที่มา www. Manager.co.th

¹³³ สนิธ ลิ้มทองกุล , เมืองไทยรายสัปดาห์สัปดาห์ที่ 2 ฉบับยามเฝ้าแผ่นดิน , หน้า 61.

ซื้อเครื่องบินสูงขึ้นไป¹³⁴ รวมไปถึงยังได้ตั้งคำถามถึงความโปร่งใสถึงกระบวนการใช้เงินหยวนบนดิน และเงินบริจาคจากเหตุการณ์สีนามิอีกด้วย¹³⁵

สนธิ ลิ้มทองกุลได้จัดรายการเมืองไทยรายสัปดาห์ครั้งที่ 12 เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2548 โดยได้เปิดประเด็นใหม่ในการโจมตีรัฐบาล พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร อาทิเช่น การวิจารณ์บุคคลในครอบครัวพ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร ได้ใช้อิทธิพลรับงานทำอาหารป้อนสายการบินโดยไม่ต้องผ่านการประมูลเหมือนบริษัททั่วไป¹³⁶ หรือ การตั้งโรงงานยาสูบในจังหวัดเชียงใหม่ที่ตั้งงบประมาณสูงกว่าราคาจริง¹³⁷ การแปรรูปบริษัท ไทยเดินเรือทะเล จำกัดเพื่อให้คนใกล้ชิดรัฐบาลอย่างญาติของนายปรีชา เลหาพงศ์ชนะ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ในขณะนั้น นางสุนิสา ปฐมฤกษ์ กรรมการบริษัท เอ็มดีจีของนางมณฑาทิพย์ ชินวัตร มาแสวงหาผลประโยชน์ผ่านการรับงานขนส่งน้ำมันของ บริษัท การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย จำกัดมหาชน เป็นต้น¹³⁸

สำหรับการจัดรายการเมืองไทยรายสัปดาห์สัญจรครั้งที่ 13 เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม พ.ศ. 2548 ประเด็นที่สนธิ ลิ้มทองกุลนำมาใช้โจมตีรัฐบาล พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร ส่วนใหญ่เป็นประเด็นที่เคยกล่าวมาแล้วไม่ว่าจะเป็นกรณีจัดซื้อเครื่องบินขับไล่ ชู 30 เอ็มเคของรัสเซียของพล.อ. อ. คงศักดิ์ วันทนา หรือ พฤติกรรมของพ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร ในการกักตุนเงินดอลลาร์ก่อนวิกฤติเศรษฐกิจ พ.ศ. 2540¹³⁹ โดยสนธิ ลิ้มทองกุลได้เปิดประเด็นใหม่เพียงประเด็นเดียว กล่าวคือ วิจารณ์ว่าโครงการที่จังหวัดเชียงใหม่ล้วนแต่เอื้อผลประโยชน์ให้เครือญาติและพวกพ้องที่ใกล้ชิด พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร ไม่ว่าจะเป็นการได้รับการประมูลงานของนายคะแนน สุภา พ้อตาของนายเนวิน ชิดชอบคนสนิทของพ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตรในขณะนั้น การตัดถนนบริเวณที่ดินเครือญาติของพ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร จนทำให้มูลค่าของที่ดินเพิ่มขึ้นมหาศาล¹⁴⁰ เป็นต้น

สนธิ ลิ้มทองกุลได้จัดรายการเมืองไทยรายสัปดาห์สัญจรครั้งที่ 14 ขึ้นเมื่อวันที่ 13 มกราคม พ.ศ. 2549 การจัดรายการครั้งนี้ นอกจากสนธิ ลิ้มทองกุล จะโจมตีรัฐบาลพ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร ว่าได้ทำเขตการค้าเสรีหรือ FTA เพื่อผลประโยชน์ตัวเองและพวกพ้อง อาทิเช่น การตกลง

¹³⁴ เรื่องเดียวกัน , หน้า 77 – 84.

¹³⁵ เรื่องเดียวกัน , หน้า 93 – 94.

¹³⁶ เรื่องเดียวกัน , หน้า 111 – 112.

¹³⁷ เรื่องเดียวกัน , หน้า 143-145.

¹³⁸ เรื่องเดียวกัน , หน้า 118 – 124.

¹³⁹ เรื่องเดียวกัน , หน้า 165-181.

¹⁴⁰ เรื่องเดียวกัน , หน้า 155-163.

เขตการค้าเสรีกับประเทศออสเตรเลียและจีนเพื่อแลกเปลี่ยนให้ใช้ดาวเทียมไอพีเอสตาร์ของบริษัท ซิน คอร์ป ทั้งๆที่ทำให้เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม หอม กระเทียม ส้ม ต้องประสบกับปัญหาหามาสด เป็นต้น¹⁴¹ ภายหลังจบบริยายการยังได้มีการเดินขบวนไปทำเนียบรัฐบาล เพื่อแสดงเจตนารมณ์ไม่ต้องการให้พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีต่อไป¹⁴²

ภาพที่ 3.7

ประชาชนเดินขบวนไปทำเนียบรัฐบาล เพื่อแสดงเจตนารมณ์ไม่ต้องการให้พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีภายหลังจบบริยายการเมืองไทยรายสัปดาห์สัปดาห์ครั้งที่ 14

ที่มา เมืองไทยรายสัปดาห์สัปดาห์ครั้งที่ 14 (2555:ออนไลน์)

การเดินขบวนในวันนั้นของสนธิ ลิ้มทองกุล* ประสบกับความล้มเหลว¹⁴³ และได้ถูกวิพากษ์วิจารณ์เป็นอย่างมากถึงความไม่รอบคอบ ไม่เหมาะสม และไม่รับผิดชอบของแกนนำ¹⁴⁴

¹⁴¹ เรื่องเดียวกัน , หน้า 192-202.

¹⁴² คำคุณ สติธสมาน , ปรากฏการณ์สนธิ : จากเสื้อสีเหลืองถึงผ้าพันคอสีฟ้า , หน้า 181 .

* การเดินขบวนเพื่อแสดงเจตนารมณ์ขับไล่รัฐบาล พ.ต.ท.ดร. ทักษิณ ชินวัตร ในวันนั้น นอกจากสนธิ ลิ้มทองกุลแล้ว ยังมีบุคคลที่มีชื่อเสียงจำนวนมากร่วมเดินขบวนด้วย อาทิเช่น คุณหญิงกัลยา โสภณพนิช ดร. เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง นาวาอากาศตรี ประสงค์ สุ่นศิริ เป็นต้น และได้ไปสมทบกับกลุ่มของนายสมาน ศรีงาม เลขานุการทั่วไปขบวนการประชาธิปไตยแห่งชาติ ที่ได้ปักหลักชุมนุมต่อต้าน พ.ต.ท.ดร. ทักษิณ ชินวัตร หน้าทำเนียบก่อนหน้านั้นแล้ว ปัญหาได้เกิดตามมาเมื่อแกนนำกลุ่มของนายสมาน ศรีงามได้ประกาศชวนให้ประชาชนบุกเข้าทำเนียบรัฐบาล และถูกสลายการชุมนุมในที่สุด โดยมีการจับผู้ชุมนุมจำนวนทั้งสิ้น 40 คน ข้อหาบุกรุกและพังประตูทำเนียบ ใน “ ทักษิณ ลั่นต้องผูกคอตายหากให้ลาออกหรือยุบสภา” คมชัดลึก (26 ธันวาคม 2548):2.

¹⁴³ Pasuk Phongpaichit and Chris Baker , Thaksin, p.266. , ความล้มเหลวของการเดินขบวนในวันนั้น คำคุณ สติธสมาน อธิบายว่าเกิดจากการที่ให้ความไว้วางใจ ประพันธ์ คุณมี ซึ่งเคร่งครัดหลักการแยกองค์กร แยกผู้นำมากจนเกินไป ในคำคุณ สติธสมาน , ปรากฏการณ์สนธิ : จากเสื้อสีเหลืองถึงผ้าพันคอสีฟ้า , หน้า 183 . ความสัมพันธ์ระหว่างคำคุณ สติธ

แม้ว่าจะถูกวิจารณ์อย่างกว้างขวางในการเดินขบวนเมื่อวันที่ 13 มกราคม พ.ศ. 2549 สนิธ ลิ้มทองกุล ก็ยังจัดรายการเมืองไทยรายสัปดาห์สัญจรต่อ โดยจัดครั้งที่ 15 เมื่อวันที่ 20 มกราคม พ.ศ. 2549 การจัดครั้งนี้มีความสำคัญเนื่องจาก สนิธ ลิ้มทองกุล ได้ประกาศตัวอย่างเป็นทางการครั้งแรกว่าจะขอทำหน้าที่เป็นผู้นำมวลชนเดี่ยวในการขับไล่ รัฐบาล พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตรครั้งแรกและครั้งสุดท้าย ในวันที่ 4- 5 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2549 ภายใต้ภารกิจที่ สนิธ ลิ้มทองกุล เรียกว่า “ กู้ชาติ ”¹⁴⁵

ก่อนการประชุมใหญ่วันที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2549 สนิธ ลิ้มทองกุล ได้เรียก พนักงานในเครือบริษัทผู้จัดการทั้งหมด มาเปิดใจถึงสาเหตุที่ต้องออกมาชุมนุมขับไล่รัฐบาล พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร ทั้งๆที่เคยสนับสนุนมาก่อน¹⁴⁶

สมาน และ ประพันธ์ คุณมี เริ่มมาตั้งแต่ช่วงสมัยเหตุการณ์ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516 ในการร่วมทำงานกับสหพันธ์นักศึกษาเสรี ให้ความสำคัญสัมพันธ์ระหว่างค่านิยม สิทธิสมาน และประพันธ์ คุณมี เพิ่มเติมได้ใน ค่านิยม สิทธิสมาน , ปรากฏการณ์สนธิ : จากเสื้อสีเหลืองถึงผ้าพันคอสีฟ้า , หน้า 196 - 201 . และใน ประพันธ์ คุณมี , ชีวิตนี้ขอเป็นข้าพระบาท ทาสประชาชน , หน้า 82.

¹⁴⁴ ไทยรัฐ (19 มกราคม 2549): 6.

¹⁴⁵ ASTV ผู้จัดการออนไลน์, “เมืองไทยรายสัปดาห์ 15 : สนิธ” ลั่น 4 ก.พ. นำมหาชนเชืคบิล “แม่ว” “ , [ออนไลน์] , 21 มกราคม 2549. แหล่งที่มา www.Manager.co.th

¹⁴⁶ ค่านิยม สิทธิสมาน , ปรากฏการณ์สนธิ : จากเสื้อสีเหลืองถึงผ้าพันคอสีฟ้า , หน้า 47 .

ภาพที่ 3.8

สนธิ ลิ้มทองกุล เปิดใจถึงสาเหตุที่ต้องมาชุมนุมขับไล่รัฐบาลพ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตรต่อ
พนักงานในเครือบริษัทผู้จัดการ เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ . 2549

ที่มา คำนำณ สติธิสมาน (2549 : 40)

สนธิ ลิ้มทองกุล ได้เปิดเผยถึงสาเหตุที่ต้องออกมาขับไล่รัฐบาลพ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร
สืบเนื่องจากเหตุผลที่สำคัญสองประการได้แก่ **ประการแรก** เกิดความลະอายใจแก่ตัวเองเมื่อถูก
แพทย์หญิงโรงพยาบาลแห่งหนึ่งเขียนจดหมายเข้ามาต่อว่าระหว่างจัดรายการเมืองไทยราย
สัปดาห์สนับสนุนรัฐบาลพ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร อยู่ **ประการสอง** ต้องการต่อสู้เพื่อไม่ให้มีการ
ข้อราษฎร์บังหลวง สติธิเสรีภาพของสื่อ และการปฏิรูประบบการเมือง ดังที่กล่าวว่า¹⁴⁷

“...ผมเจ็บปวดมากกับจดหมายฉบับหนึ่ง คนเขียนเป็นแพทย์หญิง ใส่ชื่อ
จริงมาเลย ชื่อโรงพยาบาล ผมจำได้ว่ามีอยู่ครั้งหนึ่งในเมืองไทยรายสัปดาห์ ผม
พูดปกป้องเรื่อง การแปรรูป การไฟฟ้าฝ่ายผลิต...คุณหมอกคนนั้นเขียนมา ที่ผม
เจ็บปวดที่สุดแล้วผมน้ำตาซึมเลย แต่ผมไม่เคยเล่าเรื่องนี้ให้ใครฟังเลย...จุดนั้น
เป็นจุดเปลี่ยนในชีวิตผม เขาบอกว่า คุณสนธิ...คุณเป็นคนที่มีปัญญา คุณมี
ความสามารถพิเศษที่คนอื่นไม่มีในการอธิบายเรื่องให้คนคล้อยตาม บอก... ทั้งๆที่
ดิฉันรู้ว่า สิ่งที่คุณพูดนั้นผิด...ไม่ใช่...แต่ดิฉันอดไม่ได้ที่จะคล้อยตามคุณ แต่พอ

¹⁴⁷ เรื่องเดียวกัน, หน้า 296 – 303 .

หลังจากรายการเลิกแล้ว ดิฉันเพิ่งรู้ว่าดิฉันหลงกลคุณ... ผมแค้นตัวเองมาก ผม
 ซ้ำใจตัวผมเองมาก ซ้ำจนไม่รู้จะซ้ำอย่างไร ผมก็เลยตัดสินใจว่า เอาเถอะวะ...
 มันจะเกิดอะไรขึ้นก็ให้มันเกิด เพราะผมรู้ว่าการต่อสู้กับทรรษาอย่างทักษิณ ชิน
 วัตรนั้น...ผมต้องโดนเขากลับแก๊งสรวัดทุกประการ...แต่ผมตัดสินใจเดินหน้า
 ไปแล้ว ผมก็บอกว่าเป็นยังไงเป็น...ผมไม่ได้เรียกร้องให้ทุกคนจะต้องมาใส่เสื้อ
 เหลืองมาเดินขบวนกับผม แต่ผมคิดว่าผมเป็นหนี้บุญคุณพวกคุณ ที่ต้องเล่าให้
 คุณฟังว่าผมยืนอยู่ตรงไหน ชีวิตผมจากวันพุงนี้เป็นต้นไปจะไม่เหมือนเดิมอีก
 แล้ว จะไม่ใช่อีกแล้ว ผมจะทำอะไร ผมต้องคิดถึงประชาชน ผมอุทิศส่วนที่เหลือ
 ของชีวิตให้กับสังคมไทย ต่อสู้ 3 เรื่องเหมือนเดิม หนึ่ง ต่อสู้การใช้อำนาจรั้งหลวง
 สอง ต่อสู้ให้สิทธิเสรีภาพของสื่อมีเต็มที่ และให้สิทธิเสรีภาพการรับรู้มีเต็มที่ และ
 สามต่อสู้เพื่อให้การเมืองมันสะอาด...

การประชุมใหญ่ขับไล่รัฐบาล พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2540
 ได้จัดขึ้นบริเวณพระบรมรูปทรงม้าเปลี่ยนจากกำหนดการเดิมที่ต้องการจัดบริเวณสนามหลวง
 เนื่องจากถูกจัดงานอัญเชิญหลวงพ่อบุญรอดโสธรจำลอง¹⁴⁸ การชุมนุมครั้งนี้สนธิ ลิ้มทองกุล ได้โพก
 ผ้าขาวมีคำว่า “ กู้ชาติ” บนศรีษะ และได้ตีระฆังที่ยืมมาจากวัดชนะสงคราม ก่อนกล่าวคำปราศรัย
 และอ่านปฏิการร้องทุกข์ของแผ่นดิน¹⁴⁹ ทุกครั้งเพื่อแสดงถึงสัญลักษณ์ว่าการชุมนุมเป็นไปเพื่อร้อง
 ทุกข์ต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว¹⁵⁰ หลังจากจบคำปราศรัยแล้ว สนธิ ลิ้มทองกุล ก็เริ่มอ่าน
 ปฏิการ ร้องทุกข์ของแผ่นดิน ซึ่งมีใจความตอนหนึ่งว่า¹⁵¹

“...ขอเดชะฝ่าละอองธุลีพระบาทปกเกล้าปกกระหม่อม ข้าพระพุทธเจ้า
 เหล่าพลกนิกรผู้มีรายนามข้างท้ายนี้ ขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตกราบ

¹⁴⁸ เรื่องเดียวกัน , หน้า 244-245.

¹⁴⁹ สุวินัย ภรณวลัย , ยามเฝ้าแผ่นดิน , หน้า 46-47.ร่างปฏิการครั้งนี้ได้ถูกร่างขึ้น โดยผู้ที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับสนธิ ลิ้มทองกุลมา
 เป็นเวลาหลายปี โดยลูกชายของศาสตราจารย์ ดร. ชัยอนันต์ สมุทวนิช ก็ได้ทำงานอยู่ที่บริษัทเครือข่ายผู้จัดการ ใน คำคุณ สติธิสมาน
 , ปรากฎการณีสถิติ : จากเสื้อเหลืองถึงผ้าพันคอสีฟ้า , หน้า 231 .

¹⁵⁰ คำคุณ สติธิสมาน , ปรากฎการณีสถิติ : จากเสื้อเหลืองถึงผ้าพันคอสีฟ้า , หน้า 28 .

¹⁵¹ สุวินัย ภรณวลัย , ยามเฝ้าแผ่นดิน , หน้า 47-48.

บังคมทูล เพื่อทรงทราบถึงความทุกข์ร้อนของแผ่นดินที่สำคัญและร้ายแรงยิ่ง อันเนื่องมาจากการบริหารราชการของ พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร ซึ่งนับวันแต่จะนำไปให้ประเทศไทยและสังคมไทยเสื่อมทรุด ก่อให้เกิดวิกฤติอันใหญ่หลวงหลายด้าน แก่บ้านเมือง อันเป็นที่รักยิ่งของปวงชนชาวไทยทั้งชาติ...ปวงข้าพระพุทธเจ้าไม่มีหนทางใดและสถาบันใดจะเป็นที่พึ่งเพื่อแก้ไขปัดเป่าปัญหาของชาติที่ถูกฉกรรจ์ร้ายแรงหนักหน่วงเช่นนี้ได้ จำต้องขอพระบรมราชานุญาตกราบบังคมทูลขอถวายฎีกาต่อใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท อันเปรียบประดุจดั่งพระบิดาของปวงชนชาวไทยทั้งชาติ...ปวงข้าพระพุทธเจ้าทั้งหลาย ขอกราบบังคมทูลถวายฎีกาต่อใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท เพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯทุกขพยากของอาณาประชาราษฎร์ อันเกิดจากน้ำมือของ พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี สุดแท้แต่พระองค์จะทรงพระกรุณาวินิจฉัย ...”

ภาพที่ 3.9

สนธิ ลิ้มทองกุล ลั่นระฆังโบราณวัดชนะสงคราม ก่อนปราศรัยและอ่านฎีการ้องทุกข์ของแผ่นดินในการชุมนุมใหญ่เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549

ที่มา กองบรรณาธิการผู้จัดการรายวัน (2549 : 74)

ภายหลังอ่านฎีกาเสร็จ ก็ได้แบ่งออกเป็นสองขบวน ขบวนแรกนำโดยสนธิ ลิ้มทองกุล ไปยื่นสำเนาฎีกาและจดหมายร้องทุกข์ที่เขียนถึงพล.อ. เปรม ติณสูลานนท์โดยตรง ที่บ้านพักสี่เสาเทเวศร์ของ พล.อ. เปรม ติณสูลานนท์ อีกขบวนหนึ่งนำโดย นางสาว สโรชา พรอุดมศักดิ์ และ นาย จิตตนาถ ลิ้มทองกุล ลูกชายนายสนธิ ลิ้มทองกุลยื่นฎีกาที่สำนักพระราชเลขาธิการ¹⁵² อย่างไรก็ตามระหว่างเดินทางกลับจากการยื่นหนังสือให้พล.อ. เปรม ติณสูลานนท์ สนธิ ลิ้มทองกุล ได้ตัดสินใจอย่างกะทันหันยื่นหนังสือที่เพิ่งร่างเสร็จต่อ พล.อ. สนธิ บุญยรัตนกลิน ผู้บัญชาการทหารบกในขณะนั้น ใจความว่า¹⁵³

“...ขณะนี้เป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่า ประชาชนทั้งประเทศไม่ต้องการให้รัฐบาล พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร บริหารประเทศต่อไป จึงขอเรียกร้องให้ข้าราชการในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทุกหมู่เหล่า เพื่อรักษาสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ออกมายืนเคียงข้างประชาชนตั้งแต่บัดนี้...”

ยิ่งไปกว่านั้นระหว่างยื่นหนังสือ สนธิ ลิ้มทองกุล ยังได้รับเชิญเข้าไปพบผู้บัญชาการทหารบก ที่ห้องรับรอง พร้อมกับออกมาปราศรัยภายหลังว่า พล.อ. สนธิ บุญยรัตนกลิน ได้กล่าวกับตนเป็นการส่วนตัวว่า พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร จะไม่มีแผ่นดินอยู่¹⁵⁴

“...ท่านพูดกับพวกเราภายในว่า นายก ทักษิณ จะไม่มีแผ่นดินอยู่ เขาได้ทำอะไรเลวทรามต่ำช้า...”

¹⁵² คำคุณ สติธิตสมาน , ปรากฎการณสนธิ : จากเสื้อสี่เหลืองถึงผ้าพันคอสีฟ้า , หน้า 247-248 .

¹⁵³ เรื่องเดียวกัน , หน้า 248 .

¹⁵⁴ สมยศ พุกษาเกษมสุข , การเมืองปลายรัชกาล กับ สงครามแห่งความจริงรักภักดี , หน้า 58 .

ภาพที่ 3. 10

การประชุมใหญ่เมื่อวันที่ 4- 5 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549

ที่มา กองบรรณาธิการผู้จัดการรายวัน (2549 : 73)

ก่อนการยุติการประชุมสนธิลี้มทองกุลได้ประกาศถึงชัยชนะ 4 ประการในการชุมนุมครั้งนี้ ได้แก่**ประการแรก** การได้ยื่นถวายฎีกาแด่องค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผ่านสำนักพระราชเลขาธิการ โดยสำนักพระราชเลขาธิการได้เปิดประตูพิเศษไชยศรีให้ผู้แทนการชุมนุมเข้าไปถวายอย่างสง่าผ่าเผยทั้งๆที่เลยเวลาปิดไปแล้ว **ประการสอง** การได้ทำจดหมายร้องทุกข์แผ่นดินถึง พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ ประธานองคมนตรีและรัฐบุรุษ โดยมีพล.ร.ท. พะจุนธุ์ ตามประทีป หัวหน้าสำนักงานเป็นผู้แทนรับมอบและเปิดบ้านให้เข้าไปสนทนา **ประการสาม** การที่ผู้แทนการชุมนุมได้ไปพบ สนธิ บุญยรัตกลิน ผู้บัญชาการทหารบก ที่กองบัญชาการทหารบก เพื่อรับฟังความทุกข์ร้อนของแผ่นดิน **ประการสี่** การชุมนุมครั้งนี้เป็นการชุมนุม ที่สงบ สันติ และอหิงสา¹⁵⁵

การประชุมได้ยุติลงเมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549 เวลาประมาณ 7.10 น.¹⁵⁶และภายหลังไม่กี่วัน สนธิ ลี้มทองกุล ก็ได้ประกาศลาออกจากการเป็นผู้นำเดี่ยว¹⁵⁷ เพื่อร่วมเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในการขับไล่รัฐบาล พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร ในเวลาต่อมา

¹⁵⁵ เรื่องเดียวกัน , หน้า 243 .

¹⁵⁶ ASTV ผู้จัดการออนไลน์, "ลำดับเหตุการณ์ ชุมนุม กู้ชาติ 4-5 กุมภาพันธ์ ", [ออนไลน์], 4 กุมภาพันธ์ 2549. แหล่งที่มา www. Manager.co.th

¹⁵⁷ คำานุณ สิทธิสมาน , ปรากฏการณ์สนธิ : จากเสื้อสีเหลืองถึงผ้าพันคอสีฟ้า , หน้า 39 .

3.2 บริบททางการเมืองภายหลังกำเนิดกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในสมัยรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร

3.2.1 กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย : กำเนิดและโครงสร้าง

จุดเปลี่ยนสำคัญที่ทำให้เกิดกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยขึ้น เกิดจาก การขายหุ้นกลุ่มบริษัท ซินคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ของตระกูล ชินวัตร มูลค่า 73, 271, 200,910 บาท ให้กับ เทมาเช็ก โฮลดิ้งส์ (พีทีอี) จำกัด (เทมาเส็ก) หรือ กองทุนเพื่อการลงทุนของรัฐบาล สิงคโปร์ผ่านบริษัท ซีดาร์ โฮลดิ้งส์ เมื่อวันที่ 23 มกราคม พ.ศ. 2549 ทำให้เกิดการวิพากษ์พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร ในหลายประเด็นอาทิเช่น การได้รับการยกเว้นภาษีจากการขายหุ้น การขายหุ้นภายหลังการประกาศใช้ พ.ร.บ. ประกอบกิจการโทรคมนาคมฉบับใหม่ไม่กี่วัน เป็นต้น ส่งผลให้กระแสการต่อต้าน พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร เป็นไปอย่างกว้างขวาง * ทั้งๆที่ก่อนหน้านี้ความชอบธรรมการขับไล่รัฐบาล พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร นำโดย นายสนธิ ลิ้มทองกุล ลดลงเป็นอย่างมาก ภายหลังเหตุการณ์บุกทำเนียบรัฐบาลเมื่อวันที่ 13 มกราคม พ.ศ. 2549 จนเป็นที่คาดการณ์ว่า สนธิ ลิ้มทองกุล จะประกาศยุติการชุมนุมภายหลังการชุมนุมใหญ่เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549¹⁵⁸

กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย(People ‘ s Alliance for Democracy (PAD) ได้เปิดตัวครั้งแรกเมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549 ณ ห้องประชุมอนุสรณ์สถาน 14 ตุลา ถนน

* พรรณอุษา ธีรภาพัทธกุล , บทบาทเชิงวารสารศาสตร์แบบก่อกระแสของผู้จัดการออนไลน์ในช่วงวิกฤตการณ์ทางการเมืองไทย พ.ศ.2549 , หน้า 3. อย่างไรก็ตามมีผู้เห็นด้วยจำนวนมากว่าการขายหุ้นให้เทมาเช็ก เป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญที่ทำให้เกิดการกระแสต่อต้าน พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตรเป็นไปอย่างกว้างขวาง และทำให้เกิดกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเกิดขึ้น อาทิเช่น ใน สุริยะไล กตะศิลา , วิจารณ์การเมืองภาคประชาชนสู่ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม : กรณีศึกษาพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย, หน้า 79-80.และ ยุค ศรีอารยะ , ทางออกประเทศไทยในภาวะวิกฤติ , หน้า 55. และ เกษียร เตชะพีระ , จากรบอบทักษิณสู่รัฐประหาร ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ , หน้า 13 .และ สุวินัยมองว่าผู้ที่ไม่พอใจส่วนใหญ่มักจะถูกขังอยู่ในหมุ่ชนชั้นกลาง ใน สุวินัย ภรณวลัย , พรรคพันธมิตร , หน้า 241 . และ Nick Noscticz , Red vs Yellow : Thailand ‘ s crisis of identity, pp 7-8 .และ Pasuk Phongpaichit and Chris Baker , Thaksin, pp.260.

¹⁵⁸ Pasuk Phongpaichit and Chris Baker , Thaksin, pp.266-267.

ราชดำเนิน เป็นการรวมตัวกันของบุคคล องค์กรต่างๆ เพื่อต่อต้านรัฐบาล พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร

วันเปิดตัวกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ได้มีการแถลงถึงพันธกิจ(เป้าหมาย) ของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ว่ามี สามประการได้แก่ **ประการแรก** ทรนงค์ให้ พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร ซึ่งขาดความชอบธรรมขั้นพื้นฐาน ลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี **ประการที่สอง** เปิดโปงความไม่ชอบธรรม และวาระซ่อนเร้นของพ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตรและคนใกล้ชิด **ประการที่สาม** ผลักดันการปฏิรูปการเมืองไทยครั้งที่ สอง โดยยึดแนวทางลดอำนาจรัฐ เพิ่มอำนาจประชาชน

สำหรับแนวทางการเคลื่อนไหวของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้ประกาศว่ามี ห้าประการได้แก่ **ประการแรก** การใช้แนวทางกฎหมายและรัฐธรรมนูญ อาทิเช่น ร่วมเข้าชื่อประชาชน 50,000 รายชื่อ ใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 303 304 ถอดถอน พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร ออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี **ประการที่สอง** ล่ารายชื่อประชาชนส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญ วินิจฉัยว่า พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร มีพฤติกรรมเข้าข่ายชุกหุ้น ภาค 2 จากกรณีขายหุ้นให้กองทุนเทมาเซ็ก **ประการที่สาม** ใช้แนวทางเคลื่อนไหวมวลชน อาทิเช่น จัดชุมนุมปราศรัยใหญ่ และย่อย ทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด อย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง เพื่อชี้ให้เห็นถึงอันตรายของรัฐบาลพ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร **ประการที่สี่** จัดอภิปรายเสวนาทางวิชาการ เพื่อให้ข้อมูลอีกด้านกับประชาชนและสังคม ได้เห็นถึงความฉ้อฉลและความล้มเหลวทางนโยบายของรัฐบาล พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร **ประการที่ห้า** จัดทำสื่อสิ่งพิมพ์ ไปสเตอร์ สติกเกอร์ แผ่นพับ หรือวีซีดี เพื่อเผยแพร่ความจริงที่ถูกปกปิด บิดเบือน ผู้สาธารณะอย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง¹⁵⁹

พร้อมกันนั้น ได้เปิดตัวตราสัญลักษณ์ของกลุ่ม ซึ่งประกอบไปด้วยรูปมือกำปืน 4 มือทรงสี่เหลี่ยมจัตุรัสล้อมนกรูปาปดงรูป

¹⁵⁹ “เปิดตัวแล้วพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย”, [ออนไลน์], 10 กุมภาพันธ์ 2549. แหล่งที่มา www.Prachatai.com

ภาพที่ 3. 11

ตราสัญลักษณ์กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

ที่มา สัญลักษณ์พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (2555:ออนไลน์)

ความหมายของตราสัญลักษณ์นี้ วสันต์ สิทธิเขตต์ ผู้ออกแบบให้ความหมายไว้ว่า กำปັນทั้ง 4 หมายถึง ศาสนา พุทธ คริสต์ อิสลามและฮินดู ร่วมกันผนึกกำลังปกป้องต่อสู้อำนาจรัฐที่กดขี่ ไม่เป็นธรรม และการเอากำปັນทั้ง 4 มาเชื่อมต่อกันหมายถึงต้องผนึกกำลังกัน ผสานกันเป็นพันธมิตรเพื่อจัดการสยบอำนาจนั้นร่วมกัน ดาวทั้ง 3 มีความหมายดังต่อไปนี้ ดาวดวงที่ 1 คือ ดาวแห่งความจริงชนะความเท็จ ดาวดวงที่ 2 คือดาวแห่งความดีชนะความชั่ว ดาวดวงที่ 3 คือดาวแห่งความงามชนะความอัปมงคลของกลุ่มทุนที่ใช้อำนาจบงการประเทศ และสุดท้าย นกพิราบ หมายถึงเสรีภาพ ที่ปลอดพ้นจากการกดขี่ มอมเมาจากอำนาจรัฐทั้งปวง เพื่อให้ถึงเป้าหมายสูงสุดคือการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ทุกเผ่าพันธุ์ ชาติ ศาสนา¹⁶⁰

โครงสร้างของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในระยะเปิดตัวเมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549 ไม่ได้ประกอบด้วยแกนนำห้าคนเป็นผู้ตัดสินใจสูงสุดแบบในเวลาต่อมา แต่

¹⁶⁰ “ตามไปหาความหมายพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย”, [ออนไลน์], 10 กุมภาพันธ์ 2549. แหล่งที่มา www.Prachatai.com

ประกอบด้วยคณะกรรมการจำนวน 15 คน ได้แก่ 1.นายพิทยา ว่องกุล (ประธานคณะกรรมการ
รณรงค์เพื่อประชาธิปไตย(ครป.))2. นายพิภพ ธงไชย (ที่ปรึกษาคณะกรรมการรณรงค์เพื่อ
ประชาธิปไตย(ครป.)) 3.นางเววดี ประเสริฐเจริญสุข (ประธานคณะกรรมการประสานงานองค์กร
พัฒนาเอกชน(กปพช.)) 4. น.ส. รสนา โตสิตระกูล (เครือข่าย 30 องค์กรต้านคอร์รัปชั่น) 5.นาย
ไชยวัฒน์ ลินสูงศ์ (นักเคลื่อนไหวทางการเมืองภาคประชาชน)6. ตัวแทนนายสนธิ ลิ้มทองกุล
7.นายปรีดา เตียสุวรรณ (เครือข่ายนักธุรกิจเพื่อการปฏิรูปการเมือง) 8. นายสมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์
(นักวิชาการจากสถาบันราชภัฏนครราชสีมา) 9.นายสมศักดิ์ โกศัยสุข (องค์กรด้านแรงงาน) 10.
นายศิริชัย ไม้งาม (องค์กรด้านแรงงาน) 11. สุวิทย์ วัฒน (องค์กรสลัมเพื่อประชาธิปไตย)12.
น.ส. กชวรรณ ชัยบุตร เลขาธิการ (สหพันธ์นิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย (สนนท.)) 13. นายวีร
พล โสภา14.นายอวยชัย วัฒนา (เครือข่ายครูคัดค้านการถ่ายโอนสถาบันการศึกษาขั้นพื้นฐานไป
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) 15. นาย เพียร ยงหนู

ที่ปรึกษาสามคนได้แก่ 1.นายระพี สาคริก 2.นายสุลักษณ์ ศิวรักษ์ 3.นายปราโมทย์ นา
ครทรรพ ได้รับเป็นที่ปรึกษาให้กับพันธมิตรประชาชน¹⁶¹

กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ได้เปิดตัวอย่างเป็นทางการครั้งแรก ในการ
ชุมนุมใหญ่ภายใต้คำขวัญ”ปิดบัญชีทักษิณ”เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549 พร้อมกับได้ออก
แถลงการณ์ฉบับที่ 1 ชับไล่พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร ออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีเนื่องจาก
หมดความชอบธรรม และนัดหมายชุมนุมใหญ่ ณ ท้องสนามหลวง ในวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ.
2549 ภายใต้คำขวัญที่ว่า “เอาประเทศไทยเราคืนมา”¹⁶²

อย่างไรก็ตามก่อนถึงการชุมนุมใหญ่วันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549 พลตรี จำลอง ศรี
เมือง ผู้ชักชวนพ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร เข้าสู่วงการการเมือง ก็ได้เข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม
พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549 โดยให้เหตุผลในการเข้า
ร่วมได้แก่ การที่ พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร ได้แก้ไขอัตราส่วนการถือหุ้นของคนต่างชาติก่อนขาย
ให้กองทุนเทมาเซ็ก การปล่อยให้ นายสมคิด สุนทรเวช ใช้ที่วีของรัฐบาลในการโจมตี พล.อ. เปรม ติณสูล

¹⁶¹ “เปิดตัวแล้วพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย “, [ออนไลน์], 10 กุมภาพันธ์ 2549. แหล่งที่มา [www. Prachatai.com](http://www.Prachatai.com)

¹⁶² สุวินัย ภรณวลัย , ยามเฝ้าแผ่นดิน , หน้า 56- 57.

ลานนท์ ประธานองคมนตรี¹⁶³ และต้องการ 'ไถ่โทษ' ที่ชักชวนพ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร เข้าสู่ วงการเมือง¹⁶⁴ ดังที่ได้แถลงก่อนเข้าร่วมกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย¹⁶⁵

“...การขายหุ้นบริษัท ซินคอร์ปไปเรชั่นจำกัด ของครอบครัวนายกรัฐ มนตรี พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ซึ่งเป็นกิจการที่ได้รับสัมปทานจากประเทศไทยขาย ให้ต่างนั้น ได้ก่อให้เกิดปฏิกิริยาอย่างรุนแรงในหมู่ประชาชนทั้งในกรุงเทพ และ ต่างจังหวัด.....ผมตกอยู่ในสองฐานะ ฐานะหนึ่งผมเป็นคนไปเชิญท่าน นายกรัฐมนตรี พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร มาสู่วงการเมือง อีกฐานะหนึ่งผมเคยเป็น ผู้ได้บังคับบัญชา พล.อ. เปรมติณสูลานนท์ ผู้ที่รู้จักมักคุ้นกับผม รวมทั้งพี่น้องๆ นายทหารสามเหล่าทัพหลายคน ได้สอบถามผมว่า นอกจากเขียนจดหมายเปิด ผืนกั้วงตั้งท่านนายกรัฐมนตรีไปแล้ว ผมจะไม่คิด ไม่ทำอะไรอีกเลยหรือ

ผมจึงตัดสินใจ ขอร้องให้ท่านนายกรัฐมนตรี พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ลาออก เพื่อความสมัคสมานสามัคคีของผู้คนในชาติจะได้กลับคืนมา และ เหตุการณ์ต่างๆจะได้คลี่คลายลง โดยผมและมวลหมู่สมาชิก กองทัพอธรรมมูลนิธิ จะไปร่วมชุมนุมที่สนามหลวง ในวันที่ 26 กุมภาพันธ์ นี้ พวกเราหลายๆคนที่ ห่วงใยบ้านเมือง คาดว่าหากมีประชาชนออกมาแสดงเจตจำนงค์กันเป็นเรือนแสน ท่านนายกรัฐมนตรีคงลาออกแน่นอน...”

ผลจากที่พลตรี จำลอง ศรีเมือง เข้าร่วมกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยทำ ให้กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้ปรับโครงสร้างเป็นดังแผนภาพต่อไปนี้

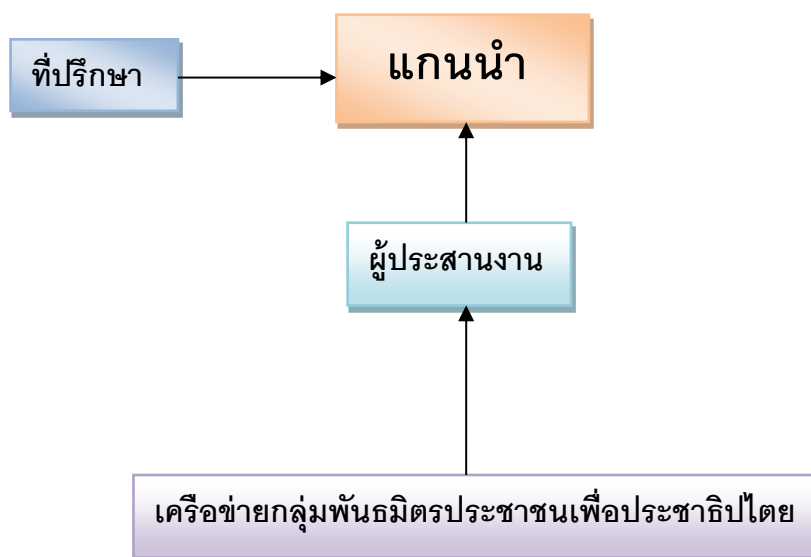
¹⁶³ Nick Noscticz , Red vs Yellow : Thailand ' s crisis of identity, p 8 .

¹⁶⁴ เทิดธรรม ทรงแท , คนโค่นทักษิณ , หน้า 198-199 .

¹⁶⁵ เรื่องเดียวกัน

ภาพที่ 3.12
โครงสร้างกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

ที่มา (ดัดแปลงจาก) สุริยะใส กตะศิลา (2552 : 143)

แกนนำมีอำนาจตัดสินใจสูงสุดเพื่อประสิทธิภาพในการเคลื่อนไหว¹⁶⁶ ได้ถูกออกแบบให้เป็นตัวแทนการต่อสู้ครบทุกกลุ่ม¹⁶⁷ ได้แก่ 1. สนิธิ ลิ้มทองกุล* เป็นตัวแทนของปัญหาการคุกคาม

¹⁶⁶ จักร์ พันธุ์เพชร , การเมืองการปกครองไทย , หน้า 292 . และ สุวินัย ภรณวลัย , ยามเฝ้าแผ่นดิน , หน้า 59. อย่างไรก็ตาม ใจ อึ้งภากรณ์ ได้วิพากษ์ว่าแกนนำที่มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดคือ สนิธิ ลิ้มทองกุล ในใจ อึ้งภากรณ์และคณะ , การเมืองของภาคประชาชนในยุคพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยและวิกฤติไล่ทักษิณ , หน้า 309.

¹⁶⁷ กองบรรณาธิการมติชน , ลับ ล้วง ลึก : พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย , หน้า 23 .

* สนิธิ ลิ้มทองกุล เกิดเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน พ.ศ. 2490 ที่จังหวัดสุโขทัย ในครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนไหหลำ โดยเป็นลูกของนายวิเชียร แซ่ลิ้ม อดีตสมาชิกพรรคก๊กมินตั๋ง และผู้บังคับการโรงเรียนนายร้อยหว่างผู้ กับนางไชย้ง แซ่ลิ้ม สนิธิ จบการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษา จากโรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีที่ยูซีแอลเอ เมืองลอสแอนเจลิส และปริญญาโท สาขาประวัติศาสตร์ ที่มหาวิทยาลัยยูทาห์สเตต เมืองโลแกน รัฐยูทาห์ สนิธิ ลิ้มทองกุล ได้ทำงานเป็นบรรณาธิการบริหาร หนังสือพิมพ์ ประชาธิปไตย เมื่ออายุ 27 ปี หลังจากนั้นได้ร่วมกับพร (หรือ พอล) สิทธิอำนาจ ตั้งบริษัท Advance Media ในเครือพีเอสเอกรุ๊ป ออกหนังสือดิฉัน แต่ประสบปัญหาขาดทุน จึงได้ขอยกกิจการให้กับนายปิยะ มาลากุล ณ อยุธยา สนิธิกลับมาโดดเด่นอีกครั้ง ด้วยการตั้งบริษัท ตะวันออกแมกกาซีน ทำหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายเดือน เมื่อปี 2526 การเติบโตทางธุรกิจ ของสนธิ เป็นไปอย่างรวดเร็วโดยในปี พ.ศ. 2530 ได้นำบริษัทผู้จัดการ เข้าจดทะเบียนใน

สี่ 2. พล.ต. จำลอง ศรีเมือง * เป็นตัวแทนปัญหาความหลง ความโลภในระบบทุนนิยมของรัฐบาล พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร 3. สมศักดิ์ โกศัยสุข** เป็นตัวแทนปัญหาการแปรรูปรัฐวิสาหกิจเพื่อผลประโยชน์ตัวเองและพวกพ้อง 4. พิภพ ธงไชย*** เป็นตัวแทนปัญหาการบิดเบือนเจตนารมณ์

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและนำเงินที่ระดมได้ขายกิจการผ่านการตั้งบริษัทโรงพิมพ์ตะวันออก ซึ่งเป็นหนึ่งในโรงพิมพ์ที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย อย่างไรก็ตามธุรกิจของสนธิ ก็ประสบกับภาวะล้มละลายภายหลังวิกฤติเศรษฐกิจ ปี พ.ศ. 2540 ดูประวัติสนธิ ล้มทองกุล เพิ่มเติมได้ใน สนธิ ล้มทองกุล , ต้องแพ้เสียก่อนจึงจะชนะได้ (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ผู้จัดการ , 2547).

* พล.ต.จำลอง ศรีเมือง เกิดวันที่ 5 กรกฎาคม พ.ศ. 2478 ที่ย่านสำเหร่ จังหวัดธนบุรี บิดามีอาชีพค้าปลาสดชื่อ สมนึก ชูธนรัตน์ ส่วนมารดาชื่อ บุญเรือน ประกอบอาชีพแม่ค้าแร่ ต่อมามารดาได้สมรสใหม่กับ โชคนิ ศรีเมือง ซึ่งเป็นที่มาของนามสกุล ศรีเมือง ที่ พล.ต.จำลองใช้ต่อเนื่องมาจนทุกวันนี้ พล.ต.จำลอง เริ่มชีวิตทางการเมืองครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2522 โดยดำรงตำแหน่งวุฒิสมาชิก และเลขาธิการนายกรัฐมนตรี พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ และได้ลาออกจากตำแหน่งเพื่อต่อต้าน พ.ร.บ. ทำแท้งเสรี พล.ต.จำลอง ได้ดำรงตำแหน่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครสองสมัยติดต่อกันในปี พ.ศ. 2531 และปี พ.ศ. 2533 และมีบทบาทสำคัญในการขับไล่รัฐบาลพล.อ.สุจินดา คราประยูร ในปี พ.ศ. 2535 ในเหตุการณ์ที่เรียกว่า “พฤษภาทมิฬ” ภายหลังจากเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ พล.ต.จำลอง ศรีเมือง ในฐานะหัวหน้าพรรคพลังธรรม ได้ดำรงตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรีในคณะรัฐมนตรีครั้งที่ 50 และได้ลาออกจากตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรีพร้อมกับรัฐมนตรีจากพรรคพลังธรรม เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2538 เนื่องจากไม่เห็นด้วยกับนโยบาย สปก. 4-01 ของพรรคประชาธิปัตย์ พล.ต.จำลองศรีเมือง เป็นผู้ที่ชักชวน พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร เข้าสู่การเมือง และเป็นผู้สนับสนุนพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรมาโดยตลอด อาทิเช่น การให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศในโควตาของพรรคพลังธรรม การให้การสนับสนุนในระหว่างที่ พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร โดนคดีชุกหุ้มก่อนดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีเป็นต้น ในปัจจุบัน พล.ต.จำลองมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับกองทัพธรรมและเป็นสมาชิกคนสำคัญของสำนักสันติอโศกซึ่งได้กลายเป็นกำลังสำคัญในการเคลื่อนไหวของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในเวลาต่อมา ดูประวัติ พล.ต.จำลอง ศรีเมืองเพิ่มเติมได้ใน พล.ต.จำลอง ศรีเมือง , ชีวิตจำลอง (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ เอ.วี การ์มิมพ์ , 2533). และ พล.ต.จำลอง ศรีเมือง , ทางสองแพร่ง (กรุงเทพฯ : เรือนแก้วการพิมพ์ , 2532).

** นายสมศักดิ์ โกศัยสุข เกิดเมื่อวันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2488 ที่ตำบลควนเกย อำเภออ่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช สมศักดิ์ โกศัยสุข จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนร่อนพิบูลย์ จ.นครศรีธรรมราช และโรงเรียนมัธยมพัชรกิติยาภา จ.พัทลุง ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนจังหวัดพัทลุง จ.พัทลุง ระดับปริญญาตรีนิติศาสตร์ บัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช บัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และระดับปริญญาโท ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์) สาขา การปกครอง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สมศักดิ์ มีบทบาทโดดเด่นด้านแรงงานมาโดยตลอด อาทิเช่น เป็นประธานสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจการรถไฟแห่งประเทศไทย เป็นคณะกรรมการแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ 7 สมัย ซึ่งในนี้ดำรงตำแหน่งเป็นเลขาธิการ 3 สมัย เป็นต้น ในช่วงเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ ได้เคลื่อนไหวร่วมกับ พล.ต.จำลอง ศรีเมือง โดยเป็น 1 ใน 7 แกนนำสมาพันธ์ประชาธิปไตย อย่างไรก็ตามบทบาทของสมศักดิ์ที่โดดเด่นที่สุด ก็คือ การเป็นผู้รณรงค์คัดค้านการขายรัฐวิสาหกิจ นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 จนถึงปัจจุบัน ดูประวัติ สมศักดิ์ โกศัยสุข เพิ่มเติมได้ใน เทิดธรรม ทรงไท , คนโค่นทักษิณ , หน้า 218-22

*** พิภพ ธงไชย เกิดเมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม พ.ศ. 2488 ที่ อ.ป่าโมก จ.อ่างทอง จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาจากโรงเรียนนนทศึกษา กรุงเทพฯ แล้วศึกษาต่อที่วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จฯ ระหว่างศึกษาทำกิจกรรมจนได้รับคัดเลือกให้เป็นนายกองค์การนักศึกษาในปี

รัฐธรรมนูญปี พ.ศ. 2540 และการปฏิรูปการเมือง 5.สมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์* เป็นตัวแทนปัญหา การปฏิรูประบบราชการและการกระจายอำนาจ¹⁶⁸ และเนื่องจากแกนนำมีที่มาแตกต่างกัน¹⁶⁹ จึงได้ แต่งตั้ง สุริยะใส กตะศิลา** เป็นผู้ประสานงาน(แกนนำ)กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

พ.ศ. 2510 พิกพ ธงไชยมีบทบาทในการเคลื่อนไหวการเมืองและสังคมมาโดยตลอด อาทิเช่น เป็น 1 ใน 100 ผู้ร่วมลงชื่อเรียกร้อง รัฐธรรมนูญ และเป็นกรรมการองค์การประชาธิปไตยเพื่อประชาชน (ปช.ปช.) กับ นายธีรยุทธ บุญมี และร่วมเดินขบวนรณรงค์ต่อต้านสินค้าญี่ปุ่น ต่อต้านฐานทัพอเมริกา ต่อต้านสงครามเวียดนาม และต่อต้านเผด็จการทหาร ก่อนสถานการณ์ได้ลุกลามเป็น เหตุการณ์ 14 ตุลา เมื่อ พ.ศ. 2516 ในปี พ.ศ. 2521 พิกพ ธงไชยได้ก่อตั้ง "โรงเรียนหมู่บ้านเด็ก" ร่วมกับภรรยา "รัชนี ธงไชย" ตามแนวทางของโรงเรียน"ซัมเมอร์ฮิลล์"ประเทศอังกฤษ อันมีแนวคิดหลักที่เสนอการศึกษาที่หลุดพ้นจากระบบการศึกษาของรัฐ ที่ เรียกว่า "การศึกษาทางเลือก" ในปี พ.ศ. 2522 พิกพ ได้ก่อตั้งมูลนิธิเด็กร่วมกับนายแพทย์ประเวศ วะสี นายเทพศิริ สุขโสภา และ นางศิริพร สโคบายาเน็ค และได้เคลื่อนไหวในนามมูลนิธิเด็กในช่วงเหตุการณ์ พฤษภาทมิฬ ร่วมกับ น.พ.เสม พริ้งพวงแก้ว และ กรรมการผู้ใหญ่ของมูลนิธิ ตั้งกองทุน "รวมทุนน้ำใจไทย" เพื่อช่วยเหลือญาติวีรชนพฤษภา 35 นอกจากนี้ พิกพ ธงไชยยังได้เข้าร่วม เคลื่อนไหวกับขบวนการประชาชนกลุ่มต่าง ๆ อาทิเช่น สมัชชาคนจน กลุ่มอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมบ้านกูด-บ่อนอก และกลุ่มจะนะ ที่ จังหวัดสงขลาไปพร้อม ๆ กับทำงานอาสาสมัครในฐานะ เลขานุการและประธานของคณะกรรมการรณรงค์เพื่อประชาธิปไตย (ครป.) ในระหว่างดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการรณรงค์เพื่อประชาธิปไตย (ครป.) ได้เคลื่อนไหวผลักดันรัฐธรรมนูญ ฉบับ ประชาชนที่เกิดจากการรวบรวมข้อคิดเห็นประชาชนทั่วประเทศในปี พ.ศ. 2540 กับกลุ่ม 30 องค์การเครือข่ายประชาธิปไตยได้สำเร็จ และเข้าร่วมกับการต่อสู้ภาคประชาชนอีกหลายต่อหลายขบวนการ ไม่ว่าจะเป็นร่วมกับกลุ่มอนุรักษ์กาญจน์ เคลื่อนไหวต่อต้านการ วางท่อก๊าซไทย-พม่า กรณีเขื่อนปากมูล การก่อสร้างโรงไฟฟ้าที่บ้านกูด-บ่อนอก ในสมัย รัฐบาล พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร พิกพ ได้ดำรงตำแหน่งเป็นคณะกรรมการอิสระเพื่อความสมานฉันท์แห่งชาติชุดนายอานันท์ ปันยารชุนในการคลี่คลายปัญหาสามจังหวัด ชายแดนภาคใต้อีกด้วย ดูประวัติ พิกพ ธงไชย เพิ่มเติมได้ใน ,คณะกรรมการรณรงค์เพื่อประชาธิปไตย, 60 ปีพิกพ ธงไชย "ทางเลือก"ที่ข้ามพันวาทกรรม (กรุงเทพฯ : คณะกรรมการรณรงค์เพื่อประชาธิปไตย , 2548).

* สมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์ หรือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์ เกิดเมื่อวันที่ 12 มกราคม พ.ศ. 2493 ที่ อำเภอ ด่านขุน ทด จังหวัดนครราชสีมา จบการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาการศึกษา (กศ.บ.) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ระดับ ปริญญาโทศึกษาศาสตร์จากมหาวิทยาลัยขอนแก่น สมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์ ได้เข้าทำงานสังคมตั้งแต่สมัยเป็นประธานสภา นักศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร ควบคู่กับประสานสภากลางนักศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 8 วิทยาเขต เมื่อปี พ.ศ. 2517 ในช่วงระหว่างรอยต่อเหตุการณ์ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516 สมเกียรติ ได้มีส่วนสำคัญในการต่อสู้กรณี เขื่อนปากมูล กับ สมัชชาคนจน และกรณีปัญหาโรงไฟฟ้าหิโนกูด บ่อนอก ดูประวัติ สมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์ เพิ่มเติมได้ใน เหตุกรรม ทรงไท, คนโค่นทักษิณ , หน้า 129-139

¹⁶⁸ สุวินัย ภรณวลัย , พรรคพันธมิตร , หน้า 244 .

¹⁶⁹ ยุทธิยง ลัมเลิศวาที , สี่หัวคือแห่งระบอบทักษิณ , หน้า 163 .

** สุริยะใส กตะศิลา เกิดเมื่อวันที่ 27 มีนาคม พ.ศ. 2515 ที่ อำเภอรามไศล จังหวัดศรีสะเกษ จบการศึกษาระดับประถมจาก โรงเรียนบ้านแสนเมืองแคน มัธยมศึกษาจากโรงเรียนราชินีไศล สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เคยศึกษาในระดับปริญญาโทรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ แต่ไม่สำเร็จ การศึกษาเนื่องจากไม่ได้ทำวิทยานิพนธ์ อย่างไรก็ตามได้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโทหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

อย่างไรก็ตามนอกจากสุริยะใส กตะศิลา อีกบุคคลหนึ่งที่มีบทบาทในการประสานงาน ก็คือ คำณูณ สิทธิสมาน* บรรณาธิการและคนสนิทมากคนหนึ่งของ สนธิ ลิ้มทองกุล¹⁷⁰ ดังที่คำณูณกล่าวไว้ว่า¹⁷¹

“...ผมทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานคุณสนธิ ลิ้มทองกุล ส่วนพ่อหนุ่มชื่อ เพราะขวัญใจแม่ยก(สุริยะใส กตะศิลา) ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานปากพันธมิตร อีก 4 คน ที่เข้ามาร่วมมือ...”

ที่ปรึกษาของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย นั้นเหมือนเดิมในช่วงเปิดตัวแถลงข่าวได้แก่ 1.นายระพี สาคริก 2.นายสุลักษณ์ ศิวรักษ์ 3.นายปราโมทย์ นาครทรรพ

สำหรับเครือข่ายกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ที่มีส่วนสำคัญในการเคลื่อนไหวของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยมีทั้งสิ้น 15 เครือข่ายประกอบไปด้วย¹⁷²

มหาวิทยาลัยรังสิต เมื่อปี พ.ศ. 2552 สุริยะใส กตะศิลา มีบทบาทการเคลื่อนไหวทางการเมืองมาโดยตลอดตั้งแต่สมัยเรียนในฐานเลขาธิการสมาพันธ์นิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทยหรือ สนท. และได้เข้าร่วมชุมนุมในเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ พ.ศ. 2535 ต่อมาได้เป็นเลขาธิการของคณะกรรมการรณรงค์เพื่อประชาธิปไตย (ครป.) ในช่วงที่นายพิภพ ธงไชย เป็นประธานสุริยะใส ได้รับการยกย่องว่าเป็น“ดาวเด่น” ในแวดวงเอ็นจีโอ ดูประวัติ สุริยะใส กตะศิลา เพิ่มเติมได้ใน สุริยะใส กตะศิลา , สุริยะใส กตะศิลา :พันธมิตร ประชาชน ประชาธิปไตย .

* นายคำณูณ สิทธิสมาน เกิดเมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2498 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจากโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย บริญญาตรีจากคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยในระหว่างที่เรียนมีบทบาทเป็นเลขาธิการศูนย์กลางนิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย (ศนท.) ในปี พ.ศ. 2518 คำณูณ ได้มีส่วนร่วมในเหตุการณ์การเมือง ทั้ง 14 ตุลา พ.ศ. 2516 และ 6 ตุลา พ.ศ. 2519 โดย ได้ทำงานหนังสือพิมพ์แนวการเมืองหลายฉบับในช่วงเวลานี้ เช่น สื่อนาคต, ไทยนิกร, จตุรัส เป็นต้น และมีผลงานโดดเด่นเนื่องจากเป็นผู้สัมภาษณ์พระเทพกิตติบัญญัติคุณ (กิตติวุฒ โภทฺธิ) ในหนังสือพิมพ์จตุรัส ซึ่งมีคำให้สัมภาษณ์ที่ว่า “*ฆ่าคอมมิวนิสต์ไม่บาป*” ก่อนหน้าเกิดเหตุการณ์ 6 ตุลา ไม่นาน คำณูณได้เข้าทำงานในเครือผู้จัดการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2533 มาจนถึงปัจจุบัน โดยปัจจุบันมีตำแหน่งเป็นบรรณาธิการอาวุโสของเครือผู้จัดการ มีผลงานประจำทั้งคอลัมน์สัปดาห์วิจารณ์รายวิทย์ และพิธีกรรายการโทรทัศน์ เช่น เมืองไทยรายสัปดาห์ เป็นต้น และถือได้ว่าเป็นคนสนิทของนาย สนธิ ลิ้มทองกุล แกนนำกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ใน คำณูณ สิทธิสมาน , ปรากฏการณ์สนธิ : จากเสื้อสีเหลืองถึงผ้าพันคอสีฟ้า

170 เกษียร เตชะพีระ , จากระบอบทักษิณสู่รัฐประหาร ๑๙ กันยายน ๒๕๕๙ : วิกฤตประชาธิปไตยไทย , หน้า 14. และ คำณูณ สิทธิสมาน , ปรากฏการณ์สนธิ : จากเสื้อสีเหลืองถึงผ้าพันคอสีฟ้า , คำนำสนธิ ลิ้มทองกุล .

171 คำณูณ สิทธิสมาน , ปรากฏการณ์สนธิ : จากเสื้อสีเหลืองถึงผ้าพันคอสีฟ้า , หน้า 32.

172 สุริยะใส กตะศิลา , วิวัฒนาการการเมืองภาคประชาชนสู่ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม กรณีศึกษาพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย , หน้า 144-148.

1. ภาคเหนือ ได้แก่ 1.1 กลุ่มพันธมิตรพิษณุโลก มีนายภูริทัต สุธาธรรม เป็นแกนนำ 1.2 ชุมนุ่มลุ่มน้ำภาคเหนือตอนล่าง ประกอบด้วยประชาชนจากกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง อาทิเช่น จังหวัดตาก สุโขทัย พิษณุโลก กำแพงเพชร นครสวรรค์ อุทัยธานี ฯลฯ 1.3 เครือข่ายกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือ

2. ภาคตะวันออก ได้แก่ 2.1 กลุ่มพันธมิตรภาคตะวันออก มีนายสุทธิ อัมมาศัย เป็นประธานเครือข่าย 2.2 กลุ่มพันธมิตร พัทยา-นาเกลือ-บ้านบึง-พนัส มีนายยงยุทธ เมธาสมภพ เป็นประธานเครือข่าย 2.3 คณะทำงานพันธมิตรเพื่อประชาธิปไตยจังหวัดเลย มี นายหินชนวน อโศกตระกูล เป็นแกนนำ

3. ภาคอีสาน ได้แก่ 3.1 สมัชชาประชาชนเพื่อประชาธิปไตยแห่งประเทศไทยจังหวัดขอนแก่น มีนางเครือมาศ นพรัตน์ เป็นประธานสมัชชา และนายเกียรติชัย นนยะโส เป็นรองประธานฯ 3.2 สมัชชาประชาชนภาคอีสานจังหวัดบุรีรัมย์ มีนางสำเนียง สุภักษ์พนธ์ เป็นประธาน

4. ภาคใต้ ได้แก่ 4.1 พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยสตูล มี นางอุดมศรี จันทร์รัศมี และ อ. ประโมทย์ สังหาร เป็นแกนนำ 4.2 สมัชชาภาคใต้ 7 จังหวัดภาคใต้ตอนล่าง

5. สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ ประกอบไปด้วยกลุ่มสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจจำนวน 43 แห่ง โดยมีกลุ่มหลักอยู่ที่ สหภาพรัฐวิสาหกิจการไฟฟ้าและสหภาพรัฐวิสาหกิจการรถไฟแห่งประเทศไทย

6. แกนนำสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ อาทิเช่น นายศิริชัย ไม้งาม (ประธานสหภาพการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย) นาย สาทิพย์ แก้วหวาน (เลขาธิการสมาพันธ์รัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ (สรส.) และอดีตแกนนำสหภาพการรถไฟแห่งประเทศไทย (สายของนาย สมศักดิ์ โกศัยสุข)) นาย สุภิชัย สุวรรณชาติ (ประธานสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ การรถไฟแห่งประเทศไทย สาขาหาดใหญ่) นายสาทร สิ้นปฐ (ประธานสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจการรถไฟแห่งประเทศไทย สาขา นครราชสีมา) นายพงษ์ฐิติ พงษ์ศิลาภรณ์ (ประธานสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) นายสนาน บุญออก (ประธานสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.)) นายสมชาย ศรีนิเวศ (ประธานสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ การประปานครหลวง) นาย ไพโรจน์ กระจ่างโพธิ์ (เลขาธิการสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร(ธกส.)) นาย อำนาจ พละมี (คณะกรรมการฝ่ายการเมืองสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์) เป็นต้น

7. เครือข่ายสันติอโศก นำโดย สมณะโพธิรักษ์ ผู้ก่อตั้งเครือข่ายสันติอโศก โดยมีพุทธสถานสันติอโศกและสาขาอีก 9 สาขา ได้แก่ 8.1 พุทธสถานสันติอโศก ตั้งจังหวัดกรุงเทพมหานคร 8.2 พุทธสถานปฐมอโศก จังหวัดนครปฐม 8.3 พุทธสถานศรีษะอโศก จังหวัดศรีสะเกษ 8.4 พุทธสถานศาลีอโศก จังหวัดนครสวรรค์ 8.5 พุทธสถานสีมาอโศก จังหวัดนครราชสีมา 8.6 พุทธสถานราชธานีอโศก จังหวัดอุบลราชธานี 8.7 พุทธสถานภูผาฟ้า น้ำ จังหวัดเชียงใหม่ 8.8 พุทธสถานทักษิณอโศก จังหวัดตรัง 8.9 พุทธสถานหินผา

8. เครือข่าย NGO ได้แก่ 8.1 NGO ภาคใต้ มีแกนนำคือ นายบรรจง นะแส 8.2 NGO ภาคเหนือ มีแกนนำคือ นายสุรียันต์ ทองหนูเอียด 8.3 คณะกรรมการรณรงค์เพื่อประชาธิปไตย (ครป.)

9. กลุ่มนักวิชาการ ได้แก่ 9.1 กลุ่มรัฐศาสตร์จุฬาฯ อาทิเช่น ศ. ดร.จรัส สุวรรณมาลา ศ.ดร.สุริชัย หวันแก้ว รศ.ดร.ไชยันต์ ไชยพร รศ. ดร.วีระ สมบูรณ์ 9.2 กลุ่มนักวิชาการที่ใกล้ชิดกับเครือข่ายผู้จัดการ อาทิเช่น ศ. ดร. ชัยอนันต์ สมุทวานิช ดร. ปราโมทย์ นาครทรรพ 9.3 กลุ่มนักวิชาการอื่นๆ อาทิเช่น ดร. สุวินัย ภรณวลัย ศ. ดร. ภูวดล ทรงประเสริฐ เป็นต้น

10. กลุ่มสมาชิกวุฒิสภา (สว.) อาทิเช่น น.ส.รสนา โตสิตระกูล ส.ว.กทม. น.ส.สุมล สุตะวิริยะวัฒน์ ส.ว.เพชรบุรี นายคำคุณ สิทิสमान ส.ว.สรรหา เป็นต้น

11. กลุ่มศิลปิน ได้แก่ 11.1 กลุ่มศิลปินสายบันเทิง อาทิเช่น ศรัญญู วงศ์กระจ่าง ศิริลักษณ์ ฝ่องโชค 11.2 กลุ่มศิลปินเพื่อชีวิต อาทิเช่น ไพโรจน์ทร์ ขาวงาม คมทวน คันธนู วสันต์ สิทธิเขตต์ ชูชูเศก ศักดิ์สิทธิ์ คีตาญชลี คาราวาน นิด กรรมาชน วงโฮป จีวัน ศักดิ์ศิริ มีสมสืบ แสง ธรรมดา คนด่านเกวียน สุนทรี เวชานนท์ 11.3 กวี อาทิ เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์, อังคาร กัลยาณพงศ์ เป็นต้น

12. กลุ่มสื่อมวลชน ได้แก่ เครือผู้จัดการ อาทิเช่น หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน เว็บไซต์ผู้จัดการ สถานีโทรทัศน์ ASTV นิตยสาร Positioning หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายสัปดาห์ วิทยุชุมชนเจ้าฟ้า

13. กลุ่มแนวร่วมอื่นๆ อาทิเช่น แนวร่วมประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเขตเยาวราช เขตสัมพันธวงศ์ เขตวงเวียน 22 กรกฎาคม เป็นต้น

14. ทนายความ อาทิเช่น นายสุวัตร อภัยภักดี นายนิติธร ล้ำเหลือ เป็นต้น

15. นักธุรกิจ อาทิเช่น นายปรีดา เตียสุวรรณ เจ้าของบริษัท แพรนต้าจิวเวลลี่ เป็นต้น

3.2.2 การเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ในสมัยรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร

ก่อนหน้าการชุมนุมใหญ่ของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเป็นเวลาสองวัน พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร ก็ได้ประกาศยุบสภาเมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549¹⁷³ โดยให้เหตุผลว่า ป้องกันการเกิดกฎหมายอยู่เหนือกฎหมายโดยกลุ่มคนผู้เสียผลประโยชน์บางกลุ่มซึ่งนับวันจะยิ่งขยายวงกว้างออกไปเรื่อยๆ ดังนั้นเพื่อป้องกันปัญหาจึงคืนอำนาจให้ประชาชน ตัดสินใจอีกครั้ง¹⁷⁴ และได้จัดให้มีการเลือกตั้งใหม่เมื่อวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2549¹⁷⁵

การเลือกตั้งใหม่เมื่อวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2549 พรรคฝ่ายค้านประกอบด้วย พรรคประชาธิปัตย์ พรรคชาติไทย และพรรคมหาชนไม่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง¹⁷⁶ โดยให้เหตุผลว่าการกำหนดวันเลือกตั้งใหม่ของคณะกรรมการเลือกตั้งมีความกระชั้นชิดจนเกินไป และเหตุผลของการยุบสภาไม่ได้เป็นไปตามหลักการของระบบรัฐสภา กล่าวคือ ต้องยุบสภาต่อเมื่อมีความขัดแย้งระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติและบริหาร¹⁷⁷

กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ได้ชุกชุมศาสตร์ในการต่อต้านการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2549 โดยการรณรงค์ให้ออกเสียงบัตรเลือกตั้งไม่ประสงค์ลงคะแนน หรือ vote no เนื่องจากจะส่งผลให้พรรคไทยรักไทยได้รับคะแนนเสียงไม่ถึงร้อยละยี่สิบ และต้องจัดการเลือกตั้งใหม่ตามที่รัฐธรรมนูญปี พ.ศ. 2540 กำหนดไว้ว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร(ส.ส.)ต้องได้รับคะแนนเลือกตั้งไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตนั้น¹⁷⁸

¹⁷³ กองบรรณาธิการผู้จัดการรายวัน , ท้ากกก...ซิณ ออกไป , หน้า 98 .

¹⁷⁴ ASTV ผู้จัดการออนไลน์, “ทักษิณ” ยุบสภา –กต. สนองทันควันเลือกใหม่ 2 เมษายน 2549 “ , [ออนไลน์] , 24 กุมภาพันธ์ 2549. แหล่งที่มา www. Manager.co.th

¹⁷⁵ Nick Noscticz , Red vs Yellow : Thailand ‘ s crisis of identity, p 8 .

¹⁷⁶ Ibid.

¹⁷⁷ จักร์ พันธุ์เพชร , การเมืองการปกครองไทย , หน้า 294.

¹⁷⁸ ทีมข่าวอาชญากรรม , “ ผลทางนิตินัยของบัตรเลือกตั้งไม่ประสงค์ลงคะแนน (vote no)“ , [ออนไลน์] , 20 มิถุนายน 2549. แหล่งที่มา www. Manager.co.th

อย่างไรก็ตามแม้ว่า พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร จะประกาศยุบสภา กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยก็ได้จัดการชุมนุมใหญ่เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549 ต่อและได้มีการเดินขบวนจากท้องสนามหลวงมายังอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549 เพื่อแสดงเจตนารมณ์ในการต่อสู้อำนาจรัฐบาล พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร ก่อนการสลายการชุมนุม กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ได้ประกาศให้ พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร ลาออกจากนายกรัฐมนตรีภายในเวลา 5 วัน ไมเช่นนั้นจะชุมนุมถึงขั้นแตกหัก ภายใต้คำขวัญที่ว่า “ไม่ชนะไม่เลิก”¹⁷⁹ และได้นัดหมายชุมนุมใหญ่อีกครั้งเมื่อวันที่ 5 มีนาคม พ.ศ. 2549¹⁸⁰

ภาพที่ 3.13

การชุมนุมใหญ่เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549 ของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

ที่มา กองบรรณาธิการผู้จัดการรายวัน (2549 : 99)

ก่อนถึงการชุมนุมใหญ่ของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร ได้จัดการปราศรัยใหญ่พรรคไทยรักไทยเมื่อวันที่ 3 มีนาคม พ.ศ. 2549 บริเวณท้องสนามหลวงเพื่อตอบโต้ข้อกล่าวหาของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีขายหุ้นให้กองทุนเทมาเซคโดยไม่เสียภาษีว่าเป็นสิ่งที่กฎหมายได้กำหนดไว้แล้วตั้งแต่ปี

¹⁷⁹ สุวินัย ภรณวลัย , ยามเฝ้าแผ่นดิน , หน้า 69 .

¹⁸⁰ กองบรรณาธิการผู้จัดการรายวัน , ทำกก...ชิน ออกไป , หน้า 98 .

พ.ศ. 2517 รวมไปถึงได้จัดตั้งตู้ ปณ. 888 เพื่อให้ประชาชนส่งไปรษณียบัตรแสดงออกถึงความรัก
ประชาธิปไตย และรักสันติ¹⁸¹

“...กฎหมายฉบับนี้ออกมาสมัย อ.สัญญา ธรรมศักดิ์ ตอนคุณสมหมาย
ตั้งแต่ปี 2517 ครับ บอกว่า หลักทรัพย์ที่ซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ส่วนล้าค่า
หุ้นไม่ต้องเสียภาษีครับ ตั้งแต่ตั้งตลาดหลักทรัพย์มาจนถึงวันนี้มีการซื้อขาย
หลักทรัพย์ไปแล้ว 33.7 ล้านล้านบาท ไม่ได้เสียภาษีเลยแม้แต่รายการเดียว
เพราะกฎหมายบอกอย่างนั้น เอาตั้งค้ไปเสียสรรพากรก็รับไม่ได้เพราะกฎหมาย
บอกว่าไม่ให้เสีย บางคนบอกมันเยอะนี่ต้องเสีย มันไม่เกี่ยวเพราะกฎหมายบอก
ว่าเสียหรือไม่เสีย...วันนี้พี่น้องครับช่วยแสดงพลังหน่อยเถอะ แสดงว่า คนไทยทั้ง
ประเทศอยากเห็นความรัก ความสามัคคี อยากเห็นประชาธิปไตย ใช่ไหมครับ ถ้า
ใช่พี่น้องครับ ส่งไปรษณียบัตรมายังตู้ ปณ.888 ทำเนียบรัฐบาล ส่งมาแสดงพลัง
ให้รู้ว่า เราต้องการให้ชาตินี้อยู่ในระบอบประชาธิปไตย ไม่ต้องการให้มีการฉีก
รัฐธรรมนูญ ไม่ต้องการเห็นความขัดแย้งต้องการเห็นแต่สันติ...”

กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้จัดการชุมนุมใหญ่อีกครั้งหนึ่ง เมื่อวันที่ 5
มีนาคม พ.ศ. 2549 โดยการชุมนุมครั้งนี้กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้ปรับรูปแบบ
การชุมนุมเป็นแบบยึดเยื้องปักหลักปักค้างบริเวณท้องสนามหลวงตั้งแต่วันที่ 5มีนาคม ถึงวันที่ 13
มีนาคม พ.ศ. 2549 และในวันที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2549 เวลาประมาณ เจ็ดโมงเช้า กลุ่มพันธมิตร
ประชาชนเพื่อประชาธิปไตยก็ได้เคลื่อนขบวนไปปักหลักชุมนุมบริเวณสี่แยกกมิลสวัน ใกล้เคียงทำเนียบ
รัฐบาลอย่างถาวร

¹⁸¹ ASTV ผู้จัดการออนไลน์, “ทักษิณ ปราศรัย”, [ออนไลน์], 3 มีนาคม 2549. แหล่งที่มา www. Manager.co.th

ภาพที่ 3.14

การเคลื่อนขบวนของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย จากบริเวณท้องสนามหลวงมาทำเนียบรัฐบาล เมื่อวันที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2549

ที่มา กองบรรณาธิการผู้จัดการรายวัน (2549 : 106)

พร้อมกันนี้ระหว่างชุมนุมยึดเยื่อบริเวณทำเนียบรัฐบาล กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยก็ได้ “ดาวกระจาย” ไปยังที่ต่างๆเพื่อหาแนวร่วมในการต่อสู้กับรัฐบาล พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร อาทิเช่น วันที่ 21 มีนาคม พ.ศ. 2549 ได้เคลื่อนขบวนไปยังบริเวณสีลม วันที่ 26 มีนาคม พ.ศ. 2549 ได้เคลื่อนขบวนไปบริเวณหน้าห้างดิเอ็มโพเรียม และ วันที่ 29 มีนาคม พ.ศ. 2549 ได้เคลื่อนขบวนใหญ่ไปชุมนุมค้ำคั้นบริเวณหน้าห้างสยามพาราก่อน พร้อมกับประกาศเลิกการชุมนุมชั่วคราว¹⁸²

ในระหว่างการชุมนุมยึดเยื่อเพื่อกดดันให้พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร ลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ก็ได้มีกลุ่มสนับสนุน พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร ที่เรียกตัวเองว่า “คาราวานคนจน” ได้เคลื่อนขบวนรถอีแต่น¹⁸³ ออกเดินทางจากภาคเหนือและอีสาน เมื่อวันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2549 มาสมทบกับกลุ่มคนขับรถแท็กซี่และจักรยานยนต์รับจ้าง บริเวณสวนจตุจักร แล้วเปิดหมู่บ้าน “คาราวานคนจน คน รักประชาธิปไตย” ชุมนุมยึดเยื่อเพื่อให้การสนับสนุนพ.ต.ท.

¹⁸² เรื่องเดียวกัน, หน้า 85 .

¹⁸³ Nick Noscticz , Red vs Yellow : Thailand ' s crisis of identity, p 9 .

ดร. ทักษิณ ชินวัตรเป็นนายกรัฐมนตรีเพื่อแก้ปัญหาให้คนจนต่อ¹⁸⁴ และตอบโต้กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย¹⁸⁵ ระหว่างชุมนุม “คาราวานคนจน” ก็ได้ดาวกระจายไปยังที่ต่างๆ เหมือนกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยอาทิเช่น วันที่ 27 มีนาคม พ.ศ. 2549 ได้ไปที่ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อโจมตี ศ.ดร. อมรา พงศาพิชญ์ คนบ๊วยว่าเป็นผู้เรียกร้องประชาธิปไตยจอมปลอม¹⁸⁶ วันที่ 29 มีนาคม พ.ศ. 2549 ไปยื่นหนังสือต่อพล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ ว่า คาราวานคนจนสนับสนุนการเลือกตั้ง และ ตอนบ่ายวันเดียวกัน ได้ยื่นหนังสือประท้วง นาย สนิธิ ลิ้มทองกุล กรณีสัมภาษณ์หมิ่นสถาบันพระมหากษัตริย์ ในหนังสือพิมพ์คมชัดลึก ฉบับวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2549¹⁸⁷ วันที่ 30 มีนาคม พ.ศ. 2549 ได้ไปปิดล้อมอาคารเนชั่นทาวเวอร์ เพื่อประท้วงกรณีหนังสือพิมพ์คมชัดลึก ตีพิมพ์บทสัมภาษณ์ของนายสนธิ ลิ้มทองกุล¹⁸⁸ คาราวานคนจนได้ ยุติการชุมนุมเมื่อวันที่ 1 เมษายน เพื่อให้ผู้ชุมนุมกลับไปเลือกตั้ง¹⁸⁹

การเลือกตั้งเมื่อวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2549 แม้ว่าพรรคไทยรักไทยจะชนะการเลือกตั้ง แต่คะแนนปาร์ตี้ลิสต์พรรคไทยรักไทยได้รับลดลงจาก 61 เปอร์เซ็นต์เมื่อการเลือกตั้งปี พ.ศ.2548 เหลือเพียง 56 เปอร์เซ็นต์¹⁹⁰ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรุงเทพมหานคร พรรคไทยรักไทยได้รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรระบบเขตน้อยลงอย่างเห็นได้ชัดจากได้รับเลือกตั้ง 32 ที่นั่ง เมื่อปี พ.ศ.2548 เหลือเพียง 9 ที่นั่งเท่านั้น¹⁹¹ รวมไปถึงการณรงค์ ให้ไปลงคะแนนช่องไม่ประสงค์ลงคะแนน (vote no) ทำให้พรรคไทยรักไทยไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 20 ถึง 6 เขต¹⁹²

¹⁸⁴ เกษียร เตชะพีระ , จากระบอบทักษิณสู่รัฐประหาร 19 กันยายน 2549 : วิถีปฏิบัติประชาธิปไตยไทย , หน้า 16-17.

¹⁸⁵ THAKSIN'S 24 HRS AFTER THE COUP , p 46.

¹⁸⁶ ASTV ผู้จัดการออนไลน์, “ คาราวานคนจนเหิม! บุกจุฬาฯ ปลอ่ยไกโจมตีคนบ๊วยดำ”, [ออนไลน์], 27 มีนาคม 2549. แหล่งที่มา [www. Manager.co.th](http://www.Manager.co.th)

¹⁸⁷ ASTV ผู้จัดการออนไลน์, “ คาราวานคนจนยกพลบุกบ้าน “ป่าเปรม” ร้อง”สนธิ-คมชัดลึก” หมิ่นเบื้องสูง”, [ออนไลน์], 29 มีนาคม 2549. แหล่งที่มา [www. Manager.co.th](http://www.Manager.co.th)

¹⁸⁸ Nick Noscticz , Red vs Yellow : Thailand ' s crisis of identity, p 9 .

¹⁸⁹ เกษียร เตชะพีระ , จากระบอบทักษิณสู่รัฐประหาร 19 กันยายน 2549 : วิถีปฏิบัติประชาธิปไตยไทย , หน้า 20.

¹⁹⁰ Pasuk Phongpaichit and Chris Baker , Thaksin, pp.273.

¹⁹¹ B.J. Terwiel , Thailand ' s Political History , p 291.

¹⁹² พรรณนุษา ธีรภาพัทธกุล , บทบาทเชิงวารสารศาสตร์แบบก่อกระแสของผู้จัดการออนไลน์ในช่วงวิกฤติการณ์การเมืองไทย พ.ศ. 2549 , หน้า 53.

ภายหลังการเลือกตั้ง พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร ได้ประกาศเว้นวรรคไม่รับตำแหน่ง นายกรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 4 เมษายน พ.ศ. 2549¹⁹³ และวันที่ 25 เมษายน พ.ศ. 2549 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงมีพระราชดำรัสให้ตุลาการทั้ง 3 ศาล ได้แก่ ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลปกครอง และศาลฎีกาเข้ามาแก้ไขปัญหามันเมือง¹⁹⁴ หรือที่เรียกกันว่า “ ปราบปรามการตุลาการภิวัตน์”(judicial review) * ส่งผลให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง 3 คน ได้แก่ พล.ต.อ. วาสนา เพิ่มลาภ นายปริญญา นาคฉัตร์ย และนาย วีระชัย แนวบุญเนียร ต้องโทษจำคุก 4 ปี โดยไม่รอลงอาญาฐานกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการเลือกตั้ง พ.ศ. 2541 มาตรา 24 , 42 , และ 38¹⁹⁵ พร้อมเพิกถอนสิทธิการเลือกตั้งเป็นเวลา 10 ปี ในความผิดฐานร่วมกันจัดการเลือกตั้ง สส. แบบแบ่งเขตรอบใหม่เมื่อวันที่ 23 และ 29 เมษายน พ.ศ. 2549 โดยไม่มีอำนาจ และออกหนังสือเวียนถึงผู้อำนวยการคณะกรรมการการเลือกตั้งเขตให้ผู้สมัครหน้าเดิมลงเลือกตั้งใหม่ได้¹⁹⁶ ตามคำฟ้องของ นายถาวร เสนเนียม รองเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ในขณะนั้น¹⁹⁷

ในช่วงระหว่างปราบปรามการตุลาการภิวัตน์ นอกจากจะมีเหตุการณ์สำคัญ อย่างการจลาจลของการครองสิริราชสมบัติครบ 60 ปีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเมื่อวันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ. 2549 ที่มีผู้คนใส่เสื้อเหลืองจำนวนมากมาเฉลิมฉลองแล้วนั้น ยังมีเหตุการณ์ทางการเมืองที่สำคัญอีกเหตุการณ์หนึ่ง กล่าวคือ ศ.ดร. บวรศักดิ์ อุวรรณโณ และ ศ.ดร.วิษณุ เครืองาม ซึ่งเป็นผู้มีความสัมพันธ์กับชนชั้นนำเก่าได้ลาออกจากรัฐบาล¹⁹⁸ ส่งผลให้ พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร ได้ออกมากล่าววันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ. 2549 ต่อหน้าที่ประชุมหัวหน้าส่วนราชการระดับสูงทุก

¹⁹³ สุวินัย ภรณวลัย , ยามเฝ้าแผ่นดิน , หน้า 131.

¹⁹⁴ เรื่องเดียวกัน , หน้า 159.

* ตุลาการภิวัตน์ ยังได้ทำหน้าที่อีกหลายอย่างในการแก้ไขปัญหาวิกฤติการณ์ทางการเมือง อาทิเช่น วันที่ 8 พฤษภาคม พ.ศ. 2549 ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไปเมื่อวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2549 ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญให้เพิกถอนการเลือกตั้งและจัดเลือกตั้งใหม่ วันที่ 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2549 ศาลแขวงสงขลายกฟ้องคดีประชาชนฉีกบัตรเลือกตั้งที่ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญโดยสันติวิธี ดูบทบาทการทำงานของตุลาการภิวัตน์เพิ่มเติมได้ใน เกษียร เตชะพีระ , จากระบอบทักษิณสู่รัฐประหาร 19 กันยายน 2549 : วิฤติประชาธิปไตยไทย , หน้า 99 – 100 .

¹⁹⁵ สุวินัย ภรณวลัย , ยามเฝ้าแผ่นดิน , หน้า 162 .

¹⁹⁶ เรื่องเดียวกัน , หน้า 55.

¹⁹⁷ สุวินัย ภรณวลัย , ยามเฝ้าแผ่นดิน , หน้า 162 .

¹⁹⁸ Pasuk Phongpaichit and Chris Baker , Thaksin, pp.273.

กระทรวงมหาดไทยกว่า 500 คนที่ทำเนียบรัฐบาลว่า “บุคคลซึ่งเหมือนมีบารมีนอกรัฐธรรมนูญ เข้ามาสั่งการรื้อนวยการบริหารราชการแผ่นดินทั้งที่ไม่มีอำนาจเพื่อบอนทำลายรัฐบาล”¹⁹⁹

ผลจากคำพูดของ พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร เรื่อง ผู้มีบารมีนอกรัฐธรรมนูญ ทำให้ สนิธ ลิ้มทองกุล ได้กลับมาจัดรายการเมืองไทยรายสัปดาห์ขึ้นอีกครั้งหนึ่งในรูปแบบที่เรียกว่า “คอนเสิร์ตการเมือง” เพื่อเปิดเผยว่า พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ คือ ผู้มีบารมีนอกรัฐธรรมนูญ ที่ พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร กล่าวถึง²⁰⁰

“... ผมเชื่อว่า คนไทยทุกคนยอมรับว่า มีอยู่คนเดียวที่มีบารมีนอกรัฐธรรมนูญเหนือรัฐธรรมนูญใช่ไหมใช่ คุณทักษิณ คุณกำลังหมายถึงใคร หรือคุณพูดถึง พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ใช่หรือเปล่า “

อย่างไรก็ตามกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้ตัดสินใจกลับมาชุมนุมใหญ่อีกครั้งหนึ่งในช่วงเดือนกันยายน พ.ศ. 2549 หลังจากยุติการชุมนุมชั่วคราวเพื่อให้ตุลาการภิวัตน์ได้ดำเนินการ ในตอนแรกคำนำณ สิทธิสมานได้เสนอให้มีการจัดชุมนุมใหญ่ในรูปแบบจำลองรายการเมืองไทยรายสัปดาห์สัญจรภาคพิเศษครบรอบ 1 ปี ที่ท้องสนามหลวง ในวันเสาร์ที่ 23 กันยายน พ.ศ. 2549 แต่ สนิธ ลิ้มทองกุล ได้คัดค้าน โดยเสนอให้มีการชุมนุมวันพุธที่ 20 กันยายน พ.ศ. 2549²⁰¹ แทน โดยให้เหตุผลว่า การชุมนุมวันพุธที่ 20 อาจจะทำให้ พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตรที่เดินทางไปต่างประเทศตั้งแต่วันที่ 9 กันยายน พ.ศ. 2549 และมีกำหนดกลับวันที่ 21 หรือ 22 กันยายน พ.ศ. 2549 ตัดสินใจไม่กลับประเทศเลยก็เป็นได้ซึ่งแกนนำทุกคนก็เห็นด้วยกับสนธิ ลิ้ม

¹⁹⁹ เกษียร เตชะพีระ , จากระบอบทักษิณสู่รัฐประหาร 19 กันยายน 2549 : วิฤติประชาธิปไตยไทย , หน้า 100-101 .

²⁰⁰ สุวินัย ภรณวลัย , ยามเฝ้าแผ่นดิน , หน้า 167 .

²⁰¹ คำนำณ สิทธิสมาน , ปราบกฏการณสนธิ : จากเสื้อสีเหลืองถึงผ้าพันคอสีฟ้า , หน้า 277.

ทองกุล และตัดสินใจชุมนุมใหญ่ วันที่ 20 กันยายน พ.ศ.2549 บริเวณพระบรมรูปทรงม้า²⁰² ภายใต้คำขวัญที่ว่า “ นี่เป็นการต่อสู้ครั้งสุดท้าย” *

แต่การชุมนุมใหญ่วันที่ 20 กันยายน พ.ศ. 2549ของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ก็ไม่ได้เกิดขึ้นเนื่องจากได้เกิดการรัฐประหารโค่นล้มรัฐบาล พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร นำโดยคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (คปค.) ขึ้นเมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2549 ไม่กี่ชั่วโมงก่อนที่พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตรจะขึ้นกล่าวปราศรัยต่อที่ประชุมสมัชชาใหญ่สหประชาชาติ ณ กรุงนิวยอร์ก²⁰³ และเป็นการยุติบทบาททางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในสมัยรัฐบาลพ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร ลงในที่สุด

สรุป

บริบทสภาพแวดล้อมทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในบทรนี้ จะทำให้ทราบถึงพัฒนาการการต่อสู้ทางการเมือง นับตั้งแต่ประวัติพ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตรและการก่อกำเนิดของพรรคไทยรักไทยมาจนถึงการดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีสองสมัยของ พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตรโดยเฉพาะอย่างยิ่งการดำรงตำแหน่งในสมัยที่สองที่เริ่มมีผู้ต่อต้านอย่างกว้างขวางนับตั้งแต่การเริ่มการจัดรายการเมืองไทยรายสัปดาห์สัญญาณ นำโดยนายสนธิ ลิ้มทองกุล และได้พัฒนามาเป็นกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ซึ่งมีเป้าหมายสำคัญกล่าวคือ ต้องการขับไล่พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตรออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี และได้นำไปสู่เหตุการณ์รัฐประหารเพื่อโค่นล้มรัฐบาลพ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตรเมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2549 ในที่สุด

²⁰² สุวินัย ภรณวลัย , ยามเฝ้าแผ่นดิน , หน้า 217-218.

* คำขวัญการชุมนุมครั้งนี้ของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย คำคุณ สติธิสมาน อธิบายว่านำมาจาก คำแปล เพลง “ แองเตอร์นาซิอองนาล” ซึ่งเป็นเพลงที่เป็นสัญลักษณ์ของการต่อสู้ทางชนชั้นจากผู้ถูกกดขี่ ของจิตร ภูมิศักดิ์ ใน คำคุณ สติธิสมาน , ปรากฏการณ์สนธิ : จากเสื้อสีเหลืองถึงผ้าพันคอสีฟ้า , หน้า 276-277.

²⁰³ เกษียร เตชะพีระ , จากระบอบทักษิณสู่รัฐประหาร 19 กันยายน 2549 : วิถุติประชาธิปไตยไทย , หน้า 109 .

บทที่ 4

การต่อสู้ทางการเมือง

ของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในสมัยรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร

ในบทนี้ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ถึงการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยว่ามีวิธีการอย่างไร รวมไปถึงวิเคราะห์เป้าหมายการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยที่ต้องการโค่นล้มรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรเนื่องจากเห็นว่าหมดความชอบธรรมทางการเมืองว่าประสบความสำเร็จหรือไม่อย่างไร เพราะเหตุใด และถ้าประสบความสำเร็จมีความสัมพันธ์อย่างไรกับวิธีการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ผ่านกรอบทฤษฎีหลักที่ใช้ในการศึกษาสองทฤษฎี กล่าวคือ กรอบทฤษฎีสัญลักษณ์ทางการเมือง และ กรอบทฤษฎีการสื่อสารทางการเมือง

4.1 วิธีการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในสมัยรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร

การต่อสู้ทางการเมืองเป็นเรื่องของอารมณ์ความรู้สึก ภาพลักษณ์ และ ความเชื่อถือศรัทธาของประชาชนที่มีต่อผู้ปกครองประเทศซึ่งมีเป้าหมายสำคัญอยู่ที่การ “ช่วงชิงประชาชนให้มาสนับสนุนฝ่ายตน” การช่วงชิงมวลชนผ่านการสื่อสารจึงเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการต่อสู้ทางการเมือง ในการวิเคราะห์การต่อสู้ทางการเมือง ตัวชี้ขาดชัยชนะในการต่อสู้กล่าวคือ ความเชื่อของประชาชนส่วนใหญ่ว่าประชาชนให้การเชื่อถือด้านไหน มองว่าด้านไหนมีความชอบธรรมมากกว่ากัน¹ นั้น สำหรับวิธีการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย สามารถแบ่งได้ 2 ระดับสำคัญดังนี้

---

¹ สุรชาติ บำรุงสุข , “ ยุทธศาสตร์คืออะไร ,” ใน ยุทธศาสตร์ : แนวคิดและกรณีศึกษา , หน้า11.

4.1.1 วิธีการหลัก : การใช้สื่อมาผลิตสร้างประเด็นทางการเมืองเพื่อใช้โจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร

การใช้สื่อมาเป็นเครื่องมือสำคัญในการต่อสู้ทางการเมืองกับอำนาจรัฐเคยเกิดขึ้นมาแล้วหลายประเทศทั่วโลก อาทิเช่น ประเทศโรมาเนีย ประธานาธิบดีนิโคไล เซอเซสคู (Nicolae Ceausescu) ได้ถูกประชาชนใช้สถานีโทรทัศน์ช่อง 4 มาเป็นเครื่องมือสำคัญในการโค่นล้มลงจากอำนาจหลังจากปกครองประเทศโรมาเนียภายใต้ระบอบปกครองเผด็จการมาอย่างยาวนาน² ประเทศโปแลนด์ เลค วาเลส่า (Lech Walesa) ผู้นำขบวนการโซลิดาริตี (Solidarity) ก็ได้ใช้สื่อมาเป็นเครื่องมือสำคัญในการต่อสู้กับรัฐบาลคอมมิวนิสต์ในขณะนั้นจนสามารถโค่นล้มรัฐบาลคอมมิวนิสต์ได้สำเร็จ³ หรือ ประเทศเซอร์เบีย ประชาชนก็ใช้สื่ออย่างสถานีวิทยุ B-92 และ อินเทอร์เน็ตมาเป็นเครื่องมือสำคัญในการโค่นล้มระบอบเผด็จการสโลโบแดน มิโลเชวิช (Slobodan Milosevic) หลังจากปกครองประเทศเซอร์เบียมานานกว่าสิบปี⁴

ในสังคมไทยการใช้สื่อเพื่อต่อสู้ทางการเมืองกับอำนาจรัฐในอดีตก็มีเช่นเดียวกับต่างประเทศ อาทิเช่น การต่อสู้ทางการเมืองในช่วงเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ ที่ชนชั้นกลางออกมาต่อต้านรัฐบาล พล.อ.สุจินดา คราประยูร ได้ใช้ "มือถือ" มาเป็นเครื่องมือสำคัญในการต่อสู้ทางการเมืองเพื่อเรียกร้องคนเข้าร่วมต่อสู้กับรัฐบาล พล.อ.สุจินดา คราประยูรด้วยกัน หลังจากสื่อต่างๆของรัฐได้ถูกปิดกั้นลง จนทำให้ผู้คนเรียกปรากฏการณ์ในตอนนั้นว่า "มือถือ" เป็นต้น

อย่างไรก็ตามการต่อสู้ทางการเมืองในอดีตของการเมืองไทยก็ไม่ได้ใช้ "สื่อ" อย่างกว้างขวางเหมือนการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในสมัยรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรทั้งนี้ทั้งนั้นเนื่องจากแกนนำกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยรุ่นที่หนึ่งอย่างนายสนธิ ลิ้มทองกุล ได้เป็นผู้ทำหน้าที่สื่อมวลชนมาก่อน และมีสื่อต่างๆในการครอบครองเป็นจำนวนมากจนถึงได้รับการยกย่องว่าเป็น "เจ้าพ่อสื่อมวลชน" คนหนึ่งของประเทศ สื่อๆต่างๆที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้นำมาใช้เพื่อเป็นเครื่องมือสำคัญในการต่อสู้ทางการเมืองกับรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร มีทั้งสิ้น 4 ประการได้แก่

²พิทยา ว่องกุล .ยุทธศาสตร์ประชาชน , หน้า 121 .

³เรื่องเดียวกัน, หน้า 122.

⁴ชาญชัย ชาญสุโขศล , เทคโนโลยีกับการต่อสู้ทางการเมืองโดยไร้ความรุนแรง : ศึกษากรณีอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย, หน้า 45-48.

1. โทรทัศน์

สถานีโทรทัศน์สำคัญที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้ใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการต่อสู้ทางการเมืองได้แก่ สถานีโทรทัศน์เอเอสทีวี

สถานีโทรทัศน์เอเอสทีวี(ASTV)เกิดขึ้นเมื่อปลายปี พ.ศ. 2546เมื่อบริษัท บีทีวี อาร์เอ็นที จำกัด ของ พ.ต.อ.รวมนคร ทับทิมธงไชยได้รับสิทธิจากกรมประชาสัมพันธ์ให้ขยายช่องสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยให้มาทำช่อง 11/1 เพื่อมาทำรายการข่าวโทรทัศน์โดยมีรายได้จากการโฆษณา การถ่ายทอดผ่านดาวเทียม และ เคเบิลทีวียูบีซี ซึ่งเป็นการอาศัยช่องว่างของกฎหมายเพื่อทำรายการโทรทัศน์ช่องใหม่ โดยให้ใช้ใบอนุญาตเดิมเพื่อหลีกเลี่ยงข้อกำหนดเดิมที่กำหนดให้ช่อง 11 ไม่สามารถรับโฆษณาได้

พ.ต.อ.รวมนคร ทับทิมธงไชย จึงได้เข้ามาชักชวนนายสนธิ ลิ้มทองกุล ให้มารับจ้างผลิตรายการให้ช่อง 11/1 โดยใช้ชื่อว่า 11 News 1 แต่ภายหลังได้ถูกถอดออกจากเคเบิลยูบีซี เมื่อเดือนกันยายน พ.ศ. 2547 เนื่องจากได้รับการร้องเรียนเกี่ยวกับการโฆษณาแฝง นายสนธิ ลิ้มทองกุล จึงตัดสินใจปรับเปลี่ยนรูปแบบไปเป็นโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมซึ่งมุ่งกลุ่มเป้าหมายไปที่คนไทยในต่างประเทศทั้งในเอเชีย ยุโรป และสหรัฐอเมริกา พร้อมทั้งได้เปลี่ยนชื่อเป็น Asia Satellite TV หรือ ASTV⁵

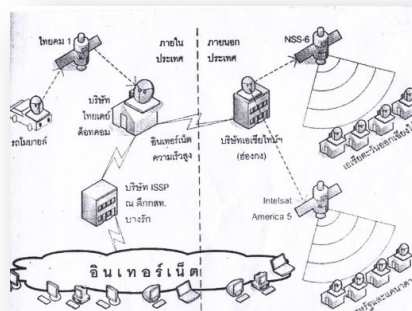
แต่เดิมเอเอสทีวีมีช่องโทรทัศน์ 8 ช่องได้แก่ 1. ช่อง NEWS 1 เป็นช่องสถานีข่าว 24 ชั่วโมงแห่งที่สองของประเทศไทยแต่เดิมคือช่อง 11 NEWS 1 2. ช่อง Thailand Outlook Channel 3 (TOC) เป็นช่องสถานีข่าวภาคภาษาอังกฤษ 3. E-San Discovery สถานีโทรทัศน์วัฒนธรรมอีสาน 4.Metro Life Channel สถานีโทรทัศน์ที่นำเสนอเรื่องราวชีวิตประจำวันในสังคมเมือง 5.ME TV (Music and Entertainment) สถานีโทรทัศน์ที่เน้นเรื่องเพลง มิวสิควิดีโอ และ หนังสือ 6.Body and Mind Channel ช่องเกี่ยวกับสุขภาพกาย สุขภาพจิต 7. Manager Bizz สถานีที่นำเสนอเรื่องราวทางธุรกิจ 8.ASTV Radio ช่องวิทยุผ่านดาวเทียม แต่ในปี พ.ศ. 2551 ASTV ได้ยุบรวมการให้บริการช่องต่างๆจนเหลือเพียง 3 ช่องเดิม และ 2 ช่องใหม่ รวมเป็น 5 ช่องได้แก่ 1.ช่อง NEWS 1 2.ช่อง Thailand Outlook Channel 3. ASTV Radio และอีก 2 ช่องใหม่ได้แก่ 4. ช่อง

⁵เขมา สมใจ , การสื่อสารทางการเมืองในวิกฤติการเมืองไทย ปี 2549 : ศึกษากรณีพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย , หน้า 110-111.

Suwannabhumi สถานีสุวรรณภูมิแห่งยุคสมัย 5. ช่อง HAPPY VARIETY CHANNEL ซึ่งได้ทำการยุบรวม ME TV ,Metro Life,Body and Mind และ TMN⁶

ภาพที่ 4.1

ระบบการถ่ายทอดสัญญาณโทรทัศน์เอเอสทีวี

ที่มา ชาญชัย ชัยสุขโกศล(2552:233)

สำหรับระบบการถ่ายทอดสัญญาณโทรทัศน์เอเอสทีวีนั้นมีค่อนข้างสลับซับซ้อนค่อนข้างมากดังแผนภาพที่ 4.1 กล่าวคือ เริ่มต้นจากการใช้รถโมบายล์ (Mobile car)ซึ่งนำมาประยุกต์ใช้เพื่อถ่ายทอดสัญญาณโทรทัศน์ทำการส่งวิดีโอสตรีมขึ้นสู่อดาวเทียม”ไทยคม 1” โดยใช้บริการโกลบแซท(GLOBESAT service)ซึ่งเป็นการสื่อสารผ่านดาวเทียมที่ดำเนินการโดยการสื่อสารแห่งประเทศไทย หรือ กสท.บริการโกลบแซทจะส่งสัญญาณต่อไปยังจานสายอากาศขนาดเล็กที่ติดตั้งอยู่ที่บริษัท ไทยเดย์ ดิจิตอล จำกัด ซึ่งตั้งอยู่บริเวณบ้านพระอาทิตย์ และเป็นที่ตั้งของสถานีโทรทัศน์เอเอสทีวี จากนั้นสถานีโทรทัศน์เอเอสทีวีก็จะทำการส่งสัญญาณวิดีโอสตรีมโดยผ่านบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงไปยังบริษัทเอเชียไทยออนไลน์ที่ฮ่องกง หลังจากนั้นที่ฮ่องกง สัญญาณเอเอสทีวีจะถูกอัปลิงค์(uplink)ส่งขึ้นสู่อดาวเทียม 2 ดวงได้แก่ 1. ดาวเทียม NSS-6 ซึ่งดำเนินการโดยบริษัทนิวสกาย แซทเทลไลท์ (NewSkies Satellite)ประเทศเนเธอร์แลนด์ เพื่อแพร่ภาพกลับลงมาครอบคลุมพื้นที่เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้แก่ บางส่วนของพม่า ไทย ลาว กัมพูชา เวียดนาม มาเลเซีย สิงคโปร์ บางส่วนของจีนตอนใต้ อินโดนีเซีย และ บรูไน 2. ดาวเทียม

⁶ สุวิชา เพ็ชรราษฎร์ , ASTV ขบถสื่อโทรทัศน์ไทย , หน้า 249-250.

Intelsat America 5 ของบริษัทพิทส์เบิร์ก อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล เทเลคอมมิวนิเคชั่น แซทเทลไลท์ (Pittsburgh International Telecommunication Satellite Co.Ltd.) ในประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อแพร่ภาพกลับมาทั้งพื้นโลกครอบคลุมพื้นที่บริเวณประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศแคนาดา⁷

ภาพที่ 4.2

เอเอสทีวีขณะกำลังถ่ายทอดสดการประชุมฉบับไร้รัฐบาลทักษิณ ชินวัตรของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

ที่มา สุวิชา เพียรราษฎร์ (2551 : 115)

สื่ออย่างโทรทัศน์เอเอสทีวีเป็นเครื่องมือสำคัญในการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเนื่องจากได้ถ่ายทอดสดการเคลื่อนไหวกองการเมืองและการชุมนุมฉบับไร้รัฐบาลทักษิณ ชินวัตรของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยตลอดทั้ง 24 ชั่วโมงทำให้ประชาชนทั่วไปที่ไม่ได้เข้าร่วมชุมนุมกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยสามารถรับรู้ถึงประเด็นทางการเมืองที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยกล่าวโจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรได้ตลอดเวลา^๘ โดยที่รัฐบาลทักษิณ ชินวัตร ไม่สามารถที่จะปิดกั้นสัญญาณโทรทัศน์เอเอสทีวีได้เลยเนื่องจากเมื่อเอเอสทีวีถูกส่งสัญญาณไปที่ฮ่องกงแล้วจะอยู่ภายใต้อำนาจอธิปไตยของประเทศจีนซึ่งรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรไม่สามารถเข้าไปทำการแทรกแซงได้ ส่งผลให้สื่อโทรทัศน์เอเอสทีวีเป็นสื่อที่มีบทบาทสำคัญมากที่สุดสื่อหนึ่งในการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่ม

⁷ชาญชัย ชัยสุขโกศล , เทคโนโลยีกับการต่อสู้ทางการเมืองโดยไร้ความรุนแรง : ศึกษากรณีอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย, หน้า 233-234.

^๘สุวิชา เพียรราษฎร์ , ASTV ขบถสื่อโทรทัศน์ไทย, หน้า 110-114.

พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ในปีพ.ศ.2549 ดังที่รศ.ดร.เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง ได้กล่าวว่า สื่อโทรทัศน์อย่างเอเอสทีวีมีบทบาทมากสุดในการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในปี พ.ศ.2549เนื่องจากได้สร้างการรับรู้ประเด็นทางการเมืองที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยโจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรแก่ประชาชนและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการเคลื่อนไหวการต่อสู้ทางการเมืองที่เกิดขึ้นในลักษณะเรียลลิตี้โชว์(Reality Show)ตลอด 24 ชั่วโมงทำให้เกิดความน่าสนใจติดตาม⁹หรือดังที่นายพิภพ ธงไชย แกนนำกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยรุ่นที่หนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ว่า¹⁰

“...สื่ออย่างโทรทัศน์เอเอสทีวีผู้จัดการมีบทบาทมากสุดในการต่อสู้ทางการเมืองกับทักษิณในปี 2549 เนื่องจากได้ถ่ายทอดสดเวทีพันธมิตรไปยังประชาชนทั่วประเทศ เพราะว่าทางฝ่ายรัฐยังพยายามจำกัดสื่อต่างๆอยู่...”

2. เว็บไซต์

สื่ออีกสื่อหนึ่งที่มีบทบาทมากในการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยนอกจากสื่อโทรทัศน์เอเอสทีวี กล่าวคือ เว็บไซต์ผู้จัดการออนไลน์ดังที่นายสมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์ แกนนำกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยรุ่นที่หนึ่งให้สัมภาษณ์ว่า

“...นอกจากสื่อโทรทัศน์อย่างเอเอสทีวีแล้ว สื่ออินเทอร์เน็ตอย่างเว็บไซต์ผู้จัดการออนไลน์ก็มีบทบาทสำคัญไม่แพ้กัน เพราะเดี๋ยวนี้อินเทอร์เน็ตเข้าไปหาชาวบ้านอย่างกว้างขวางครอบคลุมแทบทุกพื้นที่...”¹¹

⁹ กุลวีณ์ วิริโยทัย , กลยุทธ์การสร้างแบรนด์ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย พ.ศ.2551, หน้า 90-91.

¹⁰ สัมภาษณ์ พิภพ ธงไชย, แกนนำกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยรุ่นที่หนึ่ง , 4 พฤศจิกายน 2555.

¹¹ สัมภาษณ์ สมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์, แกนนำกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยรุ่นที่หนึ่ง , 4 พฤศจิกายน 2555.

เว็บไซต์ผู้จัดการออนไลน์(www.manager.co.th) ได้ก่อตั้งขึ้นครั้งแรกในพ.ศ.2542 และได้ปรับเป็นเว็บไซต์รายงานข่าว 24 ชั่วโมงในตอนต้นปี พ.ศ. 2544 โดยมีพนักงานเฉพาะตัวเองไม่ต่ำกว่า 40 คน มาทำหน้าที่ขึ้นเว็บไซต์โดยเฉพาะในลักษณะ Realtime มีบรรณาธิการเฉพาะแยกต่างหากจากหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน แต่ประชุมข่าวร่วมกัน ทำงานร่วมกัน มีทีมข่าวที่ทำข่าวเชิงสืบสวนของตัวเองและมีคอลัมน์เฉพาะที่ลงเผยแพร่เฉพาะในเว็บไซต์เท่านั้น¹²

ในระยะแรกของการก่อตั้งเว็บไซต์ผู้จัดการรายวัน นายสนธิ ลิ้มทองกุล เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในฐานะ “บรรณาธิการบริหารตัวจริง” และ “เว็บมาสเตอร์ตัวจริงของเว็บไซต์” โดยทำหน้าที่เสนอแนะ วางรูปแบบ และตั้งเป้าหมายผู้เข้าชม¹³

ภายหลังจากที่เริ่มดำเนินการไม่นานเว็บไซต์ผู้จัดการออนไลน์ก็ได้รับความนิยมสูงถึงขนาดติดอันดับเว็บไซต์ที่ได้รับความนิยมสูงสุดจากทุกชนิดของประเทศไทยในปี พ.ศ. 2546 และได้รับความนิยมเป็นอันดับ 3 ถึง 3 ปีติดต่อกันตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546¹⁴ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วง พ.ศ. 2549 ที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยออกมาต่อสู้ทางการเมืองกับรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร เว็บไซต์ผู้จัดการออนไลน์มีผู้เข้าชมในฐานะเว็บไซต์ข่าวสูงสุด

ผลจากการที่มีผู้เข้าชมเว็บไซต์ผู้จัดการออนไลน์เป็นจำนวนมากส่งผลให้เว็บไซต์ผู้จัดการออนไลน์เป็นอีกช่องทางหนึ่งที่มีความสำคัญในการเผยแพร่ประเด็นทางการเมืองต่างๆที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยกขึ้นมาโจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร

3.วิทย์

คลื่นวิทยุที่ทำหน้าที่เป็นสื่อหลักในการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย กล่าวคือ คลื่นวิทยุ 97.75 MHZ หรือ คลื่นยามเฝ้าแผ่นดินซึ่งได้ทำการถ่ายทอด

¹² คำนูณ สิทธิสมาน ,ปรากฏการณ์สนธิ:จากเสื้อเหลืองถึงผ้าพันคอสีฟ้า,หน้า 266.

¹³ เรื่องเดียวกัน , หน้า 266.

¹⁴ชาญชัย ชัยสุขโกศล , เทคโนโลยีกับการต่อสู้ทางการเมืองโดยไร้ความรุนแรง : ศึกษากรณีอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย,หน้า 147.

สัญญาณเสียงการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยตลอด 24 ชั่วโมงโดยรับสัญญาณเสียงจากสถานีโทรทัศน์เอเอสทีวีอีกต่อหนึ่ง

นอกจากนี้ คลื่นวิทยุ 97.75 MHz ยังได้ทำการเชื่อมสัญญาณเสียงไปสู่วิทยุชุมชนทั่วทั้งประเทศอีกด้วยเพื่อให้เข้าถึงประชาชนในทุกจังหวัด เนื่องจากคลื่นวิทยุ 97.75 MHz มีกำลังส่งเพียง 1 กิโลเมตรเท่านั้นโดยวิทยุชุมชนที่เข้าร่วมถ่ายทอดสัญญาณเสียงจากคลื่นวิทยุ 97.75 MHz แสดงได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1

รายชื่อวิทยุชุมชนที่เข้าร่วมถ่ายทอดสดเสียงการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในปี พ.ศ. 2549

ภูมิภาค	จังหวัด	ความถี่คลื่นวิทยุ
กลาง	กรุงเทพมหานคร	FM 103.25 MHz
	กรุงเทพมหานคร/เขตพระนคร	FM 97.75 MHz
	กรุงเทพมหานคร/เขตจตุจักร	FM 97.75 MHz
	กรุงเทพมหานคร/เขตดอนเมือง	FM 107.25 MHz
	กรุงเทพมหานคร/เขตหนองแขม	FM 107.85 MHz
	กรุงเทพมหานคร/เขตสาทร	FM 92.25 MHz
	ปทุมธานี	FM 87.75 MHz FM 97.75 MHz
	อยุธยา	FM 97.75 MHz
	กาญจนบุรี	FM 93.25 MHz
	นครปฐม	FM 106.25 MHz
	ลพบุรี	FM 94.0 MHz
	สมุทรสาคร	FM 96.75 MHz
	เพชรบุรี	FM 92.5 MHz

	ประจวบคีรีขันธ์	FM 93.25 MHz
	สมุทรปราการ	FM 103.25MHz
	สระแก้ว	FM 100.25 MHz
	นครสวรรค์	FM 101.25 MHz
	พิษณุโลก	FM 92.00 MHz
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	อุดรธานี	FM 94.25 MHz
		FM 102.75 MHz
		FM 103.25 MHz
		FM 105.00 MHz
		FM 105.25 MHz
		FM 106.00 MHz
	สุรินทร์	FM 96.00 MHz
		FM 103.25 MHz
ขอนแก่น	FM 104.25 MHz	
	FM 89.50 MHz	
	FM 91.75 MHz	
	FM 101.00 MHz	
	FM 103.25 MHz	
	FM 103.75 MHz	
	FM 104.00 MHz	
FM 106.75 MHz		
ศรีสะเกษ	FM 96.25 MHz	
ร้อยเอ็ด	FM 93.25 MHz	
บุรีรัมย์	FM 93.00 MHz	
	FM 99.00 MHz	
นครราชสีมา	FM 94.75 MHz	
	FM 103.25 MHz	
	อุบลราชธานี	FM 96.00 MHz

		FM 96.25 MHz FM 102.75 MHz FM 104.75 MHz
	สกลนคร	FM 88.60 MHz FM 90.00 MHz FM 98.75 MHz FM 102.75 MHz FM 103.00 MHz
	หนองบัวลำภู	FM 89.00 MHz FM 91.00 MHz FM 101.50 MHz FM 108.00 MHz
	นครพนม	FM 103.25 MHz
	สระแก้ว	FM 100.25 MHz
	กาฬสินธุ์	FM 91.25 MHz FM 92.35 MHz
	เลย	FM 94.25 MHz
	หนองคาย	FM 92.50 MHz FM 100.00 MHz
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ระยอง	FM 96.25 MHz FM 97.75 MHz FM 106.00 MHz
	ชลบุรี	FM 88.90 MHz FM 97.25 MHz
ภาคใต้	ยะลา	FM 104.25 MHz
	พังงา	FM 92.50 MHz
	สงขลา	FM 103.75 MHz
	พัทลุง	FM 103.00 MHz
	นราธิวาส	FM 103.25 MHz

	ภูเก็ต	FM 106.00 MHz
รวมทั้งสิ้น 82 สถานี 41 จังหวัด		

ที่มา วิทยุชุมชนที่ร่วมถ่ายทอดกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (2555 : ออนไลน์)

การที่สื่อวิทยุในเครือผู้จัดการครอบคลุมเครือข่ายเกือบทั่วประเทศส่งผลให้บริเวณที่ไม่สามารถรับสัญญาณโทรทัศน์เอเอสทีวีได้สามารถรับฟังถึงประเด็นทางการเมืองที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยกมาโจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรได้ ทำให้ข้อมูลที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยกมาทำลายความชอบธรรมทางการเมืองของรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรสามารถแพร่กระจายครอบคลุมไปยังทั่วทั้งประเทศ

4. หนังสือพิมพ์

หนังสือพิมพ์สำคัญที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเผยแพร่ประเด็นทางการเมืองเพื่อต่อสู้กับรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร กล่าวคือ หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันของนายสนธิ ลิ้มทองกุล

นายสนธิ ลิ้มทองกุลได้นำเอาหนังสือพิมพ์ผู้จัดการมาเป็นเครื่องมือต่อสู้ทางการเมืองนับตั้งแต่การต่อสู้ทางการเมืองกับรัฐบาล พล.อ. สุจินดา คราประยูรในเหตุการณ์ที่เรียกว่าพฤษภาทมิฬช่วงปี พ.ศ.2535 โดยนายสนธิ ได้ออกหนังสือพิมพ์ผู้จัดการฉบับพิเศษในช่วงระหว่างวันที่ 7-10 พฤษภาคม พ.ศ. 2535 เพื่อทำการแจกฟรีตามสถานที่ต่างๆทำให้ประชาชนทั่วไปสามารถรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับกลุ่มผู้ชุมนุมขับไล่รัฐบาลพล.อ. สุจินดา คราประยูร และเข้ามาร่วมต่อสู้ด้วยภายหลังจากที่ข่าวสารต่างๆเกี่ยวกับกลุ่มผู้ชุมนุมขับไล่รัฐบาลพล.อ. สุจินดา คราประยูรถูกรัฐบาลในขณะนั้นปิดกั้นทุกวิถีทาง ส่งผลให้นายสนธิ ลิ้มทองกุล ต้องถูกรัฐบาลทหารขณะนั้นทำการไล่ล่าและต้องหนีไปอยู่ต่างประเทศชั่วระยะเวลาหนึ่ง¹⁵

¹⁵ คำนูณ สิทธิสมาน ,ปรากฏการณ์สนธิ:จากเสื้อเหลืองถึงผ้าพันคอสีฟ้า,หน้า 198.

ในการต่อสู้ทางการเมืองกับรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันได้นำเสนอข่าวการประชุมมนับตั้งแต่การจัดรายการเมืองไทยรายสัปดาห์สัญจรนำโดยนายสนธิ ลิ้มทองกุล มาจนถึงรายงานการประชุมและประเด็นทางการเมืองต่างๆที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยหยิบยกขึ้นมาโจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรอย่างละเอียด

หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันถือได้ว่าเป็นอีกสื่อหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในการต่อสู้ทางการเมืองกับรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร เนื่องจากเป็นสื่อที่มาเสริมกับสื่ออื่นๆเพราะมีพื้นที่สำหรับการอธิบายได้ค่อนข้างมาก ทำให้สามารถรับรู้ประเด็นทางการเมืองต่างๆที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยใช้โจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรได้ละเอียดมากยิ่งขึ้นดังที่นายสมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์ให้สัมภาษณ์ว่า¹⁶

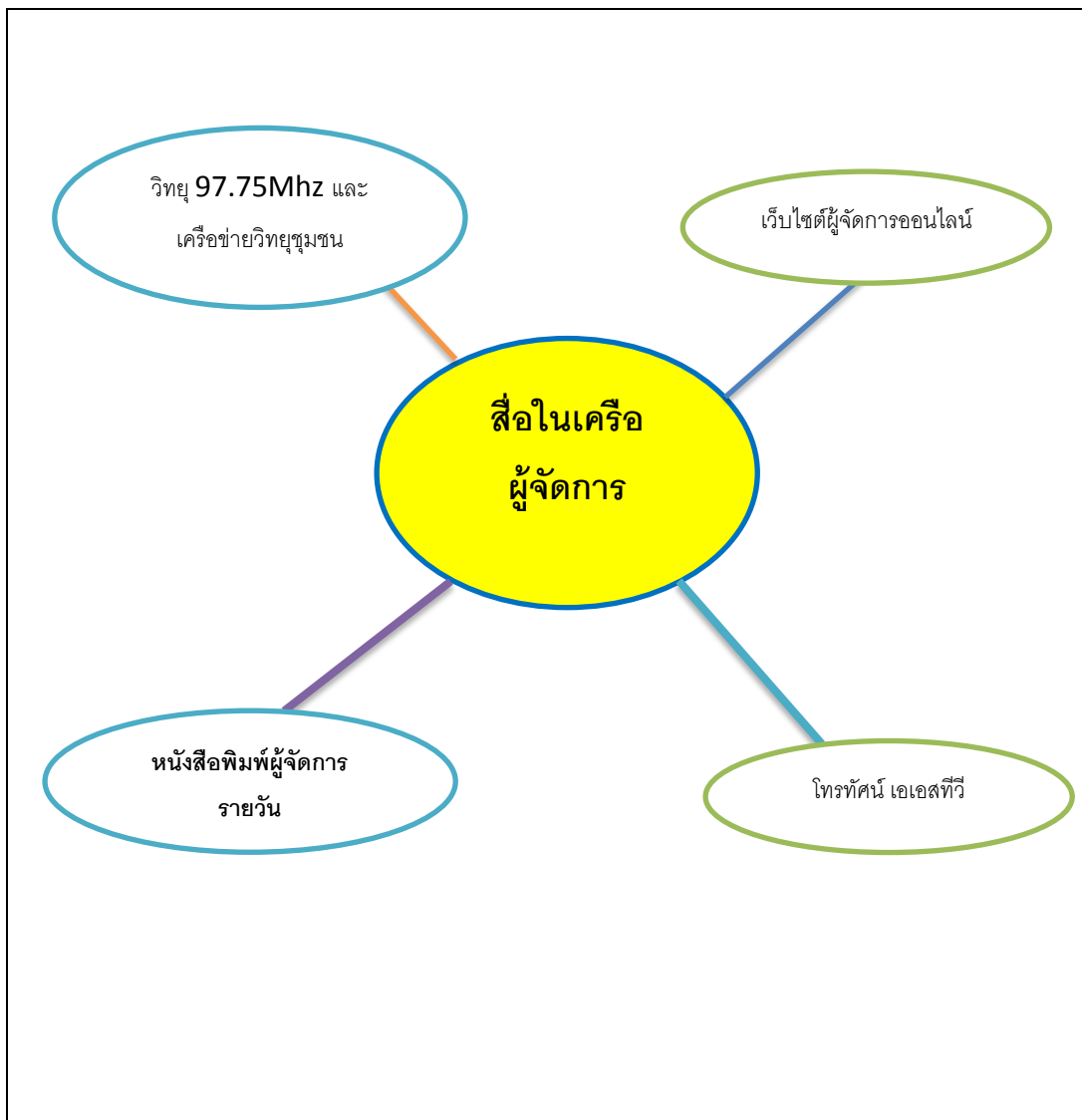
“...สื่อหนังสือพิมพ์อย่างผู้จัดการรายวันช่วยเสริมบทบาทของสื่ออื่นๆได้เป็นอย่างดีเพราะหนังสือพิมพ์มีการลงข่าว มีการลงรายละเอียดทำให้ประชาชนเข้าใจประเด็นที่กลุ่มพันธมิตรพยายามจะเสนอได้มากยิ่งขึ้น...”

สื่อต่างๆที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการต่อสู้ทางการเมืองกับรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร ในปี พ.ศ.2549 สามารถสรุปได้ดังแผนภาพต่อไปนี้

¹⁶สัมภาษณ์ สมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์, แกนนำกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยรุ่นที่หนึ่ง , 4 พฤศจิกายน 2555.

ภาพที่4.3

ภาพแสดงสื่อในเครื่องผู้จัดการที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้นำมาใช้ต่อสู้
 ทางการเมืองกับรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรในปี พ.ศ. 2549

สื่อต่างๆในเครื่องผู้จัดการได้กลายเป็นเครื่องมือสำคัญในการผลิตสร้างประเด็นทาง
 การเมืองตามกรอบทฤษฎีการสื่อสารทางการเมืองของไบรอัน แมคแนร์(Brian Mcnair) ดังที่
 กล่าวถึงมาแล้วในบทที่ 2 เพื่อให้โจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร และเพื่อให้ประชาชนเกิดความเชื่อ
 ตามที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยต้องการ ประเด็นทางการเมืองที่กลุ่มพันธมิตร
 ประชาชนเพื่อประชาธิปไตยนำมาใช้โจมตีนี้ส่วนหนึ่งพัฒนามาจากประเด็นทางการเมืองที่นาย

สนธิ ลิ้มทองกุลเคยกล่าวโจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร ผ่านรายการเมืองไทยรายสัปดาห์สัญจรมาแล้ว และอีกส่วนหนึ่งเป็นประเด็นทางการเมืองที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยผลิตขึ้นมาใหม่เมื่อกำเนิดกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยขึ้นแล้ว ประเด็นทางการเมืองที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยกมาโจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร มีทั้งสิ้น 3 ประเด็นทางการเมืองใหญ่ได้แก่

1. ประเด็นทางการเมืองเกี่ยวกับชาติ

ประเด็นทางการเมืองเกี่ยวกับชาติที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยกขึ้นมาโจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรมีทั้งสิ้น 6 ประเด็นทางการเมือง ได้แก่

1.1 การขายหุ้นบริษัทชินคอร์ปโดยไม่เสียภาษี

การขายหุ้นบริษัทชินคอร์ปอเรชั่นจำกัดของพ.ต.ท.ดร.ทักษิณชินวัตรจำนวนทั้งสิ้น 73,000 ล้านบาทเป็นประเด็นทางการเมืองสำคัญที่ทำให้ประชาชนจำนวนมากออกมาร่วมชุมนุมขับไล่รัฐบาลทักษิณ ชินวัตร กับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย¹⁷ ดังที่นายศิริชัย ไม้งาม ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า¹⁸

“...อันนี้เราต้องยอมรับเลยว่าการที่คนเข้ามาร่วมชุมนุมกะกลุ่มพันธมิตรนั้น จุดเริ่มต้นที่สำคัญ นั่นก็คือ ประเด็นการขายหุ้นให้เทมาเส็ก ซึ่งทำให้คนส่วนใหญ่โดยเฉพาะชนชั้นกลางไม่พอใจเพราะ มองดูว่าผู้นำทางการเมืองที่การทุจริตคอร์รัปชันเกิดขึ้น ซึ่งประเด็นเรื่องการทุจริตคอร์รัปชันนี้เป็นประเด็นละเอียดอ่อนที่ชนชั้นกลางทุกยุค ทุกสมัยรับไม่ได้...”

¹⁷ Anja Bodenmuller, *The Military Coup d'e'tat 2006 :Where is Thailand's Democratization Process Heading?* (Berlin : regiopectra Verlag , 2009).pp.42-43.

¹⁸ สัมภาษณ์ ศิริชัย ไม้งาม , 9 พฤศจิกายน 2555.

รวมไปถึงทำให้ พล.ต.จำลอง ศรีเมืองตัดสินใจเข้าร่วมชุมนุมขับไล่รัฐบาลทักษิณ ชินวัตร กับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยทุกๆที่เคยสนับสนุนมาก่อนดังที่พล.ต.จำลอง ศรีเมือง ให้สัมภาษณ์ว่า¹⁹

“...ก่อนหน้านั้น ก่อนที่ผมจะออกมาต่อต้านเขา ผมได้เขียนจดหมายเปิดผนึกฉบับหนึ่ง ผมบอกเขาว่า คุณชายหุ่นให้เทมาเส็กสิงคโปร์ได้ยังไง หุ่นที่คุณชายไปมันรวมทั้งดาวเทียมด้วย ดาวเทียมนี้เป็นเครื่องมือสำคัญในการสืบราชการลับแล้วคุณเป็นนายก เป็นประธานสภาความมั่นคงแห่งชาติ มันไม่ได้ แล้วอีกข้อหนึ่ง คุณบอกว่า ไม่ต้องเสียภาษีเพราะกฎหมายได้กำหนดไว้ ก็คุณเป็นคนหนึ่งใช่ไหมที่มีส่วนสนับสนุนกฎหมายออกมา พอกฎหมายออกมาปั๊บคุณเทขายปั๊บเลย ผมบอกว่าควักมาซะดี 7,3000 ล้านบาท ผมคิดมาให้แล้วภาษี 20,000 ล้านบาท ควักมาซะดีๆ ไหนคุณบอกจะตั้งมูลนิธิช่วยเหลือประชาชนไป ก็เอาเงินจำนวนนี้ไปช่วยเหลือประชาชนสิ คุณก็ไม่ทำ เมื่อเป็นเช่นนี้ ในส่วนของผมจึงเห็นว่าผิดอย่างยิ่ง จึงตัดสินใจเข้าร่วมชุมนุมกับกลุ่มพันธมิตร...”

ประเด็นเรื่องการขายหุ้นบริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัดของพล.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร นายสนธิ ลิ้มทองกุลหนึ่งในแกนนำกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยรุ่นที่หนึ่งได้ทำการโจมตีนับตั้งแต่การจตุรัสการเมืองไทยรายสัปดาห์สัญจรครั้งที่ 7 เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2548 ก่อนกำเนิดกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย โดยนายสนธิ ลิ้มทองกุลมองว่าการที่พล.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ต้องการขายหุ้นบริษัทชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัดนั้นไม่ได้เป็นเพราะไม่อยากจะถูกกล่าวหาเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนดังที่กล่าวอ้าง เพราะมีเช่นนั้นคงตัดสินใจขายหุ้นนับตั้งแต่เริ่มดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีแล้ว²⁰ แต่เป็นเพราะต้องการนำเงินไปลงทุนในธุรกิจอื่นที่ให้กำไรมากกว่าธุรกิจการสื่อสารโทรคมนาคม หรือ อาจต้องการ”หนี”ก็เป็นได้ ดังที่สนธิ ลิ้มทองกุลได้กล่าวไว้²¹

¹⁹สัมภาษณ์ จำลอง ศรีเมือง,พลตรี(แกนนำกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยรุ่นที่หนึ่ง, 4 พฤศจิกายน 2555.

²⁰สนธิ ลิ้มทองกุล , เมืองไทยรายสัปดาห์สัญจร ฉบับ ถวายคืนพระราชอำนาจ , หน้า 294.

“...เขาพูดอย่างนี้นะ ผู้ถือหุ้นในชินคอร์ปมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับ นายกรัฐมนตรี เขาพูดอย่างเกรงใจนะสัมพันธ์ใกล้ชิด เขาไม่ได้พูดตรงๆว่าจริงๆ แล้วเป็นของนายกฯแต่ทำให้ลูกถือเอาไว้ จึงต้องการขายหุ้นทั้งหมดเพื่อมีให้ กระทบต่อภาพลักษณ์ของนายกรัฐมนตรี ทำไมคิดเข้าไปตั้ง 5 ปี มันน่าจะคิดได้ ตั้งแต่ตอนจะเล่นการเมืองแล้ว คือทำไมไม่ขายทั้งหมดตั้งแต่ 5 ปีที่แล้วละ...ขาย มันให้หมดไม่ให้เหลืออะไร เหลือแต่เงินสดไว้อย่างเดียว แล้วก็มาทำงานให้ ประเทศชาติจะได้ไม่มีประเด็นปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อนให้คนเขาบ่น...ทำไม จะต้องมาขายตอนนี่เมื่อ 5 ปีให้หลัง ผมก็มองแล้วว่า ความเป็นไปได้มีอยู่ 3 อย่าง กรณีที่ 1 ลงทุนไปซื้อหุ้นกฟผ. เพื่อยึดโครงข่ายสายไฟส่งไฟเบอร์ เตรียมเข้าไปสู่ การผูกขาดการสื่อสารการคมนาคมรูปแบบใหม่... กรณีที่ 2 ลงทุนเทคโนโลยีในอนาคต...กรณีที่ 3 อาจจะไปเล่นด้านบาทไปลงทุนต่างประเทศที่มีความมั่นคง หรือให้ผลตอบแทนสูงกว่า ถ้าเป็นกรณีที่ 3 ผมก็อีกแหละ เป็นนักอ่านหนังสือผมก็ ไปเปิดหนังสือซุนวู มาดู กรณีที่ 3 มันตรงกับกลยุทธ์ที่ 36..กลยุทธ์นั้นคือว่า หนีคือ ยอดกลยุทธ์....”

บริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัดของพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตรได้ขายหุ้นทั้งหมดที่ครอบครอง อยู่จำนวนทั้งสิ้น 1,487,740,000หุ้นหรือประมาณ 49.595 เปอร์เซ็นต์ของจำนวนหุ้นทั้งหมด รวม เป็นเงินทั้งสิ้น 73,271,200,910 ล้านบาทหรือประมาณ 73,000 ล้านบาท ให้แก่บริษัทเทมาเล็ก โฮลดิ้งส์ จำกัด หรือ เรียกอีกชื่อหนึ่งว่า กองทุนเทมาเล็กของรัฐบาลสิงคโปร์ เมื่อวันที่ 23 มกราคม พ.ศ.2549²²โดยไม่ต้องเสียภาษีกำไรจากการขายหุ้น (Capital Gain Tax)²³

ประเด็นการขายหุ้นโดยไม่เสียภาษีของบริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัดได้ถูกกลุ่มพันธมิตร ประชาชนเพื่อประชาธิปไตยโจมตีในหลายประเด็น* อาทิเช่น การจัดตั้ง แอมเพิลริช หรือชื่อเต็มว่า

²¹เรื่องเดียวกัน , หน้า 294-295.

²²ยุคอรณะ , ทางออกประเทศไทยในภาวะวิกฤติ,หน้า 55.

²³จิตติศักดิ์ นันทานิชและคณะ , ชินคอร์ป คีลมรณะ : จุดจบระบบทักษิณ , หน้า 35.

บริษัท แอมเพิลริช อินเวสต์เมนท์ จำกัดซึ่งเป็นบริษัทที่จดทะเบียนในเกาะบริติชเวอร์จิน** ประเทศเล็กๆในกลางทะเลแคริบเบียน²⁴ เพื่อขายหุ้นให้กับนายพานทองแท้ ชินวัตร และนางสาวพิณทองทา ชินวัตรในราคาพาร์ คือราคา 1 บาท²⁵ เมื่อวันที่ 20 มกราคม พ.ศ. 2549 ซึ่งทั้งสองเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ในแอมเพิลริช อยู่เหมือนกับเป็นการโอนหุ้นให้กันไปมา อีกทั้งกำหนดราคาซื้อขายหนึ่งบาทในราคาพาร์ก็เพื่อไม่ให้ต้องจ่ายภาษีเกิดขึ้นเนื่องจากไม่มีส่วนต่างของกำไร ซึ่งถ้านายพานทองแท้ ชินวัตร และนางสาวพิณทองทา ชินวัตรขายหุ้นให้กับกองทุนที่มาเล็กผ่านตลาดหุ้นโดยตรงไม่ได้ผ่านแอมเพิลริชก็ต้องเสียภาษีเงินได้ประมาณ 30 เปอร์เซ็นต์หรือประมาณ 20,000 ล้านบาท²⁶ ทั้ๆที่ พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตรเคยกล่าวเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2545 ขณะดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีสมัยแรกที่ทำเนียบรัฐบาลว่า บริษัทที่ไปจดทะเบียนที่เกาะบริติชเวอร์จิน เป็นบริษัทที่ไม่รักชาติเพราะพยายามหลีกเลี่ยงภาษี²⁷ รวมไปถึง การขายหุ้นที่มีอยู่ทั้งหมดให้แก่กองทุนที่มาเล็ก ภายหลังจากที่กฎหมายแก้ไขจำนวนสัดส่วนผู้ถือหุ้นของต่างชาติจากเดิมกำหนดว่าไม่เกิน 25 เปอร์เซ็นต์มาเป็น 49 เปอร์เซ็นต์ ผ่านสภาเป็นเวลาเพียงแค่ 3 วัน²⁸

นอกจากนี้กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยังได้โจมตีการขายหุ้นบริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัดให้แก่กองทุนที่มาเล็กว่าเป็นการทำลายชาติหรือขายชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องความมั่นคงของชาติ* เนื่องจากกิจการของบริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัดเป็นเรื่องเกี่ยวกับการ

* ประเด็นการขายหุ้นให้แก่กองทุนที่มาเล็กโดยไม่เสียภาษีนั้นในที่สุด ศาลฎีกาได้พิพากษาให้ยึดทรัพย์ พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร เป็นจำนวนทั้งสิ้น 4.6 หมื่นล้านบาท คำพิพากษาเพิ่มเติมได้ใน วาด รวี , วิกฤติ 19 : ลำดับเหตุการณ์บ้านเมือง 19 กันยายน 2549 – 19 พฤษภาคม 2553 , หน้า 756-758.

** เกาะบริติช เวอร์จิน เป็นเขตปกครองตนเองในอาณัติของประเทศอังกฤษ สำหรับรายได้หลักของรัฐบาลได้แก่ ภาษีเงินได้ อากรขาเข้า ภาษีสรรพสามิต ค่าธรรมเนียมการอนุญาตต่างๆ และ ค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับบริษัท แต่ไม่มีการจัดเก็บภาษีมรดกและภาษีกำไรจากการขาย (Capital Gain Tax) ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ดึงดูดนักลงทุนต่างประเทศให้เข้าไปจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทที่นั่นเป็นจำนวนมาก และนอกจากไม่มีการจัดเก็บภาษีกำไรจากการขาย (Capital Gain Tax)แล้ว การจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทของชาวต่างประเทศในเกาะบริติช เวอร์จินยังดำเนินการได้ง่ายและสะดวกกว่าที่ใดในโลก ดูเพิ่มเติมได้ใน มีชัย ฤชุพันธุ์ , **บริษัทในบริติช เวอร์จินอาจไม่โปร่งใส**[ออนไลน์] , 12 กุมภาพันธ์ 2549 . แหล่งที่มา www.meechai-thailand.com

²⁴จิตติศักดิ์ นันทพานิชและคณะ , ชินคอร์ป ดีลมรณะ : จุดจบระบบทักษิณ , หน้า 37.

²⁵กรณ์ จาติกวณิช , "คดีเลี่ยงภาษี : ชินคอร์ปและที่มาเล็ก 73,000 ล้านบาท" ใน **เมนูคอร์รัปชัน ระบบทักษิณ** (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ธรรมรัฐไทย, 2550), หน้า 5.

²⁶กองบรรณาธิการผู้จัดการรายสัปดาห์ , เปิดตำราไทย ระบบทักษิณ , หน้า 33.

²⁷กองบรรณาธิการมติชน , ทักษิณ อัศวินผู้ฆ่าตัวเอง , หน้า 230.

²⁸กองบรรณาธิการผู้จัดการรายสัปดาห์ , เปิดตำราไทย ระบบทักษิณ , หน้า 35.

สื่อสารโทรคมนาคมจึงอาจทำให้ชาวต่างประเทศมาดักฟังการสนทนาที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ชาติผ่านดาวเทียมได้ดังที่นายสมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์ให้สัมภาษณ์ว่า²⁹

“...การขายหุ้นให้กองทุนที่มาเสกมันกระทบกระเทือนความมั่นคงชาติ คือ ดาวเทียม ความลัทธิทางทหารมันถูกแพร่ไปยังที่มาเสกสิ่งโคปรี่ได้เลย...”

1.2 การแปรรูปรัฐวิสาหกิจ

การแปรรูปรัฐวิสาหกิจเป็นอีกประเด็นทางการเมืองสำคัญที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยกขึ้นมาโจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร นับตั้งแต่การจัดรายการเมืองไทยรายสัปดาห์สัญจรของนายสนธิ ลิ้มทองกุล ต่อเนื่องจนถึงการก่อกำเนิดกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเห็นว่านอกจาก พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร จะไม่รักษาสัญญาที่ให้ไว้ตอนหาเสียงว่าจะไม่แปรรูปรัฐวิสาหกิจแล้วนั้น³⁰ การแปรรูปรัฐวิสาหกิจในสมัยรัฐบาล ทักษิณ ชินวัตรยังไม่สอดคล้องกับหลักการที่ควรจะเป็นในการแปรรูปรัฐวิสาหกิจกล่าวคือ การแปรรูปรัฐวิสาหกิจต้องเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์สำคัญ 4 ประการ ได้แก่ 1. แปรรูปเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพการบริหารดีขึ้น 2. แปรรูปเพื่อให้ผู้บริโภคได้บริโภคสินค้าในราคาต่ำลง 3. แปรรูปเพื่อไม่ต้องไปกู้ยืมเงินจากต่างประเทศ 4. แปรรูปเพื่อไม่ต้องให้รัฐบาลค้ำประกันหนี้³¹ รวมไปถึงยังไม่คิดที่จะแปรรูปรัฐวิสาหกิจที่ขาดทุน อาทิเช่น ขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.) รถเมล์ไทย หรือ อุตสาหกรรมตักดิน เป็นต้น³²

* ในประเด็นที่ว่าการขายหุ้นบริษัทชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัด ให้แก่กองทุนที่มาเสกว่าเป็นการขายชาตินั้น อมร วาณิชวิวัฒน์เห็นว่าไม่ เป็นความจริงเพียงแต่ไม่มีใครกล้าที่จะออกมาโต้แย้งเนื่องจากกลัวการถูกวิพากษ์วิจารณ์จากกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อ ประชาธิปไตย ใน อมร วาณิชวิวัฒน์ , [เข้าทางสิงคโปร์อีกแล้วครับท่าน\[ออนไลน์\]](#) , 28 กุมภาพันธ์ 2550 . แหล่งที่มา www.doctor-amorn.com

²⁹สัมภาษณ์ สมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์, แกนนำกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยรุ่นที่หนึ่ง, 4 พฤศจิกายน 2555.

³⁰สนธิ ลิ้มทองกุล , เมืองไทยรายสัปดาห์สัญจร ฉบับ ถวายคืนพระราชอำนาจ , หน้า 141.

³¹เรื่องเดียวกัน , หน้า 40-42 .

³²เรื่องเดียวกัน , หน้า 140-141 .

กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้โจมตีการแปรรูปรัฐวิสาหกิจของรัฐบาล
ทักษิณ ชินวัตรใน 3 กิจการได้แก่

1.2.1 การบินไทย

กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเห็นการว่าการแปรรูปรัฐวิสาหกิจอย่างการบิน
ไทยนั้นควรที่จะแปรรูปทั้งหมด 100 เปอร์เซ็นต์เพื่อที่จะได้สามารถแข่งขันกับสายการบินอื่นได้แต่
การที่รัฐบาลทักษิณ ชินวัตรไม่ยอมแปรรูปทั้งหมดเนื่องจากต้องการส่งนักการเมืองหรือข้าราชการที่
เป็นพวกตนเข้ามาบริหารเพื่อจะได้ส่วนแบ่งค่าคอมมิชชั่น (commission) จากการจัดซื้อเครื่องบิน
อาทิเช่น เมื่อนายทอง พิทยะ ดำรงตำแหน่งบอร์ดการบินไทยในสมัยรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรได้ทำ
การจัดซื้อเครื่องบินแอร์บัส 340-500 จำนวนทั้งสิ้น 5 ลำ³³ เพื่อกินค่าส่วนแบ่งคอมมิชชั่น
(commission) เนื่องจากการจัดซื้อเครื่องบินแอร์บัสให้ค่าคอมมิชชั่นที่สูงกว่าเครื่องบินรุ่นอื่น ทั้งที่
เครื่องบินแอร์บัสเป็นเครื่องบินที่ไม่มีใครใช้แล้ว³⁴ โดยให้เหตุผลในการต้องจัดซื้อเครื่องบินแอร์บัส
ใหม่ว่าเพื่อต้องการเปิดเส้นทางการบินสายใหม่กรุงเทพฯ-นิวยอร์กที่ทุกที่เส้นทางนี้สายการบินอื่น
อาทิเช่น คาเธ่ย์แปซิฟิก และ สิงคโปร์แอร์ไลน์ ได้ทำการยกเลิกไปหมดแล้วเนื่องจากเป็นเส้นทางที่
ขาดทุนรวมไปถึงยังได้ทำการยกเลิกเส้นทางการบิน กรุงเทพฯ-ฮ่องกง-ไทเปของการบินไทย ทั้งที่
เส้นทางนี้การบินไทยทำกำไรได้มหาศาลเพื่อให้สายการบินแอร์เอเชียในเครือธุรกิจบริษัท ชิน คอร์
ปอเรชั่น จำกัดของพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตรทำการบินแทน³⁵

1.2.2 การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย(ปตท.)

รัฐบาลทักษิณ ชินวัตรได้ให้เหตุผลในการแปรรูปปตท. 2 ประการกล่าวคือ ประการแรกเพื่อ
ต้องการปรับปรุงการบริหารให้ดีขึ้น ประการสองต้องการระดมทุนจากนักลงทุนเพื่อให้กิจการปตท.

³³ เรื่องเดียวกัน , หน้า 149 .

³⁴ สนิธิ ลิ้มทองกุล , เมืองไทยรายสัปดาห์สัญจรเล่ม 2 ฉบับ ยามเฝ้าแผ่นดิน , หน้า 141.

³⁵ สนิธิ ลิ้มทองกุล , เมืองไทยรายสัปดาห์สัญจร ฉบับ ถวายคืนพระราชอำนาจ , หน้า 150.

ดำเนินการต่อไปได้ ซึ่งเหตุผลทั้ง 2 ประการนี้กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยมองว่าไม่เป็นความจริงเนื่องจากประการแรก ภายหลังจากแปรรูปรัฐวิสาหกิจแล้วนั้น ผู้บริหารปตท.ก็เป็นชุดเดียวกับก่อนการแปรรูป ประการสอง ก่อนทำการแปรรูปปตท.มีกำไรสูงถึงปีละ 80,000 ล้านบาท จึงไม่จำเป็นต้องระดมเงินทุนจากนักลงทุนอีก³⁶

แต่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยมองว่าเหตุผลแท้จริงที่รัฐบาลทักษิณ ชินวัตร ต้องการแปรรูปเกิดจากภายหลังจากการแปรรูป ปตท.ทำกำไรถึงปีละประมาณ 120,000 ล้านบาท(ปี พ.ศ. 2548) ได้ทำกำไรให้แก่ผู้ถือหุ้น ปตท. เป็นจำนวนมหาศาลซึ่งผู้อยู่เบื้องหลังตัวจริงในการถือหุ้น ปตท.ล้วนแล้วแต่เป็นบุคคลที่ใกล้ชิด พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตรแทบทั้งสิ้นโดยให้กองทุนจากประเทศสิงคโปร์มาเป็นตัวแทน(Nominee)* ในการถือหุ้นให้³⁷

1.2.3 การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย(กฟผ.)

การแปรรูปรัฐวิสาหกิจการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยหรือกฟผ.นี้กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเห็นว่านอกจากจะเป็นการประเมินราคาขายที่ต่ำกว่าราคาตลาด ** เพื่อให้กลุ่มบุคคลที่ใกล้ชิด พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร สามารถซื้อขายได้ในราคาต่ำกว่าความเป็นจริงแล้วนั้น³⁸ การแปรรูปกฟผ.ยังสามารถทำให้ครอบครองระบบสายส่งของกฟผ.ที่เป็นระบบไฟเบอร์ออปติก ซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่สามารถทำกำไรได้อย่างมหาศาลเนื่องจากธุรกิจประเภทต่างๆ

³⁶ สนิธิ ลิ้มทองกุล , “เมืองไทยรายสัปดาห์คอนเสิร์ตการเมืองครั้งที่ 2 : เลือกสุดท้าย ทักษิณ ชินวัตร , “ผู้จัดกรรายวัน (29 พฤษภาคม 2549) : 15.

* การที่ต้องให้กองทุนจากประเทศสิงคโปร์มาเป็นตัวแทนในการถือหุ้นให้ก็เนื่องจากตามกฎหมายประเทศสิงคโปร์ไม่สามารถเปิดเผยได้เลยว่าใครเป็นผู้ถือหุ้นแท้จริง ใน กอร์ปศักดิ์ สภาวสุ, “คดีแปรรูปปตท.เอื้อประโยชน์กลุ่มทุนรัฐบาล” ใน เมมโมรัลรับขึ้นระบอบทักษิณ, (กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์ธรรมรัฐไทย,2550), หน้า5.

³⁷ สนิธิ ลิ้มทองกุล , “เมืองไทยรายสัปดาห์คอนเสิร์ตการเมืองครั้งที่ 1 : ปฏิญญาฟินแลนด์กับยุทธศาสตร์ไทยรักไทย , “ผู้จัดกรรายวัน (22 พฤษภาคม 2549) : 11.

** ดร. ภูรี สิริสุนทร อาจารย์คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้ประเมินว่าราคาแท้จริงของ กฟผ. ควรประมาณ 3.7 ล้านล้านบาท แต่รัฐบาลกลับประเมินขายเพียงแค่ 2.8 แสนล้านบาทเท่านั้นทำให้มูลค่าแท้จริงหายไปถึงกว่า 3.5 ล้านล้านบาท ใน ผู้จัดกรรายวัน (27 กุมภาพันธ์ 2549) : 11.

³⁸ วุฒิพงษ์ เพียบจรรย์วัฒน์ , ขายเองซื้อเอง : บันทึกฉบับแปรรูปการไฟฟ้า, (กรุงเทพฯ:สถาบันสหสวรรช, 2547), หน้า 30.

ในอนาคตสามารถประยุกต์ใช้กับเส้นเบอร์ออปติกได้ทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นธุรกิจเคเบิลทีวี ธุรกิจอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง หรือธุรกิจโทรศัพท์ผ่านอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง เป็นต้น³⁹

การแปรรูปกิจการรัฐวิสาหกิจทั้งสามแห่งในสมัยรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร ดังกล่าวมาแล้วข้างต้น กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเห็นว่าเป็นการทำลายสถาบันชาติหรือชาติ เนื่องจากเป็นการนำเอาผลประโยชน์ประเทศชาติไปแลกกับผลประโยชน์ส่วนตน ซึ่งกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเห็นว่าวัตถุประสงค์แท้จริงของการแปรรูปรัฐวิสาหกิจของรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรมีอยู่ 2 ประการได้แก่ ประการแรก เพื่อให้มูลค่าตลาดหุ้นเติบโตขึ้นผ่านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจส่งผลให้มูลค่าหุ้นของพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร และบุคคลใกล้ชิดในตลาดหลักทรัพย์เติบโตไปด้วย ประการสอง เพื่อที่จะได้สามารถใช้ตัวแทนในรูปของกองทุนจากประเทศสิงคโปร์เข้ามาในการซื้อกิจการจากการแปรรูปรัฐวิสาหกิจเหล่านี้ซึ่งสามารถทำกำไรได้อย่างมหาศาล

1.3 ข้อตกลงเขตการค้าเสรี (Free Trade Area) หรือ FTA

การลงนามข้อตกลงเขตการค้าเสรีหรือFTAได้เป็นอีกประเด็นทางการเมืองหนึ่งที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยกขึ้นมาโจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร เพื่อตอกย้ำว่ารัฐบาลทักษิณ ชินวัตร กำลังทำลายสถาบันชาติหรือชาติอยู่เนื่องจากการลงนามข้อตกลงเขตการค้าเสรีหรือFTAได้ส่งผลให้ชาวต่างประเทศเข้ามาแสวงหาผลประโยชน์ในประเทศไทยเพื่อแลกเปลี่ยนกับผลประโยชน์ของกลุ่มตนและพวกพ้องกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้โจมตีการลงนามข้อตกลงเขตการค้าเสรี(FTA)ของรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรในสองประเทศสำคัญได้แก่

1.3.1 ข้อตกลงเขตการค้าเสรีไทย-จีน

การลงนามข้อตกลงเขตการค้าเสรีไทย-จีนนี้กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้ทำการโจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร ได้ทำให้เกษตรกรโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ปลูกหอมกระเทียมและ

³⁹พรรคประชาธิปัตย์, “เปิดสมุดปกดำ กพผ. :ขายชาติ บั่นหุ้น หรือ สุบสายส่ง, “ผู้จัดการรายวัน (27 กุมภาพันธ์2549) : 11.

ผลไม้เมืองหนาวในภาคเหนือได้รับผลกระทบอย่างหนักเนื่องจากถูกสินค้าการเกษตรจากประเทศจีนเข้ามาตีตลาด⁴⁰ ทั้งนี้เพื่อแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ของพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตรและบุคคลใกล้ชิด อาทิเช่น การที่ประเทศจีนตกลงที่จะใช้ดาวเทียมไอพีเอสตาร์ของบริษัทพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตรเพื่อแลกเปลี่ยนกับการเปิดเสรีสินค้าการเกษตร⁴¹ เป็นต้น

1.3.2 ข้อตกลงเขตการค้าเสรีไทย-ออสเตรเลีย

การลงนามข้อตกลงเขตการค้าเสรีไทย-ออสเตรเลียหรือTAFTA⁴² ได้ก่อให้เกิดความเสียหายต่อเกษตรกรโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เลี้ยงโคนมนับล้านคนเนื่องจากได้เปิดให้ผลิตภัณฑ์การเกษตรเกี่ยวกับนมราคาถูกจากประเทศออสเตรเลียเข้ามาตีตลาดภายในประเทศ⁴³ ทั้งนี้เพื่อแลกเปลี่ยนกับผลประโยชน์ของกลุ่มบริษัทคอร์ปอเรชั่น จำกัด เนื่องจากภายหลังจากการลงนามรัฐบาลประเทศออสเตรเลียยินยอมให้มีการเปิดเขตน่านฟ้าให้ประเทศไทยมากยิ่งขึ้น ทำให้ธุรกิจการสื่อสารผ่านดาวเทียมของพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตรได้รับผลประโยชน์มากที่สุด รวมไปถึงธุรกิจของบุคคลใกล้ชิด พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตรอย่างนายสุริยะ จีรุงรุ่งเรืองกิจ เลขานุการพรรคไทยรักไทยขณะนั้นที่ได้มีธุรกิจผลิตชิ้นส่วนรถยนต์โตโยต้า ซึ่งได้รับการยกเว้นภาษีภายหลังจากการลงนาม ส่งผลให้ยอดการส่งออกบริษัทนายสุริยะ จีรุงรุ่งเรืองกิจไปประเทศออสเตรเลียเพิ่มขึ้นสูงถึง 260 เปอร์เซ็นต์เมื่อเปรียบเทียบกับก่อนการลงนาม⁴⁴

กลุ่มบุคคลที่ได้รับผลประโยชน์และเสียผลประโยชน์จากการลงนามข้อตกลงเขตการค้าเสรีประเทศไทย กับประเทศจีนและออสเตรเลียในสมัยรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร สามารถสรุปได้ดังตาราง 4.2 ต่อไปนี้

⁴⁰ เรื่องเดียวกัน , หน้า 2.

⁴¹ กองบรรณาธิการผู้จัดการรายสัปดาห์ , เปิดตำราไทย ระบอบทักษิณ , หน้า 124-125.

⁴² Medhi Krongkaew , “ Reflection on Thailand – Australia Free Trade Agreement,”in *Thaksin 's Thailand*, (Thailand : Institute of Security and International Studies, 2009),p.49.

⁴³

⁴⁴ กองบรรณาธิการผู้จัดการรายสัปดาห์ , เปิดตำราไทย ระบอบทักษิณ , หน้า 126-127.

ตารางที่ 4.2

ผู้ได้รับผลประโยชน์และเสียผลประโยชน์จากการลงนามข้อตกลงเขตการค้าเสรีประเทศไทยกับ
ประเทศจีนและออสเตรเลียในสมัยรัฐบาล ทักษิณ ชินวัตร

FTA	กลุ่มผู้ได้รับผลประโยชน์	กลุ่มผู้เสียผลประโยชน์
ไทย-จีน	อุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ (สุริยะ จีรุ่งเรืองกิจ)	เกษตรกรภาคเหนือโดยเฉพาะ ผู้ปลูกหอมใหญ่ กระเทียม และ ผลไม้เมืองหนาว
	บริษัทอุตสาหกรรมเกษตร ขนาดใหญ่ (ซีพี)	
	ธุรกิจดาวเทียมและ โทรคมนาคม(ทักษิณ ชินวัตร)	
ไทย-ออสเตรเลีย	อุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ (สุริยะ จีรุ่งเรืองกิจ)	เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม-โคเนื้อ เกษตรกรชาวไร่อ้อย
	ธุรกิจเกี่ยวข้องกับเหล็ก ทองแดง(ประยุทธ์ มหากิจศิริ)	อุตสาหกรรมไวน์-สุราพื้นบ้าน สิทธิบัตรยา

ที่มา กองบรรณาธิการผู้จัดการรายสัปดาห์ (2550 : 126)

1.4 การสร้างเขตเศรษฐกิจพิเศษสุวรรณภูมิมหานคร

การสร้างพื้นที่รอบท่าอากาศยานสุวรรณภูมิให้เป็นเขตเศรษฐกิจมีรูปแบบการปกครอง
พิเศษที่มีคณะกรรมการอิสระในการดูแลบริหารภายใต้ชื่อ “สุวรรณภูมิมหานคร” เป็นแนวคิดของ
พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ที่ริเริ่มนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 เพื่อต้องการยกระดับฐานะของสุวรรณภูมิ
มหานครให้เป็นจังหวัดที่ 77 ของประเทศ ซึ่งเป็นการรวมเอาเขตประเวศ เขตลาดกระบัง ของ

กรุงเทพมหานคร และ กิ่งอำเภอบางเสาธงของจังหวัดสมุทรปราการ รวมพื้นที่ 522 ตารางกิโลเมตร หรือ 360,000 ไร่เพื่อแยกเป็นจังหวัดใหม่⁴⁵

การจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษสุวรรณภูมิมหานครเป็นการจัดการปกครองที่มีอำนาจหน้าที่มากกว่ากรุงเทพมหานครเพราะเป็นการผนวกเข้ากับกฎหมายเกี่ยวกับเขตปกครองพิเศษที่มีอำนาจในตนเอง กล่าวคือ สามารถออกกฎหมายเองได้ มีสภาและการปกครองเป็นของตนเอง นอกจากนี้ยังมีอำนาจยับยั้งไม่ให้รัฐบาลกลางเข้ามาแทรกแซงได้⁴⁶ อีกทั้งยังให้สิทธิพิเศษในการจัดตั้งเอนเตอร์เทนเมนต์คอมเพล็กซ์หรือบ่อนการพนันได้ทันที⁴⁷ เพื่อให้ชาวต่างชาติเข้ามาเช่าเป็นระยะเวลาจนถึง 99 ปี⁴⁸ ซึ่งเป็นการจัดตั้งเลียนแบบประเทศจีนตอนกำลังเปิดประเทศใหม่ที่อนุญาตให้ชาวต่างชาติสามารถเช่าพื้นที่ส่วนหนึ่งของเมืองซูโจวได้⁴⁹

นโยบายการจัดตั้งสุวรรณภูมิมหานครเป็นเขตเศรษฐกิจของรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรเป็นอีกนโยบายหนึ่งที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยโจมตีว่าเป็นการทำลายชาติหรือขายชาติ เนื่องจากการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษเปรียบเสมือนจัดตั้งรัฐอิสระขึ้นในบริเวณพื้นที่กรุงเทพมหานครและสมุทรปราการซึ่งนอกจากจะเป็นการเสมือนยกอำนาจอธิปไตยของประเทศไทยให้แก่ต่างชาติแล้ว ในระยะยาวประเทศต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศสิงคโปร์ที่ได้ทำการจับจองพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษสุวรรณภูมิมหานครเป็นจำนวนมาก ก็สามารถมีอำนาจครอบงำทั้งประเทศได้⁵⁰ ทั้งนี้เพียงเพื่อแลกเปลี่ยนกับผลประโยชน์ของพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร และบุคคลใกล้ชิดที่ต้องการเพิ่มมูลค่าที่ดินบริเวณนี้ให้สูงขึ้นเนื่องจากได้ทำการซื้อที่ดินบริเวณสนามบินสุวรรณภูมิเพื่อทำการเก็งกำไรไว้เป็นจำนวนมาก⁵¹ ดังที่นายสนธิ ลิ้มทองกุล กล่าวว่า⁵²

“...เขาไปกว้านซื้อที่เอาไว้อยู่เยอะ ก็เลยต้องมาถึงเรื่องการเปิดจัดตั้งสุวรรณภูมิมหานครทันทีเลย ปลูกกระแสดทันที บันทันทึเลย...แล้วผมจะบอกให้รู้ ไร่

⁴⁵ หมายเหตุผู้จัดการ, “ระวางประเทศสิงคโปร์ในกรุงเทพฯ,” ผู้จัดการรายวัน (21 มิถุนายน 2549): 2.

⁴⁶ เรื่องเดียวกัน, หน้า 2.

⁴⁷ สนธิ ลิ้มทองกุล, เมืองไทยรายสัปดาห์สัปดาห์ ฉบับ ถวายคืนพระราชอำนาจ, หน้า 193.

⁴⁸ ผู้จัดการรายวัน (17 มีนาคม 2549): 2.

⁴⁹ หมายเหตุผู้จัดการ, “ระวางประเทศสิงคโปร์ในกรุงเทพฯ,” ผู้จัดการรายวัน: 2.

⁵⁰ เรื่องเดียวกัน, หน้า 2.

⁵¹ สนธิ ลิ้มทองกุล, เมืองไทยรายสัปดาห์สัปดาห์ ฉบับ ถวายคืนพระราชอำนาจ, หน้า 192.

⁵² สนธิ ลิ้มทองกุล, “เมืองไทยรายสัปดาห์คอนเสิร์ตการเมืองครั้งที่ 4 : สุวรรณภูมิ มหานคร เมืองหลวงของใคร,” ผู้จัดการรายวัน (26 มิถุนายน 2549): 15.

โครงการบ้านี้เอาไปเ่ขายที่สิงคโปร์แล้วนะ...นี่มันเห็นประเทศไทยเป็นอะไร เป็นของมันรีง เห็นหรือยังว่าทำไมพวกเราต้องล้มระบอบทักษิณ เขตปกครองพิเศษคือการขายชาติขั้นสุดทำยอำนาจเขาไม่มีอยู่อย่างเดียวคือ อำนาจกำหนดนโยบายต่างประเทศเท่านั้นนอนกนั้นอำนาจมีหมดเลย..”

1.5 ผลประโยชน์ทับซ้อนในประเทศกัมพูชา ลาว และ พม่า

ผลประโยชน์ทับซ้อน หรือ conflicts of interests กล่าวคือ การมีความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์สาธารณะของรัฐบาลหรือผู้บริหารประเทศ⁵³ กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้กล่าวโจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรมีผลประโยชน์ทับซ้อนในประเทศต่างๆดังต่อไปนี้

1.5.1 ผลประโยชน์ทับซ้อนในประเทศกัมพูชา

กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้โจมตีรัฐบาลทักษิณชินวัตร ว่ามีผลประโยชน์ทับซ้อนในประเทศกัมพูชาสองประเด็นสำคัญกล่าวคือ

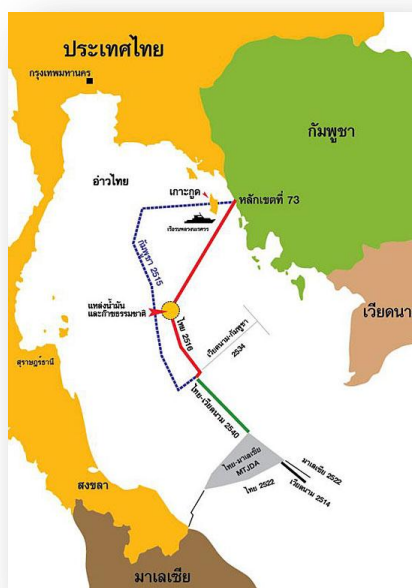
ประการแรก การอนุมัติปล่อยเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำให้แก่ประเทศกัมพูชาผ่านธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทยหรือเอ็กซิมแบงก์ จำนวนทั้งสิ้น 1,300 ล้านบาท เพื่อนำไปสร้างถนนในประเทศกัมพูชา โดยรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรได้ค่าคอมมิชชั่นจำนวนทั้งสิ้น 30 เปอร์เซ็นต์หรือประมาณ 390 ล้านบาทเพื่อนำไปใช้เป็นทุนในการเสี่ยงเลือกตั้ง⁵⁴

⁵³เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, "คอร์รัปชันเชิงนโยบาย รัฐบาลทักษิณ" ใน เมนูคอร์รัปชัน ระบอบทักษิณ, (กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์ธรรมรัฐไทย, 2550), หน้า 272.

⁵⁴สนธิ ลิ้มทองกุล, "เมืองไทยรายสัปดาห์คอนเสิร์ตการเมืองครั้งที่ 11 : ทักษิณ ไปเขมร ไปขายสิทธิบัตรเหนือแผ่นดินไทย , " ผู้จัดการรายวัน (26 มิถุนายน 2549): 14.

ภาพที่ 4.4

แหล่งน้ำมันและก๊าซธรรมชาติบริเวณพื้นที่ทับซ้อนในทะเลอ่าวไทย

ที่มา พื้นที่ข้อพิพาททับซ้อนในทะเลอ่าวไทย (2555 : ออนไลน์)

ประการสอง การยกพื้นที่บริเวณเกาะกูดครั้งหนึ่งให้แก่ประเทศกัมพูชา* เพื่อแลกกับสิทธิการได้รับสัมปทานขุดเจาะน้ำมันและก๊าซธรรมชาติบริเวณพื้นที่ทับซ้อนในทะเลอ่าวไทยดังภาพที่ 4.4 ซึ่งเป็นพื้นที่ได้รับการสำรวจแล้วว่ามีปริมาณน้ำมันและก๊าซธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์มากที่สุดแห่งหนึ่งในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้⁵⁵ ทั้งนี้เนื่องจาก พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร ต้องการนำเงินที่

* บริเวณพื้นที่เกาะกูดนั้นประเทศไทยมีความขัดแย้งกับประเทศกัมพูชามายาวนานกล่าวคือ ทางประเทศกัมพูชาได้ประกาศในปี พ.ศ. 2515 โดยอาศัยสนธิสัญญาที่ไทยเคยทำกับฝรั่งเศสไว้ขณะที่กัมพูชาตกเป็นอาณานิคมว่าเป็นของประเทศกัมพูชาครั้งหนึ่ง แต่ประเทศไทยก็ได้ประกาศในปีถัดมา(พ.ศ. 2516)ว่าไม่ยอมรับเนื่องจากเห็นว่าเกาะกูดเป็นของประเทศไทยทั้งหมด ดูเพิ่มเติมได้ใน รายงานพิเศษ , ได้คลื่นลุยทะเลปัญหา “เกาะกูด” ยุค “ทักษิณ” ตอน: อาณาเขตหน้าเหลี่ยม, “ผู้จัดการรายวัน” (18 กันยายน 2549): 14.

⁵⁵ สุนธิ ลิ้มทองกุล , “เมืองไทยรายสัปดาห์คอนเสิร์ตการเมืองครั้งที่ 11 : ทักษิณ ไปเขมร ไปขายสิทธิบัตรเหนือแผ่นดินไทย, ผู้จัดการรายวัน: 14.

ได้จากการขายหุ้นชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัด ให้แก่กองทุนเมกมาเล็กลงทุนธุรกิจด้านพลังงานแทนซึ่งเป็นธุรกิจที่สามารถทำกำไรได้อย่างมหาศาลในอนาคต⁵⁶

1.5.2 ผลประโยชน์ทับซ้อนในประเทศลาว

กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้โจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรว่า ได้ยินยอมยกที่ดินบริเวณหมู่บ้านร่มเกล้าซึ่งเคยเป็นสมรภูมิต่อความขัดแย้งระหว่างประเทศไทยกับประเทศลาวใน พ.ศ.2531 ให้แก่ประเทศลาวเพื่อแลกกับผลประโยชน์ส่วนตัวของ พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร 2 ประการ กล่าวคือ ประการแรก เพื่อให้รัฐบาลลาวต้องยินยอมระงับหรือย้ายวงโคจรดาวเทียมของประเทศไม่ให้ซ้อนทับกับดาวเทียมไทยคมของ พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร เพื่อที่ดาวเทียมไทยคมจะได้สามารถขยายเครือข่ายการสื่อสารโทรคมนาคมครอบคลุมทั่วทั้งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประการสอง เพื่อขอสิทธิให้บริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัดของพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตรในการเข้าไปให้บริการเกี่ยวกับธุรกิจโทรศัพท์มือถือในประเทศลาว⁵⁷

1.5.3 ผลประโยชน์ทับซ้อนในประเทศพม่า

นอกจากประเทศลาวและกัมพูชาดังกล่าวมาแล้วข้างต้น กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยังได้โจมตีว่ารัฐบาลทักษิณ ชินวัตร มีผลประโยชน์ทับซ้อนในประเทศพม่า กล่าวคือ รัฐบาลทักษิณชินวัตรให้ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทยหรือเอ็กซิมนแบงก์ปล่อยเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำเพียงร้อยละ 3 ให้ประเทศพม่าจำนวนทั้งสิ้น 4,000 ล้านบาท เพื่อพัฒนาเครือข่ายสาธารณูปโภคและกิจการโทรคมนาคมในประเทศพม่า โดยมีบริษัทที่ได้รับสัมปทานโครงการจากเงินกู้ครั้งนี้ล้วนแล้วแต่เป็นกลุ่มบุคคลในรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรแทบทั้งสิ้น อาทิเช่นบริษัทพะกัน ไชเบอร์เทค ซึ่งเป็นร่วมทุนระหว่างบริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัดของพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร กับลูก

⁵⁶เรื่องเดียวกัน, หน้า 14.

⁵⁷หมายเหตุผู้จัดการ, “กอบกู้ชาติ..ทวงสิทธิอวกาศกลับคืน, “ผู้จัดการรายวัน (12 กันยายน 2549) : 2.

ชายของนายพลชินฮุนต์ผู้นำประเทศพม่าในขณะนั้น⁵⁸ บริษัทชินแซทเทลไลท์ของ พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร บริษัทกรุงเทพแทร็คเตอร์ของนายปรีชา เลหาพงศ์ชนะ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ขณะนั้น⁵⁹ เป็นต้น

อีกทั้งเมื่อนายพลชิน ฮุนต์ถูกโค่นล้มลงจากอำนาจ พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ก็รีบบินไปประเทศพม่าเพื่อเจรจากับนายพลตันฉ่วยผู้นำทหารพม่าคนใหม่ในขณะนั้นเพื่อขอให้สัมปทานกิจการโทรคมนาคมของบริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัดอยู่ประเทศพม่าต่อไปเพื่อป้องกันไม่ให้มูลค่าหุ้นของบริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัดตกลง⁶⁰

1.6 การอนุญาตให้ประเทศสิงคโปร์เข้าพื้นที่เพื่อใช้ในการทหาร

รัฐบาลทักษิณ ชินวัตรได้อนุญาตให้ประเทศสิงคโปร์เข้าพื้นที่จังหวัดอุดรธานี และกาญจนบุรีเพื่อใช้ในการทหารซึ่งในประเด็นนี้กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้โจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรว่าอาจจะส่งผลกระทบต่อภัยคุกคามอำนาจอธิปไตยและความมั่นคงของชาติได้เนื่องจากเมื่อใดก็ตามประเทศสิงคโปร์เกิดความขัดแย้งกับประเทศอื่นประเทศไทยอาจจะถูกดึงเข้าไปมีส่วนร่วมหรือเป็นสมรภูมิตาม

การที่รัฐบาลทักษิณ ชินวัตรได้อนุญาตประเทศสิงคโปร์เข้าพื้นที่เพื่อใช้ในการทหาร นายสนธิ ลิ้มทองกุลยังได้ตั้งข้อสังเกตเพิ่มเติมถึงความสัมพันธ์กับผลประโยชน์ส่วนตัวของ พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ว่า รัฐบาลทักษิณ ชินวัตรได้อนุมัติให้ประเทศสิงคโปร์เข้าพื้นที่ก่อนที่กองทุนทะเลลึกของประเทศสิงคโปร์จะเข้ามาซื้อกิจการบริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัดในเวลาไม่นาน ดังที่นายสนธิ ลิ้มทองกุลกล่าวว่า⁶¹

⁵⁸สนธิ ลิ้มทองกุล , “เมืองไทยรายสัปดาห์คอนเสิร์ตการเมืองครั้งที่ 10 : แฉ “แม่่ว” ไปพม่าบริการสิงคโปร์หลังขายหุ้นชินคอร์ป , “ผู้จัดการรายวัน (4 สิงหาคม 2549): 14.

⁵⁹ผู้จัดการรายวัน (3 สิงหาคม 2549) : 5.

⁶⁰สนธิ ลิ้มทองกุล , “เมืองไทยรายสัปดาห์คอนเสิร์ตการเมืองครั้งที่ 10 : แฉ “แม่่ว” ไปพม่าบริการสิงคโปร์หลังขายหุ้นชินคอร์ป , “ผู้จัดการรายวัน: 14.

⁶¹ผู้จัดการรายวัน (15 กันยายน 2549) : 5.

“...แล้วมันอาจเป็นเรื่องที่บังเอิญว่าหลังจากให้สิ่งคโปรเช่าพื้นที่กิจการ
ทางทหาร จุฑาเทมาเล็ก ก็มาซื้อหุ้นชินคอร์ป บังเอิญจนเกินไปนะครับ....”

2. ประเด็นทางการเมืองเกี่ยวกับศาสนา

กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยโจมตีรัฐบาลทักษิณชินวัตรว่ามีพฤติการณ์ไป
ทางทำลายพุทธศาสนามีทั้งสิ้น² ประเด็นทางการเมืองสำคัญได้แก่

2.1 การออกพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ฉบับใหม่

พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ฉบับใหม่ที่รัฐบาลทักษิณ ชินวัตรผลักดันเข้าสู่คณะรัฐมนตรีเมื่อ
พ.ศ. 2546 ได้ก่อให้เกิดความแตกแยกในหมู่พระสงฆ์อย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน ทั้งนี้ทั้งนั้น
เนื่องจากพระราชบัญญัติดังกล่าวได้ให้อำนาจนายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของมหาเถร
สมาคมในการเสนอนามสมเด็จพระราชาคณะผู้อาวุโสสูงสุดโดยสมณศักดิ์ขึ้นทูลเกล้าฯ เพื่อให้
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวสถาปนาเป็นสมเด็จพระสังฆราช รวมไปถึงยังมีประเด็นปัญหาเรื่อง
การอนุญาตให้ฆราวาสเข้าไปมีบทบาทบริหารและควบคุมคณะสงฆ์⁶²

ผลจากพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ฉบับใหม่นี้ทำให้พระสงฆ์กลุ่มหนึ่งนำโดยพระสายวัดป่า
ประกาศที่จะไม่ยอมรับร่างพระราชบัญญัติฉบับใหม่และไม่รับมติใดๆจากมหาเถรสมาคมอีกต่อไป
ส่งผลให้ประเทศไทยเกิดสภาวะแตกแยกหรือ “สังฆเภท” อย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน⁶³

⁶² ทงกัอน วงศ์สมุทร , ““ทักษิณ” ภัยร้ายของแผ่นดิน , “ผู้จัดการรายวัน” (29 มีนาคม 2549): 10.

⁶³ เรื่องเดียวกัน , หน้า 10.

2.2 การประกาศแต่งตั้งผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนสมเด็จพระสังฆราช

วันที่ 13 มกราคม พ.ศ. 2547 นายวิษณุ เครืองามได้ลงนามในประกาศสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติแต่งตั้งสมเด็จพระพุฒาจารย์(เกี่ยว อุปเสโณ) เจ้าอาวาสวัดสระเกศปฏิบัติหน้าที่แทนสมเด็จพระญาณสังวรสมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายก มีกำหนดระยะเวลา 6 เดือน และในวันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2547 รัฐบาลได้ผลักดันให้ออกพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคณะสงฆ์เพื่อสนับสนุนให้มหาเถรสมาคมแต่งตั้งสมเด็จพระพุฒาจารย์ (เกี่ยว อุปเสโณ) ดำรงตำแหน่งคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช โดยให้เหตุผลว่าสมเด็จพระญาณสังวรสมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายกสมเด็จพระสังฆราชองค์ปัจจุบันทรงพระประชวรจนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้⁶⁴

อย่างไรก็ตามกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยกลับมองว่าสมเด็จพระญาณสังวรสมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายกมิได้ทรงพระประชวรถึงขนาดไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ดังที่รัฐบาลกล่าวอ้างโดยดูได้จาก วันที่ 18 กรกฎาคม พ.ศ. 2547 ได้เสด็จมาปฏิบัติศาสนกิจตามปกติ ณ วัดบวรนิเวศวิหารด้วยพระพักตร์ผ่องใสดังปรากฏภาพอยู่ในหน้า 1 หนังสือพิมพ์โพสต์ทูเดย์ฉบับวันที่ 19 กรกฎาคม พ.ศ. 2547 วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2547สำนักพระราชวังออกข้อปฏิบัติต่อสมเด็จพระสังฆราช กรณีแขกที่มาเฝ้าและการลงพระนามในหนังสือต่างๆ วันที่ 14 สิงหาคม พ.ศ. 2547 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ทรงเยี่ยมและสนทนารวมกับสมเด็จพระญาณสังวรสมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายกที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์เป็นเวลานานกว่า 30 นาที เมื่อเสด็จพระราชดำเนินกลับแล้ว ไม่ปรากฏภาวะแพทย์หลวงแถลงการณ์เกี่ยวกับพระอาการประชวรแต่อย่างใด วันที่ 3 มิถุนายน พ.ศ. 2548 สมเด็จพระญาณสังวรสมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายก เสด็จพระราชดำเนินไปยังวัดประดู่ อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่นเพื่อทอดพระเนตรพิพิธภัณฑสถานเครื่องราชศรัทธาในรัชกาลที่ 5 และหุ่นปั้นดินสอพองรูปเจ้าอาวาสวัดประดู่ตั้งแต่อดีต รวมทั้งแก่งเรือพระราชทานเป็นเวลาเกือบ 2 ชั่วโมงเต็ม วันที่ 6 มิถุนายน พ.ศ. 2548 เสด็จมาร่วมพิธีเคารพศพหลวงปู่เหรียญ วรลาโภ พระวิปัสสนาจารย์สายหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต เจ้าอาวาสวัดอรัญบรรพต จังหวัดหนองคาย ณ วัดเทพศิรินทราวาส

⁶⁴คำคุณ สิทธิสมาน , ปรากฏการณ์สนธิ:จากสื่อเหลืองถึงฟ้าพันคอสีฟ้า , หน้า 76-77.

วันที่ 19 มิถุนายน พ.ศ. 2548 เสด็จเป็นประธานในการพระราชทานน้ำหลวงสงฆ์หลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย ประธานสงฆ์วัดเขาสุกิม อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี ณ วัดเทพศิรินทราวาส เป็นต้น

รวมไปถึงการที่รัฐบาลทักษิณ ชินวัตร ได้แต่งตั้งผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนสมเด็จพระสังฆราช ทั่วทั้งที่พระองค์ยังทรงพระชนม์ชีพนั้นกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยมองว่าเป็น พฤติการณ์ที่ขัดต่อหลักจารีตประเพณีเดิมที่ไม่เคยมีการปฏิบัติมาก่อนเนื่องจากการจะแต่งตั้ง สมเด็จพระสังฆราชพระองค์ใหม่ได้นั้น ก็ต่อเมื่อ สมเด็จพระสังฆราชพระองค์เดิมสวรรคตแล้ว⁶⁵ หรือถ้าสมเด็จพระญาณสังวรสมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายกทรงพระประชวรจนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้จริง กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเห็นว่รัฐบาลทักษิณ ชินวัตร ควรที่จะเข้าไปกราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเพื่อให้ทรงมีพระราชวินิจฉัยว่าจะ ให้ดำเนินการอย่างไร มากกว่าที่รัฐบาลจะทำการตัดสินใจเอง ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มพันธมิตร ประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเห็นว่าการแต่งตั้งสมเด็จพระสังฆราชเป็นพระราชอำนาจของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และพระองค์ทรงแต่งตั้งสมเด็จพระญาณสังวรสมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายกดำรงตำแหน่งสมเด็จพระสังฆราชในปี พ.ศ. 2532 ก่อนที่พระราชบัญญัติ สงฆ์ปี พ.ศ. 2535 ที่กำหนดให้มีการโอนอำนาจการแต่งตั้งสมเด็จพระสังฆราชจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาให้รัฐบาลเป็นผู้แต่งตั้งแล้วค้อยู่ทุกเกล้า จะออกมา⁶⁶

อย่างไรก็ดีการที่รัฐบาลทักษิณ ชินวัตร ต้องการแต่งตั้งสมเด็จพระพุฒาจารย์(เกี่ยว อุป เสโน)เจ้าอาวาสวัดสระเกศดำรงตำแหน่งพระสังฆราชนั้น กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อ ประชาธิปไตยเห็นว่ามิใช่เป็นเพราะสมเด็จพระพุฒาจารย์(เกี่ยว อุปเสโน) มีความสนิทสนมกับ ตระกูลดามาพงศ์ ซึ่งเป็นตระกูลภริยา พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร และ ตระกูลปลั่งศิริ ซึ่งเป็น ตระกูลคนสนิทของพ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร ดังที่มีผู้ตั้งข้อสังเกตไว้เท่านั้นแต่เป็นเพราะต้องการ ใช้พระพุทธศาสนาเป็นฐานอำนาจทางการเมืองสำคัญให้พรรคไทยรักไทย ทั้งนี้เนื่องจากวัด พระธรรมกาย ฐานคะแนนเสียงสำคัญของพรรคไทยรักไทยในขณะนั้นเคยถูกสมเด็จพระญาณ สังวรสมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายกดำเนินการถึงกับถูกดำเนินคดีทางกฎหมายในปี พ.ศ. 2542 * จนไม่สามารถขยายเครือข่ายได้ต่อไปในระยะเวลานี้ การแต่งตั้งสมเด็จพระสังฆราช

⁶⁵ ทงก่อน วงศ์สมุทร, ““ทักษิณ” ภัยร้ายของแผ่นดิน , “ผู้จัดการรายวัน” : 10.

⁶⁶ สนิธิ ลิ้มทองกุล , เมืองไทยรายสัปดาห์ 4 , หน้า 141 .

* สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายกได้มีมติ เมื่อวันที่ 26 เมษายน พ.ศ. 2542 ให้ธรรมชโย เจ้าอาวาสวัดพระธรรมกาย ขณะนั้นสืงจากความเป็นพระ เนื่องจากต้องอาบัติปาราชิก และต้องคืนทรัพย์สินแก่วัดทั้งหมด ใน กองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์เอเอสทีวี- ผู้จัดการรายวัน , ขบวนการล้มเจ้า , หน้า 143 .

ที่มีความใกล้ชิดกับรัฐบาลจึงจะสามารถสนับสนุนการดำเนินงานของวัดพระธรรมกายได้และเป็นผลประโยชน์ทางการเมืองต่อพรรคไทยรักไทยในที่สุด⁶⁷

3. ประเด็นทางการเมืองเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์

ประเด็นทางการเมืองเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์เป็นอีกประเด็นสำคัญที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยกขึ้นมาโจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร นอกเหนือจากประเด็นทางการเมืองเกี่ยวกับชาติ และ ศาสนาดังกล่าวมาแล้วข้างต้น ประเด็นทางการเมืองเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยกขึ้นมาโจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร มีทั้งสิ้น 13 ประเด็นทางการเมืองได้แก่

3.1 ปฏิญญาฟินแลนด์

ประเด็นเรื่องปฏิญญาฟินแลนด์ ยุทธศาสตร์ฟินแลนด์ หรือ ยุทธศาสตร์ทักษิณ ดังที่ศาสตราจารย์ปราโมทย์ นาครทรรพ*ได้เรียกไว้ได้ถูกนำมาเปิดเผยครั้งแรกโดยนายโสภณ สุภาพงษ์ อดีตผู้ได้รับรางวัลแมกไซไซสาขางานบริการสาธารณะประจำปี พ.ศ. 2541บนเวทีเมืองไทยรายสัปดาห์สัญจร คอนเสิร์ตการเมืองครั้งที่ 1 ของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2549⁶⁸

⁶⁷คำพูด สิทิสมาน , ปรากฏการณ์สนธิ:จากเสือเหลืองถึงผ้าพันคอสีฟ้า , หน้า 81-82.

* ปราโมทย์ นาครทรรพเคยให้การสนับสนุน พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตรมาก่อน ก่อนที่จะออกมาร่วมต่อต้านกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย เนื่องจาก นายปรีดา พัฒนถาบุตรอดีตรัฐมนตรีที่พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร เคยดำรงตำแหน่งเป็นเลขาธิการตัวมาก่อนขอให้ปราโมทย์ให้ความช่วยเหลือทักษิณ ให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีให้ได้ ใน ปราโมทย์ นาครทรรพ, “คิดถึงเมืองไทย : สู้กับทักษิณ , “ ผู้จัดการรายวัน (22 มิถุนายน 2549): 13.

⁶⁸จิตกร บุชบา , ระบบทักษิณ กับ ปฏิญญาฟินแลนด์,(กรุงเทพฯ:Icon Printing, 2549),หน้า 105.

ปฏิญญาฟินแลนด์ เป็นแผนการที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้ออกมาโจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรว่ามีบุคคล 3 กลุ่มสำคัญได้เข้าร่วมวางแผนที่ประเทศฟินแลนด์เมื่อปี พ.ศ. 2542 ก่อนก่อตั้งพรรคไทยรักไทย⁶⁹ ได้แก่

กลุ่มที่หนึ่ง เป็นกลุ่มบุคคลที่เคยเข้าร่วมต่อสู้กับพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยหรือเรียกกันว่าพวกซ้ายเก่า กลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่เชื่อว่ากลุ่มทุนและขุนนางเก่าเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ กลุ่มนี้้นำโดยนายภูมิธรรม เวชยชัย และ นายแพทย์พรหมินทร์ เลิศสุริย์เดช

กลุ่มที่สอง นำโดย พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร กลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่ไม่ได้สนใจในเรื่องอุดมการณ์ทางการเมืองเลยเหมือนกลุ่มแรก มุ่งแต่จะแสวงหาความร่ำรวยและผลประโยชน์ทางธุรกิจเท่านั้น

กลุ่มที่สาม นำโดยนายพันศักดิ์ วิญญรัตน์ อดีตบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ Asia Time ของนายสนธิ ลิ้มทองกุล ซึ่งเป็นผู้ที่มีแนวคิดนโยบายค่อนข้างเพื่อฝัน⁷⁰

กลุ่มทั้งสามกลุ่มนี้ได้ร่วมกันร่างปฏิญญาฟินแลนด์ขึ้น โดยกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเห็นว่ามีเป้าหมายสำคัญกล่าวคือ ต้องการล้มล้างสถาบันพระมหากษัตริย์⁷¹ เพื่อเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองจากระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมาเป็นระบอบสาธารณรัฐที่มี พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี⁷² ทั้งนี้ทั้งนั้นได้อาศัยหลักการคิดวิเคราะห์การปฏิวัติสังคมนิยมของมาร์กซ์ เลนิน และเหมาเจ๋อตง ที่มองว่าต้องมีการสถาปนาเผด็จการทุนนิยมเพื่อโค่นล้มศักดินาให้ได้เสียก่อนจึงรอให้มีการปฏิวัติชนชั้นกรรมาชีพในขั้นต่อไป⁷³ โดยหลักการหรือแผนการของปฏิญญาฟินแลนด์มีทั้งสิ้น 5 ประการได้แก่ 1. สร้างระบบการเมืองเป็นระบบพรรคเดียว 2. ทำลายความเข้มแข็งแบบเก่าของระบบราชการ 3. แปลงสินทรัพย์ของรัฐให้เป็นส่วนหนึ่งของระบบเศรษฐกิจทุนนิยม 4. ทำให้สถาบันกษัตริย์ทำหน้าที่เพียงแค่เชิงพิธีการให้มากที่สุด 5. สร้างระบบพรรคแบบรวมศูนย์การนำสูงสุด⁷⁴

⁶⁹ธนาพล อิวสกุล, "แกะรอยพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ผู้ออกบัตรเชิญให้คณะรัฐประหาร," ในรัฐประหาร 19 กันยายน : รัฐประหารเพื่อระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์ฟ้าเดียวกัน, 2550), หน้า 309.

⁷⁰สนธิ ลิ้มทองกุล, "เมืองไทยร้ายสัปดาห์คอนเสิร์ตการเมืองครั้งที่ 1 ปฏิญญาฟินแลนด์กับยุทธศาสตร์ไทยรักไทย," ผู้จัดการรายวัน (22 พฤษภาคม 2549): 11.

⁷¹จิตกร บุชบา, ระบบทักษิณ กับ ปฏิญญาฟินแลนด์, หน้า 124.

⁷²Giles Ji Ungpakorn, A Coup For the Rich : Thailand's political Crisis , p.27.

⁷³จิตกร บุชบา, ระบบทักษิณ กับ ปฏิญญาฟินแลนด์, หน้า 124.

⁷⁴ปราโมทย์ นาครทรรพ, " คิดถึงเมืองไทย : ยุทธศาสตร์ฟินแลนด์แผนการเปลี่ยนการปกครองไทย?, " ผู้จัดการรายวัน (17 พฤษภาคม 2549): 13.

อย่างไรก็ดีแม้ว่าหลักการหรือแผนการของปฏิญญาฟินแลนด์ทั้ง 5 ประการจะไม่มีหลักฐานพิสูจน์ข้อเท็จจริงชัดเจนแต่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเห็นว่าพฤติการณ์การบริหารประเทศของรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาล้วนสอดคล้องกับหลักการหรือแผนการของปฏิญญาฟินแลนด์แทบทั้งสิ้น อาทิเช่น การพยายามสร้างระบบพรรคการเมืองเดียวโดยการควมรวบพรรคความหวังใหม่ พรรคเอกภาพและพรรคชาติพัฒนาเป็นส่วนหนึ่งของพรรคไทยรักไทย จนทำให้พรรคไทยรักไทยสามารถจัดตั้งรัฐบาลพรรคเดียวได้สำเร็จเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์การเมืองไทย⁷⁵ หรือการแปลงสินทรัพย์ของรัฐให้เป็นส่วนหนึ่งของระบบทุนนิยมโดยทำการแปรรูปรัฐวิสาหกิจอย่าง การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย(ปตท.) การบินไทย หรือการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย⁷⁶ เป็นต้น ทำให้กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเห็นว่าหลักการของปฏิญญาฟินแลนด์ที่ต้องการทำลายสถาบันพระมหากษัตริย์มีอยู่จริงและได้ใช้ประเด็นทางการเมืองเรื่องปฏิญญาฟินแลนด์ในการโจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรว่ามีพฤติการณ์ไม่จงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์อยู่บ่อยครั้ง อาทิเช่น การจัดรายการเมืองไทยรายสัปดาห์ คอนเสิร์ตการเมืองครั้งที่ 11 และ 15 เพื่อเปิดโปงเรื่องปฏิญญาฟินแลนด์ หรือ การจัดเสวนาทางวิชาการเรื่อง “ปฏิญญาฟินแลนด์ ยุทธศาสตร์ครองเมืองของไทยรักไทยที่หอประชุมใหญ่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม พ.ศ. 2549 เป็นต้น

3.2 ภาพการนั่งเป็นประธานทำบุญประเทศในพระอุโบสถวัดพระแก้ว

ภาพการนั่งเป็นประธานพิธี “ศาสนสัมพันธ์สมานฉันท์แห่งชาติ”หรือเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า “พิธีทำบุญประเทศ”ภายในอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดารามหรือวัดพระแก้วที่ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจเมื่อวันที่ 11 เมษายน พ.ศ. 2548⁷⁷ได้กลายเป็นประเด็นทางการเมืองสำคัญที่นายสนธิ ลิ้มทองกุล แกนนำคนสำคัญรุ่นที่หนึ่งของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อ

⁷⁵สนธิ ลิ้มทองกุล , “เมืองไทยรายสัปดาห์คอนเสิร์ตการเมืองครั้งที่ 1 ปฏิญญาฟินแลนด์กับยุทธศาสตร์ไทยรักไทย , “ผู้จัดการรายวัน” 11.

⁷⁶กองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์เอเอสทีวี- ผู้จัดการรายวัน , ขบวนการล้มเจ้า , หน้า 59 .

⁷⁷เรื่องเดียวกัน , 89-90.

ประชาธิปไตยยอมรับว่าเป็นจุดเปลี่ยนที่ทำให้ออกมาต่อต้านรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร ภายหลังจากที่มีความสัมพันธ์อันดีต่อกันมาก่อน⁷⁸ ดังที่นายสนธิ ลิ้มทองกุลให้สัมภาษณ์ว่า

“...ประเด็นสำคัญที่ผมรับทักษิณไม่ได้ เป็นจุดแตกหักจริงๆ คือ วันที่เขาทำพิธีในวัดพระแก้ว ...”

ภาพที่ 4.5

พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร นั่งเป็นประธานในพิธีทำบุญประเทศ ภายในพระอุโบสถ

วัดพระศรีรัตนศาสดาราม หรือ วัดพระแก้ว เมื่อวันที่ 11 เมษายน พ.ศ. 2548

ที่มา ทักษิณ ชินวัตรนั่งเป็นประธานในพิธีทำบุญประเทศ (2555 : ออนไลน์)

ภาพที่ 4.4 ดังกล่าวเป็นภาพที่ พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร ใส่เสื้อแขนสั้นสีขาวสวมใส่ รองเท้าบวมแดง ในตำแหน่งที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระบรมวงศ์ชั้นสูงโดยมีข้าราชการกัมศรีชะรองรับ⁷⁹

ภาพดังกล่าวได้ถูกกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยโจมตีว่า พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร มีพฤติกรรมไม่เคารพสถาบันพระมหากษัตริย์และพยายามตีตนเสมอเจ้าเนื่องจากกลุ่ม

⁷⁸สัมภาษณ์ สนธิ ลิ้มทองกุล,แกนนำกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยรุ่นที่หนึ่ง, 7 พฤศจิกายน 2555.

⁷⁹กองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์เอสทีวี- ผู้จัดการรายวัน, ขบวนการล้มเจ้า , 89-90.

พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเห็นว่าภายในพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดารามนั้นสงวนให้เฉพาะพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์ชั้นสูงทำพิธีเท่านั้น ถ้าพ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตรต้องการทำพิธีทำบุญประเทศจริงควรทำบริเวณปราสาทพระเทพบิดรจะมีความเหมาะสมกว่า⁸⁰ รวมไปถึงการนั่งบริเวณพรมแดงและมีเจ้าหน้าที่คุกเข่าขณะพ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตรกำลังกรวดน้ำ มีเพียงแต่พระบรมวงศานุวงศ์ชั้นสูงเท่านั้นที่จะได้รับการปฏิบัติเช่นนี้⁸¹ นอกจากนี้การแต่งตั้งล่ามเป็นเพียงแค่ชุดพระราชทานแบบแขนสั้นเข้าไปทำพิธีในพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดารามนั้นมีความไม่เหมาะสมอย่างยิ่งเนื่องจากแม้แต่พระมหากษัตริย์หรือพระบรมวงศานุวงศ์ก็ต้องแต่งฉลองพระองค์ด้วยเครื่องราชอิสริยยศเมื่อมาทำพิธีในพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม⁸²

3.3 กรณีคุณหญิงจรรุวรรณ เมณฑกา

กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้ทำการโจมตีวุฒิสภาซึ่งมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรในขณะนั้นที่ได้ทำการเสนอชื่อ นายวิสุทธิ มนต์วิวัฒน์ให้มาดำรงตำแหน่งผู้ว่าการสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หรือ สตง.แทนคุณหญิงจรรุวรรณ เมณฑกา ในขณะที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวยังมีได้ลงพระปรมาภิไธยโปรดเกล้าฯให้คุณหญิงจรรุวรรณ เมณฑกาพ้นจากตำแหน่ง ว่าเป็นผู้ที่ไม่เคารพและละเมิดพระราชอำนาจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว⁸³ ทั้งนี้เนื่องจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้แสดงพระราชอำนาจในทางอ้อมที่ต้องการให้คุณหญิงจรรุวรรณ เมณฑกาดำรงตำแหน่งผู้ว่าการสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต่อไปโดยดูได้จากการพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้คุณหญิงจรรุวรรณ เมณฑกา เมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม พ.ศ. 2546 และวันที่ 5 พฤษภาคม พ.ศ. 2548 ซึ่งการพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ในวันฉัตรมงคลวันที่ 5 พฤษภาคมนี้ เป็นประเพณีว่าจะพระราชทานให้แก่บุคคลที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเห็นว่าทำคุณประโยชน์ให้แก่ชาติ บ้านเมืองเท่านั้นซึ่ง

⁸⁰ สนิ ลิ้มทองกุล , เมืองไทยรายสัปดาห์สัญจร ฉบับ ถวายคืนพระราชอำนาจ , หน้า 51.

⁸¹ วาสนา นาน่วม , ลับ ลวง พราง : ภาคพิสดาร (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มติชน , 2551). หน้า 149.

⁸² กองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์เอสทีวี- ผู้จัดการรายวัน, ขบวนการล้มเจ้า , หน้า 92 .

⁸³ สนิ ลิ้มทองกุล , เมืองไทยรายสัปดาห์ 4 , หน้า 300-301.

แตกต่างกันจากที่ทรงพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ในวันเฉลิมพระชนมพรรษาที่สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีเป็นผู้ทำการคัดเลือกรายชื่อส่งมา⁸⁴อีกทั้งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวยังได้พระราชทานเลื่อนตำแหน่งเครื่องราชอิสริยาภรณ์ จุลจอมเกล้าชั้น 3 เลื่อนจากชั้น 4 เป็นชั้น 3 ตติยจุลจอมเกล้าให้แก่คุณหญิงจากรุวรรณเมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม พ.ศ. 2548 ในขณะที่วุฒิสภากำลังเสนอชื่อให้นายวิสุทธิ มนต์วิวัฒน์ ดำรงตำแหน่งผู้ว่าการสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินแทน⁸⁵อีกด้วย

พฤติกรรมของวุฒิสภาที่ได้ทำการเสนอชื่อนายวิสุทธิ มนต์วิวัฒน์* ดำรงตำแหน่งแทนคุณหญิงจากรุวรรณ เมณฑกาทั้งที่ยังมิได้ลงพระปรมาภิไธยโปรดเกล้าฯให้พ้นจากตำแหน่งนั้น กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเห็นว่าเนื่องจากวุฒิสภาต้องการบีบบังคับให้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวลงพระนามให้คุณหญิงจากรุวรรณพ้นจากตำแหน่ง⁸⁶ ซึ่งการที่วุฒิสภามีพฤติกรรมเช่นนั้นก็เนื่องมาจากรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับวุฒิสภาในขณะนั้นไม่พอใจคุณหญิงจากรุวรรณ เมณฑกา ขณะดำรงตำแหน่งผู้ว่าการสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่ได้มีการตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชันรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรอย่างเคร่งครัดอยู่บ่อยครั้ง อาทิเช่น การตรวจสอบโครงการกัลยาณโศภิตโดยส่งคนไปนับต้นกล้ายางเพื่อป้องกันการนำเอาต้นกล้ายางด้อยคุณภาพไปขายชาวไร่ชาวนาภาคอีสาน หรือ การตรวจสอบทุจริตในสนามบินสุวรรณภูมิ เป็นต้น ส่งผลให้รัฐบาลทักษิณ ชินวัตรไม่พอใจและต้องการให้คุณหญิงจากรุวรรณ เมณฑกา พ้นจากตำแหน่งผู้ว่าการสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินโดยเร็วที่สุด⁸⁷

⁸⁴เรื่องเดียวกัน , หน้า 302-303.

⁸⁵เรื่องเดียวกัน , หน้า 305 .

* กรณีนายวิสุทธิ มนต์วิวัฒน์ ก็มีได้ทรงโปรดเกล้าฯเป็นเวลาถึง 105 วัน ในที่สุดนายวิสุทธิ ก็ตัดสินใจถอนตัว สำนักราชวังก็ตอบรับทันที ใน สนธิ ลิ้มทองกุล , เมืองไทยรายสัปดาห์สัญจร ฉบับ ถวายคืนพระราชอำนาจ , หน้า 52.

⁸⁶สนธิ ลิ้มทองกุล , เมืองไทยรายสัปดาห์ 4 , หน้า 305 .

⁸⁷สนธิ ลิ้มทองกุล , เมืองไทยรายสัปดาห์สัญจร ฉบับ ถวายคืนพระราชอำนาจ , หน้า 54.

3.4 การเลือกวันถือกำเนิดพรรคไทยรักไทย

กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้ทำการโจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร ว่าตั้งใจเลือกวันที่ 14 กรกฎาคม เป็นวันถือกำเนิดของพรรคไทยรักไทย ทั้งๆที่ ศาสตราจารย์ ธีรภัทร เสรีรังสรรค์ หนึ่งในผู้ก่อตั้งพรรคไทยรักไทยขณะนั้นได้เสนอความเห็นว่าเป็นวันที่ 14 กรกฎาคมตรงกับวันชาติฝรั่งเศสซึ่งได้มีการปฏิวัติโค่นล้มสถาบันกษัตริย์อาจทำให้กลุ่มคนจำนวนหนึ่งตีความได้ว่า พรรคไทยรักไทยไม่จงรักภักดีและต้องการเป็นปฏิปักษ์ต่อสถาบัน ควรจะเปลี่ยนวันถือกำเนิดพรรคเป็นวันอื่นแต่พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตรก็ไม่ยอมเปลี่ยน⁸⁸ อีกทั้งวันที่ 14 กรกฎาคมยังเป็นวันที่ชาติติมูสเซน โค่นล้มระบอบกษัตริย์ของประเทศอิตาลีสำเร็จและเป็นวันเกิดของจอมพล ป. พิบูลสงครามผู้เป็นปรปักษ์กับสถาบันกษัตริย์มาโดยตลอด⁸⁹อีกด้วย ดังที่นายสนธิ ลิ้มทองกุลกล่าวว่า

“... อาจารย์ธีรภัทร เสรีรังสรรค์ ตอนนั้นก็ยังเป็นที่ปรึกษาพรรคไทยรักไทย หนึ่งในผู้ก่อตั้ง ก็บอกว่า พ.ต.ท. ทักษิณ ครับเอาหรือวันที่ 14 กรกฎาคม ไม่ดีนะ ไม่ดีตรงไหน เป็นวันที่มีการปฏิวัติฝรั่งเศส แล้วเขาล้มระบอบกษัตริย์พระเจ้าหลุยส์ พ.ต.ท. ทักษิณ ก็บอกว่า เออ เดี่ยวขอไปปรึกษาหารือก่อน หายไปสักพักหนึ่ง ก็กลับมาบอกว่า เอาวันนี้ละดีแล้ว⁹⁰...วันที่ 14 กรกฎาคม คือวันนี้เป็นวันเกิดพรรคไทยรักไทย วันนี้ในขณะที่เดียวกันที่ประเทศฝรั่งเศสมีการปฏิวัติโค่นล้มสถาบันกษัตริย์ สถาปนาสาธารณรัฐขึ้นมา วันนี้เป็นวันที่ชาติติมูสเซน ล้มระบอบกษัตริย์ได้สำเร็จ วันนี้เป็นวันเกิดของจอมพล ป. พิบูลสงครามและวันนี้เป็นวันก่อตั้งพรรคไทยรักไทย เขาเข้าใจเลือกวันที่มีอาเพศเลือกวันที่มีอัปมงคลเพื่อมาตั้งพรรคการเมืองของเขา⁹¹ ...

⁸⁸ สนธิ ลิ้มทองกุล , “เมืองไทยรายสัปดาห์คอนเสิร์ตการเมืองครั้งที่ 1 ปฏิญญาฟินแลนด์กับยุทธศาสตร์ไทยรักไทย , “ผู้จัดการรายวัน” (22 พฤษภาคม 2549): 11.

⁸⁹ สนธิ ลิ้มทองกุล , “เมืองไทยรายสัปดาห์คอนเสิร์ตการเมืองครั้งที่ 7 จดหมายของคนบ้าเขียนไปหา ‘บุช’ทำไม??” , “ผู้จัดการรายวัน” (17 กรกฎาคม 2549): 10.

⁹⁰ สนธิ ลิ้มทองกุล , “เมืองไทยรายสัปดาห์คอนเสิร์ตการเมืองครั้งที่ 1 ปฏิญญาฟินแลนด์กับยุทธศาสตร์ไทยรักไทย , “ผู้จัดการรายวัน”: 11.

3.5 การจัดซื้อเครื่องบินประจำตำแหน่งนายกรัฐมนตรีใหม่

รัฐบาลทักษิณ ชินวัตรได้ทำการจัดซื้อเครื่องบินประจำตำแหน่งนายกรัฐมนตรีหรือเรียกกันว่าเครื่องบินไทยคู่ฟ้า*

ภาพที่ 4.6

ภาพเครื่องบินไทยคู่ฟ้า

ที่มา เครื่องบินประจำตำแหน่งนายกรัฐมนตรี (2555 : ออนไลน์)

เครื่องบินประจำตำแหน่งนายกรัฐมนตรีหรือเครื่องบินไทยคู่ฟ้า เป็นเครื่องบินแอร์บัส เอ 319 ACJ ที่ได้ถูกปรับแต่งมาอย่างหรูหรา มีการปรับขนาดเครื่องบินจาก 151 ที่นั่งให้เหลือเพียง 36 ที่นั่ง มีทั้งห้องพักผ่อนตัวของนายกรัฐมนตรีพร้อมทั้งห้องประชุมที่ติดตั้งระบบการสื่อสารทันสมัย สามารถติดต่อทุกที่ในโลกได้ผ่านระบบวิดีโอคอนเฟอเรนซ์⁹¹

⁹¹ สนิธิ ลิ้มทองกุล , “เมืองไทยรายสัปดาห์คอนเสิร์ตการเมืองครั้งที่ 7 จุดหมายของคนบ้าเขียนไปหา ‘บุช’ทำไม???” , “ผู้จัดการรายวัน” : 10.

* เครื่องบินไทยคู่ฟ้าเป็นเครื่องบินที่รัฐบาลทักษิณ ชินวัตรได้มีมติให้นำเอาเฮลิคอปเตอร์แบบ ซูเปอร์พูมาจำนวน 2 ลำ มูลค่า 21 ล้านเหรียญสหรัฐไปแลกเปลี่ยนกับเครื่องบินแอร์บัส เอ 319 มูลค่า 51 ล้านเหรียญสหรัฐ(เครื่องบินไทยคู่ฟ้า) โดยเพิ่มเงินงบประมาณสมทบไปจำนวน 30 ล้านเหรียญ เครื่องบินซูเปอร์พูมาแต่เดิมเคยเป็นพระราชพาหนะของสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ จำนวนทั้งสิ้น 3 ลำ แต่ประสบอุบัติเหตุตกที่จังหวัดนราธิวาสในขณะที่ตามขบวนเสด็จจำนวน 1 ลำ สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถเลยไม่โปรดใช้อีก 2 ลำที่เหลือ ใน สนิธิ ลิ้มทองกุล , เมืองไทยรายสัปดาห์หลักฐานฉบับ ถวายคืนพระราชอำนาจ , หน้า 279-280.

⁹² กองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์เอสทีวี- ผู้จัดการรายวัน, ขบวนการล้มเจ้า, หน้า 79-80 .

กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้นำเอาประเด็นทางการเมืองเรื่องการจัดซื้อเครื่องบินประจำตำแหน่งนายกรัฐมนตรีมาโจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร กล่าวคือ กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเห็นว่าทั้งๆที่ในปี พ.ศ. 2546 กองทัพอากาศได้เสนอให้มีการจัดซื้อเครื่องบินพระราชพาหนะของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถใหม่เนื่องจากเครื่องบินพระราชพาหนะลำเดิมมีอายุใช้งานมากกว่า 20 ปีแล้ว รัฐบาลทักษิณ ชินวัตรกลับอ้างว่าไม่มีงบประมาณ⁹³ แต่รัฐบาลกลับมีงบประมาณจัดซื้อเครื่องบินประจำตำแหน่งนายกรัฐมนตรีทั้งๆที่ประเทศไทยในอดีตไม่มีผู้นำคนไหนต้องการมีเครื่องบินประจำตำแหน่งนายกรัฐมนตรี หรือแม้แต่ประเทศที่พัฒนาแล้วหลายต่อหลายประเทศอาทิเช่นประเทศอังกฤษ* ฝรั่งเศส ออสเตรเลีย หรือ เยอรมนี เป็นต้นผู้นำประเทศก็ยังไม่มีการจัดซื้อเครื่องบินประจำตำแหน่งนายกรัฐมนตรีเลย⁹⁴ ดังเช่นพลอากาศเอก เทอดศักดิ์ สัจจะรักษ์ ได้กล่าวโจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร บนเวทีการชุมนุมใหญ่ของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเมื่อวันที่ 23 มีนาคม พ.ศ. 2549 ว่า

“...คุณทักษิณแทนที่จะซื้อเครื่องพระที่นั่งก่อน กลับไปซื้อเครื่องให้ตนเอง และคณะใช้ก่อนตอนปี 47 แล้วมาซื้อเครื่องให้พระที่นั่งปี 49 มันสมของผู้นำและความรับผิดชอบพลอดภัย แล้วมาบอกว่าเต็มไปด้วยความจงรักภักดี ถ้ามว่าการประพติของทักษิณ ยอมรับได้หรือเปล่า...”

3.6 การจัดประชุมคณะรัฐมนตรีสัญจรที่ปราสาทพนมรุ้ง

ประเด็นทางการเมืองเรื่องการจัดประชุมคณะรัฐมนตรีสัญจรที่ปราสาทพนมรุ้ง นายสนธิ ลิ้มทองกุลได้ทำการโจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรก่อนที่จะมีการแตกหักกล่าวคือตั้งแต่นายสนธิ ลิ้ม

⁹³ สนธิ ลิ้มทองกุล , เมืองไทยรายสัปดาห์สัญจร ฉบับ ถวายคืนพระราชอำนาจ , หน้า 279.

* ประเทศอังกฤษ นายกรัฐมนตรีโทนี แบลร์ เคยมีแนวคิดจะซื้อเครื่องบินประจำตำแหน่งนายกรัฐมนตรีแต่ก็ถูกสังคมนักค้านเป็นจำนวนมากจนต้องยกเลิกแนวคิดนี้ไป กองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์เเอสทีวี- ผู้จัดการรายวัน, ขบวนการล้มเจ้า, หน้า 78.

⁹⁴ เรื่องเดียวกัน , หน้า 78.

ทองกุลจัดรายการเมืองไทยรายสัปดาห์ที่ช่อง 9 อสมท. ขณะนั้น นายสนธิ ลิ้มทองกุลเห็นว่า การที่รัฐบาลทักษิณ ชินวัตรมีแนวคิดจัดประชุมคณะรัฐมนตรีสัญจร ณ อุทยานประวัติศาสตร์พนมรุ้ง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ เมื่อวันที่ 16- 17 พฤษภาคม พ.ศ. 2548 เป็นการกระทำที่มีพฤติการณ์ตีตนเสมอเหมือนพระมหากษัตริย์ เนื่องจากบริเวณปราสาทเขาพนมรุ้งเป็นบริเวณที่พระมหากษัตริย์ขอมสมัยโบราณใช้ประกอบพิธีกรรมจึงไม่สมควรอย่างยิ่งที่สามัญชนจะเข้าไปประกอบกิจกรรมอะไรทั้งสิ้น ดังที่นายสนธิ ลิ้มทองกุล ได้กล่าวไว้ในรายการเมืองไทยรายสัปดาห์ เมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2548 ว่า⁹⁵

“...ผมอยากจะฝากท่านนายกรัฐมนตรีและทุกคนใกล้ชิดท่าน

นายกรัฐมนตรีหรือที่บ้านท่านนายกรัฐมนตรีว่า ปราสาทพนมรุ้งนั้นเป็นเทวาลัย เทวสถาน คำว่าเทวสถานนั้น ในสมัยโบราณเป็นที่ที่กษัตริย์ไปทำพิธีกรรมเพื่อทำพิธีกรรมกับฟ้า สิ่งศักดิ์สิทธิ์ เทพเจ้า โดยใช้พราหมณ์เป็นตัวกลางในการเชื่อมโยง นะครับ ระหว่างกษัตริย์กับเทพเจ้า เพราะฉะนั้นแล้วในบริเวณที่รอบนอกและรอบในของปราสาทพนมรุ้ง เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ มีมานานแต่โบราณกาลแล้วนะครับ ถ้าเรายอมรับว่า กษัตริย์ขอมสมัยโบราณเป็นกษัตริย์ ซึ่งก็เป็นกษัตริย์อยู่แล้ว ไม่นั้นจะก่อตั้งอาณาจักร จะก่อตั้งแคว้นได้อย่างไร สิ่งนั้นเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ อุปมาอุปไมยเหมือนพระราชวังเหมือนวัดพระแก้ว จะไปทำอะไร ที่ไม่ใช่กษัตริย์หรือ เชื้อพระวงศ์ซึ่งเป็นผู้นำพิธีขอมไม่สมควร...”

⁹⁵สนธิ ลิ้มทองกุล , เมืองไทยรายสัปดาห์ 4 , หน้า 283.

ภาพที่ 4.7

ภาพบริเวณหน้าห้องประชุมคณะรัฐมนตรีสัญจรรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร
บริเวณปราสาทพนมรุ้ง

ที่มา ประชุมคณะรัฐมนตรีสัญจรจังหวัดบุรีรัมย์ของรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร (2555 : ออนไลน์)
และเมื่อภายหลังนายสนธิ ลิ้มทองกุลเข้ามาร่วมชุมนุมขับไล่รัฐบาลทักษิณ ชินวัตร กับ
กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยแล้วประเด็นทางการเมืองเรื่องการจัดประชุม
คณะรัฐมนตรีสัญจรที่ปราสาทพนมรุ้งเพื่อทำตนเสมือนพระมหากษัตริย์ก็ถูกหยิบยกขึ้นมาโจมตี
พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร อีกครั้งหนึ่ง⁹⁶ดังที่นายสนธิ ลิ้มทองกุลกล่าวว่า

“...แก้เคล็ดเพื่อให้ตัวเองนั้นเทียบเหมือนกับเป็นพระเจ้าแผ่นดิน ตั้งแต่เข้าไป
ไปทำพิธีในอุโบสถวัดพระแก้ว เสร็จแล้วยังไปประชุม ครม. ที่ปราสาทพนมรุ้ง ทำ
ตัวเหมือนเทพยดาไปประชุมในในทิวสถาน อันนั้นคือการแก้เคล็ดอีก

3.7 การขึ้นนั่งบริเวณคอช้าง

การขึ้นนั่งบริเวณคอช้างของพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ที่อำเภอท่าตูมจังหวัดสุรินทร์เมื่อ
วันที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2549 เป็นอีกประเด็นทางการเมืองที่กลุ่มพันธมิตรนำมาโจมตีพ.ต.ท.ดร.

⁹⁶Astv ผู้จัดการออนไลน์ ,เมืองไทยรายสัปดาห์17 “สนธิ”สุดทจนพฤติกรรม “ทักษิณ” จาบจ้วงไม่เลิก[ออนไลน์],18 มีนาคม
2549. แหล่งที่มา www.manager.co.th

ทักษิณ ชินวัตรว่ามีพฤติกรรมไม่เหมาะสมเนื่องจากบริเวณคอช้าง เป็นที่พระมหากษัตริย์ไทยในอดีตทรงนั่งระหว่างออกรบ⁹⁷

ภาพที่ 4.8

ภาพพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ขึ้นนั่งบริเวณคอช้างที่จังหวัดสุรินทร์

ที่มา กองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์เอสทีวี-ผู้จัดการรายวัน(2553 : 95)

รวมไปถึงให้นายเนวิน ชิดชอบคนสนิทขณะนั้น เดินติดตามบริเวณเท้าช้างนั้นไม่ต่างอะไรไปจากตำแหน่ง “ จาตุรงคบาท ” หรือ ตำแหน่งนายทหารดูแลเท้าช้างของพระมหากษัตริย์ในอดีตเลย⁹⁸

3.8 การเกณฑ์ประชาชนมาให้กำลังใจอย่างไม่เหมาะสม

กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้ทำการโจมตีพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตรและพรรคไทยรักไทยขณะนั้นที่ได้เกณฑ์ประชาชนออกมาต้องรับและให้กำลังใจ พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตรให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีต่อในช่วงระหว่างที่มีความขัดแย้งทางการเมืองกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยอย่างไม่เหมาะสม เนื่องจากประชาชนที่มาให้กำลังใจพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ทั้งที่อำเภอวังน้อย จังหวัดอยุธยา เทศบาลเมืองปราจีนบุรีเมื่อวันที่ 9 มีนาคม

⁹⁷เรื่องเดียวกัน.

⁹⁸กองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์เอสทีวี- ผู้จัดการรายวัน, ขบวนการล้มเจ้า, หน้า 100.

พ.ศ. 2549 แถวภาคเหนือและภาคอีสานเมื่อวันที่ 15 มีนาคม พ.ศ. 2549 ได้ถือธงทองพระเจริญขณะมาต้อนรับพ.ต.ท.ดร.ทักษิณชินวัตรเป็นจำนวนมากดังภาพที่ 4.8

ภาพที่ 4.9

ภาพประชาชนขณะถือธงทองพระเจริญขณะมาต้อนรับและให้กำลังใจ พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร

ที่มา ประชาชนแสดงการต้อนรับพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตรอย่างไม่เหมาะสม (2555:ออนไลน์)

อีกทั้งยังมีป้ายข้อความเขียนว่า “ นายก้อย่าทิ้งประชาชน” มาให้กำลังใจ พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร อีกด้วยซึ่งกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเห็นว่ามีความไม่เหมาะสมอย่างยิ่งเนื่องจากข้อความดังกล่าวเคยเป็นคำกล่าวที่พสกนิกรคนหนึ่งเคยกราบทูลขออภัยพระเจ้าบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก่อนที่จะทรงเสด็จไปศึกษาต่อประเทศสวิสเซอร์แลนด์เมื่อหลายสิบปีก่อน⁹⁹

3.9 การใช้คำพูดไม่เหมาะสมต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

การใช้คำพูดไม่เหมาะสมต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นอีกประเด็นทางการเมืองเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยหยิบยกขึ้นมาโจมตีพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร กล่าวคือกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเห็นว่าพ.ต.ท.ดร. ทักษิณ ชิน

⁹⁹สนธิ ลิ้มทองกุล , “เมืองไทยรายสัปดาห์คอนเสิร์ตการเมืองครั้งที่ 12 คืนสู่เหย้าก่อเกิดขบวนการไล่ทักษิณ , “ ผู้จัดการรายวัน (18 สิงหาคม 2549): 10.

วัตรใช้คำพูดไม่เหมาะสมต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบ่อยครั้ง อาทิเช่น เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ. 2548 ในงานนายกรัฐมนตรีพบแท็กซี่พ.ต.ท.ดร. ทักษิณ ชินวัตรได้กล่าวว่า “...อะอะก็หาว่าผมไม่จงรักภักดี บัดนี้ ถ้านายกฯไม่จงรักภักดีแล้วผีที่ไหนจะจงรักภักดี...”¹⁰⁰ เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549 ในรายการนายกรัฐมนตรีทักษิณคุยกับประชาชน กล่าวว่า “...ยกเว้นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกระซิบบ้างว่าทักษิณลาออกเถอะเท่านั้นจะกราบพระบาทลาออกแน่นอน...” หรือเมื่อวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2549 ขณะปราศรัยหาเสียงที่ทุ่งศรีเมือง จังหวัดอุดรธานี กล่าวว่า “...ผมเป็นนายกพระราชทานอยู่แล้ว ถ้าผมได้รับการเลือกตั้งพระเจ้าอยู่หัวก็ทรงโปรดเกล้าฯให้ผมเป็นนายกอยู่แล้ว...”¹⁰¹ เป็นต้น คำพูดเหล่านี้กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยมองว่าเป็นคำพูดที่จบบ้างสถาบันพระมหากษัตริย์ถึงเข้าข่ายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพเลยทีเดียว¹⁰²

3.10 การเปลี่ยนบัตรประชาชนรุ่นใหม่

การเปลี่ยนบัตรประชาชนรุ่นใหม่ของรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรที่ได้มีการลบตราครุฑออกจากบัตรประชาชนต่างๆที่ตราครุฑอยู่ในบัตรประชาชนมาตลอดนับตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2486 เป็นต้นมา ได้กลายเป็นอีกประเด็นทางการเมืองที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยนำมาโจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร กล่าวคือกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเห็นว่าครุฑเป็นสัญลักษณ์ที่สื่อความหมายถึงพระมหากษัตริย์* ซึ่งได้รับอิทธิพลจากศาสนาฮินดูที่มีความเชื่อว่าครุฑเป็นสัตว์พาหนะของพระนารายณ์ที่ได้ลงมารับใช้พระมหากษัตริย์ซึ่งเป็นพระนารายณ์อวตารลงมาและเป็น

¹⁰⁰ คนข่าวอิสระ , ถอดรหัสเลือกตั้ง 2549 ตุลาการภิวัฒน์ หยุด ระบอบทักษิณ,(กรุงเทพฯ:พิมพ์ดีการพิมพ์, 2549),หน้า18.

¹⁰¹ Charles Keyes ,” The Destruction of a Shrine to Brahma in Bangkok and the Fall of Thaksin Shinawatra : The Occult and the Thai Coup in Thailand of September 2006 ,” p.22.

¹⁰² กองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์เอสทีวี- ผู้จัดการรายวัน, ขบวนการล้มเจ้า , หน้า 100.

* มานิตย์ นवलละอ ยังได้อธิบายเพิ่มเติมถึงการนำครุฑมาเป็นสัญลักษณ์แทนพระมหากษัตริย์ เนื่องจากต้องการแสดงให้เห็นถึงความหมายว่าพระมหากษัตริย์คือพระนารายณ์อวตารลงมา แม้ครุฑที่เป็นเทพที่มีฤทธานุภาพมากยังต้องยอมเป็นราชพาหนะตั้งนั้นตราครุฑจึงเป็นการแสดงถึงอำนาจอันยิ่งใหญ่ของพระมหากษัตริย์เพื่อให้ประชาชนหรือผู้ได้ปกครองยอมรับอำนาจว่ามี ความชอบธรรม ซึ่งสอดคล้องกับหลักการปกครองแบบเทวราชใน มานิตย์ นवलละอ , สัญลักษณ์ทางการเมืองในการเมืองไทย : ศึกษากรณีการใช้สัญลักษณ์ทางการเมืองในสมัยรัฐบาล จอมพล ป. พิบูลสงคราม (พ.ศ. 2481-2487) , หน้า 106-107.

ผู้มีบุญบารมีสูงถึงขนาดครุฑที่เป็นเทพที่มีฤทธานุภาพมากยังยอมมาเป็นราชพาหนะให้และครุฑยังได้เป็นสัญลักษณ์แทนองค์พระมหากษัตริย์มาตั้งแต่อดีต อาทิเช่น การนำเอาครุฑมาทำเป็นตราราชการแผ่นดินนับร้อยปี หรือ ธงมหाराชซึ่งเป็นธงประจำองค์พระมหากษัตริย์ก็ได้มีตราครุฑอยู่กึ่งกลางเป็นต้น ดังนั้นการที่รัฐบาลทักษิณ ชินวัตรลบตราสัญลักษณ์เกี่ยวกับองค์พระมหากษัตริย์อย่างครุฑออกจากบัตรประชาชนจึงเป็นสิ่งที่สมควรอย่างยิ่ง¹⁰³

3.11 การเขียนจดหมายส่วนตัวถึงประธานาธิบดีจอร์จ ดับเบิลยู บุช

กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้นำเอาประเด็นที่นายไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ ออกมาเปิดเผยเมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2549 ว่า พ.ต.ท.ดร. ทักษิณ ชินวัตรได้ทำการส่งจดหมายส่วนตัวเพื่อชี้แจงสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองไทยต่อประธานาธิบดี จอร์จ ดับเบิลยู บุช (George W. Bush) ประธานาธิบดีประเทศสหรัฐอเมริกาขณะนั้น¹⁰⁴ มาโจมตี พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร หลายประเด็นโดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่พ.ต.ท.ดร. ทักษิณ ชินวัตรได้ลงข้อความท้ายจดหมายว่า Prime Minister of Thailand แทนที่จะลงท้ายคำว่า Prime Minister of The Kingdom of Thailand ว่าเป็นความต้องการที่ต้องการจะทราบความคิดเห็นประธานาธิบดี จอร์จ ดับเบิลยูบุชว่าถ้าประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากราชอาณาจักรไทยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขจะมีความคิดเห็นอย่างไรมากกว่าที่จะเป็นเพียงความผิดพลาดทางภาษาดังที่ รท. กุเทพ ไสกกระจ่าง ทีมกฎหมายพรรคไทยรักไทยขณะนั้นออกมาตอบได้ ทั้งนี้ทั้งนั้นเนื่องจาก ก่อนที่จะส่งจดหมายถึงบุคคลสำคัญระดับประธานาธิบดีประเทศสหรัฐอเมริกาจำเป็นต้องมีทีมงานตรวจร่างภาษามาดีแล้ว ข้ออ้างความผิดพลาดทางภาษาจึงเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้น¹⁰⁵

¹⁰³ สนธิ ลิ้มทองกุล , “เมืองไทยรายสัปดาห์คอนเสิร์ตการเมืองครั้งที่ 2 เลือกสุุดท้าย ทักษิณ ชินวัตร, “ ผู้จัดการรายวัน (29 พฤษภาคม 2549): 15.

¹⁰⁴ สนธิ ลิ้มทองกุล , “เมืองไทยรายสัปดาห์คอนเสิร์ตการเมืองครั้งที่ 2 จดหมายของคนบ้าเขียนไปหา ‘บุช’ทำไม???, “ ผู้จัดการรายวัน: 10.

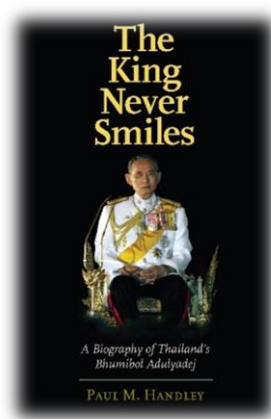
¹⁰⁵ ผู้จัดการรายวัน (14 กรกฎาคม 2549) : 2.

3.12 หนังสือ The King Never Smiles

หนังสือ The King Never Smiles สำนักพิมพ์ Yale University Press ซึ่งถูกเขียนโดยนาย พอล เอ็ม แฮนด์ลีย์ (Paul M. Handley) อดีตนักข่าวหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษรายสัปดาห์ Far Eastern Economic Review

ภาพที่ 4.10

ภาพหนังสือ The King Never Smiles

ที่มา Handley (2006)

ภายในหนังสือเล่มนี้ได้มีข้อความโจมตีและหมิ่นพระบรมเดชานุภาพอยู่หลายส่วน *ซึ่งกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเห็นว่าคนสนิทของพ.ต.ท.ดร. ทักษิณ ชินวัตร อย่างนาย พันศักดิ์ วิญญรัตน์ ประธานที่ปรึกษารักษาการนายกรัฐมนตรีขณะนั้นยอมทราบเรื่องเป็นอย่างดี

---

* อาทิเช่น บทที่ 16 ที่ได้เอาข่าวด้านลบในลักษณะข่าวซุบซิบของพระราชวงศ์มาเขียน หรือ บทที่ 17 ที่เขียนว่าการรัฐประหารของประเทศเป็นไปเพื่อราชบัลลังก์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ใน Paul M. Handley, *The King Never Smiles: A Biography of Thailand's Bhumibol Adulyadej*, (New Haven and New York: Yale University Press, 2006). pp. 299 – 346.

เนื่องจากมีความสนิทสนมกับนายพอล เอ็ม แชนดลีย์ ดังที่ นายสนธิ ลิ้มทองกุล ได้กล่าวในรายการ เมืองไทยรายสัปดาห์วาระพิเศษที่สวนลุมพินีเมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม พ.ศ. 2549 ว่า¹⁰⁶

“...นายพอล แชนดลีย์ มีความสนิทสนมกับนายพันศักดิ์ วิทยุรัตน์ ประธานที่ปรึกษารักษาการนายกรัฐมนตรี พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ดังนั้น นายพันศักดิ์น่าจะรู้ว่านายพอล แชนดลีย์ เขียนหนังสือที่มีเนื้อหาในลักษณะดังกล่าว ตั้งแต่เมื่อ 8 เดือนก่อน แต่ไม่ยอมดำเนินการอะไรเลย รัฐบาลทักษิณ และนายพันศักดิ์ วิทยุรัตน์ ซึ่งเป็นประธานที่ปรึกษาของนายทักษิณ มันรู้เรื่องนี้มาตั้งแต่ 8 เดือนที่แล้ว ถามว่าทำไมเขียนจดหมายถึงพ่อขุนในเรื่องตัวเองได้ ทำไมเรื่องนี้ตั้ง 8 เดือนไม่ทำอะไรเลย พ่อแม่พี่น้องเห็นหรือยังคนที่มันไม่เคารพมันจะเจตนาละเมิด มันปิดบังไม่อยู่หรือกในที่สุดสันดานดิบมันจะออกมา...”

3.13 เว็บไซต์มนุษยดอทคอม

เว็บไซต์มนุษยดอทคอม เป็นเว็บไซต์ที่ผลิตเนื้อหาขึ้นมาเพื่อโจมตีสถาบันพระมหากษัตริย์ มีการจดทะเบียนและดำเนินการอยู่ที่ประเทศสวีเดน¹⁰⁷ ในประเด็นทางการเมืองนี้กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้โจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร ว่านายภูมิธรรม เวชยชัย คนสนิทของ พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร อดีตสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย ซึ่งเคยได้รับชื่อจัดตั้งว่า สหายใหญ่ขณะอยู่ในป่าเป็นผู้อยู่เบื้องหลังโดยทำการโอนเงินจากประเทศไทยให้เดือนละประมาณ 4,000 เหรียญสหรัฐอเมริกาคือค่าใช้จ่ายในการผลิตเว็บไซต์นี้¹⁰⁸

¹⁰⁶ ผู้จัดการรายวัน (17 กรกฎาคม 2549) : 2.

¹⁰⁷ กองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์เอสทีวี- ผู้จัดการรายวัน, ขบวนการล้มเจ้า , หน้า 67.

¹⁰⁸ สนธิ ลิ้มทองกุล , เมืองไทยรายสัปดาห์ สัปดาห์ 2 ฉบับยามเฝ้าแผ่นดิน , หน้า 53-54.

อย่างไรก็ตามการผลิตเว็บไซต์มนุษยดอทคอม กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ยังมองด้วยว่าเป็นเพียงแค่หนึ่งในวิธีการที่อดีตสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยอย่างนาย ภูมิธรรม เวชยชัย ใช้พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตรเป็นเครื่องมือในการโค่นล้มสถาบันพระมหากษัตริย์ ภายหลังจากประสบความล้มเหลวในการเคลื่อนไหวทางการเมืองกับพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยมาก่อน¹⁰⁹

ประเด็นทางการเมืองต่างๆซึ่งได้ถูกผลิตผ่านสื่อในเครือข่ายผู้จัดการของนายสนธิ ลิ้มทองกุล¹¹⁰ ดังกล่าวแม้ว่าบางประเด็นจะขาดความสมเหตุสมผลอยู่มาก อาทิเช่น การโจมตีการนั่งบริเวณคอช้างเพื่อเปิดงานที่จังหวัดสุรินทร์ของ พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ว่าต้องการทำตนให้เสมือนพระมหากษัตริย์ทั้งที่ตำแหน่งนั่งเป็นบริเวณที่ความสูงชันมากกว่าจะเป็นตำแหน่งที่พระมหากษัตริย์ไทยในอดีตทรงนั่งระหว่างออกรบ การโจมตีการจัดประชุมคณะรัฐมนตรีสัญจรที่ปราสาทพนมรุ้งว่าพยายามตีตนเสมอกับกษัตริย์เนื่องจากบริเวณปราสาทพนมรุ้งเป็นบริเวณที่พระมหากษัตริย์ขอมในอดีตใช้ประกอบพิธีกรรมทั้งที่ความจริงแล้วพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ก็ได้พยายามหลีกเลี่ยงที่จะไม่จัดประชุมคณะรัฐมนตรีสัญจรภายในปราสาทพนมรุ้งตามที่นายเนวิน ชิดชอบ คนสนิทในขณะนั้นได้เสนอให้จัดประชุมภายในปราสาทเนื่องจากพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร เห็นว่าไม่เหมาะสมโดยให้จัดประชุมบริเวณหน้าปราสาทแทน หรือ กรณีที่โจมตีว่านายภูมิธรรม เวชยชัยว่าเป็นผู้อยู่เบื้องหลังการจัดทำเว็บไซต์มนุษยดอทคอมนั้นก็ไม่มีหลักฐานยืนยันว่านายภูมิธรรมอยู่เบื้องหลังจริง และ ภายหลังจากก็ได้มีคำพิพากษาให้นายสนธิ ลิ้มทองกุลแพ้คดีในกรณีที่นายภูมิธรรม ยื่นฟ้องนายสนธิกรณีหมิ่นประมาทเรื่องการจัดทำเว็บไซต์มนุษยดอทคอม เป็นต้น

แต่อย่างไรก็ตามประเด็นทางการเมืองเหล่านี้ได้กลายเป็นเครื่องมือสำคัญของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย¹¹¹ ในการผลิตสร้างประเด็นทางการเมืองเพื่อใช้โจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรโดยมีเป้าหมายสำคัญต้องการให้ประชาชนและสังคมทั่วไปเกิดความเชื่อว่า **“รัฐบาลทักษิณกำลังทำลาย สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และกลุ่มพันธมิตร**

¹⁰⁹ สนธิ ลิ้มทองกุล, “เมืองไทยรายสัปดาห์คอนเสิร์ตการเมืองครั้งที่ 16 ท่าปีในระบบทักษิณ แผ่นดินไทยลุกเป็นไฟ”, “ผู้จัดการรายวัน” (18 กันยายน 2549): 10.

¹¹⁰ เกษียร เตชะพีระ, *สงครามระหว่างสี: ก่อนถึงจุดที่ไม่อาจหวนกลับ*, (กรุงเทพฯ: Open Books, 2553), หน้า 187.

¹¹¹ อมร วาณิชวิวัฒน์, *ทางออกประเทศไทยกับเงื่อนโซ่ที่เปลี่ยนไป* [ออนไลน์], 20 เมษายน 2553. แหล่งที่มา www.Bangkokbiznews.com

ประชาชนเพื่อประชาธิปไตยกำลังปกป้องสถาบันอยู่* กล่าวคือ รัฐบาลทักษิณ ชินวัตร กำลังทำลายสถาบันชาติผ่านการทุจริตคอร์รัปชันและยินยอมให้ต่างชาติเข้ามาแสวงหาผลประโยชน์ภายในประเทศไทยเพื่อแลกเปลี่ยนกับผลประโยชน์ส่วนตัวของครอบครัวและพวกพ้อง กำลังทำลายสถาบันศาสนาโดยทำให้พระพุทธศาสนาเกิดความแตกแยกอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อนเพียงเพื่อหวังให้ศาสนาพุทธมาเป็นฐานคะแนนเสียงอำนาจทางการเมืองให้พรรคไทยรักไทย ขณะนั้น กำลังทำลายสถาบันพระมหากษัตริย์เพื่อต้องการเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองจากรบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขเป็นระบอบสาธารณรัฐเพื่อให้ พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตรดำรงตำแหน่งประธานาธิบดี¹¹² และเป็นหน้าที่ของประชาชนชาวไทยทุกคนต้องมาร่วมเคลื่อนไหวขับไล่รัฐบาลทักษิณ ชินวัตรเพื่อปกป้องสถาบันกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเนื่องจากถ้าเมื่อไหร่สถาบันถูกทำลายประชาชนก็ไม่สามารถดำรงอยู่ได้ ดังที่แกนนำกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้กล่าวและให้สัมภาษณ์ว่า

“...กลุ่มพันธมิตรฯที่ออกมารวมตัวกันนั้นเป็นการแสดงออกถึงความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ซึ่งชาตินั้นประกอบด้วยศาสนาและพระมหากษัตริย์ ไม่ใช่อย่างอื่น ไม่ใช่ 30 บาทรักษาทุกคน ไม่ใช่อะไรทั้งสิ้น เมื่อใดศาสนาอ่อนแอ พระมหากษัตริย์อ่อนแอ เราจะไม่มีชาติ ศาสนาไม่ว่าจะเป็นพุทธ คริสต์ อิสลาม และจิตวิญญาณของสังคมไทย ดังนั้น พระมหากษัตริย์เป็นกันชนสุดท้ายของสังคมไทยที่พวกเราพึ่งพาได้เมื่อผู้นำไร้คุณธรรม แต่เมื่อใดพระมหากษัตริย์กลายเป็นตรายางในทางการเมืองไปแล้วประเทศชาติถูกซื้อขายได้เพราะว่ารัฐธรรมนูญนั้นถูกสร้างขึ้นโดยนักการเมือง นักการเมืองนั้นถูกกำกับโดยพรรคการเมือง พรรคนั้นถูกเป็นเจ้าของโดยทุน เพราะฉะนั้นแล้ว หากประเทศชาติจะถูกเปลี่ยนมือได้เหมือนการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ ก็จะเป็นวันที่ประชาชนแบบพวกเราไม่

* การที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยพยายามปลุกฝังความเชื่อประชาชนทั่วไปให้เกิดความเชื่อว่า รัฐบาลทักษิณ กำลังทำลายสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์อยู่และกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยกำลังปกป้องสถาบันอยู่นั้นนักวิชาการหลายคนให้ความเห็นตรงกันทั้งนักวิชาการต่างชาติและประเทศไทยอาทิเช่นใน Anja Bodenmuller, *The Military Coup d'etat 2006 :Where is Thailand's Democratization Process Heading ?*, p. 42., เกษียร เตชะพีระ, จากระบอบทักษิณสู่การรัฐประหาร 19 กันยายน 2549 : วิกฤติประชาธิปไตยไทย, หน้า 11. และ อมร วาณิชวิวัฒน์, “คำพิพากษา,” *โลกวันนี้* (27 ธันวาคม 2007) : 3.

¹¹² สมยศ พุกกะเวส, การเมืองปลายรัชกาลกับสงครามแห่งความรักภักดี, หน้า 199.

มีอะไรเหลืออีกแล้ว แม้กระทั่งจิตวิญญาณ จึงทำให้พันธมิตรทุกคนออกมาเรียกร้องให้นายกทักษิณออกจากตำแหน่ง ¹¹³ .....การที่กลุ่มพันธมิตรออกมาขับไล่รัฐบาลทักษิณก็เพราะมองว่าการทุจริตคอร์รัปชันของนักการเมืองอย่างรัฐบาลทักษิณ มันทำลายชาติและลูกหลานไปยังสถาบันอื่นๆอย่างศาสนาและพระมหากษัตริย์อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้อยู่แล้ว จริงๆนักการเมืองนี้ทุจริตคอร์รัปชันมาตลอดนะเพียงแต่รัฐบาลทักษิณอำนาจมากหน่อยเลยส่งผลกระทบกว้างขวางกว่าที่ผ่านมา ถ้าสถาบันต่างๆถูกทำลายลงไปโดยฝีมือนักการเมืองประชาชนก็อยู่ไม่ได้หรอก กลุ่มพันธมิตรเลยออกมาเคลื่อนไหวในประเด็นนี้¹¹⁴ ...ประเด็นที่เรามาชุมนุมขับไล่ทักษิณ เราทำเพื่อชาติและราชบัลลังก์ ไม่ทำเพื่อส่วนตัวและหมู่คณะเลย เราไม่ใช่กลุ่มการเมือง ไม่ใช่พรรคการเมือง เราไม่ใช่ศัตรูของใครแต่เราเป็นศัตรูของคนที่มาทำลายชาติและราชบัลลังก์ เมื่อประชาชนเห็นอย่างนี้ประชาชนก็เอาด้วย ¹¹⁵ ...เพียงพอแล้วที่คนไทยทั่วประเทศจะต้องโค่นล้มรัฐบาลทักษิณและนี่คือหน้าที่ทางประวัติศาสตร์อันมีเกียรติยิ่งที่คนไทยทั่วประเทศจะต้องปกป้องชาติบ้านเมืองของตน ¹¹⁶ ....ในวันนี้จึงเป็นเรื่องของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยที่กำลังทำหน้าที่แทนประชาชนชาวไทยทุกหมู่เหล่า เพื่อขับไล่วาระบอบเผด็จการทรราชออกไปจากประเทศไทย เพื่อปกป้องราชอาณาจักรไทยกลับคืนมา เพื่อความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เพื่อกอบกู้เอกราชสัมปตติของชาติและดินแดนของชาติกลับมา ทั้งหมดนี้เป็นมหาวิปกรรม เป็นชาติพลี ที่เป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคน ¹¹⁷ ...”

การใช้สื่อในเครือข่ายผู้จัดการมาเป็นเครื่องมือสำคัญในการผลิตสร้างประเด็นทางการเมืองเพื่อทำให้ประชาชนและสังคมทั่วไปเกิดความเชื่อว่า “รัฐบาลทักษิณกำลังทำลายสถาบัน และกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยกำลังปกป้องสถาบันอยู่”ได้กลายเป็น

¹¹³ สัมภาษณ์ สนิธิ ลิ้มทองกุล, แกนนำกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยรุ่นที่หนึ่ง, 7 พฤศจิกายน 2555.

¹¹⁴ สัมภาษณ์ พิภพ ธงไชย, แกนนำกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยรุ่นที่หนึ่ง, 4 พฤศจิกายน 2555.

¹¹⁵ สัมภาษณ์ จ่าลอง ศรีเมือง, แกนนำกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยรุ่นที่หนึ่ง, 4 พฤศจิกายน 2555.

¹¹⁶ สนิธิ ลิ้มทองกุล, “หมายเหตุผู้จัดการ : เดินหน้าโค่นระบอบทักษิณจนถึงที่สุด,” ผู้จัดการรายวัน (18 กันยายน 2549): 2.

¹¹⁷ สนิธิ ลิ้มทองกุล, “หมายเหตุผู้จัดการ : 14 มีนาคม...ธรรมารมมะสงคราม,” ผู้จัดการรายวัน (14 มีนาคม 2549): 2.

มาเป็น“วิธีการหลักของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในการต่อสู้ทางการเมืองกับรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร ในปี พ.ศ. 2549 ”

4.1.2 วิธีการรอง :การผลิตสัญลักษณ์ทางการเมืองเพื่อมาสนับสนุนประเด็นทางการเมืองผ่านสื่อ

นอกจากกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยจะใช้สื่อในเครือข่ายผู้จัดการในการผลิตสร้างประเด็นทางการเมืองเพื่อให้ประชาชนและสังคมโดยทั่วไปเกิดความเชื่อว่า “ รัฐบาลทักษิณ กำลังทำลายสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย กำลังปกป้องสถาบันอยู่” เพื่อให้ประชาชนมาร่วมเคลื่อนไหวขับไล่รัฐบาลทักษิณ ชินวัตร กับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยดังกล่าวมาแล้วข้างต้นนั้น กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยังได้ตั้งใจผลิตสัญลักษณ์ทางการเมืองต่างๆมาสนับสนุนความเชื่อจากประเด็นทางการเมืองต่างๆเหล่านี้ด้วย ดังที่นายสุริยะใส กตะศิลา ผู้ประสานงานแกนนำกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยรุ่นที่หนึ่งให้สัมภาษณ์ว่า¹¹⁸

“...สัญลักษณ์เสื้อเหลืองเป็นสิ่งที่พันธมิตรตั้งใจผลิตขึ้นมา ตอนปี 49 ก็มีผ้าโพกหัว เสื้อยืดสีเหลืองเรารักในหลวง หมวก พัด พวงหรีด ส่วนปี 51 ที่สู้กับรัฐบาลสมัคร สมชายอีกทีก็ใช้มือตบเป็นสัญลักษณ์ การที่มวลชนใช้มือตบก็เพื่อสื่อความหมายบางอย่างถึงนักการเมืองบางคน เป็นมาตรการการสังคมที่เค้าเห็นว่ารัฐบาลหมดความชอบธรรม ประชาชนก็ส่งสัญญาณ...”

สัญลักษณ์หรือสัญลักษณ์ทางการเมืองคือสิ่งที่ใช้แทนความคิด ความเชื่อหรือ อุดมการณ์ทางการเมืองซึ่งโดยปกติมีความเป็นนามธรรมสูงให้มีความเป็นรูปธรรมและเข้าใจได้ง่ายมากขึ้น เพื่อสื่อความหมายให้ผู้รับรู้สัญลักษณ์ทางการเมืองเกิดความเชื่อในความคิด ความเชื่อทาง

¹¹⁸สัมภาษณ์ สุริยะใส กตะศิลา,ผู้ประสานงานแกนนำกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยรุ่นที่หนึ่ง, 9 พฤศจิกายน 2555.

การเมือง หรืออุดมการณ์ทางการเมือง ไปในทิศทางเดียวกัน โดยถ้าเมื่อไหร่ความคิด ความเชื่อทางการเมืองของผู้รับรู้สัญลักษณ์ทางการเมืองมากจนถึงขั้นที่เรียกว่า “ความเชื่อทางการเมืองอย่างฝังหัว” หรือ (Political myth) เกิดขึ้นจนมองว่าสิ่งเหล่านั้นเป็นความจริง ก็จะก่อให้เกิดความประพฤติกหรือการกระทำทางการเมืองตามที่ใช้สัญลักษณ์ทางการเมืองต้องการได้ โดยปกติทั่วไป สัญลักษณ์ทางการเมืองมีทั้งหมด 5 ประเภทได้แก่ 1. สัญลักษณ์ทางการเมืองเชิงภาษา (Lexical) 2. สัญลักษณ์ทางการเมืองเชิงรูปลักษณ์หรือรูปภาพ (Pictorial) 3. สัญลักษณ์ทางการเมืองเชิงเหตุผล (Logico- Mathematical) 4. สัญลักษณ์ทางการเมืองในเชิงพิธีกรรมหรือพฤติกรรม (Social – Gestural) 5. สัญลักษณ์ทางการเมืองในเชิงศิลปดนตรี (Musical) ดังกล่าวถึงไปแล้วในบทที่ 2 นั้น

การใช้สัญลักษณ์ทางการเมืองในการเมืองไทยนั้นเริ่มมาตั้งแต่อดีตที่เห็นได้อย่างเด่นชัด กล่าวคือ การผลิตสร้างสัญลักษณ์ทางการเมืองของคณะราษฎรภายหลังทำการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 เพื่อทำลายระบบสัญลักษณ์ทางการเมืองเดิมที่สะท้อนความเชื่อถึงความศักดิ์สิทธิ์และสูงส่งของสถาบันพระมหากษัตริย์ในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ อาทิเช่น การที่คณะราษฎรสั่งให้ผลิตเพลงชาติขึ้นใหม่เพื่อทำหน้าที่แทนเพลงสรรเสริญพระบารมีซึ่งเคยทำหน้าที่เป็นเพลงชาติมาก่อน¹¹⁹ หรือ การให้จัดสร้างเมรุเผาศพทหาร 17 นายที่เสียชีวิตในคราวปราบกบฏบวรเดชเมื่อปี พ.ศ. 2476บริเวณทุ่งพระสุเมรุ หรือ ท้องสนามหลวงซึ่งเป็นบริเวณที่แต่เดิมถูกสงวนไว้ให้จัดพระราชพิธีเกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์เท่านั้น¹²⁰ เป็นต้น

สำหรับการใช้สัญลักษณ์ทางการเมืองในการเมืองไทยยุคปัจจุบันนี้ที่เห็นได้อย่างเด่นชัด กล่าวคือ การใช้สัญลักษณ์ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็นประเภทต่างๆตามกรอบทฤษฎีสัญลักษณ์ของ Ernst Cassier ได้ดังต่อไปนี้

¹¹⁹ชาติรี ประภิตนันทการ , ศิลปะ-สถาปัตยกรรมคณะราษฎร สัญลักษณ์ทางการเมืองในเชิงอุดมการณ์ , หน้า 7-8.

¹²⁰ชาติรี ประภิตนันทการ , "สถาปัตยกรรมไทย : ภาพสะท้อนการเมืองในสยาม," ใน *หนึ่งศตวรรษ : รัฐธรรมนูญและรัฐประหารกับการเมืองสยามในประเทศไทย จากกบฏ ร.ศ. 130 ถึง รัฐประหาร 19 กันยายน 2549*, (กรุงเทพฯ: มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์, 2552), หน้า 103-104.

1. สัญลักษณ์ทางการเมืองเชิงภาษา (Lexical)

สัญลักษณ์ทางการเมืองเชิงภาษา(Lexical) ที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยผลิตขึ้นมาเพื่อสนับสนุนและตอกย้ำความเชื่อจากประเด็นทางการเมือง ได้แก่

1.1 คำขวัญ

การใช้คำขวัญเพื่อสร้างความเชื่อทางการเมืองให้เกิดขึ้นนั้นเคยมีมานับตั้งแต่อดีต อาทิเช่น ในช่วงปี พ.ศ. 2519 ที่มีการต่อสู้ทางการเมืองระหว่างอุดมการณ์สังคมนิยมและอนุรักษนิยม พรรคชาติไทยซึ่งเป็นพรรคแนวอนุรักษนิยมขณะนั้นได้ใช้คำขวัญที่ว่า “ ..ถ้าสิ้นชาติ สิ้นแผ่นดิน สิ้นกษัตริย์ เห็นสุดจะยืนหยัดอยู่ได้...”ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งเมื่อเดือนเมษายน พ.ศ. 2519¹²¹

การใช้คำขวัญในการชุมนุมเคลื่อนไหวกองการเมืองนั้น กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเห็นว่ามีผลสำคัญเนื่องจากทำให้การชุมนุมมีการรวมเป็นหนึ่งและมีความตื่นตัว ดังที่นายคำณูณ สิทธิสมาน คนสนิทของนายสนธิ ลิ้มทองกุลได้ให้สัมภาษณ์ว่า¹²²

“...ก่อนที่จะชุมนุมในแต่ละครั้ง เราก็มีการคิดกิมมิก (gimmick) ขึ้นมา ซึ่งส่วนใหญ่ก่อนที่จะทำอะไรเราก็จะมีการประชุมมีการหารือกัน คุณสนธิอาจจะคิดบ้าง พวกเราหลายคนก็ช่วยกันเสนอบ้างก็เป็นคำขวัญขึ้นมา มันจำเป็นเพราะคนที่มาอยู่ร่วมกันต้องมีความคึกคัก มีสัญลักษณ์อะไรต่ออะไรขึ้นมา ซึ่งจะต้องเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงความเป็นพวกเดียวกัน มันก็เหมือนกับการจัดงานอีเว้นท์ขึ้นมาสักงานหนึ่ง มันต้องมีกิมมิก มีคำขวัญเชิงสัญลักษณ์ขึ้นมา....”

¹²¹ นฤมล ทับจุมพล , “ การใช้สื่อในการสร้างอุดมการณ์ทางการเมือง : ศึกษาจากบทเพลงของราชการ (พ.ศ. 2475 – 2530X, “(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2531), หน้า 131 – 132.

¹²² สัมภาษณ์ คำณูณ สิทธิสมาน, 7 พฤศจิกายน 2555.

คำขวัญสำคัญในการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ได้แก่คำว่า “ **เอาประเทศไทยของเราคืนมา**” คำว่า “เอาประเทศไทยของเราคืนมา” นั้นเกิดขึ้นครั้งแรกเมื่อวันศุกร์ที่ 28 ตุลาคม พ.ศ. 2548 ในรายการเมืองไทยรายสัปดาห์สัญจรครั้งที่ 6 ณ อาคารสโมสรพลเมืองอาวุโส สวนลุมพินี ก่อนที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยจะกำเนิดขึ้นมา ในการจัดรายการครั้งนี้ นายสนธิ ลิ้มทองกุลได้โจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรในประเด็นทางการเมืองที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์ กล่าวคือ โจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรว่าได้ทำการจัดซื้อเครื่องบินประจำตำแหน่งนายกรัฐมนตรีหรือเครื่องบินไทยคู่ฟ้า ก่อนที่จะจัดซื้อเครื่องบินพระราชพาหนะลำใหม่ให้พระบรมวงศานุวงศ์ ดังที่นายสนธิ ลิ้มทองกุลกล่าวว่า¹²³

“... ทุกวันนี้พระบรมวงศานุวงศ์ สมเด็จพระนางเจ้าฯเสด็จพระราชดำเนิน มีพระราชพาหนะที่จะเดินทางไปปฏิบัติภารกิจทางภาคใต้ ยังใช้เครื่องบินเก่าๆ เครื่องบินเก่าๆสิบกกว่าปีแล้ว แต่รัฐบาลชุดนี้มันซื้อเครื่องบินใหม่ แล้วเรียกว่า “ไทยคู่ฟ้า” บินไปโน่น บินไปนี่ บินไปยุโรป บินไปอเมริกา พาคนซึ่งไม่ได้เป็นข้าราชการไป เอาเพียงแค่นี้เองก็รู้สึกเห็นแก่ใจแล้วใช้ใหม่ว่าคนเราสันดานที่แท้จริงเป็นอย่างไร ที่จริงก่อนที่จะตัดสินใจซื้อเครื่องบิน ต้องประชุม ครม. แล้วบอกว่า “พวกเรา พระราชพาหนะนั้นเก่าแล้ว เราน่าจะซื้อพระราชพาหนะใหม่ถวายให้กับพระเจ้าอยู่หัว พระนางเจ้าฯ พระบรมวงศานุวงศ์ แล้วเอาไปใช้เครื่องบินเก่าๆพระองค์ท่านมาใช้แล้วกัน แค่นี้ยังคิดไม่ออก แล้วมันยังจะคิดมาปกครองประเทศไทย **เอาประเทศไทยของเราคืนมา...**”

คำว่า “เอาประเทศไทยของเราคืนมา” ยังได้กลายมาเป็นคำขวัญสำหรับการจัดรายการเมืองไทยรายสัปดาห์ครั้งที่ 7 เมื่อวันศุกร์ที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2548 ณ อาคารสโมสรพลเมืองอาวุโส สวนลุมพินีอีกด้วย¹²⁴ และเมื่อนายสนธิ ลิ้มทองกุลเข้าร่วมเป็นแกนนำกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยรุ่นที่หนึ่งได้กลายมาเป็นคำขวัญในการชุมนุมใหญ่ของกลุ่มพันธมิตร

¹²³ คำคุณ สิริธิตสมาน , ปรากฏการณ์สนธิ จากสื่อเหลืองถึงฟ้าพันคอสีฟ้า , หน้า 108 - 109.

¹²⁴ เรื่องเดียวกัน , หน้า 107.

ประชาชนเพื่อประชาธิปไตยอยู่บ่อยครั้ง อาทิเช่น เมื่อวันที่ 26-27 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549 วันที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2549 วันที่ 21 มีนาคม พ.ศ. 2549 และวันที่ 7 เมษายน พ.ศ. 2549 เป็นต้น

ภาพที่ 4.11

ภาพการชุมนุมใหญ่ของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย
ที่มีคำขวัญ”เอาประเทศไทยของเราคืนมา”อยู่เบื้องหลังเวที

ที่มา ชุมนุมใหญ่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยวันที่ 26-27กุมภาพันธ์ (2555:ออนไลน์)

นอกจากนี้คำขวัญ “ เอาประเทศไทยของเราคืนมา”ยังได้กลายมาเป็นท่อนสุดท้ายใน “เพลงเทียนแห่งธรรม” ซึ่งถือได้ว่าเป็นเพลงประจำกลุ่มของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยและประทีป ขจัดพาล ยังได้เอาคำขวัญนี้มาแต่งเพลง”เอาประเทศไทยของเราคืนมา” ซึ่งเป็นเพลงที่ต้องมีการเปิดทุกครั้งเมื่อการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยุติลง

1.2 คำเปรียบเทียบ

กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้ใช้คำเปรียบเทียบเพื่อสนับสนุนและตอกย้ำความเชื่อว่ารัฐบาลทักษิณ ชินวัตรกำลังทำลายสถาบันและกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยกำลังปกป้องอยู่ สองลักษณะสำคัญได้แก่

1.2.1 คำเปรียบเทียบเพื่อแสดงความเหมือนกัน

กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้ใช้เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์มาเปรียบเทียบเพื่อแสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมของรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร ที่เอื้อต่อการเข้ามาแสวงผลประโยชน์ของประเทศสิงคโปร์ในประเทศไทยว่าไม่แตกต่างไปจากพฤติกรรมของบุคคลที่ทรยศเปิดประตูเมืองให้ประเทศพม่าเข้ามาตีกรุงศรีอยุธยาในอดีต หรือ เปรียบเทียบประเด็นทางการเมืองกรณีพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตรขายหุ้นบริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัดจำนวนทั้งสิ้น 73,000 ล้านบาทโดยไม่เสียภาษีว่ามีคามผิดเปรียบเสมือนกับเจ้าอาวาสที่เอาสีกามาหล้นนอนที่กุฏิจำเป็นอย่างยิ่งต้องปาราชิก¹²⁵

รวมไปถึงยังได้นำเอาเหตุการณ์ทางการเมืองที่เกิดขึ้นในขณะนั้นมาเปรียบเทียบว่า เหตุการณ์ที่ประชาชนชาวใต้หันออกมารวมตัวขับไล่ประธานาธิบดีเงินสุ่ยเปียน นั้นไม่แตกต่างไปจากกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยออกมาขับไล่รัฐบาลทักษิณ ชินวัตร เนื่องจากผู้นำในการขับไล่ประธานาธิบดีเงินสุ่ยเปียนขณะนั้นเคยเป็นเพื่อนกับประธานาธิบดีเงินสุ่ยเปียนมาก่อน แต่ทนพฤติกรรมทุจริตคอร์รัปชั่นของนายเงินสุ่ยเปียนไม่ไหว ซึ่งไม่ต่างอะไรกับนายสนธิ ลิ้มทองกุลที่เป็นเคยเป็นเพื่อนกับพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตรมาก่อน แต่ทนพฤติกรรมการทำลายสถาบันชาติผ่านการทุจริตคอร์รัปชั่นไม่ไหวเช่นเดียวกัน¹²⁶

¹²⁵ ผู้จัดการรายวัน (12 กุมภาพันธ์ 2549) : 2.

¹²⁶ ผู้จัดการรายวัน (9- 10 กันยายน 2549) : 2.

นอกจากนี้ยังได้นำเอาบุคคลสำคัญทางประวัติศาสตร์ในอดีตอย่างพระเจ้านโปเลียน โบนาปาร์ต มาเปรียบเทียบกับเหตุการณ์คล้ายคลึงกับ พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตรหลายประการ อาทิ เช่น พระเจ้านโปเลียน โบนาปาร์ตมีพฤติกรรมการทำลายสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ไม่ต่างอะไรไปจากพ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตรกล่าวคือ พระเจ้านโปเลียน โบนาปาร์ตได้ทำลายสถาบันชาติผ่านการขายสมบัติชาติ และขายความลับชาติ ทำลายสถาบันศาสนาโดยการทำการย้ายพระสันตะปาปาเมื่อไม่ทำตามในสิ่งที่พระเจ้านโปเลียนต้องการจากกรุงโรมไปที่กรุงปารีสและพยายามตั้งพระสันตะปาปาของตัวเองขึ้นเอง ทำลายสถาบันพระมหากษัตริย์โดยการทำสงครามกับพระมหากษัตริย์ฝรั่งเศสในขณะนั้นจนหมดพระราชอำนาจต้องอพยพลี้ภัยไปอยู่เมืองเล็ก ๆ อำนาจเดียวที่พระมหากษัตริย์มีคืออำนาจลงพระปรมาภิไธยให้พระเจ้านโปเลียนเป็นผู้มีอำนาจสูงสุดในประเทศฝรั่งเศส และนายสนธิ ลิ้มทองกุล ยังได้เปรียบเทียบตนเองว่าไม่ต่างอะไรไปจากนายชาติ บริยองอดีตนักหนังสือพิมพ์และเจ้าของโรงพิมพ์ชาวฝรั่งเศสผู้เป็นสาเหตุสำคัญที่นำไปสู่การถูกโค่นล้มลงจากอำนาจของพระเจ้านโปเลียน โบนาปาร์ต ดังที่นายสนธิ ลิ้มทองกุล ได้กล่าวเปรียบเทียบความเหมือนกันว่า¹²⁷

“...นโปเลียนหาเงินได้จากไหนน่าสนใจมาก 1. เก็งกำไร 2. ซื้อขายหุ้น 3. นโปเลียนหาเงินได้จากการขายสมบัติชาติ 4. ขายความลับของชาติ...เขาไม่เคยศรัทธาในสิ่งไหนเลย ไม่มีศาสนา เมื่อพระสันตะปาปาอยู่ที่กรุงโรม ไม่ยอมทำตามที่เขาต้องการ เขาย้ายพระสันตะปาปาจากโรมมาที่กรุงปารีส แล้วเขาพยายามจะตั้งพระสันตะปาปาของเขาเองขึ้นมา...นโปเลียนทำสงครามกับพระมหากษัตริย์ ทำให้พระองค์ท่านต้องอพยพลี้ภัยไปอยู่เมืองเล็ก ๆ ไม่มีอำนาจใด ๆ นอกจากลงพระปรมาภิไธยเขาเป็นหนึ่งเดียวเท่านั้นที่ปกครองบ้านเมืองนี้ เขากำหนดให้ประชาชนเลือกระหว่างระบอบกษัตริย์กับการปกครองแบบสาธารณรัฐ เขาสามารถเอาชนะการเลือกตั้งด้วยการซื้อเสียง นโปเลียนซื้อเสียงนะ และกลายเป็นประธานาธิบดีในระบบการปกครองแบบประธานาธิบดีไปตราบเท่านั้น ...ในก้าวแรกที่เขาต้องลงจากหน้าที่ ตำแหน่ง เพราะว่าเขาถูกเปิดโปง แล้ว

¹²⁷ สนธิ ลิ้มทองกุล , “เมืองไทยรายสัปดาห์คอนเสิร์ตการเมืองครั้งที่ 39 มิถุนายน จุดเปลี่ยนประเทศไทย , “ผู้จัดการรายวัน (19 มิถุนายน 2549): 14.

ประชาชนขับไล่เขา คนที่ขับไล่เขาชื่อ นายซาโต บริยง นายซาโต บริยง คนนี้เป็นนักหนังสือพิมพ์ และเป็นเจ้าของโรงพิมพ์ นโปเลียนจับนายซาโต บริยง เข้าคุก นายซาโต บริยง เขียนหนังสือจากในคุกหนังสือที่เขียนถูกกระจายไปตามสังคมในปารีสจนกระทั่งประชาชนลุกฮือ...มันเป็นเรื่องมหัศจรรย์จริงๆคือผมอ่านแล้วผมอึ้ง มันช่างเหมือนอะไรเช่นนี้...พ่อแม่พี่น้อง นี่เป็นเรื่องของนโปเลียน โบนาปาร์ต และของซาโต บริยง ไม่ใช่เรื่องของทักษิณ ชินวัตร และสนธิ ลิ้มทองกุลนะ ..ผมเชื่อในเรื่องของการเกิดใหม่ บางครั้งผมก็อดคิดไม่ได้ว่า ใช้นี่มันเป็นวิญญานนโปเลียนเกิดใหม่หรือเปล่านะ..."

1.2.2 คำเปรียบเทียบเพื่อแสดงความแตกต่าง

กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้ใช้คำเปรียบเทียบเพื่อแสดงความแตกต่างระหว่างกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยที่ต้องการปกป้องและจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์กับรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร ที่ต้องการทำลายสถาบัน อาทิเช่น การใช้คำเปรียบเทียบให้ประชาชนเลือกข้างระหว่างกลุ่มตนที่อยู่ข้างพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสถาบันพระมหากษัตริย์ กับ รัฐบาลทักษิณ ชินวัตรที่พยายามทำลายสถาบันพระมหากษัตริย์ผ่านการใช้คำพูดที่จาบจ้วงต่างๆภายหลังจากวันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ. 2549 ที่พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตรได้กล่าวถึงบุคคลผู้มีบาปมีนอกรัฐธรรมนูญเข้ามาแทรกแซงการทำงานของรัฐบาลซึ่งกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเห็นว่าพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตรต้องการหมายถึง พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ และการกล่าวโจมตีพล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ก็ไม่ต่างอะไรไปจากการโจมตีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องจากพล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ดำรงตำแหน่งประธานองคมนตรีซึ่งเปรียบเสมือนตัวแทนของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอยู่¹²⁸

นอกจากนี้ยังใช้เป็นคำเปรียบเทียบเพื่อแสดงถึงความแตกต่างระหว่างพล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ และ พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร กล่าวคือพล.อ.เปรม ติณสูลานนท์มีความรักสถาบัน

¹²⁸ สนธิ ลิ้มทองกุล , "คนไทยต้องเลือกข้างในหลวงเพื่อหยุดระบอบทักษิณ , " ผู้จัดการรายวัน (6 กรกฎาคม 2549): 14.

โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันชาติและพระมหากษัตริย์ซึ่งตรงข้ามกับพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ดังที่ นายสนธิ ลิ้มทองกุล ได้ใช้คำเปรียบเทียบเพื่อแสดงความแตกต่างว่า¹²⁹

“...พล.อ.เปรม เป็นคนซึ่งรักชาติรักแผ่นดิน...พล.อ.เปรม ยึดถือพระราช ดำรัสขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาตลอด ไม่เคยเลยที่จะฉีกออกจาก แนวพระองค์ท่าน ไม่เคยเลยที่จะมีการขอร่างรัฐธรรมนูญ ไม่มีญาติพี่น้องที่ไป ประมุขสนามบินสุวรรณภูมิ ไม่มีญาติพี่น้องที่ไปทำระบบโทรศัพท์มือถือขาย ไม่มี กิจการตัวเอง พล.อ.เปรม ไม่เคยแก้กฎหมายเพื่อเอื้อประโยชน์ของพล.อ.เปรม เพราะพล.อ.เปรม ไม่มีผลประโยชน์ไม่มีธุรกิจใดๆทั้งสิ้น มาถึงนายทักษิณ ชินวัตร แทบจะไม่ต้องพูด ทุกสิ่งทุกอย่างตรงข้ามกับพล.อ. เปรม ติดมธุแลนทั้งหมด.....”

1.3 บทกลอน

กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยังได้ผลิตสัญลักษณ์ทางการเมืองเชิงภาษาใน รูปแบบบทกลอนเพื่อสนับสนุนและตอกย้ำความเชื่อจากประเด็นทางการเมืองที่ว่ารัฐบาลทักษิณ กำลังทำลายสถาบันโดยเฉพาสถาบันชาติ อยู่หลายบทกลอน อาทิเช่น บทกลอน “ มึงต้องตาย ภายใต้อำนาจปืน ” ของสมาน เกระเหล็ก กวีสมัครเล่นจากจังหวัดภูเก็ต เผยแพร่ครั้งแรกบนเวทีการ ชุมนุมใหญ่ของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549 และ เป็นที่นิยมมากจนถึงกับทำเป็นเสียงเรียกเข้าโทรศัพท์มือถือ¹³⁰

¹²⁹ สนธิ ลิ้มทองกุล , “เมืองไทยรายสัปดาห์คอนเสิร์ตการเมืองครั้งที่13 แผนสังหารทักษิณ ตลกต้องยกนิ้วให้ , “ ผู้จัดการรายวัน (28 สิงหาคม 2549): 10.

¹³⁰ ต่อพงษ์ , มึงต้องตายภายใต้อำนาจปืน [ออนไลน์], 2 กุมภาพันธ์ 2550 . แหล่งที่มา www.manager.co.th

“ มึงเป็นใครมาจากไหนไอ้ทักษิณ ไยถึงเอาแผ่นดินกูไปขาย
 มึงย้ายบ้านเมืองกูอดวาย ไอ้ชิบหายต้องตายภายใต้ฝ่าตีนกู
 ชื่อทักษิณแปลว่าถิ่นคนใต้ แต่จัญไรดันไปอยู่ทางเหนือ
 ทำจัญไรทำคนใต้ตายเป็นเปื้อน ไอ้ชู้เกิ้ลต้องตายภายใต้ฝ่าตีนกู.....
 มึงรำรวยมาจากไหนกูไม่สน สัปดนดำคนว่าอิจฉา
 ถ้าดีจริงไม่มีใครนินทา ไอ้ชาติบ้ามึงต้องตายภายใต้ฝ่าตีนกู
 ต้องกำจัดมันไปให้หมดสิ้น ให้หมดทางหากินถิ่นสยาม
 ทำให้คนทั้งโลกได้ลือชื่อนาม ถิ่นสยามไม่สิ้นถิ่นดี ”

จากบทกลอน “ มึงต้องตายภายใต้ฝ่าตีนกู ” ของสมาน เพราะเหล็กข้างต้นจะเห็นได้ว่ามีข้อความที่สนับสนุนถึงพฤติกรรมทำลายสถาบันชาติของพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร อาทิเช่น ข้อความว่า “...มึงเป็นใครมาจากไหนไอ้ทักษิณ ไยถึงเอาแผ่นดินกูไปขาย...” และ สมาน เห็นว่าเป็นหน้าที่ของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยที่ต้องพร้อมใจกันขับไล่ พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร พ้นจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีจะได้ไม่สามารถนำเอาประเทศชาติไปแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตนได้อีกตั้งข้อความว่า “...ต้องกำจัดมันไปให้หมดสิ้น ให้หมดทางหากินถิ่นสยาม....”

นอกจากบทกลอน “ มึงต้องตายภายใต้ฝ่าตีนกู ” ของสมาน เพราะเหล็กกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ยังได้ผลิตบทกลอนเพื่อสนับสนุนความเชื่อว่ารัฐบาลทักษิณ ชินวัตร กำลังทำลายสถาบันชาติอยู่อีกหลายบทกลอน อาทิเช่น บทกลอนพันธกิจ 49 ของคู่บอณ คันนายาว¹³¹

¹³¹ ผู้จัดการรายวัน (26 กุมภาพันธ์ 2549) : 7.

นี่คือการต่อสู้กับภูษาติ   ปลดแอกทาสทักซิโณมิสต์ที่หมักหมม
 ปลดใช้ตรวนเงินตราประชานิยม   ที่ซ่อนปมเป็นระบอบการครอบงำ
 นี่คือการต่อสู้เชิงจิตฐิติ   ที่ถูกปลิดลิดรอนจนตกต่ำ
 นี่คือการบรรเลงเปล่งลำนนำ   สร้างสังคมจริยธรรม...นำทางไทย”

จากบทกลอนของคู้บอน คั่นนายาว ข้างต้นแสดงให้เห็นถึงการสนับสนุนความเชื่อว่าการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยกับรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร เป็นการต่อสู้เพื่อปกป้องสถาบันชาติ ดังข้อความว่า”... นี่คือการต่อสู้กับภูษาติ ปลดแอกทาสทักซิโณมิสต์ที่หมักหมม...” หรือบทกลอน ของเสน่ห์ วงษ์กำแหง สมาพันธ์นักเขียนภาคใต้เพื่อประชาชน ก็ได้บรรยายถึงพฤติกรรมทำลายสถาบันชาติของรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรเช่นเดียวกัน ดังบทกลอนว่า¹³²

“ ผลประโยชน์ประโยชน์ผลทับซ้อน   แก้กฏย้อนรอยได้รัฐสิ้นผลัดสูญ
 ประโยชน์ตนมั่งมีทวีคุณ   ทั้งตระกูลรวยล้นพันประมาณ
 โดยอำนาจบริหาร หาวให้พวก   ทางสะดวกต่างชาติสิทธิขาดผ่าน
 เหลือไว้ให้ประเทศเพียงเศษทาน   ทุกโครงการเรียกหาประชานิยม
 ทั้งปิดบังข่าวสารผ่านสื่อรัฐ   โททศน์น้ำเน่าเคล้าผสม
 หลอกเกมรวยละครต้อนคนชม   ติดปลักหล่มไครหลงให้งงวย
 จึงต้องแย่งแย่งกล้าประชาร่วม   เราต้องรวมแรงกันขันเข้าช่วย
 ร่วมเปิดโปงเกมกลคนบ้ารวย   รัฐบวยลงหลอกไล่ออกไป”

132 เรื่องเดียวกัน , หน้า 7.

จากบทกลอนของ เสน่ห์ วงษ์กำแหง จะเห็นได้ว่าเสน่ห์ วงษ์กำแหง ได้นำเอาความเชื่อจาก ประเด็นทางการเมืองที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยพยายามทำให้ประชาชนและ สังคมทั่วไปเกิดความเชื่อมาโดยตลอดว่า รัฐบาลทักษิณ ชินวัตร กำลังทำลายสถาบันชาติอยู่โดย การมีผลประโยชน์ทับซ้อนและเอาผลประโยชน์ของประเทศชาติไปแลกเปลี่ยนกับผลประโยชน์ส่วน ตนมาผลิตเป็นบทกลอนดังข้อความว่า “...ผลประโยชน์ประโยชน์ผลทับซ้อน แก่กฏย้อนรายได้รัฐ สิ้นผลัดสูญ ประโยชน์ตนมั่งมีทวีคุณ ทั้งตระกูลรวยล้นพันประมาณ โดยอำนาจบริหาร ทารให้ พวก ทางสะดวกต่างชาติสิทธิขาดผ่าน...” และทางออกของประเทศไทยคือต้องร่วมมือกันขับไล่ รัฐบาลทักษิณ ชินวัตรกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยดังข้อความว่า “...จึงต้องแย้ง แข็งกล้าประชาร่วม เราต้องรวมแรงกันชนเข้าช่วย ร่วมเปิดโปงเกมกลคนบ้ารวย รัฐบวยลวงหลอก ไล่ออกไป...”

2. สัญลักษณ์ทางการเมืองเชิงรูปลักษณ์หรือรูปภาพ(Pictorial)

กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้ผลิตสัญลักษณ์ทางการเมืองเชิงรูปลักษณ์ หรือรูปภาพเพื่อสนับสนุนและตอกย้ำความเชื่อว่าการเมืองของรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรหลายประการ ต่อสู้ทางการเมืองเพื่อปกป้องสถาบันจากการถูกทำลายโดยรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรหลายประการ ได้แก่

2.1 เสือยี่ด

กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้ผลิตเสือยี่ดที่มีการพิมพ์แถบข้อความว่า “ เรา จะสู้เพื่อในหลวง” เพื่อแสดงถึงจุดยืนความเชื่อทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อ ประชาธิปไตยที่ออกมาต่อสู้ทางการเมืองเพื่อปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ดังภาพที่ 4.1

ภาพที่ 4.12

กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยสวมเสื้อยืดพร้อมแถบข้อความว่า “เราจะสู้เพื่อในหลวง”
ขณะชุมนุมขับไล่รัฐบาลทักษิณ ชินวัตร

ที่มา กองบรรณาธิการผู้จัดการรายวัน (2549 : 69)

นอกจากนี้กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยังได้ผลิตเสื้อยืดที่พิมพ์แถบข้อความถึงเป้าหมายการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย กล่าวคือ ต้องการขับไล่ พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตรออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีในรูปแบบต่างๆอีกด้วย

2.2 ผ่าคาดศรีษะ

ผ่าคาดศรีษะพร้อมข้อความว่า “ กู้ชาติ” เป็นอีกสัญลักษณ์ทางการเมืองเชิงรูปลักษณ์สำคัญที่ผู้เข้าร่วมชุมนุมขับไล่รัฐบาลทักษิณ ชินวัตรได้สวมใส่ตั้งแต่วันที่ 4-5 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549 ซึ่งเป็นการชุมนุมนำเดี่ยวโดยนายสนธิ ลิ้มทองกุล สืบเนื่องมาจนถึงเมื่อกำเนิดกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยขึ้นแล้วดังภาพที่ 4.13

ภาพที่ 4.13

กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยสวมผ้าคาดศีรษะ “ กู้ชาติ” ขณะเข้าร่วมชุมนุมขับไล่
รัฐบาลทักษิณ ชินวัตร

ที่มา ผ้าโพกหัว”กู้ชาติ” (2555:ออนไลน์)

ข้อความคำว่า “ กู้ชาติ” บนผ้าคาดศีรษะของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยนั้น นายคำณูณ สิทธิสมาน ได้ให้สัมภาษณ์ว่ามีที่มาจากประเด็นทางการเมืองที่นายสนธิ ลิ้มทองกุลยกมาโจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร จนทำให้เกิดความรู้สึกว่าถึงเวลาแล้วที่ประชาชนไทยทุกคนต้องพร้อมใจกันออกมาปกป้องและกอบกู้สถาบันชาติจากการถูกทำลายโดยรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร¹³³

“ ...ผ้าโพกหัวกู้ชาติ มันก็เกิดขึ้นตั้งแต่การชุมนุมวันที่ 4 – 5 กุมภาพันธ์ 2549 มันก็เป็นเนื้อหาที่มาจากรายการเมืองไทยรายสัปดาห์สัญจร เนื้อหาที่เราพูดถึงว่าถ้าบ้านเมืองมันถึงเวลาที่ต้องกู้กันแล้ว..”

¹³³ สัมภาษณ์ คำณูณ สิทธิสมาน, 7 พฤศจิกายน 2555.

2.3 แผ่นป้าย

แผ่นป้ายที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยผลิตขึ้นมาเพื่อใช้โจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรมีอยู่หลายแผ่นป้ายแต่ที่น่าสนใจ อาทิเช่น แผ่นป้ายที่วาดรูปส่วนศีรษะเป็นใบหน้าพ.ต.ท.ดร. ทักษิณ ชินวัตร ส่วนลำตัวเป็นรูปเมอร์ไลออน เครื่องหมายประจำชาติของประเทศสิงคโปร์

ภาพที่ 4.14

ภาพแผ่นป้ายของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย มีส่วนศีรษะเป็นใบหน้าพ.ต.ท.ดร. ทักษิณ ชินวัตร ส่วนลำตัวเป็นเมอร์ไลออน

ที่มา หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน (2549 : 11)

แผ่นป้ายดังภาพที่ 4.13 ที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยผลิตขึ้นมาสามารถสนับสนุนความเชื่อจากประเด็นทางการเมืองที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยกล่าวโจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรมาตลอด กล่าวคือ รัฐบาลทักษิณ ชินวัตร ได้ยินยอมให้ต่างชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศสิงคโปร์เข้ามาแสวงหาผลประโยชน์ในประเทศเพื่อแลกเปลี่ยนกับผลประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้องจนเปรียบเสมือนครึ่งตัวของพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตรนั้นเป็นประเทศสิงคโปร์ไปแล้ว

ภาพที่ 4.15

ภาพแผ่นป้ายของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ที่เปรียบเทียบกับ.ต.ท.ดร.ทักษิณ และ
คุณหญิงพจมาน ชินวัตร ว่าเปรียบเสมือน ประธานาธิบดีเฟอร์ดินานด์ มาร์กอส

และคู่สมรส นางอิมelda มาร์กอส

ที่มา หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน (2549 : 10)

นอกจากนี้ยังมีแผ่นป้ายดังภาพที่ 4.14 เพื่อเปรียบเทียบว่า พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ และ
คุณหญิงพจมาน ชินวัตร นั้นเปรียบเสมือน อดีตประธานาธิบดีประเทศฟิลิปปินส์อย่าง
ประธานาธิบดีเฟอร์ดินานด์ มาร์กอส (Ferdinand Marcos) และคู่สมรส นางอิมelda มาร์กอส
(Imelda Marcos) เนื่องจากประธานาธิบดีเฟอร์ดินานด์ มาร์กอสนั้นได้ถูกโจมตีว่ามีการทุจริต
คอร์รัปชันเป็นจำนวนมหาศาลซึ่งไม่ต่างอะไรไปจากพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ที่ถูกกลุ่มพันธมิตร
ประชาชนเพื่อประชาธิปไตยกล่าวว่ามีพฤติกรรมทุจริตคอร์รัปชันจำนวนมหาศาลเช่นเดียวกัน

ภาพที่ 4.16

ภาพแผ่นป้ายของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยที่เขียนข้อความว่า

“ Mr. Salesman Taksin Thailand is not for sale “

ที่มา หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน (2549 : 10)

หรือแผ่นป้ายดังภาพที่ 4.15 ของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยที่เขียนข้อความว่า “ Mr.Salesman Taksin Thailand is not for sale “ ก็เป็นการสนับสนุนและตอกย้ำความเชื่อจากประเด็นทางการเมืองที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยโจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรว่ามีพฤติกรรมทำลายสถาบันชาติหรือขายชาติ เป็นต้น

2.4โปสเตอร์ภาพยนตร์ / ละคร

ภาพที่ 4.17

ภาพโปสเตอร์ล้อละครเรื่อง “แดจังกึม” เป็น “แดจังกึม”

ที่มา หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน (2549 : 10)

กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้ผลิตสัญลักษณ์ทางการเมืองในรูปแบบโปสเตอร์ภาพยนตร์หรือละครเชิงล้อเลียนเพื่อมาสนับสนุนและตอกย้ำความเชื่อจากประเด็นทางการเมืองอาทิเช่น การนำเอาละครเกาหลีที่เป็นที่นิยมขณะนั้นอย่างเรื่อง “แดจังกึม” มาล้อเลียน พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร ว่า “แดจังกึม” เพื่อเป็นการล้อเลียนพฤติกรรมของพ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร ที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเห็นว่ามีความผิดจริยธรรมร้ายแรงจำนวนมหาศาลดังภาพที่ 4.16

ภาพที่ 4.18

ภาพโปสเตอร์ล้อภาพยนตร์เรื่อง “เด็กหอ” เป็นเรื่อง “เด็กชินคอร์ป”

ที่มา หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน (2549 : 34)

หรือดังภาพที่ 4.17 ก็เป็นการนำเอาภาพยนตร์ที่ฉายขณะนั้นอย่างเรื่อง “ เด็กหอ “ มาล้อเลียนพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตรเป็นเรื่อง “ เด็กชินคอร์ป : กลัวจะเก็บไม่ไหว 73,000 ล้านบาท”ก็เพื่อล้อเลียนประเด็นทางการเมืองที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้กล่าวโจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร ในกรณีการขายหุ้นบริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัดของพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ให้แก่กองทุนเทมาเส็ก ประเทศสิงคโปร์จำนวนทั้งสิ้น 73,000 ล้านบาทโดยไม่ชำระภาษี เป็นต้น

3.สัญลักษณ์ทางการเมืองในเชิงพิธีกรรมหรือพฤติกรรม (Social – Gestural)

การใช้สัญลักษณ์ทางการเมืองในเชิงพิธีกรรมหรือพฤติกรรม (Social – Gestural) เพื่อก่อให้เกิดความเชื่อหรือความศรัทธาในสังคมไทยนั้นมีมาตั้งแต่สมัยโบราณ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์ อาทิเช่น พระราชพิธีถือน้ำพระพิพัฒน์สัตยา หรือพระราชพิธีศรีสังข์ปานกาล ที่ให้ข้าราชการดื่มน้ำพระพิพัฒน์สัตยาซึ่งเป็นน้ำชำระพระแสงหรืออาวุธพร้อมกับคำสาบานเพื่อให้ข้าราชการผู้ดื่มน้ำพระพิพัฒน์สัตยาเกิดความเชื่อว่า ถ้าจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ก็จะได้รับผลดีตามมาในทำนองกลับกันถ้าขาดความจงรักภักดีก็จะ

ได้รับผลร้ายจากพระแสงที่แช่ในน้ำพระพิพัฒน์สัตยาที่จะทำอันตรายข้าราชการคนนั้นให้ถึงแก่ชีวิต¹³⁴

สำหรับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย นายสนธิ ลิ้มทองกุล แกนนำกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยรุ่นที่หนึ่งได้ใช้สัญลักษณ์ทางการเมืองในเชิงพิธีกรรมเพื่อให้เกิดความเชื่อหรือความศรัทธาต่อพฤติกรรมตนนับตั้งแต่การจัดรายการเมืองไทยรายสัปดาห์ ในช่วง 9 อสมท. ก่อนแตกหักกับรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร อาทิเช่น การจัดรายการเมืองไทยรายสัปดาห์เมื่อวันศุกร์ที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2548 นายสนธิ ลิ้มทองกุลได้ใช้สัญลักษณ์ในเชิงพิธีกรรมเพื่อสถาปนาผู้ทำการทุจริตกรณีเครื่องตรวจจับวัตถุระเบิด ซีทีเอกซ์ 9000 ในสนามบินสุวรรณภูมิ ดังที่นายสนธิ ลิ้มทองกุล สถาปนาว่า¹³⁵

“...คุณสโรชา และคุณผู้ชมที่บ้านครับ นี่เป็นเรื่องที่เดียวกันไปเดียวกันมา ไม่จบ ยิ่งเดียวกันไป ออกข่าวมากขึ้น ยิ่งสับสนมากขึ้น เขากันง่าย ๆ ก็แล้วกัน เพื่อความบริสุทธิ์ของทุกคน ใครก็ตามที่บริสุทธิ์ ผมเชื่อว่าทุกฝ่ายบริสุทธิ์ ฝ่ายรัฐบาลก็บอกว่าตัวเองบริสุทธิ์ ไม่มีอะไรเกิดขึ้น เอาอย่างนี้แล้วกันท่านผู้ชม... ประเดี๋ยวรายการเลิก ไปที่ห้องพระ เอาธูปมา 5 ดอก จุดให้ติด เดินไปที่หน้าบ้าน พนมมือบนบานฟ้าดิน พุดออกไปดังๆ นะครับ ตั้งจิตอธิษฐาน... ข้าแต่สิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่สถิตอยู่แดนไทย องค์พระสยามเทวาธิราช เจ้าพ่อหลักเมือง ทวยเทพที่สถิตอยู่ พร้อมอินทร์ พรหม ยม เจ้า ท่านเจ้าป่า เจ้าเขา เจ้าทุ่ง เจ้าท่า เจ้าถ้ำ พระเพลิง พระพาย พระแม่ธรณี พระแม่คงคา เสด็จพ่อรัชกาลที่ 5 และองค์พระรัตนไตรทุกพระองค์ในราชวงศ์จักรี สมเด็จพระหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ฝั่บ้าน ฝั่เมือง ขอให้ท่านทั้งหลายจงมาเป็นสักขีพยาน และดลบันดาลให้คนที่โกงบ้านโกงเมือง ใช้อำนาจบังหลวง ขายชาติ ขายสมบัติชาติ หนีภาษี โกงประชาชน ละเมิดพระราชอำนาจ คิดล้มล้างราชบัลลังก์ ยังสงฆ์ให้แตกแยก แบ่งแยกประชาชน ทำภาคใต้ให้วุ่นวาย ทำร้ายประชาชน อีกทั้งบรรดาไอ้พวกเขี้ยวลูกคนชั่ว สนับสนุนคนชั่ว สมรู้ร่วมคิดกับคนชั่ว มีจิตยินดีกับคนชั่ว ชื่นชมคนชั่ว รับใช้คนชั่ว จงมีอันเป็นไปถึงลูกถึงหลาน

¹³⁴ มานิตย์ นวลละออง , สัญลักษณ์ทางการเมืองในการเมืองไทย ศึกษาเฉพาะกรณีการใช้สัญลักษณ์ทางการเมืองในสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม (พ.ศ. 2481 – 2487) , หน้า 78-79.

¹³⁵ คำานุณ สิทธิสมาน , ปรากฏการณ์สนธิ : จากเสื้อเหลืองถึงผ้าพันคอสีฟ้า , หน้า 87-88.

ขอให้ชีวิตมีแต่ความเศร้าหมอง ต้องเผชิญเภทภัย โรคภัยไข้เจ็บ ขอให้ทนแต่ทุกข์
ทรมาน ทั้งกายและใจ มีแต่ภัยพิบัติ สมบัติจึงสูญสิ้น หายมลายสิ้นทั้งวงศ์ตระกูล
ชาติหน้าขอให้คนชั่วเหล่านี้ตามกันไปเกิดในท้องหมาห้าร้อยชาติแต่หากชื่อสัตย์
สุจริต คิดปกป้องชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ขอให้มิจิตผ่องใส คิดอันใดให้
ประสบผลสำเร็จ ทั้งเจ็ดชั่วโคตร มีแต่ความเจริญรุ่งเรืองทั้งวงศ์ตระกูลมีอายุยืน
ยาว มีแต่คนแซ่ซ้อง สรรเสริญ จำเวญทุกๆ ด้านเทอญ....

หรือเมื่อนายสนธิ ลิ้มทองกุลได้แตกหักกับรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร นายสนธิ ลิ้มทองกุลก็ได้
นำเอาสัญลักษณ์ทางการเมืองในเชิงพิธีกรรมมาสร้างความเชื่อหรือความศักดิ์สิทธิ์ให้กับพฤติกรรม
ของตนอีกเหมือนตอนจัดรายการเมืองไทยรายสัปดาห์ที่ช่อง 9 อสมท. กล่าวคือ เมื่อวันที่ 4-5
กุมภาพันธ์ 2549 ในการชุมนุมใหญ่ขับไล่รัฐบาลทักษิณ ชินวัตรนำเดี่ยวโดยนายสนธิ ลิ้มทองกุลก็
ได้มีการนำระฆังโบราณใบใหญ่ที่ยืมมาจากวัดชนะสงคราม ซึ่งเป็นวัดที่เชื่อกันว่า พระบาทสมเด็จพระ
พุทธยอดฟ้าจุฬาโลกเสด็จมาประกอบพิธีกรรมก่อนออกศึกทุกครั้ง มาเคาะก่อนกล่าวคำ
ปราศรัยทุกครั้งดังที่กล่าวไปแล้วในบทที่ 3

ภาพที่ 4.19

ภาพกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยจุดเทียน

ในวันชุมนุมใหญ่ที่ 12 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2549

ที่มา หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน (2549 : 3)

เมื่อกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยกำเนิดขึ้นแล้วกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้ใช้สัญลักษณ์ทางการเมืองเชิงพิธีกรรมเพื่อสร้างความเชื่อว่ากลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยกำลังปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์อยู่ดังภาพที่ 4.18 ที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้ทำสัญลักษณ์ในเชิงพิธีกรรมโดยการ่วมใจกันจุดเทียน ณ บริเวณพระบรมรูปทรงม้า พร้อมทั้งร้องเพลงสรรเสริญพระบารมีและถวายสัตย์ปฏิญาณว่าจะปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ยิ่งชีวิต

ภาพที่ 4.20

กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยอัญเชิญรูปหล่อสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชมายังที่ชุมนุม

ที่มา หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน (2549 : 43)

หรือดังภาพที่ 4.19 กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้ทำการอัญเชิญรูปหล่อสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชมายังที่ชุมนุมเพื่อเป็นสัญลักษณ์ทางการเมืองในเชิงพิธีกรรมเพื่อสนับสนุนและตอกย้ำความเชื่อว่าการต่อสู้ทางการเมืองครั้งนี้ของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยนั้นเป็นการกู้ชาติอย่างแท้จริงเปรียบเสมือนการกอบกู้ชาติบ้านเมืองของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชจากการตกเป็นประเทศราชของประเทศพม่าในอดีต¹³⁶ เป็นต้น

¹³⁶ ตฤณ ดิษฐอำภู. "เปิดใจ ' ตฤณ ดิษฐอำภู' ผู้หาญกล้านำทัพอาสาชวีระกู้ชาติ,"ผู้จัดการรายวัน (23 มีนาคม 2549):43.

4. สัญลักษณ์ทางการเมืองเชิงเหตุผล(Logico- Mathematical)

การใช้สัญลักษณ์ทางการเมืองเชิงเหตุผลเป็นการใช้สัญลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญา มนุษย์ ซึ่งต้องอาศัยความคิดในการสร้างความสัมพันธ์กับสิ่งที่ปรากฏอยู่เพื่อตีความหรือแปลความหมายว่ามีนัยยะอะไรแฝงอยู่ การใช้สัญลักษณ์ทางการเมืองเชิงเหตุผลของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยแบ่งออกเป็น 2 ประเภทได้แก่

4.1 เครื่องหมายแสดงความเป็นพวกพ้อง

เครื่องหมายเชิงสัญลักษณ์เพื่อแสดงความเป็นพวกพ้องที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยผลิตขึ้นมา อาทิเช่น

4.1.1 เสื้อเหลือง

ภาพที่ 4.21

สนธิ ลิ้มทองกุล สวมใส่เสื้อ สีเหลือง พร้อมแถบข้อความ”เราจะสู้เพื่อในหลวง” ที่เพิ่งทำเสร็จ มาแถลงข่าวตอบโต้ บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2548

ที่มา คำานุณ สิทธิสมาน (2549 : 52)

นายสนธิ ลิ้มทองกุล ได้สวมใส่เสื้อเหลืองเพื่อเป็นสัญลักษณ์ทางการเมืองต่อต้านรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร ครั้งแรกในขณะแถลงข่าวเมื่อวันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2548 ที่บ้านพระอาทิตย์ดังภาพที่ 4.20 หลังจากรายการเมืองไทยรายสัปดาห์ของนายสนธิ ลิ้มทองกุล ได้ถูกบอร์คอสมท. ขณะนั้นมีมติให้ถอดถอนรายการจากช่อง 9 อสมท. โดยให้เหตุผลว่านายสนธิ ลิ้มทองกุล ได้กล่าวถึงสถาบันพระมหากษัตริย์บ่อยครั้งเกินไป ซึ่งเป็นการไม่สมควร ก่อนที่รัฐบาลทักษิณ ชินวัตร จะรณรงค์ประชาชนทั่วประเทศพร้อมใจกันใส่เสื้อเหลืองทั่วประเทศเพื่อฉลองการครองสิริราชสมบัติครบ 60 ปีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเมื่อวันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ. 2549เป็นเวลาเกือบหนึ่งปี

ภาพที่ 4.22

ประชาชนสวมใส่เสื้อเหลืองเข้ามาฟังนายสนธิ ลิ้มทองกุลในรายการเมืองไทยรายสัปดาห์ครั้งที่ 7 เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2548

ที่มา เมืองไทยรายสัปดาห์สัญจรครั้งที่ 7 (2555:ออนไลน์)

ปรากฏการณ์สวมใส่เสื้อเหลืองเพื่อเป็นสัญลักษณ์ทางการเมือง¹³⁷ ในการต่อต้านรัฐบาลทักษิณ ได้เริ่มแผ่ขยายไปในวงกว้าง เมื่อนายสนธิ ลิ้มทองกุล ได้นัดหมายให้ประชาชนที่เข้ามาร่วมฟังรายการเมืองไทยรายสัปดาห์สัญจรนับตั้งแต่ครั้งที่ 7 เมื่อวันศุกร์ที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2548

¹³⁷B.J. Terwiel ,Thailand ' s Political History : From the Thirteenth Century to ModernTimes , p. 292. และ อมร วาณิช วิวัฒน์ , อย่าดึงประเทศกลับไปสู่วังวนเดิม ๆ [ออนไลน์] , 7 เมษายน 2553.แหล่งที่มา www.doctor-amorn.com

เป็นต้นมาจนถึงการจัดรายการเมืองไทยรายสัปดาห์สัปดาห์ครั้งต่อไปให้สวมใส่เพื่อเข้ามาฟังรายการดังภาพที่ 4.21¹³⁸

และเมื่อนายสนธิ ลิ้มทองกุล ได้ร่วมเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย เสื้อเหลืองได้กลายเป็นสัญลักษณ์ทางการเมืองสำคัญของกลุ่มและทำให้กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยถูกเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า “ มีอบเสื้อเหลือง”¹³⁹

การที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเลือกเสื้อเหลืองเป็นสัญลักษณ์ทางการเมืองประจำกลุ่มตนก็เนื่องจากสีเหลืองเป็นสีของวันจันทร์ซึ่งเป็นวันพระราชสมภพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวดังที่คำคุณ สิทธิสมานให้สัมภาษณ์ว่า¹⁴⁰

“..สีเหลืองเป็นสีประจำพระองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน แล้วตอนที่คุณสนธิออกรายการเมืองไทยรายสัปดาห์ทางช่อง 9 ได้เสนอภาพว่ามีขบวนการไม่จงรักภักดีออกมาเกิดขึ้นหลายรูปแบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วงวันสุดท้ายของการจัดรายการ ได้มีการอ่านเรื่องลูกแกะหลงทาง ซึ่งสะท้อนความคิดเห็นตรงนั้น ปีนั้นก็เป็นปีที่ 48 พอปี 49 ก็เป็นการฉลองครบรอบ 60 ปีของการครองราชย์จริงๆตอนนั้นกระแสเสื้อเหลืองยังไม่เกิดขึ้นเท่าไร แต่เพราะคุณสนธิเองที่ตั้งธงที่เราจะต่อสู้เพื่อในหลวง เราจะต่อสู้เพื่อปกป้องพิทักษ์ราชบัลลังค์ คุณสนธิก็เป็นคนใส่เสื้อเหลืองออกมาเป็นคนแรกถ้าอ่านหนังสือที่ผมเขียน ตั้งแต่ นั้นมาเราก็ใส่เสื้อเหลือง มันก็เลยกลายเป็นกระแสขึ้นมา...”

¹³⁸ สุวินัย , ภรณ์วลัย , ยามเฝ้าแผ่นดิน , หน้า 23.

¹³⁹ Giles Ji Ungpakorn , A Coup for the Rich : Thailand 's Political crisis, p. 20. And Nick Nostitz , Red vs. Yellow Volume 1 : Thailand's crisis of identity , p. 9 .

¹⁴⁰ สัมภาษณ์ คำคุณ สิทธิสมาน, 7 พฤศจิกายน 2555.

รวมไปถึงต้องการสื่อความหมายให้สังคมและประชาชนทั่วไปทราบว่า กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเป็นผู้ที่จงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ดังที่นายสมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์ให้สัมภาษณ์ว่า¹⁴¹

“...การที่ประชาชนร่วมชุมนุมกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยใส่เสื้อเหลืองก็เพราะต้องการสื่อว่าเชิดชูพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเพราะสีเหลืองเป็นสีประจำพระราช...”

4.1.2 ผ้าพันคอสีฟ้า

ภาพที่ 4.23

แกนนำกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยพร้อมใจกันพันผ้าพันคอสีฟ้าขณะแถลงข่าวเนื่องการชุมนุมใหญ่เป็นวันที่ 20 กันยายน พ.ศ. 2549

ที่มา คำนำณ สิทธิสมาน (2549 : 274)

แกนนำกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยรุ่นที่หนึ่งพร้อมใจกันสวมผ้าพันคอสีฟ้าครั้งแรกเมื่อวันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2549 ณ หอประชุมศรีบูรพา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เพื่อ

¹⁴¹ สัมภาษณ์ สมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์, แกนนำกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยรุ่นที่หนึ่ง , 4 พฤศจิกายน 2555.

แถลงข่าวเลื่อนชุมนุมใหญ่จากเดิมที่ต้องการจัดรายการภาคพิเศษฉลองครบรอบ 1 ปี รายการเมืองไทยรายสัปดาห์สัญจรในวันศุกร์ที่ 22 กันยายน พ.ศ. 2549 มาเป็นวันพุธที่ 20 กันยายน พ.ศ. 2549 เนื่องจากนายสนธิ ลิ้มทองกุลให้เหตุผลว่าการเลื่อนมาจัดชุมนุมใหญ่เป็นวันที่ 20 กันยายน พ.ศ. 2549 อาจสามารถกดดันให้ พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร ที่กำลังปฏิบัติภารกิจอยู่ต่างประเทศ ตัดสินใจไม่กลับประเทศอย่างถาวรเลยก็เป็นได้¹⁴²

ผ้าพันคอสีฟ้าที่แกนนำกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยรุ่นที่หนึ่งพร้อมใจกันสวมได้รับมาจากผู้ไม่ประสงค์ออกนามและหน่วยงานนำมามอบให้จำนวน 300 ผืน ในเวลาประมาณ 18.00 น. ก่อนที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยจะออกมาแถลงข่าว ผ้าพันคอสีฟ้านี้พลตรีจำลอง ศรีเมือง ให้สัมภาษณ์ว่ากลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยต้องการสวมใส่เพื่อเป็นสัญลักษณ์สื่อถึงสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถควบคู่ไปกับเสื้อเหลืองที่สวมใส่อยู่เสมอเพื่อเป็นสัญลักษณ์สื่อถึงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว¹⁴³

“...ผ้าพันคอสีฟ้าที่แกนนำพันธมิตรใส่วันที่ 15 กันยายนหมายถึงสัญลักษณ์ของสมเด็จพระท่าน ส่วนเสื้อเหลืองหมายถึงสัญลักษณ์ในหลวงท่าน...”

¹⁴² คำนูณ สิทธิสมาน , ปรากฏการณ์สนธิ : จากเสื้อเหลืองถึงผ้าพันคอสีฟ้า , หน้า 277 – 278.

¹⁴³ สัมภาษณ์ จำลอง ศรีเมือง, แกนนำกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยรุ่นที่หนึ่ง, 4 พฤศจิกายน 2555.

ภาพที่ 4.24

นายสนธิ ลิ้มทองกุล ขณะสวมผ้าพันคอสีฟ้าให้สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าว

ที่มา สนธิ ลิ้มทองกุลกับผ้าพันคอสีฟ้า (2555 : ออนไลน์)

ภายหลังจากได้สวมใส่ผ้าพันคอสีฟ้าเพื่อแถลงข่าวเลื่อนการชุมนุมใหญ่ของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยมาเป็นวันที่ 20 กันยายน พ.ศ. 2549 แกนนำกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยโดยเฉพาะอย่างยิ่งนายสนธิ ลิ้มทองกุลได้สวมใส่ผ้าพันคอสีฟ้าทุกครั้งที่ปรากฏตัวต่อสื่อมวลชนไม่ว่าจะเป็นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี หรือ สนามบินดอนเมือง¹⁴⁴ ดังภาพที่ 4.24 และการสวมใส่สัญลักษณ์ผ้าพันคอสีฟ้าที่เชื่อกันว่าได้รับพระราชทานจากสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ(นายสนธิ ลิ้มทองกุลออกมาอ้อมรับภายหลังในวันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2551 ขณะชุมนุมขับไล่รัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวชว่าได้รับพระราชทานมาจริง¹⁴⁵) นอกจากจะเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงความเป็นพวกพ้องเดียวกันนอกเหนือจากการสวมใส่เสื้อเหลืองยังเป็นการสนับสนุนและตอกย้ำความเชื่อของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยออกมาต่อสู้ทางการเมืองเพื่อปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ให้มีความน่าเชื่อถือยิ่งขึ้นอีกด้วย

¹⁴⁴ คำานูณ สิทธิสมาน , ปรากฏการณ์สนธิ : จากเสื้อเหลืองถึงผ้าพันคอสีฟ้า , หน้า 278.

¹⁴⁵ ผ้าพันคอสีฟ้า นายสนธิ ลิ้มทองกุลออกมาอ้อมรับภายหลังว่าเกิดจากสมเด็จพระนางเจ้าฯ ทรงพระราชทานให้จริงเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2551 ขณะกำลังปราศรัยขับไล่รัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช ใน Astv ผู้จัดการออนไลน์, “สนธิ” ชัด “เฉลิม” ปากพล่อย พาดพิงผ้าพันคอพระราชทาน[ออนไลน์], 1 มิถุนายน2551 . แหล่งที่มา www.manager.co.th

4.2 การใช้ตัวเลขเพื่อสื่อความหมายในเชิงสัญลักษณ์

การใช้ตัวเลขเพื่อสื่อความหมายในเชิงสัญลักษณ์ในการเมืองไทยนั้นมีอยู่หลายเหตุการณ์ อาทิเช่น เหตุการณ์รัฐประหารเมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2549 ที่นอกจากทหารผู้ก่อการจะมีการผูกฟ้าพันคอสีเหลือง¹⁴⁶ ซึ่งเป็นสีวันพระราชสมภพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเพื่อเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงถึงความเป็นพวกเดียวกันแล้วนั้น

การรัฐประหารครั้งนี้ยังแสดงถึงตัวเลขที่สื่อความหมายในเชิงสัญลักษณ์เช่นเดียวกัน กล่าวคือ การรัฐประหารครั้งนี้ได้ใช้แผนในการปฏิบัติการที่ชื่อว่า “ แผนปฏิรูป 149 “ และวันก่อการวันที่ 19 เดือน 9 (กันยายน) พ.ศ. 2549 ซึ่งจะเห็นได้ว่าล้วนแต่มีเลข 9 มาเกี่ยวข้องกับการรัฐประหารครั้งนี้แทบทั้งสิ้น ซึ่งเลข 9 นี้สามารถสื่อความหมายในเชิงสัญลักษณ์ให้เกิดความเชื่อได้ว่า การรัฐประหารครั้งนี้เป็นไปเพื่อปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ หรือ รัชกาลที่ 9 จากการถูกหมิ่นพระบรมเดชานุภาพและต้องการเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองประชาธิปไตยอันทรงมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร ดังที่คณะผู้ก่อการได้กล่าวถึงเจตนารมณ์นี้เสมอว่าต้องการรัฐประหารเพื่อปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์

หรือ การเคลื่อนไหวทางการเมืองขององค์กรพิทักษ์สยามนำโดย พล.อ.บุญเลิศ แก้วประสิทธิ์ ที่ได้นัดหมายประชาชนให้มาร่วมชุมนุมขับไล่รัฐบาล น.ส.ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร เมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2555 เวลา 9.01 น. ซึ่งการที่พล.อ.บุญเลิศ ได้เลือกเวลา 9.01 น. มาเป็นเวลานัดหมายก็เพื่อต้องการสื่อความหมายบางอย่าง ดังที่ พล.อ.บุญเลิศ ได้ให้สัมภาษณ์ถึงการเลือกนัดหมายเวลานี้ว่า¹⁴⁷

“...ผมประกาศเลยว่าวันที่ 24 พฤศจิกายน เวลา 9 โมง 1 นาที เพื่อเอาฤกษ์เอาชัย เลข 901 ท่านทั้งหลายก็คงทราบแล้วว่าเลขนี้หมายถึงอะไร”

¹⁴⁶ “ ปฏิบัติการยึดสื่อปิดปาก ‘ทักษิณ’ ,” กรุงเทพธุรกิจ (20 กันยายน 2549) : 18.

¹⁴⁷ Maysa haway , เสธ.อ้าย 901 ท่านทราบตีว่าหมายถึงอะไร [ออนไลน์] , 10 พฤศจิกายน 2555 . แหล่งที่มา www.Youtube.com

เลข 901ที่ พล.อ. บุญเลิศ แก้วประสิทธิ์ ให้สัมภาษณ์ว่าทุกคนทราบดีว่าหมายถึงอะไรนั้น เลข 901 นั้นเป็นที่ทราบอย่างกว้างขวางว่าเป็นรหัสวิทยุของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งการที่ พล.อ. บุญเลิศ ได้ตัดสินใจเลือกเลข 901 มาเป็นเวลานัดหมายนี้ก็เป็นตัวเลขที่สามารถสื่อความหมายในเชิงสัญลักษณ์ได้ว่า การมาชุมนุมครั้งนี้ขององค์กรพิทักษ์สยามเป็นไปเพื่อปกป้องพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ดังที่ พล.อ. บุญเลิศ แก้วประสิทธิ์ ได้ประกาศถึงหนึ่งในเหตุผลที่มาร่วมตัวขับไล่รัฐบาล น.ส.ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ว่าเกิดจากพฤติกรรมของรัฐบาลที่ปล่อยให้มีการหมิ่นพระบรมเดชานุภาพบ่อยครั้ง เป็นต้น

สำหรับการใช้ตัวเลขเพื่อสื่อความหมายเชิงสัญลักษณ์ของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยที่สำคัญ อาทิเช่น การที่แกนนำกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยโดยเฉพาะอย่างยิ่งนายสนธิ ลิ้มทองกุล ได้สวมผ้าพันคอสีฟ้า ที่มีตัวเลขว่า “ 92 74 12 สิงหาคม 2549 แม่ของแผ่นดิน ” ให้ผู้สื่อข่าวและสาธารณชนได้เห็นดังภาพที่ 4.25 จะเห็นได้ว่านายสนธิ ลิ้มทองกุล ตั้งใจที่จะแสดงตัวเลขที่ปรากฏบนผ้าพันคอสีฟ้าให้สาธารณชนได้เห็นขณะแถลงข่าวโดยดูได้จากความพยายามเอาตัวเลขที่ปรากฏบนข้อความสีฟ้ามาผูกไว้ข้างหน้าตนเองดังรูป

ภาพที่ 4.25

ภาพตัวเลข “ 92 74 12 สิงหาคม 2549 แม่ของแผ่นดิน ” บนผ้าพันคอสีฟ้าที่

นายสนธิ ลิ้มทองกุล พยายามแสดงขณะแถลงข่าว

ข้อความที่ปรากฏบนผ้าพันคอสีฟ้าดังภาพที่ 4.23 สามารถแปลความหมายได้ดังต่อไปนี้ “ 902 หมายถึง รหัสวิทยุที่ใช้แทนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ 74 หมายถึง พระชนมพรรษาของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ 12 สิงหาคม พ.ศ. 2549 หมายถึง วันคล้ายพระราชสมภพของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ แม่ของแผ่นดิน หมายถึง พระสมัญญานามของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถควบคู่กับพ่อของแผ่นดินของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว¹⁴⁸

การแสดงตัวเลขที่ปรากฏบนผ้าพันคอสีฟ้า เป็นการใช้ตัวเลขเพื่อสื่อความหมายเชิงสัญลักษณ์ให้ประชาชนทั่วไปเกิดความเชื่อว่ากลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยออกมาต่อสู้ทางการเมืองเพื่อปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นความจริง ส่งผลให้สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถทรงสนับสนุนการเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยโดยทางอ้อมเช่นนี้ซึ่งดูได้จากการที่ทรงพระราชทานผ้าพันคอสีฟ้าที่มีตัวเลขซึ่งเป็นสัญลักษณ์ที่สื่อความหมายถึงพระองค์

4.3 บุคคลสำคัญหรือมีชื่อเสียง

การนำบุคคลสำคัญหรือมีชื่อเสียงมากล่าวจะทำให้ผู้รับรู้ข้อมูลมีความเชื่อถือมากขึ้น¹⁴⁹ บุคคลสำคัญที่กล่าวโจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรแล้วกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยผลิตซ้ำผ่านสื่อเครือข่ายผู้จัดการเพื่อทำให้ประเด็นทางการเมืองที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยโจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร มีความน่าเชื่อถือมากขึ้นแบ่งออกเป็นสามกลุ่มได้แก่

¹⁴⁸ธนาพล อิวสกุล, “แกะรอยพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย : ผู้ออกบัตรเชิญให้คณะรัฐประหาร,” ใน รัฐประหาร 19 กันยายน : รัฐประหารเพื่อระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข, หน้า 314.

¹⁴⁹สัมภาษณ์ สุชาติ ทรัพย์ธำรงค์กุล, ผู้เข้าร่วมชุมนุมกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย พ.ศ. 2549, พฤศจิกายน 2555.

4.3.1 พระภิกษุสงฆ์(หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน)

พระธรรมวิสุทธิมงคลหรือหลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโนเจ้าอาวาสวัดป่าบ้านตาด อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี เป็นพระเถระที่มีผู้นับถืออย่างสูงโดยเฉพาะแถบอีสาน¹⁵⁰ ในช่วงระหว่างวิกฤติเศรษฐกิจ ปี พ.ศ.2540 หลวงตามหาบัวญาณสัมปันโนได้จัดโครงการ “ ผ้าป่าช่วยชาติ ” ขึ้นเพื่อจัดหาเงินทุนสำรองให้แก่ประเทศผ่านการรับบริจาคตั้งแต่วันที่ 12 เมษายน พ.ศ. 2541 ถึงวันที่ 9 มกราคม พ.ศ. 2553 ได้ทองคำจำนวน 967 แท่ง น้ำหนัก 12,087.5 กิโลกรัม และเงินรวมดอกเบี้ยทั้งสิ้น 10,803,600 ดอลลาร์สหรัฐ¹⁵¹

ภาพที่ 4.26

ภาพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จมานิมนต์หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโนไปงานในวังด้วยพระองค์เองเมื่อ ปี พ.ศ. 2531

ที่มา กองบรรณาธิการ (2554 : 23)

หลวงตามหาบัวญาณสัมปันโนเป็นพระเถระที่มีความสัมพันธ์อันดีกับสถาบันพระมหากษัตริย์ในวันที่ 7 มกราคม พ.ศ. 2531 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จมานิมนต์หลวงตามหาบัวไปงานพระราชพิธีในวังด้วยพระองค์เอง ณ วัดป่าบ้านตาด¹⁵²

¹⁵⁰ชาญชัย ชัยสุขโกศล , เทคโนโลยีกับการต่อสู้ทางการเมืองโดยใช้ความรุนแรง : ศึกษากรณีอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย, หน้า 220.

¹⁵¹กองบรรณาธิการ , “ เปิดพินัยกรรม พระธรรมวิสุทธิมงคล (หลวงตามหาบัว) , ” ธรรมลีลา, (กุมภาพันธ์ 2554) : 22.

¹⁵²เรื่องเดียวกัน , หน้า 23.

นอกจากนี้หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโนยังเป็นพระบิดาบุญธรรมของสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารีด้วย ดังที่หลวงตาเคยกล่าวว่า¹⁵³

“...ฟ้าหญิงท่าน ถวายตัวเป็นลูกบุญธรรม เวลาเราพูดกับท่าน เราก็พูดแบบพ่อกับลูกเลย...”

หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโนเคยเป็นผู้สนับสนุนพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตรมาก่อน ในระหว่างศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยกรณีชุกหั้นของพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ในวันที่ 18 มิถุนายน พ.ศ. 2544 ก่อนที่พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร จะดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีสมัยแรก หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโนได้แสดงพระธรรมเทศนาที่สวนแสงธรรม บริเวณพุทธมณฑลสาย 3 เพื่อเรียกร้องประชาชนสนับสนุนพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตรดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีให้ได้ และมอบหมายนายทองก้อน วงศ์สมุทร ศิษยานุศิษย์คนสนิทรวบรวมรายชื่อประชาชนจำนวนหนึ่งแสนคนมาสนับสนุนและให้กำลังใจพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ในวันแถลงปิดคดีกรณีชุกหั้นในขณะนั้น

แต่นั้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 เป็นต้นมาหลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโนได้แสดงพระธรรมเทศนากล่าวโจมตีพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร อยู่บ่อยครั้งว่าเป็นรัฐบาลที่มีพฤติกรรมทุจริตคอร์รัปชันและกำลังทำลายสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ อยู่ ดังที่หลวงตาได้เทศนาอาทิเช่น

“...รัฐบาลของพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร เป็นรัฐบาลที่ร่ำรวยกอบโกยที่สุดไม่มีใครเกิน เป็นรัฐบาลยักษ์ใหญ่อย่างแท้จริงกินไปหมดกลืนไปหมด ไม่มีอะไรเหลือเลย กินไม่อิ่มกินไม่พอ ซึ่งยอมรับว่า คุณคนผิด คือ คุณแต่ฐานะการเงินการทอง

¹⁵³ข่าวสดออนไลน์, ญาณสัมปันโนธัมมานุสรณ์ เรื่องเล่า "หลวงตามหาบัว" กับ "ฟ้าหญิงจุฬาภรณฯ", [ออนไลน์], 5 มีนาคม 2555. แหล่งที่มา www.Khaosod.co.th

ของเขาไม่ได้ดูจิตใจของเขาว่าเป็นอย่างไรบ้าง¹⁵⁴ ...คนเขาเกลียดกันทั้งประเทศ
 ทักษิณนี่นะ มันก็เป็นลูกศิษย์หลวงตาบัว เราอุ้มขึ้นเพื่อให้มันอุ้มชาติ ศาสนา
 พระมหากษัตริย์ มันกลับไปเหยียบย่ำทำลายทั้งสามพระองค์นี้แหลกเหลว
 แล้ว¹⁵⁵ ...มันสมบัติอะไรนายกทักษิณ มันกำลังจะทำลายชาติ ศาสนา
 พระมหากษัตริย์อยู่เวลานี้ มันจะเผาชาติทั้งชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ อยู่
 เวลานี้¹⁵⁶

ทั้งนี้ทั้งนั้นเนื่องจากหลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโนเห็นว่า พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร
 ต้องการเปลี่ยนแปลงการปกครองประเทศจากระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น
 ประมุขเป็นระบอบสาธารณรัฐที่พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

“...มีคนมาฟ้องร้องว่า นายกทักษิณ กับนายวิษณุ และกับอีกสองคนเรา
 จำไม่ได้ นี่คือตัวยักษ์ใหญ่ ตัวอำนาจใหญ่ อำนาจปาๆเถื่อนๆกินบ้านกินเมือง
 กัดตับกัดปอด มุ่งใส่ประธานาธิบดี ว่างั้นนะ เกิดมาไม่เคยมีประธานาธิบดี
 เมืองไทยเราครอบครองกันมาด้วยความสงบร่มเย็น นี่ละมันจะเอาไฟเผาบ้านเผา
 เมืองเวลานี้...เวลานี้ก็เตือนรัฐบาล เพราะรัฐบาลจะพาคนทั้งประเทศนี้ผิดเพราะ
 อาจเอื้อมเอาเหลือเกินจะเป็นประธานาธิบดี¹⁵⁷

พร้อมกันนั้นยังได้ปกป้องนายสนธิรัตน์ทองกุลแกนนำคนสำคัญของกลุ่มพันธมิตรประชาชน
 เพื่อประชาธิปไตย ว่าเป็นผู้ที่กำลังช่วยเหลือสถาบัน ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ มิได้เลวร้าย
 ดังที่รัฐบาลทักษิณ ชินวัตรกล่าวโจมตี¹⁵⁸

¹⁵⁴ ผู้จัดการรายวัน (23 กุมภาพันธ์ 2549): 6.

¹⁵⁵ หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน, “เอาคนหน้าด้านนี้หรือมาเป็นนายก , “ ผู้จัดการรายวัน (25-26 มีนาคม 2549): 10.

¹⁵⁶ หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน, “หลวงตาบัว’สั่ง’แล้ว หยุดกระทำการเลวสุดยอด , “ ผู้จัดการรายวัน (19 กรกฎาคม 2549): 3.

¹⁵⁷ Astv ผู้จัดการออนไลน์, หลวงตามหาบัว: ‘ทักษิณ ‘ อยากรเป็นประธานาธิบดี [ออนไลน์], 29 กันยายน 2549. แหล่งที่มา

“...คุณสนธิจะเลวร้ายต่อชาติบ้านเมืองได้ยังไง อุดหนุนชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ใครจะเกินคุณสนธิที่ออกประกาศอยู่ทั่วโลกดินแดนนี้ได้ยืนกัน ไหม...ฟังสิ คุณสนธินี้ช่วยคน ทั้งประเทศชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ คุณสนธิ ลิ้มทองกุล เขาถือเป็นข้าศึกอย่างใหญ่หลวง แล้วเขาจะถือว่าสองคนนี้เป็นข้าศึก ของชาติบ้านเมืองที่เลวร้ายที่สุด ฟังสินะ นี่ละพวกเบรตพวกผีพวกยักษ์พวกมาร มันแสดงมาอย่างหน้าด้านอย่างนี้ละ ฟังเอาสินะ ใครจะเลวยิ่งกว่าพวกนี้...

บทเทศนาโจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรของหลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโนได้ถูกกลุ่ม พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยผลิตซ้ำและใช้สื่อในเครือผู้จัดการอาทิเช่น หนังสือพิมพ์ ผู้จัดการรายวัน หรือ เว็บไซต์ Manager.co.th เผยแพร่ไปอย่างแพร่หลายและส่งผลกระทบต่อ รัฐบาลทักษิณ ชินวัตรอย่างกว้างขวางเนื่องจากหลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโนมีความสัมพันธ์ ใกล้ชิดกับสถาบันพระมหากษัตริย์และเป็นพระเถระที่มีศิษยานุศิษย์อยู่ทั่วประเทศ ทำให้ความเชื่อ จากประเด็นทางการเมืองที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยพยายามบอกประชาชนและ สังคมทั่วไปมาตลอดว่ากลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยออกมาต่อสู้ทางการเมืองเพื่อ ปกป้องสถาบันจากการถูกทำลายโดยรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรมีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

4.3.2 นักการเมือง

นักการเมืองที่ได้ขึ้นเวทีกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย เพื่อกล่าวปราศรัยโจมตี รัฐบาลทักษิณ ชินวัตรมีอยู่หลายคน อาทิเช่น

¹⁵⁸ หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน, “ เศรษฐีหมื่นคลัง , “ ผู้จัดการรายวัน (12 กุมภาพันธ์ 2549): 10.

1. นายเสนาะ เทียนทอง

นายเสนาะ เทียนทอง อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ อดีต รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย อดีตประธานที่ปรึกษาพรรคไทยรักไทยและนักการเมืองผู้ได้รับ สมญานามว่า “ผู้ปั้นนายกรัฐมนตรี”

นายเสนาะ เทียนทองเคยเป็นผู้สนับสนุนคนสำคัญให้พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ดำรง ตำแหน่งนายกรัฐมนตรี โดยการเปิดตัวเมื่อวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2543 ในงานวันเกิดของนาย เสนาะ เทียนทอง ซึ่งนายเสนาะ เทียนทองให้เหตุผลถึงการสนับสนุนพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตรว่า เนื่องจากพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร เคยกล่าวว่า ต้องการมาเล่นการเมืองเพื่อใช้หนี้แผ่นดิน เพราะได้หาทรัพย์สินมากเกินไปจนความต้องการแล้ว¹⁵⁹

จุดเปลี่ยนสำคัญที่ทำให้นายเสนาะ เทียนทอง แดกหักกับพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร นาย เสนาะ เทียนทองว่าเกิดจาก กรณีการเข้าแทรกแซงองค์การอิสระโดยเฉพาะอย่างยิ่ง กรณีของ คุณหญิงจรรยาภรณ์ เมณฑกา ผู้ว่าการสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขณะนั้น¹⁶⁰ ซึ่งนายเสนาะ เทียนทองมองว่าเป็นพฤติกรรมที่ละเมิดพระราชอำนาจ

¹⁵⁹ ผู้จัดการรายวัน (28 กุมภาพันธ์ 2549): 2.

¹⁶⁰ Sripan Rattikalchalakorn , “ Politics under Thaksin : Popular Support ,Elite Concer, ”in Thaksin 's Thailand : Populism and Polarisation, ed. John Funston(Thailand : Institute of Security and International Studies, 2009),p.16.

ภาพที่ 4.27

นายเสนาะ เทียนทอง ขณะกำลังกล่าวปราศรัยโจมตี พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร บนเวที
กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2549

ที่มา กองบรรณาธิการผู้จัดการรายวัน (2549 : 115)

นายเสนาะ เทียนทองได้ตัดสินใจเข้าร่วมชุมนุมขับไล่รัฐบาลทักษิณ ชินวัตรกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549เนื่องจากเห็นว่าตนต้องมีส่วนรับผิดชอบที่เคยสนับสนุนพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตรดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีมาก่อน

การขึ้นเวทีในวันนั้น นายเสนาะ เทียนทอง ได้กล่าวโจมตีพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตรในหลายประเด็นโดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นทางการเมืองเรื่องการทุจริตคอร์รัปชัน ซึ่งนายเสนาะ เทียนทองเห็นว่าพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร มีพฤติกรรมไปในทางทุจริตคอร์รัปชันนับตั้งแต่ดำรงตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรีในสมัยพลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ โดยทำการสมรู้ร่วมคิดกับนายทอง พิทยะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังขณะนั้น และ นายโภคิน พลกุล ในการแสวงหาผลประโยชน์จากกรณีลอยตัวค่าเงินบาทในช่วงวิกฤติเศรษฐกิจปี พ.ศ. 2540¹⁶¹ ส่งผลให้บริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัดของพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตรเป็นเพียงบริษัทเดียวที่รอดจากภาวะวิกฤติเศรษฐกิจในขณะนั้น และในช่วงดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีก็ได้มีพฤติกรรมไปในทางทุจริตคอร์รัปชันอยู่บ่อยครั้ง อาทิ เช่น การจัดตั้งกระทรวงเฉพาะกิจให้มีคนของพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตรเข้าไปประจำการทุก

¹⁶¹เสนาะ เทียนทอง , "จะเอา"ทักษิณ" หรือ "ประเทศไทย," ใน *รู้ทันทักษิณ 4*, (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ขอคิดด้วยตน , 2549)หน้า 3-

กระทรวงเพื่อเข้าไปแสวงหาผลประโยชน์ทางธุรกิจให้¹⁶² การนำเอานายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ เข้าร่วมพรรคไทยรักไทยขณะนั้นทั้งที่เคยกล่าวกับนายเสนาะ เทียนทอง ว่านายสุวัจน์ ลิปตพัลลภเป็นบุคคลที่ชอบกระทำการทุจริตคอร์รัปชัน เป็นต้น อีกทั้งเมื่อนายเสนาะ เทียนทองได้กล่าวตักเตือนก็ได้รับการตอบกลับว่า การเมืองไม่ต่างอะไรไปจากธุรกิจจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องแสวงหาผลประโยชน์เพื่อใช้เป็นทุนในการเลือกตั้ง ดังที่นายเสนาะ เทียนทองได้กล่าวปราศรัยโจมตีเมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549 บนเวทีกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยว่า¹⁶³

“...เคยนิทว่านายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ รองนายกรัฐมนตรี และอดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นคนโกง แต่สุดท้ายพ.ต.ท. ทักษิณ ก็ดูดีเข้าร่วมพรรคมาบดตำแหน่งทางการเมืองร่วมรัฐบาลให้หมด..พ.ต.ท. ทักษิณ ใช้ความสัมพันธ์ทางการเมืองส่งบุคคลที่เป็นเส้นสายของตัวเองเข้าไปหาผลประโยชน์ให้ธุรกิจของตัวเอง ทั้งเรื่องของการลอยค่าเงินบาท การคอร์รัปชัน หรือ การรวบอำนาจเบ็ดเสร็จ และตั้งกระทรวงเฉพาะกิจขึ้นมาหาประโยชน์จากสัมปทานและสิทธิพิเศษทางธุรกิจโดยเฉพาะ...วันนี้ผมไม่มีอะไรเกี่ยวข้องกับคนชื่อทักษิณ ไม่ใช่วันนี้ ตั้งแต่วันที่ผมได้พูด ผมได้เตือนแล้วก็ไม่ฟัง ผมบอกน้อง ถ้ามันได้มาอีกแสนล้านเอาไปทำอะไร เขาบอกว่า ก็รู้ แต่ในเมื่อเล่นการเมืองต้องควักเงิน ก็ต้องถือว่าเป็นธุรกิจ...”

2. นายไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ

นายไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และ บุตรชายอดีตนายกรัฐมนตรี พล.อ.ชาติชาย ชุณหะวัณ ได้ขึ้นเวทีกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549 เพื่อกล่าวโจมตีพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตรในประเด็นทางการเมือง

¹⁶² เรื่องเดียวกัน , หน้า 33-34.

¹⁶³ ผู้จัดการรายวัน(28 กุมภาพันธ์ 2549): 2.

กรณีการลงนามข้อตกลงเขตการค้าเสรีหรือFTAว่ามีพฤติกรรมไปในทางทำลายสถาบันชาติ ทั้งนี้เนื่องจากนายไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ ในขณะนั้นดำรงตำแหน่งประธานกรรมการต่างประเทศและได้ทราบถึงพฤติกรรมของพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ที่ได้นำธุรกิจต่างประเทศเข้ามาแสวงหาผลประโยชน์ภายในประเทศเพื่อแลกเปลี่ยนกับผลประโยชน์ของตนและพวกพ้อง ผ่านนโยบายที่เรียกว่า ข้อตกลงเขตการค้าเสรีหรือFTA ซึ่งภายหลังที่ได้มีการลงนามข้อตกลงเขตการค้าเสรีเป็นระยะเวลาหนึ่งปีได้มีการทำวิจัยที่จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าผลผลิตทางการเกษตรมีปริมาณลดลงเกือบครึ่งหนึ่ง ดังที่นายไกรศักดิ์ ชุณหะวัณได้ขึ้นกล่าวปราศรัยในเวทีชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549 ว่า¹⁶⁴

“...การขยายชาติ ซึ่งตนเป็นประธานกรรมการต่างประเทศ คาดไม่ถึงนโยบายทักษิณจะนำธุรกิจต่างประเทศเข้ามายึดประเทศชาติ เอาผลประโยชน์ประชาชนไปแลกกับข้อตกลงเขตการค้าเสรีหรือเอฟทีเอได้อย่างไร ซึ่งเรื่องนี้ได้มีการทำวิจัยที่เชียงใหม่หลังการเซ็นเอฟทีเอ 1 ปี พบว่าผลผลิตเกษตรลดลงเกือบครึ่งหนึ่ง....”

3. ร.ต.อ. ดร. นิติภูมิ นวรรตน์

ร.ต.อ. ดร. นิติภูมิ นวรรตน์ ได้ขึ้นเวทีกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย เพื่อกล่าวโจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรในประเด็นทางการเมืองกรณี แปรรูปรัฐวิสาหกิจ ซึ่งร.ต.อ. ดร. นิติภูมิ นวรรตน์ เห็นว่าเมื่อไหร่ก็ตามที่กิจการรัฐวิสาหกิจโดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจการไฟฟ้า หรือ น้ำประปา ตกอยู่ในมือต่างประเทศ ต่างประเทศก็จะสามารถขึ้นราคาได้ตามอำเภอใจ ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตและราคาสินค้าภายในประเทศสูงขึ้น ทำให้ผู้บริโภคไม่สามารถจับจ่ายใช้สอยและเงินตราที่ไม่สามารถหมุนเวียนซึ่งอาจส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศล่มสลายได้ไม่ต่างอะไรไปจากประเทศอาร์เจนตินาในอดีต

¹⁶⁴ ผู้จัดการรายวัน (12 กุมภาพันธ์ 2549) : 2.

นอกจากนี้ ร.ต.อ. ดร. นิติภูมิ นวรรตน์ ยังได้ต่อต้านแนวคิดของนายบุญคลี ปลั่งศิริ คนสนิทของพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ที่เสนอให้รัฐบาลทักษิณ ชินวัตร ออกกฎหมายอนุญาตให้ชาวต่างประเทศสามารถถือครองที่ดินภายในประเทศไทยได้ 100 เปอร์เซ็นต์¹⁶⁵ ว่าเป็นแนวคิดที่กำลังทำลายสถาบันชาติหรือขายชาติยิ่งไปกว่านโยบายแปรรูปรัฐวิสาหกิจของรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรเสียอีก¹⁶⁵

4. นายการุณ ไสงาม

นายการุณ ไสงาม อดีตสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย ฉายา “ สหายสมคิด ” สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดบุรีรัมย์ในขณะนั้น และผู้เข้าร่วมชุมนุมทางการเมืองนับตั้งแต่เหตุการณ์ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516 , 6 ตุลาคม พ.ศ. 2519 และเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ พ.ศ. 2535 ได้ขึ้นเวทีกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเพื่อเปรียบเทียบความคล้ายคลึงและความแตกต่างระหว่างการชุมนุมทางการเมืองนับตั้งแต่เหตุการณ์ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516 6 ตุลาคม พ.ศ. 2519 และเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ พ.ศ. 2535 กับเหตุการณ์ชุมนุมขับไล่รัฐบาลทักษิณ ชินวัตรของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ว่า มีลักษณะคล้ายคลึงที่สำคัญกล่าวคือ การชุมนุมทางการเมืองทั้ง 4 เหตุการณ์เกิดจากความร่วมมือของบุคคลที่หลากหลายทั้งเพศและวัยทั้งในเมืองและต่างจังหวัดเพื่อเป้าหมายสำคัญในการโค่นล้มรัฐบาลที่ขาดความชอบธรรมทางการเมือง แต่มีความแตกต่างกันตรงที่ การชุมนุมทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยครั้งนี้เป็นการขับไล่รัฐบาลที่มีการทำลายสถาบันชาติผ่านการทุจริตคอร์รัปชันจำนวนมหาศาลอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งแตกต่างไปจากการชุมนุมทางการเมืองครั้งอื่นที่พฤติกรรมกรรมการทุจริตคอร์รัปชันของรัฐบาลยังไม่สามารถเห็นได้อย่างชัดเจนเท่ากับรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรครั้งนี้¹⁶⁶

¹⁶⁵ กฤษฎา ศุภวรรณะกุล, “สัมภาษณ์ ร.ต.อ. ดร. นิติภูมิ นวรรตน์ ,” ผู้จัดการรายวัน (27 พฤษภาคม 2549): 34.

¹⁶⁶ จินดาวรรณ สิ้นคงสิน, “การุณ ไสงาม ครอบครัวยุวกต่อสู้ทางการเมือง ,” ผู้จัดการรายวัน (20 มีนาคม 2549): 34.

4.3.3 ศิลปิน นักแสดง

ศิลปิน นักแสดงที่มีชื่อเสียงที่ได้ขึ้นเวทีกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย มีหลายคนอาทิเช่น

1. นาย ศรัณยู วงศ์กระจ่าง

นายศรัณยู วงศ์กระจ่าง หรือ ตั้ว ศิลปินนักแสดงชื่อดัง ผู้เคยเป็นหนึ่งในร้อยผู้ก่อตั้งและกรรมการบริหารพรรคไทยรักไทยระยะเริ่มต้น

ภาพที่ 4.28

นายศรัณยู วงศ์กระจ่าง ขณะเข้าร่วมชุมนุมกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย
ในปี พ.ศ. 2549

ที่มา ศรัณยู วงศ์กระจ่างบนเวทีกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย(2555 : ออนไลน์)

นายศรีณัฐ วงศ์กระจ่าง¹⁶⁷ ให้เหตุผลในการเข้าร่วมชุมนุมขับไล่รัฐบาลทักษิณ ชินวัตร กับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยที่เคยสนับสนุนพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรมาก่อนว่า เกิดจากความไม่พอใจ พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร ว่ากำลังทำลายสถาบันชาติและพระมหากษัตริย์อยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นเรื่องการขายหุ้นบริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัด จำนวนทั้งสิ้น 73,000 ล้านบาทให้แก่กองทุนเทมาเส็กประเทศสิงคโปร์โดยไม่ชำระภาษี การมีพฤติกรรมส่อไปทางทุจริตคอร์รัปชัน และ การใช้วาจาจาบจ้วงต่อสถาบันพระมหากษัตริย์อยู่บ่อยครั้ง ดังที่นายศรีณัฐ วงศ์กระจ่างกล่าวว่า¹⁶⁸

“...ภาพรวมที่ไม่ชอบคงเป็นเรื่องการบริหารงานของรัฐบาลชุดนี้
อย่างเรื่องขายหุ้นชินฯ การจาบจ้วงด้วยวาจาที่มีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์...
รวมไปถึงคอร์รัปชันที่มันหุ้มนิยมอีกมากมายที่ผมเองก็กังวลใจอยู่ การรวมตัวกัน
แบบนี้มันทำให้รู้ว่าสังคมบ้านเรายังมีคนสนใจเรื่องบ้านเมือง ไม่งั้นเราก็จะได้คุย
กันแต่วงเล็ก ๆ...”

167 นายศรีณัฐ วงศ์กระจ่างได้รับการแต่งตั้งเป็นแกนนำกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย รุ่นที่ 2 เมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551 ใน Astv ผู้จัดการออนไลน์, “ตัว ศรีณัฐ” โดดขึ้นเป็นแกนนำพันธมิตร ฯ เผยหัวใจผมอยู่ตรงนี้มันก็ไม่ได้แล้ว [ออนไลน์], 25 พฤศจิกายน 2551 . แหล่งที่มา www.manager.co.th

168 ผู้จัดการรายวัน (13 กุมภาพันธ์ 2549) : 37.

2. นาย พงษ์พัฒน์ และ นาง รัญญา วชิรบรรจง

ภาพที่ 4.29

ภาพนายพงษ์พัฒน์ และ นางรัญญา วชิรบรรจง ขณะเข้าร่วมชุมนุมกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ในปี พ.ศ. 2549

ที่มา หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน (2549 : 41)

นาย พงษ์พัฒน์ วชิรบรรจง หรือ อีออฟ ได้ขึ้นเวทีกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย เมื่อวันที่ 25 มีนาคม พ.ศ. 2549 โดยให้เหตุผลถึงสาเหตุที่ออกมาเข้าร่วมชุมนุมกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยว่าเกิดจาก การที่ศาลปกครองได้พิพากษาว่าการแปรรูปกิจการรัฐวิสาหกิจอย่างการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยของรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร เป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับประเด็นทางการเมืองกรณีการแปรรูปรัฐวิสาหกิจที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยโจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร มาตลอด ทำให้นาย พงษ์พัฒน์ วชิรบรรจง เห็นว่า ประเด็นทางการเมืองที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยโจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรอาจเป็นเรื่องจริงทั้งหมดก็เป็นได้ จึงตัดสินใจเข้าร่วมกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในที่สุด ดังที่นาย พงษ์พัฒน์ วชิรบรรจง กล่าวไว้¹⁶⁹

“.....ผมไม่ได้รับคำตอบจากท่าน ผมอยากรู้แต่วันหนึ่งผมได้รับคำตอบจากศาลปกครองว่ารัฐบาลผิด ผมไม่เชื่อศาลได้หรือเปล่า นี่แสดงว่าสิ่งที่

¹⁶⁹ ผู้จัดการรายวัน (30 มีนาคม 2549) : 41.

มีอบพันธมิตระพุดมั้นเป็นความจริงดี ....พอศาลตัดสินแล้วทุกอย่างมันชัด มันทำให้ผมรู้สึกว่ามีอบพุดถูก แล้วข่าวอื่นที่มีอบพุดๆกันอีกเยอะ ถ้ามันเป็นจริงละ ผมอยากให้ประเทศชาติสงบ ไม่อยากให้เกิดภัย ไม่อยากให้มีล้มละลายผมเลยออกมา ..”

สำหรับนางธัญญา วชิรบรรจง หรือ แดง ภรรยา นายพงษ์พัฒน์ ได้ให้เหตุผลถึงการเข้าร่วมชุมนุมกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยว่า เนื่องจากได้รับการปลุกฝังให้มีความรักในสถาบันโดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันชาติและพระมหากษัตริย์ รวมไปถึงไม่พอใจการบริหารงานของรัฐบาล ทักษิณ ชินวัตร ในหลายประเด็น อาทิเช่น กรณีการขายหุ้น 73,000 ล้านบาทให้แก่กองทุนเทมาเส็กประเทศสิงคโปร์โดยไม่ชำระภาษี กรณีทุจริตเครื่องตรวจสอบวัดถูระเบิดในสนามบินสุวรรณภูมิ หรือ กรณีศาลปกครองพิพากษาให้ยกเลิกการแปรรูปการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เป็นต้น จึงตัดสินใจเข้าร่วมกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในที่สุด ดังที่ นางธัญญา วชิรบรรจง ได้กล่าวว่า¹⁷⁰

“... เราต้องยุ่งเรื่องการเมือง พ่อแม่เราสอนให้รักแผ่นดิน รักพระมหากษัตริย์ มันเป็นเรื่องที่ต้อง...กรณีศาลปกครองตัดสินยกเลิกการกระจายหุ้นการไฟฟ้าฝ่ายผลิต ดูเหมือนจะเป็นฟางเส้นสุดท้ายและรัฐบาลต้องรับผิดชอบ มันเป็นเรื่องที่รัฐบาลจะต้องออกมารับผิดชอบต่อ แต่ไม่มีใครพูดถึง เทมาเส็ก ซีทีเอ็กซ์ ก็เงียบหายไปหมด มันไม่มีใครพูดถึงเรื่องนี้เลย...”

¹⁷⁰ เรื่องเดียวกัน , หน้า 41.

5. สัญลักษณ์ทางการเมืองในเชิงศิลปดนตรี (Musical)

สัญลักษณ์ทางการเมืองในเชิงศิลปดนตรี (Musical) ที่มาสืบสนุนและตอกย้ำความเชื่อจากประเด็นทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย แบ่งออกเป็น 2 ประเภทได้แก่

5.1 เพลง

การใช้สัญลักษณ์ทางการเมืองในเชิงศิลปดนตรี (Musical) ในรูปแบบเพลง มาสนับสนุนประเด็นทางการเมืองหรือนโยบายทางการเมืองเพื่อสื่อให้ประชาชนที่รับฟังเชื่อและปฏิบัติตามที่ผู้ใช้สัญลักษณ์ทางการเมืองหรือผู้นำทางการเมืองต้องการนั้นมีมาในทางการเมืองไทยนับตั้งแต่ออดีต อาทิเช่น ในสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีได้มีการผลิตเพลง “ สวมหมวก ” ที่มีเนื้อร้องว่า “...เชิญร่วมกันสวมหมวก แสนสะดวกสบายด้วยทั้งสวดยหู ปรงไบหน้าให้แอร่มงามหน้าดู อีกจะชูนามัยให้มันคง สมศักดิ์ศรีมีสง่าเป็นอารยะ อย่ารีรอเลยเจ้าขามาช่วยกัน สมานฉันท์สร้างไทยให้เทียมเขา สวมหมวกเถิดจะสำรวยสวดยไม่เบา สนองเค้าท่านผู้นำกล่าวคำชวน...” หรือ เพลง “ ปลุกฝ้าย ” ที่มีเนื้อร้องว่า “...เราต้องตามคำขอของผู้นำเราชาวไทยให้ปลุกฝ้ายไว้ทั่วแดนไทยจะได้ไม่จน...ยามขาดแคลนทั้งผ้าแพงไม่เว้นวันเลย ชนชาติไทยเอ๋ยอย่าเมินเฉยนะเราชาวไทย เสื้อผ้าขาดสนแล้วปวงชนจะจนลงไป ถ้าแม่นร่วมใจ เราคนไทยชวนชววยเร็วพลัน...” เพื่อมาสืบสนุนให้ประชาชนปฏิบัติตามนโยบายการ”สวมหมวก” และ “ปลุกฝ้าย”ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งตามนโยบายรัฐนิยมของจอมพล ป. พิบูลสงครามสมัยนั้น¹⁷¹ หรือ การต่อสู้ทางการเมืองไทยในอดีตก็มีการใช้เพลงมาเป็นเครื่องมือสำคัญในการต่อสู้ทางความเชื่อหรือความคิดทางการเมืองระหว่างกันโดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงระหว่าง พ.ศ. 2516 – 2519 ระหว่างฝ่ายที่ต่อต้านอุดมการณ์หลักของรัฐ ที่ได้ใช้” เพลงเพื่อชีวิต” มาเป็นสื่อสำคัญในการสะท้อนภาพความไม่เป็นธรรมทางสังคมขณะนั้น¹⁷² วงดนตรีเพื่อชีวิตโดยส่วนใหญ่เป็นวงดนตรีของนักศึกษาตาม

¹⁷¹ นฤมล ทับจุมพล , “ การใช้สื่อในการสร้างอุดมการณ์ทางการเมือง : ศึกษาจากบทเพลงของราชการ (พ.ศ. 2475 – 2530), “ หน้า 72.

มหาวิทยาลัยต่างๆ อาทิเช่น วงกรรมาชนของมหาวิทยาลัยมหิดล วงต้นกล้าและวงกมลของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ วงครูชนของนักศึกษาครู เป็นต้น มีเพลง”เพื่อชีวิต” ที่ได้รับความนิยมยุคนั้น อาทิเช่น เพลงคนกับควายที่มีเนื้อร้องสะท้อนถึงสภาพความไม่เป็นธรรมในสังคมขณะนั้นมีเนื้อร้องว่า “...ความเป็นคนสลายลงไปพลัน กฎมพีกันแรงแบ่งชนชั้น ชนชั้นชาวนาจึงต่ำลงเหยียดหยามชาวนาว่าป่าดง ลำค้ำมุ่นคงคือความตาย...”¹⁷³ กับ ฝ่ายรัฐ ที่ได้มีการตอบโต้”เพลงเพื่อชีวิต” ผ่านการผลิต “ เพลงปลุกใจ” ออกมาเป็นจำนวนมาก เพลงที่ได้รับความนิยมมากที่สุดเพลงหนึ่งยุคนั้น กล่าว คือ “เพลงหนักแผ่นดิน” ประพันธ์โดย พันตรีบุญส่ง หักฤทธิ์ศักดิ์ ได้รับการเปิดครั้งแรกในรายการตะบันไฟ-ตะไลเพลิง และได้รับการเผยแพร่ไปยังสื่อต่างๆของชมรมวิทยุเสรี¹⁷⁴ “เพลงหนักแผ่นดิน” มีเนื้อร้องว่า “..คนใดยุงปลุกปั่น ไทยด้วยกันหวังให้แตกกระจาย ปลุกระดมมวลชนให้สับสนุ่นวาย เพื่อคนไทยแบ่งฝ่ายรบกันเอง..คนใดขายคนขายชาติ ได้โอกาสชี้ทางให้ศัตรู ใฝ่สลายพลังไทยให้พลังผู้ เมื่อศัตรูจู่โจมเสียที่มั่น คนใดคิดร้ายราวี ประเพณีของไทยไม่ต้องการเกื้อหนุนอคติเชื่อลัทธิอันธพาล แพร่นำมันมาบ้านเมืองเรา...หนักแผ่นดิน หนักแผ่นดิน คนเช่นนี้เป็นคนหนักแผ่นดิน”¹⁷⁵ ... เพลง”หนักแผ่นดิน” ส่งผลให้ประชาชนจำนวนหนึ่งเกิดความเชื่อทางการเมืองว่าผู้ที่มาต่อต้านอุดมการณ์หลักของรัฐขณะนั้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งนิสิต นักศึกษา เป็นผู้ที่กำลังทำลายความสามัคคี สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และเป็นผู้ที่ “หนักแผ่นดิน” สมควรอย่างยิ่งที่ต้องกำจัดทิ้ง จนนำไปสู่ปฏิบัติการฆาตกรรมหมู่เมื่อวันที่ 6 ตุลาคม พ.ศ. 2519 ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์¹⁷⁶

ในต่างประเทศ สัญลักษณ์ทางการเมืองในรูปแบบเพลง ก็ได้ถูกใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการต่อสู้ทางการเมืองเช่นเดียวกับสังคมไทย อาทิเช่น เพลงสไตล์ “ บลูส์” ที่มีต้นกำเนิดมาจากแรงงานทาสชาวแอฟริกันซึ่งถูกจับตัวมาทำงานในประเทศสหรัฐอเมริกา ก็ได้ถูกใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการต่อสู้ทางการเมืองของมาร์ติน ลูเธอร์ คิง จูเนียร์ (Martin Luther King, Jr.) เพื่อเรียกร้องความเป็นธรรมให้คนผิวสีในประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นต้น¹⁷⁷

¹⁷²ศิลา โคมฉาย , “ เพลงประโลมโลก ,” มติชนสุดสัปดาห์ 31, ฉบับที่ 1600 (เมษายน 2554) : 67.

¹⁷³นฤมล ทับจุมพล , “ การใช้สื่อในการสร้างอุดมการณ์ทางการเมือง : ศึกษาจากบทเพลงของราชการ (พ.ศ. 2475 – 2530),” หน้า 137.

¹⁷⁴เรื่องเดียวกัน , หน้า 140.

¹⁷⁵เรื่องเดียวกัน , หน้า 146.

¹⁷⁶เรื่องเดียวกัน , หน้า 208.

สำหรับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยก็ได้ใช้เพลงเป็นเครื่องมือสำคัญในการต่อสู้ทางการเมืองเช่นเดียวกัน ดังที่ นายสมศักดิ์ โกศลยสุข แกนนำกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยรุ่นที่หนึ่งให้สัมภาษณ์ว่า¹⁷⁸

“...การต่อสู้ทางการเมืองทุกครั้งจำเป็นต้องมีเพลง แม้กระทั่งเพลงชาติหรือเพลงมาร์ช กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยก็จำเป็นต้องมีเพลงสำหรับการต่อสู้ทางการเมืองเช่นเดียวกัน...”

สัญลักษณ์ทางการเมืองในรูปแบบเพลงที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยผลิตขึ้นมาเพื่อใช้ต่อสู้ทางการเมืองกับรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร มีอยู่หลายเพลง อาทิเช่น

5.1.1 เพลงไอ้หน้าเหลี่ยม

เพลง“ไอ้หน้าเหลี่ยม” เป็นเพลงไทยที่ใช้ทำนองเร่พสมพื้นบ้าน มีความยาวประมาณสิบนาที แต่งโดย สุวรรณ(นามสมมติ) นักแต่งเพลงชื่อดัง เพื่อนร่วมรุ่นโรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา ของนายสนธิ ลิ้มทองกุล¹⁷⁹

เพลง“ไอ้หน้าเหลี่ยม” เป็นเพลงที่มีความสำคัญมากเพลงหนึ่งในการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเนื่องจากได้นำเอาประเด็นทางการเมืองที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยโจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรมาโดยตลอดว่ากำลังทำลายสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ มาแต่งเป็นเพลงได้อย่างครบถ้วน¹⁸⁰ ดั่งเนื้อร้องส่วนหนึ่งว่า¹⁸¹

¹⁷⁷ ภัททิรา ชิงนวรรณ, "นิยามใหม่ของเพลง," ผู้จัดการรายวัน (30 มีนาคม 2549): 34.

¹⁷⁸ สัมภาษณ์ สมศักดิ์ โกศลยสุข, แกนนำกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยรุ่นที่หนึ่ง, 9 พฤศจิกายน 2555.

¹⁷⁹ อัญชลี ไพรวิทย์, เล่าหลังไมค์ เล่าหลัง “แม่ว”, หน้า 140 – 142 .

¹⁸⁰ ต่อพงษ์ เสวตตามร, "เพลง ดนตรี และบทกวีที่ทำให้ทักษิณต้องถอย," ผู้จัดการรายวัน (7 เมษายน 2549): 41.

“..... สีเหลืองก็มีสีด้านไอ้คนหน้าด้านคือไอ้หน้าเหลือง”

ไอ้ลิวลือสิงคโปรโตกไอ้ลิวลือสิงคโปรโตกมันจะตกรรกกะลาหัวไม่เจียม

...มันขายชินฯ ขายชาติเบ็ดเสร็จ มันสูบประเทศให้โคตรอาเตี้ยโคตรอาม่า

ไอ้ย เหลี่ยม เหลี่ยม เหลี่ยม เหลี่ยม เหลี่ยม

ไอ้ย เหลี่ยม เหลี่ยม เหลี่ยม เหลี่ยม เหลี่ยม

ไอ้หน้าเหลือง หน้าเหลือง หน้าเหลือง อำนาจหน้าเหลืองมันซื้อด้วยเงินตรา

มันรวมหัวลอยค่าเงินบาท ป่วนเศรษฐกิจชาติเพราะมันตุนดอลลาร์

กฎหมายถ้ามันมีช่องโหว่ มันก็เอาหัวโผล่ออกไปทำการค้า

พอเรื่องปูดมันก็จ้างทนาย แต่มันลืมนอบหมายให้พูดเรื่องจรรยา

มันซื้อที่ดินถึงกำไร มันรู้ข้อมูลภายใน ว่าจะมีรถไฟฟ้า

นโยบายมันเอื้อประโยชน์ มันรวยกันทั้งโคตรไปจนถึงข้า

ของนอกมาตีตลาดในประเทศ เพราะมันเปิดฟรีเทรดแลกกับไอพีสตาร์

มันทำตัวเป็นมาเฟียธุรกิจ รีดไทยทุจริต แล้วมันยังสั่งข่มฆ่า(หุย)

.... เวลาหิวกินคลื่นความถี่ ไม่ก็ไปรษณีย์ ไม่ก็การไฟฟ้า

ของว่างมันก็กินลำไย แกล้มกับที่พีไอ ไม่ก็กินต้นกล้า

มันเทศโฮมหูน ปตท. ไปฝากไอ้คฝากอ้อที่บ้านจันทร์ส่องหมา

ไอ้หน้าเหลือง หน้าเหลือง หน้าเหลือง มันคิดแต่หาเล่ห์เหลี่ยม นอนก็ไม่เต็มตา

มันหมกมุ่นเรื่อง CTX จนลืมนเรื่องเช็กซ์ ที่มันชอบนักหนา

มันกังวลเรื่องแอมเฟลิริช จนมันลืมนรูตชิปตอนไปเยี่ยมออกมา

มันเป็นห่วงกลัวดวงจะดับ กลัวโดนยึดทรัพย์ กลัวสหภาพ

ไอ้ย เหลี่ยม เหลี่ยม เหลี่ยม เหลี่ยม เหลี่ยม

ไอ้ย เหลี่ยม เหลี่ยม เหลี่ยม เหลี่ยม เหลี่ยม

.... เอาเงินยัดศาลรัฐธรรมนูญ สังคคีชุกหูนไม่ให้พิจารณา (เฮ้ย)

องค์กรอิสระอัปรีย์ มันให้พวกขันทิปไปจัดซื้อจัดหา

¹⁸¹ Astv ผู้จัดการออนไลน์ ,มาแล้ว“ คนหน้าเหลือง “ เพลงสุดฮอตของคนยุคนี้ [ออนไลน์],27 มีนาคม 2549. แหล่งที่มา
www.manager.co.th

มันติดสินบนข้าราชการ ใครที่ชุกมันได้เลื่อนขั้นทะเล่อทะล่า
 ใช้น้ำเหลียม น้ำเหลียม น้ำเหลียม ใช้น้ำเหลียม น้ำเหลียม มันทำตัวอหังการ์
 มันอยากเป็นรัฐบุรุษ ให้นำหน้าหน้าทางกุด จะชุกอเทียบป่า
 มันไม่รู้ที่สูงที่ต่ำ มันพูดจาระยาจาบจ้วงราชา
 มันอวดดีแต่งตั้งสังฆราช ที่หน้าตาประหลาดเพราะมันเป็นมารศาสนา
 ใ้ย เหลียม เหลียม เหลียม เหลียม เหลียม
 ใ้ย เหลียม เหลียม เหลียม เหลียม เหลียม
 .... ใช้น้ำเหลียม น้ำเหลียม น้ำเหลียม ถ้าขึ้นให้มันหน้าเหลียมไปจนถึงสมัยหน้า
 เมืองไทยคงกลายเป็นคุกลับๆ เป็นที่ตั้งฐานทัพพวกอเมริกา (เฮ้ย)
 สิงคโปร์มันจะเข้านอกออกใน วางมาดเส้นใหญ่ ไม่ต้องป้อมวีซ่า
 หมอผีเขมรจะร่ำรวย ร่ายเวทย์ล้างชวยเวลาเหย้าเข้าสภา (หุๆ)
 มันคงจะแอบเงินกองทุน ไปปล่อยกู้อุดหนุนเศรษฐกิจพม่า
 ประเทศไทยมันคงเอาเข้าตลาด ขายหุ้นละ 1 บาท บอกว่าราคาพาร์ (เฮ้ย)
 ให้อากูเปลี่ยนเนื้อเพลงชาติ ลิขสิทธิ์ผูกขาดทั้งชาตินี้ชาติหน้า
 ฮิตเลอร์กลับชาติมาเกิดใหม่ เป็นลูกคนสุดท้ายชื่อเด็กชายพวงทองทา
 สีเหลียมก็มีสีด้าน ใ้ยคนหน้าด้าน คือใช้น้ำเหลียม
 ใ้ยลื้อลื้อสิงคโปร์โตก ใ้ยลื้อลื้อสิงคโปร์โตก มันจะตกนรก กะลาหัวไม่เจียม....”

จากเนื้อร้องเพลง”ใช้น้ำเหลียม”ดังกล่าวมาแล้วข้างต้นจะเห็นได้ว่าครอบคลุมประเด็น
 ทางการเมืองที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยกล่าวโจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร ไว้เกือบ
 ครบถ้วน อาทิเช่น การทำลายสถาบันชาติ “... มันขายชินฯ ขายชาติเบ็ดเสร็จ มันสูบประเทศ
 ให้โคตรอตาเดียวโคตรอาม่า...” ผ่านการมีผลประโยชน์ทับซ้อน “นโยบายมันเอื้อประโยชน์ มัน
 รวยกันทั้งโคตรไปจนถึงชีซ่า...” โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับประเทศสิงคโปร์...”...ใ้ยลื้อลื้อสิงคโปร์โตก
 ใ้ยลื้อลื้อสิงคโปร์โตกมันจะตกนรกกะลาหัวไม่เจียม ....” การลงกรลงนามข้อตกลงเขตการค้า
 เสรีหรือFTAเพื่อแลกเปลี่ยนกับผลประโยชน์ตน “.....ของนอกมาตีตลาดในประเทศ เพราะมัน
 เปิดฟรีเทรดแลกกับไอฟิสตาร์..”การพยายามแปรรูปรัฐวิสาหกิจ”...เวลาหิวกินคลื่นความถี่
 ไม่ก็ไปรษณีย์ไม่ก็การไฟฟ้า มันเทคโฮมหุ้นปตท.ไปฝากไอ้คฝากอ้อที่บ้านจันทรส่องหมา
 ...”การพยายามหลีกเลี่ยงการจ่ายภาษี 73,000 ล้านบาท“....มันบอกว่ามันเป็นคนดีแต่มันโกง
 ภาษีมันให้ลูกรับหน้า....” และการมีผลประโยชน์ทับซ้อนในประเทศพม่า”...มันคงจะแอบ

เงินกองทุนไปปล่อยกู้อุดหนุนเศรษฐกิจพม่า...” รวมไปถึงการทำลายสถาบันศาสนาให้เกิดความแตกแยกผ่านการพยายามแต่งตั้งสมเด็จพระสังฆราช “..... มันอวดดีแต่งตั้งสังฆราชที่หน้าตาประหลาดเพราะมันเป็นมารศาสนา...” และการพยายามทำลายสถาบันพระมหากษัตริย์ผ่านวิธีการต่างๆ อาทิเช่นการใช้วาจาจาบจ้วง “...มันไม่รู้ที่สูงที่ต่ำมันพูดจาระยำจาบจ้วงราชา...” เป็นต้น

เพลง“ไอ้หน้าเหลี่ยม”เป็นเพลงที่ส่งผลอย่างยิ่งต่อการเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเนื่องจากได้ทำให้ประเด็นทางการเมืองที่กลุ่มพันธมิตรนำมาโจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร ซึ่งปกติทั่วไปเป็นเรื่องสลบซับซ้อนเข้าใจยากให้กลายเป็นเรื่องเข้าใจง่าย ทำให้ประชาชนทั่วไปสามารถรับรู้และเข้าใจถึงความเลวร้ายของรัฐบาลทักษิณชินวัตรว่ากำลังพยายามทำลายสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์อยู่ จนมาเข้าร่วมหรือชุมนุมกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในที่สุด ดังที่รศ.ดร. เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง หนึ่งในผู้มีบทบาทสำคัญในการเคลื่อนไหวทางการเมืองกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในปี พ.ศ. 2549 ได้กล่าว¹⁸²

“...เราพูดมา 5 ปี คนฟังเข้าใจบ้างไม่เข้าใจบ้าง นี่ฟังเพลงไอ้หน้าเหลี่ยม 10 นาที รู้หมดเลยว่าใครโกงและโกงกันอย่างไร อะไรกันบ้าง...

5.1.2 เพลงเทียนแห่งธรรม

เพลง“เทียนแห่งธรรม” แต่งโดยตี๊ดตี๊ด หรือ เขียวี่ ลาสเวกัส อดีตนักร้องนางงาม “เดอะเจนเนอเรชั่น” ที่ได้เอาคำปราศรัยของนายสนธิ ลิ้มทองกุล มาแต่งเป็นเพลง¹⁸³ ดังเนื้อร้องว่า¹⁸⁴

¹⁸² ัญชลี ไพรีรัก , เล่าหลังไมค์ ไล่หลัง “แม่ว” , หน้า 141.

¹⁸³ คำคุณ สิริทิสมาน , ปรากฏการณ์สนธิ จากสื่อเหลืองถึงฟ้าพันคอสีฟ้า , หน้า 91.

¹⁸⁴ เรื่องเดียวกัน , หน้า 89 – 90.

“...จุดเทียนเล่มน้อย แล้วนำมาร้อยรวมกัน
 ประคองให้มันหลอมรวมกันให้เป็นดวงใหญ่
 สยบพวกมาร เผาผลาญผีเปรตจัญไร
 ไล่มันออกไป จากประเทศไทยของเราเสียที
 พ่อแม่พี่น้อง ขอจงมาคล้องดวงใจ
 จับมือกันไว้ สู้ไปให้มันเต็มที
 ประเทศของเรา เราหวงดังดวงชีวิ
 หากใครร้ายผี พร้อมพลีถึงตาย ไม่หวั่น
 จะขอเป็นยาม...รักษาแผ่นดิน
 ขอเอาชีวิตรักษาประชาชน
 ขอเอาพระธรรมนำหน้าเข้าป่าประจัน
 ตาต่อตา ฟันต่อฟัน ให้มันรู้ไป
 จากเทียนเล่มน้อย ที่นำมาร้อยรวมกัน
 ประคองให้มันหลอมรวมกันให้เป็นดวงใหญ่
 ชับไล่พวกมาร เผาผลาญผีเปรตจัญไร
 ไล่มันออกไป เอาประเทศไทยของเราคืนมา
 ไล่มันออกไป...เอาประเทศไทยของเราคืนมา...”

เพลง”เทียนแห่งธรรม” เป็นเพลงที่มีความสำคัญมากอีกเพลงหนึ่งในการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยนอกจากเพลง “ไฉ่หน้าเหลี่ยม” ดังกล่าวข้างต้น เนื่องจากเพลง”เทียนแห่งธรรม”นอกจากจะสนับสนุนความเชื่อจากประเด็นทางการเมืองที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยกล่าวมาโดยตลอดว่าออกมาต่อสู้ทางการเมืองเพื่อปกป้องสถาบันแล้วดังเนื้อร้องที่ว่า“...จะขอเป็นยาม...รักษาแผ่นดินขอเอาชีวิตรักษาประชาชน ขอเอาพระธรรมนำหน้าเข้าป่าประจัน ตาต่อตา ฟันต่อฟัน ให้มันรู้ไป...” เพลง”เทียนแห่งธรรม” ยังเป็นเพลงที่ต้องเปิดก่อนที่แกนนำกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยจะกล่าวปราศรัยทุกครั้ง โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อให้ประชาชนผู้เข้าร่วมชุมนุมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับแกนนำในการขับไล่รัฐบาลทักษิณ ชินวัตร ดังที่นายสมศักดิ์ โกศลยสุทธิ ให้สัมภาษณ์ว่า¹⁸⁵

¹⁸⁵สัมภาษณ์ สมศักดิ์ โกศลยสุทธิ ,แกนนำกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยรุ่นที่หนึ่ง, 9 พฤศจิกายน 2555.

“...เพลงเทียนแห่งธรรม สื่อเนื้อหาให้คนมีความรัก คือเรามีมิติ หลังจากการฟังแล้วว่า ให้เป็นสัญลักษณ์ของพันธมิตร กลายเป็นซิมโบลิก (symbolic) เปิดก่อนแกนนำ เพื่อช่วยหล่อหลอมผู้ร่วมชุมนุมให้เป็นกลุ่มเป็นก้อน รักกัน เป็นการละลายพฤติกรรม..”

นอกจากเพลง“ไอ้หน้าเหลี่ยม” และ เพลง”เทียนแห่งธรรม” แล้วกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ยังได้ผลิตเพลงออกมาอีกเป็นจำนวนมากเพื่อสนับสนุนและตอกย้ำความเชื่อจากประเด็นทางการเมือง กล่าวคือ รัฐบาลทักษิณ ชินวัตรกำลังทำลายสถาบันซึ่งตรงข้ามกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย อาทิเช่น เพลง”ถ้าไทยรักไทย” ของ คณาคำ อภิวิทย์ หรือ บี ที่ได้เปรียบเทียบกับพรรคไทยรักไทยว่าไม่ได้ทำตามสัญญาที่ให้ไว้กับประชาชน แต่กลับมีพฤติกรรมทำลายสถาบันชาติ ดังเนื้อร้องว่า “... ถ้าไทยรักไทยไม่ใช่ด้วยเพียงปากว่า คำพูดคำจาสัญญา พาให้ลุ่มหลงไว้เนื้อเชื่อใจก็ปล่อยให้อยู่จนทุกขระทม กว่าจะรู้ว่าเราโง่งมเกือบล้มจมกันไปทั้งแผ่นดินไหนว่ารักไทยห่วงใยของไทยทั้งชาติเจ็บปวดที่ทราบราชาติถูกเอาไปขาย เอาเงินไปโน่น เอาหุ้นชุกนี้ แล้วให้เราเป็นหนี้จนตาย ยังบอกว่าไทยรักไทย ไม่อายที่ไทยระทม...” ซึ่งตรงข้ามกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ที่ คณาคำ อภิวิทย์ ออกมาต่อสู้ด้วยว่ากำลังทำเพื่อสถาบันชาติ ศาสนา และ พระมหากษัตริย์ อยู่ “...ถ้าเรารักไทย รักมันจะทำเพื่อชาติมั่นในพระศาสน์ กษัตริย์เหนือสิ่งใดชวานทองวันนี้สั้นคลอน สะท้อนดวงใจเมื่อไทยยังไม่รักไทยแล้วจะเหลือใครบนแดนชวานทอง...”¹⁸⁶ เพลง “ รวมพลัง(ร่วมกู้ชาติ) ของ จอร์จ พนมกร ผ่อนผัน ที่ต้องการสนับสนุนความเชื่อว่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยออกมาต่อสู้ทางการเมืองเนื่องจากมีความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ดังเนื้อร้องว่า “..ปราบปรามให้มันหมดไป ให้แผ่นดินไทยเหลือแต่คนดีให้โลกรู้ว่าคนไทย เปี่ยมด้วยใจจงรักภักดี ให้ได้รู้วันนี้... ขอตายบนแผ่นดินไทย...” หรือ เพลง”เอามันออกไป” ของ บลู อิสรา ที่มาสนับสนุนความเชื่อจากประเด็นทางการเมืองว่า รัฐบาลทักษิณ ชินวัตร กำลังทำลายสถาบันชาติอยู่สมควรอย่างยิ่งที่ประชาชนจะเข้ามาร่วมขับไล่กับ

¹⁸⁶ Astv ผู้จัดการออนไลน์ , “ถ้าไทยรักไทย”ความในถึงนายกฯจาก “บี คณาคำ”[ออนไลน์], 3 เมษายน 2549. แหล่งที่มา www.manager.co.th

กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย “... พวกโจรจัญไรคิดเอาชาติไทยไปขาย ยอมมัน
ทำไมเพื่อแผ่นดินไทยต้องช่วยกัน เอามันออกไปๆ...”¹⁸⁷ เป็นต้น

5.2 ละคร

การใช้สัญลักษณ์ทางการเมืองในเชิงศิลปดนตรี (Musical) ในรูปแบบการละคร เพื่อสื่อ
ให้ประชาชนผู้รับรู้สัญลักษณ์ เกิดความเชื่อทางการเมืองอย่างฝังหัว หรือ Political myth จนปฏิบัติ
ตามที่ใช้สัญลักษณ์ทางการเมืองต้องการนั้นมีมาในทางการเมืองไทยนับตั้งแต่อดีต อาทิเช่น
ในช่วงระหว่าง พ.ศ. 2490 – 2500 จอมพล ป. พิบูลสงคราม ได้มอบหมายให้พล.ต. หลวงวิจิตร
วาทการ ผลิตละครปลุกใจอิงประวัติศาสตร์ชาติไทยแนวชาตินิยมได้แก่เรื่อง อานุภาพแห่งความ
เสียสละ อานุภาพพอขุนรามคำแหง และ อานุภาพแห่งความรัก มาปลุกเร้าประชาชนให้เกิดความ
สามัคคีในการต่อต้านลัทธิ คอมมิวนิสต์ขณะนั้น¹⁸⁸ หรือ พล.ต.อ. เผ่า ศรียานนท์ อธิบดีกรมตำรวจ
ขณะนั้นได้สั่งให้ผลิตละครเรื่อง “ ทางอเวจี ” แล้วนำฉายทั่วประเทศเพื่อต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์
เช่นเดียวกัน¹⁸⁹ เป็นต้น

สำหรับกลุ่มพันธมิตรประชาชนได้ใช้สัญลักษณ์ทางการเมืองในเชิงศิลปดนตรี (Musical)
ในรูปแบบละครที่เรียกว่า “ละครจิ้ง” หรือเรียกอีกนัยหนึ่งว่า “จิ้ง”

คำว่า “จิ้ง” ซึ่งมีความหมายว่าละครจิ้งนั้นเป็นคำที่นำมาใช้เรียกการแสดงมหรสพอย่าง
หนึ่งของจีน เล่นเป็นเรื่องราว มีการขับร้องและเจรจาประกอบท่าทางการแสดงเป็นละครจีนแบบ
โบราณ จิ้งนั้นมีการแสดงในประเทศไทยนับตั้งแต่สมัยพระเจ้ากรุงธนบุรี ปรากฏหลักฐานชัดเจน
เมื่อพระเจ้ากรุงธนบุรี(สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช)ทรงโปรดให้จัดขบวนแห่อย่างใหญ่โต เพื่อ
อัญเชิญพระแก้วมรกต ซึ่งรัชกาลที่หนึ่งเมื่อคราวดำรงพระยศเป็นเจ้าพระยามหากษัตริย์ศึกทรงยก

¹⁸⁷ รวมเพลงกู้ชาติพันธมิตร [ออนไลน์] , แหล่งที่มา www. Manager .co.th

¹⁸⁸ นฤมล ทับจุมพล , “ การใช้สื่อในการสร้างอุดมการณ์ทางการเมือง : ศึกษาจากบทเพลงของราชการ (พ.ศ. 2475 – 2530) , “
หน้า 193.

¹⁸⁹ เรื่องเดียวกัน , หน้า 79.

ทัพไปตีเวียงจันทน์ และได้ทรงอัญเชิญลงมาด้วย ในขบวนแห่ดังกล่าวนอกจะมีโยน ละคร ดนตรี ปี่พาทย์แล้ว ในหมายรับสั่งยังปรากฏว่ามี “จิว” ไปแสดงด้วย¹⁹⁰

จิวที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยนำมาแสดงเป็นจิวการเมืองที่เรียกอีกชื่อหนึ่งว่า “จิวธรรมศาสตร์” ซึ่งเป็นจิวสมัครเล่นที่เกิดจากการรวมตัวของบุคคลหลากหลายอาชีพไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร หรือ เจ้าของบริษัท มีนายวิโรจน์ ตั้งวาณิชย์ อดีตนักโทษคดีการเมืองช่วงพ.ศ. 2519 เป็นนายโจ¹⁹¹

ภาพที่ 4.30

ภาพ จิวธรรมศาสตร์ ขณะแสดงบนเวทีชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

ที่มา จิวธรรมศาสตร์(2555:ออนไลน์)

จิวธรรมศาสตร์ที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยนำมาแสดงได้นำเอาเรื่อง “ เปาบุ้นจิ้น” มาเป็นกรอบหลักการแสดงภายใต้ชื่อเรื่องว่า “ เปาบุ้นจิ้นผจญคนหน้าเหลี่ยม” จิวธรรมศาสตร์มีความสำคัญในการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยไม่ต่างอะไรไปจากสัญลักษณ์ในรูปแบบเพลงดังกล่าวไปแล้วข้างต้น ทั้งนี้เนื่องจากได้เอาประเด็นทางการเมืองที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยโจมตีรัฐบาลทักษิณ ชิน

¹⁹⁰ศยามล เจริญรัตน์ , "จิวแต่จิว" ในฐานะละครสังคม : สัญลักษณ์ทางชาติพันธุ์ไทยจีน,"(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2544), หน้า 1-3 .

¹⁹¹รัชตวดี จิตดี , " จิวธรรมศาสตร์, " ผู้จัดการรายวัน (3 มีนาคม 2549): 34.

วัตรซึ่งส่วนใหญ่เป็นเรื่องสลบซับซ้อนเข้าใจยากมาเป็นบทพูดของตัวละครจิวที่ใช้แสดง ดังที่ นายวิโรจน์ ตั้งตั้งวานิชย์ นายโรงจิ๋วธรรมศาสตร์กล่าวว่า¹⁹²

“...ถ้าอยู่ในเหตุการณ์ปกติ เชื่อเถอะว่ากิจการเมืองแบบจิ๋วธรรมศาสตร์มันไม่สนุก ...ต้องมีประเด็นแหลมคมที่คนในสังคมรู้สึกร่วมกัน แล้วเราก็จะหยิบตรงนี้มาใช้เป็นบทละครในการต่อสู้...”

จิ๋วธรรมศาสตร์ที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยนำมาแสดงมีทั้งสิ้น 5 ภาค แม้ว่าทั้ง 5 ภาคจะมีรูปแบบการนำเสนอแตกต่างกัน แต่มีจุดร่วมสำคัญกล่าวคือ จิ๋วธรรมศาสตร์ทั้ง 5 ภาคล้วนแต่ได้นำประเด็นทางการเมืองที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยโจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร มาเป็นบทพูดของตัวละครจิวทั้ง 5 ภาค ได้แก่

5.2.1 จิ๋วธรรมศาสตร์ภาคแรก ตอน ศึกซุกหันภาคพิสดาร พิชิตแดงก็มถล่มวังจันทร์สองหล้า

จิ๋วธรรมศาสตร์ภาคแรกได้จัดแสดงขึ้นบนเวทีชุมนุมใหญ่ของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549 และได้ถ่ายทอดผ่านสื่อต่างๆในเครือข่ายไปทั่วประเทศ จิ๋วธรรมศาสตร์ภาคนี้ได้นำประเด็นทางการเมืองที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยโจมตี พ.ต.ท.ดร. ทักษิณ ชินวัตร ในกรณีเรื่องบริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัดของ พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตรได้ขายหุ้นให้แก่ กองทุนเทมาเส็กของรัฐบาลสิงคโปร์จำนวนทั้งสิ้น 73,000 ล้านบาทโดยไม่ชำระภาษี มาเป็นบทพูดของตัวแสดงจิวในเรื่อง ดังที่ตัวแสดงกล่าวว่า¹⁹³

¹⁹² รัชตวดี จิตดี, “จิ๋วธรรมศาสตร์,” ผู้จัดการรายวัน: 34.

¹⁹³ จิ๋วธรรมศาสตร์เรื่อง”เป่าบุนจัน”ตอนที่ 1 “เป่าบุนจันผจญคนหน้าเหลี่ยม”[ออนไลน์], 26 กุมภาพันธ์ 2549. แหล่งที่มา www.fringier.org.com

“ **จิวทักษิณ:** อ้าวทักษิณ ประมุขหน้าเหลี่ยมแห่งเสียมก๊ก ฉายานายกฯ จอมซุก...อ้าวเคยเกาะแข็งเกาะขาขอสัมปทานจากท่าน รสช.นะ สมัยก่อนนะมีเงินแค่ 15,000 ล้านอียิปต์ แต่ 5 ปีผ่านไปเงินเพิ่มขึ้นแค่ 73,000 ล้านอียิปต์ เพราะว่าอ้าวใช้นโยบายเก็บหนึ่งส่วน ออมสามส่วน.....

จิวเป่าบู้จิ้น : ....ข้าหน้าดำ ได้รับการร้องเรียนผ่านเป่าบู้จิ้นดอทคอมว่า ท่านประมุขหน้าเหลี่ยมหมดความสง่างามที่จะเป็นประมุขเสียมก๊กอีกต่อไปด้วยข้อหาซุกหุ้น...ข้าจึงต้องเปิดศาล

จิวทักษิณ : เอ๊ย บังอาจข้าชดถุพระพรหม กราบไหว้พระพุทธรูปติดสินบนพระราหู ด้อบปีตุลาการมาแล้ว ไฉนข้าจะซื้อเป่าบู้จิ้นไม่ได้ ข้าขอถามศาลโค่งฟงราคาหุ้นละเท่าไร ข้าจะขอซื้อบ๊ัก ลีตโนราคาพาร์

จิวเป่าบู้จิ้น : ....เอ๊ย วาจาดูจมาลม ศาลโค่งฟงไม่ได้มีไว้ขายเหมือนกับศาลที่ทำตัวเป็นตุลาการเอื้ออาทร แต่ข้ากำลังไต่สวนเจ้า เนื่องจากมีผู้เรียกร้องว่าทักษิณ...ออกไป

จิวทักษิณ : ...ข้ามีคำอธิบาย ข้าใช้กระบวนการทำโยกย้ายช้อนซุก แยกสลายหุ้นชินฯ ของข้าออกเป็นส่วนๆหุ้นบางส่วนเอาไปซุกไว้ให้ลูกโเคิด บางส่วนซุกไว้ให้ลูกอึ้งอึ้งคนใช้ เมียคนใช้ คนสวน คนขับรถ และบางส่วนซุกไปไกลถึงหมู่เกาะบริติชเวอร์จิน ก่อนจะนำมารวมกันขายให้กับเทมาเส็ก..

จิวตัวแทนเด็กอนุบาลวัดมหาธาตุ : ข้าในฐานะอนาคตของชาติ มาร้องขอความเป็นธรรม แทนแม่ค้าทำพระจันทร์ว่า เหตุไฉนท่านหน้าเหลี่ยมขายหุ้นชิน 73,000 กว่าล้านไปให้สิงคโปร์ โดยไม่เสียภาษีแม้แต่อียิปต์เดียว แต่แม่ค้าหาเข้ากินค่าถึงมีสรรพากรมาคอยนั่งนับขามเก็บภาษี (เสียงผู้เข้าร่วมชุมนุมให้ร้อง) ท่านตอบคำถาม เด็กอนุบาลได้บ้างไหม

จิวเป่าบู้จิ้น : เอ้อ แล้วไฉนเจ้าหน้าเหลี่ยมขายได้เงินตั้งมากมายแล้วไม่ยอมเสียภาษีซักอียิปต์เดียว.....”

5.2.2 จิวธรรมศาสตร์ภาคสอง ตอน ตามล่าหาจะเด็ดถล่มไทยเจ็ยะไทย พิชิตวังจันทร์ส่องหล้า ตอนปริศนาทำไมไม่ออก

จิวธรรมศาสตร์ภาคสองได้จัดแสดงขึ้น ณ เวทีชุมนุมใหญ่ของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเมื่อวันที่ 5 มีนาคม พ.ศ. 2549 จิวภาคนี้ได้นำประเด็นทางการเมืองที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยโจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร กรณีการขายหุ้น 73,000 ล้านบาทโดยไม่ชำระภาษีมาเป็นบทละครพูดของตัวแสดงจิวเหมือนภาคแรกเพียงแต่เสริมประเด็นว่าการที่ พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตรไม่ยอมลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีดังที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเรียกร้องเนื่องจากต้องการปกป้องเงิน 73,000 ล้านบาทที่ได้มาจากกองทุนเทาเส็ก และยังได้นำเอาประเด็นทางการเมือง ที่นายเสนาะ เทียนทอง ขึ้นเวทีกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเพื่อปราศรัยโจมตี พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตรเมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549 ว่า กำลังทำลายสถาบันชาติผ่านการคอร์รัปชันรูปแบบต่างๆ มาเป็นบทละครพูดของตัวแสดงใหม่ของจิวในภาคนี้ที่ชื่อว่า “จิวเสนาะ” ในภาคนี้อีกด้วย ดังที่ตัวแสดงจิวกล่าว¹⁹⁴

“...จิวจะเด็ด : ไซ้แล้วท่านเปากรรมสรรพากรข่มขึ้นทางจิตใจข้า ข้าไม่ใช่ดารา ข้าเป็นเพียงพ่อค้าขายสีหมีเกี้ยว แต่มีสรรพากรมานั่งนับกวยเดียวข้าเป็นขามๆ มารีดภาษีข้าไม่เว้นแต่ละวัน แต่เหตุไฉนไฉนหน้าเหลี่ยม ขายหุ้นให้ต่างชาติ 73,000 อีแปะ ไม่เสียภาษีแม้แต่อีแปะเดียว

จิวเป่าบู้จิ้น : เอาละๆทุกทาน ข้าพิจารณาแล้ว เพื่อเห็นแก่ความสุขสงบของบ้านเมือง ในเมื่อท่านยุบสภาแล้ว ท่านยังต้องลาออก เห็นไหมว่ามีคนข้างหน้านับแสนมาชุมนุม ทักษิณ ออกไปๆๆ

จิวเสนาะ : ... อีวะจะมาขอล้างบาปคดีกับเจ้า

จิวเป่าบู้จิ้น : ล้างบาปอะไรของเจ้า

¹⁹⁴จิวธรรมศาสตร์เรื่อง”เป่าบู้จิ้น”ตอนที่ 2 “ตามล่าหาจะเด็ด ถล่มพรรคไทยเจ็ยะไทย พิชิตวังจันทร์ส่องหล้า” [ออนไลน์], 5 มีนาคม 2549. แหล่งที่มา www.fringier.org.com

จิวเสนาะ :อ้าวทำคลอดนายกฯ มาแล้ว 3 คน ใ้หน้าเหลี่ยมเป็นรายล่าสุด...อ้าวตามมันไม่ทัน สุดท้ายอ้วถูกมันหลอก

จิวเป่าบู้จิ้น :แล้วมันหลอกเจ้าด้วยเรื่องอันใด

จิวเสนาะ :ตอนแรกใ้หน้าเหลี่ยม มันหลอกอ้วว่า มันรวยพอแล้ว แต่อ้วมารู้ทีหลังว่า รวยแล้วพอไม่มีในโลกหรอก มันใช้นโยบายแตกกันจ้ง ไม่ว่าจะโกงเรื่องโกงเครื่องตรวจจับระเบิด CTX โกงกล้ายาง โกงลำไย โกงภาษี แถมยังออกกฎหมายดาวเทียม ยกโทรศัพท์มือถือให้ต่างชาติ

จิวทักษิณ :กูไม่ออก กูไม่ขึ้นศาล กูไม่ยอมถูกซักฟอก จนกว่ากูจะได้เงินจากเทมาเส็ก มันยังจ่ายกูไม่ครบ 73,000 ล้านเลย ใ้สิงคโปร์จะซักดาบกู กูเลยต้องอยู่ต่อเพื่อทวงหนี้มันก่อน.....”

5.2.3 จิวธรรมศาสตร์ภาคสาม เรื่องพิชิต FTA ถล่มสภาจ๊ก ตอน หรือว่ามันเป็นคนบ้า

จิวธรรมศาสตร์ภาคสามได้จัดแสดง ณ เวทีชุมนุมใหญ่ของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเมื่อวันที่ 13 มีนาคม พ.ศ. 2549 จิวภาคนี้ได้นำเอาประเด็นทางการเมืองที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยโจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรว่าได้มีการลงนามในข้อตกลงเขตการค้าเสรี กับประเทศจีนและออสเตรเลีย จนส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อประชาชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งเกษตรกรเพื่อแลกเปลี่ยนกับผลประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้อง มาเป็นบทละครพูดของตัวเอง แสดงจิว ดังที่ตัวแสดงจิว กล่าววว่า¹⁹⁵

¹⁹⁵จิวธรรมศาสตร์เรื่อง”เป่าบู้จิ้น”ตอนที่ 3 “หรือว่ามันเป็นคนบ้า” [ออนไลน์],5 มีนาคม 2549. แหล่งที่มา

“...**จิ๋วสุดารัตน์(คุณหญิงสุดารัตน์ เกยุราพันธ์)** : ส่วนข้าก็คนแรก ข้าขอคุณตี๊กหมู หมาก กา ไก่ เพราะเกษตรกรเป็นฐานเลี้ยงที่สำคัญของเรา แต่ที่ผ่าน มาข้าเห็นว่าเกษตรกรยังลำบากไม่พอ เราจึงต้องเปิดการค้าเสรี หรือเอฟทีเอ เพื่อ ยกเสียมก๊กให้กับต่างชาติ ฮี้ๆๆๆ

จิ๋วศิเทย(นาวาอากาศตรีศิธา ทิวารี): เรียนนายหญิง เอฟทีเอ แปลว่าอะไรฮ้าา ศิเทยไม่ทราบความหมายเลยฮ้าา

จิ๋วสุดารัตน์(คุณหญิงสุดารัตน์ เกยุราพันธ์): ศิเทย มาใกล้ๆ ข้าซิ ข้าจะบอก เอฟ ที เอ เป็นภาษาอังกฤษ ภาษาสันสกฤต ย่อมาจาก ฟัก เทมาเส็ก ออเลดี หรือ สนิทสัญญาข่มขืนเสียมก๊กจนเรียบบ้อยโรงเรียนจีน

จิ๋วทักษิณ : ดีมาก ข้าชอบฟัก ฟักแพงแดงโมไซโยไอ้ฮิ้ว ฮ้าๆๆ ฟักแก้วข้าก็ชอบกิน เราได้เซ็นสัญญากับออสเตรเลีย ให้วัวเนื้อวันมราคาถูกจากฝรั่ง มาตีตลาดบ้าน เรา แลกกับการที่ออสเตรเลียเปิดเสรีให้โทรศัพท์และชิ้นส่วนของพวกเราไปเปิด ตลาดที่นั่นได้โดยไม่เสียภาษี เกษตรกรที่เลือกเข้ามาจะต้องเจ๊งฉิบหาย ฮ้า ได้แต่ เสร้จ๋าใจ แต่ข้าเห็นใจพรรคพวกพี่น้องที่ยากจนของข้ามากกว่า ฮ้าๆๆๆๆ

จิ๋ววัฒนา (นายวัฒนา เมืองสุข) : เรียนนายท่านในฐานะเขยซีพี ข้าขอให้ทำ สัญญาเอฟทีเอกับจีน ให้หอมแดง กระเทียม และส้มราคาถูกจากจีน ให้ชักดุ้นชัก กง แลกกับการที่บริษัทของข้าประสบความสำเร็จยิ่งไก่อ๊ๆ ได้

จิ๋วทักษิณ : ฮ้าๆๆ ภายใต้อะไรไทยเจ็ยไทย ไม่มีอะไรในประเทศนี้ที่เราเจ็ยๆ ไม่ได้ ฮ้าๆ.....”

5.2.4 จี๋วธรรมศาสตร์ภาคสี่ เรื่องศึกสองนางพญาปะทะหนูหิน ผจญพันธ์หมาบ้า หนีหัวซุกหัวซุน พอเขาแผลลค้อยแอบย่องเข้าทำเนียบ ตอน นายกไฮเทค ปลุกเสกของเขมร ดีเคย์ก่อนวันเลือกตั้ง

จี๋วธรรมศาสตร์ภาคนี้ได้จัดแสดงขึ้น ณ ที่ชุมนุมใหญ่ของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย เมื่อวันที่ 25 มีนาคม พ.ศ. 2549 และได้นำประเด็นทางการเมืองที่รัฐบาลทักษิณ ชินวัตร ถูกศาลปกครองพิพากษาให้ยกเลิกการแปรรูปการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย มาเป็น

บทละครพูดของตัวแสดงจิว พร้อมทั้งปลุกอารมณ์ ความเชื่อประชาชนให้มาต่อต้านรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรมากยิ่งขึ้นเนื่องจากเห็นว่าถ้ารัฐบาลทักษิณ ชินวัตรว่า ได้รับการเลือกตั้งสมัยหน้าก็จะพยายามแปรรูปการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยเพื่อนำมาขายให้แก่ประเทศสิงคโปร์ให้ได้ ดังที่ ตัวแสดงกล่าววว่า¹⁹⁶

“...จิวคนใช้ :เรียนท่านประมุข ขณะนี้ศาลปกครองได้สั่งเพิกถอน การแปรรูปกฟผ.(การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย)แล้ว

จิวทักษิณ : บังอาจ ศาลไหนข้าก็ซื้อหมดแล้ว เหลือแต่ศาลปกครอง ผากไว้ก่อน เถอะข้าชนะเลือกตั้งครั้งหน้าข้าจะซื้อศาลปกครองมาทำเป็นล้มสภาฯ

จิวสุภารัตน์: เจีรสนา (นางสาวรสนา ไตสีตระกูล) หรือจะมาสู้

5.2.5 จิวธรรมศาสตร์ภาคห้า บุกสยามพารากอน พิษิตมนตรีเขมร ถล่มวัง จันท์ส่องหล้า ตอน ไม่ออกก็ยอม

จิวธรรมศาสตร์ภาคนี้ได้จัดแสดงขึ้น ณ เวทีชุมนุมใหญ่ของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย เมื่อวันที่ 29 มีนาคม พ.ศ. 2549 จิวภาคนี้ได้นำเอาประเด็นทางการเมืองที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยโจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร ว่า ความพยายามแปรรูปรัฐวิสาหกิจจะนำประเทศไปสู่ภาวะล่มสลายเหมือนดังประเทศอาร์เจนตินา รวมไปถึงได้นำเอาเหตุการณ์ทางการเมืองที่มีแม่ค้าบริเวณซอยละลายทรัพย์ ชื่อ เจีโก้* ได้ออกมากล่าวทอ พ.ต.ท.ดร.

¹⁹⁶จิวธรรมศาสตร์เรื่อง”เป่าบุนจัน”ตอนที่ 4 “นายกฯไฮเทค ปลุกเสกของเขมร ดีเดย์ก่อนวันเลือกตั้ง”[ออนไลน์], 25 มีนาคม 2549. แหล่งที่มา www.fringer.org.com

* เหตุการณ์เมื่อวันที่ 27 มีนาคม พ.ศ. 2549 ขณะที่ พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร กำลังรับประทานอาหารอยู่ที่ศูนย์อาหารทรินิตี้ คอมเพล็กซ์ บริเวณซอยละลายทรัพย์ ย่านสีลม ภายหลังจากเดินสายช่วยลูกพรรคหาเสียง ได้ถูกผู้หญิงคนหนึ่งเรียกกันว่า “เจีโก้” ตะโกนด้วยเสียงอันดังว่า “กินลงเหอไม่ต้องกินแล้ว ขายชาติออกไป” ทำให้ พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตรต้องยกเลิกความตั้งใจจะหาเสียงในบริเวณสีลมทันที และการชุมนุมใหญ่ของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย เมื่อวันที่ 29 มีนาคม พ.ศ. 2549 เจีโก้ได้รับเชิญให้มาปรากฏตัวในที่ชุมนุมและนายสนธิ ลิ้มทองกุล ถึงกับถอดผ้าพันคอสีเหลืองพร้อมกับลายเข็นมอบให้ อีกทั้งจิว

ทักษิณ ชินวัตรขณะกำลังรับประทานอาหารอยู่บริเวณดังกล่าวภายหลังจากเสร็จภารกิจช่วยเหลือ
พรรคหาเสียงบริเวณสี่ลม ว่า มีพฤติกรรมทำลายสถาบันชาติ หรือ ข้าราชการ ซึ่งเป็นประเด็นทาง
การเมืองที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยโจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรมาตลอดและ
แสดงให้เห็นว่าประชาชนกลุ่มหนึ่งเชื่อว่ารัฐบาลทักษิณ ชินวัตรกำลังทำลายสถาบันชาติหรือชาย
ชาติอยู่เป็นเรื่องจริง มาเป็นบทละครพูดของตัวแสดงจิ๋วภาคนี้ด้วย ดังที่ตัวแสดงกล่าวว่า¹⁹⁷

“...**จิ๋วเปาบุ้นจิ้น** : เปาบุ้นจิ้นคุมครองชาวหล้า หาญกล้าตามล้างไอ้หน้า
ด้าน ทวงกฟผ.สมบัติชาติคืนจากมือมาร ชับไล่ทรราชออกไปจากประเทศไทย ข้า
เปาบุ้นจิ้น แห่งศาลปกครอง เป็นศาลแห่งเดียวที่ยังรักษาพรหมจรรย์ไว้ได้ ไม่ถูก
เจ้าช่มชืนใช้เงินซื้อไป วันนี้ข้ามาเปิดศาลถึงสยามพารากอน เพื่อไต่สวนความผิด
ของเจ้า

จิ๋วทักษิณ : ฮี๊ยๆเจ้านี่เองบังอาจตัดสินไม่ให้กฟผ.แปรรูปเข้าตลาดหุ้น เจ้ารู้ไหม
ข้าและคนของข้า ต้องสูญเสียรายได้จากการขายหุ้น กฟผ. ไปหลายหมื่นล้าน
อีแปะเพราะฝีมือของเจ้า

จิ๋วเปาบุ้นจิ้น : ฮ่าๆๆตราบโดที่ศาลปกครอง เป็นที่พึ่งสุดท้ายของประชาชน ข้าจะ
ไม่ยอมให้เสียมก็กมีสภาพแบบ " อาร์เจนตินา" ที่กลายเป็นประเทศล้มละลาย
ข้าวยากหมากแพง เพราะไฟฟ้า น้ำประปา โทรศัพท์ ถูกแปรรูปเป็นของต่างชาติ
จนหมดสิ้น

จิ๋วทักษิณ : ฮี๊ยๆพวกมึงอย่าบังอาจมาสอนกู การแปรรูปรัฐวิสาหกิจคือเป้าหมาย
สูงสุด หากกูกลับมาเป็นนายก ในเมื่อกูขายดาวเทียม มือถือ ไอทีวี ให้เทศาเล็กได้
แล้ว เหตุไฉนกูจะขายไฟฟ้าน้ำประปา โทรศัพท์ให้สิงคโปร์ไม่ได้

ธรรมศาสตร์ที่จัดแสดงในคืนนั้นยังเอาใจโก้ มาเป็นอีกตัวแสดงจิ๋วในวันนั้นอีกด้วย ใน สุวินัย ภรณวลัย , ยามเฝ้าแผ่นดิน , หน้า
153-157.

¹⁹⁷ **จิ๋วธรรมศาสตร์เรื่อง**"เปาบุ้นจิ้น"ตอนที่ 5 "ไม่ออกก็อย่าออก"[ออนไลน์], 29 มีนาคม 2549. แหล่งที่มา

จิวเปาบุ๋นจิ้น :...ในเมื่อเจ้าไม่ยอมเว้นวรรคหรือลาออก ก็มีโกเหนี่ยนางหนึ่งอยากพบเจ้ามากๆ...

จิวเจี๊วกั (เจี๊วกั แม่ค้าชอยละลายทรัพย์) : ข้าเจี๊วกั เจี๊วกั เจี๊วกั ข้าแม่ค้าขายเสื้อบูติกแห่งชอยละลายเหลี่ยม เจ้าจำได้ไหม วันก่อนเจ้าไปกินบะหมี่ราดหน้าแถวนั้น ข้านี้แหละที่เป็นแม่ค้าที่ตะโกนว่า ยังจะแตกต่ออีกเร็วอะ ไปได้แล้ว ไอ้คนขายชาติ ทักษิณ เจ้ารู้ไหม แม่ค้าที่ร้านนั้นหนะเขาถอดเกี๊ยะมาแกว่งๆในชามราดหน้า ทำลายมนตรีของเจ้าเนวินหมดแล้ว คนสี่ลมอย่างข้าต้องเสียภาษี งด. ครข. ขอฉ. กว. ก่อนวันที่ 31 มีนาคม ทุกปี เจ้าเป็นถึงนายกฯ ขายหุ้น 73,000 ล้านอีแปะ กลับไม่ยอมเสียภาษีแม่แต่อีแปะเดียว....” เป็นต้น

จิวธรรมศาสตร์นั้นส่งผลอย่างยิ่งต่อการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเนื่องจากทำให้ประเด็นทางการเมืองที่กลุ่มพันธมิตรประชาธิปไตยโจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรซึ่งปกติทั่วไปเป็นเรื่องซับซ้อนเข้าใจยาก ให้มาเป็นเรื่องเข้าใจง่ายส่งผลให้ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าใจถึงความเลวร้ายของรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร และมาเข้าร่วมสนับสนุนการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยมากยิ่งขึ้น ดังที่ ผู้เขียนบทจิวธรรมศาสตร์ กล่าวว่¹⁹⁸

“...สว.บางท่านบอกว่าเขาพูดไฮด์ปาร์กมาหลายเดือนแล้ว ยังได้ไม่ครบทุกประเด็น คนยังไม่เข้าใจเลย แล้วก็มีเพื่อนๆหลายคนโทรมาบอกว่า ตอนแรกพ่อแมเขาก็ไม่เข้าใจ ก็ยังขอบคุณทักษิณอยู่ แต่พอได้ดูจิวที่ถ่ายทอดทาง ASTV ถึงเข้าใจว่าทำไมมันไม่ดีและเปลี่ยนใจมาสนับสนุนพันธมิตรในที่สุด...”

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้นจะเห็นได้ว่ากลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้ผลิตสัญลักษณ์ทางการเมืองต่างๆออกมาเพื่อสนับสนุนและตอกย้ำความเชื่อจากประเด็นทางการเมือง

¹⁹⁸ รัชตวดี จิตดี, “จิวธรรมศาสตร์, “ผู้จัดการรายวัน: 34.

ที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยพยายามโจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรมาโดยตลอด กล่าวคือ “รัฐบาลทักษิณ ชินวัตรกำลังทำลายสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ซึ่งกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยกำลังปกป้องอยู่”

สัญลักษณ์ทางการเมืองต่างๆเหล่านี้ได้ถูกเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆในเครือข่ายผู้จัดการและส่งผลให้ประชาชนรวมถึงสังคมจำนวนหนึ่งเกิดความเชื่อทางการเมืองอย่างฝังหัว(Political Myth)ว่า รัฐบาลทักษิณกำลังทำลายสถาบันและกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยกำลังปกป้องอยู่ เป็นความจริง จนออกมาพร้อมเคลื่อนไหวทางการเมืองขับไล่รัฐบาลทักษิณ ชินวัตรเพื่อปกป้องสถาบันกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ดังที่ผู้เข้าร่วมชุมนุมทางการเมืองเพื่อขับไล่รัฐบาลทักษิณ ชินวัตรกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในปีพ.ศ. 2549 ให้สัมภาษณ์ว่า

“...ผมมาร่วมชุมนุมกับกลุ่มพันธมิตรฯ เพราะผมมองว่าการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรฯ เป็นการแสดงออกถึงความรักชาติ โดยประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบข้อเท็จจริงในการปฏิบัติงานและการทุจริตของรัฐบาล กดดันให้รัฐบาลไม่กล้าใช้วิธีดำเนินการมิชอบต่อข้าราชการ ประชาชน รวมทั้งปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ ชาติ ศาสนา¹⁹⁹ .....ผมทนไม่ได้ที่ทักษิณ ทำลายสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ผมทนไม่ไหวเลย ออกมาร่วมขับไล่กับกลุ่มพันธมิตร²⁰⁰ .....ไม่พอใจเรื่องการขายดาวเทียมให้สิงคโปร์ เรื่องการจบบังคับสถาบันพระมหากษัตริย์ของทักษิณในปี 2549 และที่สำคัญเชื่อในสิ่งที่แกนนำพันธมิตรพูดว่าเป็นความจริงทั้งหมด²⁰¹ ....การชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเป็นการแสดงออกของความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และความเป็นอยู่ที่ดีของรุ่นลูกรุ่นหลานของเราผมเลยออกมาร่วมต่อสู้กับกลุ่มพันธมิตรฯในปี 2549²⁰² .....ที่แรกก็ดูทักษิณดี พอสมัยที่สอง เข้าขายชาติแล้ว้วยขายชาติหนึ่งเริ่มแปรรูปรัฐวิสาหกิจแล้วไซ้ไหม โรงไฟฟ้าแปรรูป น้ำมันแปรรูป เข้า

¹⁹⁹ สัมภาษณ์ พงษ์ศักดิ์ ใจเทียมศักดิ์, ประธานชมรมพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยจังหวัดปทุมธานี, 4 พฤศจิกายน 2555.

²⁰⁰ สัมภาษณ์ เกษมสุข สุ่มเมา, ผู้เข้าร่วมชุมนุมกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย พ.ศ. 2549, 4 พฤศจิกายน 2555.

²⁰¹ สัมภาษณ์ จิรชญา ทิพย์ประเสริฐ, ผู้เข้าร่วมชุมนุมกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย พ.ศ. 2549, 4 พฤศจิกายน 2555.

²⁰² สัมภาษณ์ พิพัฒน์ ทศนิยมศิลป์, ผู้เข้าร่วมชุมนุมกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย พ.ศ. 2549, 4 พฤศจิกายน 2555.

นี่มันเข้าข่ายขายชาติแล้วนี่หว่า ผมถึงไม่ชอบ สมัยก่อนผมอยู่ไทยรักไทยด้วยนะ แต่แปรรูปแบบนี้มันเป็นการขายชาติแล้วนี่หว่า ผมเลยก้าวออกมาจากทักษิณ ตั้งแต่เริ่มแปรรูปนี้ผมไม่เอาเลย เลยเข้ามาร่วมกับกลุ่มพันธมิตรฯ แถมผมยังเชื่อ ล้านเปอร์เซ็นต์ด้วยนะว่าทักษิณกำลังทำลายสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์อยู่ไม่ใช่แค้อยเปอร์เซ็นต์ผมเชื่อล้านเลยเหอะ ผมต้องออกมา ปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ เพราะทักษิณ คิดใหญ่คิดจะโค่นล้มสถาบันอันนี้ ผมยอมไม่ได้²⁰³ ....” เป็นต้น

การผลิตสัญลักษณ์ทางการเมืองขึ้นมาเพื่อสนับสนุนและตอกย้ำความเชื่อจาก ประเด็นทางการเมืองแล้วเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆในเครือข่ายผู้จัดการนี้เองได้กลายมาเป็น “วิธีการรองในการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยกับ รัฐบาลทักษิณ ชินวัตร ในปี พ.ศ. 2549 ”

4.2 ประเมินผลสำเร็จการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ในสมัยรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร

เป้าหมายการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย กล่าวคือ ต้องการโค่นล้มรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร²⁰⁴ ไม่สามารถปฏิเสธได้เลยว่าประสบความสำเร็จได้เกิดจาก เหตุการณ์รัฐประหารเมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2549 นำโดยคณะทหารที่เรียกตนเองว่า คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือ คปค.²⁰⁵ มี หัวหน้าคณะคือพล.อ.สนธิ บุญยรัตกลิน²⁰⁶ ผู้บัญชาการทหารบกคนที่ 35 และเป็นมุสลิมคนแรก

²⁰³ สัมภาษณ์ ณัฐพล (ขอสงวนนามสกุล) ,ผู้เข้าร่วมชุมนุมกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย พ.ศ. 2549, 4 พฤศจิกายน 2555.

²⁰⁴ เกษม เพ็ญภินันท์, “การเมืองน้ำเชี่ยว,” ใน รัฐประหาร 19 กันยายน : รัฐประหารเพื่อระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข, (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ฟ้าเดียวกัน, 2550), หน้า 134.

²⁰⁵ วาด วิ. วิภักดิ์, 19:ลำดับเหตุการณ์บ้านเมืองตั้งแต่ 19 กันยายน 2549 – 19 พฤษภาคม 2553 (กรุงเทพฯ : ศรีปัญญา, 2554). หน้า 38.

²⁰⁶ Charles Keyes ,” The Destruction of a Shrine to Brahma in Bangkok and the Fall of Thaksin Shinawatra : The Occult and the Thai Coup in Thailand of September 2006 ,” in Asia Research Institute Working Paper Series(Singapore : Asian Research Institute, 2006),p.28.

ดำรงตำแหน่งนี้เนื่องจากได้รับการผลักดันจาก พล.อ. เปรม ติณสูลานนท์ และ พล.อ. สุรยุทธ์ จุลานนท์ ให้ดำรงตำแหน่งนี้โดยให้เหตุผลว่าการที่ พล.อ. สนธิ บุญยรัตกลิน นับถือศาสนาอิสลาม อาจจะเป็นข้ออ้างอันดีในการสร้างความสมานฉันท์กับชาวมลายูมุสลิมในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้²⁰⁷

แต่อย่างไรก็ตามปัจจัยหลักที่นำไปสู่เหตุการณ์รัฐประหารเมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2549 ยังมีข้อถกเถียงมาถึงทุกวันนี้ อาทิเช่น ในแกนนำบางคนของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเองอย่าง พล.ต.จำลอง ศรีเมือง ที่มองว่าปัจจัยที่นำไปสู่การรัฐประหารเกิดจากความต้องการของกลุ่มทหารผู้ก่อการเองไม่ได้เกี่ยวข้องกับอะไรกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย พล.ต.จำลอง ศรีเมือง ให้สัมภาษณ์ว่า²⁰⁸

“... การที่ทหารตัดสินใจก่อการรัฐประหารเป็นความต้องการของทหารเอง ไม่ได้เกี่ยวข้องกับอะไรเลยกับการเคลื่อนไหวของกลุ่มพันธมิตร....”

คำสัมภาษณ์ของ พล.ต.จำลอง ศรีเมือง สอดคล้องกับคำสัมภาษณ์ของนายพิภพ ธงไชย อีกหนึ่งแกนนำรุ่นที่หนึ่งของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยที่มองว่าปัจจัยหลักที่นำไปสู่การรัฐประหารไม่ได้เกี่ยวข้องกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย แต่เกิดจากความขัดแย้งระหว่าง พล.อ. สนธิ บุญยรัตกลิน กับ พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร ที่ต้องการปลด พล.อ. สนธิ ออกจากตำแหน่งผู้บัญชาการทหารบกขณะนั้น ทำให้ พล.อ. สนธิ บุญยรัตกลิน ซึ่งตัดสินใจทำรัฐประหารโค่นล้มรัฐบาล พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร เสียก่อน ดังที่ นายพิภพ ธงไชย ให้สัมภาษณ์ว่า²⁰⁹

²⁰⁷ สุกัลักษณ์ กาญจนขุนดี, "วิเคราะห์ระบอบสนธิ," ใน รัฐประหาร 19 กันยายน : รัฐประหารเพื่อระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข, (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ฟ้าเดียวกัน, 2550), หน้า 270.

²⁰⁸ สัมภาษณ์ จำลอง ศรีเมือง, พลตรี(แกนนำกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยรุ่นที่หนึ่ง, 4 พฤศจิกายน 2555.

²⁰⁹ สัมภาษณ์ พิภพ ธงไชย, แกนนำกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยรุ่นที่หนึ่ง, 4 พฤศจิกายน 2555.

“...คุณจะไปว่าการเคลื่อนไหวของพันธมิตรไปเข้าทางทำให้ทหารรัฐประหารมันก็ไม่ได้ ผมว่าปัจจัยหลักที่เกิดการรัฐประหารเกิดขึ้นก็เพราะ ว่าทักษิณ เขาต้องการปลด พลเอกสนธิ ออกจากตำแหน่งผู้บัญชาการทหารบกไป พลเอกสนธิก็เลยชิงทำรัฐประหารเสียก่อน...”

หรือ อีกกระแสหนึ่งนำโดยนักวิชาการอย่างสุภลักษณ์ กาญจนขุนดี ที่มองว่าปัจจัยหลักที่นำไปสู่การรัฐประหาร 19 กันยายน พ.ศ. 2549 นั้นเกิดจากระบบบออำมาตยาธิปไตยราชานิยม ที่นำโดยพล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ ที่มีความไม่พอใจรัฐบาล พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร หลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่ รัฐบาล พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร ได้สั่งให้มีการยุบศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดภาคใต้หรือ ศอ.บต. ที่ก่อตั้งขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2524 ขณะที่ พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี²¹⁰ เป็นผู้มืบทบาทสำคัญในการรัฐประหาร ข้อเสนอที่เป็นรูปธรรมที่สุภลักษณ์มองกล่าวคือ การที่พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ เป็นผู้พาคณะก่อการรัฐประหาร 19 กันยายน พ.ศ. 2549 เข้าเฝ้าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

แนวคิดของสุภลักษณ์ ที่มองว่า พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ เป็นปัจจัยหลักที่นำไปสู่การรัฐประหารนั้นสอดคล้องกับ พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร ที่ให้สัมภาษณ์กับ Tom Plate ว่าปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่การรัฐประหาร 19 กันยายน พ.ศ. 2549 ในความคิดของพ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร เกิดจากการส่งสัญญาณของ พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ ที่ได้ไปกล่าวปาฐกถาในโรงเรียนทหารทุกแห่งขณะนั้นโดยเปรียบเทียบว่า “... สถาบันทหารไทยเปรียบเสมือนม้า รัฐบาลเหมือนเป็นแค้จ็อกกี้ คนที่เป็นเจ้าของม้าที่แท้จริงคือพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว...”²¹¹ เป็นสำคัญ

แต่อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่ายังมีข้อถกเถียงถึงปัจจัยหลักที่นำไปสู่การรัฐประหารเมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2549 ถึงปัจจุบันนี้ แต่ก็ไม่สามารถปฏิเสธได้เลยว่า วิธีการต่อสู้

²¹⁰ สุภลักษณ์ กาญจนขุนดี, “วิเคราะห์ระบอบสนธิ,” ในรัฐประหาร 19 กันยายน : รัฐประหารเพื่อระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข, หน้า 275.

²¹¹ Tom Plate ,Conversations with Thaksin : from exile to deliverance: Thailand populist's tycoon tell his story(Singapore : Marshall Cavendish edition , 2011).p.132.

ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยนั้นเป็นปัจจัยทางอ้อมที่สำคัญ ปัจจัยหนึ่งที่น่าไปสู่เหตุการณ์รัฐประหาร ทั้งนี้ทั้งนั้นเนื่องจากเหตุผลสำคัญที่คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือ คปค. นำมาสร้างความชอบธรรมทางการเมืองทั้งสี่ประการได้แก่ **ประการแรก** การบริหารราชการแผ่นดินโดยรัฐบาลรักษาการปัจจุบันได้ก่อให้เกิดปัญหาความขัดแย้ง แบ่งฝ่าย สลายความรู้รักสามัคคีของคนในชาติอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน²¹² **ประการสอง** ประชาชนส่วนใหญ่เคลือบแคลงสงสัยการบริหารราชการแผ่นดินอันส่อไปในทางทุจริตประพฤติมิชอบอย่างกว้างขวาง* **ประการสาม** หน่วยงาน องค์การอิสระถูกครอบงำทางการเมืองจนไม่สามารถสนองตามเจตนารมณ์ตามที่ได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ **ประการสี่** การดำเนินกิจกรรมทางการเมืองเกิดปัญหาและอุปสรรคหลายประการตลอดจนหมิ่นเหม่ต่อการหมิ่นพระบรมเดชานุภาพแห่งองค์พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นที่เคารพเทิดทูนของปวงชนชาวไทยอยู่บ่อยครั้ง²¹³ ล้วนแต่สอดคล้องกับวิธีการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในปี พ.ศ. 2549 แทบทั้งสิ้น** กล่าวคือ

ประการแรก วิธีการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยที่พยายามทำให้ประชาชนและสังคมโดยทั่วไปเกิดความเชื่อมาโดยตลอดว่า รัฐบาลทักษิณ ชินวัตร กำลังพยายามทำลายสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ซึ่งตรงข้ามกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยนั้นส่งผลให้ประเทศไทยเกิดการแบ่งฝักแบ่งฝ่ายทางการเมืองอย่างชัดเจนเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์การเมืองไทย²¹⁴ ระหว่างกลุ่มบุคคลที่ยังให้การสนับสนุน

²¹² อมร วาณิชวิวัฒน์ , โดนชาวแอลเอไล่! ไอ้ค โปสต์เฟชบุ๊ก แจงแทนพ่อทักษิณ [ออนไลน์] , 14 สิงหาคม 2555 . แหล่งที่มา [www. Bangkok-today.com](http://www.Bangkok-today.com)

* อมร วาณิชวิวัฒน์มองว่า เหตุผลเรื่องการทุจริตคอร์รัปชั่นของรัฐบาลเป็นเหตุผลสำคัญที่คณะรัฐประหารใช้ในการก่อการมาทุกยุคสมัย ใน อมร วาณิชวิวัฒน์ , **ตัวปฏิวัติรอบใหม่** [ออนไลน์] , 17 พฤศจิกายน 2553 . แหล่งที่มา www. www.doctor-amorn.com

²¹³ Marc Askew , “ Contested Legitimacy in Thailand,”in *Legitimacy Crisis in Thailand*, (Thailand : Silkworm Books, 2010),p.2.

** อมร วาณิชวิวัฒน์ก็มีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่า ยุทธศาสตร์ ยุทธวิธีของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยที่มีหัวใจสำคัญอยู่ที่การใช้สื่อในการทำให้ประชาชนเชื่อตามที่แกนนำกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยต้องการเป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งที่น่าไปสู่การรัฐประหารเมื่อวันที่ 19 กันยายน 2549 ในที่สุด ใน อมร วาณิชวิวัฒน์ , “ ขอพูดเรื่อง “ สื่อ ” ชักวัน ,” *โลกวันนี้* (1 เมษายน 2008) : 3.

²¹⁴ B.J. Terwiel , *Thailand ' s Political History : From the Thirteenth Century to Modern Times.*, p. 293.

รัฐบาลทักษิณ ชินวัตรอยู่ อาทิเช่น “ คาราวานคนจน” นำโดยนายคำตา แคนบุญจันทร์ได้เคลื่อน ขบวนจากภาคเหนือและอีสานมาให้กำลังใจเพื่อให้การสนับสนุนพ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตรดำรง ตำแหน่งนายกรัฐมนตรีเพื่อแก้ปัญหาให้คนจนต่อ กับ ประชาชนและสังคมโดยทั่วไปส่วนหนึ่งที่ เชื่อว่ารัฐบาลทักษิณ ชินวัตรกำลังทำลายสถาบันอยู่เป็นความจริงและออกมาเคลื่อนไหวขับไล่ รัฐบาลทักษิณ ชินวัตรกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ซึ่งสอดคล้องกับเหตุผลข้อที่ หนึ่งในการรัฐประหารของคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุขที่กล่าวโจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรว่าทำให้ประชาชนเกิดความแตกแยกอย่างไม่ เคยปรากฏมาก่อน

ประการสอง วิธีการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยที่ ได้ผลิตประเด็นทางการเมืองเกี่ยวกับสถาบันชาติอาทิเช่น กรณีการขายหุ้นบริษัทชินคอร์ปอ เรชั่นจำกัดจำนวนทั้งสิ้น 73,000 ล้านบาทโดยไม่ชำระภาษี การมีผลประโยชน์ทับซ้อนผ่านการ แปรรูปรัฐวิสาหกิจ หรือ การทำข้อตกลงเขตการค้าเสรี เป็นต้น พร้อมทั้งผลิตสัญลักษณ์ทางการเมือง ต่างๆมาสนับสนุน เพื่อให้ประชาชนและสังคมโดยส่วนใหญ่เกิดความเชื่อว่า รัฐบาล ทักษิณ ชินวัตร กำลังทำลายสถาบันชาติผ่านการทุจริตคอร์รัปชัน และการมีผลประโยชน์ทับซ้อน เป็นความจริงนั้นก็สอดคล้องกับเหตุผลข้อที่สองซึ่งคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่กล่าวโจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรว่า ประชาชนส่วนใหญ่เคลือบแคลงสงสัยการบริหารราชการแผ่นดินอันส่อไปในทางทุจริตของรัฐบาล ทักษิณ ชินวัตรอย่างกว้างขวาง

ประการสาม วิธีการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยที่ ได้ ผลิตประเด็นทางการเมืองเกี่ยวกับกรณีคุณหญิงจาวรวรรณ เมณฑกา ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินใน ขณะนั้นพร้อมทั้งผลิตสัญลักษณ์ทางการเมืองต่างๆมาสนับสนุนเพื่อให้ประชาชนและสังคม โดยทั่วไปเกิดความเชื่อว่ารัฐบาลทักษิณ ชินวัตร ได้เข้าแทรกแซงการแต่งตั้งผู้ว่าการตรวจเงิน แผ่นดินโดยต้องการให้นายวิสุทธ์ มนต์วีวัฒน์ดำรงตำแหน่งแทน เนื่องจากไม่พอใจการปฏิบัติหน้าที่ ของคุณหญิงจาวรวรรณ เมณฑกาที่มีการตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชันอย่างเคร่งครัดอยู่บ่อยครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับเหตุผลข้อสามที่คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขกล่าวโจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรว่าแทรกแซงการทำงานองค์กร อีกระงั้นไม่สามารถดำเนินการตามที่ได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญได้

ประการสี่ วิธีการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยที่ได้ผลิต ประเด็นทางการเมืองเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ อาทิเช่น ปฏิญาณฟินแลนด์ การใช้คำพูด

ไม่เหมาะสมต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของพ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร เป็นต้น พร้อมทั้งผลิตสัญลักษณ์ทางการเมืองต่างๆมาสนับสนุนเพื่อให้ประชาชนและสังคมทั่วไปเกิดความเชื่อว่า รัฐบาลทักษิณ ชินวัตรกำลังพยายามทำลายสถาบันพระมหากษัตริย์อยู่นั้นก็สอดคล้องกับเหตุผลข้อสี่ของคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่กล่าวโจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรว่ามีการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองในทางหมิ่นเหม่ต่อพระบรมเดชานุภาพพระมหากษัตริย์อยู่บ่อยครั้ง²¹⁵

การที่คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขได้ใช้วิธีการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยมาเป็นเหตุผลสำคัญทั้งสี่ประการในการสร้างความชอบธรรมการรัฐประหารเมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2549 นั้น แกนนำกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยรุ่นที่หนึ่งอย่าง นายสนธิ ลิ้มทองกุล ก็ได้ออกมายอมรับว่าเป็นความจริงผ่านการปราศรัยเมื่อวันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2555 ในเวที 4ปีรำลึก 7 ตุลา 2551 ณ บริเวณบ้านเจ้าพระยาว่า²¹⁶

“...มันอยากล้มทักษิณ แต่สันดานอีแอบไม่เคยออกมาชนต่อหน้า แต่เอ๊ย ไข่ลูกเขีงบ้ามันออกมาแล้วเว้ยเราต้องไปช่วยมันก็เลยกลายเป็นพวกอำมาตย์บางคน บางกลุ่ม อีพวกไฮโซ อีพวกหม่อมราชวงศ์บางคนออกมากัน อีพวกนามสกุลศักดิ์นิ นาทออกมากันผสมผสาน เราก็เลยเห็นการชุมนุมที่มีตะกร้าปีคนมีคนใช้มาบริการ และมีการแจกแซนวิชปลาแซลมอน ไข่ไม่ไข่พ่อแม่พี่น้อง พอยืมมือเรารู้กั้สู้กันเต็มที่ จนกระทั่งไอบิ่งและ สนธิ สนธิ บุญยรัตกลินก็มาใช้เหตุผลที่เราสู้กับทักษิณมาโดยตลอด มาเป็นเหตุผลของการรัฐประหาร....”

สอดคล้องกับคำสัมภาษณ์ ของ นายเทิดภูมิ ใจดี ที่กล่าวว่า²¹⁷

²¹⁵Tom Plate ,Conversations with Thaksin : from exile to deliverance: Thailand populist's tycoon tell his story(Singapore : Marshall Cavendish edition , 2011).p.38.

²¹⁶ Astv ผู้จัดการออนไลน์ ,พธม.พร้อมใจหลังไหลร่วมรำลึกวีรชน แกนนำ พธม.ทยอยขึ้นปราศรัยรำลึก 7 ตุลาฯ คึกคัก [ออนไลน์],7 ตุลาคม 2551 . แหล่งที่มา www.manager.co.th

²¹⁷ สัมภาษณ์ เทิดภูมิ ใจดี , 4 พฤศจิกายน 2555.

“...คืออันนี้พุด่างๆเลยนะ ถ้าไม่มีพันธมิตรมาเคลื่อนไหวการรัฐประหาร ปี 49ก็ไม่เกิดขึ้นหรอก เพราะว่าทหารจะหาซื้ออั่งไม่ได้...”

รวมไปถึงบทความเรื่อง”ภารกิจหลังล้มทักษิณ”ที่เผยแพร่ผ่านสื่อของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยอย่างเว็บไซต์ผู้จัดการออนไลน์ เมื่อวันที่ 24 กันยายน พ.ศ.2549 หัววัน ภายหลังจากการรัฐประหารก็ยอมรับว่าประเด็นทางการเมืองที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยโจมตีรัฐบาล ทักษิณ ชินวัตรมาโดยตลอดนั้นสอดคล้องกับเหตุผลในแถลงการณ์ฉบับที่ 1 ที่คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขใช้สร้างความชอบธรรมทางการเมืองในการรัฐประหารทุกประการ ดังบทความว่า²¹⁸

“...ขณะที่คุณสนธิ ลิ้มทองกุล ผู้จุดเทียนแห่งปัญญาได้เพียรชี้ประเด็น ข้อมูล และคำถามความข้อผิดพลาดจริยธรรมของผู้บริหารอย่าง พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ผ่านรายการเมืองไทยรายสัปดาห์สัญญาณ ที่ถ่ายทอดผ่านระบบ ASTV โทรทัศน์ผ่านดาวเทียมอย่างต่อเนื่องยาวนานมาเป็นปี จนมีผู้รับรู้ข่าวสารและพากันร้อนใจที่จะปกป้องผลประโยชน์ของประเทศชาติ

ข้อมูลเหล่านี้สอดคล้องกับเหตุผลในแถลงการณ์ของคณะปฏิรูปฯที่ ตัดสินใจล้มรัฐบาลลงจากอำนาจซึ่งสรุปได้ว่า

1. การบริหารราชการแผ่นดินโดยรัฐบาลรักษาการปัจจุบันได้ก่อให้เกิดปัญหาความขัดแย้ง แบ่งฝ่าย สลายความรู้รักสามัคคีของคนในชาติอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน และมีแนวโน้มวันจะทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น
2. ประชาชนส่วนใหญ่เคลือบแคลงสงสัยการบริหารราชการแผ่นดิน อันส่อไปในทางทุจริตประพฤติมิชอบอย่างกว้างขวาง
3. หน่วยงาน องค์กระอริสระถูกรอบงำทางการเมือง จนไม่สามารถสนองตอบเจตนารมณ์ตามที่ได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ
4. การดำเนินกิจกรรมทางการเมืองเกิดปัญหา และอุปสรรคหลายประการ

²¹⁸ สุวัฒน์ ทองธนากุล , ภารกิจหลังล้ม”ทักษิณ”[ออนไลน์],24 กันยายน 2549 . แหล่งที่มา www.manager.co.th

ตลอดจนหมิ่นเหม่ต่อการหมิ่นพระบรมเดชานุภาพแห่งองค์พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นที่เคารพเทิดทูนของปวงชนชาวไทยอยู่บ่อยครั้ง.....

หรือแม้แต่บุคคลที่นำวาทาาศตรีประสงค์ สุ่นศิริ อดีตเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติให้สัมภาษณ์แก่นาย Rodney Tasker ผู้สื่อข่าว Asia Times Online เมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2549 ว่าเป็นหนึ่งในห้านายทหารผู้ริเริ่มการก่อการรัฐประหาร* อย่างพล.อ. สพรั่ง กัลยาณมิตร ก็ได้กล่าวในงานสัมมนาเรื่อง “ ทหารกับการเมือง” จัดโดยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์หรือนิด้า เมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ.2550 ว่าการออกมาเปิดประเด็นทางการเมืองข้อมูลต่างๆเพื่อกล่าวโจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยนั้นเป็นปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่การรัฐประหาร²¹⁹

“...เหตุการณ์ที่นำมาสู่การรัฐประหารเป็นสิ่งที่มาจากการเปิดโปงโดยประชาชนโดยนักการเมืองด้วยกัน ไม่ใช่ทหารเป็นคนเปิดโปง ทหารไม่ได้ขุดคุ้ยขึ้นมา เราอยากมีความสุขบั้นปลายชีวิต เราไม่อยากเป็นโอดดีโซเยอร์เนเวอร์ดาย.”

การที่วิธีการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเป็นปัจจัยทางอ้อมที่สำคัญปัจจัยหนึ่งที่นำไปสู่การรัฐประหารนั้นนักวิชาการบางคน อาทิเช่น สมศักดิ์ เจียมธีรสกุล ถึงกับมองว่าเป็นสิ่งที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยตั้งใจไว้ตั้งแต่แรกแล้วเนื่องจากเห็นว่าวิธีการเดียวที่จะโค่นล้มรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร ที่มี

* นาวาอากาศตรี ประสงค์ สุ่นศิริ ได้ให้สัมภาษณ์ว่า สี่ในห้าของนายทหารที่ร่วมกันวางแผนโค่นล้มรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร ได้แก่ พล.อ. สนธิ บุญยรัตกลิน ผู้บัญชาการทหารบก , พลโทอนุพงษ์ เผ่าจินดา แม่ทัพภาคที่หนึ่ง(ตำแหน่งขณะนั้น),พลโทสพรั่ง กัลยาณมิตร แม่ทัพกองทัพภาคที่สาม(ตำแหน่งขณะนั้น),และตัวนาวาอากาศตรีประสงค์ แต่บุคคลที่ 5 ที่มีส่วนร่วมนาวาอากาศตรีประสงค์ไม่ยอมรับว่าเป็นใคร ใน เกษียร เตชะพีระ ,”กองทัพพิภพวิวัฒน์กับการรัฐประหาร,” ในทางแพ่งและพหุหมาย:ทางผ่านสู่ประชาธิปไตย (กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์มติชน,2550),หน้า295.

²¹⁹ เกษียร เตชะพีระ , จากระบอบทักษิณสู่การรัฐประหาร 19 กันยายน 2549 : วิภคติประชาธิปไตยไทย,(กรุงเทพฯ:ศูนย์วิจัยคณะรัฐศาสตร์ธรรมศาสตร์, 2550),หน้า 114.

ความชอบธรรมมาจากการเลือกตั้งได้สำเร็จก็ต้องอาศัยอำนาจนอกรัฐธรรมนูญเข้าแทรกแซง²²⁰ ผ่านการทำรัฐประหาร

นอกจากวิธีการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยจะเป็นปัจจัยทางอ้อมที่สำคัญปัจจัยหนึ่งที่น่าไปสู่การรัฐประหารเมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2549 ดังที่กล่าวมาแล้วในช่วงต้นนั้น การเคลื่อนไหวทางการเมืองในรูปแบบต่างๆ ของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยังสามารถตั้งข้อสังเกตเพิ่มเติมถึงความสัมพันธ์กับเหตุการณ์รัฐประหารเมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ.2549 ได้อีกอย่างน้อย 3 ประการได้แก่

ประการแรก การที่แกนนำกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยรุ่นที่หนึ่งอย่างนายสมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์ ล่วงรู้เหตุการณ์ล่วงหน้าได้ว่าจะเกิดเหตุการณ์รัฐประหารขึ้นก่อนที่จะเกิดเหตุการณ์รัฐประหาร 19 กันยายน พ.ศ.2549 เป็นเวลาแค่เพียง 4 วัน ดังที่สมเกียรติได้เขียนลงคอลัมน์”คลื่นสังคม” ประจำนิตยสารเนชั่นสุดสัปดาห์เมื่อวันที่ 15 กันยายน พ.ศ.2549 ว่า²²¹

“..จากนั้นไม่กี่วันก็เกิดวงเสวนาวิชาการประสานเสียงทั้งคนรู้ใจใกล้ชิด ชิงชัย มงคลธรรม ร่วมกับ สุริยะใส กตะศิลา และอมร อมรรัตนานนท์ ต่างเห็นด้วยกับข้อเสนอการผ่าข้ามวิกฤติที่สุดในโลกด้วย 1.รัฐบาลเฉพาะกาล 2.นโยบายแห่งชาติ เพื่อการปฏิรูปการเมืองอีกสักครั้ง สรุปได้หรือยังว่ารัฐบาลเฉพาะกาลจะเกิดขึ้นไม่ได้นอกจาก 1.รักษาการนายกรัฐมนตรีลาออก 2.ตุลาการวิวัฒน์และหากตุลาการวิวัฒน์เขาไม่อยู่ คงเหลือเพียงสิ่งเดียวเท่านั้นที่จะจัดการได้คือ กองทัพวิวัฒน์...(หรือนัยหนึ่ง) การอภิวัตน์สังคมโดยกองทัพ...ให้ทหารโค่นล้มระบอบเผด็จการพลเรือน เพื่อคืนประชาธิปไตย ให้กับประชาชนโดยปราศจากการนองเลือด...”

²²⁰ สมศักดิ์ เจียมธีรสกุล, “ปัญญาชน 14 ตุลา พันธมิตร ฯ และแอ็กติวิสต์ “ 2 ไม่เอา “, ใน รัฐประหาร 19 กันยายน : รัฐประหารเพื่อระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข, (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ฟ้าเดียวกัน, 2550), หน้า 404.

²²¹ สมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์, “ลงจากอำนาจรอวันชำระโทษ,” เนชั่นสุดสัปดาห์ 15, 746 (กันยายน 2549), หน้า 26-27.

รวมไปถึง อมร อมรรัตนานนท์ ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ก็สามารถล่วงรู้ล่วงหน้าได้เช่นเดียวกันว่าการเดินทางไปปฏิบัติภารกิจที่ต่างประเทศของ พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร จะไม่สามารถกลับเข้าประเทศไทยได้อีกเลย ดังที่อมร ได้เขียนลงคอลัมน์ ศ.เลือกข้าง ในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันเมื่อวันที่ 8 กันยายน พ.ศ.2549 ว่า²²²

“... คงไม่ใช่ภาระที่ผมเดียวจะตอบ ทุกคนจะต้องช่วยกันหลอมรวมให้เป็นหนึ่งเดียว มุ่งมั่นบนความเชื่อว่าพลังประชาชนเท่านั้นที่จะเป็นผู้กำหนดเกมประชาธิปไตย วันเลือกตั้งไม่ใช่คำตอบเดียวของประชาชน แต่ที่ตอบได้ตอนนี้คือหมดเวลาคุณทักษิณ จับตาการเดินทางไปต่างประเทศในวันที่ 9 เดือน 9 ปี 49 นี้ให้ดี คุณทักษิณอาจไปยาวเลยก็ได้ ใครล่ะจะรู้....”

ประการสอง การเลื่อนชุมนุมใหญ่ของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยจากเดิมที่ตั้งใจจัดวันที่ 22 กันยายน พ.ศ.2549 เพื่อจัดรายการพิเศษครบรอบหนึ่งปี รายการเมืองไทยรายสัปดาห์สัญจร มาเป็นวันที่ 20 กันยายน พ.ศ. 2549 โดยให้เหตุผลว่า การเลื่อนมาชุมนุมใหญ่วันที่ 20 กันยายนแทนถ้ามีประชาชนเข้ามาร่วมเป็นจำนวนมากอาจกดดันให้พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตรที่ต้องไปปฏิบัติภารกิจยังต่างประเทศตั้งแต่วันที่ 9 กันยายน พ.ศ.2549 ไม่กลับประเทศอีกเลยก็เป็นไปได้²²³ ซึ่งการเลื่อนชุมนุมใหญ่มาเป็นวันที่ 20 กันยายน พ.ศ.2549 นั้นสอดคล้องกับวันที่คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตั้งใจจะทำการรัฐประหารเดิมแต่จำเป็นต้องเลื่อนมาเป็นวันที่ 19 กันยายน พ.ศ.2549 เนื่องจากพ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร ได้เลื่อนกำหนดการกลับประเทศจากวันที่ 22 กันยายน พ.ศ.2549 มาเป็นวันที่ 20 กันยายน พ.ศ.2549 ดังที่พล.อ.สนธิ บุญยรัตกลิน ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า²²⁴

²²²อมร อมรรัตนานนท์, “จับตา 9 เดือน 9 ปี 49 นับถอยหลังวันสิ้นสุดระบอบทักษิณ,” *ผู้จัดการรายวัน* (8 กันยายน 2549):3.

²²³คำคุณ สิทิสมาสน์, *ปรากฏการณ์สนธิ:จากเสือเหลืองถึงผ้าพันคอสีฟ้า*, หน้า 278.

²²⁴ยุค อนารยะ , *ทางออกประเทศไทยในภาวะวิกฤติ*, หน้า 79-80.

“...จริงๆแล้วแผนที่วางไว้คือ เราจะทำรัฐประหารในวันที่ 20 กันยายน เพื่อให้ตรงกับการเดินทางต่อต้านรัฐบาลครั้งใหญ่ที่กำหนดไว้ล่วงหน้าเหมือนดังตัวอย่างที่เคยเกิดขึ้นในโปรตุเกส ซึ่งได้มีการเดินทางต่อต้านรัฐบาลพร้อมกับการก่อปฏิวัติโดยกองทัพเพื่อโค่นล้มพระเจ้ามานูเอลที่ 2 แห่งโปรตุเกสและจัดตั้งสาธารณรัฐโปรตุเกสที่หนึ่งขึ้นมา...”

ประการที่สาม การก่อกำเนิดของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549 นั้นสอดคล้องกับช่วงเดือนที่พล.อ. สนธิ บุญยรัตกลิน ให้สัมภาษณ์กับสื่อมวลชนว่าได้วางแผนเตรียมการรัฐประหารมาเป็นระยะเวลา 7-8 เดือนก่อนตัดสินใจทำการรัฐประหาร²²⁵ นอกจากนี้พล.อ. สพรั่ง กัลยาณมิตร ก็ได้เปิดเผยต่อประชาสัมพันธ์จังหวัดและสื่อมวลชนกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ 17 จังหวัดภาคเหนือ รวมทั้งสิ้น 27 คน ที่ สโมสรบันเทิงทัพ ค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก เมื่อวันที่ 22 กันยายน พ.ศ. 2549 ว่าได้มีการวางแผนเตรียมการรัฐประหารมาเป็นเวลา 7-8 เดือนก่อนทำการรัฐประหารเช่นเดียวกัน ดังที่พล.อ. สพรั่ง กัลยาณมิตร ได้กล่าวว่า²²⁶

“...สำหรับการวางแผนปฏิรูปการปกครองนั้น ได้มีการวางแผนมาแล้ว 7-8 เดือน ไม่ใช่เพิ่งคิดจะทำกันแค่วันหรือสองวัน แต่มีการกำหนดไว้หลังจากเห็นว่าสถานการณ์ความสงบเรียบร้อยในประเทศเริ่มสั่นคลอน ประเทศชาติขาดคนมีภาวะผู้นำ มีแต่คนเก่งที่ซึ่โกงแต่งตั้งข้าราชการที่เป็นพวกพ้องขึ้นมาบริหารงานรักษาประโยชน์และอำนาจให้แก่ตนเอง ปรับและโยกย้ายคนที่ไม่ใช่พวกพ้องออกไปกองทัพภาคที่ 3 จึงได้เตรียมความพร้อมมาตลอดเพื่อการปฏิรูปในวันนี้...”

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้นจะเห็นได้ว่าวิธีการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเป็นปัจจัยทางอ้อมที่สำคัญปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลให้เป้าหมาย

²²⁵The Nation (27 October 2006):p.4.

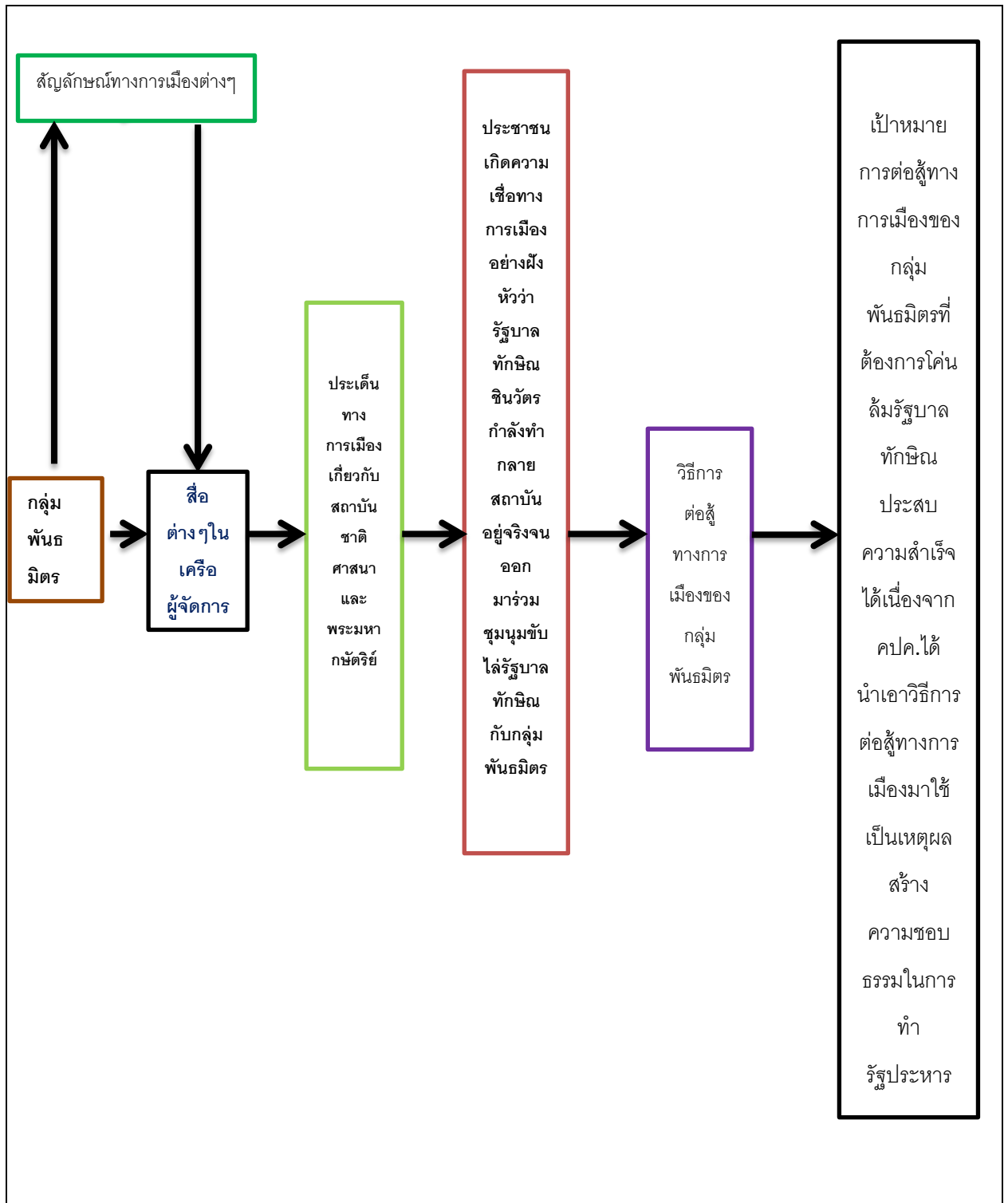
²²⁶โพสต์ทูเดย์(23 กันยายน 2549)หน้า A 5.

การต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยประสบความสำเร็จ เนื่องจากได้ถูกนำไปใช้เป็นเหตุผลสร้างความชอบธรรมในการก่อการรัฐประหารของคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข นอกจากนี้การเคลื่อนไหวทางการเมืองในรูปแบบต่างๆของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยไม่ว่าจะเป็นการที่สมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์ และ อมร รัตนานนท์ ล่วงรู้ล่วงหน้าว่าจะมีการรัฐประหารเกิดขึ้น การเลื่อนวันชุมนุมใหญ่ของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยมาเป็นวันที่ 20 กันยายน พ.ศ.2549 ซึ่งตรงกับวันที่ทหารตั้งใจที่จะทำการรัฐประหารเดิม หรือ การถือกำเนิดของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในช่วงเดือนที่พล.อ. สนธิ บุญยรัตกลิน และ พล.อ. สุวัจน์ กัลยาณมิตร ให้สัมภาษณ์ไว้ว่าเป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมที่จะเริ่มวางแผนก่อการรัฐประหาร ก็สามารถทำให้ตั้งข้อสังเกตเพิ่มเติมถึงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยกับเหตุการณ์รัฐประหารเมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2549 ได้เช่นเดียวกัน

สรุป

กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้ใช้สื่อต่างๆโดยเฉพาะอย่างยิ่งสื่อในเครือข่ายจัดการผลิตสร้างประเด็นทางการเมืองเพื่อให้ประชาชนและสังคมโดยทั่วไปเกิดความเชื่อที่ว่า รัฐบาลทักษิณ ชินวัตร กำลังทำลายสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยกำลังปกป้องสถาบันอยู่ พร้อมกันนั้นได้ผลิตสัญลักษณ์ทางการเมืองต่างๆไม่ว่าจะเป็นสัญลักษณ์เชิงภาษา (lexical) สัญลักษณ์เชิงรูปภาพ (Pictorial) สัญลักษณ์เชิงพิธีการ (Social – Gestural) สัญลักษณ์เชิงเหตุผล (Loical-Mathematical) สัญลักษณ์เชิงศิลปดนตรี (Musical) มาสนับสนุนประเด็นทางการเมืองเพื่อทำให้ประชาชนและสังคมโดยทั่วไปเกิดความเชื่อทางการเมืองอย่างฝังหัว (Political myth) ว่ารัฐบาลทักษิณ ชินวัตรกำลังทำลายสถาบันอยู่ เป็นความจริงจนออกมาชุมนุมขับไล่รัฐบาลทักษิณ ชินวัตรกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในที่สุดมาเป็นวิธีการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในปี พ.ศ. 2549 รวมไปถึงวิธีการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้กลายเป็นปัจจัยทางอ้อมที่สำคัญปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลให้เป้าหมายการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยประสบความสำเร็จเนื่องจากได้ถูกคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขนำไปใช้เป็นเหตุผล

เพื่อสร้างความชอบธรรมในการทำรัฐประหาร โดยดูได้จากคำประกาศของคณะปฏิรูปการปกครอง
ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขฉบับที่ 1 ที่สอดคล้องกับวิธีการต่อสู้
ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยทุกประการ ซึ่งผลการวิจัยของงานวิจัย
ชิ้นนี้สามารถสรุปได้ดังแผนภาพต่อไปนี้

บทที่ 5

บทสรุป

5.1 สรุป

งานวิจัยชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยอยู่ 2 ประการได้แก่ 1. เพื่อศึกษาถึงวิธีการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในสมัยรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร 2. เพื่อศึกษาถึงเป้าหมายการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในสมัยรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรว่าประสบผลสำเร็จหรือไม่ อย่างไร เพราะเหตุใด จากวัตถุประสงค์ในการวิจัยทั้ง 2 ประการ ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการศึกษาดังต่อไปนี้

5.1.1 วิธีการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในสมัยรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร

วิธีการการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยสามารถแบ่งได้ 2 ระดับกล่าวคือ วิธีการหลัก และ วิธีการรอง

กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้ใช้สื่อในเครือข่ายผู้จัดการ ได้แก่ สถานีโทรทัศน์ เอเอสทีวี เว็บไซต์ผู้จัดการออนไลน์(www.manager.co.th) คลื่นวิทยุ 97.75 MHz ที่ได้เชื่อมโยงกับวิทยุชุมชน 82 สถานี 41 จังหวัด และ หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน เพื่อผลิตประเด็นทางการเมืองสำคัญ 3 ประการ กล่าวคือ 1. **ประเด็นทางการเมืองเกี่ยวกับชาติ** ทั้งสิ้น 6 ประเด็นได้แก่ 1.1 การขายหุ้นบริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัดของพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตรให้แก่กองทุนเทมาเส็กของรัฐบาลสิงคโปร์จำนวนทั้งสิ้น 73,000 ล้านบาทโดยไม่ชำระภาษี 1.2 การแปรรูปรัฐวิสาหกิจอย่างการบินไทย การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยหรือ ปตท. การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยหรือ กฟผ. 1.3 การลงนามข้อตกลงเขตการค้าเสรีหรือ FTA กับประเทศจีนและออสเตรเลีย 1.4 การสร้างเขตเศรษฐกิจพิเศษสุวรรณภูมิมหานคร 1.5 ผลประโยชน์ทับซ้อนในประเทศกัมพูชา ลาว และพม่า 1.6 การอนุญาตให้ประเทศสิงคโปร์เข้าพื้นที่จังหวัดอุดรธานี และกาญจนบุรีเพื่อใช้ในกิจการทหาร 2. **ประเด็นทางการเมืองเกี่ยวกับศาสนา** ทั้งสิ้น 2 ประเด็นได้แก่ 2.1 การออก

พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ฉบับใหม่พ.ศ. 2546 ส่งผลให้คณะสงฆ์เกิดสภาวะแตกแยกหรือ “สังฆเภท” อย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน 2.2 การแต่งตั้งสมเด็จพระพุฒาจารย์(เกี่ยว อุปเสโณ) เจ้าอาวาสวัดสระเกศซึ่งมีความใกล้ชิดกับตระกูลตมาพงศ์ และ ปลั่งศิริ ปฏิบัติหน้าที่แทนสมเด็จพระญาณสังวรสมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายก

3. ประเด็นทางการเมืองเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ มีทั้งสิ้น 13 ประเด็นได้แก่ 3.1 แผนปฏิญญาฟินแลนด์ที่เป็นแผนของพรรคไทยรักไทยขณะนั้นมีเป้าหมายต้องการเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองจากระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมาเป็นระบอบสาธารณรัฐที่มี พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดี 3.2 ภาพการนั่งเป็นประธานพิธี “พิธีทำบุญประเทศ”ภายในอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดารามเมื่อวันที่ 11 เมษายน พ.ศ. 2548 ทั้งๆที่เป็นพื้นที่สงวนให้เฉพาะพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์ชั้นสูงทำพระราชพิธีเท่านั้น 3.3 การแต่งตั้งนายวิสุทธี มนตรีวัตให้มาดำรงตำแหน่งผู้ว่าการสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หรือ สตง.แทนคุณหญิงจารุวรรณ เมณฑกา ในขณะที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวยังมีได้ลงพระปรมาภิไธยโปรดเกล้าฯให้คุณหญิงจารุวรรณ เมณฑกาพ้นจากตำแหน่ง 3.4 การเลือกวันถือกำเนิดพรรคไทยรักไทยตรงกับวันปฏิวัติโค่นล้มสถาบันพระมหากษัตริย์ของประเทศฝรั่งเศส และ อีรัก 3.5 การจัดซื้อเครื่องบินประจำตำแหน่งนายกรัฐมนตรีก่อนที่จะจัดซื้อเครื่องบินพระราชพาหนะถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ 3.6 การจัดประชุมคณะรัฐมนตรีสัญจรที่ปราสาทพนมรุ้งซึ่งเป็นสถานที่พระมหากษัตริย์เคยใช้ประกอบพิธีกรรม 3.7 การขึ้นนั่งบริเวณคอช้างของพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตรที่จังหวัดสุรินทร์ทั้งๆเป็นบริเวณพระมหากษัตริย์ไทยในอดีตทรงนั่งระหว่างออกรบ 3.8 การเกณฑ์ประชาชนมาให้กำลังใจอย่างไม่เหมาะสมเนื่องจากประชาชนได้ถือธงทรงพระเจริญจำนวนมากขณะมาต้อนรับพ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร 3.9 การใช้คำพูดไม่เหมาะสมต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอยู่บ่อยครั้ง 3.10 การลบตราครุฑซึ่งเป็นสัญลักษณ์สำคัญที่สื่อความหมายถึงสถาบันพระมหากษัตริย์ออกจากบัตรประชาชน 3.11 การลงท่ายข้อความในจดหมายประธานาธิบดี จอร์จ ดับเบิลยู บุช (George W. Bush) ประธานาธิบดีประเทศสหรัฐอเมริกาขณะนั้น Prime Minister of Thailand แทนที่จะลงท่ายคำว่า Prime Minister of The Kingdom of Thailand เพื่อต้องการทราบความคิดเห็นของประธานาธิบดี จอร์จ ดับเบิลยู บุชว่าถ้าประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากราชอาณาจักรไทยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขจะมีความเห็นอย่างไร 3.12 นาย พันศักดิ์ วิญญรัตน์ คนสนิทของพ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตรรู้เห็นเป็นใจกับนายนายพอล เอ็ม แฮนด์ลีย์ (Paul M. Handley) ผู้แต่งหนังสือ The King Never Smiles ซึ่งเป็นหนังสือที่มีเนื้อหาโจมตีสถาบันพระมหากษัตริย์ 3.13

นายภูมิธรรม เวชยชัย อีกหนึ่งคนสนิทของพ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตรเป็นผู้อยู่เบื้องหลังเว็บไซต์ มนุษยดอทคอมซึ่งเป็นเว็บไซต์ที่ผลิตขึ้นมาโจมตีสถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นต้น ประเด็นทางการเมืองทั้งหมดเหล่านี้ที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยผลิตขึ้นมามีเป้าหมายสำคัญต้องการให้ประชาชนและสังคมทั่วไปเกิดความเชื่อว่า “รัฐบาลทักษิณกำลังทำลาย สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยกำลังปกป้องสถาบันอยู่” มาเป็นวิธีการหลักในการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในปี พ.ศ. 2549

พร้อมกันนั้นกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยังได้ผลิตสัญลักษณ์ทางการเมือง เพื่อเผยแพร่ในสื่อเครือข่ายจัดการอีก 5 ประเภท กล่าวคือ 1. **สัญลักษณ์ทางการเมืองเชิงภาษา (Lexical)** อาทิเช่น คำขวัญ”เอาประเทศไทยของเราคืนมา” การใช้คำเปรียบเทียบกับเพื่อแสดงความเหมือนและแตกต่างระหว่างกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยที่ออกมาต่อสู้ทางการเมือง เพื่อปกป้องสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ กับพ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตรที่พยายามทำลายสถาบันอยู่ การผลิตบทกลอน “ มิ่งต้องตายภายใต้ฟ้าดินกู” ของสมาน เกระเหล็กหรือบทกลอน พันธกิจ 49 ของคู่บอณ คันนายาว เพื่อสนับสนุนและตอกย้ำความเชื่อว่ารัฐบาลทักษิณ ชินวัตรกำลังทำลายสถาบัน 2. **สัญลักษณ์ทางการเมืองเชิงรูปลักษณ์หรือรูปภาพ (Pictorial)** อาทิเช่น เสื้อยืดพร้อมข้อความว่า “ เราจะสู้เพื่อในหลวง” ผ้าคาดศรีษะพร้อมข้อความว่า “ กู้ชาติ” หรือแผ่นป้ายเพื่อเปรียบเทียบว่าพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ และคุณหญิงพจมาน ชินวัตร นั้นเปรียบเสมือนประธานาธิบดีเฟอร์ดินานด์ มาร์กอสและ นางอิมelda มาร์กอส เนื่องจากมีพฤติกรรมทุจริตคอร์รัปชั่นมหาศาลคล้ายคลึงกัน 3. **สัญลักษณ์ทางการเมืองในเชิงพิธีกรรมหรือพฤติกรรม (Social – Gestural)** อาทิเช่น การอัญเชิญรูปหล่อของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชมาเดินนำ และรอบขบวนชุมนุมเพื่อสนับสนุนและตอกย้ำความเชื่อการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยนั้นเปรียบเสมือนการกู้ชาติของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช 4. **สัญลักษณ์ทางการเมืองเชิงเหตุผล (Logico- Mathematical)** อาทิเช่น การผลิตเสื้อเหลือง และผ้าพันคอสีฟ้าเพื่อสื่อความหมายถึงความจงรักภักดีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ หรือ การเอาบุคคลสำคัญหรือมีชื่อเสียงมาโจมตีรัฐบาลทักษิณชินวัตรเพื่อให้ประเด็นทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยมีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น 5. **สัญลักษณ์ทางการเมืองในเชิงศิลปดนตรี (Musical)** อาทิเช่น เพลงไอ้หน้าเหลี่ยม หรือ จักรวรรพาศาสตร์ที่ได้นำเอาประเด็นทางการเมืองที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยโจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร มาเป็นเนื้อร้องในเพลงหรือบทละครพูดในตัวแสดง

จ้าว เป็นต้น สัญลักษณ์ทางการเมืองดังกล่าวข้างต้นถูกผลิตขึ้นมาเพื่อสนับสนุนและตอกย้ำความเชื่อจากประเด็นทางการเมืองเพื่อให้ประชาชนหรือสังคมทั่วไปเกิดความเชื่อทางการเมืองอย่างฝังหัว(Political Myth) ว่ารัฐบาลทักษิณกำลังทำลายสถาบันและกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยออกมาต่อสู้ทางการเมืองเพื่อปกป้องสถาบันเป็นความจริงจนออกมาชุมนุมขับไล่รัฐบาลทักษิณชินวัตรเพื่อปกป้องสถาบันกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยมาเป็นวิธีการรองในการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยกับรัฐบาลทักษิณชินวัตร ในปี พ.ศ. 2549

5.1.2 ประเมินผลสำเร็จของการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในสมัยรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร

เป้าหมายการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยที่ต้องการโค่นล้มรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรนั้นประสบความสำเร็จได้เนื่องจากวิธีการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยนั้นเป็นปัจจัยทางอ้อมที่สำคัญปัจจัยหนึ่งที่น่าไปสู่เหตุการณ์รัฐประหารโค่นล้มรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรเมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2549 ทั้งนี้ทั้งนั้นเนื่องจากวิธีการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้ถูกคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือ คปค. นำมาใช้เป็นเหตุผลในการสร้างความชอบธรรมทางการเมืองในการโค่นล้มรัฐบาลทักษิณ ชินวัตรทุกประการ กล่าวคือ **เหตุผลข้อหนึ่ง** คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขกล่าวโจมตีการบริหารงานของรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร ว่าส่งผลให้ประเทศเกิดความแตกแยกอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อนนั้นก็สอดคล้องกับวิธีการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยที่พยายามทำให้ประชาชนและสังคมโดยทั่วไปเชื่อในความแตกต่างระหว่างกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยซึ่งกำลังปกป้องสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ กับ รัฐบาลทักษิณ ชินวัตรซึ่งกำลังทำลายสถาบันอยู่ **เหตุผลข้อสอง** คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขกล่าวโจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร ว่ามีการบริหารราชการแผ่นดินไปในทางทุจริตคอร์รัปชันนั้นก็สอดคล้องกับวิธีการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยที่ได้มีการผลิตประเด็นทางการเมืองเกี่ยวกับสถาบันชาติพร้อมทั้งสัญลักษณ์ทางการเมืองต่างๆมาสนับสนุนเพื่อทำให้ประชาชนและสังคมโดยทั่วไปเกิดความเชื่อว่รัฐบาลทักษิณ ชินวัตร กำลังทำลายสถาบันชาติโดยการทุจริต

คอร์รัปชั่นและเอาผลประโยชน์ของประเทศชาติไปแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ส่วนตัวและพวกพ้อง อยู่เป็นความจริง **เหตุผลข้อสาม** คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขกล่าวโจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร ว่ามีการแทรกแซงองค์กรอิสระจนไม่สามารถดำเนินงานได้นั้นก็สอดคล้องกับวิธีการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยที่ได้มีการผลิตประเด็นทางการเมืองที่เกี่ยวข้องกับคุณหญิงจาวรรรณ เมณฑกาพร้อมทั้งสัญลักษณ์ทางการเมืองต่างๆมาสนับสนุนเพื่อให้ประชาชนและสังคมโดยทั่วไปเกิดความเชื่อว่รัฐบาลทักษิณ ชินวัตร พยายามเข้าไปแทรกแซงองค์กรอิสระอย่างสำนักการตรวจเงินแผ่นดินเพื่อต้องการปลดคุณหญิงจาวรรรณ เมณฑกา ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินในขณะนั้นออกจากตำแหน่งเนื่องจากไม่พอใจการปฏิบัติหน้าที่ของคุณหญิงจาวรรรณ เมณฑกา ที่มีการตรวจการทุจริตคอร์รัปชั่นรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร อย่างเคร่งครัดอยู่บ่อยครั้ง **เหตุผลข้อสี่** คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขกล่าวโจมตีรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร ว่ามีพฤติกรรมไปในทางหมิ่นพระบรมเดชานุภาพอยู่บ่อยครั้ง นั้นก็สอดคล้องกับวิธีการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยที่ได้มีการผลิตประเด็นทางการเมืองเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์พร้อมทั้งสัญลักษณ์ทางการเมืองต่างๆมาสนับสนุนเพื่อให้ประชาชนและสังคมโดยทั่วไปเกิดความเชื่อว่รัฐบาลทักษิณ ชินวัตร กำลังพยายามทำลายสถาบันพระมหากษัตริย์เพื่อเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบประชาธิปไตยอันทรงมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขมาเป็นระบอบสาธารณรัฐเพื่อที่พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร จะได้ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีเป็นความจริง

5.2 ข้อสังเกตในเชิงแนวคิดทฤษฎี

จากกรอบแนวคิดทฤษฎีการสื่อสารทางการเมือง ของ ไบรอัน แมคแนร์ (Brian Mcnair) ที่มองว่าสื่อทำหน้าที่สำคัญในการผลิตสร้างประเด็นทางการเมืองเพื่อให้ประชาชนเชื่อในสิ่งที่ต้องการตามกรอบแนวคิด Agenda Setting ดังที่กล่าวไปแล้วในบทที่ 2

จากการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้พบว่าเมื่อองค์กรทางการเมืองต้องการนำสื่อมาใช้ในการต่อสู้ทางการเมืองซึ่งมีเป้าหมายสำคัญเชิงการต่อสู้ทางการเมืองอยู่ที่ความเชื่อของประชาชนว่าประชาชนส่วนใหญ่ขณะนั้นให้ความเชื่อถึอด้านไหนหรือมองด้านไหนมีความชอบธรรมทางการเมืองมากกว่ากันนั้น การจะใช้สื่อเพียงอย่างเดียวในการผลิตประเด็นทางการเมืองเพื่อให้ประชาชนเชื่อตามที่องค์กรทางการเมืองต้องการนั้นจากการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้พบว่าไม่เพียงพอเนื่องจากประเด็นทางการเมืองบางเรื่องเป็นเรื่องที่สลับซับซ้อนเกินกว่าที่ประชาชนทั่วไปจะ

สามารถเข้าใจได้ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องผลิตสัญลักษณ์ทางการเมืองต่างๆเข้ามาสนับสนุน ประเด็นทางการเมืองด้วย อาทิเช่น กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้ผลิตสัญลักษณ์ทางการเมืองในเชิงศิลปดนตรี (Musical) อย่างเพลง “ไอ้หน้าหน้าเหลี่ยม” หรือ “จิ๋วธรรมศาสตร์” เพื่อนำเอาประเด็นทางการเมืองที่ค่อนข้างสลับซับซ้อนมาเป็นเนื้อร้องในบทเพลง หรือ บทพูดของ ตัวแสดงจิ๋ว เพื่อให้ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าใจในประเด็นทางการเมืองที่กลุ่มพันธมิตรประชาชน เพื่อประชาธิปไตยโจมตีรัฐบาลทักษิณ จนเกิดความเชื่อและทำในสิ่งที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อ ประชาธิปไตยต้องการได้ เป็นต้น

รวมไปถึงการใช้ประเด็นทางการเมืองเพื่อการต่อสู้ทางการเมืองจะมีประสิทธิภาพสูงสุด จนประชาชนเชื่อในสิ่งที่องค์กรทางการเมืองต้องการ ประเด็นทางการเมืองที่องค์กรทางการเมือง นำมาใช้จะต้องสอดคล้องกับบริบทสภาพแวดล้อมในสังคมนั้นด้วย อาทิเช่น องค์กรทางการเมือง อย่างกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้เลือกประเด็นทางการเมืองที่สอดคล้องกับสภาพ สังคมไทยอย่างอุดมการณ์ราชาชาตินิยมมาเพื่อโจมตีรัฐบาลทักษิณ จนส่งผลให้ประชาชนเข้าร่วม ชุมนุมขับไล่รัฐบาลทักษิณ ชินวัตร กับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเป็นจำนวนมาก ในปี พ.ศ. 2549 เป็นต้น

5.3 ข้อจำกัดของงานวิจัย และ ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

ดังเช่นงานวิจัยทั่วไป วิทยานิพนธ์ชิ้นนี้มีข้อจำกัดบางประการในการศึกษา พร้อมกันนั้น ผู้วิจัยจะทำการเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต ณ ที่นี้ไปด้วยซึ่งสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

ประการแรก งานวิจัยชิ้นนี้ศึกษาเฉพาะการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตร ประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในช่วงปี พ.ศ.2549 เท่านั้นแต่ไม่ได้ทำการศึกษากการต่อสู้ทางการเมือง ของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยทั้งหมดโดยเฉพาะอย่างยิ่งในปี พ.ศ.2551 ที่กลุ่ม พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยออกมาเคลื่อนไหวขับไล่รัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช และ นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ซึ่งถ้างานวิจัยในอนาคตทำการศึกษากการต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่ม พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในปีพ.ศ.2551 มาเปรียบเทียบกับงานวิจัยชิ้นนี้ก็ให้เห็น ภาพรวมของการเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้ดียิ่งขึ้น

ประการสอง งานวิจัยชิ้นนี้เน้นศึกษาเฉพาะการใช้สัญลักษณ์ทางการเมืองเพื่อทำการ ต่อสู้ทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในแง่มุมเดียวเท่านั้นแต่ไม่ได้ ทำการศึกษาถึงกระบวนการตอบโต้เชิงสัญลักษณ์ทางการเมืองจากผู้สนับสนุนรัฐบาลทักษิณ ชิน

วัตร ทำให้งานวิจัยชิ้นนี้ไม่เห็นพลวัตของการใช้สัญลักษณ์ทางการเมืองมาใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการต่อสู้ทางการเมืองได้ดีเท่าที่ควร

ประการสาม งานวิจัยชิ้นนี้ไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลสัมภาษณ์เชิงลึกบุคคลที่มีบทบาทสำคัญต่อการรัฐประหารเมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2549 บางท่าน อาทิเช่น นาวาอากาศตรี ประสงค์ สุ่นศิริ พล.อ.สุพรั่ง กัลยาณมิตร เป็นต้น ได้แต่ข้อมูลที่บุคคลเหล่านี้ได้สัมภาษณ์ไว้ทางสื่อต่างๆในช่วงเวลานั้นเท่านั้นทำให้ไม่สามารถได้ข้อมูลเชิงลึกตรงประเด็นเท่าที่ควรเหมือนดังที่ผู้วิจัยเข้าไปสัมภาษณ์เชิงลึกเอง ถ้างานวิจัยในอนาคตสามารถที่จะเข้าสัมภาษณ์เชิงลึกบุคคลที่มีบทบาทต่อการรัฐประหารเหล่านี้ได้ก็จะทำให้ข้อถกเถียงถึงเบื้องหลังแท้จริงของการรัฐประหารและความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยกับเหตุการณ์รัฐประหารเมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2549 มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กนกวรรณ พงศ์วิไลทรัพย์ . ยุทธวิธีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย.วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ,สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551 .

กมล จาติกวณิช . คดีเลียงภาชี : ซินคอร์ปและเทมาเส็ก 73,000 ล้านบาท . ใน เมนูคอร์รัปชัน ระบบบทักษิณ, หน้า 5 . กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์ธรรมรัฐไทย,2550.

กวรรณิกา รัตนะ . กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย : กรณีศึกษาบทบาททางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย . วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต , สาขาวิชาศิลปศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ,2552 .

กรุงเทพธุรกิจ(20 กันยายน 2549): 2.

กองบรรณาธิการ . เปิดพินัยกรรม พระธรรมวิสุทธิมงคล (หลวงตามหาบัว) . ธรรมลีลา, (กุมภาพันธ์ 2554) : 22.

กองบรรณาธิการผู้จัดการ , ทำกกกกก...ซิณ ออกไป . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บ้านพระอาทิตย์ , 2549 .

กองบรรณาธิการผู้จัดการรายสัปดาห์ , เปิดตำราโกง ระบบบทักษิณ . กรุงเทพฯ ฯ : ผู้จัดการ,2550.

กองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์เอสทีวี-ผู้จัดการรายวัน , ขบวนการล้มเจ้า . กรุงเทพฯ : เอสทีวี-ผู้จัดการ, 2553

กองบรรณาธิการมติชน . ลับ ล้วง ลึก พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย . กรุงเทพฯ ฯ : มติชน , 2551 .

กอร์ปศักดิ์ สภาวสุ . คดีแปรรูปตท.เอื้อประโยชน์กลุ่มทุนรัฐบาล .ใน เมนูคอร์รัปชัน ระบบบทักษิณ, หน้า 5 . กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์ธรรมรัฐไทย, 2550 .

กาญจนา นี ศรีวิศาลภาพ และ ณรงค์ชัย ปัญญา นทชัย , ทักษิณบนบัลลังก์นายกรัฐมนตรี . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ดอกหญ้า , 2545 .

กาญจนา แก้วเทพ , การวิเคราะห์สื่อ แนวคิดและเทคนิค . กรุงเทพฯ : เลิฟ แอนด์ ลิฟ , 2547 .

กฤษฎา ศุภวรรธนกุล . สัมภาษณ์ ร.ต.อ. ดร. นิติภูมิ นวรัตน์ . ผู้จัดการรายวัน (27 พฤษภาคม 2549): 34.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ . คอร์รัปชั่นเชิงนโยบาย รัฐบาลทักษิณ. ใน เมนูคอร์รัปชั่น ระบบบทักษิณ , หน้า 272 .กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์ธรรมรัฐไทย,2550.

เกษม เพ็ญภินันท์, "การเมืองน้ำเชี่ยว," ใน รัฐประหาร 19 กันยายน : รัฐประหารเพื่อระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข, กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์ฟ้าเดียวกัน ,2550.

เกษมสุข สุ่มเมา . ผู้เข้าร่วมชุมนุมกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย พ.ศ. 2549 . สัมภาษณ์ , 4 พฤศจิกายน 2555.

เกษียร เตชะพีระ , การดำรงอยู่และอนาคตของระบบทักษิณ : ใจที่ย่ำทลายสังคมไทย , ใน ระบบทักษิณ . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ฟ้าเดียวกัน , 2547.

เกษียร เตชะพีระ . จากระบบทักษิณสู่รัฐประหาร 19 กันยายน 2549 : วิฤติประชาธิปไตยไทย . กรุงเทพฯ:มูลนิธิ 14 ตุลา , 2550 .

เกษียร เตชะพีระ . กองทัพวิวัฒน์กับการรัฐประหาร.ในทางแพร่งและพงหนาม:ทางผ่านสู่ประชาธิปไตยไทย , หน้า 295 .กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์มติชน,2550 .

เกษียร เตชะพีระ .สงครามระหว่างสี : ก่อนถึงจุดไม่อาจหวนกลับ . กรุงเทพฯ : โอเพน บুক ,2553.

ข่าวสดออนไลน์. ญาณสัมปันนธัมมานุสรณ์ เรื่องเล่า "หลวงตาบัว" กับ "ฟ้าหญิงจุฬาภรณฯ" [ออนไลน์] . 2555. แหล่งที่มา [www. Kaosod.co.th](http://www.Kaosod.co.th) [20 กรกฎาคม 2555]

ขุนทอง เสรีวานิช , สนธิ ลิ้มทองกุล : คิดไม่เหมือนใคร คิดอย่างไร พูดอย่างนั้น . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บ้านพระอาทิตย์ , 2550 .

เขมา สมใจ . การสื่อสารทางการเมืองในวิฤติการเมืองไทยปี 2549: ศักยภาพพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย.วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกริก , 2551 .

คณะกรรมการรณรงค์เพื่อประชาธิปไตย. 60 ปีพิภพ ธงไชย "ทางเลือก"ที่ข้ามพันวาทกรรม . กรุงเทพฯ : คณะกรรมการรณรงค์เพื่อประชาธิปไตย , 2548.

คนข่าวอิสระ , ถอดรหัสเลือกตั้ง 2549 ตุลาการวิวัฒน์ หยุด ระบบทักษิณ, กรุงเทพฯ: พิมพ์ดีการพิมพ์, 2549 .

คมชัดลึก (26 ธันวาคม 2548):2.

คำนำถุณ สิทธิสมาน . ปรากฏการณ์สนธิ จากสื่อเหลืองถึงผ้าพันคอสีฟ้า .กรุงเทพฯ :

สำนักพิมพ์บ้านพระอาทิตย์ , 2549 .

คำนำถุณ สิทธิสมาน. สัมภาษณ์, 7 พฤศจิกายน 2555.

จิ๋วธรรมศาสตร์เรื่อง”เป่าบั้งจิ้น”ตอนที่ 1 “เป่าบั้งจิ้นผจญคนหน้าเหลี่ยม.[ออนไลน์], 2549.

แหล่งที่มา www.fringer.org.com [18สิงหาคม 2555]

จิ๋วธรรมศาสตร์เรื่อง”เป่าบั้งจิ้น”ตอนที่ 2 “ตามล่าหาจะเด็ด ถล่มพรรคไทยเจียะไทย พิษิตวังจันทร์

ส่องหล้า [ออนไลน์].2549. แหล่งที่มา www.fringer.org.com [18กันยายน 2555]

จิ๋วธรรมศาสตร์เรื่อง”เป่าบั้งจิ้น”ตอนที่ 3 “หรือว่ามันเป็นคนบ้า [ออนไลน์]. 2549. แหล่งที่มา

www.fringer.org.com [18กันยายน 2555]

จิ๋วธรรมศาสตร์เรื่อง”เป่าบั้งจิ้น”ตอนที่ 4 “นายกฯไฮเทค ปลุกเสกของเขมร ดีเดย์ก่อนวันเลือกตั้ง

[ออนไลน์].2549. แหล่งที่มา www.fringer.org.com[19กันยายน 2555]

จิ๋วธรรมศาสตร์เรื่อง”เป่าบั้งจิ้น”ตอนที่ 5 “ไม่ออกก็อย่าออก [ออนไลน์] . 2549. แหล่งที่มา

www.fringer.org.com[19กันยายน 2555]

จารุวัฒน์ เกษวรรรณ , ขบวนการนักศึกษาไทย ,ใน ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมในไทย ,

กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ประชาธิปไตยแรงงาน, 2549

จิตกร นุชษา , ระบบทักษิณ กับ ปฏิญญาฟินแลนด์. กรุงเทพฯ:Icon Printing, 2549.

จินดาวรรณ สีนคงสิน . การุณ ไสงาม ครอบครัวนักต่อสู้ทางการเมือง . ผู้จัดการรายวัน (20

มีนาคม 2549): 34.

จิรัชญา ทิพย์ประเสริฐ. ผู้เข้าร่วมชุมนุมกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย พ.ศ. 2549 .

สัมภาษณ์ , 4 พฤศจิกายน 2555.

จิรวรรณ รจนาวรรณ , ปฏิรูปการเมืองระบบราชการ . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ฟ้าฝน ,2546.

จำลอง ศรีเมือง. ชีวิตจำลอง .กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ เอ.วี การพิมพ์ , 2533 .

จำลอง ศรีเมือง . ทางสองแพร่ง .กรุงเทพฯ : เรือนแก้วการพิมพ์ , 2532 .

จำลอง ศรีเมือง . แกนนำกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยรุ่นที่หนึ่ง .สัมภาษณ์ ,

4 พฤศจิกายน 2555.

ใจ อึ้งภากรณ์และคณะ ,การเมืองของภาคประชาชนในยุคพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

และวิกฤติไล่ทักษิณ . ใน ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมในไทย , กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์

ประชาธิปไตยแรงงาน, 2549 .

- จักร์ พันธุ์ชูเพชร , การเมืองการปกครองไทย . กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ Punch group , 2549.
- ชวณะ ภวานันท์ .ทฤษฎีการสื่อสารทางการเมือง . ใน การสื่อสารทางการเมือง , หน้า 23 .
 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช,2551,
- ชวพงษ์ ชำนิประศาสน์ ,คติ-สัญลักษณ์ สถาปัตยกรรมไทย. ข่าวสด (2 ตุลาคม 2554) : 7.
- ชาญชัย ชัยสุขโกศล . เทคโนโลยีกับการต่อสู้ทางการเมืองโดยไร้ความรุนแรง : ศึกษาศาสตร์
 อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย . วิทยานิพนธ์ปริญญาตรีบัณฑิต , สาขาวิชารัฐศาสตร์
 คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2552.
- ชาญวิทย์ เกษตรศิริ . จาก 14 ถึง 6 ตุลา . กรุงเทพฯ ฯ : มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และ
 มนุษยศาสตร์ , 2551.
- ชาติรี ประภิตนทการ , ศิลปะสถาปัตยกรรมคณะราษฎร สัญลักษณ์ทางการเมืองในเชิง
 อุดมการณ์ . กรุงเทพฯ ฯ : มติชน , 2552.
- ชาติรี ประภิตนทการ . สถาปัตยกรรมไทย : ภาพสะท้อนการเมืองในสยาม . ใน หนึ่งศตวรรษ :
 รัฐธรรมนูญและรัฐประหารกับการเมืองสยามในประเทศไทย จากกบฏ ร.ศ. 130 ถึง
 รัฐประหาร 19 กันยายน 2549 , หน้า 103 – 104. กรุงเทพฯ: มูลนิธิโครงการตำรา
 สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์,2552.
- เชียงเล่าหลง , จากกัลยาณมิตรถึงนายทักซิณ ชินวัตร . กรุงเทพฯ : บ้านพระอาทิตย์ ,2548 .
- ณัฐพล (ขอสงวนนามสกุล) . ผู้เข้าร่วมชุมนุมกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย พ.ศ.
 2549. สัมภาษณ์ , 4 พฤศจิกายน 2555.
- ตฤณ ดิษฐอำภุ. เปิดใจ ‘ ตฤณ ดิษฐอำภุ’ ผู้หาญกล้า นำทัพอาชีวะกู่ชาติ. ผู้จัดการรายวัน (23
 มีนาคม 2549) : 43
- ต่อพงษ์ เศวตามร . เพลง ดนตรี และบทกวีที่ทำให้ทักซิณต้องถอย . ผู้จัดการรายวัน (7 เมษายน
 2549): 41.
- ทองก้อน วงศ์สมุทร .ทักซิณ ภัยร้ายของแผ่นดิน , ผู้จัดการรายวัน (29 มีนาคม 2549) : 10.
- ทินพันธุ์ นาคะตะ ,ความชอบธรรมในการปกครอง, วารสารธรรมศาสตร์ 5 (ต.ค. 2518-ม.ค.
 2519): 3-4.
- ทิพย์อนงค์ ตรรกวุฒิวงศ์ .การกำหนดกรอบเนื้อหาของหนังสือพิมพ์รายวันเกี่ยวกับการเคลื่อนไหว

ชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในปี พ.ศ. 2551 . วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทมหาบัณฑิต , สาขาวิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย , 2552 .

ทีมข่าวอาชญากรรม.ทักษิณ” ฟ้องแล้ว “ผู้จัดการ” ตีพิมพ์ “เทียบทักษิณเทวดาทัด” เรียก 500 ล้าน ,
[ออนไลน์] ,2548. แหล่งที่มา www. Manager.co.th[23กรกฎาคม 2555]

ทีมข่าวอาชญากรรม . ทักษิณ”เปิดฉากฟ้องสนธิ” เรียก 500 ล้าน , [ออนไลน์] . 2548. แหล่งที่มา
www.Manager.co.th[23กรกฎาคม 2555]

ทีมข่าวอาชญากรรม . แจ้งจับ”ทักษิณ-วิษณุ” หมิ่นเบื้องสูง, [ออนไลน์] ,2548. แหล่งที่มา www.
Manager.co.th [24กรกฎาคม 2555]

ทักษิณ ชินวัตร , คนไทยหายจน . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ ฎ ปฏัก , 2552 .

เทิดธรรม ทรงไทย , คนโค่นทักษิณ . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ร่วมด้วยช่วยกัน , 2549 .

เทิดภูมิ ใจดี. สัมภาษณ์ , 4 พฤศจิกายน 2555.

ไทยโพสต์(24 กันยายน 2549): 12.

ธงชัย วินิจจะกุล , ข้ามไม่ฟันประชาธิปไตยแบบหลัง 14 ตุลา : ประชาธิปไตยแบบใสสะอาดของ
อภิชนกับการรัฐประหาร 19 กันยายน 2549 . ใน รัฐประหาร 19 กันยา . , กรุงเทพฯ : ฟ้า
เดียวกัน , 2550 .

ธนาพล อิวสกุล . แกะรอยพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย : ผู้ออกบัตรเชิญให้คณะ
รัฐประหาร .ใน รัฐประหาร 19 กันยา . , กรุงเทพฯ : ฟ้าเดียวกัน , 2550.

ธรรมาภรณ์ วงศ์บุญชัยนันท์ , พิธีงเด็ก : ระบบสัญลักษณ์และระบบเครือญาติเงินญาติแต่ใจใน
เยาวราช, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต , สาขาวิชามนุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2547

ธิดารัตน์ อเนกะเวียง . วาทกรรมวิเคราะห์ของสนธิ ลิ้มทองกุลในรายการเมืองไทยรายสัปดาห์ .
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต , สาขาวิชาวาทวิทยาและสื่อสารการเสด็จ คณะนิเทศ
ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2548.

ธีรยุทธ บุญมี , ความคิดสองทศวรรษ . กรุงเทพฯ : มติชน , 2550.

ธัญพร เมฆประโยชน์ , การเมืองของการปราบปรามคอร์รัปชัน กรณีศึกษา : การอายัดทรัพย์

พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต , สาขาวิชารัฐประศาสน
ศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2550

- นครินทร์ เมฆไตรรัตน์ .การปฏิวัติสยาม พ.ศ. 2475 .กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ฟ้าเดียวกัน , 2553.
- นิธิ เอียวศรีวงศ์ , การเมืองไทยสมัยพระนารายณ์ .กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ , 2527.
- นฤมล ทับจุมพล . การใช้สื่อในการสร้างอุดมการณ์ทางการเมือง : ศึกษาจากบทเพลงของราชการ
(พ.ศ. 2475 – 2530.) .วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ , สาขาวิชาการปกครอง คณะ
รัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2531,
- นันทนา นันทโรภาส . ชนะการเลือกตั้งด้วยพลังการตลาด .กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ขอคิดด้วยคน ,
2549 .
- บุญเหลือ เทพยสุวรรณ,ม.ล. , วิเคราะห์รัฐธรรมนูญไทย .กรุงเทพฯ : โครงการตำราสังคมศาสตร์
และมนุษยศาสตร์ สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย , 2517.
- บุญอริ ยี่หะ . นโยบายหาเสียงแนวประชานิยมกับอำนาจทางเศรษฐกิจ : การศึกษาเชิงเศรษฐกิจ
การเมืองเกี่ยวกับความสำเร็จในการเลือกตั้งของพรรคไทยรักไทย . วิทยานิพนธ์ปริญญา
ดุษฎีบัณฑิต , สาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,2547.
- เบเนดิก แอนเดอร์สัน , บ้านเมืองของเราลงแดง:แ่งมุมทางสังคมและวัฒนธรรมของรัฐประหาร 6
ตุลาคม . ใน จาก 14 ถึง 6 ตุลา , หน้า 99 – 139 . กรุงเทพฯ : มูลนิธิโครงการตำรา
สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ , 2551.
- ประจักษ์ ก้องกีรติ, และแล้วความเคลื่อนไหวปรากฏ: การเมืองวัฒนธรรมของนักศึกษาและ
ปัญญาชนก่อน 14 ตุลา . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ , 2548.
- ประพันธ์ คุณมี , ชีวิตนี้ขอเป็น ข้าพระบาท ทาสประชาชน . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์กรีน- ปัญญา
ญาณ , 2551.
- ประมวล รุจนเสรี , พระราชอำนาจ .กรุงเทพฯ : สุเมธ รุจนเสรี , 2548 .
- ปรีดี พนมยงค์ , ความเป็นอนิจจังของสังคม . พระนคร : เกวียนทอง , 2501.
- ปราโมทย์ นาครทรรพ . คิดถึงเมืองไทย : ยุทธศาสตร์ฟินแลนด์แผนการเปลี่ยนการปกครองไทย ,
ผู้จัดการรายวัน (17 พฤษภาคม 2549) : 13.
- ปานเทพ พัวพงษ์พันธ์ . 33 ประเด็นถาม-ตอบ ราชอาณาจักรไทยกำลังจะเสียดินแดน .กรุงเทพฯ :
บ้านพระอาทิตย์ , 2553 .

ปีแอร์ บูร์ดิเยอ , เศรษฐกิจของทรัพย์สินเชิงสัญลักษณ์ .กรุงเทพฯ ฯ : สำนักพิมพ์คบไฟ , 2550 .

เปลว สีเงิน , เขียนแผ่นดิน , กรุงเทพฯ ฯ : openbooks , 2549.

เปลว สีเงิน , คิดถึงในหลวง , กรุงเทพฯ ฯ : openbooks , 2549.

เปลว สีเงิน , ห้วงทหาร . กรุงเทพฯ ฯ : openbooks , 2549 .

เปลว สีเงิน , อ่านวิกฤติ , กรุงเทพฯ ฯ : openbooks , 2549 .

เปิดตัวแล้วพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย , [ออนไลน์] , 2549. แหล่งที่มา www.Prachatai.com [30 สิงหาคม 2555]

ผู้จัดการฉบับพิเศษ . บันทึก “ ภาพ-คำพูด-เหตุการณ์ ” ประวัติศาสตร์ พฤษภาคมทิพย์ .กรุงเทพฯ ฯ

: สำนักพิมพ์ผู้จัดการ , 2535 .

ผู้จัดการรายวัน (17 มีนาคม 2549) :32.

ผู้จัดการรายวัน (19 มิถุนายน 2549) : 3.

พงษ์ศักดิ์ ใจเทียมศักดิ์ . ประธานชมรมพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยจังหวัดปทุมธานี ,
สัมภาษณ์ , 4 พฤศจิกายน 2555.

พรรณอุษา ธีรภาพัทธกุล , บทบาทเชิงวารสารศาสตร์แบบก่อกระแสของผู้จัดการออนไลน์ในช่วง
วิกฤตการณ์ทางการเมืองไทย พ.ศ. 2549. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต , สาขาวิชา
วารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2550.

พรหมา พิทักษ์, นัยแห่งสัญลักษณ์ .กรุงเทพฯ ฯ : ต้นธรรม , 2550.

พระณรงค์ คุ่มกลัด , พระพุทธศาสนากับทฤษฎีสัญลักษณ์ : ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจและ
การใช้สัญลักษณ์ของพุทธศาสนิกชนไทย ในเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร , วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทมหาบัณฑิต , สาขาวิชาศาสนาเปรียบเทียบ มหาวิทยาลัยมหิดล , 2546 .

พิพัฒน์ ทศนีย์ศิลป์ . ผู้เข้าร่วมชุมนุมกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย พ.ศ. 2549 .
สัมภาษณ์ , 4 พฤศจิกายน 2555.

พิภพ ธงไชย . แกนนำกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยรุ่นที่หนึ่ง . สัมภาษณ์
,4 พฤศจิกายน 2555.

พีระพงษ์ สิทธิอมร . ประวัติศาสตร์การเมืองไทย . กรุงเทพฯ ฯ : ซี แอนด์ เอ็น , 2549.

โพสต์ทูเดย์ (23 กันยายน 2549)หน้า A 5.

ไพโรจน์ อุ่มมณเฑียร , ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรีคนที่ 23 . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์น้ำฝน , 2544 .

พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย , พันธมิตรกู้ชาติ บทพิสูจน์ความกล้า เสียสละ อหิงสา . กรุงเทพฯ : ผู้จัดการ 360 องศา , 2552.

ภัททิรา ชิงนวรรณ์ . นิยามใหม่ของเพลง . ผู้จัดการรายวัน (30 มีนาคม 2549): 34.

มานิตย์ นวลละออ , สัญลักษณ์ทางการเมืองในการเมืองไทย : ศึกษาเฉพาะกรณีการใช้สัญลักษณ์ทางการเมืองในสมัยรัฐบาล จอมพล ป. พิบูลสงคราม (พ.ศ. 2481-2487), วิทยานิพนธ์ปริญญาตรีบัณฑิต , คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2532 .

มีชัย ฤชุพันธุ์ . บริษัทในบริติชเวอร์จินอาจไม่โปร่งใส[ออนไลน์] . 2549 . แหล่งที่มา www.meechaithailand.com [5 ตุลาคม 2555]

ยุค อนารยะ , ทางออกประเทศไทยในภาวะวิกฤติ . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไฉไล , 2553.

ยุทธพร อิศรัชัย . การสื่อสารทางการเมืองกับกระแสโลกาภิวัตน์ . ใน การสื่อสารทางการเมือง , หน้า 8. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2551 .

ยุทธียง ลัมเลิศวาที อัญชลีพร กุสุมภ์ และเติมศักดิ์ จารุปราน , สื่อหัวต่อแห่งระบอบทักษิณ . กรุงเทพฯ : บ้านพระอาทิตย์ , 2550.

ระพีพรพรรณ คมไส , พิธีกรรมแทนเนี่ยะตาของกลุ่มชาวไทยเขมร : ศึกษาเฉพาะกรณีหมู่บ้านกราม ตำบลไพร อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ , วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต , สาขาวิชามนุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2540 .

รจิตลักษณ์ แสงอุไร , การสื่อสารของมนุษย์ . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์ , 2533 .

รมย์มาศ โบว์ว่า , สื่อมวลชนไทยกับการผลักดันนโยบาย . กรุงเทพฯ : เอดีสัน เพรส โปรดักส์, 2540 .

รวมเพลงกู้ชาติพันธมิตร [ออนไลน์] , แหล่งที่มา [www. Manager .co.th](http://www.Manager.co.th)

รายการเมืองไทยรายสัปดาห์ [ออนไลน์] , แหล่งที่มา www.manager.co.th

[16 เมษายน 2547]

รายงานพิเศษ . ได้คลื่นลุยทะเลปัญหา “เกาะกูด”ยุค “ทักษิณ” ตอน: อาณาเขตหน้าเหลี่ยม.

ผู้จัดการรายวัน (18 กันยายน 2549): 14.

รังสรรค์ ธนะพรพันธุ์ , จาก Thaksinomics สู่ทักษิณาธิปไตยเล่ม 1-2 . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์

Open Books , 2548 .

รังสรรค์ ธนะพรพันธุ์ , จาก Thaksinomics สู่ทักษิณาภิไธยเล่ม 3 .กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ Open Books , 2548 .

รัชตวดี จิตดี . จิตธรรมศาสตร์ . ผู้จัดการรายวัน (3 มีนาคม 2549) : 34.

รัตพงษ์ สอนสุภาพ และ ประจักษ์ น้าประสานไทย , Thaksino 's Model ปฏิรูปความมั่งคั่งสู่ฐานอำนาจใหม่ .กรุงเทพฯ : ยูเอ็กซ์เพรส , 2546

ลิขิต ธีรเวคิน . วิวัฒนาการการเมืองการปกครองไทย .กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2550.

วรพล พรหมิกบุตร , การสื่อสารสัญลักษณ์ : ธรรมชาติ พัฒนาการ ผลกระทบ . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อาร์ตไลน์ , 2534

วาด รวี . วิกฤติ 19:ลำดับเหตุการณ์บ้านเมืองตั้งแต่ 19 กันยายน 2549 – 19 พฤษภาคม 2553 .

กรุงเทพฯ : ศรีปัญญา, 2554.

วาสนา นาน่วม , ลับ ลวง พราง : ภาคพิสดาร .กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มติชน , 2551.

วุฒิพงษ์ เพียบจริยวัฒน์ , ขายเองซื้อเอง : บันทึกฉบับแปรรูปการไฟฟ้า .กรุงเทพฯ:สถาบันสหสวรรช , 2547.

พรรคประชาธิปไตย . เปิดสมุดปกดำ กฟผ. :ขายชาติ บั่นหุ้น หรือ ฮุบสายส่ง . ผู้จัดการรายวัน (27 กุมภาพันธ์2549) : 11.

วัชรพล พุทธิรักษา , รัฐบาลทักษิณ กับ ความพยายามสร้างภาวะการครองอำนาจนำ , วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต , สาขาวิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2549.

วัลยา , ทักษิณ ชินวัตร : ตาตุดาว เข้าติดดิน . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มติชน , 2542 .

วัลลภ ลำพาย , แนวคิดและกระบวนการสื่อสารทางการเมือง . ใน การสื่อสารทางการเมือง , หน้า 5. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2551.

ศยามล เจริญรัตน์, " จิวแต่จิว " ใน ฐานะละครสังคม : สัญลักษณ์ทางชาติพันธุ์ไทยจีน , วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต , สาขาวิชามนุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2544 .

ศิริชัย ไ้ม่างม. สัมภาษณ์ , 9 พฤศจิกายน 2555.

- ศิลา โคมฉาย . เพลงประโลมโลก . มติชนสุดสัปดาห์ 31, ฉบับที่ 1600 (เมษายน 2554) : 67.
- ศุภกิจานต์ วาทวิทยากรณ์ , สินค้าสัญลักษณ์ในพื้นที่เคลื่อนไหวทางการเมือง : ศึกษากรณีตลาด
สินค้ากลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ , สาขา
 วิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2553).
- ศุภชัย ยาวะประภาส และ ปียากร หวังมหาพร , การประเมินผลสัมฤทธิ์การสื่อสารทางการเมือง.
 ใน การสื่อสารทางการเมือง , หน้า 23. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2551.
- สนธิ ลิ้มทองกุล , จุดเปลี่ยนในชีวิตผม ทำสิ่งที่มันผิดปกติก่อนในสังคมไทย ให้เป็นเรื่องปกติ. ใน รู้ทัน
ทักษิณ 4 , กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ขอคิดด้วยคน , 2549
- สนธิ ลิ้มทองกุล . ต้องแพ้เสียก่อนจึงจะชนะได้ . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ผู้จัดการ , 2547.
- สนธิ ลิ้มทองกุล . เมืองไทยรายสัปดาห์คอนเสิร์ตการเมืองครั้งที่ 1 : ปฏิญญาฟินแลนด์กับ
 ยุทธศาสตร์ไทยรักไทย . ผู้จัดการรายวัน (22 พฤษภาคม 2549) : 11.
- สนธิ ลิ้มทองกุล , เมืองไทยรายสัปดาห์คอนเสิร์ตการเมืองครั้งที่ 2 : เสือกสุดท้าย ทักษิณ ชินวัตร ,
ผู้จัดการรายวัน(29 พฤษภาคม 2549) : 15.
- สนธิ ลิ้มทองกุล . เมืองไทยรายสัปดาห์คอนเสิร์ตการเมืองครั้งที่ 3 แก้มิถุนายน จุดเปลี่ยนประเทศไทย .
ผู้จัดการรายวัน (19 มิถุนายน 2549): 14.
- สนธิ ลิ้มทองกุล . เมืองไทยรายสัปดาห์คอนเสิร์ตการเมืองครั้งที่ 4 : สุวรรณภูมิ มหานคร เมือง
 หลวงของใคร . ผู้จัดการรายวัน (26 มิถุนายน 2549): 15.
- สนธิ ลิ้มทองกุล . เมืองไทยรายสัปดาห์คอนเสิร์ตการเมืองครั้งที่ 7 จดหมายของคนบ้าเขียนไปหา
 'บุช'ทำไม???. ผู้จัดการรายวัน (17 กรกฎาคม 2549) : 10.
- สนธิ ลิ้มทองกุล . เมืองไทยรายสัปดาห์คอนเสิร์ตการเมืองครั้งที่ 10 : แฉ “แม่่ว” ไปพม่าบริการ
 สิงคโปร์หลัง
 ขายหุ้นชินคอร์ป , ผู้จัดการรายวัน (4 สิงหาคม 2549) : 14.
- สนธิ ลิ้มทองกุล . เมืองไทยรายสัปดาห์คอนเสิร์ตการเมืองครั้งที่ 11 : ทักษิณ ไปเขมร ไปขาย
 สิทธิบัตรเหนือแผ่นดินไทย . ผู้จัดการรายวัน (26 มิถุนายน 2549): 14.
- สนธิ ลิ้มทองกุล . เมืองไทยรายสัปดาห์คอนเสิร์ตการเมืองครั้งที่ 12 คืนสู่เหย้าก่อเกิดขบวนการไล่
 ทักษิณ . ผู้จัดการรายวัน (18 สิงหาคม 2549) : 10.
- สนธิ ลิ้มทองกุล . เมืองไทยรายสัปดาห์คอนเสิร์ตการเมืองครั้งที่ 13 แผนสังหารทักษิณ ตลกต้องยก
 นิ้วให้ . ผู้จัดการรายวัน (28 สิงหาคม 2549) : 10.

- สนธิ ลิ้มทองกุล . เมืองไทยรายสัปดาห์คอนเสิร์ตการเมืองครั้งที่ 16 ห้าปีในระบบอบทักษิณ แผ่นดิน
ไทยลุกเป็นไฟ . ผู้จัดการรายวัน (18 กันยายน 2549): 10.
- สนธิ ลิ้มทองกุล , เมืองไทยรายสัปดาห์สัญจร . กรุงเทพฯ ฯ : บ้านพระอาทิตย์, 2548.
- สนธิ ลิ้มทองกุล , เมืองไทยรายสัปดาห์สัญจร 2 . กรุงเทพฯ ฯ : บ้านพระอาทิตย์, 2549.
- สนธิ ลิ้มทองกุล . เมืองไทยรายสัปดาห์เล่ม 1 . กรุงเทพฯ ฯ : บ้านพระอาทิตย์, 2548.
- สนธิ ลิ้มทองกุล . เมืองไทยรายสัปดาห์เล่ม 2 . กรุงเทพฯ ฯ : บ้านพระอาทิตย์, 2548.
- สนธิ ลิ้มทองกุล , เมืองไทยรายสัปดาห์เล่ม 3 . กรุงเทพฯ ฯ : บ้านพระอาทิตย์, 2548.
- สนธิ ลิ้มทองกุล , เมืองไทยรายสัปดาห์เล่ม 4 . กรุงเทพฯ ฯ : บ้านพระอาทิตย์, 2548.
- สนธิ ลิ้มทองกุล . แกนนำกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยรุ่นที่หนึ่ง. สัมภาษณ์ , 7
พฤศจิกายน 2555.
- สมบัติ จันทรวงศ์ . สัญลักษณ์ของประชาธิปไตยในตราไปรษณียากรไทย . วารสารไทย 3-9
(มกราคม 2526): 43.
- สมพงษ์ ชูมาก . การต่อสู้ทางการเมือง . กรุงเทพฯ ฯ : สำนักพิมพ์ดวงกมล , 2519 .
- สมยศ พุกผาสุขเกษมสุข , การเมืองปลายรัชกาลกับสงครามแห่งความรักภักดี . กรุงเทพฯ ฯ :
สำนักพิมพ์สยามปริทัศน์ , 2551.
- สมศักดิ์ เจียมธีรสกุล , ปัญญาชน 14 ตุลา พันธมิตรฯ และ แอ็กติวิสต์ “ 2ไม่เอา, ใน รัฐประหาร
19 กันยายน , กรุงเทพฯ ฯ : ไฟเดียวกัน , 2550 .
- สมศักดิ์ โกศลยสุทธิ . แกนนำกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยรุ่นที่หนึ่ง . สัมภาษณ์ , 9
พฤศจิกายน 2555.
- สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ . ทูนิเซียไทย บนแนวทางทักษิณมิคส์ และผลต่อนโยบายการพัฒนา .
วารสารไฟเดียวกัน 2,1(มกราคม-มีนาคม 2547) : 93-97.
- สมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์ . ลงจากอำนาจรอวันชำระโทษ . เนชั่นสุดสัปดาห์ 15,746 (กันยายน
2549) : 26-27.
- สมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์ . แกนนำกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยรุ่นที่หนึ่ง. สัมภาษณ์ , 4
พฤศจิกายน 2555.
- สมเกียรติ วันทะนะ . “ รัฐสมบูรณาญาสิทธิในสยาม , “ วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปีที่ 17,1 (มิถุนายน 2533) : 23-39
- สุชาติ ทรัพย์ธำรงค์กุล . ผู้เข้าร่วมชุมนุมกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย พ.ศ. 2549.

สัมภาษณ์ , 4 พฤศจิกายน 2555.

สุณิสา เลิศภควัต , ทักษิณ Are you ok ? .กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์นอกโลก,2552 .

สุทธชัย ยิ้มประเสริฐ . ฐานะทางประวัติศาสตร์ของการรัฐประหาร 19 กันยายน 2549 . ใน

รัฐประหาร 19 กันยายน , กรุงเทพฯ : ฟาเดียวกัน , 2550.

สุภลักษณ์ กาญจนขุนดี . วิเคราะห์ระบอบสนธิ . ใน รัฐประหาร 19 กันยายน : รัฐประหารเพื่อระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข , หน้า 270.กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์ฟาเดียวกัน,2550.

สุรชาติ บำรุงสุข , ยุทธศาสตร์คืออะไร ,ใน ยุทธศาสตร์ : แนวคิดและกรณีศึกษา , หน้า181-182 .

กรุงเทพฯ : กองวิชาการพิเศษ ส่วนวิชายุทธวิธี , 2536 .

สุรพงษ์ ไสยชนะเสถียร , การสื่อสารกับการเมือง .กรุงเทพฯ :ประสิทธิภัณฑ์แอนด์ พริ้นติ้ง,2545 ,

สุรศักดิ์ จีรวัดธรรมมงคล . การบริหารการสื่อสารและสารสนเทศทางการเมือง . ใน การสื่อสารทางการเมือง , หน้า 6.กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช,2551,

สุรวิทย์ วีรวรรณ , วิาทวาทกรรม เหลือง –แดง . กรุงเทพฯ : บ้านพระอาทิตย์ ,2553 .

สุริยะใส กตะศิลา . ผู้ประสานงานแกนนำกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยรุ่นที่หนึ่ง .

สัมภาษณ์ , 9 พฤศจิกายน 2555.

สุริยะใส กตะศิลา . วิวัฒนาการการเมืองภาคประชาชนสู่ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม:กรณีศึกษา

พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย .วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาผู้นำทางสังคม ธุรกิจและการเมือง วิทยาลัยนวัตกรรมทางสังคม มหาวิทยาลัยรังสิต,2552.

สุริยะใส กตะศิลา , สุริยะใส กตะศิลา :พันธมิตร ประชาชน ประชาธิปไตย .กรุงเทพฯ ฯ

: openbooks , 2550.

สุวิชา เพียรราษฎร์ , ASTV ขบถสื่อโทรทัศน์ของไทย .กรุงเทพฯ :บ้านพระอาทิตย์ , 2551 .

สุวินัย ภรณวลัย , แกะรอยทักษิณมิคส์ . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ Open books , 2547 ,

หน้า 25- 33.

สุวินัย ภรณวลัย . เทียนแห่งธรรม .กรุงเทพฯ ฯ : บ้านพระอาทิตย์ , 2552.

สุวินัย ภรณวลัย , พรรคพันธมิตร .กรุงเทพฯ ฯ : บ้านพระอาทิตย์ , 2553.

สุวินัย ภรณวลัย , ยามเฝ้าแผ่นดิน . กรุงเทพฯ ฯ : บ้านพระอาทิตย์ , 2551.

เสถียร เขยประทับ , การสื่อสารกับการเมือง : เน้นสังคมประชาธิปไตย .กรุงเทพฯ ฯ : สำนักพิมพ์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540,

- เสถียร เขยประทับ , การสื่อสาร การเมือง และประชาธิปไตยในสังคมที่พัฒนาแล้ว . กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2551,
- เสถียร เขยประทับ . ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมืองในสหรัฐอเมริกา . กรุงเทพฯ
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2540,
- เสนาะ เทียนทอง . จะเอา “ทักษิณ” หรือ “ ประเทศไทย . ใน รัฐันทักษิณ 4 , กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์ขอคิดด้วยคน , 2549.
- เสรี วงษ์มณฑา . การประยุกต์ทฤษฎีในการสื่อสาร . ใน เอกสารการสอนชุดวิชาหลักและทฤษฎี
การสื่อสาร , หน้า 721-724. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2553,
- เสนีย์ เสาวพงศ์ , ปีศาจ . กรุงเทพฯ : สร้างสรรค์บุ๊ค จำกัด , 2543.
- แสง จันทร์งาม , ศาสนศาสตร์ . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ธารแก้ว , 2531.
- หมายเหตุผู้จัดการ . กอบกู้ชาติ..ทวงสิทธิอวกาศกลับคืน . ผู้จัดการรายวัน (12 กันยายน 2549)
: 2.
- หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน . หลวงตาบัว'สั่ง'แม่ หยุดกระทำการเลวสุดยอด . ผู้จัดการ
รายวัน (19 กรกฎาคม 2549) : 3.
- หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน . เศรษฐีหมื่นคูลุง . ผู้จัดการรายวัน (12 กุมภาพันธ์ 2549): 10.
- หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน . เอาคนหน้าด้านนี้หรือมาเป็นนายก . ผู้จัดการรายวัน (25-26
มีนาคม 2549) : 10.
- อภิวิทย์ ไพศาลทรัพย์ . วาทกรรมการเมืองไทยผ่านภาษาในบทบรรณาธิการหนังสือพิมพ์
ระหว่งการชุมนุม 193 วันของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย . วิทยานิพนธ์
ปริญญาามหาบัณฑิต , สาขาวิชาวาทวิทยาและสื่อสารการแสดง คณะนิเทศศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2552
- อมร อมรรัตนานนท์ . จับตา 9 เดือน 9 ปี 49 นั้บถอยหลังวันสิ้นสุตรระบอบทักษิณ . ผู้จัดการรายวัน
(8 กันยายน 2549):3
- อมร วาณิชวิวัฒน์ . ขอฟุดเรื่อง " สื่อ" ซักวัน . โลกวันนี้ (1 เมษายน 2008) : 3.
- อมร วาณิชวิวัฒน์ . คำพิพากษา . โลกวันนี้ (27 ธันวาคม 2007) : 3
- อมร วาณิชวิวัฒน์ . ตัวปฏิวัติรอบใหม่ . [ออนไลน์] . 2553 . แหล่งที่มา: www.doctor-amorn.com
[15 มกราคม 2556]
- อมร วาณิชวิวัฒน์ . ทางออกประเทศไทยกับเงื่อนไขที่เปลี่ยนไป . [ออนไลน์] . 2553 .

- แหล่งที่มา: [www. Bangkokbiznews.com](http://www.Bangkokbiznews.com) [13 มกราคม 2556]
- อมร วาณิชวิวัฒน์ . อย่าดึงประเทศกลับไปสู่วังวนเดิมๆ .[ออนไลน์]. 2553. แหล่งที่มา www.doctor-amorn.com [15 มกราคม 2556]
- อมร วาณิชวิวัฒน์ . อย่าโหมไฟ .[ออนไลน์]. 2553. แหล่งที่มา www.doctor-amorn.com [15 มกราคม 2556]
- อมร วาณิชวิวัฒน์ . เข้าทางสิงคโปร์อีกแล้วครับท่าน .[ออนไลน์] . 2550 . แหล่งที่มา www.doctor-amorn.com[14 มกราคม 2556]
- อมร วาณิชวิวัฒน์ .โดนชาวแอลเอไล่! ไอ้ค โปสต์เฟซบุ๊ก แจงแทนพ่อทักษิณ .[ออนไลน์] .2555 . แหล่งที่มา www. Bangkok-today.com [14 มกราคม 2556]
- ไอฟาร์ สุขเกษม , ทักษิณ ปราชัย .กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ฐานมีเดีย เน็ตเวิร์ก , 2549.
- อัญชลี ไพรีรัก , เล่าหลังไมค์ ไล่หลังแม่ว , กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บ้านซีน , 2549.
- ASTV ผู้จัดการออนไลน์. หลวงตามหาบัว เทศน์เรื่อง “เทวทัตยังรู้โทษ”ฉบับเต็ม , [ออนไลน์] , 2548. แหล่งที่มา www. Manager.co.th[21 กรกฎาคม 2555]
- ASTV ผู้จัดการออนไลน์ . เมืองไทยรายสัปดาห์สัญจร 4 – แฉเส้นทางรวบทักษิณ . [ออนไลน์] .2548. แหล่งที่มา www. Manager.co.th[24กรกฎาคม 2555]
- ASTV ผู้จัดการออนไลน์ . พลต. พฤษดิ์ “ไม่กล้าสู้หน้า-ส่งแค่ตัวแทนพบสนธิ , [ออนไลน์] , 2548. แหล่งที่มา www. Manager.co.th [25กรกฎาคม 2555]
- ASTV ผู้จัดการออนไลน์ . เมืองไทยฯสัญจร 6 “สนธิ” เย้ย”ทักษิณโพธิสัตว์”ทวง “เอาประเทศไทยคืนมา” (ช่วงสุดท้าย) . [ออนไลน์] , 2548. แหล่งที่มา www. Manager.co.th[27 กรกฎาคม 2555]
- ASTV ผู้จัดการออนไลน์ . พระปาภาคอีสาน 600 รูปให้กำลังใจ “สนธิ” . [ออนไลน์] , 2548. แหล่งที่มา www. Manager.co.th[27 สิงหาคม 2555]
- ASTV ผู้จัดการออนไลน์. 3 ส.ส. ทรท.ออกโรงป้อง”ทักษิณ” รายสัปดาห์ ชูแฉ-จับ “สนธิ” “ , [ออนไลน์] , 2548. แหล่งที่มา www. Manager.co.th [27 สิงหาคม 2555]
- ASTV ผู้จัดการออนไลน์, ในหลวงทรงย้ำ “เศรษฐกิจพอเพียง” พาชาติไปรอดได้ . [ออนไลน์] , 2548. แหล่งที่มา www. Manager.co.th[27 สิงหาคม 2555]
- ASTV ผู้จัดการออนไลน์. เมืองไทยรายสัปดาห์ 15 : สนธิ”ลั่น 4 ก.พ. นำมหาชนเชคบิด “แม่ว” , [ออนไลน์] ,2549. แหล่งที่มา www. Manager.co.th[29 สิงหาคม 2555]

ภาษาอังกฤษ

- Abel ,U. ICON AND SOVIET ART .in , Symbol of Power ,p. 152. Sweden : Graphic System AB Goteberg , 1987.
- Askew ,M. .Contested Legitimacy in Thailand.in Legitimacy Crisis in Thailand, p .2.Thailand : Silkworm Books, 2010 .
- Bhanupong Nidhiprabha. The Thai Economy after the Coup . in , Divided over Thaksin : Thailand ' s coup and problematic transition , p. 172 . Singapore : Institute of Southeast Asian Studies, 2009 .
- Bodenmuller , A. The Military Coup d'e'tat 2006 :Where is Thailand's Democratization Process Heading? Berlin : regiospectra Verlag , 2009 .
- Castells,M. , Communication power Oxford : Oxford Univerity Press , 2009 .
- Case ,W. Thai Election 2005 : Northern Gains and Southern Exceptionalism . in Thaksin ' s Thailand : Populism and Polarisation , p. 101.Bangkok : Institue of Security and International Studies , 2009.
- Cassier , E. Philosophy of Symbolic Forms, vol 3 . New Haven : Yale University Press,1953-1957.
- Cassier , E . The Myth of the state . New Haven : Yale University Press,1946 .
- Denton, R.E.,Jr. , and Woodward , G.C. Political Communication in America . New York :Preager , 1990.
- Deutch,K.W. The Nerves of Government ; Model of Communication and Control . in Comtemporary Political Analysis , p. 33. New York: Free Press , 1966.
- Dilistone , F.W. The Power of Symbols .New York : United States of America , 1986 .
- Edelman ,M. The symbolic Uses of politics .Chicago : University of Illionois press , 1972.
- Ellias , N. The symbol theory . London : Sage , 1991 .
- Giles Ji Ungpakorn . A Coup for the Rich : Thailand 's Political crisis . Bangkok : Worker Democracy Publishing , 2010 .
- Graber, D. A Mass Media and American Politics. Washington DC: CQ Press, 2006 .
- Handley, P.M.The King Never Smiles: A Biography of Thailand's Bhumibol Adulyadej.

New Haven and New York: Yale University Press, 2006.

Hartman,R.S. Philosophy of Symbolic Forms. In „The Philosophy of Ernst Cassirer,
p. 309. New York : Tudor Publishing Company ,1958.

Keyes , C. The Destruction of a Shrine to Brahma in Bangkok and the Fall of Thaksin
Shinawatra : The Occult and the Thai Coup in Thailand of September 2006 . in
Asia Research Institute Working Paper Series , p. 28.Singapore : Asian
Research Institute, 2006.

Langer ,S. An introduction to symbolic logic . New York : Dover Publications , 1953 .

Langer ,S. Theory of Language and Myth. In „The Philosophy of Ernst Cassirer,
pp. 381-400 . New York : Tudor Publishing Company ,1958.

Lasswell , H. The Structure and Function of Communication in Society”In Reader in
Public Opinion and Communication.New York: Free Press, 1966 .

Mcnair ,B. AN Introduction to Political Communication .New York: Routledge, 1999 .

Medhi Krongkaew . Reflection on Thailand – Australia Free Trade Agreement . in ,
Thaksin ‘s Thailand,p.49. Thailand : Institute of Security and International Studies,
2009 .

Newman ,B.L. Hand Book of Political Marketing . California : Sage Publication Inc , 1999

Nostitz , N.Red vs. Yellow Volume 1 : Thailand’s crisis of identity .Bangkok : White Lotus
Press , 2009.

Nostitz , N. Red vs. Yellow Volume 2 : Thailand’s crisis of identity . Bangkok : White
Lotus Press , 2009.

Pasuk Phongpaichit and Baker , C.Thaksin . Bangkok : Silkworms Books, 2009 .

Peirce , J.R.Symbol Signal and noise : the nature and process of communication .
New york : Harper , 1961.

Plate , T. „Conversations with Thaksin : from exile to deliverance: Thailand populist’s
tycoon tell his story . Singapore : Marshall Cavendish edition , 2011.

Pranger ,R.J. Action,symbolism and order :the existential dimensions of politics in
modern citizenship . Nashville , Ten: Vanderbilt University Press ,1968 .

Sachs , J.D. Social conflict and populist policies in Latin America . San Francisco: An

- international Center for Economic Growth Publication ,1990 .
- Schramm , W. The Process and Effects of Mass Communication .Urbana University of Illinois press : United States of America , 1974 .
- Skorupski , J.Symbol and Theory . Cambridge : Cambridge University Press , 1983 .
- Smart ,H.R. .Theory of Mathematical Concepts . In ,The Philisophy of Ernst Cassirer , p. 266 . New York : Tudor Publishing Company ,1958.
- Sripan Rattikalchalakorn .Politics under Thaksin : Popular Support ,Elite Concern .In Thaksin 's Thailand : Populism and Polarisation , p.16. Thailand : Institute of Security and International Studies, 2009.
- Surhone ,L.M. and Tennoe ,M.T.Public Opinion of the 2006 Thai Coup d'Etat United States : Betascript Publishing , 2011
- Terwiel ,B.J. Thailand ' s Political History : From the Thirteenth Century to Modern Times . Bangkok : River press , 2011 .
- Thaksin Shinawatra .The New Asia Realism .Bangkok :Office of the Prime Minister, Royal Thai Government, 2003.
- Thitinan Pongsudhirak . The Tragedy of the 1997 Constitution . In Divided over THAKSIN , p. 28.Singapore : Institute of Southeast Asian Studies, 2009.
- The Nation (27 October 2006):p.4.
- Urban,W.E.Philosophy of Language. In ,The Philisophy of Ernst Cassirer , p. 420 . New York : Tudor Publishing Company ,1958.
- Valency ,M. Symbol .Encyclopedia Americana 26 , 1988.
- War , P. The Economy under the Thaksin Government : Stalled Recovery . in ,Divided over Thaksin : Thailand ' s coup and problematic transition , p. 150. Singapore : Institute of Southeast Asian Studies, 2009.

บรรณานุกรม

- Chai-Anan Samudavanija. Old soldiers never die, they are just bypassed: the military, bureaucracy and globalization. In K. Hewison (ed.), Political Change in Thailand: Democracy and Participation. London and New York: Routledge, 1997.
- Chanida Chitbundid, Chaithawa Thulathon and Thanapol Eawsakul. The Thai Monarchy and Non-governmental Organisations. In Shinichi Shigetomi, Kasian Tejapira and Apichart Thongyou (eds.), The NGO Way: Perspectives and Experiences from Thailand. Chiba: Institute of Developing Economies, Japan External trade Organization, 2004.
- Connors, M. K. Framing the People's Constitution. In Duncan McCargo (ed.), Reforming Thai Politics. Copenhagen: NAIS, 2002.
- Connors, M. K., Democracy and National Identity in Thailand. New York and London: RoutledgeCurzon, 2003.
- Hewison, K. The monarchy and democratization. In Kevin Hewison (ed.), Political Change in Thailand: Democracy and Participation. New York and London: Routledge, 1997.
- Ji Giles Ungpakorn. The Political Consequences of the 1997 Crisis in Thailand: Restructuring the economy and the rise of nationalism. In Abdul Rahman Embong and Jurgen Rudolph (eds.), Southeast Asia Into the Twenty First Century: Crisis and Beyond. Penerbit Universiti Kebangsaan Malaysia, 2000.
- Kasian Tejapira. Globalizers vs Communitarians: Post-May 1992 Debates among Thai Public Intellectuals. paper prepared for the panel on "Direction and Priorities of Research on Southeast Asia" at the Annual Meeting of U.S. Association for Asian Studies in Honolulu, 11-14 April 1996.
- Kasian Tejapira. Toppling Thaksin. New Left Review, 39 (May-June 2006).
- Kengkij Kitirianglarp and Hewison, K. Social Movements and Political Opposition in Contemporary Thailand. Pacific Review. forthcoming 2009.
- McCargo, D. Network Monarchy and Legitimacy Crises in Thailand. Pacific Review 18,

4.

- McCargo, D. and Ukrist Pathmanand. The Thaksinization of Thailand. Copenhagen: NIAS Press, 2005..
- Montagu, M.F. Cassirer on Mythological Thinking. In , The Philosophy of Ernst Cassirer, . New York : Tudor Publishing Company , 1958.
- Ockey, J. Monarch, Monarchy, succession and stability in Thailand. Asia Pacific Viewpoint 46, 2.
- Ockey, J. Making Democracy: Leadership, Class, Gender, and Political Participation in Thailand. Chiangmai: Silkworm Books, 2004.
- Pasuk Phongpaichit and Baker, C. The Only Good Populist is a Rich Populist: Thaksin Shinawatra and Thailand's Democracy. Working Papers Series No.36, Southeast Asia Research Centre, Hong Kong.
- Pasuk Phongpaichit and Baker, C. Thailand's Crisis. Chiangmai: Silkworm Books, 2000.
- Pasuk Phongpaichit and Baker, C. Thaksin's Populism Journal of Contemporary Asia 38, 1.
- Pos, H.J. Recollections of Ernest Cassirer. In , The Philosophy of Ernst Cassirer, . New York : Tudor Publishing Company , 1958.
- Pye, O. and Schaffer, W. The 2006 Anti-Thaksin Movement in Thailand: An Analysis. Journal of Contemporary Asia 38, 1.
- Reynolds, C. J. Thai Identity in the Age of Globalization. In C. J. Reynolds (ed.), National Identity and Its Defenders: Thailand Today. Chiangmai: Silkworm Books, 2002.
- Schmidt, J. D. Democratization and Social Welfare in Thailand. In D. McCargo (ed.), Reforming Thai Politics. Copenhagen: NIAS, 2002.
- Siripan Nogsuan Sawasdee. Thai Political Parties in the Age of Reform. Bangkok: Institute of Public Policy Studies, 2006.
- Somchai Phatharathananunth. Civil Society and Democratization in Thailand: A Critique of Elite Democracy. In D. McCargo (ed.), Reforming Thai Politics. Copenhagen: NIAS, 2002.
- Somchai Phatharathananunth. The Thai Rak Thai Party and Elections in North-eastern

Thailand. Journal of Contemporary Asia 38, 1.

Thaksin Shinawatra. Empower the Grassroots: Essential Factors for Sustainable Development. Office of the Prime Minister, Royal Thai Government, 2005.

Thitinan Pongsudhirak. Thailand: Populism, Democracy and Authoritarianism. paper presented for the Third Annual Thai-Korean Political Science Associations Conference, Sailom Hotel, Huahin, Thailand, 26-27 July 2003.

Thompson, E. P. The Poverty of Theory and Other Essays. New York: Monthly Review Press, 1978.

Thongchai Winichakul. Toppling Thaksin. Journal of Contemporary Asia 38, 1.

Ukrist Phatamanand. *A Different Coup d'Etat*. Journal of Contemporary Asia 38, 1.

Walker, A. The Rural Constitution and the Everyday Politics of Elections in Northern Thailand. Journal of Contemporary Asia 38, 1.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รวม 40 คำถามที่รัฐบาลไม่ยอมตอบ

ปี 2548 รายการเมืองไทยรายสัปดาห์สัญจรได้จัดมา 13 ครั้งก่อนหน้านี้แล้ว พร้อม ๆ กับสโลแกนหลัก – “ความจริงที่รัฐบาลไม่ยากฟัง คำถามที่รัฐบาลไม่ยากตอบ แต่ประชาชนมีสิทธิที่รับรู้”

บางคนอาจจะเคยได้ชมอยู่ทุกตอน บางคนได้เคยชมทุกตอน และอาจจะจำไม่ได้ทั้งหมดว่านายสนธิได้เคยถามอะไรเอาไว้บ้าง

ปรากฏว่าหากสรุปเนื้อหาคำถามในรายการเมืองไทยรายสัปดาห์สัญจรแล้ว หลายท่านอาจนึกไม่ถึงว่ามีทั้งหมดถึง 40 คำถามด้วยกัน โดยมีเนื้อหาที่สำคัญดังนี้

1. กรณีสมเด็จพระสังฆราช

ในเมื่อทรงมีพระอาการดีขึ้นแล้ว เหตุใดจึงไม่มียกเลิกตำแหน่งคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช ? สำหรับกรณีนี้ มีแต่คำตอบที่โกหก แอบอ้างว่าสมเด็จพระสังฆราชท่านเห็นชอบแล้ว ซึ่งเมื่อตรวจสอบเอกสารแล้ว ก็พบว่าไม่เป็นความจริง ปัจจุบันนี้เรื่องนี้ก็ยังคงเป็นคำถามที่ยังไม่เคยได้รับคำตอบแต่อย่างใด

2. กรณีผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

ทำไมนายกษัตริย์ชินวัตร ในฐานะที่บอกกล่าวส.ว.สายที่แอบสังกัดรัฐบาลได้ และในฐานะที่มีภรรยาเป็นเครือญาติกับประธานวุฒิสภา ไม่เสนอตัวเองเป็นเจ้าภาพในการจัดหารื้อกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาทางนำคุณหญิงจารุวรรณ เมณฑกา กลับเข้ามาทำงานตรวจสอบอย่างตรงไปตรงมา ? กลับปล่อยให้กลับเข้าสู่กระบวนการผิดๆ อีกครั้งด้วยการสรรหาผู้ว่าฯ ใหม่ หลังจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้มีพระบรมราชโองการ นายกษัตริย์ได้ส่ง เจ้แดง – เยาวภา วงศ์สวัสดิ์ ไปพูดหวาน ๆ กับคุณหญิงจารุวรรณ เมณฑกา แต่คุณหญิงจารุวรรณ ก็ยังคงยืนยันหยัดที่จะทำหน้าที่ของตัวเองอย่างตรงมาจนถึงที่สุด ล่าสุด คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินก็ยังติด้านตันทุ้งจะให้มีการสรรหาผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินใหม่

อกออยู่ดี

3. การคอร์รัปชัน

เกิดขึ้นมากมายในประเทศ ที่ชัดเจนและที่นายสนธิพูดแล้วพูดอีกก็คือเรื่องกล้า้าง, ซีทีเอ็กซ์, สนามบินสุวรรณภูมิ ทำไมไม่ดำเนินการทำสงครามกับคอร์รัปชัน ดังที่เคยประกาศเอาไว้? รัฐบาลทำงานผ่านไป5ปีเพิ่งจะมาแสดงละครว่าจะทำสงครามกับคอร์รัปชันในปีนี้อีกแล้ว ใครที่เห็นเขาจะไปเชื่อ!!! เมื่อหัวหน้าโจรคิดจะมาจับโจร

4. การทำบุญประเทศ

เรื่องนี้ หลังพระราชดำรัส 4 ธันวาคม 2548 เรื่องนี้ นายสนธิจึงไม่พูดเรื่องนี้อีก แต่สิ่งที่นายยกยักษิณ ชินวัตร ควรทำเป็นสิ่งแรก คือจะต้องทำก็คือริบปลดนายวิษณุ เครื่องามออกจากกรม.ทันทีและเลิกคิดที่จะให้นายทองจงจันทรางศุเป็นปลัดกระทรวงยุติธรรม

5. แปรรูปกฟผ.เอาเข้าตลาดหลักทรัพย์เพื่ออะไร? และเพื่อใคร

ทั้ง ๆ ที่กฟผ.ระดมแหล่งเงินกู้เองได้ หรือขายกำไรส่วนเกินในอนาคตได้โดยไม่ต้องขายหุ้น ? และทำไมจึงตระบัดสัตย์ต่อการลงนามอนุมัติหลักการของนายยกยักษิณชินวัตรเองที่รับปากว่าจะไม่ขายหุ้น สาธารณูปโภคเข้าตลาดหลักทรัพย์ปัจจุบันศาลปกครองระดับการกระจายหุ้นชั่วคราว ส่วนรัฐบาลก็จะดันทุรังที่จะแปรรูปการประปานครหลวงให้ได้ในปี2549นี้

6. บริษัท กฟผ. จำกัด (มหาชน)เช่าเขื่อนซึ่งเป็นทรัพย์สินของชาติเพียงประมาณปีละ 300 ล้านบาท แต่กฟผ.กลับนำไปผลิตไฟฟ้าสร้างรายได้จากไฟฟ้าพลังงานน้ำถึง32,000 ล้านบาท

คิดเป็น 100 เท่าตัวของค่าเช่าเขื่อน เป็นการปล้นทรัพย์สินของแผ่นดินอย่างหน้าด้านๆ ทำกันอย่างไร?แล้วทำไมขายหุ้นราคาต่ำกว่าราคาเป็นจริงถึง10เท่าตัว?ปัจจุบันไม่มีใครออกมาตอบคำถามนี้แม้แต่คนเดียว

7. ทำไมรัฐบาลไม่ควบคุมราคาก๊าซธรรมชาติที่ปตท. ขายให้กับ กฟผ.เพื่อผลิตไฟฟ้า

ในราคาที่สูงกว่าราคาก๊าซที่ขายให้กับบริษัทในเครือ?ปัจจุบันก็ยังคงไม่มีคำตอบอยู่ดี

8. ทำไมรัฐบาลต้องอิงราคาค่าการกลั่นน้ำมันไปที่สิงคโปร์

หั้ง ๆ ที่ราคาค่าการกลั่นน้ำมันมีราคาสูงเอากำไรจนมากเกินไปแล้วรัฐบาลยังตะแบงตั้งปล่อยเป็นไปตามกลไกตลาดอีกตามเคย

9.ทำไมนายกฯทักษิณชินวัตรไม่แสดงความรับผิดชอบใด ๆกับคำพูดที่ใช้ทำลายให้กลายเป็นน้ำมันวิธีการผลิตปลาจมนทำให้สถานการณ์ไฟใต้ลุกเป็นไฟเหมือนกับทุกวันนี้?

เรื่องนี้ก็ไม่มีคำตอบ

10. ถามว่านายสมชายนี้จะไปจิตรหายไ้ไหนความคืบหน้าเป็นอย่างไร?

ก็ไม่มีคำตอบอีก

11. นาวิกโยธินเสียชีวิตที่บ้านตันหยงลิมอสมเด็จพระนางเจ้าฯพระบรมราชินีนาถพระบรมวงศานุวงศ์เสด็จพระราชดำเนินไปงานศพแต่นายกะไม่ยอมลงใต้กลับมาเป็นประธานทดสอบสนามบินสุวรรณภูมิที่ยังไม่แล้วเสร็จ

นายกรัฐมนตรึเป็นไปไม่มีคำตอบถ้าสนามบินมันก่อสร้างเสร็จจริง หรือใกล้เสร็จจริงทำไมไม่จัดงาน “เคาท์ดาวน์ ปีใหม่ 2549” ที่นั่นตามที่ประกาศไว้ละ เปลี่ยนกลับมาจัดที่สนามศุภชลาศัยตามเดิมทำไม? อายกันบ้างไหม?

12. สมเด็จพระนางเจ้าฯพระบรมราชินีนาถเสด็จประทับอยู่ที่ภาคใต้เกิดเหตุความไม่สงบ แต่ทำไมนายกะทักษิณชินวัตรจึงได้ไม่ลงไปแต่กลับไปหาเสียงการเลือกตั้งซ่อมทั้งที่มีส.ส. เกือบเต็มสภาอยู่แล้ว

ไม่มีคำตอบแต่ก็สมน้ำหน้าแล้วที่แท้

13. กองทุนหมู่บ้าน

กลายเป็นกองทุนที่ประชาชนไปกู้เงินนอกระบบมาคืนหนี้กองทุน นำเงินกองทุนไปคืนหนี้นอกระบบและไปใช้จ่ายในสิ่งที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เกิดเป็นหนี้สินพอกพูนเป็นวงจรอุบาทว์รัฐบาลเจียบ

14. ทำไมรัฐบาลจึงจัดลำดับความสำคัญเครื่องบินแอร์ฟอร์ซวันหรือเครื่องบินไทยคู่ฟ้ามาก่อนเครื่องบินพระราชพาหนะ?

ถึงวันนี้ก็ยังไม่ยอมตอบแต่กล่าวหาว่านายสนธิตั้งเป็องสูงลงมา

15. ทำไมรัฐบาลจึงคุกคาม ช่มชู้ กลั่นแกล้ง และรังแกสื่อสารมวลชน เพื่อปิดกั้นประชาชนไม่ให้รับฟังข้อมูลข่าวสารตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ

รัฐบาลก็ไม่สนใจและยังคงกลั่นแกล้งหาทางคุกคามต่อไปทั้งทางตรงและทางอ้อมขนม็อบมาจากต่างจังหวัดหลายคันรถและพกอาวุธมาก่อวุ่นที่สวนลุมพินีครั้งแล้วครั้งเล่า ยิ่งไปกว่านั้นยังไม่ให้ชินคอร์ปตอนฟ้องสุภิญญา กลางณรงค์, ไทยโพสต์, แนวหน้า และ ฯลฯ อีกทั้งตัวนายกษเองก็ยังไม่ถอนฟ้องน.ต.ประสงค์สุนศิริ เห็นทำอยู่อย่างเดียวขยายเวลารายการสมัคร-คูสัตย์ดะเอียดให้คนดูเพิ่มมากขึ้นมากขึ้นและมากขึ้น

16. ทำไมนายกษทักษิณ ชินวัตรจึงลูแก่อำนาจ ถึงขนาดประกาศช่มชู้ประชาชนว่า พื้นที่ใดเลือกพรรคไทยรักไทยทั้งจังหวัดจะได้รับการดูแลก่อนที่อื่น

ตอนแรกๆหาว่าคนฟังหูหาเรื่องต่อมามีพฤติกรรมไปเยือนอุทกภัยทางภาคใต้ล่าช้าและยังดกกิจกรรมรับการบริจาคช่วยเหลือจากประชาชนเพื่อช่วยเหลือพี่น้องชาวใต้ที่ได้รับความทุกข์จากอุทกภัยอย่างแสนสาหัสแถมยังได้ใช้เวลาอยู่กรุงเทพฯ ส.ส.ลงพื้นที่หาเสียง ประกาศเอานาฬิกาส่วนตัว ปาเต้ฟิลลิป เป็นของจับฉลากสำหรับส.ส. และยังใช้เวลาไปสุโขทัยกินอาหารแพงๆ และอนุมัติงบประมาณกันยกใหญ่ พอประชาชนเขาเริ่มด่ากันมากขึ้นก็บอกว่าจะไปเยี่ยมวันอาทิตย์ พอมีคนบอกนายกษถ้าไหนๆตัดสินใจจะลงแล้วให้รีบเผ่นลงไปเลยก่อนที่สนธิมันจะพุดที่สวนลุมพินีวันศุกร์

17.ทำไมเครื่องบิน C-130 ของกองทัพอากาศ จึงกลายมาเป็น No Cost Airline ใช้สำหรับงานวันเกิดของคนในครอบครัวตระกูลชินวัตร?

รัฐบาลก็บอกว่าเป็นเที่ยวบินเมล์ ปกติใคร ๆ ก็ขึ้นได้ ผลปรากฏว่าจริงๆ แล้วเป็นเที่ยวบินพิเศษ ไม่ใช่เครื่องบินเมล์แต่อย่างใด และถ้าใครได้ลองโทรศัพท์ไปที่ 1212 พรรคไทยรักไทยแล้ว ก็ไม่เป็นความจริงว่าใครๆก็ขึ้นได้แถมยังผิดระเบียบการใช้ไม่ยอมคิดค่าใช้จ่ายใดๆกับน้องสาวของนายกรัฐมนตรีอีกเสียด้วย

18.นายสนธิได้ทำหนังสือถามไปยังรัฐบาลแล้วว่าตั้งแต่เรามีเครื่องบินไทยคู่ฟ้ามา มีบินไปแล้วกี่ครั้งมีใครเป็นผู้โดยสารบ้างไปที่ไหน?

รัฐบาลก็บ่ายเบี่ยงยังไม่ยอมตอบคำถาม มีแต่นายสุรนนท์ เวชชาชีวะมารับเอกสาร แล้วบอกว่า ยินดีเปิดเผยข้อมูลอยู่แล้ว แล้วรัฐบาลก็ไม่ให้เอกสารอยู่ดี!!

19. นายสนธิได้ทำหนังสือถามไปยังสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลว่า ตั้งแต่เอาหยยได้ดินขึ้นมาบนดินนั้น ทุก ๆงวดรัฐบาลบอกกำไรทุกงวด กำไรตรงนั้นจัดสรรกันอย่างไร ใครได้ไปบ้างและขอรายงานมติที่ประชุมของคณะกรรมการ

เงียบและยังไม่ยอมให้รายงานมติที่ประชุมและอ้างว่าเป็นเรื่องภายในขององค์กร

20. นายสนธิได้ทำหนังสือถามไปยังว่าเงิน 780 ล้านบาท ที่สำนักนายกรัฐมนตรีว่าการรับเงินบริจาคสีนามิไป780ล้านบาทวันนี้เหลืออีกเท่าไรใช้ในกิจกรรมอะไรบ้าง?

เจียบและยังไม่ยอมให้เอกสาร

21. นายสนธิได้ทำหนังสือถามไปว่าอัยการของประเทศไทยได้ทำจดหมายไปยังอัยการประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อขอข้อมูลอย่างเป็นทางการในเรื่องผู้เกี่ยวข้องกับเครื่องเอกซเรย์CTX ทราบมาว่าอัยการสหรัฐอเมริกาทอกลับมาแล้วมีคนเกี่ยวข้องอยู่8คน8คนนั้นเป็นใคร?

อ้างว่ายังไม่ได้รับคำตอบและก็ยังไม่มีความตอบอยู่ดีว่า8คนนั้นเป็นใคร?

22. นายเหียนปิ่นและนายหน้าค้าสินคอรปที่ปรึกษานายกรัฐมนตรีประเทศไทยประจำประเทศจีนได้สัญชาติไทยมาได้อย่างไร?ปลอมสัญชาติหรือแปลงสัญชาติ

ไม่มีใครตรวจสอบ ไม่ใช่ประเด็นว่าได้มาในยุคไหนประเด็นคือถูกหรือผิด

23. ทำไมงานกงสุลไทยของสถานทูตไทยประจำสาธารณรัฐประชาชนจีนจึงย้ายมาอยู่ที่ที่อุดู่ในตึกกระทิงแดงของนายเหียนปิ่น

ไม่มีใครหาคำตอบจริงๆได้

24. มีคนในรัฐบาลไปพูดกับผู้นำประเทศจีนเพื่อไม่ให้มาลงทุนซื้อหุ้น TPI ในราคา 13.50 บาทแล้วให้ปตท. มายึดและซื้อหุ้นในราคาถูกๆ 3.30 บาทจริงหรือไม่?

ไม่มีคำตอบ

25. นายสนธิได้ตั้งข้อสังเกตว่า ชินคอร์ปเตรียมตัวขายหุ้นกันยกใหญ่ และน่าสังเกตว่าอาจจะเป็นการใช้วิธีการของซุนวู "หนีคือยอดกลยุทธ์" หรือไม่

แรกๆก็ออกมาปฏิเสธว่ายังไม่ได้ขายตอนนี้เดี๋ยวนี้ขายหุ้นชินคอร์ปเรียบร้อยแล้ว

26. นายสนธิได้ตั้งคำถามว่า ภารกิจนายกรัฐมนตรีได้ประโยชน์อย่างมากมาจากนโยบายของรัฐหรือไม่

ทั้งการลดภาษีธุรกิจดาวเทียมการให้ธนาคารเพื่อการนำเข้าและส่งออกของไทยปล่อยกู้ให้รัฐบาลพม่าเพื่อให้ชินแซทเทลไลท์ได้สัมปทานดาวเทียม การลดค่าสัมปทานไอทีวี การจัดการทำให้การบินไทยอ่อนแอลง เอาธุรกิจแอร์เอเชียเข้ามาแข่งขัน ฯลฯ การทำในลักษณะดังกล่าว เป็นขาดขาดจริยธรรมและเข้าข่ายใช้อำนาจของรัฐเพื่อผลประโยชน์ส่วนตนหรือไม่? หากนายกรัฐมนตรีสำนึกว่าจะขายหุ้นเพื่อไม่ให้เป็นผลประโยชน์ทับซ้อนที่ฟังจะนึกขึ้นได้ในปี 2549 ตระกูลชินวัตรและตามมาพงศ์ จะต้องคืนลามิควรรได้เหล่านี้ให้กับแผ่นดินให้หมด!! เรื่องนี้ก็ไม่มีความตอบอีกเช่นกัน

27. โรงงานยาสูบที่เชียงใหม่ 18,000 ล้านบาททำไมจึงใช้CYCที่ไม่เคยมีประสบการณ์เทคโนโลยีล้ำหลังและมีบริษัทที่ปรึกษาบอกว่าแพงกว่าในต่างประเทศถึง6,000ล้านบาท?

ยังไม่มีคำตอบชัดเจนอยู่ดี

28. นายสนธิธการเปลี่ยนแปลงตัวแทนจำหน่ายเครื่องบินรัสเซีย SU 30 MK เพื่อที่รัฐบาลจะได้ไปซื้อโดยที่มีหลักฐานการอ้างอิงว่าเป็นเพราะความสัมพันธ์กับอดีตผู้บัญชาการทหารอากาศและรัฐบาลและจะทำให้รัฐบาลซื้อเครื่องบินจากรัสเซียจริงหรือไม่? และมีส่วนต่างค่านายหน้าไม่ต่ำกว่า3,500ล้านบาทจริงหรือไม่

พล.อ.อ.คงศักดิ์วันทนายนยอมรับว่ามีการเจรจากันจริงและจะแลกกับสินค้าทางการเกษตร พ.ต.ท.ทักษิณชินวัตรยอมรับว่ามีการเจรจากันจริงและจะแลกกับไก่สดแช่แข็ง มีข่าวอีกว่ามีหลักฐานการเตรียมการในสมัย ผบ.ทอ. พล.อ.อ. คงศักดิ์ วันทนา ออกคำสั่งลับและด่วนมากให้กรมช่างอากาศซึ่งไม่ควรจะมาเกี่ยวข้องกับเครื่องบิน จัดซื้อเครื่องบินโดยวิธีพิเศษจากรัสเซีย อาจเป็นการเข้าข่ายความผิดสำเร็จทั้งชั้นตอนทั้งระเบียบว่าด้วยการพัสดุ และพระราชบัญญัติการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐเรื่องนี้ก็ยังตะแบงกันต่อไปไม่ตอบให้ตรงคำถามอีกเช่นเคย

29. ทำไมการซื้อเครื่องบินรัสเซีย SU 30 MK 12 ลำ จึงได้ตั้งงบประมาณเอาไว้ถึง 35,000 ล้านบาท ในขณะที่หนังสือพิมพ์มอสโคว ไทมส์ ได้ระบุว่าขายเครื่องบินได้ 20,000 ล้านบาทเงินส่วนต่าง15,000ล้านบาทนั้นเข้ากระเป๋าใคร?

ก็เงิบกันไปหมด

30. นายสนธิได้ถามนาย ภูมิธรรม เวชชยชัย รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม ว่าทำไมการแปรรูป บริษัท ไทยเดินทะเล หุ่นจึงถูกรอบงำและตกอยู่มือของเพื่อน รัฐมนตรีที่ปรึกษารัฐมนตรี ญาติของรัฐมนตรี เต็มไปหมด และยังจะไปเพิ่มสิทธิประโยชน์ เข้าไปแสวงหาผลประโยชน์ของพวกเขาพองมากขึ้นไปอีก?

ก็อ้างว่าไม่รู้ว่ามีเพื่อนฯเข้าไปเกี่ยวข้องด้วยกับเรื่องเหล่านี้ และยังมีการอ้างกันอย่างไม่อายว่ามี ญาติเข้าไปเกี่ยวข้องก็ไม่เห็นจะขัดรัฐธรรมนูญเลยต่อมจริยธรรมของคนพวกนี้มันต่ำจริงๆ

31. นายสนธิได้ถามไปด้วยว่า คุณภูมิธรรมรู้จักเว็บไซต์ มนุษยดอทคอม ที่อาจเอื้อม ก่อสร้างโจมตีทำลายสถาบันพระมหากษัตริย์หรือไม่? และรู้หรือไม่ว่าใครเป็นคนทำ

นายภูมิธรรมบอกว่าไม่รู้จักและไม่เกี่ยวแต่รัฐบาลชุดนี้แปลก นอกจากจะปิดเว็บไซต์นี้แล้วซ้ำแล้ว ซ้ำนี้ยังไม่เห็นความกระตือรือร้นที่จะลากตัวคนทำเว็บไซต์ออกมาจัดการเสียที

32. ร้านอาหารตลาดตะวันออก ซึ่งทำอาหารสัตว์ป่า ตั้งอยู่ในสวนสัตว์เชียงใหม่บน ทิวทัศน์ที่สวยงาม ทำไมจึงปล่อยให้เช่าถึง 30 ปี โดยคนที่ได้ไปเป็นเพื่อนของนายภูมิ ธรรมเวชชยชัย?

ล่าสุดเจ้าของร้านออกมาสารภาพแล้วว่าเป็นเพื่อนของนายภูมิธรรมจริงๆ

33. ทำไมรัฐบาลไม่ดำเนินการตามพระบรมราชโองการในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2548 เพียงคล้อยหลังมาเพียงแค่ 10 วัน กลับดันทุรังเรียกคนต่างชาติมาดำเนินการเสนอเงื่อนไขรถไฟฟ้ามหานครแบบไร้รูปแบบต่างๆที่รัฐบาลมีอาการงัดแงะแล้ว

แต่ที่ กทม. เขาต่อจะส่วนขยายรถไฟฟ้า BTS ไปฝั่งธนบุรีนิดเดียว รัฐบาลกลับแสดงอาการชี้แจงจนทำตัวขวางโครงการอย่างไม่เข้าท่าหน้าซำยังมาจัดรายการ เร็ยลิตตี้โชว์ ที่ อ.อาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด สร้างภาพแจ่มแจ้งให้กับประชาชนประชาสัมพันธ์อย่างน่าคลื่อนได้แต่ก็ดีเหมือนกันได้เห็นสันดานของคนมีอำนาจสติวิปลาศ ที่เมื่อได้ยินข่าวนายทหารอากาศเสียชีวิตเพราะเครื่องบินตกที่จังหวัดสุพรรณบุรี กลับแซวและหัวเราะกันอย่างสนุกสนานเหมือนคนบ้าคำถามนี้ก็ยังคงไร้คำตอบและยังคงกะล่อนหลอกไปวันๆต่อไป

34.ทำไมจึงมีโครงการการก่อสร้างทางลอดอุโมงค์และโครงการก่อสร้างถนนที่เกินความจำเป็นเกิดขึ้นมากมายในจังหวัดเชียงใหม่แถมบริษัทพ่อตาของนักการเมืองปากห้อยกลับได้เป็นผู้ชนะการประมูลในราคาเกือบเท่าราคากลางอย่างน่าเกลียดทำให้นาสงสัยว่าการฮั้วกันหรือไม่

ปีใหม่ที่ผ่านมาน นายกรัฐมนตรีไฟต์จัดไปเรือโครงการที่กำลังอยู่ระหว่างการประมูล อี้ออกชั้น เพราะอ้างว่าใกล้ราคากลางเกินไปแต่ไม่เห็นพุดถึงโครงการที่เชียงใหม่แม้แต่บ่อยเลย ไม่เรียกว่าลูบหน้าปะจมูกแล้ว จะให้เรียกว่าอะไร?

35. ครูเขาคัดการการถ่ายโอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพราะเกรงกลัวอิทธิพลการเมืองท้องถิ่นที่เป็นมาเฟียหรือเข้ามาด้วยการซื้อเสียงบังคับสถานศึกษาให้สมัครใจโอนย้าย และนำไปสู่การแสวงหาผลประโยชน์จากการศึกษาทั้งในด้านการเมืองและธุรกิจอย่างไม่มีหิริโอตตัปปะทำไมไม่ฟังและแก้ไขปัญหาให้เขาบ้าง

รัฐบาลก็ยังคงคือด้านไม่ฟังต่อไป

36. นาย ทนง พิทยะ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังในปี 2540 ได้คาบข่าวข้อมูลทุนสำรองระหว่างประเทศ หรือข่าวการลอยตัวค่าเงินบาทให้กลุ่มชินวัตรหรือไม่? เพราะกลุ่มชินวัตรได้คุ้มครองความเสี่ยงในด้านอัตราแลกเปลี่ยนในช่วงเวลานั้นอย่างชัดเจน

ประเด็นนี้ นายสนธิได้อาศัยพ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารทางราชการไปขอข้อมูลจากธนาคารแห่งประเทศไทยแล้วส่วนจะได้หรือไม่ติดตามกันต่อไปปี2549นี้

37. นายทนง พิทยะ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ในปี 2540 ประกาศลอยค่าเงินบาทล่าช้า ทำให้มีเอกชนบางกลุ่มไปทำสัญญา สวอป อัตราแลกเปลี่ยนในวันที่ 30 มิถุนายน 2540 ถึง 3,400 ล้านบาท แบงก์ชาติต้องขาดทุนจากเหตุการณ์เฉพาะวันนั้นเกือบ 50,000 ล้านบาทนายทนงต้องรับผิดชอบ

นายทนงก็ไม่ตอบอีก

38. ปี 2540 หลังประกาศลอยค่าเงินบาท มีเอกชนบางรายทุนซื้อเงินดอลลาร์เอาไว้เยอะ เงินบาทร่วงจาก 25 บาทต่อดอลลาร์ มาเป็น 28 บาทต่อดอลลาร์ แล้วยังทำอะไรไม่พอ นายทนง พิทยะ อธิบดีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังจึงสั่งปิดสถาบันการเงินทั้ง 58 แห่งเป็นการชั่วคราวโดยกระทรวงการคลังกำกับเจ้าหน้าที่ต่างประเทศทั้งหมด ทั้ง ๆ ที่เป็นเรื่องระหว่างเอกชน เป็นผลทำให้เงินไหลออก ค่าเงินบาทอ่อนค่าร่วงลงไปจาก 28 บาทเป็น 37 บาทต่อเหรียญสหรัฐ มีเอกชนบางกลุ่มได้กำไรไปใครได้ประโยชน์จากตรงนี้ไป

นายทนงก็ไม่ยอมตอบอีกแต่นายทนงอ้างว่าตัวเองนั้นมีจิตบริสุทธิ์

39. นายสนธิได้ถามถึง จิตบริสุทธิ์ของนายทนง พิทยะ ว่าจริงหรือไม่ที่นายทนง ในสมัยเป็นเป็นกรรมการผู้จัดการทหารไทย ได้ปล่อยสินเชื่อให้ลูกหนี้ออกไปกู้เพื่อไปพุงซื้อหุ้นทหารไทย เจ้างั่งผู้ปล่อยกู้และผู้กู้เป็นการปล่อยสินเชื่อผิดประเภทมีใครสอบนายทนงแล้วหรือยัง?

ในสมัยที่นายทนง พิทยะ เป็นประธานการบินไทย เป็นประธานเพื่อจัดซื้อเครื่องบินแอร์บัสเอ 340 500 600 เป็นฝูงเลย 6 ลำ 8 ลำ นอกจากซื้อเครื่องบินแล้ว การบินไทยยังต้องใช้งบประมาณในการเปลี่ยนเก้าอี้เครื่องบินลำเก่าๆซึ่งมันถึงเวลาต้อง คนที่ชนะการประมูลในที่สุดนี้ ชื่อบริษัท บีเออี (British Aero Space Engineering) นายทนงไปลอนดอนกับเมียไปเที่ยว และไปซื้อปิ้งที่มิลาน บีเออี เขาจัดเจ้าหน้าที่ให้คุณบินจากลอนดอนไปมิลานจริงหรือไม่? และการทำอย่างนี้จิตบริสุทธิ์หรือไม่? ไม่มีคำตอบอีกเช่นกัน

40. ถึงเวลาแล้วหรือยังที่ประชาชนจะต้องถวายคืนพระราชอำนาจเพื่อนำไปสู่การแก้ไขรัฐธรรมนูญให้เกิดการผูกขาดอำนาจที่ไร้คุณธรรมอีกต่อไป?

แกนนำพรรคไทยรักไทยประกาศชัดเจนว่าจะไม่เป็นตัวตั้งตัวตีในการแก้ไขรัฐธรรมนูญไม่แยแสและไม่สนใจนำซ้ำกล่าวหาคนที่สวนลุมว่ามาเห่าหอน เป็นบ้า และคุยว่าหากนายกทักษิณ ไม่จงรักภักดีแล้วผีที่ไหนจะจงรักภักดีสงสัยกลัวจะเป็นบ้าไปแล้ว...

นี่คือ 40 คำถามที่ไร้ซึ่งคำตอบจากการจัดเมืองไทยรายสัปดาห์สัญจรมา 13 ครั้ง ในปี

2548

นี่คือ 40 คำถามที่รัฐบาลไม่อยากฟังและไม่อยากให้ใครได้ยิน

เมื่อรัฐบาลเลือกที่จะไม่ยอมตอบคำถามด้วยกรรมชั่วที่กระทำเอาไว้อย่างมากมายเช่นนี้สมควรแล้วหรือยังที่รัฐบาลชุดนี้หมดความชอบธรรมในการบริหารประเทศนี้แล้วและสมควรแล้วหรือยังที่คนไทยจะต้องร่วมกันตะโกนเปล่งเสียงขับไล่พวกผีเปรตโกงกินบ้านเมืองให้ออกไปจากแผ่นดินไทย ออกไป ออกไป ออกไป

ภาคผนวก ข.

รวมแถลงการณ์ของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ใน พ.ศ. 2549

คำประกาศที่ 1/2549

ประกาศมา ณ ลานพระบรมรูปทรงม้า ต่อบ้านรูปปั้น

ขององค์สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว 5 เสด็จพ่อ

สืบเนื่องจากการที่องค์กรพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ได้จัดการชุมนุมอย่างสงบ อหิงสา โดยปราศจากอาวุธ ตามสิทธิเสรีภาพแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2549 ผลปรากฏว่า มีพี่น้องประชาชนทุกสาขาอาชีพ ได้เข้าร่วมชุมนุมด้วยความเป็นระเบียบเรียบร้อยนับแสนคน ผู้ชุมนุมได้มีมติร่วมกันอย่างเป็นทางการเป็นเอกฉันท์ว่า นายทักษิณ ชินวัตร หมดความชอบธรรมที่จะดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีต่อไป เพื่อให้เป็นไปตามมติดังกล่าว คณะกรรมการองค์กรพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย จึงได้มีการประชุมวาระพิเศษ เพื่อให้เจตนารมณ์ของพี่น้องประชาชนบรรลุผลเป็นจริงโดยเร็วที่สุด จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ว่า

1. ให้องค์กรเครือข่ายในองค์กรพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเคลื่อนไหวกองกำลังต่อพี่น้องประชาชนทั่วประเทศ

2. นัดชุมนุมใหญ่อีกครั้งในวันอาทิตย์ที่ 26 กุมภาพันธ์ 2549 ตั้งแต่เวลา 16.00 น. เป็นต้นไป จนกว่าจะได้รับชัยชนะ ณ ท้องสนามหลวง ภายใต้คำขวัญที่ว่า “เอาประเทศไทยของเราคืนมา” จึงขอเชิญชวนพี่น้องประชาชนทั่วประเทศ ร่วมกันรณรงค์ประชาสัมพันธ์และเข้าร่วมชุมนุมใหญ่ครั้งประวัติศาสตร์ โดยพร้อมเพรียงกัน

องค์กรพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

11 กุมภาพันธ์ 2549

แถลงการณ์พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ฉบับที่ 2/2549

พี่น้องประชาชนชาวไทย ที่เคารพ

สืบเนื่องจากแถลงการณ์พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ฉบับที่ 1/2549 เรื่องการนัดหมายชุมนุมใหญ่ ณ ท้องสนามหลวง ในวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2549 เวลา 16.00 น. และได้ประกาศเป้าหมายเป็นสัจวาจาว่า "จนกว่าจะได้รับชัยชนะ" หรือ "ไม่ชนะไม่เลิก" ในระหว่างการชุมนุมใหญ่เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2549 ที่ผ่านมา ณ ลานพระบรมรูปทรงม้า นั้น

ตลอดระยะเวลาเกือบ 2 สัปดาห์ที่ผ่านมา ในท่ามกลางบรรยากาศคัดค้านระบอบเผด็จการอำนาจนิยมภายใต้สื่อคลุมของผู้ชนะการเลือกตั้ง ขบวนการภาคประชาสังคมอันเป็นกลไกสำคัญของระบอบประชาธิปไตยเข้มแข็งเติบโตขึ้นอย่างเห็นได้ชัด มีองค์กรพันธมิตรหลากหลายประกาศตัวเข้าร่วมกับเครือข่ายพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยจำนวนมาก

การประชุมหารือของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยครั้งล่าสุด มีมติเป็นเอกฉันท์ยืนยันที่จะจับมือร่วมแรงร่วมใจร่วมต่อสู้อย่างถึงที่สุด จึงขอยืนยันเจตนารมณ์ดังกล่าวนี้แจ้งต่อพี่น้องประชาชนชาวไทยผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย ณ เวลา 50 ชั่วโมงก่อนถึงกำหนดนัดชุมนุมใหญ่ครั้งประวัติศาสตร์ดังต่อไปนี้

1. พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ขอยืนยันที่จะจัดการชุมนุมใหญ่ ณ ท้องสนามหลวง ในวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2549 ตั้งแต่เวลา 16.00 น. เป็นต้นไป โดยมีเป้าหมายชัดเจนเพื่อแก้ปัญหาวิกฤตให้กับบ้านเมืองจนกว่าจะได้รับชัยชนะ

ระยะเวลาเกือบ 2 สัปดาห์ที่ผ่านมา ได้มีความพยายามค้นหาทางออกของกลุ่มเผด็จการอำนาจนิยมเพื่อเบี่ยงเบนและทำลายพลังการรวมรงค์เคลื่อนไหวของเครือข่ายพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในลักษณะการต่าง ๆ กัน

พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยขอยืนยันว่า ปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และจริยธรรมของประเทศไทยวันนี้ อยู่ที่ตัวพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ดังนั้นจุดเริ่มต้นนับ 1 ของการแก้ปัญหาจึงมีหนทางเดียวเท่านั้น คือ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรจะต้องออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีอย่างไม่มีเงื่อนไข

การยุบสภา หรือการลาออก เพื่อให้เกิดการจัดตั้งรัฐบาลใหม่ ภายใต้อิทธิพลครอบงำของเผด็จการอำนาจนิยมกลุ่มเดิมไม่ใช่ทางออกของปัญหา เพราะจะนำมาสู่วัฏจักรของวิกฤตการณ์ระบอบเผด็จการอำนาจนิยมจำแลงที่บิดเบือนและทำลายเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนุญและระบอบประชาธิปไตยอันมี

พระมหากษัตริย์เป็นประมุขรอบใหม่อีกครั้ง พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรจึงจำต้องออกจากตำแหน่ง นายกรัฐมนตรี คืบอำนาจอธิปไตยกลับคืนมาสู่ปวงชนชาวไทย โดยไม่มีเงื่อนไข

2. พันมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย จะเป็นส่วนหนึ่งของการผลักดันการปฏิรูปการเมืองครั้งที่ 2 ตามกรอบของรัฐธรรมนูญลายลักษณ์อักษรและกรอบแห่งประเพณีทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขที่เคยดำเนินมาในช่วงวิกฤตของประเทศในอดีต กระบวนการปฏิรูปทางการเมืองครั้งที่ 2 จะดำเนินไปบนพื้นฐานของความร่วมมือร่วมใจและหลักการ สமானฉันท์จากประชาชนทุกภาคส่วนของสังคม สถาปนาระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์เป็นประมุข ให้ตรงต้องตามหลักการและเจตนารมณ์ของปวงชนชาวไทย ที่ต้องการระบบ การปกครองที่ปราศจากช่องโหว่ให้นักชนกิจการเมืองหรือกลุ่มบุคคลหนึ่งได้ใช้อำนาจเงินและบิดเบือน อำนาจรัฐเข้ามาหาประโยชน์หรือครอบงำกลไกรัฐและกลไกองค์กรอิสระดังเช่นที่เคยเกิดขึ้นมา

3. ผู้เข้ามาใช้อำนาจบริหารบ้านเมืองในระหว่างกระบวนการประสานฉันท์ปฏิรูปการเมือง ต้อง ปราศจากการครอบงำ แทรกแซง จากอิทธิพลของฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด เป็นคนะรัฐบาลที่ตั้งด้วยด้วยความชอบ ธรรม ทั้งทางรัฐธรรมนูญลายลักษณ์อักษร ทางนิติประเพณี รวมทั้งกรอบแห่งประเพณีทางการเมืองใน ระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขที่เคยดำเนินมาในช่วงวิกฤตของประเทศในอดีต เพื่อ ดำเนินการบริหารภารกิจเฉพาะโดยให้ความเคารพต่อปวงชนชาวไทยเจ้าของอำนาจอธิปไตยเพื่อร่วมกัน ดำเนินภารกิจปฏิรูปทางการเมืองภายในระยะเวลาที่เร็วที่สุดไม่เกิน 18 เดือน ก่อนจะจัดการเลือกตั้ง ทั่วไปครั้งใหม่

ในระหว่างกระบวนการประสานฉันท์นี้ คณะรัฐบาลจะต้องยุติการดำเนินการเจรจาวิภาคีทาง การค้ากับต่างประเทศในจุดที่ภาคประชาสังคมท้วงติง และยุติการแปรรูปรัฐวิสาหกิจสาธารณูปโภค รวมทั้งดำเนินการจัดการกับการฉ้อราษฎร์บังหลวงอย่างจริงจัง

4. เพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและการดำเนินการเคลื่อนไหวที่มีประสิทธิภาพ พันมิตรประชาชน เพื่อประชาธิปไตย มีมติร่วมกันให้มีการแต่งตั้งคณะผู้ตัดสินใจสูงสุด เพื่อร่วมกันกำหนดและตัดสินใจการ เคลื่อนไหวใด ๆ ของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยจำนวน 5 ท่าน ดังต่อไปนี้

1. พล.ต.จำลอง ศรีเมือง
2. นายพิภพ ธงไชย
3. นายสนธิ ลิ้มทองกุล
4. นายสมศักดิ์ โกศัยสุข

5. นายสมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์

พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ขอเชิญชวนพี่น้องประชาชนชาวไทยเจ้าของอำนาจอธิปไตยทุกหมู่เหล่า ใช้สิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 รับรอง ร่วมกันชุมนุมใหญ่ ตามแนวทางสงบ ศานติ อหิงสา เพื่อปลดคดียกเว้นโทษทักษิณ ชินวัตร และนำหลักคุณธรรม-จริยธรรม กลับมาสู่สังคมไทยอีกครั้ง ณ ห้องสนามหลวง ในวันอาทิตย์ที่ 26 กุมภาพันธ์ 2549 ตั้งแต่เวลา 16.00 น. เป็นต้นไป

ด้วยจิตคารวะ

พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

24 กุมภาพันธ์ 2549

แถลงการณ์พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย
ฉบับที่ 3/2549

เรื่อง ปฏิเสธเกมยุบสภาเพื่อซื้อเวลาหนีปัญหาและความผิด
นำชาติสู่กับดักไร้ทางออก

พี่น้องประชาชนไทยที่เคารพ

ตามที่องค์การประชาธิปไตยต่างๆ ครูบาอาจารย์ นักเรียน นิสิต นักศึกษา และประชาชน ได้เรียกร้องให้ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีโดยไม่มีเงื่อนไขสถานเดียว โดยไม่มีข้อเรียกร้องให้มีการปรับคณะรัฐมนตรี หรือยุบสภาแต่ประการใด

พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยจึงได้ออกแถลงการณ์ฉบับที่ 2/2549 ลงวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2549 ในเวลา 13.00 น. เรียกร้องให้ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีโดยไม่มีเงื่อนไข และไม่เห็นด้วยกับการยุบสภา ซึ่งเป็นช่วงเวลาขณะที่ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรีจะประกาศยุบสภาในเวลา 20.00 น. ในวันเดียวกันนั้น

พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ยังคงมีมติยืนยันไม่เห็นด้วยอย่างสิ้นเชิงกับแนวทางการยุบสภา โดยใช้ข้ออ้างว่าเพื่อหลีกเลี่ยงความขัดแย้งรุนแรงและโยนอำนาจกลับให้ประชาชนตัดสินใจ ข้ออ้างดังกล่าวเป็นเพียงคำแก้ตัวที่ไม่มีเหตุผลรองรับ

มีหน้าซ้ำยังเป็นหนทางที่นำไปสู่การขยายวงปัญหาให้ลุกลามบานปลาย นำประเทศไทยสู่กับดักวังวนที่ไม่มีทางออก ย้อนกลับสู่วงจรของวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และจริยธรรมที่รุนแรงยิ่งขึ้น

การยุบสภาเพื่อเลือกตั้งใหม่เป็นกติกานิ่งของระบอบประชาธิปไตยก็จริง แต่ทว่าการเลือกตั้งที่จะมีขึ้นนั้น จะต้องวางอยู่บนโครงสร้างของกลไกและกติกาของสังคมประชาธิปไตยที่แท้จริง มิใช่กติกาที่ซ่อนเร้นเหลี่ยมแอบแฝง รู้เห็นเป็นใจเอื้อให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งได้เปรียบเสียเปรียบโดยไม่เป็นธรรม

วิกฤตที่ประเทศไทยกำลังเผชิญ เป็นวิกฤตเชิงโครงสร้าง

ฝ่ายบริหารที่แอบอ้างความชอบธรรมจากการเลือกตั้ง ได้เข้าไปแทรกแซงและทำลายกลไกตรวจสอบถ่วงดุล ตลอด 5 ปีที่ผ่านมาประเทศไทยมีระบอบประชาธิปไตยเพียงแต่ในนามเท่านั้น

หากปล่อยให้สังคมไทยถูกเผด็จการในเสื้อคลุมนักเลือกตั้งแอบอ้างชักจูงด้วยถ้อยคำง่าย ๆ เช่นคำว่า ขอยินอำนาจการตัดสินใจคืนสู่ประชาชนในการตัดสินใจเลือกตั้งใหม่แต่ยังเพิกเฉยไม่มีการปรับปรุงกฎ กติกา อุดช่องโหว่ และ ขจัดเหลือบไรหรืออำนาจแอบแฝงที่ฝังอยู่ในกลไกต่างๆ เสียก่อน

ทั้งนี้ที่โดยแท้จริงแล้วอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทยทุกวัน ทุกเวลา ไม่ใช่เฉพาะวันหย่อนบัตรในวันเลือกตั้งทั่วไปเท่านั้น

ก็เท่ากับว่า การเลือกตั้งครั้งนี้จะยิ่งนำสังคมไทยถลำเข้าสู่กับดักของวิกฤตทางการเมืองแบบเดิม อันเป็นระบบการเมืองที่ไม่มีกลไกตรวจสอบถ่วงดุล เหนียวรั้ง ยับยั้งการประพฤติมิชอบ ทุจริตฉ้อฉล เป็นสังคมที่ไม่มีกลไกตรวจสอบและยับยั้งการออกนโยบายสาธารณะที่มีผลประโยชน์ทับซ้อนหรือนำพาประเทศผิดทิศทาง เป็นสังคมประชาธิปไตยที่ขาดหลักจริยธรรมมากำกับ

นอกจากนั้นแล้วการยุบสภาครั้งนี้ยังเป็นการยุบสภาที่ขัดต่อเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญและประเพณีในการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งโดยปกติแล้วรัฐบาลจะยุบสภาภายใต้เงื่อนไขอย่างน้อย 2 ประการ ประการหนึ่ง รัฐบาลแพ้การลงคะแนนเสียงในสภา อีกประการหนึ่ง เกิดความขัดแย้งทางออกไม่ได้ภายในสภา แต่สถานการณ์ในขณะนี้หาได้มีเหตุการณ์ดังกล่าวขึ้นไม่ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ยุบสภา เพียงเพื่ออาศัยช่องทางตามกฎหมายปกปิดความผิดของตัวเองเป็นหลักสำคัญ ดังนั้นการยุบสภาในครั้งนี้จึงไม่ได้เป็นการแก้ปัญหาให้กับประเทศ มิหนำซ้ำจะเป็นการซ้ำเติมปัญหายิ่งขึ้น

แนวทางแก้ปัญหาวิกฤตการณ์เชิงโครงสร้างครั้งนี้ จะต้องเริ่มจากการขจัดต้นตอของปัญหา ก็คือ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร

ผู้เป็นตัวการใช้อำนาจบิดเบือนทำลายระบอบประชาธิปไตยโดยละเมิดเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เพียงสถานเดียวเท่านั้น

องค์กรประชาธิปไตยต่างๆ ครูบาอาจารย์ นักเรียน นิสิต นักศึกษา และประชาชน รวมทั้งพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย เห็นว่า การเลือกแนวทางการยุบสภาของพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ก็เพื่อหนีปัญหา และหนีความผิด ใช้ช่องทางของกติกามีอยู่เพื่อประโยชน์สูงสุดให้กับตัวเอง ในลักษณะการใกล้เคียงกับ การใช้ช่องทางของกฎหมายเพื่อหลีกเลี่ยงการจ่ายภาษี

การยุบสภาครั้งนี้ ก็เพื่อหวังจะใช้กลไกทรัพยากรและอำนาจแฝงที่มีอยู่ใช้การเลือกตั้งเพื่อพอกความผิดของตัวเอง กลับคืนมาสู่วงจรมหาอำนาจเพื่อสร้างวิกฤตการณ์รอบใหม่ที่รุนแรงไร้ทางออกยิ่งไปกว่าเดิม

องค์กรประชาธิปไตยต่างๆ ครูบาอาจารย์ นักเรียน นิสิต นักศึกษา และประชาชน รวมทั้งพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ได้เคยปฏิเสธแนวทางการยุบสภามาก่อนหน้านี้แล้ว ขอยืนยันปฏิเสธแนวทางการยุบสภาที่ซ่อนเล่ห์กลของผู้ร้ายหนีความผิด มิหนำซ้ำจะยิ่งทำให้ปัญหาของชาติลุกลามทวีความรุนแรงขึ้นเป็นหลายทบเท่า

เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ที่แท้จริงขององค์กรประชาธิปไตยต่างๆ ครูบาอาจารย์ นักเรียน นิสิต นักศึกษา และประชาชน พวกเราขอยืนยันให้ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ลาออกโดยไม่มีเงื่อนไข เพียงสถานเดียว เพื่อให้เกิดกระบวนการปฏิรูปการเมืองครั้งที่ 2 ที่มาจากพลังสมานฉันท์ของประชาชนทุกภาคส่วน สถาปนาระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขที่แท้จริงกลับคืนมาอีกครั้ง

พวกเราขอเรียกร้องให้ องค์กรประชาธิปไตยต่างๆ ครูบาอาจารย์ นักเรียน นิสิต นักศึกษา ประชาชน และพรรคการเมืองทุกพรรค ปฏิเสธการเลือกตั้งที่แอบแฝงเล่ห์ทูลจริตครั้งนี้

อีก 29 ชั่วโมงข้างหน้า วันอาทิตย์ที่ 26 กุมภาพันธ์ 2549 เวลา 16.00 น.เป็นต้นไป พบกันที่ท้องสนามหลวง

ด้วยจิตคารวะ

พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

25 กุมภาพันธ์ 2549

เวลา 11.00 น.

แถลงการณ์พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

ฉบับที่ 4/2549

เรื่องยืนยันชุมนุมโดยสงบจนกว่าจะได้รับชัยชนะ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ต้อง ลาออกสถานเดียว

พี่น้องประชาชนที่เคารพ

ตามที่พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ได้มีแถลงการณ์ฉบับที่ 3/2549 เรื่อง ปฏิเสธเกมยุบสภา เพื่อซื้อเวลาหนีปัญหาและความผิด นำชาติสู่กับดักไร้ทางออก โดยได้เรียกร้องให้ องค์การประชาธิปไตย ต่างๆ ครูบาอาจารย์ นักเรียน นิสิต นักศึกษา และประชาชน และพรรคการเมืองต่างๆ ปฏิเสธกลเกมการยุบสภาของพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร

การนัดหมายชุมนุมในวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2549 ได้รับการตอบรับจากพี่น้องประชาชนทุกหมู่เหล่า ด้วยดี ดังที่ได้มีพี่น้องประชาชนชาวไทยมาร่วมกันชุมนุมในช่วงต้นของการชุมนุมรวม 2 แสนคนในเวลานี้

แม้ว่าตลอดทั้งวันที่ 26 กุมภาพันธ์ ได้มีเสียงตอบรับแนวทางของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย รวมถึงมีข้อเสนอที่หลากหลาย เพื่อแก้ปัญหาวิกฤตการณ์ทางการเมืองครั้งนี้ ในแนวทางต่างๆ กันแต่ทั้งหมดทั้งมวลก็ล้วนเพื่อจะขจัดระบบธนาภิบาลเมือง ขจัดเผด็จการในเสื้อคลุมประชาธิปไตย และสถาปนาระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข เช่นเดียวกัน

ต่อสถานการณ์ดังกล่าว พันมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้หารือและมีมติเพื่อยืนยันต่อพี่น้องประชาชนดังต่อไปนี้

ประการที่หนึ่ง - พันมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย จะยังคงจัดชุมนุมใหญ่ ณ ท้องสนามหลวง ต่อเนื่อง โดยมีเป้าหมายชัดเจนว่าจะชุมนุมแสดงเจตนากรณีขับไล่ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ผู้เป็นต้นเหตุปัญหาวิกฤตการณ์บ้านเมืองจนกว่าจะได้รับชัยชนะ

สำหรับพี่น้องประชาชนที่สามารถปักหลักต่อสู้ ณ ท้องสนามหลวง เวทีประชาชนจะมีกิจกรรมทางการเมืองขององค์กรพันธมิตรต่างๆ อย่างต่อเนื่อง และขอเรียกร้องพี่น้องประชาชนผู้มีภารกิจงานประจำเดินทางเข้าร่วมแสดงพลังบริสุทธิ์ของประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยในเวลาหลังเลิกงานอย่างพร้อมเพรียงกัน

ประการที่สอง - พันมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเห็นว่า สถานการณ์บ้านเมืองที่พลิกผันรวดเร็ว และในขณะที่พลังของประชาชนยังไม่ได้รับชัยชนะ ดังนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ประชาชนผู้เป็นเจ้าของประเทศ จะยังคงต้องออกมาสำแดงพลังทบทวีคุณไม่ขาดตอน

แนวทางการต่อสู้ของประชาชนอย่างสงบ ศานติ อหิงสา จำเป็นต้องอาศัยการร่วมแรงร่วมใจจากชนทุกหมู่เหล่าเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน และขอให้พี่น้องประชาชนรับฟังข่าวสารจากพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยอย่างใกล้ชิดและเรียกร้องให้เตรียมพร้อมสำแดงพลังของประชาชนออกมาหากมีกิจกรรมเปลี่ยนแปลงใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นตามสถานการณ์เปลี่ยนแปลงของบ้านเมือง

ด้วยจิตคารวะ
พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย
26 ก.พ. 2549 เวลา 24.00 น.

แถลงการณ์พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

ฉบับที่ 5/2549

เรื่อง ยื่นคำขาดขีดเส้นเวลา 5 วันสุดท้าย
ให้ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ออกจากตำแหน่ง

พี่น้องประชาชนที่เคารพ

การจัดการชุมนุมใหญ่สำแดงพลังประชาชนทุกหมู่เหล่า เพื่อขับไล่ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ตลอดคืนวันที่ 26 ต่อเนื่องถึงค่ำวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2549 ของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ได้ผ่านพ้นไปด้วยความเรียบร้อยและปลอดภัย ในท่ามกลางสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงพลิกผันอย่างรวดเร็วมาก

ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในระหว่างวันที่ 27 กุมภาพันธ์ ที่ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ได้ยื่นข้อเสนอใหม่ไม่กระทำสัตยาบันปฏิรูปการเมืองครั้งที่ 2 มิหนำซ้ำยังใช้เล่ห์เหลี่ยม ดึงเกม ชื้อเวลา โดยสร้างเงื่อนไขใหม่ที่ไร้หลักประกัน แสดงให้เห็นถึงความไม่จริงใจต่อการปฏิรูปการเมือง ตั้งใจยื้อมิให้มีระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขที่แท้จริง

สถานการณ์เช่นนี้ยิ่งตอกย้ำทำร้ายประเทศชาติบ้านเมืองให้ทรุดโทรมเลวร้าย บอบช้ำลงไปถึงขีดสุด จนประชาชนชาวไทยไม่สามารถจะปล่อยให้สถานการณ์เช่นนี้ได้อีกต่อไป

พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย จึงมีมติขีดเส้นตายขับไล่ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ให้พ้นจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี โดยไม่มีเงื่อนไข ภายใน 5 วันนับจากนี้

โดยกำหนดกิจกรรมต่อเนื่องดังต่อไปนี้

วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2549 เวลา 24.00 น. ขบวนนิสิต นักศึกษา พ่อค้า ประชาชน และองค์กรพันธมิตรเพื่อประชาธิปไตย จะเคลื่อนขบวนออกจากท้องสนามหลวง ไปยังอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย เพื่อปฏิญาณตนต่อวิญญูณวีรชนประชาธิปไตย จักต่อสู้ในทุกวิถีทางเพื่อให้ได้ชัยชนะภายในวันที่กำหนด

วันที่ 28 กุมภาพันธ์ - 4 มีนาคม 2549 องค์กรพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย โดยมีกองทัพธรรม เป็นแกนนำหลัก จะจัดเวทีชุมนุมย่อย และมีกิจกรรมรณรงค์เรียกร้องประชาธิปไตยอย่างต่อเนื่อง ณ ท้องสนามหลวง

และหาก พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ยังคงคือดั่งไม่ยอมออกจากตำแหน่งตามมติของมหาชนชาวไทย ผู้เป็นเจ้าของแผ่นดินที่แท้จริง พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย กำหนดเส้นตายสุดท้ายให้กับ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตรตัดสินใจ ภายในวันอาทิตย์ที่ 5 มีนาคม 2549

เส้นตายสุดท้ายที่ประชาชนมอบให้ พ.ต.ท.ทักษิณ จะเป็นวันที่ประชาชนจะต่อสู้ให้ได้มาเพื่อทวงคืนประเทศไทยคืนมาจากน้ำมือเผด็จการธนาภิการเมืองโดยสมบูรณ์

และในวันดังกล่าว ขอเชิญชวนให้พี่น้องประชาชนชาวไทยทุกหมู่เหล่าอาชีพ ร่วมกันกันเดินทางมาร่วมชุมนุม โดยกำหนดนัดหมายการจัดตั้งขบวน ณ ท่าอสนามหลวง เวลา 16.00 น. ของวันที่ 5 มีนาคม 2549 เพื่อร่วมกันประกาศชัยชนะการขับไล่เผด็จการ ในวันดังกล่าวอย่างพร้อมเพรียง

วันที่ 5 มีนาคม 2549 คือวันประกาศชัยชนะของประชาชน

ด้วยจิตคารวะ

พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

27 ก.พ. 24549

เวลา 24.00

แถลงการณ์พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

ฉบับที่ 6/2549

นัดหมายชุมนุมใหญ่แสดงตนขอพึ่งพระบารมี
ขอพระราชทานนายกรัฐมนตรีตามรัฐธรรมนูญมาตรา 7
ปลดชนวนวิกฤตของแผ่นดิน
เริ่มต้นการปฏิรูปการเมืองครั้งที่ 2

พี่น้องประชาชนชาวไทยที่เคารพ

การชุมนุมใหญ่ของประชาชนชาวไทยทุกหมู่เหล่าอาชีพเพื่อแสดงเจตนารมณ์ร่วมกันในการขับไล่ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี อย่างไม่มีเงื่อนไข ที่เริ่มต้นครั้งแรกเมื่อวันที่ 4 - 5 กุมภาพันธ์ 2549 ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2549 ครั้งที่ 3 เมื่อวันที่ 26 - 27 กุมภาพันธ์ 2549 และครั้งสุดท้ายเริ่มต้นปักหลักชุมนุมยึดเยื้องตั้งแต่วันที่ 5 มีนาคม 2549 เป็นต้นมาจนบัดนี้ นับรวมระยะเวลาได้ 24 วัน 24 คืน เดินขบวนใหญ่ 3 ครั้งโดยยึดหลักสงบ สันติ อหิงสา ปราศจากอาวุธ ดงงาม อย่างอารยะ มีจำนวนพี่น้องประชาชนสลับผลัดเปลี่ยนเข้าร่วมการชุมนุมนับล้านคน

การแสดงเจตนารมณ์ร่วมกันครั้งนี้ มิเพียงต้องการให้ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ออกจากตำแหน่งอย่างไม่มีเงื่อนไขเท่านั้น แต่ยังต้องการให้เกิดกระบวนการปฏิรูปการเมืองครั้งที่ 2 โดยพลัน เพราะปัจจุบันกลไกการตรวจสอบถ่วงดุลอำนาจบริหารถูกแทรกแซงครอบงำอย่างสิ้นเชิง

การชุมนุมครั้งประวัติศาสตร์ 24 วัน 24 คืน ได้พิสูจน์ให้เห็นได้ชัดแจ้งว่า พี่น้องประชาชนที่ห่วงใยชะตากรรมของบ้านเมือง ได้รวมพลัง เสียสละ อดทน และยึดมั่นในแนวทางต่อสู้เรียกร้องอย่างสงบ สันติ อหิงสา ปราศจากอาวุธ อย่างเคร่งครัด ตามกรอบกติกาของรัฐธรรมนูญ เพื่อหลีกเลี่ยงการใช้กำลังรุนแรง อันจะนำมาซึ่งการบาดเจ็บล้มตายระหว่างพี่น้องประชาชนชาวไทยด้วยกันเอง

แต่ความพยายามอันใหญ่และดงงามดังที่ประจักษ์แก่สายตาพลโลกครั้งนี้ ไม่ได้ทำให้ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร และพวกพ้อง ใฝ่ใจ และสำนึกตนแม้แต่น้อยว่า แนวทางการบริหารชาติบ้านเมืองของตนนั้นจะนำมาซึ่งวิกฤตใหญ่หลวงให้กับชาติบ้านเมืองอันเป็นที่รักยิ่งของปวงประชาชาวไทยทุกคน

พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย จึงได้ยื่นข้อเรียกร้องสุดท้าย เมื่อเวลา 22.00 น. ของวันที่ 21 มีนาคม 2549 ณ เวทีเชิงสะพานมฆวานรังสรรค์ ให้เวลา 48 ชั่วโมงสุดท้าย ขอให้ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ตัดสินใจสละอำนาจ เพื่อให้เกิดกระบวนการปฏิรูปการเมืองครั้งที่ 2 โดยพลัน

พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ยังคงดันทุรังต่อต้านอย่างปราศจากจิตสำนึก

พฤติกรรมดันทุรังต่อต้านของโดยพยายามใช้การเลือกตั้งทั่วไปที่ขาดความชอบธรรม วันที่ 2 เมษายน 2549 เป็นเครื่องมือชักฟอกตัวเอง จะยิ่งทำให้วิกฤตของสังคมไทยนับจากนี้เป็นต้นไป ไร้

ทางออก และมีแนวโน้มสูงว่าจะนำไปสู่ความขัดแย้งที่รุนแรงภายในชาติบ้านเมืองและสร้างความเสียหาย ทั้งทางการเมือง สังคม และเศรษฐกิจ อย่างที่ไม่เคยปรากฏมาก่อนในประวัติศาสตร์ เนื่องเพราะการเลือกตั้งที่กำลังจะมาถึงตั้งอยู่บนความเสี่ยงมหาศาลเมื่อพบว่าผู้มีสมัครจากพรรคเดียวถึง 271 เขต บางเขตไม่มีผู้สมัคร และปัญหาผู้สมัครในระบบบัญชีรายชื่อที่อาจส่งผลให้การเลือกตั้งไร้ความหมายได้ สส.ไม่ครบ 500 คน เปิดประชุมสภาฯ ไม่ได้ในที่สุด ซึ่งปัญหาเหล่านี้คณะกรรมการการเลือกตั้งหรือ กกต.ก็ไม่มีมาตรการรองรับแต่อย่างใด เพราะไม่เคยมีกรณีเช่นนี้เกิดขึ้นมาก่อน

ในทางการเมือง การเลือกตั้งทั่วไปมีแนวโน้มจะยืดเยื้อซ้ำแล้วซ้ำเล่า ยังผลให้รัฐบาลที่ขาดเสถียรภาพ และเป็นต้นตอความขัดแย้ง คงทำหน้าที่รักษาการณ์ต่อไป สานต่อแนวนโยบายผิดพลาด มีผลประโยชน์ทับซ้อน และเอื้อประโยชน์พวกพ้อง จะยิ่งทำให้สังคมไทยเดินไปสู่หุบเหวหายนะเร็วยิ่งขึ้น

และหากปล่อยให้มีการเลือกตั้งทั่วไปที่ไม่ชอบธรรมครั้งนี้เกิดขึ้น จะเป็นมูลเหตุกระตุ้นให้ประชาชนในประเทศเกิดความโกรธแค้น รุนแรง แบ่งแยกเป็นฝักฝ่าย ยากที่จะคาดเดาผลที่จะติดตามมา

ในทางเศรษฐกิจ หากปล่อยให้สถานการณ์ยืดเยื้อต่อไปเพราะความดันทุรังถือดีด้านของคน ๆ เดียว จะทำให้เกิดผลเสียต่อระบบเศรษฐกิจและการลงทุนอย่างมีพิกัดต้องสงสัย ไม่เฉพาะผลกระทบจากการท่องเที่ยวหรือการลงทุนจากต่างประเทศเท่านั้น แต่ทว่าแนวนโยบายเศรษฐกิจที่มุ่งไปสู่กับดักทุนเสรีนิยมโลกาภิวัตน์ ขายทรัพยากรชาติให้กับทุนต่างชาติ ไม่ใส่ใจจริยธรรมและธรรมาภิบาล ละทิ้งแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวทางที่จะทำให้ประเทศไทยเดินไปสู่ความเสื่อมทราม และสิ้นชาติเหมือนตัวอย่างที่เกิดขึ้นในหลาย ๆ ประเทศมาก่อนหน้านี้

ในทางสังคม วิกฤตการณ์ทางสังคม การแบ่งแยกเป็นฝักฝ่าย ซ้ำยังมีขบวนการจัดตั้งของลิวล๊อ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรสนับสนุน ตอกลิ้มให้เกิดความแบ่งแยกขัดแย้งในสังคมรุนแรงเพิ่มขึ้นไปอีก จะฉีกสังคมที่สงบร่มเย็นในอดีตเป็นริ้ว ๆ ทิศทางการบริหารประเทศที่ยึดทุนเป็นใหญ่ ความโลภเป็นหลัก จะทำลายระบบคุณธรรม จริยธรรม ของสังคมอย่างสิ้นเชิงในเวลาอีกไม่นานนับจากนี้

วิกฤตครั้งใหญ่ที่เกิดขึ้น และกำลังจะเกิดในระดับที่ทวีความรุนแรงยิ่งขึ้นอีกหลังจากวันที่ 2 เมษายน 2549 มีระดับของความรุนแรงและความเสียหายไม่น้อยกว่าการสูญเสียชีวิตเลือดเนื้อของประชาชนดังที่เคยเกิดขึ้นมาแล้วหลายครั้งในอดีต แม้วิกฤตครั้งนี้ในท้ายสุดแล้วก็เชื่อว่าพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรจะไม่อาจดันทุรังถือดีด้านอยู่ได้ตลอดไป แต่การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองของประเทศอาจจะจบลงด้วยวิถีทางนอกรัฐธรรมนูญ

ซึ่งไม่เป็นที่พึงปรารถนาของทุกฝ่าย

ประตูแห่งการเปลี่ยนแปลงภายในระบบ ภายในกรอบของรัฐธรรมนูญ ที่เหลืออยู่เพียงหนึ่งเดียว คือวิถีทางตามมาตรา 7 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540

"มาตรา 7 ในเมื่อไม่มีบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้บังคับแก่กรณีใด ให้วินิจฉัยกรณีนั้นไปตามประเพณีการปกครองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข"

พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย จึงขอเชิญชวนพี่น้องประชาชนรวมพลังร่วมแสดงตนขอพึ่งพระบารมีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อทรงพระกรุณาใช้พระราชอำนาจตามนัยแห่งมาตรา 7 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 พระราชทานนายกรัฐมนตรีคนใหม่ เพื่อให้เกิดกระบวนการปฏิรูปการเมืองครั้งที่ 2 ที่ภาคประชาชนมีส่วนร่วมอย่างเป็นรูปธรรม โดยพลัน

กำหนดนัดชุมนุมใหญ่จะมีขึ้นในวันเสาร์ที่ 25 มีนาคม 2549 ตั้งแต่เวลา 14.00 น.เป็นต้นไป ณ ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพมหานคร โดยมีจุดศูนย์กลางบริเวณเวทีใหญ่เชิงสะพานมัฆวานรังสรรค์

ส่วนพี่น้องประชาชนในต่างจังหวัดทั่วประเทศส่วนที่ไม่อาจเดินทางมาร่วมได้ ขอได้โปรดรวมตัวกัน ณ จุดศูนย์กลางของจังหวัดตามความเหมาะสม

พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยมีความเชื่อมั่นว่านายกรัฐมนตรีคนใหม่จะก่อให้เกิดคณะรัฐบาลเพื่อดำเนินการบริหารภารกิจเฉพาะโดยให้ความเคารพต่อสิทธิเสรีภาพของปวงชนชาวไทยผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย เพื่อร่วมกันปฏิบัติภารกิจปฏิรูปการเมืองที่ภาคประชาชนมีส่วนร่วมอย่างเป็นรูปธรรม ภายในระยะเวลาที่เร็วที่สุด ก่อนจะจัดการเลือกตั้งทั่วไปครั้งใหม่

ระหว่างกระบวนการปฏิรูปการเมืองที่ภาคประชาชนมีส่วนร่วมนี้ พันมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยมีความหวังว่าคณะรัฐบาลชุดใหม่จะยุติการดำเนินการที่เป็นต้นเหตุแห่งความวิบัติและความไร้ความในบ้านเมือง อาทิ

- ยุติการเจรจาวิภาคีทางการค้ากับต่างประเทศ (FTA) ในจุดที่ภาคประชาสังคมกังวลถึง
- ยุติการแปรรูปรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องกับสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ
- นำสัมปทานดาวเทียม คลื่นความถี่ สถานีวิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม คืนจากกลุ่มทุนต่างชาติ

- ยกเลิกการให้เข้าฐานทัพกับกองกำลังต่างชาติ และทบทวนการดำเนินการทางทหารที่ก่อให้เกิดความแตกแยกในภูมิภาค

- จัดการกับการฉ้อราษฎร์บังหลวง การซื้อขายหุ้นชินคอร์ป และสัมปทานที่ไม่โปร่งใส อย่างจริงจัง นี่คือวิถีทางตามรัฐธรรมนูญหนทางเดียวที่เหลืออยู่ในการปลดชนวนวิกฤตของแผ่นดิน เข้าสู่กระบวนการปฏิรูปการเมืองที่ภาคประชาชนมีส่วนร่วม โดยสงบ สันติ อหิงสา ดงามอย่างอารยะ

พบกันในวันเสาร์ที่ 25 มีนาคม 2549 ตั้งแต่เวลา 14.00 น.เป็นต้นไป

ณ ที่นี้ - สะพานมัฆวานรังสรรค์ ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพมหานคร

และ ณ ศูนย์กลางของแต่ละจังหวัดทั่วประเทศ

มาร่วมแสดงตนขอพึ่งพระบารมีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อทรงพระกรุณาใช้พระราชอำนาจตามนัยแห่งมาตรา 7 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 พระราชทานนายกรัฐมนตรีคนใหม่ เพื่อให้เกิดกระบวนการปฏิรูปการเมืองครั้งที่ 2 ที่ภาคประชาชนมีส่วนร่วมอย่างเป็นรูปธรรม โดยพลัน

ด้วยकारวะ

พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

23 มีนาคม 2549

เชิงสะพานม้ฉนวนรังสรรค์ กรุงเทพมหานคร

แถลงการณ์พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

ฉบับที่ 7/2549

รับสนองกระแสพระราชดำรัส วันที่ 25 เมษายน 2549

ตามที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานกระแสพระราชดำรัส ชี้หนทางรอดของประเทศไทย เมื่อวันที่ 25 เมษายน 2549 พันมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ขอน้อมรับใส่เกล้าใส่กระหม่อม นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้นต่อไพร่ฟ้าข้าแผ่นดินซึ่งเป็นพสกนิกรของพระองค์ เพราะทรงแสดงให้เห็นปัญหา เหตุแห่งปัญหา การแก้ปัญหา และวิถีทางแก้ปัญหา เป็นกระแสพระราชดำรัสที่ผ่าทางตันของประเทศไทยได้อย่างแน่นอน

เหตุแห่งปัญหานั้น พระองค์ทรงชี้ให้เห็นถึงสภาวะการณ์ทางการเมืองที่อยู่ในขั้นวิกฤตร้ายแรงที่สุด เพราะขัดหลักการประชาธิปไตย

ทางออกของปัญหา ทรงมอบหมายให้ศาลฎีกา ศาลปกครอง และศาลรัฐธรรมนูญ ไปร่วมกันพิจารณาคำร้องตามกฎหมาย และตามรัฐธรรมนูญ เพื่อแก้วิกฤตทางการเมืองที่ร้ายแรงที่สุดให้เต็มกำลังสติปัญญา

พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ขอเรียกร้องให้ประชาชนทุกหมู่เหล่า ข้าราชการ พรรคการเมือง นักการเมือง และองค์กรอิสระทั้งหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) และพรรคไทยรักไทย น้อมรับกระแสพระราชดำรัสใส่เกล้าใส่กระหม่อม อย่าบิดพลิ้ว บ่ายเบี่ยง ด้วยวิธีการใดๆ

พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ขอสนับสนุน ศาลฎีกา ศาลปกครอง และศาลรัฐธรรมนูญ ในการแสวงหาหนทางแก้ปัญหาวิกฤตร้ายแรงที่สุดของแผ่นดิน เพราะการเมืองที่ไม่เป็นประชาธิปไตย

พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยขอแถลงทิศทางการดำเนินการต่อไป ดังนี้

1. พันมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ขอน้อมรับกระแสพระราชดำรัสวันที่ 25 เมษายน 2549 เป็นธงนำในการแก้วิกฤต และขอสนับสนุนแนวทางการทำงานของศาลฎีกา ศาลปกครอง และศาลรัฐธรรมนูญ ในการสนองกระแสพระราชดำรัสอย่างเต็มความสามารถ การเคลื่อนไหวชุมนุมประชาชนภายใต้สิทธิอันชอบธรรมตามกฎหมายและตามรัฐธรรมนูญโดยสงบ สันติ และอหิงสา ในวันที่ 2 พฤษภาคม 2549 จะดำเนินไปภายใต้เป้าหมายนี้ จะไม่นำเสนอเป้าหมายอื่นใดที่ขัดกับกระแสพระราชดำรัส

2. ตามที่พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย เคยเสนอหนึ่งในแนวทางแก้วิกฤตของแผ่นดินโดยการขอพระราชทานนายกรัฐมนตรีโดยอาศัยนัยตามมาตรา 7 แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ตามแนวทางการเรียกร้องของคณะราษฎร คณะแพทย์อาวุโส คณาจารย์ สภาการหนังสือพิมพ์ สภานายความ และประชาชนหลายหมู่เหล่า ก็ด้วยเจตนาบริสุทธิ์ เพราะเห็นว่าบ้านเมืองเดินมาถึงทางตันแล้ว แต่เมื่อได้รับฟังกระแสพระราชดำรัสวันที่ 25 เมษายน 2549 แล้ว พันมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยขอน้อมรับในพระบรมราชวินิจฉัยของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และขอยุติการเสนอการขอพระราชทานนายกรัฐมนตรี

3. พันมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย จะให้การสนับสนุนการแก้ปัญหาวิกฤตทางการเมืองโดยศาล

ฎีกา ศาลปกครอง และศาลรัฐธรรมนูญ อย่างเต็มที่ และยื่นหยุดเดินหน้าผลักดันการปฏิรูปการเมืองต่อไป โดยจะใช้รูปแบบการประชุมใหญ่ก็ต่อเมื่อรัฐบาลรักษาการ หรือพรรคไทยรักไทย หรือคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) พยายามที่จะบิดพลิ้ว เบี่ยงเบน แนวทางแก้วิกฤตของสถาบันตุลาการที่ปฏิบัติตามกระแสพระราชดำรัสวันที่ 25 เมษายน 2549 เท่านั้น

4. พันมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ยังขอยืนยันว่า วิกฤตการณ์ร้ายแรงในครั้งนี้งเกิดขึ้นมาจากการที่ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ขาดความชอบธรรมในการบริหารประเทศ

พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ขอเรียกร้องให้ประชาชนทุกหมู่เหล่าร่วมชุมนุมรับสนองกระแสพระราชดำรัสวันที่ 25 เมษายน 2549 เพื่อแสดงความจงรักภักดี และสนับสนุนแนวทางการแก้วิกฤตชาติของสถาบันตุลาการในวันอังคารที่ 2 พฤษภาคม 2549 เวลา 17.00 – 24.00 น. ณ ท้องสนามหลวง โดยพร้อมเพรียงกัน

ด้วยจิตคารวะ

พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

วันที่ 27 เมษายน 2549

แถลงการณ์พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

ฉบับที่ 8/2549

**เรื่อง ขอเชิญประชาชนร่วมเดินขบวนแสดงเจตนารมณ์
สนับสนุนการทำงานของศาลฎีกา ศาลปกครอง และศาลรัฐธรรมนูญ ในการ
แก้ไขวิกฤตการณ์ของชาติ
เวลา 06.00 น. วันจันทร์ที่ 22 พฤษภาคม 2549**

พี่น้องประชาชนที่เคารพ

นับจากวันที่ 25 เมษายน 2549 เป็นต้นมา วิกฤตของแผ่นดิน โดยเฉพาะการเผชิญหน้าของพี่น้องประชาชนร่วมชาติ คลี่คลายมาโดยลำดับ เนื่องมาจากการโน้มถ่วงน้ำมือกระหม่อมรับสนองกระแสพระราชดำริสโนองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอย่างแข็งขันเอาภาระงานของอำนาจตุลาการ 1 ใน 3 อำนาจอธิปไตยตามมาตรา 3 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2549 ที่ประกอบไปด้วยศาลยุติธรรม ศาลปกครอง และศาลรัฐธรรมนูญ ทำให้พี่น้องประชาชนเริ่มอุ่นใจและมีความหวังขึ้นมาได้บ้างว่า ความถูกต้อง ความยุติธรรม และความเป็นธรรม ในบ้านนี้เมืองนี้ยังคงดำรงอยู่ แม้จะขับเคลื่อนไปด้วยความยากลำบากก็ตาม

ในระหว่างกระบวนการแก้ปัญหาของอำนาจตุลาการ พี่น้องประชาชนย่อมได้ประจักษ์ชัดถึงอาการแข็งขันต่อต้านอย่างด้นทุรังและดื้อด้าน จากพรรคการเมืองใหญ่ที่ครองทั้งอำนาจบริหารและอำนาจนิติบัญญัติอยู่ในปัจจุบัน ตลอดจนคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ชุดปัจจุบัน

อาการแข็งขันต่อต้านอย่างด้นทุรังและดื้อด้านในลักษณะการต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่ในขณะนี้ นอกจากจะขัดขวางกระบวนการยุติวิกฤตของแผ่นดินโดยสันติแล้ว ยังจะนำเภทภัยใหญ่หลวงมาสู่ชาติบ้านเมืองในอนาคตต่ออย่างที่ไม่อาจคาดการณ์ได้ เพราะการรับสนองกระแสพระราชดำริแต่ปากและการโฆษณา ทว่าการกระทำกลับตรงกันข้ามเช่นนี้ ย่อมแสดงให้เห็นถึงเจตนาฉ้อฉลที่มีวาระซ่อนเร้นแอบแฝงอยู่

พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย จึงมีมติเพื่อแถลงต่อพี่น้องประชาชนดังต่อไปนี้

ประการที่หนึ่ง- พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ขอเป็นกำลังใจและร่วมยื่นหยัดสนับสนุนกระบวนการทำงานของอำนาจตุลาการที่ได้ดำเนินการรับสนองกระแสพระราชดำริวันที่ 25 เมษายน 2549 จนกว่าจะเสร็จสิ้นภารกิจ ขอเรียกร้องให้พี่น้องประชาชนผู้รักชาติรักแผ่นดินทั้งประเทศร่วมกันแสดงออกอย่างเป็นรูปธรรมถึงการยื่นหยัดสนับสนุนกระบวนการทำงานของอำนาจตุลาการในกรณีนี้

พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ขอเรียกร้องอย่างแรงกล้าให้ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร และพรรคไทยรักไทยที่ครองอำนาจบริหารและอำนาจนิติบัญญัติอยู่ในปัจจุบัน และคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ระงับการดำเนินการหรือความคิดใด ๆ ที่ละเมิดต่อกระแสพระราชดำริในทันที ขอให้กลับตัวกลับใจหันมาสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ เคารพและปฏิบัติตามแนวทางการแก้ปัญหาของอำนาจตุลาการที่

อยู่ระหว่างปฏิบัติหน้าที่รับสนองพระราชดำรัส โดยไม่มีเงื่อนไข

หากยังเพิกเฉยและต่อต้านดันทุ้รังโดยมิรู้สำนึก พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย จะขอนัดหมายพี่น้องประชาชนผู้รักชาติรักแผ่นดินทั่วประเทศ ร่วมกันชุมนุมใหญ่ ในรูปแบบที่เหมาะสมต่อไป

ประการที่สอง - พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย มีจุดยืนที่ชัดเจนแน่วแน่มาตั้งแต่ต้น การที่องค์กรประชาชนได้รวมตัวกันต่อสู้อย่างเด็ดเดี่ยวมา 3 เดือนเต็ม ก็เพื่อแก้ปัญหาวิกฤตของแผ่นดินที่เกิดจากการขาดความชอบธรรม ของพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร และระบอบทักษิณ จึงมีเป้าหมายและข้อเรียกร้องที่ชัดเจนให้พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรพ้นจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีโดยไม่มีเงื่อนไข รวมถึงการปฏิรูปการเมืองเพื่อขจัดปัญหารากฐานอันเกิดจากระบอบทักษิณ

พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ได้คัดค้านแนวทางการยุบสภาเพื่อหนีปัญหาของพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรมาตั้งแต่ต้น และได้แสดงจุดยืนไปก่อนหน้านี้แล้วว่า การยุบสภาเพื่อจัดการเลือกตั้งใหม่เป็นแผนการฟอกตัวเองเพื่อกลับมาสู่อำนาจรอบใหม่

พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ไม่ได้ต่อสู้เพื่อให้เกิดการเลือกตั้งครั้งใหม่ และไม่ได้ต่อสู้เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนชั่วคราวทางการเมืองแต่อย่างใด

บัดนี้ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรยังคงมีบทบาทสำคัญอยู่เบื้องหลังในการผลักดันนโยบายและโครงการผ่านคณะรัฐมนตรีรักษาการ รวมถึงยังไม่แสดงจุดยืนที่ชัดเจนถึงอนาคตทางการเมืองของตนเอง

ไม่เพียงเท่านั้น ด้วยสถานการณ์ที่พลิกผัน มีเหตุการณ์ทางการเมืองใหม่ ๆ แทรกซ้อนเข้ามา พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรกลับมีท่าทีว่าจะกลับมาทำงานในฐานะนายกรัฐมนตรีรักษาการในช่วงก่อนจะมีการเลือกตั้งทั่วไปครั้งใหม่ ซึ่งยังไม่รู้ว่าจะเป็นเมื่อไร

พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย จักยังคงเจตนาเดิมที่จะขับไล่พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี และให้พ้นไปจากอำนาจทางการเมืองอย่างถาวร จึงขอปฏิเสธทั้ง

การกลับมาปฏิบัติหน้าที่นายกรัฐมนตรีรักษาการ และการจะดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีภายหลังการเลือกตั้งใหญ่ครั้งใหม่ของพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร

รวมถึงจะมุ่งมั่นเดินหน้าผลักดันการปฏิรูปทางการเมืองครั้งใหม่ เพื่อขจัดความชั่วร้ายของระบอบทักษิณออกจากผืนแผ่นดินนี้ต่อไป

ประการที่สาม - สัญญาณการเกิดวิกฤตเศรษฐกิจรอบใหม่ที่ทำให้มีพรรคพวกของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร และพรรคไทยรักไทย ว่าพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรจะต้องกลับมาปฏิบัติหน้าที่นายกรัฐมนตรีรักษาการเพื่อแก้ปัญหาที่ก่อนหน้านี้ พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง เพราะแท้จริงแล้วแนวนโยบายทางเศรษฐกิจของพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรเองนั้นแหละที่ก่อให้เกิดปัญหาที่ระบบเศรษฐกิจโดยรวมมาตั้งแต่ต้น ไม่ว่าจะเป็นการเจรจาการค้าทวิภาคี การแปรรูปรัฐวิสาหกิจ การขาดวินัยทางการเงินการคลัง และที่สำคัญคือมีผลประโยชน์ทับซ้อนและทุจริตเชิงนโยบายผ่านโครงการสำคัญในแทบทุกโครงการของรัฐบาล และนำไปสู่วิกฤตอย่างรุนแรงอยู่ทุกวันนี้

วิธีคิดแบบทักษิณ และยุทธศาสตร์ทักษิณ แก้ววิกฤตเศรษฐกิจไม่ได้ มีแต่จะซ้ำเติมทำให้วิกฤตของประเทศไทยเลวร้ายลงไปอีก และเป็นเพียงแค่ภาพลวงตาเท่านั้น

การแก้วิกฤตเศรษฐกิจที่จะเกิดขึ้นไม่อาจแก้ได้ด้วยคน ๆ เดียว มีแต่จะต้องดำเนินการแก้ไขกระบวนการทัศน์ของสังคมให้ร่วมกันเดินไปบนวิถีของเศรษฐกิจพอเพียง

พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ขอเรียกร้องให้พี่น้องประชาชนผู้รักชาติรักแผ่นดินทุกหมู่เหล่า ร่วมเป็นกำลังใจและร่วมสนับสนุนการดำเนินงานของศาลฎีกา ศาลปกครอง และศาลรัฐธรรมนูญ ที่อยู่ระหว่างปฏิบัติหน้าที่รับสนองพระราชดำรัส

เพื่อเป็นการแสดงเจตนารมณ์ของการต่อสู้ในช่วงระยะเวลา 3 เดือนที่ผ่านมา พันมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยขอเชิญชวนประชาชนทุกหมู่เหล่ามาร่วมกันชุมนุมเพื่อแสดงให้รู้ว่าประชาชนที่มาชุมนุมกันนั้นต่อสู้เพื่อความถูกต้องในสังคม และให้กำลังใจต่อการทำงานของศาลฎีกา ศาลรัฐธรรมนูญ และศาลปกครอง และเพื่อให้กระบวนการและอำนาจตุลาการตระหนักอย่างเป็นรูปธรรมว่า ประชาชนทุกหมู่เหล่าทั่วทั้งประเทศพร้อมที่จะสนับสนุนท่านอยู่

จึงขอเชิญชวนให้ประชาชนทุกหมู่เหล่ามารวมตัวกันที่ลานพระบรมรูปทรงม้าในเวลา 06.00 น. วันจันทร์ที่ 22 พฤษภาคม 2549 เพื่อร่วมกันเดินขบวนไปยังศาลฎีกา ถนนราชดำเนินใน ภายในเวลา 08.30 น.

ด้วยสมานฉันท์

พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

17 พฤษภาคม 2549

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นาย ปณิธาน พิชาลัย เกิดวันที่ 27 มิถุนายน พ.ศ. 2528 กรุงเทพมหานคร จบการศึกษา
ระดับมัธยมศึกษา (วิทย์-คณิต) ที่ โรงเรียนบดินทรเดชา(สิงห์ สิงหเสนีย์) สำเร็จการศึกษาระดับ
ปริญญาตรี(เกียรตินิยม) คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2550 และเข้า
ศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2551